

ให้คุณได้ใช้ชีวิตที่ใช้
ในแบบที่ชอบ

ให้คุณได้ใช้ชีวิตที่ใช้ในแบบที่ชอบ

ที่ดีแทค เรามุ่งมั่นที่จะช่วยเติมเต็มและติดต่อกับทุกความต้องการที่แท้จริงของลูกค้า นับตั้งแต่การมอบบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงและความครอบคลุมของสัญญาณทั่วประเทศ ในการตอบสนองความต้องการใช้งานของลูกค้าอย่างต่อเนื่องทั้งในด้านการทำงาน ความบันเทิง และการติดต่อสื่อสารกับคนที่รัก เรายังตระหนักถึงความต้องการอื่นๆ ของลูกค้าที่นอกเหนือไปจากบริการ โทรคมนาคม

ซึ่งยังไม่ได้รับการตอบสนอง พวกเขาอาจมองหาประกันในราคาที่เอื้อถึงสำหรับครอบครัวเรามี dSurance ซึ่งรวบรวมแผนประกันที่ดีที่สุดไว้ในแพลตฟอร์มเดียว หรือหากลูกค้าต้องการโทรออกด่วนแต่เงินค่าโทรหมด เราก็มีบริการใจดี ให้ยืมไว้คอยดูแล การตอบสนองความต้องการในลักษณะดังกล่าวผ่านบริการที่เรียบง่ายและคุ้มค่านี้เอง ทำให้ดีแทคสามารถดูแล ให้ลูกค้าได้ ใช้ชีวิตที่ใช้ ในแบบที่ชอบ

19.6 ล้าน

จำนวนผู้ใช้บริการของดีแทค

ภาพรวมธุรกิจ

- 5 สารจากประธานกรรมการและประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
- 12 จุดมุ่งหมายและกลยุทธ์
- 14 จุดเด่นทางการเงินและด้านการดำเนินงาน
- 15 คณะกรรมการบริษัทและคณะผู้บริหารบริษัท

สารบัญ

ภาพรวมธุรกิจ

5	สารจากประธานกรรมการและประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
7	จุดยืนของแบรนด์ คำสัญญาของแบรนด์ คุณประโยชน์ของแบรนด์
8	เพื่อคุณเฉพาะคุณ
9	ปรับเปลี่ยนให้ตอบโจทย์
10	รู้สึกดีและประทับใจ
11	การดำเนินธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบ
12	จุดมุ่งหมาย
13	กลยุทธ์
14	จุดเด่นทางการเงินและด้านการดำเนินงาน
15	คณะกรรมการบริษัท และคณะผู้บริหารบริษัท

ส่วนที่ 1 การประกอบธุรกิจและผลการดำเนินงาน

18 โครงสร้างและการดำเนินงานกลุ่มบริษัท

18	นโยบายและภาพรวมการประกอบธุรกิจ
22	ลักษณะธุรกิจ
31	โครงสร้างการถือหุ้นของกลุ่มบริษัท
34	จำนวนทุนจดทะเบียนและทุนชำระแล้ว
34	การออกหลักทรัพย์อื่น
34	นโยบายการจ่ายเงินปันผล

35 การบริหารจัดการความเสี่ยง

35	นโยบายและแผนการบริหารความเสี่ยง
35	ปัจจัยความเสี่ยงต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัท

40 การขับเคลื่อนธุรกิจเพื่อความยั่งยืน

40	นโยบายและเป้าหมายการจัดการด้านความยั่งยืน
40	การจัดการผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้เสียในห่วงโซ่คุณค่าของธุรกิจ
48	การจัดการด้านความยั่งยืนในมิติสิ่งแวดล้อม
53	การจัดการความยั่งยืนในมิติสังคม

60 รายงานผลการวิเคราะห์การดำเนินงานปี 2564

66 ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลสำคัญอื่น

ส่วนที่ 2 การกำกับดูแลกิจการ

72 นโยบายการกำกับดูแลกิจการ

78 โครงสร้างการกำกับดูแลกิจการ และข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับคณะกรรมการ คณะกรรมการชุดย่อย ผู้บริหาร พนักงานและอื่นๆ

78	โครงสร้างการกำกับดูแลกิจการ
78	ข้อมูลเกี่ยวกับคณะกรรมการ
80	ข้อมูลเกี่ยวกับคณะกรรมการชุดย่อย
82	ข้อมูลเกี่ยวกับผู้บริหาร
84	ข้อมูลเกี่ยวกับพนักงาน
86	ข้อมูลสำคัญอื่น ๆ

87 รายงานผลการดำเนินงานสำคัญด้านการกำกับดูแลกิจการ

87	สรุปผลการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการในรอบปีที่ผ่านมา
96	รายงานผลการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบในปี 2564
97	สรุปผลการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการชุดย่อยอื่น ๆ

99 การควบคุมภายในและรายการระหว่างกัน

99	การควบคุมภายใน
101	รายการระหว่างกัน

ส่วนที่ 3 งบการเงิน

111	รายงานความรับผิดชอบของคณะกรรมการต่อรายงานทางการเงิน
112	รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

เอกสารแนบ

190	เอกสารแนบ 1	รายละเอียดเกี่ยวกับกรรมการ ผู้บริหาร ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบโดยตรงในการควบคุมดูแลการทำบัญชี และเลขานุการบริษัท
203	เอกสารแนบ 2	ข้อมูลการดำรงตำแหน่งของผู้บริหารและผู้มีอำนาจควบคุมในบริษัท บริษัทย่อย บริษัทร่วม และบริษัทหลักที่เกี่ยวข้อง
205	เอกสารแนบ 3	รายละเอียดเกี่ยวกับหัวหน้างานผู้ตรวจสอบภายใน และหัวหน้างานกำกับดูแลและจริยธรรมองค์กรของบริษัท
207	เอกสารแนบ 4	ทรัพย์สินที่ใช้ในการประกอบธุรกิจ
210	เอกสารแนบ 5	แนวปฏิบัติกำกับการกำกับดูแลกิจการและดีแทคธรรมาภิบาล
237	เอกสารแนบ 6	รายงานคณะกรรมการตรวจสอบและคณะกรรมการชุดย่อย

สารจากประธานกรรมการและ ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

Tight-loose-tight รูปแบบการทำงานดังกล่าว ทำให้ทีมงานของเรามีอำนาจ ในการตัดสินใจที่มากขึ้น และลงมือทำงานได้รวดเร็วยิ่งขึ้น และทำให้เราสามารถพัฒนา นวัตกรรมในระบบนิเวศดิจิทัล ของเราในอัตราเร่ง

เรียน ผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกท่าน

ในยามที่ประเทศไทยนั้นเดินหน้าต่อสู้กับโควิด-19 ตลอดทั้งปี 2564 ดิแทคมุ่งหน้าทำงานอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ลูกค้าของเรานั้นปลอดภัยในยามที่ใช้บริการการเชื่อมต่อของเราในการทำงาน เข้าถึงบริการสุขภาพ และติดต่อกับคนที่รัก เราได้เร่งขยายโครงข่ายของเราเพื่อส่งมอบบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงสำหรับทุกคน เรายังให้การสนับสนุนความพยายามของประเทศไทยในการต่อสู้กับโควิด-19 ผ่านการมอบบริการการเชื่อมต่อให้กับเจ้าหน้าที่ด่านหน้าและผู้ป่วย การสนับสนุนกระบวนการลงทะเบียบวัคซีน และการประกาศใช้นโยบายด้านความปลอดภัยที่เข้มข้นสำหรับทั้งลูกค้า พนักงาน และพันธมิตรทางธุรกิจของเรา ทบทวนที่สำคัญของดิแทคนี้เป็นเครื่องยืนยันถึงความต้องการที่เพิ่มขึ้นสำหรับบริการการเชื่อมต่อผ่านมือถือในสังคมไทย และเป็นเครื่องพิสูจน์ว่าดิแทคนั้นอยู่ในสถานะที่พร้อมจะคว้าโอกาสการเติบโตนี้

ตำบลดูผู้ตำบลด

ในปี 2564 ดิแทคได้ปรับเปลี่ยนการดำเนินงานในภูมิภาค ผ่านการยกระดับการทำงานร่วมกันระหว่างส่วนงานขาย การตลาด และเทคโนโลยี พร้อมทั้งปรับปรุงการบริหารจัดการในส่วนงานขายให้มีความคล่องตัวยิ่งขึ้น ด้วยเหตุนี้ เราจึงสามารถขยายสถานีฐานใหม่อย่างรวดเร็วในอัตราที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน โดยเราได้เพิ่มสถานีฐานประมาณ 12,750 แห่งบนคลื่น 700 MHz เรายังอาศัยข้อมูลในการวางกลยุทธ์การขยายโครงข่าย เพื่อให้มั่นใจว่าลูกค้าของเราจะได้รับประโยชน์สูงสุด ส่งผลให้คะแนนความพึงพอใจด้านโครงข่าย (Network NPS) ของเราเติบโต 23 จุด เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ขณะที่การใช้งาน 4G นั้นเติบโตเป็นเปอร์เซ็นต์ที่เพิ่มขึ้น 4.8 จุด เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน

วิธีการทำงานใหม่ของเรายังสะท้อนผ่านทีมงานที่สามารถเปิดรับและปรับตัวต่อคลื่นความเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็ว และยังคงให้บริการลูกค้าได้ต่อเนื่อง แม้ภายใต้สถานการณ์ที่ยากลำบาก ยกตัวอย่างเช่น เมื่อศูนย์การค้านั้นปิดตัวลงในเดือนสิงหาคมและกันยายนที่ผ่านมา ทีมงานในภูมิภาคของดิแทคได้ปรับเปลี่ยนมาให้บริการลูกค้าผ่านศูนย์บริการชั่วคราว dtac pop-up shop ซึ่งช่วยให้ลูกค้าสามารถเข้าถึงบริการต่างๆ ได้อย่างปลอดภัยในสภาพแวดล้อมที่อากาศถ่ายเท ศูนย์บริการของเรายังมีการปฏิสัมพันธ์กับลูกค้าในพื้นที่ผ่านช่องทางดิจิทัล อาทิ Facebook LIVE ซึ่งช่วยให้ทีมงานขายสามารถสื่อสารกับลูกค้าแบบ “เห็นหน้า” ได้โดยไม่สะดุด

ในยามที่โควิด-19 นั้นส่งผลกระทบต่อกลุ่มนักท่องเที่ยวและแรงงานข้ามชาติ ความสำเร็จจากการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ซึ่งมุ่งเน้นไปที่กลุ่มตลาดคนไทยยิ่งขึ้น ทำให้จำนวนผู้ใช้บริการของเราเติบโตเป็น 19.6 ล้านราย โดยในทุกกระบวนการทำงานนั้น เราคำนึงถึงความปลอดภัยของลูกค้าและพนักงานของเราเสมอ

ดิจิทัลสปีด

ตัวอย่างเหล่านี้ ซึ่งแสดงถึงความสามารถในการยับยั้งในทุกสภาวะการณ์และความสร้างสรรค์ สะท้อนให้เห็นว่าดิแทคนั้นเปิดรับวิถีการทำงานรูปแบบใหม่เพื่อรับมือกับอนาคตที่ไม่แน่นอน เราเรียกรูปแบบการทำงานนี้ว่า ‘tight-loose-tight’ โดยผู้บังคับบัญชานั้นชัดเจนในเรื่องความคาดหวัง ยึดหยุ่นในวิธีการที่ใช้ในการบรรลุเป้าหมาย และชัดเจนในวิธีการวัดผล รูปแบบการทำงานดังกล่าวทำให้ทีมงานของเรามีอำนาจในการตัดสินใจที่มากขึ้นและลงมือทำงานได้รวดเร็วยิ่งขึ้น และทำให้เราสามารถพัฒนานวัตกรรมในระบบนิเวศดิจิทัลของเราในอัตราเร่ง

ในปี 2564 ดิแทคนั้นมีผู้ใช้งานบนช่องทางดิจิทัลทั้งสิ้นจำนวน 6.7 ล้านราย ขณะที่ก่อนหน้านี้ลูกค้ารายเดือนใช้ดิแทคแอปเพียงเพื่อตรวจสอบยอดการใช้งานและค่าบริการ ปัจจุบันดิแทคแอปนั้นกลายเป็นจุดหมายปลายทางด้านไลฟ์สไตล์สำหรับลูกค้าทุกกลุ่ม การดึงดูดลูกค้าด้วย dtac coin และการใช้เกมในการออกแบบประสบการณ์ใช้งานให้สนุกยิ่งขึ้น ทำให้ดิแทคแอปสามารถสร้างปฏิสัมพันธ์กับลูกค้าได้อย่างลึกซึ้งและมากกว่าบริการการเชื่อมต่อซึ่งเป็นบริการหลัก จุดมุ่งหมายสำหรับปี 2566 ของเรานั้นคือการเพิ่มจำนวนผู้ใช้งานบนช่องทางดิจิทัลให้ไปถึง 10 ล้านราย

เรายังสร้างการเติบโตก้าวกระโดดในด้านบริการเสริม ทำให้รายได้จากบริการประเภทดังกล่าวเติบโต 15 เปอร์เซ็นต์ เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน เรายังหาความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองของลูกค้าของเรา นับตั้งแต่เรื่องเกมไปจนถึงสินค้าส่วนบุคคล ทำให้เราสามารถสร้างความประทับใจให้กับลูกค้าผ่านบริการใหม่ๆ ที่ตอบโจทย์ความต้องการอย่างลงตัว

ลดช่องว่างทางดิจิทัล

นอกจากจุดประสงค์เรื่องความบันเทิงแล้ว ช่องทางดิจิทัลยังทำให้ลูกค้าของเราในพื้นที่ห่างไกลสามารถเข้าถึงการบริการต่างๆ ที่มากขึ้น โดยไม่จำเป็นต้องเดินทางไปยังศูนย์บริการ นี่เป็นเหตุผลที่เราเปิดตัว dtac app lite ซึ่งทำให้โทรศัพท์

มือถือรุ่นพื้นฐานสามารถใช้งานดิแทคแอปได้โดยไม่ต้องดาวน์โหลดและติดตั้งแอปพลิเคชันลงบนเครื่อง

dtac app lite นั้นเป็นส่วนหนึ่งของความมุ่งมั่นของเราในการลดความเหลื่อมล้ำทางดิจิทัล เพื่อสร้างความแข็งแกร่งให้กับประเทศไทย เรายังได้เปิดตัวโครงการดิแทค เน็ตทำกิน เพื่อสนับสนุนให้ผู้ที่มีรายได้น้อย ผู้ประกอบการตัวเล็ก และผู้สูงอายุ สร้างแหล่งรายได้ใหม่ๆ ผ่านการใช้งานโทรศัพท์มือถือ ขณะที่โครงการ Safe Internet นั้นมุ่งอบรมเด็กนักเรียนจำนวนหลายพันคนในแต่ละปี เพื่อให้มั่นใจว่าทุกคนจะสามารถใช้เวลาด้านโลกออนไลน์ได้อย่างปลอดภัยและสร้างสรรค์

เรายังเล็งเห็นด้วยว่าธุรกิจทั้งขนาดเล็ก กลาง และใหญ่ นั้นเป็นส่วนสำคัญในการฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศไทย ด้วยเหตุนี้เอง ในปี 2564 dtac business จึงทำงานร่วมกับพันธมิตรหลักในอุตสาหกรรมต่างๆ ในการสร้างสรรค์โซลูชันที่ให้การสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างแข็งแกร่งยิ่งขึ้น และในขณะเดียวกันก็สามารถบรรลุการเติบโตของรายได้ในระดับตัวเลขสองหลักในกลุ่มลูกค้าองค์กร ซึ่งหนึ่งในนั้นคือการเป็น “รายแรก” ในบริการ 5G ด้านต่างๆ นับตั้งแต่การถ่ายทอดสดผ่าน 5G เป็นแห่งแรกในภูมิภาคเอเชียบนคลื่น 5G mmWave ไปจนถึงการพัฒนาเครือข่าย 5G Private Network เป็นครั้งแรกของประเทศไทย

ที่ที่ปลอดภัย

ณ สิ้นปี 2564 ดิแทคได้ยกระดับการดำเนินงานในฐานะองค์กรที่มุ่งเน้นความปลอดภัยและสามารถยืนหยัดในทุกสภาวะการณ์ เราเชื่อว่านอกเหนือจากโรคระบาดแล้ว สภาพอากาศสุดขั้วจะเป็นอีกปัญหาสำคัญสำหรับสังคมไทยและการดำเนินงานของเรา นอกจากนี้ เรายังเดินหน้าสร้างความตระหนักให้กับพนักงานผ่านโครงการต่างๆ และได้เปิดตัวช่องทางใหม่สำหรับการรายงานการเกิดอุบัติเหตุ อันเป็นส่วนหนึ่งของการกิจ Mission SAFE เพื่อช่วยลดการเกิดอุบัติเหตุในห่วงโซ่อุปทานอีกด้วย

ในระยะยาว ดิแทคนั้นตั้งเป้าหมายที่จะลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกลงครึ่งหนึ่งภายในปี 2573 เราเชื่อมั่นว่าในปี 2565 เศรษฐกิจไทยจะเริ่มฟื้นตัวจากผลกระทบของโควิด-19 แต่เราเชื่อว่าธุรกิจต่างๆ ยังจำเป็นต้องยึดมั่นในหลักการดำเนินธุรกิจอย่างแข็งแกร่ง ยึดหยุ่น และยั่งยืน เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับปัจจุบันและอนาคตในอีกหลายสิบปีข้างหน้า

ปี 2564 นั้นเป็นปีแห่งความท้าทาย เราขอขอบคุณผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มต่างๆ ของเราเป็นอย่างสูง ทั้งลูกค้า ผู้ถือหุ้น พันธมิตรทางธุรกิจ และพนักงานของเรา ที่มอบการสนับสนุนเป็นอย่างดีตลอดมา ขอขอบคุณที่อยู่เคียงข้างดิแทคและร่วมขับเคลื่อนจุดมุ่งหมายของเราในการเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้สังคมและเชื่อมต่อทุกคนกับทุกสิ่งที่สำคัญ

ขอแสดงความนับถือ

บุญชัย เบญจรงคกุล
ประธานกรรมการ

ชารัต เมห์โสรธา
ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

ร้อยละ 89

อัตราการใช้งานสมาร์ทโฟน
ณ เดือนธันวาคม 2564

6.7 ล้าน

จำนวนผู้ใช้บริการ
ผ่านช่องทางดิจิทัล

ร้อยละ 65.5

อัตราการใช้งานดาต้า
ที่เพิ่มขึ้นปี 2564

จุดยืนของแบรนด์

ท้าทายขีดจำกัด ยืนหยัดข้างลูกค้า

คำสัญญาของแบรนด์

ให้คุณได้ใช้ชีวิตที่ใช้ ในแบบที่ชอบ

คุณประโยชน์ของแบรนด์

เพื่อคุณ เฉพาะคุณ

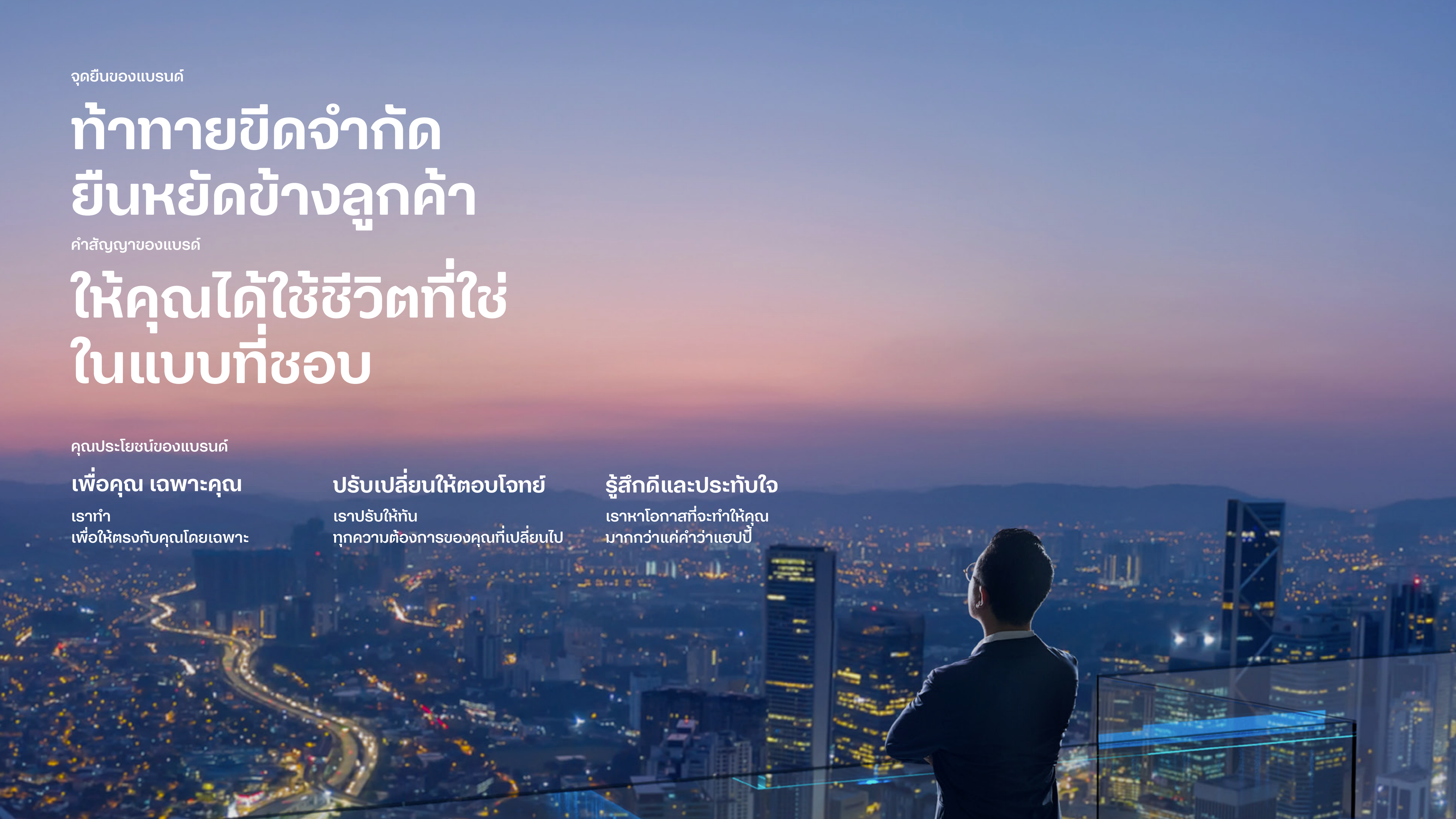
เราทำ
เพื่อให้ตรงกับคุณโดยเฉพาะ

ปรับเปลี่ยนให้ตอบโจทย์

เราปรับให้ทัน
ทุกความต้องการของคุณที่เปลี่ยนไป

รู้สึกดีและประทับใจ

เราหาโอกาสที่จะทำให้คุณ
มากกว่าแค่คำว่าแฮปปี้

เพื่อคุณเฉพาะคุณ

เราทำ เพื่อให้ตรงกับคุณโดยเฉพาะ

ลูกค้าทุกคนนั้นมีความต้องการเฉพาะตัว จึงเป็นเหตุผลที่เรามอบบริการที่หลากหลายเพื่อตอบกับไลฟ์สไตล์ที่แตกต่าง นับตั้งแต่แพลตฟอร์ม Gaming Nation ซึ่งทำให้การเล่นเกมออนไลน์นั้นปลอดภัยและเข้าถึงได้มากยิ่งขึ้น ไปจนถึงบริการสินเชื่อ 'ใจดี มีวงเงินให้ยืม' บน LINE BK เพื่อให้ลูกค้าที่ไม่มีบัญชีธนาคารสามารถเข้าถึงบริการทางการเงินได้ และเพราะเราทุกคนล้วนแตกต่างกัน แคมจึงได้ออกแบบแพลตฟอร์มเบอรั่มงคเฉพาะคุณที่ช่วยคัดสรรเบอรั่มงคที่ตอบโจทย์กับลูกค้ามากที่สุดผ่านช่องทางดิจิทัล

ปรับเปลี่ยนให้ตอบโจทย์

เราปรับให้ทันทุกความต้องการ ของคุณที่เปลี่ยนไป

ลูกค้าของเราไม่เคยหยุดนิ่ง พวกเขาอาจเปลี่ยนที่ทำงาน ต้อนรับสมาชิกใหม่ในครอบครัว หรือย้ายที่อยู่
ดีแทคตอบสนองกับความต้องการของลูกค้าที่เปลี่ยนแปลงไปผ่านการมอบความยืดหยุ่นที่มากขึ้นในการ
บริหารจัดการผลิตภัณฑ์ บริการ และช่องทางต่างๆ นับตั้งแต่โซลูชัน Worry-Free จากดีแทคธุรกิจ
ไปจนถึงโปรตามใจสำหรับลูกค้าเติมเงิน ดีแทคทำให้ง่ายขึ้นสำหรับลูกค้าเพื่อให้พวกเขามั่นใจได้ว่าเรา
จะเต็มเต็มและติดต่อกับทุกความต้องการที่แท้จริงอยู่เสมอ

รู้สึกดีและประทับใจ

เราหาโอกาสที่จะทำให้คุณ มากกว่าแค่คำว่าแฮปปี้

เรามุ่งมั่นที่จะทำให้ทุกปฏิสัมพันธ์ระหว่างลูกค้ากับดีแทคนั้นเป็นช่วงเวลาแห่งความสุข โดยเริ่มต้นจากการสร้างเครือข่ายที่ไว้วางใจได้และการให้บริการลูกค้าแบบเหนือระดับ แต่ความสุขเล็กๆ สำหรับลูกค้าบางคนยังอาจหมายถึงการได้ใช้บริการ dtac app lite โดยไม่ต้องติดตั้งแอปพลิเคชันบนโทรศัพท์ ขณะที่สำหรับอีกหลายคน ความสุขนี้อาจหมายถึงการได้รับสิทธิพิเศษบนดีแทค รีวอร์ด เพื่อแทนคำขอบคุณสำหรับการมอบความไว้วางใจให้เรอย่างต่อเนื่อง เราอยากให้ทุกช่วงเวลากับดีแทคนั้นราบรื่น เป็นมิตรต่อผู้ใช้ และเปี่ยมด้วยความสุข

การดำเนินธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบ

ในปีพ.ศ. 2564 บริษัทได้จัดทำกลยุทธ์ ด้านความยั่งยืน

"Responsible Business Conduct 2021-2023"

หรือการดำเนินธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบที่ครอบคลุมระยะเวลา 3 ปี
ซึ่งเป็นรากฐานของแผนปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์ทางธุรกิจของบริษัท
ที่เน้นเรื่องการสร้างองค์กรยุคใหม่ และเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้แก่สังคม
Responsible Business Conduct 2021-2023
ประกอบด้วยการทำงานใน 7 เสาหลัก ได้แก่

01
ธรรมาภิบาล
และการกำกับดูแล

02
การปกป้องข้อมูล
ส่วนบุคคล

03
การสร้างสังคมดิจิทัล
ที่ทุกคนมีส่วนร่วม

04
การบริหารจัดการ
ห่วงโซ่อุปทานอย่างยั่งยืน

05
การจัดการสิ่งแวดล้อม
และภาวะโลกรวน

06
สิทธิมนุษยชน

07
ความปลอดภัย
ในที่ทำงานและ
สุขภาวะที่ดีของพนักงาน

จุดมุ่งหมาย

เสริมสร้างสังคมที่แข็งแกร่ง เชื่อมต่อกับทุกสิ่งที่สำคัญ

บริการเชื่อมต่อบนอินเทอร์เน็ตนั้นส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของเราในแทบทุกมิติ เราเชื่อว่าบริการดังกล่าวจะช่วยให้ลูกค้าได้ใช้ชีวิตที่ใช้ ในแบบที่ชอบ ซึ่งไม่ใช่เพียงการส่งมอบบริการต่างๆ ให้กับลูกค้าเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้สังคมด้วย

บริการการเชื่อมต่อนั้นเป็นก้าวแรกไปสู่การสร้างสังคมที่ทุกคนมีส่วนร่วม เราเชื่อว่าบริการการเชื่อมต่อพื้นฐานที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้นั้น จะช่วยเปิดประตูดิจิทัลสู่ความเป็นไปได้ให้กับผู้คนนับล้าน การส่งเสริมความมีส่วนร่วมนี้ยังเป็นหนึ่งในการกิจหลักของดีแทคในฐานะนายจ้าง ผู้ซึ่งเชื่อว่าความหลากหลาย (diversity) นั้นเป็นส่วนผสมสำคัญในการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ๆ และการเติบโต

ทักษะแห่งอนาคตนั้นเป็นสิ่งจำเป็นในการยกระดับทั้งตัวเราเอง และสังคมรอบด้าน การแพร่ระบาดของโควิด-19 ทำให้ทักษะดิจิทัลนั้นกลายเป็นสิ่งจำเป็น และขณะเดียวกันก็ส่งผลให้ช่องว่างความเหลื่อมล้ำทางดิจิทัลนั้นสูงขึ้น ด้วยเหตุนี้ ดีแทคจึงได้ริเริ่มโครงการต่างๆ เพื่อเสริมสร้างทักษะดิจิทัลสำหรับเด็กและเยาวชน ผู้สูงวัย และผู้มีรายได้น้อย และเปิดโอกาสให้ทุกคนสามารถคว้าโอกาสจากบริการการเชื่อมต่ออย่างเต็มศักยภาพ ในขณะที่ภายในองค์กร เราเดินหน้ารียกระดับทักษะผ่านการพัฒนาทักษะเดิม (upskill) และสร้างทักษะใหม่ (reskill) ให้กับพนักงานจำนวนหลายพันคนในแต่ละปี ผ่านโครงการ 40-hour Challenge เพื่อสร้างคุณค่าให้กับทั้งตัวพนักงานและองค์กรเอง

ความปลอดภัยบนโลกออนไลน์และการปกป้องดูแลลูกค้าในยามที่ใช้บริการของเรานั้น เป็นหัวใจสำคัญสำหรับทุกสิ่งที่เราทำ เราทำงานกับพันธมิตรของเราเพื่อยกระดับการใช้งานอินเทอร์เน็ตให้ปลอดภัยและเป็นพื้นที่สำหรับทุกคนยิ่งขึ้น เราให้ความสำคัญกับการปกป้องดูแลข้อมูลส่วนบุคคลและความปลอดภัย และมุ่งพัฒนาโซลูชันและบริการใหม่ๆ เพื่อปกป้องดูแลลูกค้าของเรา เราดำเนินงานภายใต้หลักความโปร่งใสและความรับผิดชอบ ซึ่งหลักธรรมาภิบาลของเรานั้นทำหน้าที่เป็นแนวทางให้เราทำในสิ่งที่ถูกต้องอยู่เสมอ

กลยุทธ์

แผนปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์ ของเรา: การสร้างองค์กร ยุคใหม่และการยกระดับ การดำเนินงานเพื่อเสริม สร้างความแข็งแกร่งให้ สังคม

บริการการเชื่อมต่อนั้นช่วยสร้างโอกาสให้กับผู้คน ธุรกิจ และสังคม ทำให้การเชื่อมต่อที่ปลอดภัย น่าเชื่อถือ และมีประสิทธิภาพ กลายเป็นความต้องการพื้นฐาน เรายังเชื่อว่าความไว้วางใจ ในแบรนด์ของเรานั้นเป็นส่วนผสมสำคัญในการสร้างความสัมพันธ์อย่างยั่งยืนและลึกซึ้งยิ่งขึ้น กับลูกค้าของเรา และประสบการณ์ที่ดีสำหรับลูกค้านั้นต้องได้รับการออกแบบให้ตอบโจทย์ ความต้องการเฉพาะบุคคล ไร้รอยต่อ และเปี่ยมด้วยความหมาย

ด้วยเหตุนี้ การกำหนดทิศทางกลยุทธ์ของเราจึงประกอบไปด้วย 3 ส่วนหลักๆ

Must-Win
Battle

ท้าทายปิดจำกัด ยีนหยัดข้างลูกค้า

การสร้างการเติบโตผ่านจุดยืนของแบรนด์ที่ชัดเจน ช่องทางการจัดจำหน่ายที่แข็งแกร่ง และข้อเสนอ ผลิตภัณฑ์และบริการที่ตรงจุดและตอบกับความต้องการด้านบริการเชื่อมต่อและบริการที่เกี่ยวข้อง

Must-Win
Battle

การเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจ

การเดินหน้าสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ ในธุรกิจหลักของเรา และเป็นผู้นำในการสร้างองค์กรยุคใหม่ นับตั้งแต่การดำเนินงานด้านโครงข่าย ไปจนถึงการสร้างปฏิสัมพันธ์กับลูกค้าในจุดต่างๆ

ยึดหลักการดำเนินธุรกิจ อย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคม

Must-Win
Battle

เครือข่าย ที่มุ่งเน้นคุณค่า

การใช้ประโยชน์จากศักยภาพของข้อมูล ในการพัฒนาโครงข่ายของเราอย่างต่อเนื่อง ในส่วนที่จะสามารถสร้างคุณค่า ให้กับลูกค้าของเรามากที่สุด

กลยุทธ์ Must Win Battle ของดีแทค ซึ่งตั้งอยู่บนรากฐานการดำเนิน ธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคม (Responsible Business) นั้นจะเป็น แนวทางให้ดีแทคไม่หยุดพัฒนา และแสวงหาโอกาสและวิธีแก้ปัญหา ใหม่ๆ ด้วยความเชื่อมั่นที่มากขึ้นว่าเราจะสามารถบรรลุจุดมุ่งหมาย ของเราได้ในอีกหลายทศวรรษข้างหน้า

จุดเด่นทางการเงิน

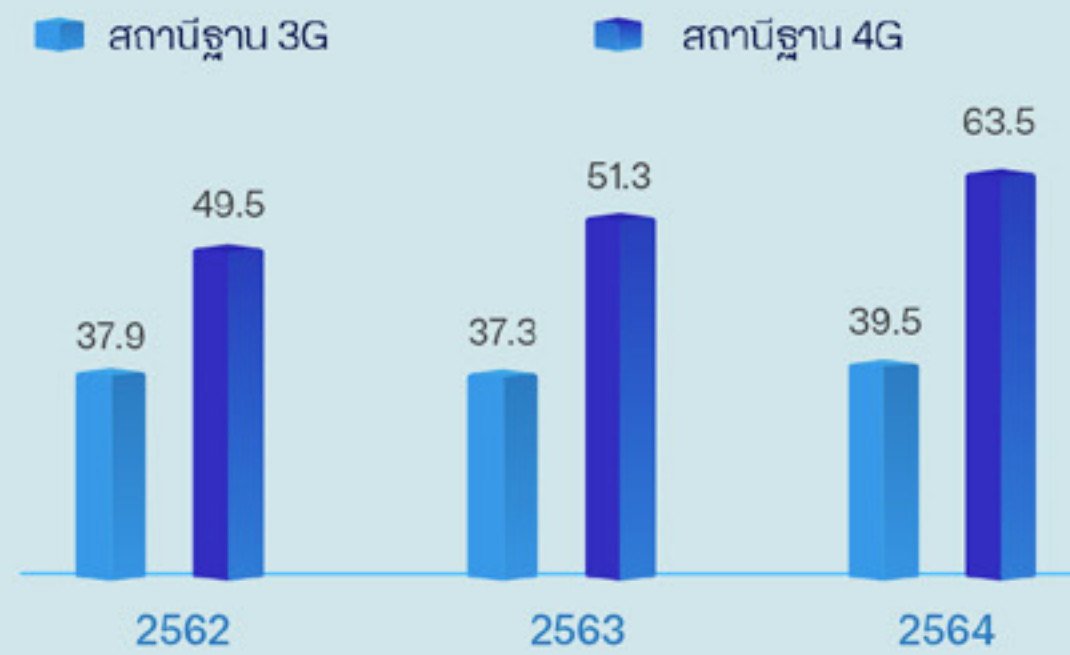
	2562	2563	2564
(หน่วย: ล้านบาท)			
ผลการดำเนินงาน			
รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์	63,333	59,993	57,824
รายได้รวมจากการขายและการให้บริการ	81,167	78,818	81,320
กำไรก่อนหักดอกเบี้ย ภาษี ค่าเสื่อมราคา และค่าตัดจำหน่าย* (EBITDA)	30,417	30,193	29,989
กำไรส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นบริษัท	5,422	5,107	3,356
งบดุล			
สินทรัพย์รวม	167,258	174,280	164,315
หนี้สินรวม	142,292	149,965	144,147
ส่วนของผู้ถือหุ้นรวม	24,966	24,315	20,167
อัตราส่วนทางการเงิน			
อัตรากำไร EBITDA margin	37.5%	38.3%	36.9%
อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	23.1%	20.7%	15.1%
อัตราหนี้สินสุทธิต่อ EBITDA **	2.1%	2.3%	2.5 %
ข้อมูลหลักทรัพย์			
จำนวนหุ้น (ล้านหุ้น)	2,368	2,368	2,368
กำไรต่อหุ้น (บาทต่อหุ้น)	2.29	2.16	1.42
ราคาต่อหุ้น (บาท)***	53.25	33.25	45.75

* EBITDA ก่อนรายการพิเศษอื่น ๆ

** อัตราหนี้สินสุทธิต่อ EBITDA ตั้งแต่ปี 2562 มีการรวมหนี้สินตามสัญญาเช่า ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน TFRS16

*** ณ วันทำการสุดท้ายของแต่ละปีปฏิทิน

จุดเด่นด้านการดำเนินงาน

จำนวนสถานีฐาน
(พันสถานี)**

* ไม่รวมค่าเชื่อมต่อโครงข่าย โดยเป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ถือปฏิบัติในแต่ละปี

** สถานีฐานที่ติดตั้งแล้ว ซึ่งรวมถึงที่ยังอยู่ภายใต้กระบวนการขอใบอนุญาต และที่อยู่ภายใต้คลื่นพัลลภที่ออก

คณะกรรมการบริษัท

1. นายบุญชัย เบญจรงคกุล
ประธานกรรมการ

2. นายเยอเก้น คริสเตียน อาเร็นท์ โรสตริป
รองประธานกรรมการ

3. นางกมลวรรณ วิปุลากร
กรรมการอิสระ

4. นายสตีเฟน วูดรูฟ ฟอร์ดแฮม
กรรมการอิสระ

5. นางชนัญญารักษ์ เพ็ชรรัตน์
กรรมการอิสระ

6. นางทูนี่ ธิปเปลา
กรรมการ

7. นายราเชน เจน
กรรมการ

8. นางปรารถนา มงคลกุล
กรรมการอิสระ

9. นายฮาคุน บรัวเซ็ก เซิร์ล
กรรมการ

10. นายโทมัส อเล็กซานเดอร์ ไทโฮลด์
กรรมการ

คณะผู้บริหารบริษัท

1. **นายชารัต จันทรามาพร**
ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
2. **นายลาร์ส มาร์คัส แอดอูร์ซุสเซน**
รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มกิจการองค์กร

3. **นายณกุล เชห์กิล**
รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มการเงิน
4. **นายชาดัก อิบเน่ ชามาน**
รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มธุรกิจ

5. **นายประเทศ ตันกุลรานันท์**
รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มเทคโนโลยี
6. **นางสาวกัญญรัตน์ แก้วศรีงาม**
รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มงานขาย

7. **นายฮาว ธี เร็น**
รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มการตลาด
8. **นางสาวนาฏฤดี ออจหาญวงศ์**
รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มบุคคล

ส่วนที่ 1 การประกอบธุรกิจ และผลการดำเนินงาน

- 18 โครงสร้างและการดำเนินงานกลุ่มบริษัท
- 35 การบริหารจัดการความเสี่ยง
- 40 การขับเคลื่อนธุรกิจเพื่อความยั่งยืน
- 60 รายงานผลการวิเคราะห์การดำเนินงานปี 2564
- 66 ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลสำคัญอื่น

ส่วนที่ 1 การประกอบธุรกิจและผลการดำเนินงาน

โครงสร้างและการดำเนินงาน กลุ่มบริษัท

1.1 นโยบายและภาพรวมการประกอบธุรกิจ

บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) หรือ ดีแทค เป็นหนึ่งในผู้นำการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในประเทศไทยได้รับการก่อตั้งขึ้นในปี 2532 เพื่อประกอบธุรกิจการให้บริการโทรคมนาคม การให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ และการให้บริการอินเทอร์เน็ตไร้สายระบบ WiFi โดยบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท และถือหุ้นทั้งหมดโดยบริษัทให้บริการโทรคมนาคมด้วยโครงข่ายเทคโนโลยี 5G, 4G, 3G และ 2G ที่ครอบคลุมซึ่งช่วยให้ลูกค้าสามารถใช้บริการเสียง บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในประเทศ บริการข้ามแดนอัตโนมัติ (International Roaming) บริการโทรศัพท์ทางไกล (International Direct Dialing หรือ IDD) และบริการเสริมอื่น ๆ ดีแทคให้บริการโทรคมนาคมด้วยเทคโนโลยี 4G โดยใช้คลื่นความถี่ย่าน 1800 MHz คลื่นความถี่ย่าน 2100 MHz และคลื่นความถี่ย่าน 700 MHz ร่วมกับคลื่นความถี่ย่าน 2300 MHz บนความร่วมมือกับบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) หรือ ทีโอที ในขณะที่ให้บริการโทรคมนาคมเทคโนโลยี 3G โดยใช้คลื่นความถี่ย่าน 2100 MHz ร่วมกับคลื่นความถี่ย่าน 900 MHz (ซึ่งถูกเปลี่ยนมาจากคลื่นความถี่ย่าน 850 MHz ตั้งแต่เดือนตุลาคม พ.ศ. 2564) และให้บริการโทรคมนาคมเทคโนโลยี 2G โดยใช้คลื่นความถี่ย่าน 900 MHz นอกจากนี้ บริษัทยังได้ให้บริการโทรคมนาคมเทคโนโลยี 5G โดยใช้คลื่นความถี่ย่าน 700 MHz ร่วมกับคลื่นความถี่ย่าน 26 GHz ในพื้นที่สำคัญของประเทศด้วย ทั้งนี้ บริษัทและบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด ให้บริการภายใต้แบรนด์ ดีแทค ซึ่งมีฐานลูกค้าผู้ใช้บริการ ณ สิ้นปี พ.ศ. 2564 อยู่ประมาณ 19.6 ล้านเลขหมายทั่วประเทศโดยเป็นลูกค้าในระบบรายเดือนประมาณ 6.2 ล้านเลขหมาย และลูกค้าในระบบเติมเงินประมาณ 13.4 ล้านเลขหมาย

ในปี พ.ศ. 2561 บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด หรือ ดีแทค ไตรเน็ต ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท และบริษัท เทเลเอสเสท จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทที่ ดีแทค ไตรเน็ต ถือหุ้นร้อยละ 99.99 ได้เข้าทำข้อตกลงกับ ทีโอที ในการให้บริการไร้สายแบบโรมมิ่งบนคลื่นความถี่ย่าน 2300 MHz เพื่อให้บริการ 4G ควบคู่ไปกับการให้บริการด้วยคลื่นความถี่

ย่าน 2100 MHz โดยข้อตกลงความร่วมมือกับ ทีโอที จะสิ้นสุดลงในเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2568 และดีแทค ไตรเน็ต ได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 2100 MHz จาก กสทช. เมื่อปี พ.ศ. 2555 ซึ่งใบอนุญาตดังกล่าวจะหมดอายุในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2570 นอกจากนี้ ดีแทค ไตรเน็ต ได้เข้าร่วมและเป็นผู้ชนะการประมูลคลื่นความถี่ย่าน 1800 MHz และ 900 MHz ซึ่งจัดขึ้นโดย กสทช. และได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 1800 MHz และ 900 MHz ดังกล่าวเมื่อปี พ.ศ. 2561 ซึ่งใบอนุญาตดังกล่าวจะหมดอายุในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2576

ในเดือนมิถุนายน 2562 ดีแทค ไตรเน็ต ได้รับการจัดสรรคลื่นความถี่ย่าน 700 MHz ซึ่งจัดสรรโดย กสทช. โดยต่อมาในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2563 ดีแทค ไตรเน็ต ได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ดังกล่าว ซึ่งจะหมดอายุในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2578 นอกจากนี้ ในเดือนกุมภาพันธ์ 2563 ดีแทค ไตรเน็ต ยังได้เข้าร่วมและเป็นผู้ชนะการประมูลคลื่นความถี่ย่าน 26 กิกะเฮิรตซ์ ซึ่งจัดขึ้นโดย กสทช. และได้รับใบอนุญาตคลื่นความถี่ย่าน 26 กิกะเฮิรตซ์ ดังกล่าวในเดือนเดียวกัน ซึ่งใบอนุญาตดังกล่าวจะหมดอายุในเดือนกุมภาพันธ์ 2578

นอกจากนี้ บริษัทได้ดำเนินธุรกิจจัดจำหน่ายอุปกรณ์โทรศัพท์เคลื่อนที่ ซึ่งการจัดจำหน่ายอุปกรณ์โทรศัพท์เคลื่อนที่พร้อมกับบริการโทรคมนาคมของบริษัทช่วยให้ลูกค้าได้รับบริการที่ครบวงจรและได้รับโปรโมชั่นที่มีความคุ้มค่าและหลากหลาย เช่น การได้รับส่วนลดค่าอุปกรณ์โทรศัพท์เคลื่อนที่เมื่อลูกค้าสมัครใช้บริการรายเดือนของดีแทค เป็นต้น ทั้งนี้ การนำเสนอโปรโมชั่นร่วมกับอุปกรณ์โทรศัพท์เคลื่อนที่มีส่วนช่วยบริษัทในการเพิ่มจำนวนผู้ใช้งานสมาร์ตโฟน รวมทั้งสร้างฐานลูกค้าใหม่และรักษาฐานลูกค้าเดิมอีกด้วย โดย ณ สิ้นปี พ.ศ. 2564 บริษัทมีฐานลูกค้าที่ใช้อุปกรณ์สมาร์ตโฟน อยู่ที่ประมาณร้อยละ 88.8 ของฐานลูกค้าทั้งหมด เพิ่มขึ้นจากเดิมซึ่งอยู่ที่ประมาณร้อยละ 87.5 เมื่อปี 2563 ในขณะที่รายได้จากการจำหน่ายอุปกรณ์โทรศัพท์และชุดเลขหมายมีสัดส่วนอยู่ที่ประมาณร้อยละ 10.9 ของรายได้รวมของบริษัท นอกจากนี้ บริษัทยังตอบสนองความต้องการของลูกค้าอย่างต่อเนื่องด้วยการให้บริการนอกเหนือจากการเชื่อมต่อ

หลักตลอดจนการเพิ่มการให้บริการเสริมต่างๆ (Adjacent services) ส่งผลให้มีการเติบโตของรายได้จากบริการเสริมต่าง ๆ (Adjacent services) เพิ่มขึ้นร้อยละ 15 จากปีก่อน

บริษัทมีเป้าหมายที่จะเพิ่มเติมและปรับปรุงการนำเสนอสินค้าและบริการผ่านช่องทางการให้บริการแบบดิจิทัลมากขึ้น และด้วยการที่บริษัทได้ปรับตัวให้เข้ากับความต้องการของลูกค้าในการใช้ชีวิตในแบบดิจิทัลจะช่วยสนับสนุนประเทศไทยในการเปลี่ยนผ่านสู่ยุคดิจิทัลขณะเดียวกันก็เป็นการอำนวยความสะดวกและช่วยสร้างความสัมพันธ์ระหว่างลูกค้ากับบริษัทได้มากยิ่งขึ้น

1.1.1 วัตถุประสงค์และกลยุทธ์ของบริษัท

วัตถุประสงค์ของบริษัท

มุ่งสร้างสังคมไทยให้แข็งแกร่ง – เชื่อมต่อทุกคนกับทุกสิ่งที่สำคัญที่สุด

กลยุทธ์

- เครือข่ายที่มุ่งเน้นคุณค่า (Value-focused Network)

เรามุ่งมั่นที่จะเติบโตและสร้างรายได้โดยการให้บริการเสียงและมอบประสบการณ์การใช้งานข้อมูลความเร็วสูงแก่ตลาดวงกว้าง ผ่านการเชื่อมต่อที่มีคุณภาพสูง โดยบริษัทได้มีการนำเสนอพันธสัญญาใหม่ของแบรนด์ (Brand Promises) ในการดูแลให้ทุกคน “ได้ใช้ชีวิตที่ใช้ในแบบที่ชอบ” ซึ่งให้ความสำคัญกับประโยชน์ของแบรนด์ (Brand Benefits) ซึ่งประกอบด้วย “เพื่อคุณ เฉพาะคุณ (Made for you)” “ปรับเปลี่ยนให้ตอบใจหาย (Incredible Flexibility)” และ “รู้สึกดีและประทับใจ (Delightful Experience)” โดยส่งมอบประโยชน์ของแบรนด์ดังกล่าวผ่านทางบริการอย่างไร้รอยต่อ ด้วยการผลักดันช่องทางการขายและจัดจำหน่ายทั้งหมด (Omni Channel) และการ

พัฒนาระบบบริหารจัดการทางดิจิทัลที่ดียิ่งขึ้น โดยบริษัทยังคงแสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้เชื่อมต่อระหว่างลูกค้าและสังคมกับทุกสิ่งที่สำคัญที่สุด นั่นก็คือ ผ่านระบบการเชื่อมต่อที่เชื่อถือได้และบริการต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อลูกค้าในการใช้ชีวิตประจำวัน โดยตลอดทั้งปี 2564 บริษัทได้ให้ความสำคัญกับการลงทุนด้านเครือข่ายอย่างต่อเนื่องเพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้งานของลูกค้าให้ดียิ่งขึ้น และผลที่ได้คือการเพิ่มขึ้นของคะแนนความพึงพอใจของลูกค้าสุทธิ และการเพิ่มขึ้นของการใช้งานข้อมูล ซึ่งการขยายความครอบคลุมของเครือข่ายไปยังชุมชนต่าง ๆ ทั่วประเทศนั้นยังช่วยให้คนในท้องถิ่นต่าง ๆ สามารถรับรู้และสัมผัสประสบการณ์การใช้งานของเครือข่ายของดีแทคที่ดีขึ้นได้ นอกจากนี้ เรายังคงมุ่งมั่นที่จะพัฒนาประสบการณ์ออนไลน์และการเชื่อมต่อและปฏิสัมพันธ์กับลูกค้าผ่านช่องทางดิจิทัลและการเสนอเนื้อหาเฉพาะบุคคลที่ตอบโต้ลูกค้าผ่านการใช้ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence) ทั้งหมดนี้จะช่วยให้บริษัทสามารถรักษารฐานลูกค้าและดึงดูดลูกค้าในระบบเติมเงินและขยายการเติบโตของฐานลูกค้าระบบรายเดือนและลูกค้ากลุ่มธุรกิจได้

• ทำทลายขีดจำกัด ยืนหยัดข้างลูกค้า (Customer-Centric Challenger)

บริษัทมีการสำรวจความต้องการของลูกค้าอย่างต่อเนื่องเพื่อนำเสนอผลิตภัณฑ์และบริการที่ตอบโต้และเป็นที่ต้องการ โดยการเป็นผู้ให้บริการที่กล้าท้าทายขีดจำกัดด้วยมุมมองที่ยืดหยุ่นและเป็นศูนย์กลางเพื่อให้ลูกค้าของเรามีความพร้อมและอยู่ในสถานะภาพที่ดีที่สุด ซึ่งในการเป็น ‘ชาเลนเจอร์’ ผู้รับฟังเสียงลูกค้านี้ บริษัทได้ตั้งเป้าในการนำเสนอบริการที่เป็นนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าให้ “ได้ใช้ชีวิตที่ใช้ในแบบที่ชอบ” ผ่านทางประโยชน์ของแบรนด์ 3 ข้อ ดังนี้

- **“เพื่อคุณ เฉพาะคุณ (Made for you)”**
โดยการเรียนรู้และทำความเข้าใจกับความต้องการของลูกค้าที่มีความซับซ้อน และสามารถนำเสนอบริการที่ช่วยแก้ไขปัญหาคู่และตอบโต้แบบเฉพาะบุคคล เพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าให้แก่ลูกค้า
- **“ปรับเปลี่ยนให้ตอบโต้ (Incredible Flexibility)”**
โดยการเพิ่มความยืดหยุ่นให้แก่ลูกค้า ช่วยให้ลูกค้าสามารถบริหารจัดการการเข้าถึงผลิตภัณฑ์ บริการ และช่องทางที่สอดคล้องกับความต้องการ
- **“รู้สึกดี ประทับใจ (Delightful Experience)”**
โดยการให้ประสบการณ์การใช้งานที่เรียบง่ายและเป็นกันเอง ผ่านทางเครือข่ายที่เชื่อถือได้ตลอดจนการเข้าถึงบริการลูกค้าที่สะดวกและใช้งานง่าย

นอกจากนี้ บริษัทยังมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในการนำระบบดิจิทัลมาปรับใช้ การลดความซับซ้อนของกระบวนการทำงาน และการนำระบบอัตโนมัติมาใช้ในกระบวนการทำงาน ทั้งในส่วนของการขาย การให้บริการแก่ลูกค้า และการดำเนินงานของพนักงานในส่วนปฏิบัติการ เพื่อให้มีความรวดเร็วในการนำเสนอผลิตภัณฑ์และบริการออกสู่ตลาด และสามารถเพิ่มความสะดวกสบายให้กับลูกค้าและร้านค้ารายย่อย อีกทั้งบริษัทยังมีการกำหนดเป้าหมายในการสร้างองค์กรยุคใหม่ผ่านทางการนำระบบอัตโนมัติมาใช้ในการลดความซับซ้อนของกระบวนการทำงาน ทั้งในส่วนของการเพิ่มความคล่องตัวของงานในส่วนสนับสนุน การลดความซับซ้อนของช่องทางการจัดจำหน่าย และการจัดโครงสร้างใหม่ในระดับภูมิภาค ซึ่งการสร้างองค์กรยุคใหม่ที่มีการดำเนินการอย่างแข็งแกร่งจะมีส่วนช่วยในการเตรียมความพร้อมสู่อนาคต โดยบริษัทมุ่งมั่นที่จะสร้างระบบนิเวศของบริการที่จะช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับลูกค้า ซึ่งรวมถึงการให้บริการหลาย ๆ บริการผ่านโมเดลความร่วมมือกับพันธมิตรทางธุรกิจ

อนึ่ง บริษัทยังได้ให้บริการ Over-the-top (OTT) โดยมีการเรียกเก็บชำระค่าใช้บริการพร้อมไปกับการเรียกเก็บชำระค่าใช้บริการโทรคมนาคม ให้บริการใจดีทั้งในส่วนของการบริการใจดีมีวงเงินให้ยืม บริการใจดีให้ยืมเน็ต และบริการใจดีให้ยืม ตลอดจนบริการประกันที่มีความหลากหลาย เช่น บริการดูแลเครื่องและส่งซ่อมโทรศัพท์ ประกันไวรัสโคโรนา ประกันสุขภาพ และประกันอุบัติเหตุส่วนบุคคล นอกจากนั้นบริษัทยังเริ่มให้บริการ Gaming Nation เพื่อการก้าวไปอีกขั้นกับการนำเสนอข้อเสนอต่าง ๆ และสิทธิพิเศษในการเล่นเกมส์ซึ่งเป็นตลาดที่ใหญ่และมีการเติบโตอย่างรวดเร็ว โดยเป็นการร่วมมือกับ Free Fire และ Talon Esports ซึ่งผลจากความพยายามในการนำเสนอบริการต่าง ๆ เหล่านี้ทำให้บริษัทสามารถเพิ่มการเติบโตของรายได้และจำนวนผู้ใช้บริการได้อย่างรวดเร็ว ในส่วนของลูกค้าองค์กร บริษัทยังได้เพิ่มการเติบโตในส่วนของการให้บริการลูกค้าองค์กรผ่านทาง การนำเสนอโซลูชันที่ตอบโต้ความต้องการและช่วยแก้ปัญหาให้ลูกค้า และส่งมอบบริการผ่านทางโมเดลธุรกิจแบบดิจิทัลที่ลูกค้าสามารถเข้าถึงได้ผ่านช่องทางบริการตนเองและช่องทางการให้บริการแบบอิเล็กทรอนิกส์

- **การเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจ (Efficiency)**
การพัฒนาอย่างต่อเนื่องที่ผ่านมาจากบริษัทประกอบไปด้วยการลดความซับซ้อนและเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ในขณะที่บริษัทมุ่งเน้นมอบประสบการณ์การใช้บริการที่ราบรื่นไร้กังวลแก่ลูกค้า บริษัทยังดำเนินงานเพื่อให้มั่นใจว่าธุรกิจมีการเติบโตที่ยั่งยืนในระยะยาว ทั้งนี้ การเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจครอบคลุม 3 ด้านใหญ่ ๆ ได้แก่ การเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติการด้านเครือข่ายและไอที การปรับเปลี่ยนในเชิงโครงสร้างทางด้านเครือข่าย และการลดต้นทุนโดยการปรับเปลี่ยนมาใช้ระบบดิจิทัล โดยบริษัทได้รับผลดีจากการใช้การจัดซื้อแบบรวม

ศูนย์ซึ่งทำให้บริการสามารถลดต้นทุนได้เป็นจำนวนมากผ่านการเจรจาต่อรองสัญญาทั้งในส่วนของการเช่าและเนื้อหาความครอบคลุมของสัญญา อนึ่งในส่วนของการปรับเปลี่ยนในเชิงโครงสร้างทางด้านเครือข่ายได้รวมถึงการลดค่าใช้จ่ายประเภทค่าเช่าและการลดการใช้งานอุปกรณ์ ซึ่งช่วยในการประหยัดต้นทุน ทั้งนี้ ดีแทคได้บริหารจัดการต้นทุนทางด้านเครือข่ายอย่างต่อเนื่องผ่านการเพิ่มประสิทธิภาพในการติดตั้งเครือข่ายอย่างเหมาะสมและการเจรจาเงื่อนไขทางการค้า โดยในการมอบบริการแก่ลูกค้าวงกว้างทั่วประเทศ บริษัทได้สร้างองค์กรที่มีรูปแบบการดำเนินงานแบบลดลำดับขั้น (lean) เพื่อที่จะเพิ่มความแข็งแกร่ง และคงความยืดหยุ่นในการปรับตัวและก้าวไปข้างหน้าท่ามกลางสภาพการบริหารธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว

1.1.2 การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการที่สำคัญในปี พ.ศ. 2564

มกราคม 2564

- บริษัทฯ เพิ่มสัญญาณอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงช่วยภาครัฐและสาธารณสุขรับมือโควิด-19 และได้จัดทีมดูแลเน็ตเวิร์กคอยติดตามสถานการณ์ผลกระทบจากการแพร่ระบาดอย่างใกล้ชิด เพื่อเตรียมความพร้อมของสัญญาณด้วยความมุ่งมั่นที่จะให้บริการแก่บุคลากรทางการแพทย์ด้วยเครือข่ายที่มีความมั่นคงและปลอดภัย
- บริษัทเปิดตัวแพลตฟอร์มค้าขายผ่านสื่อสังคมออนไลน์ผ่านทางช่องทาง Line Chat and Shop และ Facebook Live Streaming เพื่อเพิ่มประสบการณ์ของลูกค้าในการซื้อสินค้าและบริการผ่านช่องทางออนไลน์ และอำนวยความสะดวกในการช้อปปิ้งแบบผสมผสานระหว่างธุรกิจจากออนไลน์ไปยังออฟไลน์ในช่วงล็อกดาวน์

กุมภาพันธ์ 2564

- บริษัทเปิดโครงการ “ดีแทค เน็ตทำกิน” เพื่อส่งเสริมการลดความเหลื่อมล้ำทางดิจิทัล และช่วยเหลือผู้ค้ารายย่อยที่ได้รับผลกระทบจากวิกฤตโควิด-19 ด้วยการให้ความรู้การทำธุรกิจยุคดิจิทัล ปรับวิกฤตสู่โอกาส สร้างตัวตนบนโลกออนไลน์ และเปลี่ยนผ่านโอกาสค้าขายจากตลาดสดสู่ตลาดออนไลน์
- บริษัทรุกเปิดคลื่นความถี่ย่าน 700 MHz ให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเพื่อทุกคน โดยคลื่นความถี่ย่าน 700 MHz นี้จะช่วยเพิ่มความครอบคลุมสัญญาณทั้งในอาคารและพื้นที่ห่างไกล ยกกระดับประสบการณ์ใช้งานของลูกค้าให้ดียิ่งขึ้น ทั้งนี้ บริษัทยังได้เริ่มเปิดให้บริการ 5G บนคลื่นความถี่ย่าน 700 MHz เพื่อให้บริการแก่ลูกค้าที่มีอุปกรณ์ที่รองรับ 5G

มีนาคม 2564

- บริษัทเปิดตัวร้านค้าออนไลน์อย่างเป็นทางการบนแพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซหลัก (Shopee, Lazada, JD Central) เพื่อเพิ่มการรับรู้ของลูกค้าผ่านทางช่องทางออนไลน์ ตลอดจนเพิ่มช่องทางในการเข้าถึงผลิตภัณฑ์และบริการของบริษัท

พฤษภาคม 2564

- บริษัทเปิดรับลงทะเบียนการเข้ารับวัคซีนโควิด-19 ผ่านทาง dtac app ซึ่งถือเป็นการสนับสนุนเรื่องสำคัญระดับประเทศในการช่วยให้คนไทยมีโอกาสเข้าถึงวัคซีนโควิด-19
- บริษัทนำเสนอพันธสัญญาใหม่ของแบรนด์ (Brand Promises) ที่จะให้ทุกคน “ได้ใช้ชีวิตที่ใช้ในแบบที่ชอบ” และได้รับประโยชน์หลักของแบรนด์ (Brand Benefits) ซึ่งประกอบด้วย “เพื่อคุณเฉพาะคุณ (Made for you)”, “ปรับเปลี่ยนให้ตอบโจทย์ (Incredible Flexibility)” และ “รู้สึกดีและประทับใจ (Delightful Experience)” รวมถึงการนำเสนอผลิตภัณฑ์และบริการที่มีความ

โดดเด่นอย่างต่อเนื่องเพื่อเป็นการเน้นย้ำถึงประโยชน์ของแบรนด์และพันธสัญญาของแบรนด์ที่สัมผัสได้จริง

มิถุนายน 2564

- บริษัทร่วมกับ บริษัท เอชพี อิงค์ (ประเทศไทย) จำกัด ช่วยผู้ประกอบการ SMEs และสตาร์ทอัพแบ่งเบาภาระต้นทุนอุปกรณ์สำนักงานไอที แนะนำโซลูชันช่วยขับเคลื่อนธุรกิจบนเส้นทางสู่การยั่งยืน สู่ทุกวิกฤตอย่างแข็งแกร่งและเติบโตด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลที่พร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงในเวลาที่ต้องปรับตัวรับมือกับการแพร่ระบาดโควิด-19 ระลอกใหม่จากการที่ต้อง Work From Home
- บริษัทจับมือ บริษัท คาร์แทค เทคโนโลยี (ไทยแลนด์) จำกัด ผู้ให้บริการจีพีเอสติดตามรถระดับโลก เสริมทัพโซลูชันการเชื่อมต่อ IoT ครบวงจร ทั้ง IoT SIM ในประเทศและ Global IoT SIM รวมถึงแพลตฟอร์มในการมอนิเตอร์การทำงานของ GPS ติดตามรถของ คาร์แทค ให้เชื่อมต่อสัญญาณได้ทุกที่ทั่วโลก
- บริษัทประกาศการเข้าเป็นพันธมิตรกับ บริษัท เอบีบี ออโตเมชั่น (ประเทศไทย) จำกัด ในการร่วมพัฒนานำเสนอโซลูชันด้านหุ่นยนต์และเครื่องจักรอัตโนมัติที่เชื่อมต่อผ่านโครงข่ายส่วนตัวบนเทคโนโลยี 5G ของดีแทค เพื่อให้กระบวนการผลิตมีความปลอดภัยมากขึ้น มีความยืดหยุ่นมากขึ้น และมีผลผลิตที่ดีขึ้น
- บริษัทเปิดตัว Gaming Nation เว็บเติมเกมสำหรับเกมเมอร์ โดยจับมือกับพันธมิตรผู้นำเกมยอดนิยมระดับโลกมากมายในการให้บริการการเติมเกมที่ใช้ทำงานง่าย สะดวกคุ้มค่า ด้วยการมอบคุณค่าที่มากกว่าความคาดหวัง ผ่านแพลตฟอร์มที่มีผู้ให้บริการเกมกว่า 30 เกมอย่าง PUBG, Mobile Legends และ Ragnarok M ที่ช่วยให้ลูกค้าเกมเมอร์ของดีแทค

สามารถเติมเกมที่ชอบได้สะดวกทุกเวลา แม้ไม่มีบัตรเครดิตร

กรกฎาคม 2564

- บริษัทร่วมกับ Line BK และ KTBG ซึ่งเป็นพันธมิตรข้ามอุตสาหกรรม เปิดแคมเปญ ‘ใจดีมีวงเงินให้ยืม’ นำเสนอบริการสินเชื่อส่วนบุคคลรูปแบบดิจิทัล ที่ช่วยเพิ่มการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ทำให้ลูกค้า โดยเฉพาะกลุ่มที่เป็น Self-Employed กลุ่มที่มีรายได้เป็นค่าจ้างรายวัน หรือกลุ่มที่มีรายได้ไม่แน่นอน สามารถเข้าถึงสินเชื่อที่มีขั้นตอนการกู้ยืมง่ายและเกณฑ์การอนุมัติจะผ่อนคลายกว่าเมื่อเทียบกับการให้กู้ยืมแบบเดิม โดยลูกค้าทั้งระบบเติมเงินและระบบรายเดือนสามารถเข้าถึงบริการนี้ได้ทุกที่ทุกเวลาผ่าน dtac app ซึ่งมีขั้นตอนที่ง่ายและสะดวกผ่านการเชื่อมต่อกับแพลตฟอร์มของ Line BK
- บริษัทเปิดตัว dtac app Lite โดยการใช้เทคโนโลยี Google PWA เพื่อเพิ่มการเข้าถึงดิจิทัล โดยบริการนี้จะทำให้ลูกค้าสามารถเข้าถึงประสบการณ์ในการใช้งาน dtac app ได้โดยไม่ต้องติดตั้งโปรแกรม ซึ่งบริการนี้สามารถรองรับการใช้งานผ่านทางสมาร์ตโฟนในรุ่นเริ่มต้น ทำให้เข้าถึงบริการได้ง่ายยิ่งขึ้น
- บริษัทนำเสนอการทดสอบโครงข่ายส่วนตัวบนเทคโนโลยี 5G เพื่อหนุนอุตสาหกรรมไทย ผ่านการจับมือกับ AWS โดยโซลูชันนี้คาดว่าจะช่วยให้ลูกค้าองค์กรสามารถเพิ่มประสิทธิภาพและความปลอดภัยในการดำเนินงาน ตลอดจนการใช้ศักยภาพของคลาวด์อย่างเต็มที่ผ่านการผสานกับการประมวลผล Edge Computing

สิงหาคม 2564

- บริษัทร่วมมือกับยังแอปปี้ (กิจการเพื่อสังคมที่มุ่งสร้างคอมมูนิตี้ของผู้สูงวัย) สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล (ดีป้า) และมูลนิธิอินเทอร์เน็ตร่วมพัฒนาไทย เปิดโครงการ เน็ตทำกิน ในภารกิจปั้นผู้ประกอบการวัยเก๋า 50+ ใน 5 ภูมิภาคของประเทศไทย โดยการให้ความรู้ด้านดิจิทัลให้มีความพร้อมในการเป็นผู้ประกอบการสร้างรายได้ และส่งเสริมศักยภาพในการพึ่งพาตนเองของผู้สูงวัยนอกจากนี้บริษัทยังได้ริเริ่มการจัดตั้งคลินิกไอทีในยังแอปปี้คอมมูนิตี้ของผู้สูงวัย เพื่อช่วยสร้างเสริมทักษะทางดิจิทัลด้วยเนื้อหาที่เกี่ยวข้องและมีความน่าสนใจ เพื่อให้ผู้สูงวัยมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทางดิจิทัล
- บริษัทจับมือกับกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) สนับสนุน 2,000 ชิมพร้อมอินเทอร์เน็ตแก่เด็กนักเรียนยากจนพิเศษในเขตกรุงเทพฯ
- บริษัทเปิดศูนย์บริการชั่วคราวดูแลลูกค้าต่อเนื่อง ให้ลูกค้าได้รับความสะดวกด้วยบริการที่ครบครัน ได้แก่ การเปิดเบอร์ใหม่ ชำระค่าบริการ เปลี่ยนซิมใหม่ สอบถามข้อมูลโปรโมชั่น และสิทธิพิเศษอื่น ๆ

กันยายน 2564

- บริษัทจับมือ Google Cloud นำเสนอโซลูชันสำหรับลูกค้า SMEs เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานในช่วง Work From Home และก้าวผ่านความท้าทายในช่วงล็อกดาวน์ ด้วยแพ็คเกจเสริมสุดคุ้มจาก WorryFree Plus Pro ที่ให้บริการโทรคมนาคมด้วยเน็ตแรงเต็มสปีด ร่วมกับ Google Workspace license ที่มาพร้อมกับฟรีอีเมลโดเมน

พฤศจิกายน 2564

- บริษัทขยายเครือข่ายคลื่นความถี่ย่าน 700 MHz อย่างต่อเนื่อง หนุนเปิดประเทศ โดยดีแทคติดตั้งคลื่น 700 MHz แล้วประมาณ 12,750 สถานีฐาน
- บริษัทให้บริการดีแทคเบอร์มิ่งคลด้วยประสบการณ์ที่ก้าวไปอีกขั้นด้วยการนำเสนอดีแทคเบอร์มิ่งคลเฉพาะคุณ ซึ่งนอกจากจะให้คำแนะนำเฉพาะตัวผ่านการเครื่องมือในการเช็คสุขภาพเบอร์ที่สามารถทำได้ด้วยตนเองแล้ว ลูกค้ายังสามารถจองคิวหมอที่มีชื่อเสียงเพื่อขอรับคำแนะนำเป็นการส่วนตัว และให้การช่วยเหลือในการเลือกเบอร์มิ่งคล
- บริษัทเปิดตัวดีแทค ดีชีวรันส์ ศูนย์รวมประกันภัยออนไลน์ บน dtac app ที่รวบรวมบริการประกันภัยผ่านการร่วมมือกับพันธมิตรบริษัทประกันภัยชั้นนำ 11 แห่ง เพื่อเพิ่มความง่ายของคนไทยในการเข้าถึงผลิตภัณฑ์ประกันภัยที่เชื่อถือได้และมีราคาประหยัด โดยลูกค้าสามารถค้นหาและเลือกแผนความคุ้มครองที่ตอบโจทย์ความต้องการและมีคุณภาพสูง ในราคาที่เหมาะสม จากบริษัทประกันที่เชื่อถือได้
- บริษัทนำเสนอบริการใหม่ dtac SabuyPay ซึ่งเป็นครั้งแรกในเมืองไทยที่ลูกค้าสามารถเข้าถึงบริการที่ไร้รอยต่อในการซื้อเครื่องโทรศัพท์แบบไม่ต้องมีการชำระเงินในวันแรก ไม่มีดอกเบี้ย และไม่ต้องรอกะบวน การอนุมัติสินเชื่อ ซึ่งจะช่วยตอบโจทย์แก่ลูกค้าด้วยบริการที่มีความยืดหยุ่นแม้ลูกค้าจะไม่มีบัตรเครดิต

ธันวาคม 2564

- บริษัทร่วมในการเปิดตัว MDID ซึ่งเป็นความคิดริเริ่มจาก กสทช. ร่วมกับผู้ให้บริการอื่น ได้แก่ เอไอเอส ทรู และเอ็นที เพื่อส่งเสริมนวัตกรรมใหม่ และเป็นการเพิ่มช่องทางใหม่สำหรับคนไทยในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์โดยไม่จำเป็นต้องให้ข้อมูลบัตรประจำตัวประชาชน

รางวัลที่ได้รับในปี พ.ศ. 2564

- รางวัลเกียรติยศแห่งความสำเร็จ ในด้านสิ่งแวดล้อม จากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- รางวัล Best Brand Experience in Mobile Rich Media จาก MMA Smarties (mobile)
- 2 รางวัลจาก Festival of Media APAC ประจำปี พ.ศ. 2564 ในสาขา Best Local Brand Campaign และ Best Use of Digital Media
- 3 รางวัลจาก Adman ใน 3 หมวดหมู่ ได้แก่ Media Made for Covid-19, Public Relations Plan – Made for Covid-19 และ Public Relations Plan – Use of Celebrity/Influencer & KOL
- รางวัล ASEAN and Thailand's Top Corporate Brands ประจำปี 2564 ในหมวดธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ร่วมกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- รางวัลการเปิดเผยข้อมูลความยั่งยืน ประจำปี 2564 จากสถาบันไทยพัฒน์

1.1.3 การใช้เงินระดมทุนตามวัตถุประสงค์ที่แจ้งในแบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขายเสนอขายตราสารทุนหรือตราสารหนี้
ไม่มี

1.1.4 ข้อมูลพื้นที่บริษัทให้ค้ำประกันไว้ในแบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขายหลักทรัพย์และ/หรือเงื่อนไขการอนุญาตของสำนักงาน (ถ้ามี) และ/หรือเงื่อนไขการรับหลักทรัพย์ของตลาดหลักทรัพย์ (ถ้ามี)

ไม่มี

1.1.5 ข้อมูลบริษัท

ชื่อ	บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
สัญลักษณ์	dtac
เลขที่จดทะเบียน	0107538000037
หมวดธุรกิจ	เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
ทุนจดทะเบียน	THB 4,744,161,260 (จำนวนหุ้นสามัญ 2,372,080,630 ที่ราคา 2 บาทต่อหุ้น)
ทุนจดทะเบียนชำระแล้ว	THB 4,735,622,000 (จำนวนหุ้นสามัญ 2,367,811,000 ที่ราคา 2 บาทต่อหุ้น)
ที่อยู่	เลขที่ 319 อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น 38 ถนนพญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กทม. 10330
เบอร์โทรศัพท์	(66 2) 202 8000
เว็บไซต์	www.dtac.co.th

1.2 ลักษณะธุรกิจ

1.2.1 โครงสร้างรายได้

บริษัทและบริษัทย่อยมีโครงสร้างรายได้ใน 3 ปีที่ผ่านมาดังนี้

	ระยะเวลา สิ้นสุด 31 ธันวาคม					
	2562		2563		2564*	
	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%
รายได้จากการขายและให้บริการ						
รายได้จากการให้บริการหลัก	63,333	78.0	59,993	76.1	57,824	71.1
รายได้จากการจำหน่ายเครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมาย	8,629	10.6	6,980	8.9	8,847	10.9
รายได้จากการดำเนินงานอื่น	9,206	11.3	11,845	15.0	14,649	18.0
Total revenue from sales and services	81,167	100	78,818	100	81,320	100

*(ตัวเลขจากปี 2562 เป็น Post-TFRS 15&16)

1.2.2 ข้อมูลด้านผลิตภัณฑ์

(1) ผลิตภัณฑ์/บริการ และนวัตกรรมทางธุรกิจ

บริษัทเป็นหนึ่งในผู้นำการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในประเทศไทย โดยบริษัทและบริษัทย่อยของบริษัทนำเสนอบริการโทรคมนาคมที่หลากหลาย อาทิเช่น บริการอินเทอร์เน็ตผ่านอุปกรณ์โทรศัพท์เคลื่อนที่ (Mobile Internet), บริการเสียง (Voice), บริการรับส่งข้อความ (SMS/MMS) และบริการเสริมอื่น ๆ ผ่านทางพันธมิตรทางธุรกิจ ได้แก่ บริการเสียงเรียกเข้าและดิจิทัลคอนเทนต์ เช่น เกมสื เป็นต้น บริษัทโดยบริษัทย่อยของบริษัทยังให้บริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศ และบริการข้ามแดนอัตโนมัติทั้งแก่ลูกค้าของดีแทคที่นำโทรศัพท์เคลื่อนที่ไปใช้งานในต่างประเทศและลูกค้าของผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในต่างประเทศที่เลือกใช้โครงข่ายของดีแทคระหว่างพำนักรอยู่ในประเทศไทย รวมทั้งได้ดำเนินธุรกิจจัดจำหน่ายอุปกรณ์โทรศัพท์เคลื่อนที่ภายใต้แบรนด์ชั้นนำระดับโลกต่าง ๆ ซึ่งช่วยส่งเสริมการใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ของดีแทคและสามารถให้บริการลูกค้าได้อย่างครบวงจร

บริษัทและบริษัทย่อยของบริษัทได้สร้างสรรค์แพ็คเกจค่าบริการและนำเสนอโปรโมชั่นที่หลากหลายเพื่อให้ลูกค้าสามารถเลือกใช้ได้ตรงกับความต้องการมากที่สุดตามพฤติกรรมในการใช้งานของแต่ละคน โดยมีแพ็คเกจที่รองรับการใช้งานให้ลูกค้าเลือกทั้งแบบรายวัน ไปจนถึง 365 วัน เช่น แพ็คเกจที่ผนวกบริการอินเทอร์เน็ตและบริการเสียงเข้าด้วยกัน แพ็คเกจบริการเสียงอย่างเดียว แพ็คเกจบริการอินเทอร์เน็ตอย่างเดียว บริการ Over-the-top (OTT) โดยมีการเรียกเก็บชำระค่าใช้บริการพร้อมไปกับการเรียกเก็บชำระค่าใช้บริการโทรคมนาคม หรือโปรโมชั่นที่ลูกค้าซื้ออุปกรณ์โทรศัพท์พร้อมแพ็คเกจค่าบริการซึ่งให้ความคุ้มค่ากับลูกค้า และบริการเสริมอื่น ๆ ที่ลูกค้าใช้ได้ในชีวิตประจำวัน เช่น การรวมประกันภัยต่าง ๆ ไปกับแพ็คเกจ

บริษัทและบริษัทย่อยของบริษัทนำเสนอแพ็คเกจบริการใหม่ ๆ ให้กับลูกค้าอย่างต่อเนื่องเพื่อสนองตอบกับสภาพความต้องการในตลาดที่เปลี่ยนไป โดยเฉพาะการเกิดขึ้นของโรคระบาดซึ่งส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมผู้บริโภคสู่วิถีใหม่ในช่วงปีที่ผ่านมา ทั้งนี้บริษัทและบริษัทย่อยของบริษัทได้เร่งการเปลี่ยนแปลงด้านดิจิทัลให้เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาประสบการณ์ออนไลน์ของลูกค้าจากการนำเสนอเนื้อหารายบุคคลและการทำบริการต่าง ๆ ให้เป็นดิจิทัลมากขึ้น นอกจากนี้ บริการ “Finn Mobile” ก็ยังคงนำเสนอบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบดิจิทัลเต็มรูปแบบ ในขณะเดียวกันบริษัทก็พัฒนาแอปพลิเคชัน “dtac app” เพื่อเพิ่มความสะดวกแก่ลูกค้า และให้ลูกค้าใช้เป็นช่องทางในการมีปฏิสัมพันธ์กับดีแทคในเรื่องต่าง ๆ ซึ่งรวมถึงการเล่นเกมสืและการใช้งาน dtac Reward coin และพัฒนาแอปพลิเคชัน “dtac One” สำหรับพันธมิตรช่องทางการจัดจำหน่ายเพื่อให้การจัดจำหน่ายมีการบริหารจัดการเป็นระบบดิจิทัลซึ่งช่วยให้ดีแทคมีประสิทธิภาพสูงขึ้นรวมทั้งสามารถนำเสนอบริการได้เฉพาะเจาะจงเหมาะสมกับลูกค้าแต่ละรายมากขึ้น นอกจากนี้ ดีแทคได้นำเสนอเทคโนโลยีการสื่อสารที่ทันสมัย อาทิเช่น VoLTE (Voice over LTE) และ VoWiFi (Voice over WiFi, WiFi Calling) ซึ่งช่วยให้ลูกค้าสามารถใช้งานโทรศัพท์ได้หลายแบบในเครื่องเดียวกัน เพื่อให้ลูกค้าได้รับประสบการณ์ใช้งานที่ดีและเพิ่มความเชื่อมั่นของลูกค้าที่มีต่อผลิตภัณฑ์คุณภาพของบริษัท ทั้งนี้ ในปี พ.ศ. 2564 ดีแทคได้ให้

บริการ 5G บนคลื่นความถี่ย่าน 700 MHz และ 26 GHz ในบางพื้นที่ เพื่อเพิ่มประสบการณ์การใช้งานให้แก่ลูกค้า

บริษัทมีช่องทางการให้บริการและจำหน่ายสินค้าที่หลากหลาย ซึ่งนอกจากการให้บริการผ่านศูนย์บริการของดีแทคซึ่งมีอยู่ทั่วประเทศไทยแล้ว บริษัทได้พัฒนาช่องทางการขายและให้บริการลูกค้าที่มีความเป็นดิจิทัลเพิ่มมากขึ้น เช่น แอปพลิเคชัน “dtac app” และเว็บไซต์ของบริษัท www.dtac.co.th ที่เพิ่มความสะดวกกับลูกค้าในการเช็คยอดใช้งาน ชื้อแพ็คเกจเสริม รับสิทธิดีแทครีวอร์ด ตลอดจนใช้บริการใจดีผ่านทางหน้าจอสมาาร์ทโฟน บริษัททำการประชาสัมพันธ์บริการและผลิตภัณฑ์ของบริษัทในหลายช่องทาง ตั้งแต่สื่อประชาสัมพันธ์ที่มีอยู่ทั่วไปทางสื่ออื่น ๆ ผ่านทางร้านค้าและตัวแทนจำหน่าย ไปจนถึงช่องทางดิจิทัลต่าง ๆ เช่น ทางเว็บไซต์ของบริษัท www.dtac.co.th ทาง dtac app หรือทางสังคมออนไลน์ เช่น Line, Facebook, YouTube และ Instagram และช่องทางตลาดออนไลน์ของผู้ให้บริการที่เป็นบุคคลที่สาม การใช้ช่องทางดิจิทัลจะทำให้ลูกค้าได้สัมผัสประสบการณ์ที่มีความสะดวกสบาย มีประสิทธิภาพและเสริมภาพลักษณ์ของบริษัทในการเป็นแบรนด์ดิจิทัลชั้นนำ ทั้งนี้ ในปี พ.ศ. 2564 บริษัทได้เปิดตัว dtac app Lite ที่ทำให้ลูกค้าสามารถเข้าถึงประสบการณ์ในการใช้งาน dtac app ได้โดยที่ไม่ต้องติดตั้งโปรแกรม ซึ่งบริการนี้สามารถรองรับการใช้งานผ่านทางสมารท์โฟนในรุ่นเริ่มต้น ทำให้เข้าถึงบริการได้ง่ายยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นปัจจัยสนับสนุนแนวความคิดในการลดความเหลื่อมล้ำทางดิจิทัล

ณ สิ้นปี พ.ศ. 2564 บริษัทให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ด้วยเทคโนโลยี 4G, 3G และ 2G บนคลื่นความถี่ย่าน 2300 MHz (ภายใต้ความร่วมมือกับทีโอที) 2100 MHz 1800 MHz 900 MHz และ 700 MHz ซึ่งรองรับการใช้งานของลูกค้า 19.6 ล้านเลขหมาย นอกจากนี้ บริษัทยังให้บริการด้วยเทคโนโลยี 5G บนคลื่นความถี่ย่าน 700 MHz ในจังหวัดใหญ่ และคลื่นความถี่ 26 GHz ในบางพื้นที่โดยข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนผู้ใช้บริการและรายได้เฉลี่ยต่อเลขหมายโดยไม่รวมค่าเชื่อมต่อโครงข่ายของบริษัทในระยะ 3 ปีที่ผ่านมา มีดังนี้

	สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		
	2562	2563	2564
จำนวนผู้ใช้บริการ (หน่วย : ล้านเลขหมาย)			
ระบบรายเดือน	6.4	6.1	6.2
ระบบเติมเงิน	14.2	12.8	13.4
รวม	20.6	18.9	19.6
	2562*	2563*	2564*
รายได้เฉลี่ยต่อเลขหมายต่อเดือนโดยไม่รวมค่าเชื่อมต่อโครงข่าย (หน่วย : บาท)			
ระบบรายเดือน	515	518	497
ระบบเติมเงิน	137	128	124
รวม	247	252	244

*(ตัวเลขจากปี 2562 เป็น Post-TFRS 15&16)

การให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่

การให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ของดีแทคสามารถแบ่งได้เป็น 3 รูปแบบหลักตามกลุ่มลูกค้า ได้แก่ บริการระบบรายเดือน บริการระบบเติมเงิน และบริการลูกค้าธุรกิจ (B2B) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ก. บริการระบบรายเดือน

บริการระบบรายเดือนคือบริการที่ลูกค้าสามารถเลือกใช้แพ็คเกจบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ต่างๆ โดยมีลักษณะเฉพาะคือลูกค้าสามารถใช้บริการก่อนแล้วจึงชำระค่าบริการเมื่อครบกำหนดรอบเดือน ทั้งนี้ ลูกค้าที่ต้องการใช้บริการในระบบรายเดือนจะต้องทำการจดทะเบียน โดยกรอกแบบสัญญาขอใช้บริการ พร้อมแนบเอกสารหลักฐานแสดงตนพร้อมแจ้งที่อยู่สำหรับจัดส่งใบแจ้งหนี้ค่าบริการ

สถานการณ์โรคระบาดและความท้าทายทางเศรษฐกิจยังคงส่งผลกระทบต่อประเทศไทยและลูกค้าในปี 2564 อย่างไรก็ตาม บริษัทสามารถเพิ่มจำนวนลูกค้าได้ร้อยละ 0.6 และ 0.5 จากไตรมาสก่อน ในไตรมาส 1 และไตรมาส 2 ของปี 2564 ตามลำดับ ก่อนที่ประเทศจะเข้าสู่ภาวะล็อกดาวน์ในไตรมาส 3 เนื่องจากการมาถึงของโรคระบาดในระลอกที่ 3 ในประเทศไทย ทั้งนี้ บริษัทยังคงให้ความสำคัญกับการประสานงานในการใช้งานของลูกค้า และได้มุ่งเน้นในการขยายเครือข่ายบนคลื่นความถี่ย่าน 700 MHz และเครือข่าย 5G ทั่วประเทศ เพื่อ

ให้บริการที่มีคุณภาพและความเร็วสูง นอกจากนี้ บริษัทยังคงเน้นย้ำการให้บริการที่มุ่งเน้นลูกค้าเป็นศูนย์กลาง และมีความพยายามอย่างต่อเนื่องในการนำเสนอผลิตภัณฑ์และบริการที่ทำให้ลูกค้าได้ใช้ชีวิตที่ใช้ในแบบที่ชอบ

ข้อเสนอแพ็คเกจค่าบริการพร้อมการซื้ออุปกรณ์โทรศัพท์ยังคงเป็นสิ่งที่บริษัทเน้นในปี 2564 โดยมีการเพิ่มสิทธิประโยชน์สำหรับกลุ่มแพ็คเกจตั้งต้น ได้แก่ บริการดูแลเครื่องและส่งซ่อมโทรศัพท์โดยไม่มีค่าใช้จ่าย และการขยายการรับประกันเป็นต้น ซึ่งได้รับผลตอบรับอย่างดีจากตลาด นอกจากนี้บริษัทได้นำเสนอบริการ dtac SabuyPay ที่ช่วยให้ลูกค้าที่ผ่านเกณฑ์สามารถซื้อเครื่องโทรศัพท์แบบไม่ต้องมีการชำระเงินในวันแรก ไม่มัดดอกเบีย และไม่ต้องมีบัตรเครดิต ซึ่งบริการใหม่นี้จะช่วยให้ลูกค้าสามารถเข้าถึงการซื้อเครื่องโทรศัพท์ได้ง่ายยิ่งขึ้น อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของบริษัทในการจัดจำหน่ายเครื่องโทรศัพท์โดยเฉพาะอย่างในกลุ่มลูกค้าที่ต้องการซื้อเครื่องโทรศัพท์ที่มีฐานราคาปานกลางและสูง

ด้วยพื้นฐานที่แข็งแกร่งจากการนำเสนอดีแทคเบอร์มิ่งคล เฉพาะคุณให้กับลูกค้าแล้ว บริษัทยังเพิ่มประสบการณ์ในการติดต่อผ่านช่องทางดิจิทัลเพื่อให้ลูกค้าสามารถรับคำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญในศาสตร์ด้านตัวเลขโดยไม่ต้องมีการสัมผัสทางกายภาพ เพื่อเป็นการลดความกังวลอันเนื่องมาจากสถานการณ์โรคระบาด และนอกจากบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่แล้ว ลูกค้าระบบรายเดือนของบริษัทยังสามารถเข้าถึงบริการเสริมอื่น ๆ ได้แก่ บริการ Over-the-top (OTT) โดยมีการเรียกเก็บชำระค่าบริการพร้อมไปกับการเรียกเก็บชำระค่าบริการโทรคมนาคม บริการเติมเกมผ่านทางแพลตฟอร์ม Gaming Nation และบริการประกันออนไลน์ผ่านทางแพลตฟอร์ม dSurance

บริษัทยังดูแลลูกค้าด้วยการลงทุนเพิ่มขึ้นใน dtac Rewards ซึ่งเป็นโปรแกรมสร้างความภักดีระหว่างลูกค้ากับแบรนด์ (Loyalty Program) ด้วยสิทธิพิเศษสำหรับไลฟ์สไตล์ที่หลากหลายเพื่อช่วยให้บริษัทรักษากลุ่มลูกค้าต่าง ๆ ไว้ได้ ตลอดปี พ.ศ. 2564 บริษัทได้พัฒนาสิทธิพิเศษทางดิจิทัลที่มีความหลากหลายมากขึ้น และนำเสนอ dtac Reward coin ให้เข้าถึงลูกค้าระบบรายเดือนมากขึ้นผ่านทาง การให้ coin ฟรีเมื่อลูกค้ามีการชำระค่าบริการผ่านช่องทางดิจิทัล และการให้ coin เป็นสองเท่าสำหรับการซื้อบริการเสริมผ่านช่องทางดิจิทัล ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของความพยายามอย่างต่อเนื่องในการดึงดูดให้ลูกค้าทำธุรกรรมและใช้ช่องทางดิจิทัลมากยิ่งขึ้น

ข. บริการระบบเติมเงิน

บริการระบบเติมเงินคือบริการที่ลูกค้าจะต้องทำการเติมเงินเข้าไปในซิมการ์ดหรือเบอร์โทรศัพท์ให้เพียงพอก่อนจะใช้งาน ทั้งนี้ ผู้ใช้บริการระบบเติมเงินต้องทำการลงทะเบียนแสดงตนตามขั้นตอนที่กำหนดด้วย ซึ่งวิธีการเติมเงินในปัจจุบันมีหลากหลายช่องทาง เช่น แอปพลิเคชัน dtac ธนาคารบบนโทรศัพท์มือถือ (mobile banking) ช่องทางชำระเงินดิจิทัล เติมเงินผ่านทางร้านค้าที่เป็นตัวแทน เป็นต้น โดยข้อดีของบริการระบบเติมเงินคือ ลูกค้าไม่ต้องกังวลเกี่ยวกับการชำระค่าบริการตามใบแจ้งหนี้ทุกเดือนอย่างลูกค้าระบบรายเดือนโดยลูกค้าระบบเติมเงินสามารถควบคุมค่าใช้จ่ายได้โดยเติมเงินตามจำนวนที่ต้องการและใช้บริการได้อย่างต่อเนื่องตราบเท่าที่ยังมีจำนวนเงินและระยะเวลาการใช้งานเหลืออยู่

ท่ามกลางการแข่งขันที่รุนแรงในตลาดระบบเติมเงินและสภาวะเศรษฐกิจที่ได้รับผลกระทบอย่างต่อเนื่อง บริษัทมุ่งมั่นที่จะรักษาฐานลูกค้าระบบเติมเงิน โดยนำเสนอผลิตภัณฑ์และบริการเสริมต่าง ๆ ที่ตอบโจทย์ความต้องการของตลาดที่เปลี่ยนไป โดยยังคงนำเสนอโปรโมชั่นและสิทธิพิเศษต่าง ๆ ที่แข่งขันได้ โดยนอกจากเหนือจากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่แล้ว บริษัทได้เปิดตัวบริการเสริมใหม่ ๆ เพื่อส่งเสริมคุณค่าที่ลูกค้าควรได้รับ

และสร้างความสัมพันธ์กับลูกค้า ไม่ว่าจะเป็นการนำเสนอเกมส์ Free Fire เฉพาะลูกค้าดีแทคเท่านั้น ไปจนถึงประกันชนิดต่าง ๆ รวมถึงประกัน COVID-19 ด้วย ในราคาที่คุณค่าคนไทยส่วนใหญ่ และลูกค้าต่างดาวที่ยังคงอยู่ในประเทศไทยจับต้องได้ และบริการคุ้มครองชื่อยาที่คุณค่าสามารถนำไปชื่อยาจากร้านขายยาที่ร่วมรายการได้ทั่วประเทศ

บริษัทและบริษัทย่อยของบริษัทยังคงมีความต่อเนื่องในการให้บริการที่คุณค่าระบบเติมเงินสามารถเข้าถึงการเชื่อมต่อและบริการจำเป็นอื่น ๆ ที่เป็นที่ต้องการในราคาที่จับต้องได้ผ่านบริการใจดี ซึ่งบริการใจดีเหล่านี้สามารถเข้าถึงได้ผ่านทาง dtac app เพื่อให้ประสบการณ์การใช้งานที่ดีและสะดวกยิ่งขึ้น ตลอดจนเพื่อให้บริษัทสามารถพัฒนาบริการใจดีให้สามารถตอบสนองกับความต้องการของลูกค้าที่เปลี่ยนไปได้ดียิ่งขึ้น

ปีนี้นับเป็นอีกปีที่มีความท้าทายสูงเนื่องจากผลกระทบจากสถานการณ์โรคระบาดโควิด-19 ซึ่งกระทบลูกค้าที่สำคัญของบริษัท ซึ่งได้แก่ นักท่องเที่ยวและแรงงานต่างดาว เมื่อเทียบกับปีก่อน ๆ ที่ผ่านมามองเห็นว่าดีแทคเป็นผู้นำในการนำเสนอซิมและแพ็คเกจเติมเงินให้คุณค่าสองกลุ่มนี้ ดังนั้น บริษัทเห็นถึงผลกระทบโดยตรงจากการหายไปของนักท่องเที่ยวซึ่งเกิดขึ้นตั้งแต่ไตรมาสแรกของปี 2563 เมื่อโรคระบาดเริ่มที่จะแพร่กระจายการปิดพรมแดนเพื่อป้องกันโรคระบาดและการหยุดชะงักของการท่องเที่ยวระหว่างประเทศส่งผลให้จำนวนนักท่องเที่ยวหายไปจนเหลือเกือบศูนย์ในเวลาที่เหลือตลอดทั้งปี ส่งผลให้บริษัทสูญเสียรายได้จากนักท่องเที่ยวที่หายไปอย่างมี

นัยสำคัญในปีนี้ นอกจากนั้น สถานการณ์วิกฤตจากการปิดเมืองและการฟื้นฟูทางเศรษฐกิจที่ล่าช้า ส่งผลให้จำนวนแรงงานต่างดาวลดลงอย่างมีนัยสำคัญ อย่างไรก็ตาม บริษัทได้เดินหน้าให้ความสนใจมอบผลิตภัณฑ์และบริการที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ แก่กลุ่มลูกค้าชาวไทยในวงกว้างทั่วประเทศ โดยมุ่งเน้นนำเสนอบริการเสริมที่ให้สิทธิพิเศษต่อลูกค้าดีแทคในการใช้ชีวิตประจำวัน โดยคำนึงถึงความต้องการของลูกค้าชาวไทยที่มีผลกระทบจากสภาวะเศรษฐกิจที่ยืดเยื้อ โดยใช้กลยุทธ์ในระดับภูมิภาคและระดับจังหวัด และมุ่งเน้นสรรหาพันธมิตรกับภาคธุรกิจกลุ่มต่าง ๆ เพื่อเพิ่มช่องทางการกระจายผลิตภัณฑ์ให้เข้าสู่มือลูกค้าง่ายขึ้น เพื่อให้ลูกค้าสามารถใช้สิทธิประโยชน์ได้อย่างเต็มที่และทั่วถึงทั่วประเทศ

ผลกระทบจากโควิด-19 ที่ระบาดในระลอกแรก มีผลต่อเนื่องมาจนถึงปี 2564 จากการที่สภาวะเศรษฐกิจได้รับผลกระทบจากการไม่มีนักท่องเที่ยวต่างชาติและจากการที่แรงงานต่างดาวเดินทางออกนอกประเทศ โดยสถานการณ์ในปี 2564 เลวร้ายมากขึ้นจากการระบาดในระลอกที่ 2 และ 3 โดยมีการลี้ภัยเข้ามาในวงกว้างนับตั้งแต่ช่วงกลางเดือนเมษายน ตลอดจนการประกาศเคอร์ฟิวนับตั้งแต่ช่วงกลางเดือนกรกฎาคม ซึ่งส่งผลกระทบอย่างหนักต่อการให้บริการในระบบเติมเงินเนื่องจากลูกค้าได้รับผลกระทบจากการจำกัดการเดินทางและการลดลงอย่างมากของความสามารถในการจับจ่ายใช้สอย อย่างไรก็ตาม แม้ว่าสถานการณ์หลายอย่างยังไม่ได้ ดีแทคสามารถที่จะเพิ่มจำนวนลูกค้าผู้ใช้บริการในระบบเติมเงินได้เป็นจำนวน 4 ไตรมาสติดต่อกัน นับตั้งแต่ไตรมาสที่ 4 ปี 2563 ทั้งนี้เป็นผลหลักมาจากการดำเนินตามแผนในการ ได้

มาซึ่งลูกค้าใหม่ในระดับภูมิภาคและการบริหารจัดการลูกค้าที่มีความประสงค์จะยกเลิกการใช้บริการ นอกจากนี้ ด้วยรายได้เฉลี่ยต่อเลขหมายในระบบเติมเงินที่ค่อนข้างคงตัว ตลอดจนการนำการวิเคราะห์ข้อมูลในระดับสูงมาใช้ในการบริหารจัดการลูกค้าเดิมอย่างมีแบบแผน และการเพิ่มขึ้นของรายได้จากการให้บริการโทรทางไกลระหว่างประเทศ รายได้ของดีแทคจากระบบเติมเงินในช่วงครึ่งปีแรกมีการเติบโตจากไตรมาสก่อน ทำให้สามารถเพิ่มส่วนแบ่งทางการตลาดทางด้านการเติมเงินในไตรมาส 2 ปี 2564 อย่างไรก็ตามรายได้จากการให้บริการระบบเติมเงินในไตรมาส 3 ปรับตัวลดลงจากไตรมาสก่อนเนื่องจากความยากลำบากที่มากขึ้นจากการล็อกดาวน์และการลดลงของส่วนแบ่งตลาดในกลุ่มลูกค้าใหม่เนื่องจากการแข่งขันที่เข้มข้นมากขึ้น โดยเฉพาะในช่องทางร้านค้าปลีกสมัยใหม่และช่องทางออนไลน์ ดีแทคมีความคาดหวังที่จะเติบโตด้วยการที่ประเทศกลับมาเปิดตัวมากขึ้นทั้งภายในประเทศและการลดข้อจำกัดในการเดินทางระหว่างประเทศ การเติบโตทางด้านดิจิทัลอย่างรวดเร็ว (จำนวนผู้ใช้งาน app ในระบบเติมเงินเพิ่มขึ้นสามเท่าจากปีก่อน) นวัตกรรมทางด้านผลิตภัณฑ์ (เช่น การเข้าถึงบริการใจดีที่มีการพัฒนามากขึ้น การเลือกแพ็คเกจการใช้งานที่สอดคล้องกับความต้องการ Flexi/โปรตามใจแคมเปญเกี่ยวกับ Coin) และการให้ความสำคัญกับบริการเสริมต่าง ๆ (เช่น Gaming Nation และการร่วมมือกับ Free Fire) ทำให้ดีแทคมีความมั่นใจในการเพิ่มส่วนแบ่งทางการตลาดภายใต้สภาวะเศรษฐกิจที่มีความมั่นคงมากขึ้น โดยที่กลยุทธ์การจัดการในระดับภูมิภาคที่ให้อำนาจในการตัดสินใจและการให้การสนับสนุนในระดับภูมิภาคจะยังเป็นจุดมุ่งเน้นสำคัญสำหรับบริการระบบเติมเงิน

ค. บริการลูกค้าธุรกิจ

นอกจากบริการระบบรายเดือนและบริการระบบเติมเงินที่บริษัทให้บริการกับลูกค้าที่เป็นกลุ่มผู้บริโภคแล้ว บริษัทยังให้บริการแก่กลุ่มลูกค้าธุรกิจด้วย แต่ยังถือได้ว่ามีส่วนแบ่งตลาดเป็นจำนวนน้อยอยู่ โดยจะเป็นการให้บริการระบบรายเดือนรวมถึงบริการอื่น ๆ เช่น การจำหน่ายอุปกรณ์โทรศัพท์เคลื่อนที่ บริการส่งข้อความสั้นถึงผู้รับเป็นจำนวนมาก (bulk SMS) และบริการซิมสำหรับอุปกรณ์ IoT เป็นต้น โรคระบาดที่เกิดขึ้นส่งผลกระทบต่อวิธีการดำเนินงานของหลาย ๆ ธุรกิจ ซึ่งทำให้ความต้องการตลาดเปลี่ยนไป เจ้าของบริษัทประสบกับความกดดันที่ต้องจัดหาวิธีการสื่อสารให้แก่พนักงาน จัดหาคลาวด์ให้พนักงานสามารถทำงานร่วมกันโดยคงการรักษาข้อมูลให้ปลอดภัย และทำให้การปฏิบัติงานเป็นระบบดิจิทัลมากขึ้น บริษัทจึงได้นำเสนอบริการเพิ่มมากขึ้น รวมไปถึง Mobile PBX Google Workspace โซลูชัน IoT และคลาวด์โซลูชัน SmartConnect ซึ่งทั้งหมดนี้ได้ตอบโจทย์ความต้องการใหม่ ที่สำคัญในการเปิดตัวผลิตภัณฑ์ใหม่เหล่านี้คือการแก้ไขปัญหาต่างๆ ในการดำเนินธุรกิจ ด้วยบริการที่มีความเรียบง่าย ไร้กังวลและโปร่งใส ทำให้ลูกค้าไร้กังวลด้วยกลไกที่สามารถควบคุมค่าใช้จ่ายได้

นอกจากการแบ่งผลิตภัณฑ์และบริการของบริษัทในลักษณะดังกล่าวข้างต้นแล้ว ผลิตภัณฑ์และบริการของบริษัทยังสามารถแบ่งประเภทตามลักษณะของบริการและสินค้าได้ดังนี้

ก. บริการหลัก (Core Service)

บริการหลักประกอบด้วย บริการเสียงและข้อมูล ได้แก่ บริการติดต่อสื่อสารโดยการสนทนาผ่านโทรศัพท์ของลูกค้าไปยังเบอร์โทรศัพท์ปลายทางทั้งที่อยู่ภายในโครงข่ายของดีแทคหรือไปยังเบอร์โทรศัพท์ที่อยู่โครงข่ายอื่น บริการใช้งานอินเทอร์เน็ต บริการส่งข้อความทั้งรูปแบบที่เป็น Short Messaging Service (SMS) และส่งข้อความในรูปแบบภาพเสียง Multimedia Messaging Service (MMS) และบริการดิจิทัลหรือคอนเทนต์ต่าง ๆ เช่น บริการเสียงรอสาย บริการคอนเทนต์ด้านข่าวสารหรือความบันเทิงต่าง ๆ เป็นต้น ทั้งนี้รายได้จากบริการหลัก มีสัดส่วนสูงที่สุดของรายได้จากการให้บริการไม่รวมค่าเชื่อมต่อโครงข่ายในรอบ 3 ปีที่ผ่านมาดังนี้

	สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		
	2562*	2563*	2564*
รายได้จากบริการหลัก (ล้านบาท)	57,974	56,711	54,633
รายได้จากบริการหลักคิดเป็นร้อยละของรายได้รวมจากการให้บริการไม่รวมค่าเชื่อมต่อโครงข่าย	94.7	97.1	96.9

*(ตัวเลขจากปี 2562 เป็น Post-TFRS 15&16)

ข. บริการระหว่างประเทศ

บริการระหว่างประเทศ ได้แก่ บริการข้ามแดนอัตโนมัติ (International Roaming) ซึ่งให้บริการแก่ลูกค้าของดีแทคเมื่อเดินทางไปใช้งานในต่างประเทศ (Outbound) และให้บริการแก่ผู้ใช้งานโทรศัพท์เคลื่อนที่จากต่างประเทศซึ่งเดินทางมายังประเทศไทยและใช้งานโครงข่ายของดีแทค (Inbound) และบริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศ (IDD) ที่ให้ลูกค้าของดีแทคสามารถโทรออกต่างประเทศโดยตรงผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่

สำหรับบริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศ บริษัทให้บริการผ่านบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัทที่ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมในการให้บริการโทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศ โดยได้เปิดให้บริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศผ่านรหัส “004” ไปยังปลายทางในหลายประเทศ

สำหรับบริการข้ามแดนอัตโนมัติ ลูกค้าของดีแทคทั้งในระบบรายเดือนและระบบเติมเงินเมื่อเดินทางไปต่างประเทศจะสามารถใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ผ่านเครือข่ายผู้ร่วมให้บริการโทรศัพท์ในต่างประเทศทั้งบริการเสียงและบริการข้อมูล และมีแพ็คเกจหรือโปรโมชั่นต่าง ๆ ให้เลือก เช่น แพ็คเกจ Non-stop Data Roaming หรือ ซิม Go! อินเทอร์เน็ต อย่างไรก็ตาม ปีนี้เป็นปีที่ท้าทายสำหรับการให้บริการระหว่างประเทศเนื่องจากผลกระทบจากโรคระบาด ซึ่งส่งผลให้มีมาตรการห้ามเดินทางข้ามประเทศเกือบตลอดทั้งปี

	สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		
	2562*	2563*	2564*
รายได้จากบริการข้ามแดนอัตโนมัติ (ล้านบาท)	831	274	164
รายได้จากบริการข้ามแดนอัตโนมัติคิดเป็นร้อยละของรายได้รวมจากการให้บริการไม่รวมค่าเชื่อมต่อโครงข่าย	1.4	0.5	0.3

*(ตัวเลขจากปี 2562 เป็น Post-TFRS 15&16)

ค. การจำหน่ายอุปกรณ์โทรศัพท์เคลื่อนที่และชุดเลขหมาย

บริษัทจัดจำหน่ายอุปกรณ์โทรศัพท์เคลื่อนที่ในหลากหลายระดับราคาจากแบรนด์ดังต่าง ๆ โดยได้นำเสนอผลิตภัณฑ์รุ่นใหม่อย่างต่อเนื่องเพื่อช่วยตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้มากที่สุด ทั้งนี้ การจำหน่ายอุปกรณ์โทรศัพท์เคลื่อนที่และชุดเลขหมายยังเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ช่วยสนับสนุนการใช้งานอินเทอร์เน็ตของผู้บริโภคในประเทศไทยและช่วยเพิ่มฐานลูกค้าโดยเฉพาะบริการในระบบรายเดือน

ด้วยข้อจำกัดเกี่ยวกับโควิด-19 กิจกรรมทางการตลาดหลายกิจกรรมเป็นไปอย่างจำกัด โดยเฉพาะในช่วงไตรมาส 3 และหลังจากที่มีการเปิดประเทศมากขึ้นบริษัทได้นำเสนอกิจกรรมทางการตลาดหลากหลายรูปแบบเพื่อช่วยให้ลูกค้าสามารถเข้าถึงอุปกรณ์โทรศัพท์เคลื่อนที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งอุปกรณ์ประเภทสมาร์ตโฟน เช่น การซื้อผ่อนอุปกรณ์โทรศัพท์เคลื่อนที่ผ่านบัตรเครดิตด้วยอัตราดอกเบี้ย 0% การจำหน่ายเครื่องอุปกรณ์โทรศัพท์เคลื่อนที่พร้อมแพ็คเกจการใช้งานในระบบรายเดือนซึ่งให้ส่วนลดกับลูกค้าในรูปแบบต่าง ๆ การย้ายฐานลูกค้าจากระบบเติมเงินเป็นระบบรายเดือน และการย้ายค่ายเบอร์เดิม

อุปกรณ์สมาร์ตโฟนเป็นเครื่องมือหนึ่งที่ผู้ให้บริการต่างใช้เพื่อสร้างฐานลูกค้าใหม่และรักษาฐานลูกค้าเดิมท่ามกลางสภาวะการแข่งขันซึ่งอยู่ในระดับสูง ในปี 2564 นี้ บริษัทยังคงใช้ความระมัดระวังในการให้ส่วนลดค่าเครื่องในตลาดบริการระบบรายเดือน โดยคำนึงให้อยู่ในระดับสมเหตุสมผล

ง. บริการเสริมต่าง ๆ (Beyond Connectivity Services)

บริษัทและบริษัทย่อยของบริษัทมีความมุ่งมั่นที่จะเป็นผู้ให้บริการที่เน้นลูกค้าเป็นศูนย์กลาง เชื่อมต่อสิ่งที่เกี่ยวข้องทั้งหมดให้แก่ลูกค้า ไม่ใช่เพียงเฉพาะบริการการเชื่อมต่อหลัก แต่ยังรวมถึงบริการอื่นที่นอกเหนือจากการให้บริการโทรคมนาคมปกติ และเพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับลูกค้า บริษัทและบริษัทย่อยของบริษัทได้เพิ่มการนำเสนอบริการและขยายการให้บริการในส่วนที่มีศักยภาพในการเติบโตสูงผ่านโมเดลพันธมิตรทางธุรกิจโดยใช้จุดแข็งของบริษัทจากการสร้างความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับลูกค้าและความเป็นผู้นำในการให้บริการแพลตฟอร์มดิจิทัล โดยบริการเสริมที่เราให้ความสำคัญในปัจจุบัน ได้แก่ บริการเกม บริการประกัน และบริการทางการเงิน

บริษัทและบริษัทย่อยของบริษัทได้สร้างระบบนิเวศสำหรับการเล่นเกมแบบดิจิทัล เรียกว่า Gaming Nation ซึ่งเป็นแพลตฟอร์มเติมเกมออนไลน์ผ่านการร่วมมือกับพันธมิตรผู้นำเกมยอดนิยมระดับโลกมากมายในการให้ข้อเสนอการเติมเกมและการซื้อไอเทมในเกมมากกว่า 30 เกม ที่มีความคุ้มค่า ซึ่งจะเป็นการช่วยสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่เกมเมอร์และให้เหล่าเกมเมอร์ได้ใช้ชีวิตที่ใช้ในแบบที่ชอบ ด้วย Gaming Nation นี้ เกมเมอร์สามารถเติมเกมที่ชอบได้อย่างง่ายดาย สามารถชำระค่าเติมเกมได้อย่างสะดวกทุกที่ทุกเวลา และง่ายดาย ผ่าน “Pay via dtac” โดยไม่ต้องมีบัตรเครดิต ซึ่งช่วยเพิ่มความยืดหยุ่นและสร้างประสบการณ์ที่มากกว่าความคาดหวัง

ในส่วนของการบริการประกัน บริษัทและบริษัทย่อยของบริษัทได้ร่วมมือกับพันธมิตรบริษัทประกันชั้นนำในการเปิดตัวดีแทค ดีชีวรันส์ ศูนย์รวมประกันภัยออนไลน์ ซึ่งมีเป้าหมายที่จะช่วยเพิ่มการเข้าถึงบริการประกันที่ง่าย เชื่อถือได้ และมีราคาประหยัด โดยลูกค้าทั้งในระบบเติมเงินและระบบรายเดือนสามารถเข้าถึงบริการดีแทค ดีชีวรันส์ ได้ทุกที่ ทุกเวลา ผ่านทาง dtac app

สำหรับบริการทางการเงิน ท่ามกลางการเติบโตที่สูงของการใช้งานและการใช้จ่ายใช้สอยผ่านทางช่องทางดิจิทัล ในขณะที่มีการเข้าถึงช่องทางการชำระเงินที่จำกัด ภายใต้ความกังวลด้านความปลอดภัย บริษัทและบริษัทย่อยของบริษัทจึงได้ให้บริการ “Pay via dtac” (Direct Operator Billing) ซึ่งเป็นช่องทางการชำระเงินที่ง่ายและสะดวกผ่าน dtac App ที่ลูกค้าทั้งในระบบเติมเงินและระบบรายเดือนสามารถซื้อคอนเทนต์ดิจิทัลและแอปพลิเคชันจากทั้ง Google Play และ Apple Store นอกจากนี้ บริษัทและบริษัทย่อยของบริษัทยังได้ทดลองเป็นพันธมิตรกับผู้ให้บริการทางการเงินในการให้บริการวงเงินกู้ยืม ผ่านทางบริการใจดีมีวงเงินให้ยืม ให้กับลูกค้าบางกลุ่มช่วยให้เข้าถึงบริการทางการเงินที่มีคุณค่าและมีค่าธรรมเนียมที่จับต้องได้

การให้บริการลูกค้า

การให้บริการแก่ลูกค้าของบริษัทเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้บริษัทแตกต่างจากคู่แข่ง ดังนั้นบริษัทจึงยังคงเน้นการใส่ใจความรู้สึกของลูกค้า โดยยังคงรักษาจุดยืนในความเรียบง่าย เชื่อสัตย์ และเป็นมิตรต่อผู้ใช้ ในขณะที่ยังคงมุ่งมั่นที่จะมอบประสบการณ์ที่ดีที่สุดแก่ลูกค้า โดยบริษัทมุ่งให้บริการลูกค้าผ่านรูปแบบต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง ดังนี้

ก. Call Center

Call Center ทำหน้าที่ให้คำแนะนำการใช้บริการใหม่ ๆ ตอบข้อซักถามและแก้ไขปัญหาการใช้บริการ เปลี่ยนแปลงประเภทการใช้บริการ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายบริการ รับแจ้งปัญหาการใช้บริการโครงข่ายและปัญหาอื่น ๆ รวมทั้งรับแจ้งเหตุฉุกเฉินต่าง ๆ จากลูกค้า โดยสามารถให้บริการทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ภาษาพม่า ภาษาเขมร เป็นต้น ทั้งนี้ลูกค้าสามารถติดต่อ Call Center ที่หมายเลข 1678 สำหรับลูกค้าบุคคล และหมายเลข 1431 สำหรับลูกค้าองค์กร ได้ทั้งจากโทรศัพท์เคลื่อนที่และโทรศัพท์พื้นฐานตลอด 24 ชั่วโมงทุกวันไม่มีวันหยุด รวมทั้งสามารถติดต่อผ่านเว็บไซต์ของบริษัท อีเมลส์ หรือทางสังคมออนไลน์ ได้เช่นกัน

บริษัทให้ความสำคัญอย่างยิ่งต่อเป้าหมายการให้บริการที่ดีเยี่ยมแก่ลูกค้า จึงได้นำกลยุทธ์การให้บริการลูกค้าเป็นกลุ่มย่อยมาปรับใช้ โดยจัดแบ่งพนักงานให้บริการออกเป็นกลุ่มเพื่อให้บริการและสร้างความสัมพันธ์กับลูกค้าในแต่ละกลุ่มทั้งลูกค้าบุคคลและลูกค้าองค์กร และรองรับความต้องการของลูกค้าได้ตรงจุดมากยิ่งขึ้น อาทิ ลูกค้า Platinum Blue ลูกค้าระบบรายเดือน ลูกค้าระบบเติมเงิน ลูกค้าที่เป็นแรงงานต่างด้าว และลูกค้านักท่องเที่ยวต่างชาติที่สนใจบริการเสริมต่าง ๆ เป็นต้น

นอกจากนี้บริษัทยังได้พัฒนาระบบโทรศัพท์อัตโนมัติ (Interactive Voice Response System) และแอปพลิเคชัน ซึ่งจะช่วยให้ผู้ใช้บริการที่ติดต่อมายัง Call Center สามารถทำรายการบางประเภทได้ด้วยตนเองจากระบบอัตโนมัติที่ได้ตั้งไว้โดยไม่ต้องผ่านพนักงาน เช่น การตั้งค่าโทรศัพท์เพื่อใช้บริการอินเทอร์เน็ต สอบถามข้อมูลการใช้งาน การสมัครบริการเสียงและข้อมูล หรือการสมัครบริการข่าวสารและคอนเทนต์ต่าง ๆ เพื่อเป็นการตอบสนองการให้บริการลูกค้าได้อย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ บริษัทได้นำระบบปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence) และแชทบอท (Chat Bot) มาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการลูกค้าผ่านช่องทางสื่อสังคมออนไลน์และช่องทางออนไลน์อื่นอีกด้วย รวมทั้งบริษัทได้สำรวจความพึงพอใจของลูกค้าระหว่างลูกค้ารอสายพนักงานเพื่อนำมาพัฒนาเพิ่มความสะดวกให้กับลูกค้าในการใช้บริการ Call Center มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ บริษัทมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นอีกอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเน้นการให้บริการที่ทำให้ลูกค้าใช้บริการได้อย่างสะดวกและมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

ข. ศูนย์บริการ (Branded Retail Shops)

บริษัทมีการพัฒนาศูนย์บริการให้สามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าให้ดียิ่งขึ้น รวมทั้งปรับปรุงศูนย์บริการให้มีความทันสมัย ใช้ระบบอัตโนมัติ และนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการให้บริการ โดยบริษัทได้พัฒนาศูนย์บริการเพื่อสร้างประสบการณ์ดิจิทัลไลฟ์สไตล์ที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งลูกค้าจะได้รับประโยชน์และความสะดวกทั้งในการใช้บริการ รับคำแนะนำ

และบริการหลังการขายที่รวดเร็วจากพนักงานที่ให้ความสำคัญกับลูกค้าและได้รับการฝึกอบรมมาอย่างดี นอกจากนี้ บริษัทได้ใช้ NPS หรือ Net Promoter Score เป็นตัววัดค่าแนวโน้มที่ลูกค้าอยากจะแนะนำบริษัทให้กับเพื่อนหรือคนรอบข้าง เพื่อช่วยให้บริษัทเข้าใจถึงความต้องการของลูกค้าได้อย่างแท้จริง เพื่อพัฒนาการให้บริการและวิธีการทำงานของพนักงาน Call Center และศูนย์บริการทั่วประเทศ ซึ่งจะทำให้ลูกค้ารักและรู้สึกผูกพันกับบริษัทมากยิ่งขึ้น จนทำให้ลูกค้าแนะนำให้คนรอบข้างมาใช้บริการของบริษัท ซึ่งกระบวนการนี้จะป็นวิธีที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดการรับฟังปัญหา แก้ไขปัญหา และติดตามผล โดยจะมีการส่งต่อข้อมูลและความคิดเห็นต่าง ๆ ของลูกค้าไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และนำปัญหามาวิเคราะห์หาสาเหตุที่แท้จริง พร้อมทั้งหาแนวทางการแก้ไขอย่างเป็นระบบ ซึ่งจะทำให้บริษัทสามารถเข้าใจและดูแลลูกค้าของบริษัทได้อย่างต่อเนื่องและตรงใจมากที่สุดไม่ว่าพฤติกรรมการใช้งานของลูกค้าจะเปลี่ยนแปลงไปเช่นไร

ค. การบริหารความสัมพันธ์กับลูกค้า (Customer Relationship Management, CRM)

เนื่องจากปัจจุบันอัตราส่วนผู้ใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ต่อประชากรรวมอยู่ในระดับสูงมาก การบริหารความสัมพันธ์ที่ดีกับลูกค้าจึงมีบทบาทสำคัญมากขึ้น โดยบริษัทมุ่งเน้นกิจกรรมเพื่อรักษาลูกค้าที่มีคุณภาพเพิ่มมากขึ้น โดยนอกเหนือจากการนำเสนอโปรโมชั่นชั้นจูงใจและแคมเปญทางการตลาดต่าง ๆ แล้วบริษัทมีโครงการสร้างความสัมพันธ์กับลูกค้า โดยผ่านกิจกรรมดีแทครีวอร์ด (dtac reward) เพื่อมอบสิทธิพิเศษให้ลูกค้าของดีแทคในกลุ่มต่าง ๆ เช่น ส่วนลดในการซื้อสินค้า เป็นต้น บริษัทได้พัฒนาโครงการ ดีแทค รีวอร์ด โดยเพิ่มสิทธิประโยชน์ให้ครอบคลุมกลุ่มลูกค้ามากขึ้น ทั้งลูกค้าระบบรายเดือนและลูกค้าระบบเติมเงิน โดยดีแทครีวอร์ดแบ่งออกได้เป็น 2 รูปแบบ ได้แก่ การจัดระดับของลูกค้าและ Coins โดยในส่วนของการจัดระดับของลูกค้าจะพิจารณาจากระยะเวลาของการเป็นลูกค้าดีแทค ควบคู่กับรายได้เฉลี่ยต่อเลขหมาย ซึ่งแบ่งออกได้เป็น 4 ระดับด้วยกัน ได้แก่ ระดับเริ่มต้น

(Welcome), เงิน (Silver), ทอง (Gold) และแพลาทินั่มบลู (Platinum Blue) ซึ่งเป็นระดับสูงสุด ในส่วนของ Coins นั้น จะเป็นการดึงดูดลูกค้ามีปฏิสัมพันธ์ผ่านการทำกิจกรรม โดยลูกค้าสามารถได้รับ Coins โดยยอดใช้จ่าย 1 บาทจะได้รับ 1 Coin ผ่านการทำกิจกรรมที่กำหนด และสามารถนำ Coins ที่สะสมไปแลกสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ได้ผ่าน dtac app ทั้งนี้ บริษัทได้นำเสนอ dtac Reward Coin เป็นส่วนหนึ่งของ dtac Reward มาตั้งแต่ไตรมาส 4 ปี 2563 เพื่อดึงดูดลูกค้าให้ทำธุรกรรมและแลกรางวัลทางช่องทางดิจิทัลมากขึ้น

ด้วยการเป็นพันธมิตรทางธุรกิจกับหลากหลายธุรกิจทั่วประเทศ การแลกสิทธิประโยชน์ที่เกี่ยวข้องจึงเกิดขึ้นทั้งผ่านทางช่องทางปกติ และช่องทางดิจิทัล และด้วยผลกระทบจากสถานการณ์โรคระบาดที่ทำให้เกิดการล็อกดาวน์และการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมผู้บริโภค ในปีที่ผ่านมา บริษัทได้สังเกตเห็นการแลกสิทธิประโยชน์ผ่านทางช่องทางดิจิทัลเพิ่มมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของบริษัทในการที่จะทำให้ข้อเสนอผ่านช่องทางออนไลน์มีความครอบคลุมและมีความน่าสนใจเพิ่มมากขึ้น

ในปี พ.ศ. 2564 บริษัทเปิดตัว “บริการใจดี” อีกครั้ง ซึ่งนำเสนอถึง 12 บริการใจดี ไม่ว่าจะเป็นบริการโอนเงิน หรือบริการคูปองร้านขายยา บริการเหล่านี้ตอบโจทย์ตลาดประชากรไทยในวงกว้างทั่วประเทศด้วยสิทธิประโยชน์ที่ตรงกับความต้องการในชีวิตประจำวันของลูกค้า

การพัฒนาโครงสร้าง

ข้อมูลเกี่ยวกับสถานีโครงข่ายในช่วง 3 ปีที่ผ่านมามีดังนี้

	สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม*		
	2562	2563	2564
จำนวนสถานีฐานของ 2G-1800 MHz	10,576	10,490	3,256
จำนวนสถานีฐานของ 2G-900 MHz	-	-	7,774
จำนวนสถานีฐานของ 3G-850 MHz	12,471	11,030	-
จำนวนสถานีฐานของ 3G-900 MHz	-	-	12,756
จำนวนสถานีฐานของ 3G-2100 MHz	25,444	26,272	27,003
จำนวนสถานีฐานของ 4G-700 MHz	-	2,441	12,755
จำนวนสถานีฐานของ 4G-1800 MHz	6,758	2,200	2,715
จำนวนสถานีฐานของ 4G-2100 MHz	25,409	26,251	27,000
จำนวนสถานีฐานของ 4G-2300 MHz*	17,376	20,402	21,375

* สถานีฐานที่ติดตั้งแล้ว ซึ่งรวมถึงที่ยังอยู่ภายใต้กระบวนการขอใบอนุญาตและที่อยู่ภายใต้คลื่นพันธมิตรที่โอที

ณ สิ้นปี พ.ศ. 2564 ดีแทคมีจำนวนสถานีฐานเพิ่มขึ้นโดยส่วนใหญ่เกิดจากการขยายโครงข่ายบนคลื่นความถี่ต่ำ ทั้งย่าน 700 MHz และ 900 MHz

การจำหน่ายและช่องทางการจำหน่าย

ก. กิจกรรมทางการตลาด

บริษัทใช้ชื่อ “ดีแทค” (dtac) เป็นชื่อทางการค้าซึ่งเป็นชื่อที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางในประเทศไทย บริษัทเป็นผู้ริเริ่มนำเสนอนวัตกรรมต่าง ๆ ด้านการตลาด รวมถึงการเปิดตัวผลิตภัณฑ์ บริการ และรายการส่งเสริมการขายใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง โดยกิจกรรมทางการตลาดนับเป็นกลยุทธ์สำคัญที่จะสื่อสารให้ลูกค้ารับทราบและเข้าใจในบริการต่าง ๆ ที่บริษัทนำเสนอและตระหนักว่าบริษัทเป็นส่วนหนึ่งของธุรกิจและการดำเนินชีวิตของลูกค้า กิจกรรมทางการตลาดนอกเหนือจากการเปิดตัวผลิตภัณฑ์แล้วยังประกอบด้วยกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างตำแหน่งทางการตลาด ภาพลักษณ์ขององค์กร และกิจกรรมเพื่อสังคม โดยบริษัททำการสำรวจตลาดอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เข้าใจความต้องการของลูกค้า ซึ่งจะช่วยให้การจัดทำกิจกรรมทางการตลาดมีประสิทธิภาพและสร้างความพึงพอใจสูงสุดให้แก่ลูกค้าได้มากยิ่งขึ้น

บริษัทจัดกิจกรรมทางการตลาดกับตัวแทนจำหน่ายเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์และบริการเพื่อให้ร้านค้าและตัวแทนจำหน่ายเข้าใจถึงนวัตกรรมต่าง ๆ ด้านการบริการ และกลยุทธ์ด้านราคา รวมทั้งการพัฒนาโครงข่ายของบริษัท นอกจากนี้ ยังมีกิจกรรมที่ตัวแทนของบริษัทไปเยี่ยมร้านค้าเพื่อรับฟังข้อคิดเห็นและตรวจสอบการดำเนินงานและการให้บริการกับลูกค้าของตัวแทนจำหน่ายแต่ละรายเพื่อให้ป็นไปตามนโยบายและมาตรฐานการให้บริการของบริษัท

ข. ช่องทางการจัดจำหน่าย

บริษัทมีความพยายามอย่างต่อเนื่องในการเพิ่มความเหมาะสมของจำนวนช่องทางการจัดจำหน่ายและการขยายไปยังช่องทางใหม่ที่เหมาะสม เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับพฤติกรรมและความต้องการของลูกค้าที่เปลี่ยนแปลงไป โดยหลังจากวิกฤตโควิด-19 เราได้เห็นถึงการเติบโตของการใช้งานดิจิทัลและการใช้งานอินเทอร์เน็ตในทุกกลุ่มอายุ ยอดขายผ่านช่องทางออนไลน์มีการเติบโตเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วจากการที่ลูกค้ามีความคุ้นชินกับความง่ายและความสะดวกของช่องทางออนไลน์อย่างรวดเร็ว กลยุทธ์ของเราคือการเพิ่มประสิทธิภาพของช่องทางเดิม การพิจารณาช่องทางใหม่ ๆ และการเพิ่มการเติบโตของช่องทางดิจิทัล ทั้งที่เป็นช่องทางของบริษัทและช่องทางของบุคคลที่สาม เพื่อเพิ่มความแข็งแกร่งของจุดยืนทางดิจิทัลของบริษัทและสามารถตอบสนองพฤติกรรมและความต้องการของลูกค้าที่เปลี่ยนแปลงไป นอกจากนี้บริษัทยังเน้นย้ำถึงประสบการณ์ที่ดีของลูกค้าในการใช้บริการผ่านช่องทางที่หลากหลาย โดยไม่มีรอยต่อระหว่างการเปลี่ยนผ่านบริการจากช่องทางออนไลน์ไปยังช่องทางออฟไลน์หรือจากช่องทางออฟไลน์ไปยังช่องทางออนไลน์

นอกจากนี้บริษัทได้มุ่งเน้นในการพัฒนาช่องทางการจัดจำหน่ายแบบดิจิทัลอย่างต่อเนื่องด้วยการนำระบบดิจิทัลมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานให้สูงขึ้น ซึ่งรวมถึงการพัฒนาแพลตฟอร์มการขายให้ใช้งานง่าย และพัฒนาแอปพลิเคชันสำหรับมือถือ dtac ONE สำหรับตัวแทนจำหน่าย การใช้แชทบอท (chatbot) เพื่อช่วยเพิ่มความพึงพอใจลูกค้ามากขึ้น และการนำเสนอเกม (gamification) สำหรับร้านค้าเพื่อเพิ่มความผูกพันต่อแบรนด์ดีแทคให้มากขึ้น แอปพลิเคชันสำหรับมือถือ dtac ONE นับเป็นแพลตฟอร์มทางดิจิทัลหลักสำหรับการขาย จัดจำหน่ายสินค้า และการบริการ ซึ่งช่วยนำเสนอมูลค่าให้ตัวแทนผู้ขายรายย่อย และในขณะเดียวกันยังใช้เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้บริษัทสามารถระบุสิ่งที่มีโอกาสในการพัฒนาและโอกาสในการทำการตลาดมากยิ่งขึ้น แพลตฟอร์มดิจิทัลนี้

ให้ประโยชน์มากมาย ตั้งแต่ช่วยตัวแทนจำหน่ายในการนำเสนอผลิตภัณฑ์และบริการที่ออกแบบมาเฉพาะบุคคลหรือเฉพาะกลุ่ม ซึ่งช่วยลดเวลาในการนำเสนอสินค้าใหม่ออกสู่ตลาด และเพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อสารกับตัวแทนจัดจำหน่ายสินค้า

ช่องทางการจัดจำหน่ายของบริษัทสามารถอธิบายเพิ่มเติมได้ดังนี้

(1) ดีแทคฮอลล์

เป็นช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าและให้บริการที่ครบวงจร บริษัทตั้งใจที่จะเพิ่มประสบการณ์การเลือกซื้อสินค้าและการให้บริการให้กับลูกค้า จึงจัดร้านให้ลูกค้าได้สัมผัสและทดลองใช้งานสมาร์ตโฟนรุ่นใหม่ก่อนตัดสินใจซื้อ การเปลี่ยนแปลงการให้บริการโดยการนำ Tablet มาใช้เพื่อสร้างประสบการณ์การให้บริการที่แตกต่าง รวมถึงการอำนวยความสะดวกแก่ลูกค้าที่เข้ามาใช้บริการด้วยระบบจองคิวก่อนมารับบริการที่สาขา และจัดตั้งตู้รับชำระอัตโนมัติ (Payment kiosk) เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับลูกค้าที่ต้องการทำธุรกรรมด้วยตนเอง (self-service) โดยเน้นการตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้าเป็นหลัก

(2) ดีแทคเซ็นเตอร์

บริษัทมีร้านดีแทคเซ็นเตอร์ทั่วประเทศไทย ซึ่งประกอบไปด้วยร้านที่บริหารงานเอง และร้านที่บริหารงานโดยตัวแทนจำหน่ายภายใต้เครื่องหมายการค้าดีแทค ดีแทคเซ็นเตอร์เป็นช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าที่มีขนาดเล็กกว่าและให้บริการคล้ายกับดีแทคฮอลล์ อาทิเช่น จำหน่ายโทรศัพท์มือถือให้บริการรับจดทะเบียนรายเดือน ให้บริการเกี่ยวกับการบริการต่าง ๆ และเป็นผู้ให้บริการรับชำระค่าบริการ ในปี พ.ศ. 2564 บริษัทยังคงเดินหน้าพัฒนาการให้บริการเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับลูกค้าที่ต้องการทำธุรกรรมด้วยตนเองมากขึ้น

(3) ตัวแทนจำหน่ายขนาดเล็ก “บลูชิป”

บริษัทได้คัดเลือกร้านค้าปลีกที่มีความพร้อมเพื่อให้เป็นร้านค้าที่สามารถจำหน่ายสินค้าและให้บริการต่าง ๆ ของบริษัทในส่วนของบริการระบบเติมเงิน และข้อเสนอแพ็คเกจค่าบริการพร้อมการซื้ออุปกรณ์โทรศัพท์สำหรับระบบรายเดือน ตลอดจนการรับชำระค่าใช้บริการ โดยร้านค้าเหล่านี้กระจายตัวอยู่ตามอำเภอหลัก และชุมชนใหญ่ทั่วประเทศเพื่อตอบสนองต่อความต้องการที่มีอยู่ในปัจจุบันและจากการขยายตัวของลูกค้าดีแทคในอนาคต

(4) ตัวแทนจำหน่ายดีแทครายย่อย

บริษัทมีตัวแทนจำหน่ายกระจายตัวอยู่ทั่วประเทศ โดยมีทั้งร้านค้ารายย่อยที่ขายซิมการ์ดระบบเติมเงินและร้านค้าปลีกที่ขายสินค้าดีแทคเติมเงิน โดยช่องทางนี้เป็นช่องทางที่สำคัญและทำให้สินค้ามีความพร้อมในการจัดจำหน่าย สามารถเข้าถึงได้ และอำนวยความสะดวกให้กับลูกค้าของดีแทค

(5) ช่องทางทางเลือกและช่องทางสมัยใหม่ - ร้านตัวแทนจำหน่ายสินค้าโทรคมนาคม ธุรกิจค้าปลีกแบบทันสมัย และตัวแทนจำหน่ายสินค้าผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์

บริษัทจำหน่ายสินค้าและบริการที่หลากหลาย อาทิเช่น ซิมการ์ด การชำระค่าบริการรายเดือน การเติมเงินมือถือ หรือการจำหน่ายแพ็คเกจเสริม โดยผ่านช่องทางต่าง ๆ ดังนี้

(5.1) ร้านตัวแทนจำหน่ายสินค้าโทรคมนาคม เช่น CSCi/IT City เป็นต้น

(5.2) ร้านธุรกิจค้าปลีกแบบทันสมัยและร้านสะดวกซื้อ เช่น โลตัส บิ๊กซี แฟมิลี่มาร์เก็ต เซเว่นอีเลฟเว่น เป็นต้น

(5.3) ตัวแทนจำหน่ายสินค้าผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ เช่น บัญเติม เติมสบาย ShopeePay Line Pay Lazada และ Shopee เป็นต้น

สำหรับช่องทางการจัดจำหน่ายนี้ มีทั้งรูปแบบที่มีร้านค้าร้านค้าออนไลน์ของดีแทค และรูปแบบการให้บริการผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ (self-service) โดยเจ้าหน้าที่การขายของบริษัทจะมีส่วนในการให้บริการและให้คำแนะนำลูกค้า ตลอดจนให้คำแนะนำเกี่ยวกับความแตกต่างของผลิตภัณฑ์ และให้การอบรมกับพันธมิตรในช่องทางเหล่านี้ด้วย

(6) ธนาคาร

บริษัทมีความสัมพันธ์อันดีกับธนาคารรายใหญ่หลายแห่งในประเทศไทยเพื่อให้บริการ การเติมเงินมือถือ การจำหน่ายแพ็คเกจเสริม และการชำระค่าบริการรายเดือนให้กับลูกค้าของเรา บริการเหล่านี้ให้บริการผ่านบริการธนาคารทางโทรศัพท์มือถือ (Mobile Banking Application) ตู้เอทีเอ็ม บริการธนาคารทางอินเทอร์เน็ต (Internet Banking) และสาขาของธนาคาร และจากความร่วมมืออันดีระหว่างบริษัทและธนาคารต่าง ๆ ทำให้เราส่งมอบบริการที่สะดวกสบายให้กับลูกค้าได้ดียิ่งขึ้น บริษัทได้พัฒนาระบบดีแทคแอปพลิเคชันสำหรับโทรศัพท์มือถือให้เชื่อมต่อกับบริการธนาคารทางโทรศัพท์มือถือ (Mobile Banking Application) ของหลาย ๆ ธนาคารได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งช่วยให้ลูกค้ามีความสะดวกสบายและประสบการณ์การใช้งานดีแทคแอปพลิเคชันที่ดียิ่งขึ้นไปอีก

(7) การจัดจำหน่ายทางตรง

บริษัทมีทีมงานจัดจำหน่ายตรง (dtac direct sales) เพื่อนำเสนอสินค้าและบริการทั้งระบบเติมเงินและระบบรายเดือนให้เข้าถึงลูกค้าโดยตรง โดยจุดประสงค์ของช่องทางการจัดจำหน่ายตรงเพื่อเพิ่มความสะดวกให้แก่ลูกค้าในการซื้อสินค้าและใช้บริการของบริษัท โดยทีมงานดังกล่าวจะเข้าไปขายสินค้าและให้บริการในพื้นที่ที่ร้านค้าปลีกอาจเข้าไม่ถึง และเพื่อให้บริการกับลูกค้าเฉพาะกลุ่มที่ต้องการทีมงานที่มีทักษะเฉพาะ

(8) ดีแทคแอปพลิเคชัน (dtac application) และร้านค้าดีแทคออนไลน์ (dtac online store)

เพื่อเพิ่มความสะดวกสบายให้กับลูกค้าดีแทคและสนองความต้องการของลูกค้าที่มีความหลากหลายสำหรับการทำธุรกรรมบนโทรศัพท์มือถือและช่องทางออนไลน์ที่ใช้งานได้ง่าย และพร้อมไปด้วยเนื้อหาส่วนบุคคลและฟังก์ชันเกมส์ต่างๆ เป็นต้น ดีแทคได้พัฒนาดีแทค แอปพลิเคชัน และร้านค้าดีแทคออนไลน์อย่างต่อเนื่องเพื่อส่งมอบบริการที่รวดเร็วและครอบคลุมสำหรับทั้งลูกค้าระบบเติมเงินและระบบรายเดือนได้ตลอด 24 ชั่วโมง โดยบริษัทได้มีการพัฒนาศักยภาพในการให้บริการลูกค้าในแบบเฉพาะบุคคลมากขึ้นผ่านการเสนอโปรโมชั่นและดีแทควีรอร์ดที่เหมาะสมกับลูกค้าแต่ละคน ในปี 2564 บริษัทมีอัตราผู้ใช้งานดีแทคแอปพลิเคชันต่อเดือน (Monthly Active User หรือ MAU) เติบโตกว่า 20% โดยมีอัตราผู้ใช้งานดีแทคแอปพลิเคชันต่อเดือนที่เป็นผู้ใช้บริการดีแทคระบบเติมเงินเติบโต 80%

(9) ช่องทางดิจิทัลของบุคคลที่สาม

นอกจากการเพิ่มการเติบโตของช่องทางดิจิทัลที่เป็นของบริษัทเองแล้ว บริษัทยังมีแผนที่จะเพิ่มการเติบโตของช่องทางดิจิทัลของบุคคลที่สาม เพื่อเป็นการขยายความครอบคลุมของแพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซและสื่อสังคมออนไลน์ ตลอดจนการพัฒนาความร่วมมือกับพันธมิตรเชิงกลยุทธ์ในการเพิ่มการเติบโตของตลาดนอกเหนือจากตลาดเทเลคอม โดยบริษัทจะก้าวข้ามไปจากช่องทางดิจิทัลของตัวเองเพื่อสร้างความมีตัวตนในตลาดและพัฒนาความร่วมมือทางนวัตกรรมกับพันธมิตรนอกภาคอุตสาหกรรมเทเลคอมในการนำเสนอแพลตฟอร์มในการให้บริการและการให้บริการในกลุ่มไลฟ์สไตล์ ซึ่งพันธมิตรเชิงกลยุทธ์นี้จะช่วยให้บริษัทสามารถเพิ่มส่วนแบ่งทางการตลาดผ่านทางการใช้ประโยชน์จากแบรนด์และช่องทางการจัดจำหน่ายของพันธมิตร ตลอดจนการนำเสนอผลิตภัณฑ์และบริการร่วมไปกับผลิตภัณฑ์และบริการของพันธมิตร

เพื่อสร้างประสบการณ์ที่แตกต่างแก่ลูกค้านอกเหนือไปจากบริการด้านการเชื่อมต่อ

ภาวะอุตสาหกรรมและแนวโน้มการแข่งขัน

ก. ตลาดการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่

ในปัจจุบันตลาดการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่มีผู้ประกอบการหลัก 3 ราย ได้แก่ เอไอเอส ทรู และบริษัท และมีผู้ให้บริการรายย่อยเช่น ผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่บนโครงข่ายเสมือน (Mobile Virtual Network Operator) โดยบริษัทให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายใต้ชื่อทางการค้า “ดีแทค” (dtac) ด้วยนโยบายการนำเสนอนวัตกรรมด้านผลิตภัณฑ์และบริการที่ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการ

ในการให้บริการด้านโทรคมนาคมในประเทศไทยนั้น ในช่วงแรกผู้ประกอบการเอกชนมีส่วนร่วมในการให้บริการด้านการสื่อสาร โดยเป็นการให้บริการภายใต้สัญญาร่วมการทำงานกับรัฐวิสาหกิจสองแห่ง ซึ่งปัจจุบันได้แปลงสภาพเป็นบริษัทมหาชนจำกัดแล้ว ได้แก่ ทีโอที (เดิมคือ องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย) และ กสท (เดิมคือ การสื่อสารแห่งประเทศไทย) ทั้งนี้ เพื่อให้รัฐวิสาหกิจทั้งสองแห่งนั้นสามารถตอบสนองต่อความต้องการด้านโทรคมนาคมและการให้บริการด้านการสื่อสารไร้สายที่เพิ่มขึ้นในประเทศได้ สัญญาร่วมการทำงานดังกล่าวมีลักษณะการดำเนินการแบบ “สร้าง-โอน-ดำเนินการ” (Build-Transfer-Operate) โดยผู้ประกอบการเอกชนในฐานะผู้รับสัมปทานจะเป็นผู้ลงทุนสร้างโครงข่ายพร้อมกับโอนกรรมสิทธิ์ในอุปกรณ์โครงข่ายภายใต้สัญญาร่วมการทำงานเหล่านั้นให้แก่หน่วยงานเจ้าของสัมปทาน โดยหน่วยงานเจ้าของสัมปทานให้สิทธิแก่ผู้ประกอบการเอกชนในการใช้อุปกรณ์โครงข่ายเหล่านั้นตลอดอายุสัญญาร่วมการทำงานแต่เพียงผู้เดียว และมีสิทธิดำเนินกิจการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่แก่ประชาชนโดยต้องชำระส่วนแบ่งรายได้ให้กับหน่วยงานเจ้าของสัมปทานเพื่อแลกเปลี่ยนกับสิทธิในการใช้คลื่นความถี่ที่ได้รับการจัดสรร

บริษัทเริ่มให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในประเทศไทยในย่านความถี่ 800 MHz (หรือคลื่นความถี่ 850 MHz) และในย่านความถี่ 1800 MHz โดยบริษัทได้รับสัมปทานจาก กสท ในการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่เป็นระยะเวลา 27 ปี ภายใต้สัญญาร่วมการทำงานในรูปแบบของสัญญา “สร้าง-โอน-ดำเนินการ” (Build-Transfer-Operate) ซึ่งสัญญาร่วมการทำงานดังกล่าวสิ้นสุดลงแล้วในปี พ.ศ. 2561 ต่อมาในปี พ.ศ. 2555 กสทช. ได้ดำเนินการจัดสรรคลื่นความถี่ย่าน 2100 MHz ด้วยวิธีการประมูลซึ่งผู้ให้บริการหลักทั้ง 3 รายซึ่งรวมถึงบริษัทย่อยของบริษัทเป็นหนึ่งในผู้ชนะการประมูลคลื่นความถี่และได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 2100 MHz เพื่อประกอบกิจการโทรคมนาคม ซึ่งได้เปิดบริการโทรคมนาคมด้วยคลื่นความถี่ย่าน 2100 MHz ตั้งแต่วันที่ พ.ศ. 2556 เป็นต้นมา นอกจากนี้ กสทช. ได้ดำเนินการจัดสรรคลื่นความถี่ย่าน 1800 MHz ในช่วงปลายปี พ.ศ. 2558 และคลื่นความถี่ย่าน 900 MHz ในปี พ.ศ. 2559 ด้วยวิธีการประมูล ส่งผลให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่เทคโนโลยี 4G เต็มโตอย่างรวดเร็วในช่วงปีที่ผ่านมา

ในปี พ.ศ. 2561 บริษัทย่อยของบริษัท ได้ลงนามในข้อตกลงกับ ทีโอที ในการให้บริการไร้สายบนคลื่นความถี่ 2300 MHz ซึ่งเปิดให้บริการเชิงพาณิชย์ตั้งแต่เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2561 เป็นต้นมา และเป็นผู้ชนะการประมูลคลื่นความถี่และได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 1800 MHz และ 900 MHz เพื่อประกอบกิจการโทรคมนาคม ซึ่งเปิดให้บริการเชิงพาณิชย์แล้วตั้งแต่วันที่ ธันวาคม พ.ศ. 2561 และเดือนตุลาคม พ.ศ. 2564 เป็นต้นมา ตามลำดับ

นอกจากนี้ ในเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2562 บริษัทย่อยของบริษัทได้รับการจัดสรรคลื่นความถี่ย่าน 700 MHz ซึ่งจัดสรรโดย กสทช. โดยได้รับใบอนุญาตในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2563 ซึ่งเปิดให้บริการเชิงพาณิชย์แล้วตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา ทั้งนี้ คลื่นความถี่ย่าน 700 MHz นี้ ได้ใช้ในการให้บริการโทรคมนาคมด้วยเทคโนโลยี 4G และ 5G

บริษัทย่อยของบริษัทยังได้เข้าร่วมและเป็นผู้ชนะการประมูลคลื่นความถี่ย่าน 26 กิกะเฮิรตซ์ ซึ่งจัดขึ้นโดย กสทช. ในเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2563 และได้รับใบอนุญาตคลื่นความถี่ย่าน 26 กิกะเฮิรตซ์ ดังกล่าวในเดือนเดียวกัน ซึ่งใบอนุญาตดังกล่าวจะหมดอายุในเดือนกุมภาพันธ์ 2578 โดยคลื่นความถี่ย่าน 26 GHz นี้ ได้ใช้ในการให้บริการโทรคมนาคมด้วยเทคโนโลยี 5G ในบางพื้นที่

ข. แนวโน้มภาวะอุตสาหกรรม

ภาพรวมอุตสาหกรรมโทรคมนาคมมีการแข่งขันสูงโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มลูกค้าระบบเติมเงินที่แข่งขันเพื่อเพิ่มจำนวนลูกค้าด้วยแพ็คเกจใช้เน็ตแบบไม่จำกัด ด้วยราคาและวิธีการแข่งขันอย่างเข้มข้นหลายแบบในหลาย ๆ พื้นที่ ผลกระทบทางเศรษฐกิจที่ยืดเยื้อนำไปสู่การแข่งขันที่รุนแรงขึ้นในขณะที่ยอดเติบโตของ ARPU โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มลูกค้าระบบเติมเงินยังคงเป็นความท้าทายภายใต้แรงกดดันจากการระมัดระวังการใช้จ่ายของลูกค้า

แม้ว่าราคาประมูลคลื่นความถี่อยู่ในอัตราที่สูงและสภาพการแข่งขันยังคงรุนแรง ตลาดโทรคมนาคมของไทยยังคงเป็นธุรกิจที่มีกำไร ในปี พ.ศ. 2564 บริษัทมี normalized EBITDA margin ที่อยู่ในเกณฑ์สูง ท่ามกลางแรงกดดันด้านรายได้จากสภาพเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นผลมาจากเสถียรภาพการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ประกอบกับขีดความพึงพอใจของลูกค้าที่มีต่อเครือข่ายที่ดีขึ้น นอกจากนี้ ดีแทคยังเดินหน้าขยายเครือข่ายคลื่นความถี่ 2300 MHz (ภายใต้สัญญาพันธมิตรกับทีโอที) อย่างต่อเนื่อง โดยมีการติดตั้งสถานีฐาน TDD ใหม่เพิ่มให้ถึงจำนวนกว่า 21,300 สถานีฐานภายในสิ้นปีที่ผ่านมา นอกจากนี้ บริษัทยังเดินหน้าพัฒนาการให้บริการลูกค้า การขายและช่องทางการจัดจำหน่าย และระบบการวิเคราะห์ข้อมูล (Data analytics) เพื่อนำเสนอข้อเสนอที่ตอบโจทย์ลูกค้าแบบเฉพาะบุคคลให้ดียิ่งขึ้นไปอีกตลอดปีที่ผ่านมา

ในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2563 ดีแทคได้เป็นผู้ให้บริการเจ้าแรกที่ได้รับใบอนุญาตใช้คลื่นความถี่ 700 MHz โดยเมื่อรวมกับการปรับเปลี่ยนอุปกรณ์ที่ใช้กับคลื่นความถี่ 850 MHz เป็น 900 MHz ในปี 2564 ซึ่งทำไปพร้อมกับการขยายคลื่นความถี่ย่าน 700 MHz ทำให้ความครอบคลุมสัญญาณเพิ่มขึ้นในบริเวณพื้นที่ต่างจังหวัดและประสบการณ์การใช้งานภายในอาคารดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ การขยายสถานีฐานของคลื่น 700 MHz อย่างต่อเนื่องในปี พ.ศ. 2565 จะให้บริการประสบการณ์เทคโนโลยี 5G บนเขตพื้นที่เมืองที่สำคัญ โดยนอกจากนั้นแล้ว การติดตั้ง massive MIMO และอุปกรณ์สถานีฐานสำหรับคลื่น 700 MHz และ 900 MHz ล้วนเป็นอุปกรณ์ที่พร้อมสำหรับเทคโนโลยี 5G

โอกาสและความท้าทายที่อาจเป็นปัจจัยสำคัญอย่างมากต่อผลการดำเนินงานของบริษัทในปี พ.ศ. 2565 มีดังนี้

- แม้ว่าจะเห็นความท้าทายจากความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจที่ยืดเยื้อและการแข่งขันที่ดุเดือด บริษัทยังคงให้ความสำคัญต่อการขยายฐานลูกค้าด้วยผลิตภัณฑ์และบริการเสริมต่าง ๆ ที่ตรงใจลูกค้า ประกอบกับคลื่นสัญญาณที่แข็งแกร่ง โดยเฉพาะความครอบคลุมของเครือข่ายที่เพิ่มขึ้นจากคลื่น 700 MHz และ 900 MHz โดยบริษัทวัดการเติบโตของผู้ใช้บริการที่ใช้บริการด้วยความถี่อย่างน้อยทุกเดือน (monthly active user) เพื่อเป็นการวัดการเติบโตของฐานลูกค้าที่ยั่งยืน
- โรคระบาดส่งผลต่อการปรับตัวเข้าสู่การใช้ชีวิตบนวิถีใหม่ ซึ่งเป็นโลกที่การใช้งานดิจิทัลมีบทบาทที่สำคัญขึ้นสำหรับการใช้ชีวิตประจำวันของผู้บริโภค บริษัทต้องการเป็นผู้นำดิจิทัลที่มีลูกค้าเป็นศูนย์กลางในขณะเดียวกันกับที่จะคว้าโอกาสในการสร้างรายได้จากการให้บริการอินเทอร์เน็ต การนำดิจิทัลมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพในการปฏิสัมพันธ์กับลูกค้าเท่านั้น แต่รวมไป

ถึงการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น บริษัทมุ่งมั่นที่จะขับเคลื่อนประสิทธิภาพการดำเนินงานผ่านการเพิ่มประสิทธิภาพในแง่โครงสร้างเพื่อการเติบโตในระยะยาว

- ในการเดินทางของบริษัทไปสู่เทคโนโลยี 5G นั้น บริษัทจะไม่เพียงแต่ทำการขยายการให้บริการ 5G ในจังหวัดสำคัญโดยใช้คลื่นความถี่ย่าน 700 MHz เท่านั้นแต่ยังมุ่งเน้นการใช้คลื่นความถี่ย่าน 26 GHz ในการทำงานร่วมกับพันธมิตรทางอุตสาหกรรมต่างๆอย่างต่อเนื่องเพื่อทดลองการใช้งานจริงบนเทคโนโลยี 5G เพื่อค้นหาการใช้งานเชิงพาณิชย์สำหรับลูกค้าและองค์กรต่าง ๆ

ด้วยการปรับปรุงและพัฒนาเครือข่ายของดีแทค ปรับปรุงการให้บริการที่มีคุณภาพ และสร้างความผูกพันระหว่างแบรนด์และลูกค้าที่แข็งแกร่ง การเร่งปรับเปลี่ยนองค์กรสู่ดิจิทัล ตลอดจนรูปแบบการบริหารดำเนินงานที่พร้อมต่อการปรับตัวนำมาซึ่งขีดประสิทธิภาพที่สูงขึ้นท่ามกลางภาวะตลาดที่ไม่แน่นอน บริษัทมั่นใจว่าบริษัทจะสามารถเติบโตไปพร้อมกับตลาด บริษัทมั่นใจในความแข็งแกร่งของแบรนด์ สภาวะทางการเงินที่แข็งแกร่ง และแผนการเดินทางสู่เทคโนโลยี 5G ด้วยวิธีที่มั่นคงเพื่อเปิดประสบการณ์นวัตกรรมใหม่ ๆ ที่จะทำให้อริษัทเดินทางไปสู่การเติบโตระยะยาวอย่างยั่งยืน

การจัดหาผลิตภัณฑ์และบริการ

ก. คลื่นความถี่

บริษัทใช้คลื่นความถี่ในการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ซึ่งความถี่ที่บริษัทใช้งานในปัจจุบันมีดังนี้

- คลื่นความถี่ย่าน 1800 MHz ซึ่งปัจจุบันใช้สำหรับให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่เทคโนโลยี 4G ทั้งนี้ คลื่นความถี่ย่าน 1800 MHz ดังกล่าวได้เปลี่ยนการให้

บริการจากภายใต้สัญญาสัมปทานระหว่างบริษัทกับ กสท. ซึ่งสิ้นสุดลงในเดือนกันยายน พ.ศ. 2561 เป็นใบอนุญาตจาก กสทช. โดยบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท เป็นผู้ได้รับใบอนุญาตดังกล่าวหลังจากเป็นผู้ชนะการประมูลใบอนุญาตในเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2561 ตั้งแต่เดือนธันวาคม พ.ศ. 2561 โดยใบอนุญาตมีอายุ 15 ปี ซึ่งจะสิ้นสุดในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2576

- คลื่นความถี่ย่าน 900 MHz (ซึ่งถูกเปลี่ยนมาจากคลื่นความถี่ย่าน 850 MHz ตั้งแต่เดือนตุลาคม พ.ศ. 2564) ซึ่งปัจจุบันใช้สำหรับการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่เทคโนโลยี 2G และ 3G โดย บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท เป็นผู้ได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 900 MHz โดยใบอนุญาตมีอายุ 15 ปี จาก กสทช. หลังจากเป็นผู้ชนะการประมูลใบอนุญาตในเดือนตุลาคม 2561 ซึ่งใบอนุญาตจะสิ้นสุดในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2576
- คลื่นความถี่ย่าน 2100 MHz ซึ่งปัจจุบันใช้สำหรับการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่เทคโนโลยี 3G และ 4G ทั้งนี้ คลื่นความถี่ย่าน 2100 MHz อยู่ภายใต้ระบบใบอนุญาตจาก กสทช. โดยบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท เป็นผู้ได้รับใบอนุญาตดังกล่าวหลังจากเป็นผู้ชนะการประมูลใบอนุญาตเมื่อปี พ.ศ. 2555 โดยใบอนุญาตมีอายุ 15 ปีซึ่งจะสิ้นสุดในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2570
- คลื่นความถี่ย่าน 2300 MHz ของทีโอทีซึ่งปัจจุบันใช้สำหรับการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่เทคโนโลยี 4G โดยบริษัทย่อยของบริษัทได้เข้าทำสัญญาการใช้บริการข้ามโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศ (Roaming Agreement) กับทีโอที โดยตกลงใช้บริการข้ามโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศบนโครงข่ายย่าน 2300 MHz (โรมมิ่ง) ของทีโอที ซึ่งทีโอที ได้รับอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 2300 MHz จาก กสทช.

สัญญาการใช้บริการข้ามโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศระหว่างดีแทค ไตรเน็ต และทีโอที จะหมดอายุในปี พ.ศ. 2568

- ดีแทค ไตรเน็ต ได้รับการจัดสรรคลื่นความถี่ย่าน 700 MHz ในปี พ.ศ. 2562 และได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2563 ซึ่งคลื่นความถี่ย่าน 700 MHz ปัจจุบันใช้สำหรับการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่เทคโนโลยี 4G และ 5G
- ดีแทค ไตรเน็ต ได้เข้าร่วมและเป็นผู้ชนะการประมูลคลื่นความถี่ย่าน 26 GHz ซึ่งจัดขึ้นโดย กสทช. ในเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2563 และได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 26 GHz ดังกล่าวในเดือนเดียวกัน ซึ่งใบอนุญาตดังกล่าวจะหมดอายุในเดือนกุมภาพันธ์ 2578 ซึ่งคลื่นความถี่ย่าน 26 GHz ปัจจุบันใช้สำหรับการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่เทคโนโลยี 5G ในบางพื้นที่

ข. การจัดหาอุปกรณ์โครงข่าย

บริษัทมีผู้จัดหาอุปกรณ์ (Supplier) ด้านโครงข่ายรายใหญ่ ซึ่งเป็นผู้ผลิตอุปกรณ์โทรคมนาคมระดับโลกเป็นผู้จัดหาอุปกรณ์ซึ่งช่วยยกระดับประสิทธิภาพการทำงานของโครงข่ายดีแทครวมถึงเทคโนโลยีใหม่ในอนาคต เพื่อตอบสนองต่อพฤติกรรมการใช้งานของลูกค้าด้านการรับส่งข้อมูลที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว บริษัทให้ความสำคัญกับคุณภาพของการบริการโดยเฉพาะความสามารถในการรองรับจำนวนลูกค้าของโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ โดยบริษัทมีหน่วยงานที่ดำเนินการวางแผน จัดหา และดูแลอุปกรณ์โครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ของบริษัทเพื่อขยายความสามารถในการรองรับจำนวนผู้ใช้บริการและขยายพื้นที่การให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ให้มากขึ้น

ค. การจัดหาอุปกรณ์โทรศัพท์เคลื่อนที่และชุดเลขหมาย

การจัดจำหน่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่เป็นเครื่องมือทางการตลาดในการสร้างสรรค์ข้อเสนอหรือแคมเปญต่างๆ เพื่อสร้างฐานลูกค้าใหม่หรือรักษาลูกค้าเดิม รวมทั้งเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้บริการและสนับสนุนบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ซึ่งเป็นบริการหลักของบริษัท บริษัทจึงได้ร่วมมือกับผู้ผลิตอุปกรณ์โทรศัพท์เคลื่อนที่แบรนด์ชั้นนำระดับโลกในการนำเสนอผลิตภัณฑ์หลากหลายรุ่น หลายระดับราคา เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้อย่างครบถ้วน เพื่อให้ลูกค้าสามารถเข้าถึงอุปกรณ์ที่รองรับเทคโนโลยี 3G 4G และ 5G ได้อย่างสะดวก

ง. การจัดหาเลขหมายโทรคมนาคม

ในการจัดหาเลขหมายโทรคมนาคม ดีแทค ไตรเน็ต จะต้องยื่นคำขอรับการจัดสรรเลขหมายโทรคมนาคมต่อ กสทช. โดยภายหลังจากที่บริษัทได้รับการจัดสรรเลขหมายโทรคมนาคมจาก กสทช. แล้ว ดีแทค ไตรเน็ต มีหน้าที่ต้องแจ้งให้ผู้รับใบอนุญาตรายอื่นทราบถึงเลขหมายโทรคมนาคมที่ได้รับการจัดสรรจาก กสทช. เพื่อให้ผู้รับใบอนุญาตรายอื่นดำเนินการให้เลขหมายโทรคมนาคมสามารถติดต่อกันได้ในทุกโครงข่าย นอกจากนี้ ดีแทค ไตรเน็ต มีหน้าที่ต้องชำระค่าธรรมเนียมเลขหมายโทรคมนาคมเป็นรายเดือนในอัตราตามที่ กสทช. กำหนด

จ. คอนเทนต์ (Content)

บริษัทได้ร่วมมือกับพันธมิตรผู้พัฒนาดิจิทัลคอนเทนต์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ในการนำเสนอบริการดิจิทัลคอนเทนต์ต่างๆ ให้ลูกค้าสนองตอบการใช้ชีวิตในยุคดิจิทัลซึ่งดิจิทัลคอนเทนต์ต่างๆ เช่น บริการด้านเพลง วิดีโอ เกมสื่อบริการดาวนโโหลดเสียงเพลงรอสายบริการข่าวด่วน เป็นต้น โดยบริษัทจะเป็นผู้เก็บรายได้จากผู้ใช้และนำมาแบ่งให้กับผู้พัฒนาดิจิทัลคอนเทนต์ตามที่ได้ตกลงกัน นอกจากนี้ บริษัทได้ส่งเสริมให้เกิดบริการดิจิทัลคอนเทนต์ใหม่ ๆ ผ่านการร่วมมือกับบริษัทสร้างคอนเทนต์ต่าง ๆ

ทรัพย์สินที่ใช้ในการประกอบธุรกิจ

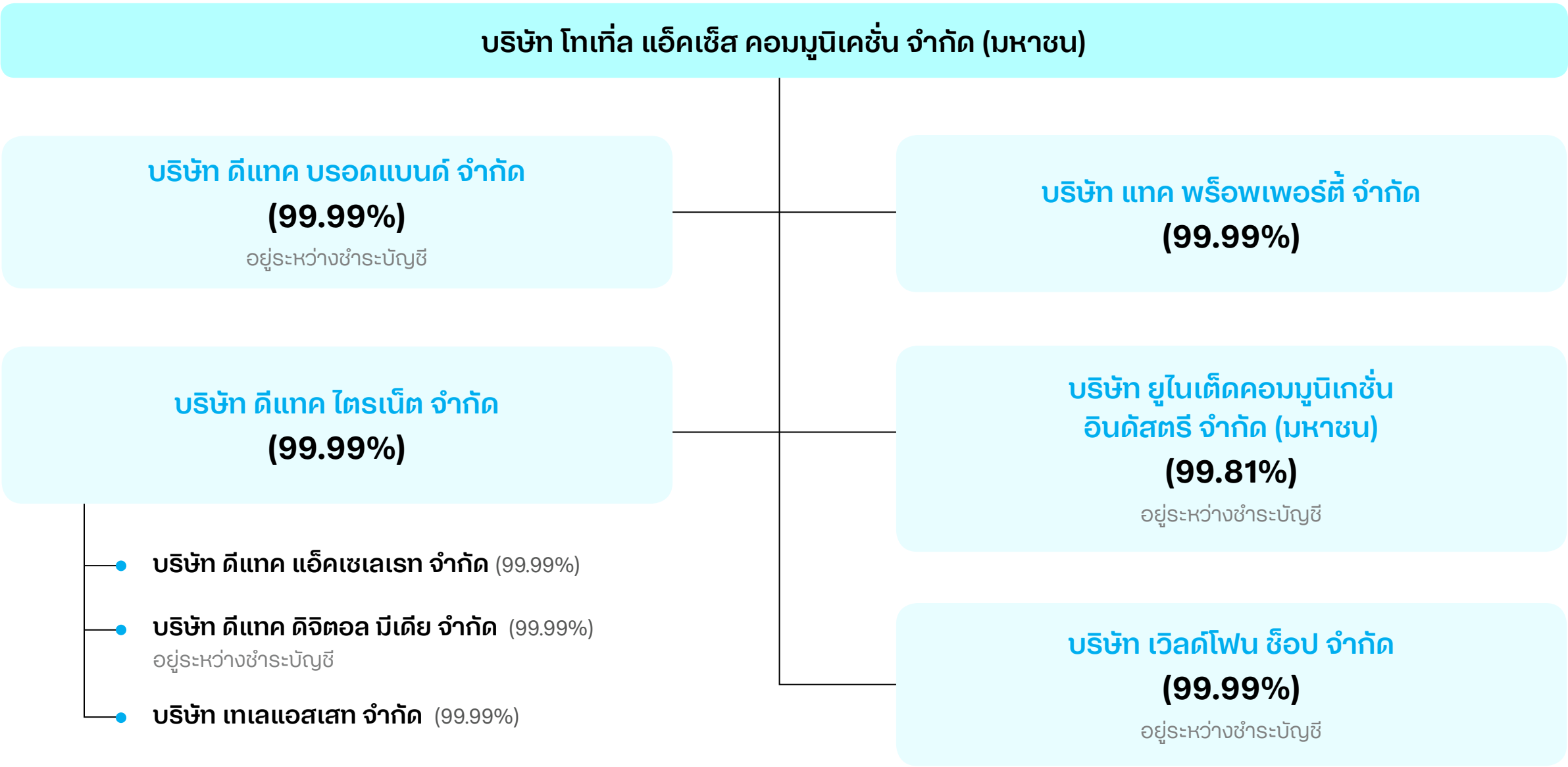
รายละเอียดของทรัพย์สินที่ใช้ในการประกอบธุรกิจปรากฏตามเอกสารแนบ 4 ของแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1 One Report) นี้

งานที่ยังไม่ส่งมอบ

- ไม่มี

1.3 โครงสร้างการถือหุ้นของกลุ่มบริษัท

1.3.1 โครงสร้างการถือหุ้นของกลุ่มบริษัท

ณ สิ้นปี 2564 บริษัทฯ มีบริษัทย่อยทั้งสิ้น 8 บริษัท และถือหุ้นในบริษัทร่วม (ตามนิยามที่กำหนดไว้ในประกาศของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์) จำนวน 2 บริษัท ได้แก่ (1) บริษัท ยูไนเท็ด ดิสทริบิวชั่น บิซิเนส จำกัด (หรือ ยูดี) และ (2) บริษัท ศูนย์ให้บริการคงสิทธิเลขหมายโทรศัพท์ จำกัด* ทั้งนี้ โครงสร้างนี้มีการเปลี่ยนแปลงจากปี 2563 ซึ่งมีบริษัทย่อยทั้งสิ้น 9 บริษัท เนื่องจาก บริษัท เพย์สบาย จำกัด ได้ชำระบัญชีเสร็จสิ้นแล้ว

หมายเหตุ:
* บริษัทไม่ได้มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญเหนือกิจการนี้ ดังนั้น กิจการนี้ไม่ได้มีคุณสมบัติเป็นบริษัทร่วมตามที่แสดงในงบการเงินของบริษัท

ข้อมูลสรุปของบริษัทย่อยและบริษัทร่วม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564

บริษัท	ที่ตั้งสำนักงาน	ประเภทธุรกิจ	ทุนจดทะเบียน (ล้านบาท)	ประเภทหุ้น	จำนวนหุ้นที่ถือ (%)	จำนวนหุ้นทั้งหมด
บริษัท ดีแทค บรอดแบนด์ จำกัด	เลขที่ 319 อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น 38 ถนนพญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330 โทรศัพท์ +66 2202 8000 เลขทะเบียนบริษัท 0105549034424	ระหว่างชำระบัญชี	175	หุ้นสามัญ	99.99	1,750,000
บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด	เลขที่ 319 อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น 38 ถนนพญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330 โทรศัพท์ +66 2202 8000 เลขทะเบียนบริษัท 0105549034548	ให้บริการโทรคมนาคม	1,160	หุ้นสามัญ	99.99	11,600,000
บริษัท ดีแทค แอ็คเซเลเรท จำกัด	เลขที่ 319 อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น 38 ถนนพญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330 โทรศัพท์ +66 2202 8000 เลขทะเบียนบริษัท 0105557065767	ลงทุนและให้การสนับสนุนแก่บริษัท Start-up ในการพัฒนาแอปพลิเคชันต่าง ๆ	15	หุ้นสามัญ	99.99 (ผ่านบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด)	150,000
บริษัท ดีแทค ดิจิตอล มีเดีย จำกัด	เลขที่ 319 อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น 38 ถนนพญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330 โทรศัพท์ +66 2202 8000 เลขทะเบียนบริษัท 0105549034467	ระหว่างชำระบัญชี	100	หุ้นสามัญ	99.99 (ผ่านบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด)	1,000,000
บริษัท เทเลแอสเสท จำกัด	เลขที่ 319 อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น 38 ถนนพญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330 โทรศัพท์ +66 2202 8000 เลขทะเบียนบริษัท 0105559061246	ให้เช่าเครื่องมือและอุปกรณ์โทรคมนาคม	300	หุ้นสามัญ	99.99 (ผ่านบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด)	3,000,000
บริษัท แทค พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด	เลขที่ 319 อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น 38 ถนนพญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330 โทรศัพท์ +66 2202 8000 เลขทะเบียนบริษัท 0105539049038	บริหารสินทรัพย์	1	หุ้นสามัญ	99.99	100,000
บริษัท ยูไนเต็ด คอมมูนิเคชั่น อินดัสตรี จำกัด (มหาชน)	เลขที่ 319 อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น 41 ถนนพญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330 โทรศัพท์ +66 2202 8000 เลขทะเบียนบริษัท 0107536000871	ระหว่างชำระบัญชี	313.55	หุ้นสามัญ	99.81	434,668,207
บริษัท เวิลด์โฟน ซ็อบ จำกัด	เลขที่ 319 อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น 41 ถนนพญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330 โทรศัพท์ +66 2202 8000 เลขทะเบียนบริษัท 0105539069969	ระหว่างชำระบัญชี	450	หุ้นสามัญ	99.99	4,500,000
บริษัท ยูไนเต็ด ดิสทริบิวชันบิซซิเนส จำกัด* (ยูดี)	เลขที่ 499 หมู่ที่ 3 อาคารเบญจจินดา ถนนกำแพงเพชร 6 แขวงลาดยาว เขต จตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900 โทรศัพท์ +66 2953 2222 โทรสาร +66 2953 1269 เลขทะเบียนบริษัท 0105545040951	จัดจำหน่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ ซิมการ์ด บัตรเติมเงิน และ อุปกรณ์ เสริมต่าง ๆ	200	หุ้นสามัญ	25	20,000,000
บริษัท ศูนย์ให้บริการ คงสิทธิเลขหมายโทรศัพท์ จำกัด	98 อาคารสาทร สแควร์ ออฟฟิศ ทาวเวอร์ ห้องเลขที่ 403 ชั้นที่ 4 ถนนสาทรเหนือ แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร 10500 โทรศัพท์ +66 2108 1544 โทรสาร +66 2108 1544 เลขทะเบียนบริษัท 0115553001471	บริการระบบสารสนเทศและฐานข้อมูล กลางประสานงานการโอนย้ายผู้ให้บริการโทรคมนาคมเพื่อการคงสิทธิเลขหมายโทรศัพท์	2	หุ้นสามัญ	20 (โดยบริษัทและผ่านบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด)	20,000

1.3.2 บุคคลที่อาจมีความขัดแย้งถือหุ้นในบริษัทย่อยหรือบริษัท
ร่วมเกินกว่าร้อยละ 10 ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงของบริษัท

หุ้นร้อยละ 75 ของบริษัท ยูไนด์ ดิสทริบิวชั่นบิซซิเนส จำกัด (“ยูดี”) ถือโดย บริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด แม้ว่า บริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด ซึ่งเป็นบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งกับบริษัทได้ถือหุ้นในยูดีร้อยละ 75 นั้นอาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ต่อบริษัท แต่อย่างไรก็ดี บริษัทเห็นว่าโครงสร้างการถือหุ้นดังกล่าวเป็นไปเพื่อประโยชน์ที่ดีที่สุดของบริษัท เนื่องจากบริษัทไม่ได้มุ่งเน้นในการเป็นผู้จำหน่ายชุดเลขหมายและบัตรเติมเงินให้แก่ผู้ใช้บริการโดยตรง ซึ่งจะเป็นการเพิ่มภาระให้กับบริษัทในการจัดการบริหารสินค้าคงคลัง รวมถึงระบบการจัดส่งสินค้า (Logistics) และการจัดเก็บเอกสารต่าง ๆ หนึ่ง บริษัทมีมาตรการป้องกันการถ่ายเททางผลประโยชน์และขั้นตอนในการควบคุมรายการระหว่างกันอย่างรัดกุม เป็นไปตามกฎเกณฑ์เรื่องการเข้าทำรายการระหว่างกันของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ทั้งนี้ ณ วันที่ 8 ตุลาคม 2564 บริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด มีรายชื่อผู้ถือหุ้นและสัดส่วนการถือหุ้นดังต่อไปนี้

นายบุญชัย เบญจรงคกุล	ร้อยละ 35.00
นายวิชัย เบญจรงคกุล	ร้อยละ 38.00
นายสมชาย เบญจรงคกุล	ร้อยละ 18.00
นางวรรณา จิรกติ	ร้อยละ 9.00

1.3.3 ความสัมพันธ์กับกลุ่มธุรกิจของผู้ถือหุ้นใหญ่

- ไม่มี

1.3.4 ผู้ถือหุ้น

(1) รายชื่อผู้ถือหุ้นใหญ่

รายชื่อผู้ถือหุ้นรายใหญ่ 10 อันดับแรก มีดังนี้
(ข้อมูลตามทะเบียนผู้ถือหุ้น ณ วันที่ 2 สิงหาคม 2564)

ลำดับที่	ชื่อ	จำนวนหุ้น	ร้อยละ
1	TELENOR ASIA PTE LTD	1,086,052,874	45.87
2	บริษัท ไทย เทลโค โฮลดิ้งส์ จำกัด	454,120,923	19.18
3	บริษัท ไทยเอ็นวีดีอาร์ จำกัด	201,245,921	8.50
4	บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน)	134,645,250	5.69
5	สำนักงานประกันสังคม	89,404,600	3.78
6	SOUTH EAST ASIA UK (TYPE C) NOMINEES LIMITED	14,013,994	0.59
7	นายวิธวัฒน์ ชุตีเชษฐพงษ์	9,533,600	0.40
8	นายนิสิต เพชรน้อย	7,800,000	0.33
9	กองทุนรวม วายุภักษ์หนึ่ง โดย บลจ.เอ็มเอฟซี จำกัด (มหาชน)	7,246,000	0.31
10	กองทุนรวม วายุภักษ์หนึ่ง โดย บลจ.กรุงไทย จำกัด (มหาชน)	7,246,000	0.31

หมายเหตุ : (1) บริษัท เทเลนอร์ เอเชีย พทีอี แอลทีดี เป็นบริษัทย่อยของ Telenor ASA ซึ่งประกอบธุรกิจโดยการถือหุ้นในบริษัทอื่น (Holding Company)

(2) บริษัท ไทย เทลโค โฮลดิ้งส์ จำกัด ประกอบธุรกิจโดยการถือหุ้นในบริษัทอื่น (Holding Company) มีรายชื่อผู้ถือหุ้นและสัดส่วนการถือหุ้นใน บริษัท ไทย เทลโค โฮลดิ้งส์ จำกัด ณ วันที่ 30 เมษายน 2564 ดังนี้
บริษัท บีซีทีเอ็น โฮลดิ้ง จำกัด ร้อยละ 51.00
เทเลนอร์ เซาร์ท อีสต์ เอเชีย อินเวสเม้นท์ พทีอี ลิมิเต็ด ร้อยละ 49.00
เทเลนอร์ เอเชีย พทีอี แอลทีดี ร้อยละ 0.00

(3) บริษัท บีซีทีเอ็น โฮลดิ้ง จำกัด ประกอบธุรกิจโดยการถือหุ้นในบริษัทอื่น (Holding Company) มีรายชื่อผู้ถือหุ้นและสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท บีซีทีเอ็น โฮลดิ้ง จำกัด ณ วันที่ 30 เมษายน 2564 ดังนี้
บริษัท บีซีทีเอ็น อินโนเวชั่น จำกัด ร้อยละ 51.00
เทเลนอร์ เซาร์ท อีสต์ เอเชีย อินเวสเม้นท์ พทีอี ลิมิเต็ด ร้อยละ 49.00
เทเลนอร์ เอเชีย พทีอี แอลทีดี ร้อยละ 0.00

(4) บริษัท บีซีทีเอ็น อินโนเวชั่น จำกัด ประกอบธุรกิจโดยการถือหุ้นในบริษัทอื่น (Holding Company) มีรายชื่อผู้ถือหุ้นและสัดส่วนการถือหุ้นใน บริษัท บีซีทีเอ็น อินโนเวชั่น จำกัด ณ วันที่ 30 เมษายน 2564 ดังนี้
บริษัท บีซีเอส โฮลดิ้ง จำกัด ร้อยละ 51.00
เทเลนอร์ เซาร์ท อีสต์ เอเชีย อินเวสเม้นท์ พทีอี ลิมิเต็ด ร้อยละ 49.00
เทเลนอร์ เอเชีย พทีอี แอลทีดี ร้อยละ 0.00

(5) บริษัท บีซีเอส โฮลดิ้ง จำกัด ประกอบธุรกิจโดยการถือหุ้นในบริษัทอื่น (Holding Company) มีรายชื่อผู้ถือหุ้นและสัดส่วนการถือหุ้นใน บริษัท บีซีเอส โฮลดิ้ง จำกัด ณ วันที่ 30 เมษายน 2564 ดังนี้
นายวิชัย เบญจรงคกุล ร้อยละ 64.88
นายบุญชัย เบญจรงคกุล ร้อยละ 20.12
นายสมชาย เบญจรงคกุล ร้อยละ 15.00

- (2)

ข้อมูลผู้ถือหุ้นของบริษัทย่อยที่เป็นบริษัทที่ประกอบธุรกิจหลัก (เฉพาะกรณีบริษัทประกอบธุรกิจโดยการถือหุ้นในบริษัทอื่น (holding company) เท่านั้น
N/A
- (3)

ข้อตกลงระหว่างผู้ถือหุ้นใหญ่ (shareholders’ agreement)
- ไม่มี

1.4 จำนวนทุนจดทะเบียนและทุนชำระแล้ว

1.4.1 หุ้นสามัญ

บริษัทมีทุนจดทะเบียน 4,744,161,260 บาท ทุนที่ออกจำหน่ายและเรียกชำระแล้ว 4,735,622,000 บาท แบ่งเป็นหุ้นสามัญจำนวน 2,367,811,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 2 บาท โดยมีสิทธิออกเสียงลงคะแนน 1 หุ้น ต่อ 1 เสียง

1.4.2 บริษัทมีหุ้นประเภทอื่นที่มีสิทธิหรือเงื่อนไขแตกต่างจากหุ้นสามัญ

- ไม่มี

1.4.3 ณ วันที่ 2 สิงหาคม 2564 บริษัท ไทยเอ็นวีดีอาร์ จำกัด ถือหุ้นสามัญของบริษัทจำนวน 201,245,921หุ้นหรือคิดเป็นร้อยละ 8.50 ของจำนวนหุ้นที่ออกและจำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัท โดยผู้ลงทุนที่ถือเอ็นวีดีอาร์จะได้รับสิทธิประโยชน์ทางการเงิน (Financial Benefit) เสมือนลงทุนในหุ้นของบริษัททุกประการ ไม่ว่าจะเป็นเงินปันผล สิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุน หรือใบสำคัญแสดงสิทธิในการซื้อหุ้นสามัญ (Warrant) แต่จะไม่มีสิทธิในการออกเสียงลงคะแนนในที่ประชุมผู้ถือหุ้น ทั้งนี้ บริษัท ไทยเอ็นวีดีอาร์ จำกัด จะไม่ใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนในการประชุมผู้ถือหุ้น เว้นแต่จะเป็นการออกเสียงเพื่อพิจารณาเกี่ยวกับการเพิกถอนหลัก

ทรัพย์สินจากการเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

1.5 การออกหลักทรัพย์อื่น
- ไม่มี

1.6 นโยบายการจ่ายเงินปันผล

“บริษัทมีนโยบายการจ่ายเงินปันผลไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50 ของกำไรสุทธิของบริษัท ขึ้นอยู่กับฐานะทางการเงินและแผนการประกอบธุรกิจของบริษัทในอนาคต โดยบริษัทมีเป้าหมายจะพิจารณาจ่ายเงินปันผลทุกครึ่งปี”

คณะกรรมการบริษัทอาจนำเสนอการประกาศจ่ายเงินปันผลประจำปี แต่ต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมผู้ถือหุ้นสามัญประจำปี สำหรับการจ่ายเงินปันผลระหว่างกาล คณะกรรมการบริษัทอาจเห็นสมควรให้มีการจ่ายเงินปันผลระหว่างกาล หากเห็นว่าบริษัทมีกำไรที่เหมาะสมกับการจ่ายเงินปันผลระหว่างกาลนั้น โดยหลังจากการจ่ายเงินปันผลระหว่างกาล จะต้องแจ้งการจ่ายเงินปันผลระหว่างการดังกล่าวให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นรับทราบในการประชุมผู้ถือหุ้นครั้งถัดไป

ในการพิจารณาจ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้นสามัญนั้น คณะกรรมการบริษัทจะคำนึงถึงปัจจัยหลายประการ ดังนี้

- ผลการดำเนินงานของบริษัท สภาพคล่อง กระแสเงินสด หนี้สิน และสถานะการเงินของบริษัท
- แผนการดำเนินงานในอนาคตและความต้องการในการใช้เงินลงทุน
- ปัจจัยอื่น ๆ ที่คณะกรรมการบริษัทเห็นสมควร

นอกจากนี้ บริษัทยังอยู่ภายใต้ พ.ร.บ. บริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 ที่กำหนดให้บริษัทไม่สามารถจ่ายเงินปันผลได้ หากบริษัทยังมีผลขาดทุนสะสมอยู่ แม้ว่าบริษัทจะมีกำไรสุทธิสำหรับปีนั้น ๆ ก็ตาม และ พ.ร.บ. บริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 ยังกำหนดให้บริษัทสำรองเงินตามกฎหมายในจำนวนร้อยละ 5 ของกำไรสุทธิในแต่ละปี หักด้วยยอดขาดทุนสะสม (ถ้ามี) จนกว่าเงินสำรองตามกฎหมายจะมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียน

ข้อมูลการจ่ายเงินปันผลของบริษัทย้อนหลัง 3 ปี มีดังนี้

	2562	2563	2564
อัตรากำไรสุทธิต่อหุ้น (บาท)	3.83	2.99	2.11
อัตราเงินปันผลต่อหุ้น (บาท)	2.87	2.99	2.10
เงินปันผลระหว่างกาล	2.87	0.87	1.05
เงินปันผลประจำปี	-	2.12	1.05*
อัตราส่วนการจ่ายเงินปันผล รวมเงินปันผลระหว่างกาล	75%	100%	100%

หมายเหตุ: * การจ่ายเงินปันผลประจำปีต้องได้รับการอนุมัติจากผู้ถือหุ้นในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2565

บริษัทย่อยของบริษัทมีนโยบายจะจ่ายเงินปันผล หากบริษัทย่อยดังกล่าวเห็นว่าสามารถดำรงเงินลงทุนหมุนเวียนที่ใช้ในการดำเนินการได้อย่างเพียงพอภายหลังการจ่ายเงินปันผล

2. การบริหารจัดการความเสี่ยง

2.1 นโยบายและแผนการบริหารความเสี่ยง

นโยบายการบริหารความเสี่ยงของบริษัทได้มีการกำหนดประเด็นสำคัญๆ ที่เกี่ยวกับการจัดโครงสร้างการบริหารความเสี่ยง รวมถึงบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ กำหนดกรอบการทำงานการบริหารความเสี่ยงและเครื่องมือสนับสนุน กำหนดกระบวนการในการระบุความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยง การจัดการความเสี่ยง และการรายงาน

นโยบายการบริหารความเสี่ยงของบริษัทนั้นมีวัตถุประสงค์เพื่อระบุ ประเมิน และจัดการความเสี่ยงที่ได้คาดการณ์ไว้ในเชิงรุก มีประสิทธิภาพ และเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของบริษัท การบริหารความเสี่ยงจะช่วยให้บริษัทสามารถดำเนินงานให้บรรลุจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ที่ต้องการได้โดยการบริหารความเสี่ยงแบบองค์รวมทั่วทั้งองค์กรเชื่อมโยงกับวัตถุประสงค์ที่เกี่ยวข้องรักษาความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้จัดการกับภัยคุกคามที่สำคัญและใช้ประโยชน์ที่โอกาสที่สำคัญ

คณะผู้บริหารและคณะกรรมการบริษัท มีการพิจารณาความเสี่ยงที่สำคัญของบริษัทและมาตรการลดความเสี่ยงเป็นประจำทุกไตรมาส

2.2 ปัจจัยความเสี่ยงต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัท

ปัจจัยความเสี่ยงซึ่งอาจส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อการดำเนินงานของบริษัทและบริษัทย่อย มีดังนี้

2.2.1 ความเสี่ยงต่อการดำเนินธุรกิจทั้งในปัจจุบันและที่อาจเกิดขึ้นใหม่ (Emerging Risks)

- 1) ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงทางกฎหมาย กฎ ระเบียบ และนโยบายของรัฐหรือหน่วยงานกำกับดูแล

- ก. การเปลี่ยนแปลงกฎหมายและการบังคับใช้กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารและกำกับดูแลคลื่นความถี่

การประกอบกิจการโทรคมนาคมอยู่ภายใต้กฎหมายหลักสองฉบับ ได้แก่ พ.ร.บ. องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่ และ พ.ร.บ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม

กสทช. อยู่ระหว่างการดำเนินการตราพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา 30 แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 ซึ่งจะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการบริหารจัดการคลื่นความถี่ในประเด็นสำคัญ อาทิเช่น แกไขข้อจำกัดการใช้คลื่นความถี่ จากเดิมที่อนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ถูกจำกัดให้เป็นการอนุญาตเพื่อประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ หรือกิจการโทรคมนาคม ด้านใดด้านหนึ่งเท่านั้น มาเป็นอนุญาตให้ผู้ได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่สามารถประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ หรือกิจการโทรคมนาคมโดยใช้คลื่นความถี่ที่ได้รับอนุญาตได้ และกำหนดให้มีการโอนใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ได้ เป็นต้น การเปลี่ยนแปลงนี้ จะส่งเสริมให้เกิดการควบรวม (Convergence) ระหว่างกิจการโทรคมนาคมและกิจการกระจายเสียงมากยิ่งขึ้น และอาจส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันของบริษัทที่ให้บริการโทรคมนาคมไร้สายเป็นหลักเพียงด้านเดียว

2) ความเสี่ยงทางการตลาด

- ก. กิจการโทรคมนาคมของไทยมีการแข่งขันสูงและมีความอ่อนไหวต่อการแข่งขันด้านราคา

ธุรกิจให้บริการโทรคมนาคมผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ของประเทศไทยนับเป็นธุรกิจที่มีการแข่งขันสูงและมีความอ่อนไหวต่อการแข่งขันด้านราคาเนื่องจากมีผู้ใช้บริการที่มีซิมการ์ดใช้งานอยู่แล้วจำนวนมาก ส่งผลให้มีข้อจำกัดในการจะดึงดูดผู้ใช้บริการรายใหม่ อีกทั้งปริมาณการใช้ข้อมูลและการเข้าถึงสมาร์ทโฟนในปัจจุบันก็มีปริมาณสูง จึงมีข้อจำกัดในการที่จะเพิ่มรายได้จากการใช้งานเสียงและข้อมูลจากที่มีอยู่ในปัจจุบัน

นอกจากนี้ ผู้ประกอบการโทรศัพท์เคลื่อนที่ก็ยังแข่งขันกันอย่างรุนแรงในการนำเสนอเทคโนโลยีที่ล้ำสมัยกว่าให้แก่ผู้ใช้บริการ รวมทั้งนำเสนอผลิตภัณฑ์และบริการใหม่เพื่อดึงดูดใจและรักษารฐานผู้ใช้บริการ ผลจากการเปลี่ยนถ่ายเทคโนโลยีจาก 4G ไปสู่ 5G ส่งผลให้เกิดการแข่งขันในแง่ของความครอบคลุมของพื้นที่การให้บริการเทคโนโลยี 5G คุณภาพของเครือข่ายและความสามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้บริการ ตลอดจนการนำเสนอผลิตภัณฑ์และบริการใหม่จากความร่วมมือกับพันธมิตรทางธุรกิจในอุตสาหกรรมอื่นเพื่อสนองความต้องการของผู้ใช้บริการในราคาที่แข่งขันได้ ซึ่งหากบริษัทไม่สามารถตอบสนองต่อการแข่งขันดังกล่าวได้ทันทั่วทั้งที่และด้วยต้นทุนที่เหมาะสม อาจส่งผลกระทบต่อการค้าบริการและโอกาสทางธุรกิจของบริษัทได้

อย่างไรก็ตาม บริษัทมีแผนในการจัดการความเสี่ยงดังกล่าว โดยการขยายพื้นที่การให้บริการโครงข่าย และการจัดหาคลื่นความถี่ให้เพียงพอต่อความต้องการของผู้ใช้บริการ รวมทั้งการพัฒนาคุณภาพการให้บริการเพื่อมอบประสบการณ์ที่ดีกว่าของการใช้บริการในทุกพื้นที่อย่างต่อเนื่องนอกจากนี้บริษัทมีแผนในการขยายฐานลูกค้าควบคู่กับการรักษารฐานลูกค้าเดิม โดยนำเสนอผลิตภัณฑ์และบริการรูปแบบต่าง ๆ ให้ตรงตามความต้องการของผู้ใช้บริการในราคาที่คุ้มค่า และพัฒนานวัตกรรมต่าง ๆ

โดยร่วมมือกับพันธมิตรธุรกิจเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและอำนวยความสะดวกในชีวิตประจำวันของผู้ใช้บริการ

ข. ความเสี่ยงเกี่ยวกับรายได้จากภาวะเศรษฐกิจที่ค่อยๆ กลับมาดีขึ้น และการระบาดของ COVID-19 ที่ยาวนาน

การระบาดของ COVID-19 ทำให้เกิดภาวะเศรษฐกิจภายในประเทศที่ถดถอยและส่งผลกระทบต่อความต้องการบริโภคสินค้า ระดับความเชื่อมั่นต่อการใช้จ่ายของผู้ใช้บริการที่ลดลง เกิดความอ่อนไหวต่อราคาสินค้ามากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังส่งผลให้จำนวนผู้ใช้บริการที่เป็นแรงงานต่างชาติดังกล่าวลดลงอย่างมีนัยสำคัญ ปัจจัยดังกล่าวส่งผลกระทบต่อโดยตรงต่อยอดขายเครื่องโทรศัพท์เคลื่อนที่และรายได้จากการให้บริการที่ลดลง รวมถึงอัตราการยกเลิกการใช้บริการที่เพิ่มมากยิ่งขึ้น

บริษัทมีแผนในการจัดการความเสี่ยงดังกล่าวโดยการกระตุ้นให้ฐานลูกค้าเดิมทั้งแบบรายเดือนและเติมเงินเพิ่มการใช้งานและการใช้จ่าย ผ่านการนำเสนอผลิตภัณฑ์และบริการที่คุ้มค่าและเหมาะสมกับลูกค้า บริษัทยังคงมุ่งมั่นในการขยายฐานลูกค้าคนไทย เพื่อทดแทนรายได้ที่ลดลงจากนักท่องเที่ยวต่างชาติและแรงงานต่างชาติ และลดความเสี่ยงที่เกิดจากผลกระทบของการระบาดของ COVID-19 รอบใหม่ในอนาคตนอกเหนือจากนี้บริษัทได้พัฒนา dtac app เข้ามาเพื่อตอบโจทย์การใช้งานของผู้บริโภคในการทำธุรกรรม แนะนำบริการที่สอดคล้องกับพฤติกรรมของลูกค้า และใช้แลกเปลี่ยนสิทธิประโยชน์ต่างๆ จากพันธมิตร

3) ความเสี่ยงเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจ

ก. ความเสี่ยงจากความไม่ปลอดภัยของเทคโนโลยีและสารสนเทศ

ปริมาณของข้อมูลเติบโตเพิ่มขึ้นอย่างมหาศาลเช่นเดียวกับการอัตราการส่งต่อข้อมูลของบริษัทผ่านระบบออนไลน์ อีกทั้งการที่เครือข่ายมือถือมีการเชื่อมต่อทุกสิ่งทุกอย่าง (IoT) เข้าด้วยกันไม่ว่าจะเป็นแท็บเล็ต สมาร์ทโฟน ตู้เอทีเอ็ม เซ็นเซอร์และอื่น ๆ ทำให้เกิดการพึ่งพากันเพิ่มขึ้นอย่างทวีคูณ บริษัทได้เชื่อมต่อระบบสารสนเทศไปยังอุปกรณ์ที่หลากหลายมากขึ้นและไม่สามารถควบคุมความปลอดภัยของข้อมูลโดยตรงได้ การคุกคามทางไซเบอร์จึงอยู่ในภาวะที่มีความเสี่ยงสูงเพื่อเป็นการรับมือกับการคุกคามทางไซเบอร์ที่มีสูงขึ้น ดีแทค ไตรเน็ตได้ดำเนินการพัฒนาโครงข่ายทางระบบการป้องกัน พัฒนาระบบความปลอดภัย รวมถึงการพัฒนา ศูนย์ปฏิบัติการด้านความปลอดภัย (Security Operation Center) อย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม ความเสี่ยงจากความไม่ปลอดภัยของเทคโนโลยีและสารสนเทศก็ยังเป็นปัจจัยหนึ่งซึ่งอาจกระทบต่อการดำเนินธุรกิจและโอกาสทางธุรกิจของบริษัท

นอกจากนี้ ความเป็นส่วนตัวของข้อมูลยังเป็นอีกประเด็นหนึ่งที่บริษัทให้ความสำคัญเพื่อให้แน่ใจว่าการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลทั้งหมดนั้นถูกต้องตามกฎหมาย (พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 ซึ่งออกกฎหมายที่สำคัญจะมีผลบังคับใช้ในวันที่ 1 มิถุนายน 2564) อย่างไรก็ตาม เนื่องจากความต้องการและความซับซ้อนในการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลเพิ่มขึ้นดังที่ได้กล่าวไปแล้วนั้น บริษัทและบริษัทย่อยของบริษัทจึงให้ความสำคัญว่าจะรักษาความโปร่งใสของเจ้าของข้อมูล

(ลูกค้า) ผ่านการแจ้งและขอความยินยอมจากลูกค้า สำหรับการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลที่อาจแตกต่างกันไปจากวัตถุประสงค์เดิม (บริการโทรคมนาคมพื้นฐาน) การเก็บรวบรวมความยินยอมจากลูกค้าได้ถูกวางแผนและนำมาปรับใช้ในทุกช่องทางการขายเพื่อให้มั่นใจว่าจะได้รับความยินยอมจากลูกค้าอย่างถูกต้องก่อนที่มีการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้าที่แตกต่างไปจากวัตถุประสงค์หลัก

ข. ความเสี่ยงจากการหยุดชะงักของระบบการให้บริการโครงข่ายและระบบสำคัญอื่น ๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อการให้บริการ

บริษัทและดีแทค ไตรเน็ต ตระหนักถึงความเสี่ยงต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการหยุดชะงักของระบบการให้บริการโครงข่ายและระบบสำคัญอื่น ๆ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการให้บริการ ดังนั้น บริษัทและดีแทค ไตรเน็ต จึงได้มีการเตรียมความพร้อมและพัฒนาแผนเพื่อรองรับเหตุฉุกเฉินและการหยุดชะงักของระบบการให้บริการโครงข่ายและระบบสำคัญอื่น ๆ อย่างต่อเนื่อง

บริษัทและดีแทค ไตรเน็ต ได้จัดทำระบบการบริหารจัดการโครงข่าย (Network Management System) ควบคุมและกำหนดขั้นตอนการบำรุงรักษาโครงข่ายและอุปกรณ์ เพื่อให้โครงข่ายและอุปกรณ์ทั้งหมดอยู่ในสภาพที่สามารถให้บริการด้านโทรคมนาคมแก่ลูกค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยเฉพาะอย่างยิ่ง บริการเสียงและบริการข้อมูล และได้ปรับปรุงระบบเครือข่ายส่งสัญญาณสำรองให้ดีขึ้นโดยการเพิ่มการสื่อสารสัญญาณด้วยเส้นใยนำแสงและเครือข่ายระบบสื่อสารสัญญาณแสงหลายช่องแบบ DWDM (Dense Wavelength Division Multiplexing) ที่มีประสิทธิภาพสูง รวมถึงได้จัดทำและ

พัฒนาแผนรองรับการหยุดชะงักของระบบที่สำคัญอื่น ๆ เช่น ระบบการจัดเก็บข้อมูล ระบบการจัดเก็บค่าบริการ และการให้บริการลูกค้า เพื่อให้สามารถดำเนินการและให้บริการลูกค้าได้อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ บริษัทและดีแทค ไตรเน็ต ยังได้กำหนดแผนสำรองเพื่อรองรับเหตุฉุกเฉิน ซึ่งครอบคลุมถึงการลงทุนเพิ่มเติมในอุปกรณ์สำคัญและระบบป้องกันภัยต่าง ๆ เช่น ระบบป้องกันเพลิงไหม้ และ ระบบควบคุมการใช้งานโครงข่ายและอุปกรณ์แบบ Real Time โดยบริษัทและดีแทค ไตรเน็ต ได้จัดให้มีการฝึกฝนพนักงานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้พนักงานตระหนักถึง หน้าที่ความรับผิดชอบ ขั้นตอนการปฏิบัติต่าง ๆ รวมถึงมีการทดสอบแผนรองรับต่าง ๆ อย่างเข้มงวด

นอกจากนี้ บริษัทและดีแทค ไตรเน็ต ได้ทำสัญญาประกันภัยเพื่อคุ้มครองกรณีที่เกิดเหตุทำให้โครงข่ายและอุปกรณ์ของบริษัทได้รับความเสียหายเพื่อลดผลกระทบของปัจจัยความเสี่ยงดังกล่าวที่จะมีต่อบริษัทและดีแทค ไตรเน็ต

ค. การต้องพึ่งพาคู่ค้าภายนอกเกี่ยวกับโครงข่ายโทรคมนาคม

ดีแทค ไตรเน็ต ต้องให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ผ่านอุปกรณ์โทรคมนาคมที่มีความสลับซับซ้อนซึ่งรวมถึงโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่และสถานีฐาน 2G/3G/4G/5G ทั่วประเทศ ดังนั้น ความสำเร็จของธุรกิจของบริษัทและของดีแทค ไตรเน็ต (ซึ่งมีการใช้สถานีฐานร่วมกันกับบริษัทในการให้บริการบนคลื่น 2300 MHz ของทีโอที) จึงขึ้นอยู่กับ การบำรุงรักษาและซ่อมแซมโครงข่ายและอุปกรณ์อย่างมีประสิทธิภาพ

ปัจจุบันบริษัทและดีแทค ไตรเน็ต ได้ว่าจ้างบุคคลภายนอก เพื่อให้บริการบำรุงรักษาและซ่อมแซมอุปกรณ์ของสถานีฐานและระบบเครือข่ายส่งสัญญาณบางส่วน ผู้ให้บริการเหล่านี้ได้ผ่านกระบวนการคัดเลือกและการทบทวนการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้แน่ใจได้ว่าการให้บริการตรงตามมาตรฐานที่กำหนด หากบุคคลภายนอกไม่สามารถปฏิบัติตามหน้าที่ตามสัญญาได้หรือไม่สามารถปฏิบัติตามหน้าที่ได้ทันท่วงทีและด้วยต้นทุนที่เหมาะสมซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพและความเร็วของการให้บริการของบริษัทและดีแทค ไตรเน็ต เพื่อรักษาคุณภาพในการให้บริการ บริษัทและดีแทค ไตรเน็ต อาจเปลี่ยนผู้ให้บริการถึงแม้ว่าจะทำให้ต้นทุนการดำเนินการสูงขึ้นก็ตาม

นอกจากนี้ การให้บริการโทรคมนาคมของดีแทค ไตรเน็ต ต้องเข้าใช้โครงข่ายพื้นที่เป็นของ กสท และต้องโรมมิ่งบนโครงข่ายคลื่นความถี่ 2300 MHz ของทีโอที ปัญหาการบริการจัดการโครงข่ายโทรคมนาคมเหล่านี้โดยคู่สัญญาอาจกระทบต่อการดำเนินธุรกิจ สถานะทางการเงินและโอกาสทางธุรกิจของบริษัทได้

- จ. ความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

บริษัทมีรายได้หลักเป็นสกุลเงินบาท ในขณะที่ค่าใช้จ่ายหลักส่วนใหญ่เป็นเจ้าหนี้การค้าที่เกิดจากซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์ซึ่งบริษัทได้ตกลงกับคู่ค้าในการชำระค่าเครื่องมือและอุปกรณ์เป็นสกุลเงินบาท

สำหรับความเสี่ยงจากเงินตราต่างประเทศในส่วนที่เหลือ บริษัทได้นำรายได้ส่วนหนึ่งที่เป็นเงินตราต่างประเทศจากการให้บริการข้ามแดนอัตโนมัติมาบริหารให้สอดคล้องกับรายจ่ายที่เกิดขึ้น (Natural Hedge) และเข้าทำธุรกรรมป้องกันความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยนตามที่เห็นสมควร

- จ. ผู้ถือหุ้นรายใหญ่อาจมีอิทธิพลต่อการดำเนินการตัดสินใจต่าง ๆ ของบริษัท

เทเลนอร์ เอเชียและบริษัท ไทย เทลโค โฮลดิ้งส์ จำกัด ต่างเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท โดยถือหุ้นรวมกันคิดเป็นร้อยละ 65.05 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัท (ข้อมูล ณ วันที่ 2 สิงหาคม 2564)

อนึ่ง บริษัท ไทย เทลโค โฮลดิ้งส์ จำกัด ได้มีการปรับโครงสร้างการถือหุ้นเมื่อเดือน กรกฎาคม 2555 โดยกลุ่มเบญจรงค์กุล ซึ่งเป็นผู้ก่อตั้งบริษัทได้เข้ามาถือหุ้นในบริษัทผ่านการถือหุ้นในบริษัท ไทยเทลโค โฮลดิ้งส์ จำกัด โดยถือหุ้นทั้งสิ้นร้อยละ 51 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของ บริษัท ไทย เทลโค โฮลดิ้งส์ จำกัด

ดังนั้น เทเลนอร์ เอเชียและบริษัท ไทย เทลโค โฮลดิ้งส์ จำกัด (รวมถึงกลุ่มเบญจรงค์กุล) อาจมีอิทธิพลต่อการดำเนินการตัดสินใจต่าง ๆ ของบริษัท เว้นแต่กรณีที่บุคคลดังกล่าวไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนเนื่องจากบุคคลดังกล่าวมีส่วนได้เสียเป็นพิเศษหรือมีส่วนได้เสียในเรื่องดังกล่าว

- ด. ความเสี่ยงด้านห่วงโซ่อุปทานจากการที่ประเทศสหรัฐอเมริกาประกาศให้บริษัทผู้จำหน่ายอุปกรณ์โทรคมนาคมให้แก่บริษัทอยู่ในรายชื่อกิจการที่จำกัดการซื้อขายเทคโนโลยี

บริษัท รวมถึงบริษัทย่อย ดีแทค ไตรเน็ต และ เทเลเอสเสท ใช้อุปกรณ์เครือข่ายวิทยุของบริษัทผู้จำหน่ายอุปกรณ์โทรคมนาคมรายหนึ่งในพื้นที่ภาคใต้เพื่อการขยายและพัฒนาเครือข่าย รวมไปถึงอุปกรณ์ประเภทอื่น ๆ เพื่อการขายและให้บริการแก่ลูกค้า ซึ่งนับตั้งแต่ในเดือนพฤษภาคม 2562 บริษัทผู้จำหน่ายอุปกรณ์โทรคมนาคมดังกล่าวถูกระบุชื่ออยู่ในรายนามนิติบุคคลของสำนักงานอุตสาหกรรมและความปลอดภัย (Bureau of Industry and Security หรือ BIS) ของกระทรวงพาณิชย์สหรัฐอเมริกาว่าด้วยการจำกัด การส่งออก การส่งออกซ้ำ และเคลื่อนย้าย (ภายในสหรัฐอเมริกา) ผลิตภัณฑที่ตามการควบคุมและกฎระเบียบการบริหารการส่งออก (Export Administration Regulations หรือ EAR) โดยไม่มีใบอนุญาตทั่วไปชั่วคราว (Temporary General License)

ด้วยเหตุดังกล่าว หากบริษัทที่จะทำธุรกรรมใด ๆ กับบริษัทผู้จำหน่ายอุปกรณ์โทรคมนาคมรายดังกล่าวจะต้องมีการขอใบอนุญาตทั่วไปชั่วคราว (Temporary General License หรือ “TGL”) จากสำนักงานอุตสาหกรรมและความปลอดภัย (Bureau of Industry and Security หรือ BIS) ในการทำธุรกรรม ทั้งนี้ระยะเวลาผ่อนผันตามใบอนุญาตดังกล่าวได้สิ้นสุดอายุลงแล้วในวันที่ 13 สิงหาคม 2563 จึงอาจกระทบต่อความสามารถในการจัดหาอุปกรณ์เซมิคอนดักเตอร์ชิปประมวลผล และการส่งมอบสินค้าและบริการให้กับ

บริษัท ในระยะกลางถึงระยะยาว ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อทั้งเครือข่าย / อุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศและอุปกรณ์อื่นๆ เช่น โทรศัพท์ อุปกรณ์รับสัญญาณเครือข่าย (“CPE”) ฯลฯ

แม้ทางบริษัทผู้จำหน่ายอุปกรณ์โทรคมนาคมรายดังกล่าวจะแจ้งว่าได้มีการสำรองชิ้นส่วนอุปกรณ์ต่าง ๆ เหล่านั้นให้เพียงพอและไม่ส่งผลกระทบต่อการใช้งานเป็นระยะเวลา 5 ปี สำหรับชิ้นส่วนอะไหล่ และสำรองอุปกรณ์ใหม่ที่จะส่งมอบไว้เป็นระยะเวลา 6 เดือนในขณะเดียวกัน บริษัทผู้จำหน่ายอุปกรณ์โทรคมนาคมดังกล่าวก็มองหาทางเลือกอื่นเพิ่มเติมเพื่อที่จะไม่ได้รับผลกระทบตามการควบคุมและกฎระเบียบการบริหารการส่งออก (EAR) ของสหรัฐอเมริกาแล้ว อย่างไรก็ตาม บริษัทไม่พบว่ามีแหล่งข้อมูลอื่นที่สามารถยืนยันความถูกต้องของข้อมูลที่ทางบริษัทผู้จำหน่ายอุปกรณ์โทรคมนาคมดังกล่าวแจ้งมาได้

เพื่อลดความเสี่ยงนี้ ปัจจุบัน บริษัท ได้มีการออกใบสั่งซื้ออุปกรณ์และชิ้นส่วนอะไหล่เพื่อมาเก็บสำรองไว้ในคลังสินค้าให้เพียงพอต่อความต้องการแล้ว รวมถึงมีแผนการจัดซื้ออุปกรณ์ที่ชัดเจนสำหรับปี 2564 ตามแนวทางในการปรับปรุงโครงข่าย นอกจากนี้ บริษัทผู้จำหน่ายอุปกรณ์โทรคมนาคมรายดังกล่าวได้มีการออกจดหมายยืนยันเป็นลายลักษณ์อักษรถึงความพร้อมในการผลิตของอุปกรณ์และอะไหล่สำหรับปี 2564 มายังบริษัทแล้วเช่นกัน

2.2.2 ความเสี่ยงต่อการลงทุนของผู้ถือหุ้นหลักทรัพย์

1) ความเสี่ยงจากความไม่ชัดเจนของการใช้บังคับกฎหมายที่เกี่ยวกับการถือหุ้นของนักลงทุนต่างดาว

กฎหมายหลัก ๆ ซึ่งกำหนดข้อจำกัดเกี่ยวกับสัดส่วนการถือหุ้นของคนต่างดาวไว้ ได้แก่

- ประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งมีบทบัญญัติห้ามมิให้คนต่างดาว (ตามคำนิยามที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายที่ดิน) ถือครองที่ดินเว้นแต่จะได้รับอนุญาตตามกฎหมาย สำหรับคนต่างดาวที่ถือครองที่ดินโดยไม่ได้รับอนุญาตจะต้องจำหน่ายที่ดินดังกล่าวภายในระยะเวลาที่กำหนดซึ่งไม่น้อยกว่า 180 วันและไม่เกิน 1 ปี
- พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างดาว ซึ่งมีบทบัญญัติห้ามมิให้ “คนต่างดาว” (ตามคำนิยามที่กำหนดไว้ใน พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างดาว) ประกอบธุรกิจบางประเภท ซึ่งรวมถึงการให้บริการสื่อสารโทรคมนาคม เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้ากระทรวงพาณิชย์
- พ.ร.บ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม ซึ่งมีบทบัญญัติห้ามมิให้ “คนต่างดาว” (ตามคำนิยามที่กำหนดไว้ใน พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างดาว) ประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สองและแบบที่สาม

การฝ่าฝืนสัดส่วนการถือหุ้นของคนต่างดาวอาจส่งผลให้มีการยกเลิกใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมหรือบอกเลิกสัญญาร่วมการงานและส่งผลให้บริษัทและ/หรือบริษัทย่อยไม่สามารถประกอบกิจการโทรคมนาคมต่อไปได้

บริษัทเชื่อว่าบริษัทมิได้เป็น “คนต่างดาว” ตามคำนิยามที่กำหนดไว้ใน พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างดาวประมวลกฎหมายที่ดิน และ พ.ร.บ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม รวมทั้งได้ดำเนินการตามแนวปฏิบัติต่าง ๆ ของประเทศไทยอย่างครบถ้วนและถูกต้อง

บริษัทเห็นว่ารัฐบาลไม่มีนโยบายที่ชัดเจนในเรื่องการตีความและการใช้บังคับ พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างดาวในเรื่องที่เกี่ยวกับการถือหุ้นแทน (Nominee) ทำให้บริษัทต้องเผชิญกับความเสี่ยงดังกล่าวในการประกอบกิจการของบริษัทเนื่องจาก พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างดาวแม้ว่าจะมีการใช้บังคับมากกว่า 20 ปี แต่ยังไม่มีความชัดเจนของศาลฎีกาในเรื่องที่เกี่ยวกับการถือหุ้นแทน (Nominee) ตามมาตรา 36 แห่ง พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างดาว เพื่อให้บริษัทสามารถนำมาใช้ในการประเมินหรือคาดการณ์ผลกระทบจากการใช้บังคับหรือการตีความบทบัญญัติดังกล่าวที่อาจมีต่อบริษัทและบริษัทย่อยได้

จากปัญหาความไม่ชัดเจนในเรื่องการตีความและการใช้บังคับ พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างดาวดังกล่าว ทำให้เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2554 ผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมรายหนึ่งยื่นข้อกล่าวหาเกี่ยวกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติให้ดำเนินคดีอาญากับบริษัท (รวมทั้งกรรมการ ผู้ถือหุ้นบางรายของบริษัท และกรรมการของผู้ถือหุ้นดังกล่าว) โดยกล่าวหาว่าบริษัทประกอบกิจการโทรคมนาคมฝ่าฝืน พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างดาว และวันที่ 22 กันยายน 2554 ผู้ถือหุ้นรายย่อยรายหนึ่งของบริษัท (ซึ่งถือหุ้นจำนวน 100 หุ้น) ได้ยื่นฟ้องหน่วยงานของรัฐ ซึ่งรวมถึง กสทช. ต่อศาลปกครอง โดยกล่าวหาว่าบริษัทเป็น “คนต่างดาว” ตาม พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างดาว ซึ่งทั้งสองกรณีดังกล่าวยังอยู่ระหว่างการพิจารณาของหน่วยงานรัฐและศาลปกครองสูงสุด

บริษัทยังคงเชื่อว่าบริษัทมิได้เป็น “คนต่างดาว” และได้ปฏิบัติตาม พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างดาวอย่างถูกต้องครบถ้วน อย่างไรก็ตาม หากท้ายที่สุดบริษัทถูกตัดสิน (โดยคำพิพากษาของศาลฎีกาซึ่งถึงที่สุดแล้ว) ว่าไม่มีสถานะเป็นบริษัทไทยตาม พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างดาว และ พ.ร.บ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม และเหตุดังกล่าวไม่ได้รับการแก้ไข กสทช. อาจเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่ 3 ของดีแทค ไตรเน็ต ซึ่งเป็นเหตุให้บริษัทและดีแทค ไตรเน็ต ไม่สามารถประกอบกิจการต่อไปได้

2) ความเสี่ยงจากความไม่ชัดเจนของการใช้บังคับกฎหมายที่เกี่ยวกับการครอบงำกิจการโดยคนต่างดาว

กสทช. ได้ออกประกาศ กสทช. เรื่อง การกำหนดข้อห้ามการกระทำที่มีลักษณะเป็นการครอบงำกิจการโดยคนต่างดาว พ.ศ. 2555 (“ประกาศครอบงำกิจการ”) ซึ่งมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2555 ซึ่งประกาศครอบงำกิจการได้กำหนดว่า “การครอบงำกิจการ” หมายถึง การที่คนต่างดาวมีอำนาจควบคุมหรือมีอิทธิพลในการกำหนดนโยบายการบริหารจัดการกิจการโทรคมนาคมของผู้ขอรับใบอนุญาตโดยการถือหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงตั้งแต่กึ่งหนึ่งของจำนวนสิทธิออกเสียงทั้งหมด ในเรื่องนี้ บริษัทมีความเห็นว่าบริษัทมิได้ดำเนินการใด ๆ ที่ขัดแย้งกับประกาศครอบงำกิจการรวมถึงบริษัทและดีแทค ไตรเน็ตยังได้จัดทำหนังสือรับรองยื่นต่อ กสทช. เมื่อมีหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดว่า บริษัทและดีแทค ไตรเน็ต จะปฏิบัติตามประกาศครอบงำกิจการ ทั้งนี้ บริษัทเป็นเพียงผู้รับใบอนุญาตการให้บริการอินเทอร์เน็ตแบบที่หนึ่งมาตั้งแต่เดือนกันยายน 2561

อนึ่ง กสทช. อาจไม่เห็นพ้องด้วยกับแนวทางการตีความของบริษัทตามที่ระบุข้างต้น และสำหรับกรณีของดีแทค ไตรเน็ต นั้น ยังมีความเสี่ยงจากความไม่ชัดเจนของการใช้บังคับกฎหมายที่เกี่ยวกับการครอบงำกิจการโดยคนต่างดาว

อย่างไรก็ดี ตามแนวทางคำอธิบายที่ กสทช. ชี้แจงต่อประชาชนในการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะเกี่ยวกับความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของประกาศครอบงำกิจการและโดยเฉพาะอย่างยิ่งคำนิยาม “การครอบงำกิจการ” ในปี 2555 นั้นที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทได้ให้ความเห็นว่า บริษัทและดีแทค ไตรเน็ต ไม่เข้าข่ายเป็นบริษัทที่ถูกครอบงำกิจการโดยคนต่างดาวตามแนวทางคำนิยาม “การครอบงำกิจการ” ของ กสทช. อย่างไรก็ตาม ความเสี่ยงจากความไม่ชัดเจนของการใช้บังคับกฎหมายที่เกี่ยวกับการครอบงำกิจการโดยคนต่างดาวอาจส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจและโอกาสทางธุรกิจของบริษัทและดีแทค ไตรเน็ต

3) ความเสี่ยงอันเนื่องมาจากข้อพิพาทเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตและข้อพิพาทเกี่ยวกับส่วนแบ่งรายได้

นโยบายของรัฐบาลยังไม่มีความแน่นอนเกี่ยวกับการเรียกเก็บภาษีสรรพสามิตสำหรับบริการโทรคมนาคม เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2551 กสท ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเรียกร้องให้บริษัท ชำระค่าผลประโยชน์ตอบแทนในปีสัมปทานที่ 12 ถึง 16 เพิ่มเติมพร้อมเบี้ยปรับและภาษีมูลค่าเพิ่ม รวมเป็นเงินทั้งสิ้นประมาณ 23,164 ล้านบาท เนื่องจากในช่วงปีสัมปทานดังกล่าว บริษัทได้นำค่าภาษีสรรพสามิตที่ได้ชำระให้แก่กรมสรรพสามิตไปแล้วมาหัก ออกจากผลประโยชน์ตอบแทนที่จะต้องนำส่งให้แก่ กสท ตามมติของคณะรัฐมนตรี และตามหนังสือของ กสท และเมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2555 คณะอนุญาโตตุลาการได้มีคำชี้ขาดให้ยกคำเสนอข้อพิพาทของ กสท ดังกล่าวโดยให้เหตุผลว่า บริษัทได้ชำระหนี้ผลประโยชน์ตอบแทนให้แก่ กสท เสร็จสิ้นแล้วและหนี้ทั้งหมดดังกล่าวได้ระงับไปแล้ว ต่อมา กสท ได้ยื่นคำวินิจฉัยของคณะอนุญาโตตุลาการดังกล่าวต่อศาลปกครองกลางซึ่งศาลปกครองกลางพิพากษาไม่เพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการและยกคำร้องของ กสท ปัจจุบันคดีดังกล่าวอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด

บริษัทมีข้อพิพาทกับ กสท เกี่ยวกับการคิดผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมจากรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม หลังจากที่ได้มีประกาศ กทช. ว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม ออกมาใช้บังคับในปี 2549 โดยเป็นการเปลี่ยนแปลงการคิดคำนวณค่าตอบแทนการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม ทำให้บริษัทได้รับค่าตอบแทนการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายจากผู้ประกอบการโทรคมนาคมบางรายที่เข้ามาใช้โครงข่ายโทรคมนาคมของบริษัท จากเหตุดังกล่าวทำให้เกิดข้อพิพาทระหว่างบริษัทกับ กสท ว่าค่าตอบแทนการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายดังกล่าวจะถูกนำมาคำนวณในส่วนแบ่งรายได้ที่บริษัทต้องชำระแก่ กสท ตามสัญญาสัมปทานหรือไม่

ข้อพิพาทดังกล่าวเป็นข้อพิพาทจากการประกอบกิจการโดยสืบเนื่องมาเป็นเวลาหลายปีแล้ว กสท ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ เป็นจำนวน 6 คดี โดย 4 คดี คณะอนุญาโตตุลาการได้มีคำชี้ขาดให้บริษัทชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม และในอีก 1 คดี คณะอนุญาโตตุลาการให้ยกคำร้องของ กสท ในปัจจุบัน คำชี้ขาดทั้งหมดอยู่ภายใต้คำร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดข้อพิพาทต่อศาลปกครองกลาง และข้อพิพาทอีก 1 คดียังอยู่ในการพิจารณาของสถาบันอนุญาโตตุลาการ

2.2.3 ความเสี่ยงต่อการลงทุนในหลักทรัพย์ต่างประเทศ (กรณีผู้ออกหลักทรัพย์เป็นบริษัทต่างประเทศ)

ไม่มีข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

4) ความเสี่ยงจากการมีข้อพิพาทต่าง ๆ

บริษัทและบริษัทย่อยมีข้อพิพาทต่าง ๆ รวมถึงข้อพิพาทกับ กสท ที่เคยเป็นคู่สัญญาสัมปทานกับบริษัท โดยข้อพิพาทดังกล่าวปรากฏตามหมายเหตุประกอบงบการเงินรวม ซึ่งหากบริษัทหรือบริษัทย่อยแพ้ข้อพิพาทอาจส่งผลกระทบในทางลบอย่างมีนัยสำคัญต่อธุรกิจ ฐานะทางการเงิน และผลการดำเนินงานของบริษัทได้

3. การขับเคลื่อนธุรกิจเพื่อความยั่งยืน

3.1 นโยบายและเป้าหมายการจัดการด้านความยั่งยืน

บริษัทมีเจตนารมณ์และความมุ่งมั่นในการประกอบธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม ตลอดจนเคารพสิทธิมนุษยชนของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายในห่วงโซ่อุปทานของบริษัท เพื่อนำไปสู่การสร้างผลกระทบเชิงบวกและความยั่งยืนในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม บริษัทได้จัดทำนโยบายการดำเนินการด้านความยั่งยืนโดยใช้มาตรฐานระดับสากล อาทิ ปณิญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (UN Universal Declaration of Human Rights) และอนุสัญญาหลักขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO Core Conventions) และให้เป็นไปตามเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนของสหประชาชาติ

3.1.1 เป้าหมายการจัดการด้านความยั่งยืน

บริษัทมีเป้าหมายหลักในการดำเนินนโยบายด้านความยั่งยืนดังต่อไปนี้

- 1) เพื่อให้ประเด็นด้านความยั่งยืนครอบคลุมตลอดกระบวนการดำเนินธุรกิจของบริษัท
- 2) เพื่อธำรงไว้ซึ่งการดำเนินธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคม
- 3) เพื่อให้การดำเนินธุรกิจหลักสร้างผลกระทบเชิงบวกแก่เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมสูงสุด

ทั้งนี้ บริษัทได้จัดตั้งฝ่ายความยั่งยืน (Sustainability Department) มีหน้าที่ความรับผิดชอบหลักคือการดำเนินงานให้เป้าหมายดังกล่าวบรรลุผลสำเร็จ สอดคล้องกับทิศทางและกลยุทธ์การดำเนินธุรกิจของบริษัท โดยจัดให้มีการประเมินถึงความเสี่ยงและโอกาสต่อการดำเนินธุรกิจและผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในประเด็นด้านเศรษฐกิจ ธรรมชาติ สังคม และสิ่งแวดล้อมตามระยะเวลาที่เหมาะสม เพื่อนำไปทบทวนและปรับปรุงนโยบายและแนวปฏิบัติต่างๆ พร้อมทั้งจัดทำกลยุทธ์และแผนงาน ตลอดจนการจัดทำรายงานความก้าวหน้าเกี่ยวกับการบริหารจัดการประเด็นด้านความยั่งยืนที่สำคัญเพื่อเผยแพร่ให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและสาธารณชน โดยใน

กระบวนการเหล่านี้ ฝ่ายความยั่งยืนจะทำงานร่วมกับฝ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ฝ่ายบริหารจัดการความเสี่ยงองค์กร เป็นต้น และหน่วยงานภายนอกที่มีความเชี่ยวชาญในเรื่องสิทธิมนุษยชน การบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทานอย่างยั่งยืน การสร้างสังคมดิจิทัล ที่ทุกคนมีส่วนร่วม (digital inclusion) ฯลฯ เมื่อมีการทบทวนปรับปรุงนโยบายและแนวปฏิบัติ ฝ่ายความยั่งยืนจะนำเสนอผู้บริหารที่เกี่ยวข้องเพื่อขอความเห็นชอบก่อนที่จะอนุมัติโดยคณะกรรมการบริหารบริษัท

3.1.2 กลยุทธ์การจัดการด้านความยั่งยืน

ในปีพ.ศ. 2564 บริษัทได้จัดทำกลยุทธ์ด้านความยั่งยืน “Responsible Business Conduct 2021-2023” หรือการดำเนินธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบต่อครอบคลุมระยะเวลา 3 ปี ซึ่งเป็นรากฐานของแผนปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์ทางธุรกิจของบริษัท ที่เน้นเรื่องการสร้างองค์กรยุคใหม่และเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้แก่สังคม

Responsible Business Conduct 2021-2023 ประกอบด้วย การดำเนินงานใน 7 เสาหลัก ได้แก่

- 1) ธรรมาภิบาลและการกำกับดูแล (governance and compliance)
- 2) การปกป้องข้อมูลส่วนบุคคล (data privacy)
- 3) การสร้างสังคมดิจิทัลที่ทุกคนมีส่วนร่วม (digital inclusion)
- 4) การบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทานอย่างยั่งยืน (supply chain sustainability)
- 5) การจัดการสิ่งแวดล้อมและภาวะโลกรวน (environmental management and climate change)
- 6) สิทธิมนุษยชน (human rights)
- 7) ความปลอดภัยในที่ทำงานและสุขภาวะที่ดีของพนักงาน (employee wellbeing and safety at workplace)

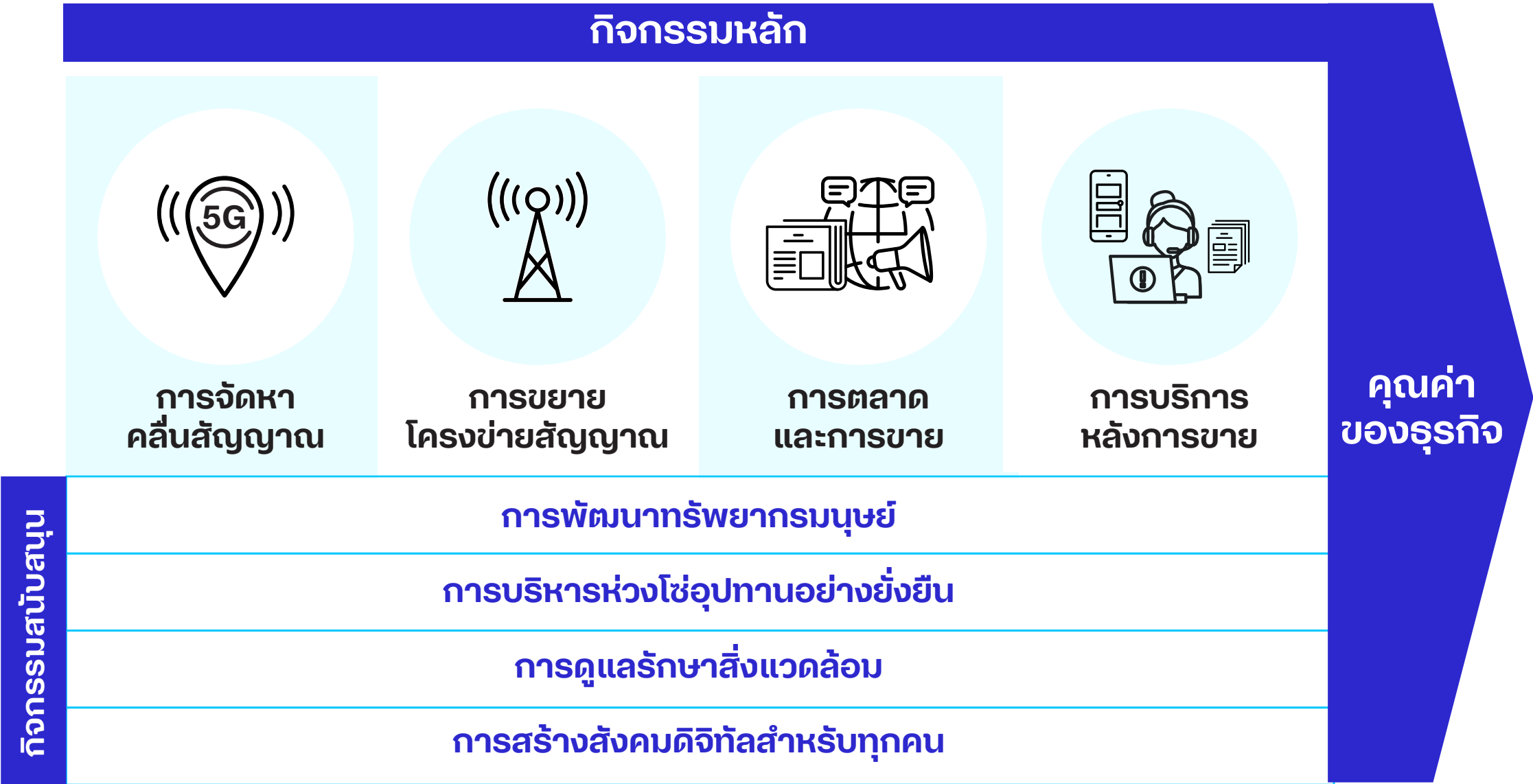
3.2 การจัดการผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้เสียในห่วงโซ่คุณค่าของธุรกิจ

3.2.1 ห่วงโซ่คุณค่าของธุรกิจ

บริษัทมีธุรกิจหลักคือการให้บริการโครงข่ายสัญญาณสำหรับการใช้เครื่องมือสื่อสารเคลื่อนที่ในประเทศไทย พร้อมบริการเสริมต่างๆ เพื่อให้ลูกค้าได้เข้าถึงสินค้าและบริการของบริษัทลูกค้าและพันธมิตรผ่านเครือข่ายสัญญาณของบริษัท โดยในปีพ.ศ. 2564 บริษัทได้กำหนดแผนปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์โดยเน้นเรื่องการขยายโครงข่ายสัญญาณและช่องทางการให้บริการอย่างต่อเนื่อง มีผลิตภัณฑ์และบริการที่สอดคล้องกับความต้องการของลูกค้ากลุ่มต่างๆ และปรับปรุงพัฒนาองค์กรให้เป็นองค์กรยุคใหม่ที่มีความคล่องตัวและการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม ในปีพ.ศ. 2564 บริษัทไม่มีการเปลี่ยนแปลงในกระบวนการดำเนินธุรกิจใดๆ ในห่วงโซ่อุปทาน

ห่วงโซ่คุณค่าของธุรกิจ

3.2.2 การวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้เสียในห่วงโซ่คุณค่าของธุรกิจ

เพื่อให้มั่นใจว่าการดำเนินธุรกิจของบริษัทได้สร้างคุณค่าและประโยชน์สูงสุดแก่เศรษฐกิจและสังคมไทยอย่างแท้จริงตามหลักปฏิบัติในนโยบายด้านความยั่งยืน บริษัทจึงได้ระบุกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 7 กลุ่ม ซึ่งส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานขององค์กร ได้แก่ ผู้ถือหุ้นและนักลงทุน พนักงาน ชุมชนและสังคม ลูกค้า บริษัทคู่ค้า หน่วยงานภาครัฐ และหน่วยงานกำกับดูแล โดยบริษัทได้กำหนดสิทธิของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแต่ละกลุ่มไว้ด้วย

บริษัทได้มีวิธีการระบุกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยเริ่มจากการระบุประเด็นสำคัญทางธุรกิจ (Materiality) และประเมินกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งทางตรงและทางอ้อม ทั้งภายในและภายนอกบริษัท ซึ่งถือเป็นกระบวนการที่สำคัญที่จะช่วยสร้างความเชื่อมั่นและความมั่นคงแก่บริษัทและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมทั้งเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของบริษัทในระยะยาว ซึ่งรวมไปถึงการดูแลเพื่อให้มั่นใจว่าผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแต่ละกลุ่มได้รับการปฏิบัติอย่างเหมาะสม

ผู้ถือหุ้นและนักลงทุน

รูปแบบการสานสัมพันธ์/จำนวนครั้ง/ความถี่	ความคาดหวัง/ข้อกังวล	การปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ผลสำเร็จ
<ul style="list-style-type: none"> การประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี การประชุมทางโทรศัพท์เพื่อแถลงผลประกอบการประจำไตรมาส ประชุม Roadshow หรือ Conference เพื่อพบผู้ถือหุ้นและนักลงทุน การประชุมกับนักลงทุน หรือประชุม teleconference เว็บไซต์ส่วนของนักลงทุนสัมพันธ์โดยได้ปรับปรุงข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ ติดต่อกับนักลงทุนเป็นประจำทางโทรศัพท์และ e-mail	<ul style="list-style-type: none"> การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นทุกรายอย่างเท่าเทียม การเปิดเผยข้อมูลที่ถูกต้อง ตรงต่อเวลา ในหลากหลายช่องทางที่เข้าถึงง่าย มีผลการดำเนินงานที่เติบโต สร้างผลกำไรให้แก่ผู้ถือหุ้น การจ่ายเงินปันผลอย่างสม่ำเสมอ	<ul style="list-style-type: none"> ปฏิบัติตามแนวทางและกฎระเบียบของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และสำนักงานกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ดำเนินงานตามแนวธรรมาภิบาล และรับผิดชอบต่อสังคม มีการลงทุนเพื่อสร้างความเจริญเติบโต ดำเนินการจ่ายเงินปันผลตามนโยบาย มีช่องทางสำหรับการเปิดเผยข้อมูลและสื่อสารกับผู้ถือหุ้นและนักลงทุนที่หลากหลาย เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ เช่น Roadshow หรือ Conference เพื่อพบนักลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศอย่างสม่ำเสมอ	<ul style="list-style-type: none"> จัดประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2564 ในวันที่ 26 มีนาคม 2564 มีการจัดประชุมและ roadshow นักลงทุนจำนวน 11 ครั้ง จัดประชุมนักลงทุนหรือประชุมแบบ teleconference จำนวน 10 ครั้ง

พนักงาน

รูปแบบการสานสัมพันธ์/จำนวนครั้ง/ความถี่	ความคาดหวัง/ข้อกังวล	การปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ผลสำเร็จ
<ul style="list-style-type: none"> สำรวจความผูกพันของพนักงานที่มีต่อองค์กร (Employee Engagement Survey) ปีละ 1 ครั้ง สำรวจความคิดเห็นพนักงานเกี่ยวกับวัฒนธรรมองค์กร (Culture Survey) ทุก 2 ปี จัดตั้ง dtac People Council หรือ สภาผู้แทนพนักงาน โดยการเลือกตั้งทุก 2 ปี เพื่อเป็นผู้แทนของพนักงานส่วนต่างๆ ในการรับฟังความคิดเห็น ปัญหา ฯลฯ เกี่ยวกับสวัสดิการ ความปลอดภัย และประเด็นที่เกี่ยวข้องกับชีวิตการทำงาน และนำประเด็นต่างๆ หารือกับกลุ่มบุคคล เพื่อหาข้อแก้ไข เดือนละ 1 ครั้ง จัดให้มี Integrity Hotline สำหรับพนักงานให้สามารถแจ้งเบาะแส หรือเหตุการณ์ที่ถือว่าเป็นการละเมิดดีแทคธรรมาภิบาล (dtac Code of Conduct) ที่ตนเกี่ยวข้องหรือพบเห็น โดยไม่ต้องเปิดเผยตัวตน เปิดให้พนักงานได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในเรื่องการดำเนินธุรกิจและประเด็นอื่นๆ ในการประชุมพนักงาน (employee townhall) และในช่องทางการสื่อสารอื่นๆ เช่น OpenTalk เป็นต้น (ซึ่งเป็นเสมือน discussion board ออนไลน์ที่พนักงานสามารถถามคำถามหรือแสดงข้อกังวลไปยังผู้บริหารโดยไม่ต้องเปิดเผยตัวตน)	<ul style="list-style-type: none"> การบริหารจัดการและการให้ความช่วยเหลือในภาวะการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 การบริหารการเปลี่ยนแปลง การพัฒนาศักยภาพที่จำเป็นต่อการทำงาน และความก้าวหน้าในอาชีพ ระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพและเป็นธรรม ผลตอบแทน สวัสดิการ และความปลอดภัยของพนักงาน	<ul style="list-style-type: none"> สื่อสารเป้าหมาย กลยุทธ์ และผลการดำเนินงานของบริษัทไปสู่พนักงานในทุกระดับ ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพ ทักษะ ความรู้ให้แก่พนักงาน โดยมีช่องทางการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับพฤติกรรมของพนักงาน และมีหัวข้อการเรียนรู้ที่หลากหลาย ส่งเสริมความก้าวหน้าทางอาชีพแก่พนักงานโดยพัฒนาการประเมินผลการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ ช่วยให้พนักงานสามารถสะท้อนความสามารถของตนเอง และวางแผนการเรียนรู้เพื่อเพิ่มทักษะที่จำเป็นในการมุ่งไปสู่เป้าหมายทางอาชีพของตนเอง รวมไปถึงการใช้เครื่องมือการวางแผนและบริหารทรัพยากรมนุษย์ที่มีประสิทธิภาพ กำหนดนโยบาย กลยุทธ์ และหลักเกณฑ์การพิจารณาเกี่ยวกับการบริหารผลตอบแทน สวัสดิการ และสิทธิประโยชน์ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด หรือมากกว่าที่กฎหมายกำหนด และสามารถแข่งขันในตลาดได้ การให้ค่าตอบแทนแก่พนักงานในอัตราที่เหมาะสม ตรงเวลา การเลือกตั้ง “สภาผู้แทนพนักงาน” เพื่อเป็นสื่อกลางในการสะท้อนปัญหาและความคิดเห็นระหว่างพนักงานและบริษัท ดำเนินงานตามนโยบายและหลักปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องสุขภาพ สวัสดิภาพ ความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด	<ul style="list-style-type: none"> จำนวนพนักงานที่มีความผูกพันต่อองค์กรและมีความสามารถในการสร้างผลลัพธ์สูงประจำปีพ.ศ. 2564 คือ ร้อยละ 79 พนักงานร้อยละ 100 ได้เข้าสู่กระบวนการประเมินผลการทำงานเพื่อกำหนดค่าตอบแทน การปรับตำแหน่ง ฯลฯ จัดแคมเปญ 40-Hour Challenge เพื่อให้พนักงานได้พัฒนาศักยภาพในการทำงานตามหัวข้อที่ตนเองสนใจ โดยในปี 2564 พนักงานเข้าเรียนเฉลี่ยประมาณ 78 ชั่วโมงต่อคน สภาพพนักงานสามารถจัดการประชุมจำนวน 4 ครั้งร่วมกับพนักงานในภูมิภาคต่างๆ ได้ตามแผนงาน และได้ดำเนินการร่วมกับผู้แทนของนายจ้างในการปรับปรุงการเข้าถึงสวัสดิการของพนักงานอย่างทั่วถึง ริเริ่มโครงการ Mission SAFE เพื่อสร้างวัฒนธรรมองค์กรด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย ด้วยการสื่อสารจากผู้บริหารอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างความตระหนัก และส่งเสริมให้พนักงานมีการเฝ้าระวังเชิงรุกในการรักษาความปลอดภัยในที่ทำงาน จัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้การช่วยเหลือพนักงานในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) เช่น จัดให้มีการฉีดวัคซีนแก่พนักงานทุกคน การจัดชุดยังชีพส่งไปที่บ้านพนักงาน การช่วยเหลือฉุกเฉินแก่พนักงานที่ติดเชื้อ COVID-19 เป็นต้น

ชุมชนและสังคม

รูปแบบการสานสัมพันธ์/จำนวนครั้ง/ความถี่	ความคาดหวัง/ข้อกังวล	การปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ผลสำเร็จ
<div><ul style="list-style-type: none"> การลงพื้นที่เพื่อพูดคุยทำความเข้าใจในประเด็นเรื่องความปลอดภัย เช่น สนามแม่เหล็กไฟฟ้า การก่อสร้างเสาสัญญาณ เป็นต้น และประเด็นอื่นๆ ที่ชุมชนให้ความสนใจตามแผนการขยายโครงข่ายเสาสัญญาณ การดำเนินโครงการ Smart Farmer เพื่อสร้างศักยภาพแก่เกษตรกรในประเทศในการประกอบอาชีพ สร้างรายได้ และพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน การดำเนินการโครงการ Safe Internet เพื่อสร้างสภาพแวดล้อม (ecosystem) ที่ปลอดภัยสำหรับเด็กและเยาวชนในการใช้อินเทอร์เน็ต การจัดกิจกรรมเพื่อให้หน่วยงานภาคประชาสังคม ภาคการศึกษา และสื่อมวลชนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และร่วมสร้างองค์ความรู้ในประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอย่างยั่งยืน การเข้าร่วมเป็นพันธมิตรหรือเครือข่ายต่างๆ ที่มีเป้าหมายในการส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน </div>	<div><ul style="list-style-type: none"> การมีส่วนร่วมและให้การสนับสนุนช่วยเหลือเพื่อบรรเทาสถานการณ์การแพร่ระบาดเชื้อไวรัส COVID-19 ความปลอดภัยต่างๆ อันเกิดจากการดำเนินงานขององค์กร เช่น สนามแม่เหล็กไฟฟ้าจากเสาสัญญาณ การก่อสร้างเสาสัญญาณ เป็นต้น การปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบต่างๆ ที่กำหนดโดยหน่วยงานภาครัฐ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับประเทศและระดับท้องถิ่น ในการดำเนินงานของบริษัทในระดับชุมชน เช่น การก่อสร้างเสาสัญญาณ เป็นต้น การดำเนินธุรกิจตามหลักการเคารพสิทธิมนุษยชน การทำงานร่วมกับหน่วยงานภาคประชาสังคมทั้งในระดับประเทศและต่างประเทศ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอย่างยั่งยืน และการลดความเหลื่อมล้ำ เพื่อแก้ปัญหาด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม การมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ด้วยการนำความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีดิจิทัล การสื่อสาร และทรัพยากรรูปแบบอื่นๆ ของบริษัทมาสร้างประโยชน์และคุณค่าแก่สาธารณะ และกลุ่มผู้ด้อยโอกาส </div>	<div><ul style="list-style-type: none"> ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคารพ.ศ. 2522 และกฎระเบียบของหน่วยงานภาครัฐทั้งในระดับประเทศและระดับท้องถิ่นอย่างเคร่งครัด ในการสร้างความเข้าใจและให้ข้อมูลที่ถูกต้องเกี่ยวกับสนามแม่เหล็กไฟฟ้า (Electromagnetic Field) ความปลอดภัย และประเด็นอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้างเสาสัญญาณ และการขยายโครงข่าย จัดตั้งคณะทำงาน EMF เพื่อควบคุมดูแลกระบวนการก่อสร้างและติดตั้งเสาสัญญาณทั้งหมด เพื่อให้มั่นใจว่าทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องดำเนินงานถูกต้องตามขั้นตอน ดำเนินงานโครงการ Smart Farmer โดยมีเป้าหมายเพื่อการสร้างศักยภาพแก่เกษตรกรรายย่อยด้วยการเพิ่มการเข้าถึงและทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ดำเนินงานโครงการ Safe Internet โดยมุ่งที่การสร้างสภาพแวดล้อม (ecosystem) เพื่อให้การใช้อินเทอร์เน็ตของเด็กและเยาวชนไทยมีความปลอดภัย ประเมินผลกระทบของการดำเนินธุรกิจที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ดำเนินการสร้างความสัมพันธ์และเครือข่ายกับหน่วยงานภาคประชาสังคมอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นหน่วยงานที่ดำเนินงานในประเด็นด้านความเหลื่อมล้ำ ความปลอดภัย เป็นต้น </div>	<div><ul style="list-style-type: none"> จัดการทวนสอบด้านสิทธิมนุษยชน (human rights due diligence) ในกระบวนการดำเนินธุรกิจ เพื่อระบุความเสี่ยง โอกาส และความท้าทาย และจัดทำแผนงานเพื่อปรับปรุงกระบวนการดำเนินธุรกิจให้เป็นไปตามหลักสิทธิมนุษยชน ร่วมมือกับมูลนิธิชัยพัฒนา และศูนย์เทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (เนคเทค-สวทช.) สร้างโซลูชัน IoT เพื่อบริหารจัดการโรงเรือนเห็ดหลินจือในโครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาเกษตรกรรมบนพื้นที่สูงโดยมูลนิธิชัยพัฒนา เพื่อเป็นต้นแบบแก่เกษตรกรผู้ปลูกเห็ดหลินจือต่อไป โครงการ Safe Internet เข้าถึงเด็กและเยาวชนกว่า 300,000 คน ผ่านกิจกรรมต่างๆ เช่น การจัดค่าย Young Safe Internet Leaders Camp และ การอบรมนักเรียนเรื่องภัยร้ายในโลกออนไลน์ เป็นต้น โครงการเน็ตทำกิน เข้าถึงผู้ประกอบการรายย่อย 400 ราย ซึ่งได้รับการอบรมเพิ่มทักษะด้านการประกอบธุรกิจและการตลาดออนไลน์ และสามารถเพิ่มรายได้ได้ร้อยละ 24 โดยเฉลี่ยและสามารถเพิ่มคุณภาพชีวิตของตนเอง จัดเก็บขยะอิเล็กทรอนิกส์ได้จำนวน 176,907 กิโลกรัมเพื่อนำไปรีไซเคิลทั้งหมด และเก็บโทรศัพท์มือถือและอุปกรณ์เสริมได้ 26,570 ชิ้น และนำไปใช้ซ้ำหรือรีไซเคิลอย่างถูกวิธีได้ทั้งหมด </div>

ผู้จัดหาสินค้าและบริการ

รูปแบบการสานสัมพันธ์/จำนวนครั้ง/ความถี่	ความคาดหวัง/ข้อกังวล	การปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ผลสำเร็จ
<div><ul style="list-style-type: none"> การประเมินเรื่อง “หลักการค้าดำเนินธุรกิจของผู้จัดหาจากผู้ซื้อกำหนด” โดยใช้รูปแบบ Self-Assessment Questionnaire (SAQ) ปีละ 1 ครั้ง โดยมีเป้าหมายในการประเมินบริษัทคู่ค้าร้อยละ 15 ในปีพ.ศ. 2564 การประเมินความเสี่ยงด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมก่อนที่จะเข้ามาเป็นบริษัทผู้จัดหาสินค้าและบริการ โดยมีเป้าหมายประเมินผู้จัดหาสินค้าและบริการรายใหม่ได้ทั้งหมด การเข้าเยี่ยมชมบริษัทคู่ค้าที่สถานประกอบการ รวมไปถึงสถานที่ปฏิบัติงาน เช่น เสาสัญญาณ เป็นต้น เป็นประจำโดยมีเป้าหมายดำเนินการจำนวน 900 ครั้ง จัดประชุมและอบรมให้ความรู้ในเรื่องหลักปฏิบัติของบริษัทคู่ค้าให้แก่บริษัทคู่ค้าและผู้รับเหมาเดือนละ 1 ครั้ง โดยมีเป้าหมายดำเนินการ 3,500 ชั่วโมงในปี 2564 จัดประชุมสำหรับบริษัทคู่ค้าที่ให้บริการเกี่ยวกับการบำรุงรักษาเสาสัญญาณ เพื่อให้ความรู้ด้านความปลอดภัย สิทธิแรงงาน และประเด็นอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อปรับปรุงการทำงานร่วมกับระหว่างบริษัทคู่ค้าและดีแทคให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น จัดให้มี Integrity Hotline สำหรับบริษัทคู่ค้าให้สามารถร้องเรียนและแจ้งเบาะแส หรือเหตุการณ์ที่มีการละเมิดดีแทคธรรมาภิบาล </div>	<div><ul style="list-style-type: none"> การบริหารจัดการและการให้ความช่วยเหลือในภาวะการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 การปฏิบัติต่อบริษัทคู่ค้าด้วยความเป็นธรรมและเท่าเทียม กระบวนการจัดซื้อที่โปร่งใส เป็นธรรมและตรวจสอบได้ การรักษาความลับ ข้อมูลทางการค้า เช่น แนวคิด ผลิตภัณฑ์ ฯลฯ ความรู้ความเข้าใจ และทักษะในการปฏิบัติตาม “หลักการค้าดำเนินธุรกิจของผู้จัดหาจากผู้ซื้อกำหนด” เช่น เรื่องความปลอดภัย อาชีวอนามัย มาตรฐานด้านแรงงานรวมถึงเรื่องนโยบายต่อต้านการทุจริต </div>	<div><ul style="list-style-type: none"> ในช่วงวิกฤติการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ได้ใช้ช่องทางออนไลน์ในการตรวจประเมิน และอบรมเรื่องการทำงานอย่างปลอดภัยเพื่อให้มั่นใจว่าบริษัทคู่ค้าและผู้รับเหมารายย่อยยังคงมีการดำเนินการและปฏิบัติให้สอดคล้องกับ SCP การปฏิบัติตามนโยบายในการปฏิบัติต่อบริษัทคู่ค้าอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียมกัน การปฏิบัติตามนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นลายลักษณ์อักษรง่ายต่อการเข้าใจ และเป็นมาตรฐานเดียวกัน เพื่อให้บริษัทคู่ค้ามีความเชื่อมั่นในกระบวนการพิจารณาคัดเลือกบริษัทคู่ค้า พร้อมทั้งมีการชี้แจงนโยบายการแข่งขันประกวดราคาอย่างชัดเจน การปฏิบัติตามนโยบายเพื่อให้บริษัทคู่ค้าปฏิบัติตาม “หลักการค้าดำเนินธุรกิจของผู้จัดหาจากผู้ซื้อกำหนด” ในเรื่องต่างๆ เช่น แรงงาน สุขภาพอนามัย ความปลอดภัย การรักษาความปลอดภัย สิ่งแวดล้อม และการต่อต้านทุจริตคอร์รัปชัน เป็นต้น โดยกำหนดให้เป็นไปตามมาตรฐานเดียวกันของดีแทค ซึ่งเป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับในนานาประเทศ ดำเนินงานโดยให้ความสำคัญต่อการเคารพสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาของบริษัทคู่ค้าและบุคคลอื่น โดยมีนโยบายให้กรรมการผู้บริหาร พนักงานและบุคคลอื่นใดที่กระทำในนามของบริษัท หลักเลี่ยงการล่วงละเมิดสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาของบริษัทคู่ค้าและบุคคลอื่น ตามที่กำหนดไว้ใน “ดีแทคธรรมาภิบาล” การเยี่ยมชมสถาประกอบการของบริษัทคู่ค้าและส่งแบบสอบถามไปยังคู่ค้าอย่างสม่ำเสมอ เพื่อยกระดับมาตรฐานการประกอบธุรกิจและสร้างความมั่นคงอย่างยั่งยืนแก่บริษัทคู่ค้า </div>	<div><ul style="list-style-type: none"> อบรมบุคลากรจำนวน 5,855 คน จากบริษัทคู่ค้าจำนวน 55 บริษัท เกี่ยวกับการปฏิบัติงานอย่างปลอดภัย และประเด็นอื่นๆ ในหลักปฏิบัติสำหรับคู่ค้า คิดเป็น 3,720 ชั่วโมง บริษัทคู่ค้าได้รับการประเมินผลกระทบด้านความปลอดภัย ด้านแรงงาน ด้านสิทธิมนุษยชน การต่อต้านทุจริต และด้านสิ่งแวดล้อม โดยการเข้าเยี่ยมชมบริษัทคู่ค้าที่สถานประกอบการ หรือสถานที่ปฏิบัติงาน จำนวน 701 ครั้ง และมีการตรวจสอบทางออนไลน์ 340 ครั้งในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา พบการไม่ปฏิบัติตามหลักปฏิบัติสำหรับบริษัทผู้จัดหาสินค้าและบริการ (SCP) ในประเด็นใหญ่จำนวน 90 กรณี ได้รับการแก้ไขแล้วทุกกรณี และในประเด็นเล็กจำนวน 115 กรณี ได้รับการแก้ไขแล้วทุกกรณี </div>

ลูกค้า

รูปแบบการสานสัมพันธ์/จำนวนครั้ง/ความถี่	ความคาดหวัง/ข้อกังวล	การปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ผลสำเร็จ
<ul style="list-style-type: none"> มีช่องทางการบริการเพื่อรองรับการติดต่อจากลูกค้าผ่านสำนักงานบริการลูกค้า ได้แก่ dtac hall และ dtac center จำนวน 400 แห่งทั่วประเทศ การประเมินประสิทธิภาพและความพึงพอใจของลูกค้าต่อคุณภาพและเสียรภาพของสัญญาณ หรือ Network Net Promoter Score (Network NPS) การสำรวจความพึงพอใจของลูกค้าที่มีต่อการบริการและพนักงานที่ให้บริการหลังจากที่ได้รับบริการผ่านช่องทาง dtac hall, dtac center, call center 1678 และ *777, dtac app และช่องทางออนไลน์อื่นๆ โดยใช้การวัดคะแนนรูปแบบ Customer Satisfaction Score (CSAT) ให้ได้ร้อยละ 95 ในปีพ.ศ. 2564 มีช่องทางการบริการลูกค้า call center หมายเลข 1678 และหมายเลข *777 ตลอด 24 ชั่วโมง มีช่องทางการติดต่อในรูปแบบดิจิทัลผ่านทาง dtac app, www.dtac.co.th, ไลน์ และสังคมออนไลน์ เช่น Facebook LINE และ webboard ต่างๆ เช่น www.pantip.com เป็นต้น	<ul style="list-style-type: none"> การให้บริการอย่างต่อเนื่องในสถานการณ์การแพร่ระบาดเชื้อไวรัส COVID-19 คุณภาพของบริการและการให้บริการของพนักงาน ตลอดจนคุณภาพของสัญญาณโทรศัพท์ในการใช้บริการแบบ voice และ data การพัฒนาการให้บริการทางช่องทางต่างๆ อย่างต่อเนื่อง ให้มีประสิทธิภาพ รวดเร็ว ตรงกับปัญหาและความต้องการ มี package สินค้าที่หลากหลาย เหมาะกับการใช้งานในรูปแบบต่าง ๆ ในราคาที่ เป็นธรรม การมีมาตรการการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลส่วนตัวของลูกค้า และการไม่ละเมิดข้อมูลส่วนตัวของลูกค้า	<ul style="list-style-type: none"> ให้บริการแก่ลูกค้าอย่างต่อเนื่อง ดูแลด้านโครงข่ายและขยายสัญญาณมือถือเพื่อเตรียมพร้อมรองรับการใช้อินเทอร์เน็ตที่บ้าน สอดคล้องกับมาตรการล็อกดาวน์ นโยบายทำงานจากที่บ้านขององค์กรต่างๆ ปฏิบัติตามนโยบายขององค์กร ในการปฏิบัติต่อลูกค้าทุกคนอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียม บนพื้นฐานของความเคารพและความเป็นมืออาชีพตามหลักการ “Customer Centricity” การปฏิบัติตามนโยบายขององค์กร ในเรื่องการปกป้องคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้าอย่างเคร่งครัด โดยกำหนดให้การดำเนินงานเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลต้องกระทำด้วยความระมัดระวัง รอบคอบ และเป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนดไว้เท่านั้น การดำเนินงานเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลให้จำกัดเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติงาน การดูแลลูกค้าอย่างมีประสิทธิภาพ และการดำเนินงานกิจกรรมเชิงพาณิชย์ที่เกี่ยวข้องและได้รับการยินยอมจากลูกค้าแล้วเท่านั้น มีการพัฒนาและปรับปรุงระบบและช่องทางการให้บริการแก่ลูกค้าอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การบริการมีประสิทธิภาพ และสามารถแก้ปัญหาให้ลูกค้าได้อย่างรวดเร็วอยู่เสมอ ด้วยการใช ข้อมูลความพึงพอใจ และคำแนะนำจากลูกค้า มีการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพและทักษะที่จำเป็นแก่พนักงานเพื่อให้บริการแก่ลูกค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็วมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยี Artificial Intelligence (AI) ควบคู่ไปกับทักษะด้านอื่นๆ เช่น การเพิ่ม service mind เป็นต้น	<ul style="list-style-type: none"> การสำรวจความพึงพอใจของลูกค้าที่มีต่อการบริการและพนักงานที่ให้บริการหลังจากที่ได้รับบริการผ่านช่องทางต่างๆ โดยใช้การวัดคะแนนรูปแบบ Customer Satisfaction Score (CSAT) ได้ร้อยละ 41 โดยผลความพึงพอใจต่อการบริการคือ ร้อยละ 94 จำนวนข้อร้องเรียนจากลูกค้าในเรื่องทั่วไปลดลงร้อยละ 1 ให้ความช่วยเหลือลูกค้าทั้ง 19.6 ล้านราย ทั้งแบบรายเดือนและแบบเติมเงิน ภายใต้แคมเปญ Happy@Home

หน่วยงานภาครัฐ

รูปแบบการสานสัมพันธ์/จำนวนครั้ง/ความถี่	ความคาดหวัง/ข้อกังวล	การปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ผลสำเร็จ
<ul style="list-style-type: none"> ร่วมกิจกรรมหรือสนับสนุนการจัดกิจกรรมของหน่วยงานภาครัฐ พบปะ หารือ ประสานความสัมพันธ์ เปิดบ้านให้เยี่ยมชมกิจการ เป็นตัวแทนในการทำงานร่วมในรูปแบบของคณะทำงานในฐานะเป็นผู้เชี่ยวชาญและเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในอุตสาหกรรมธุรกิจโทรคมนาคม	<ul style="list-style-type: none"> เสริมสร้างความสัมพันธ์ ขยายความสัมพันธ์ และรักษาความสัมพันธ์ในทุกระดับอย่างเท่าเทียมและโปร่งใส เพื่อสนับสนุนการทำงานด้านต่างๆ ของภาครัฐให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ให้การสนับสนุนการดำเนินงานของภาครัฐเพื่อบู่มไปสู่ Thailand 4.0 โดยใช้ความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของบริษัท	<ul style="list-style-type: none"> ปฏิบัติตามนโยบายขององค์กรในการดำรงไว้ซึ่งความร่วมมือ และความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างองค์กร มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายสาธารณะที่สอดคล้องกับประเด็นทางธุรกิจและอุตสาหกรรมโทรคมนาคม สนับสนุนการสร้าง Thailand 4.0 โดยภาครัฐ ซึ่งรวมถึงนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการประชาชน และนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มความเท่าเทียมในการเข้าถึงเทคโนโลยีเพื่อการสร้างรายได้และเพิ่มคุณภาพชีวิตผ่านโครงการเน็ตอาสา	<p>บริษัทได้ให้การสนับสนุนและความร่วมมือแก่หน่วยงานภาครัฐในการดำเนินงานต่อสู่กับการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา โดยมีโครงการสำคัญ อาทิ</p> <ul style="list-style-type: none"> สนับสนุนเทคโนโลยีและอุปกรณ์ต่างๆ สำหรับการจัดตั้งโรงพยาบาลสนาม ร่วมกับกสทช. สนับสนุนทรัพยากรต่างๆ แก่ กระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงคมนาคมเพื่อจัดตั้งศูนย์ฉีดวัคซีนกลางสถานีนางลิ้ง สนับสนุนการทำงานโครงการสายด่วนไทยร่วมใจ 1516 โดยกรุงเทพมหานคร สนับสนุนบริการและอุปกรณ์ เช่น dtac@Home ซิมการ์ด เป็นต้น แก่กรุงเทพมหานครและกระทรวงสาธารณสุขในการดำเนินงาน Home Isolation and Community Isolation

หน่วยงานกำกับดูแล

รูปแบบการสานสัมพันธ์/จำนวนครั้ง/ความถี่	ความคาดหวัง/ข้อกังวล	การปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ผลสำเร็จ
<ul style="list-style-type: none"> นำเสนอแนวทางการออกกฎเกณฑ์กำกับดูแลโดยยึดแนวทางปฏิบัติ Best Practice ร่วมประชุมกับหน่วยงานกำกับดูแลเพื่อให้ความเห็นหรือเสนอแนะผลกระทบจากกฎเกณฑ์ต่อธุรกิจ ร่วมเป็นคณะทำงานของหน่วยงานกำกับดูแลในการออกกฎเกณฑ์ที่มีความสำคัญ ร่วมในขั้นตอนการออกกฎเกณฑ์กำกับดูแลตั้งแต่การเสนอแนะความเห็น การร่วมในการประชุมเฉพาะกลุ่ม และร่วมในการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ	<ul style="list-style-type: none"> ดำเนินธุรกิจที่เป็นไปตามกฎเกณฑ์กำกับดูแล (Regulatory Compliance) อย่างเคร่งครัด การจัดทำรายงานผลการดำเนินการ การดำเนินธุรกิจ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับหน่วยงานกำกับดูแลใช้ประโยชน์ในการวางแผนกำกับดูแลหรือจัดทำผลกระทบจากกฎเกณฑ์กำกับดูแล ให้ข้อมูลหน่วยงานกำกับดูแลในกรณีที่ถูกเกณฑ์กำกับดูแลมีผลกระทบเชิงลบต่อการให้บริการ	<ul style="list-style-type: none"> ปฏิบัติตามนโยบายของหน่วยงานกำกับดูแลและหน่วยราชการอื่น เพื่อปรับปรุงทัศนียภาพจากสายสื่อสาร ร่วมกับหน่วยงานกำกับดูแลในการให้ความช่วยเหลือในกรณีเกิดเหตุภัยพิบัติฉุกเฉิน ร่วมกับหน่วยงานกำกับดูแลในการจัดเตรียมอุปกรณ์สื่อสารเพื่อสนับสนุนงานพิธีสำคัญ	<ul style="list-style-type: none"> ได้รับใบอนุญาตให้บริการเทคโนโลยี IoT ได้รับใบอนุญาตการให้บริการแบบ Colocation ได้รับใบอนุญาต Resale of Internet Service ได้รับอนุมัติจากกสทช.ในการใช้เทคโนโลยี 2G บนคลื่น 900 MHz ย้ายจากคลื่น 1800 MHz ได้รับอนุมัติจากกสทช.ในการใช้ระบบ e-KYC ในการลงทะเบียน e-SIM

3.3 การจัดการด้านความยั่งยืนในมิติสิ่งแวดล้อม

3.3.1 นโยบายและแนวปฏิบัติด้านสิ่งแวดล้อม

บริษัทถือว่าการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมเป็นส่วนหนึ่งของหลักการดำเนินธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคม และได้กำหนดให้เรื่องการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมเป็นส่วนหนึ่งของนโยบายด้านความยั่งยืน ซึ่งมีผลบังคับใช้ในกระบวนการดำเนินธุรกิจของบริษัท และบริษัทในเครือทั้งหมด 8 แห่ง (ดูรายชื่อบริษัทในเครือในหน้า 30)

ในปีพ.ศ. 2564 บริษัทได้มีการทบทวนปรับปรุงนโยบายและหลักปฏิบัติต่างๆ ที่เกี่ยวกับการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อให้ครอบคลุมกระบวนการดำเนินธุรกิจของบริษัทมากขึ้น เน้นทั้งเรื่องการลดความเสี่ยงที่จะสร้างผลกระทบเชิงลบต่อสิ่งแวดล้อมในระยะยาว สร้างโอกาสในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ตลอดจนขยายผลกระทบไปสู่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อาทิ คู่ค้าและผู้จัดหาสินค้าและบริการ การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญคือการเพิ่มประเด็นเรื่องภาวะโลกรวน (climate change) เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของนโยบายด้านความยั่งยืน มีการบริหารจัดการประเด็นดังกล่าวภายใต้กรอบกลยุทธ์ “Responsible Business Conduct 2021-2023” เนื่องจากเป็นประเด็นที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการดำเนินธุรกิจของบริษัททั้งทางตรงและทางอ้อม รวมถึงเป็นประเด็นที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้ความสำคัญอย่างยิ่ง

นโยบายด้านความยั่งยืนที่เกี่ยวข้องกับการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมและการลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงด้านภูมิอากาศของบริษัท มีเนื้อหาดังต่อไปนี้

- มีมาตรการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกตลอดกระบวนการดำเนินธุรกิจ ซึ่งรวมถึงการลดการใช้พลังงาน เพิ่มการใช้พลังงานหมุนเวียน ทดแทนพลังงานเชื้อเพลิงด้วยการใช้พลังงานแสงอาทิตย์ ใช้เทคโนโลยีหรือโซลูชันสีเขียวในกระบวนการบริหารจัดการต่างๆ รวมถึงการใช้ยานพาหนะที่รองรับพลังงานหมุนเวียน
- ใช้หลักการดูแลรักษาและมาตรการการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเป็นส่วนหนึ่งของเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกและประเมินบริษัทคู่ค้าและบริษัทผู้จัดซื้อจัดหาสินค้าและบริการในกระบวนการบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทานของบริษัท
- ประเมินความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมที่อาจมีผลกระทบต่อกระบวนการดำเนินธุรกิจของบริษัท โดยเฉพาะผลกระทบที่เกิดจากภัยพิบัติทางธรรมชาติอันเป็นผลมาจากภาวะการเปลี่ยนแปลงด้านภูมิอากาศ และมีการพัฒนากลยุทธ์และแผนงานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อป้องกันความสูญเสียและลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น
- มีการบริหารจัดการขยะอย่างมีประสิทธิภาพ ที่ครอบคลุมการลดปริมาณขยะและไม่สร้างขยะเพิ่ม โดยเฉพาะขยะอิเล็กทรอนิกส์ที่ต้องนำเข้าสู่กระบวนการรีไซเคิลอย่างถูกวิธี หรือถูกกำจัดอย่างเหมาะสมไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
- มีคู่มือการปฏิบัติสำหรับงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารเคมี อาทิ การขนส่ง การเก็บรักษา และการใช้สารเคมีในการปฏิบัติงาน รวมถึงมีมาตรการลดการใช้สารเคมีที่เป็นอันตรายในกระบวนการดำเนินธุรกิจ
- มีมาตรการลดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติเพื่อมาสนับสนุนกระบวนการดำเนินธุรกิจ รวมถึงทรัพยากรน้ำและป่าไม้

- พัฒนาระบบ Environment Management System (EMS) ตามมาตรฐาน ISO 14001 เพื่อเป็นแพลตฟอร์มการพัฒนาแผนงานและติดตามการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมของบริษัทรวมถึงมีการรายงานผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมและการลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงด้านภูมิอากาศต่อผู้บริหารและคณะกรรมการบริหารบริษัทอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
- จัดทำข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมและการลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงด้านภูมิอากาศเพื่อรายงานผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในและภายนอกบริษัทได้รับทราบ

3.3.2 ผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม

ในปีพ.ศ. 2564 บริษัทมีการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

การบริหารจัดการน้ำ

บริษัทปฏิบัติตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำพ.ศ. 2561 กล่าวคือได้รับอนุญาตให้ทรัพยากรน้ำสาธารณะและเสียค่าใช้จ่ายตามที่กฎหมายกำหนด ตลอดจนติดตั้งเครื่องมือวัดหรือประเมินน้ำที่ใช้ และเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรตามกฎหมาย

ประเด็นการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำไม่ได้เป็นประเด็นที่บริษัทฯ สร้างผลกระทบโดยตรงจากบริบทของธุรกิจที่เป็นธุรกิจบริการ อย่างไรก็ตามบริษัท ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารจัดการน้ำ เนื่องจากน้ำเป็นทรัพยากรที่มีจำกัดและต้องใช้ร่วมกับสังคม ดังนั้นบริษัทจึงได้กำหนดแนวทางการใช้ทรัพยากรน้ำอย่างมีประสิทธิภาพที่สอดคล้องและสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ เป้าหมายที่ 6 “สร้างหลักประกันให้มีน้ำใช้ และมีการบริหารจัดการน้ำและการสุขาภิบาลอย่างยั่งยืนสำหรับทุกคน” โดยมีเป้าหมายเพื่อลดการใช้น้ำให้ได้ร้อยละ 10 ในแต่ละปี

การใช้ทรัพยากรน้ำ

- บริษัทจัดเก็บข้อมูลการใช้ทรัพยากรน้ำจากสำนักงานและพื้นที่ดำเนินการต่างๆ ได้แก่
- สำนักงานใหญ่ สำนักงานย่อย สำนักงานชุมสาย และคลังสินค้า รวม 13 แห่ง
  - ศูนย์บริการลูกค้า จำนวน 280 แห่ง
  - ศูนย์ call center 1678 จำนวน 2 แห่ง

ปริมาณน้ำที่ใช้ (ลูกบาศก์เมตร)			
ปีพ.ศ. 2561	ปีพ.ศ. 2562	ปีพ.ศ. 2563	ปีพ.ศ. 2564*
65,294.49	64,520.22	52,779.75	38,440.50

*ข้อมูลตั้งแต่เดือนมกราคม - กันยายน 2564

ใน 3 ไตรมาสแรกของปีพ.ศ. 2564 บริษัทมีปริมาณการใช้น้ำ 38,440.50 ลูกบาศก์เมตร ลดลงจากการใช้น้ำทั้งปีพ.ศ. 2563 ถึงร้อยละ 27% ซึ่งเป็นไปตามเป้าหมายลดการใช้น้ำร้อยละ 10 เป็นผลจากแนวทางการใช้น้ำอย่างประหยัด และการรณรงค์การใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพของบริษัท เช่น การเปลี่ยนระบบท่อน้ำจากเหล็กเป็นท่อ PPR ช่วยลดการปล่อยน้ำทิ้งและแก้ปัญหาน้ำสีเหลืองหรือน้ำสนิม อีกทั้งมาตการการกำกับดูแลไวรัสโควิด-19 บริษัทให้พนักงานทำงานในพื้นที่สำนักงานได้ร้อยละ 5 – 30 ทำให้สามารถลดการใช้น้ำได้มากขึ้น

การบริหารจัดการขยะและของเสีย

บริษัทตระหนักดีว่าในกระบวนการดำเนินธุรกิจตลอดจนการดำเนินการใดๆ ย่อมมีส่วนในการผลิตขยะซึ่งส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และในขณะเดียวกันอาจทำให้บริษัทมีความเสี่ยงต่อการละเมิดกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกำจัดขยะและของเสียได้ บริษัทจึงระบุนำเรื่องการบริหารจัดการขยะไว้ในนโยบายด้านความยั่งยืน

จากการประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากกระบวนการดำเนินธุรกิจของบริษัท พบว่าการบริหารจัดการขยะอิเล็กทรอนิกส์และขยะมูลฝอยเป็นเรื่องที่มีนัยสำคัญต่อการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม บริษัทจึงริเริ่ม“โครงการทิ้งให้ดี” ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2563 มีเป้าหมายคือสร้างกระบวนการจัดการขยะอย่างมีประสิทธิภาพ และไม่มีการฝังกลบ (zero landfill) ขยะทั้งสองประเภทนี้ภายในปีพ.ศ. 2565 โดยมีรายละเอียดการดำเนินงานดังต่อไปนี้

1) ขยะอิเล็กทรอนิกส์

การบริหารจัดการขยะอิเล็กทรอนิกส์ถือเป็นประเด็นที่มีนัยสำคัญด้านสิ่งแวดล้อมของบริษัท เนื่องจากบริษัทมีส่วนในการสร้างขยะอิเล็กทรอนิกส์ปริมาณสูงเมื่อเทียบกับอุตสาหกรรมอื่นๆ ซึ่งมาจาก 3 ส่วนหลักในกระบวนการธุรกิจ ได้แก่ โครงข่ายเสาสัญญาณ สำนักงาน และศูนย์บริการ ถือเป็นขยะอันตราย

มีองค์ประกอบของสารที่เป็นพิษและอาจก่อให้เกิดโรค ในขณะที่ยังไม่มีการบังคับใช้กฎหมายควบคุมการบริหารจัดการขยะอิเล็กทรอนิกส์อย่างจริงจัง ดังนั้น การบริหารจัดการหรือระบบการกำจัดขยะอิเล็กทรอนิกส์ที่ไม่ถูกต้องและไม่มีประสิทธิภาพอาจนำไปสู่การทำลายสิ่งแวดล้อม ระบบนิเวศสุขภาพอนามัยของประชาชนทั่วไป รวมถึงก่อให้เกิดภาวะโลกร้อน เช่น ควันท่อที่เกิดจากการเผาขยะอิเล็กทรอนิกส์ลอยขึ้นไปทำลายชั้นบรรยากาศ สารเคมีจากขยะอิเล็กทรอนิกส์ซึมลงดิน ทำลายชั้นดิน ปนเปื้อนแหล่งน้ำใต้ดิน เป็นอันตรายต่อผู้คนและสัตว์โดยรอบหากบริโภค เป็นต้น

บริษัทได้พัฒนาระบบและดำเนินการบริหารจัดการขยะอิเล็กทรอนิกส์ให้มีประสิทธิภาพเพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม จัดทำเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกผู้ให้บริการคัดแยก รีไซเคิลหรือรีมาร์เก็ต และขยะอิเล็กทรอนิกส์ที่บังคับใช้ทั่วทั้งองค์กรโดย ‘หน่วยงานความยั่งยืน’ และ ‘หน่วยงานจัดซื้อจัดจ้าง’ สำหรับทุกหน่วยงานในกระบวนการดำเนินธุรกิจของดีแทคที่มีการสร้างขยะอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้มั่นใจว่าขยะอิเล็กทรอนิกส์ที่เกิดจากดีแทคจะได้รับการจัดเก็บ ขนส่ง คัดแยก และรีไซเคิลอย่างถูกต้องเหมาะสมโดยผู้ให้บริการที่ได้รับใบอนุญาตจากกรมโรงงานอุตสาหกรรมอย่างถูกต้องและไม่มีการฝังกลบ

นอกจากการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมในกระบวนการธุรกิจภายในแล้ว บริษัทยังขยายการจัดการขยะอิเล็กทรอนิกส์ภายนอกภายใต้โครงการ “ทิ้งให้ดี” โดยบริษัทจะรวบรวมเก็บขยะอิเล็กทรอนิกส์ทั้งซากมือถือ แบตเตอรี่เสื่อมสภาพ อุปกรณ์เสริมต่าง ๆ ที่ไม่ใช้แล้วจากลูกค้ามาใช้รีไซเคิลด้วยวิธีการที่เหมาะสม เพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม บริษัทยังได้กระจายผู้“ทิ้งให้ดี”ขยะอิเล็กทรอนิกส์” ที่ dtac hall 51 สาขาทั่วประเทศ และตามจุดรับต่างๆ ของคู่ค้าและพันธมิตรของบริษัท โดยขยะอิเล็กทรอนิกส์เหล่านี้จะถูกนำไปคัดแยก จัดเก็บ กำจัด หรือรีไซเคิลอย่างถูกวิธี เช่น การนำไปสกัดเป็นโลหะ

มีค่า ถือเป็นความช่วยเหลืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้ไม่ต้องเกิดการสกัดโลหะใหม่จากการขุดเหมืองแร่ และช่วยลดคาร์บอนฟุตพริ้นท์อีกทางหนึ่งด้วย

ในปีพ.ศ. 2564 บริษัทจัดเก็บขยะอิเล็กทรอนิกส์ได้ทั้งสิ้น 184,218.12 กิโลกรัม แบ่งเป็นขยะอิเล็กทรอนิกส์จากโครงข่ายสัญญาณ 176,907 กิโลกรัม ซึ่งบริษัทได้นำขยะอิเล็กทรอนิกส์ทั้งหมดเข้าสู่กระบวนการรีไซเคิลโดยผู้ให้บริการที่ได้รับใบอนุญาตจากกรมโรงงานอุตสาหกรรมอย่างถูกต้องและมีกระบวนการที่ทันสมัยเป็นไปตามมาตรฐานสากล และจากโครงการ “ทิ้งให้ดี” ได้จำนวน 26,570 ชิ้น คิดเป็นน้ำหนัก 7,311.12 กิโลกรัม ซึ่งส่วนใหญ่เป็นโทรศัพท์มือถือ โมบายล์ดีไวซ์ อุปกรณ์ไอทีขนาดเล็ก และอุปกรณ์เสริม ซึ่งได้นำไปใช้ซ้ำหรือรีไซเคิลอย่างถูกวิธีได้ทั้งหมดเช่นกัน ถือเป็นการบรรลุเป้าหมาย zero landfill

2) ขยะมูลฝอย

การจัดการขยะมูลฝอยเป็นประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมที่สำคัญของบริษัทในช่วงที่ผ่านมา เนื่องจากการสร้างขยะมูลฝอยจากสำนักงานใหญ่และสำนักงานในภูมิภาครวมกันมากถึง 281 ตัน หรือ 37 กิโลกรัมต่อพนักงานหนึ่งคนในปีพ.ศ. 2562 และบริษัทยังไม่มีจัดการขยะเหล่านี้อย่างมีประสิทธิภาพ บริษัทจึงตั้งเป้าหมายลดปริมาณขยะมูลฝอยจากสำนักงานให้ได้อีก 40 ภายในปีพ.ศ. 2564 และไม่มีการฝังกลบขยะมูลฝอยที่เกิดจากกระบวนการธุรกิจของบริษัทภายในปีพ.ศ. 2565 โดยใช้วิธีการปรับปรุงวิธีการคัดเลือกผู้ให้บริการกำจัดขยะที่มีศักยภาพในการนำขยะเข้าสู่กระบวนการกำจัดอย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพ ไม่มีการฝังกลบ และให้ความรู้แก่พนักงานเรื่องการคัดแยกขยะอย่างต่อเนื่อง

ประเภทขยะ	พ.ศ. 2563		พ.ศ. 2564	
	จำนวนที่เก็บได้ (กก.)	วิธีกำจัดขยะ	จำนวนที่เก็บได้ (กก.)	วิธีกำจัดขยะ
ขยะทั่วไป	164,667.80	ฝังกลบทั้งหมด	127,066.40	ฝังกลบทั้งหมด
เศษอาหาร	806	นำไปผลิตอาหารสัตว์ทั้งหมด	55.2	นำไปผลิตอาหารสัตว์ทั้งหมด
ขยะกระดาษ	2,472	รีไซเคิลทั้งหมด	813.70	รีไซเคิลทั้งหมด
ขยะที่สามารถนำไปรีไซเคิลได้	3,764	รีไซเคิลทั้งหมด	708	รีไซเคิลทั้งหมด
ขยะที่นำไปสร้างพลังงานแบบ Refuse-Derived Fuel	306	นำเข้ากระบวนการสร้างพลังงานทั้งหมด	0	นำเข้ากระบวนการสร้างพลังงานทั้งหมด

การบริหารจัดการพลังงาน

การใช้พลังงานเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการดำเนินธุรกิจของบริษัทและถือเป็นต้นทุนการดำเนินงาน โดยเฉพาะการใช้พลังงานไฟฟ้าในการบริหารจัดการโครงข่ายสัญญาณเพื่อสามารถให้บริการลูกค้าและผู้บริโภคได้อย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม บริษัทตระหนักดีว่า การใช้พลังงานย่อมส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม จึงจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการเพื่อให้เป็นไปตามนโยบายความยั่งยืนด้านการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม และเป็นการแสดงเจตนารมณ์ในการสนับสนุนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ ข้อที่ 12 ‘สร้างหลักประกันให้มีรูปแบบการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน’

ข้อมูลการใช้พลังงานภายในองค์กรของบริษัท

การใช้พลังงานในองค์กร	ปริมาณการใช้พลังงาน (จิกะจูล)	
	ปีพ.ศ. 2563	ปีพ.ศ. 2564
ปริมาณการใช้เชื้อเพลิงไม่หมุนเวียนทั้งหมด		
เชื้อเพลิงจากปิโตรเลียม หรือน้ำมันดิบ (แก๊สโซลีน, ดีเซล)*	87,919	40,765
ปริมาณการใช้เชื้อเพลิงหมุนเวียนทั้งหมด		
พลังงานแสงอาทิตย์	216	324
ปริมาณการใช้พลังงานประเภทต่างๆ		
การใช้พลังงานไฟฟ้า (electricity consumption)**	2,639,948	3,056,909
รวมการใช้พลังงานทั้งหมดขององค์กร	2,728,083	3,097,998

หมายเหตุ *เชื้อเพลิงจากปิโตรเลียม เป็นข้อมูลที่ได้มาจากการรวบรวมข้อมูลพลังงานน้ำมันเชื้อเพลิงจาก fleet และยานพาหนะของบริษัท และการใช้พลังงานเชื้อเพลิงสำหรับเครื่องกำเนิดไฟฟ้า

** การใช้พลังงานไฟฟ้า เป็นข้อมูลที่ได้มาจากการรวบรวมข้อมูลการใช้พลังงานไฟฟ้าในโครงข่ายสัญญาณ ชุมสาย และศูนย์ข้อมูล การใช้พลังงานไฟฟ้าในสำนักงาน และศูนย์บริการลูกค้าทั่วประเทศ

จากฐานการใช้พลังงานของบริษัท พบว่าการใช้พลังงานไฟฟ้าเป็นประเด็นที่สำคัญ เนื่องจากมีปริมาณสูงเมื่อเทียบกับพลังงานประเภทอื่น และเป็นการใช้พลังงานจากแหล่งที่ยั่งยืน มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสูงและส่งผลกระทบต่อกระบวนการเปลี่ยนแปลงด้านภูมิอากาศ บริษัทจึงตั้งเป้าหมายลดการใช้พลังงานไฟฟ้าจากแหล่งที่ยั่งยืน เพิ่มการใช้พลังงานหมุนเวียนในกระบวนการดำเนินธุรกิจ สอดคล้องกับเป้าหมายลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้ได้ร้อยละ 50 ภายในปีพ.ศ. 2573 บริษัทจึงมีการดำเนินงานเรื่องลดการใช้พลังงานไฟฟ้าในโครงข่ายสัญญาณและสำนักงานของบริษัท ดังต่อไปนี้

1) การใช้พลังงานไฟฟ้าในโครงข่ายสัญญาณและ data center

บริษัทตั้งเป้าหมายระยะสั้นให้มีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าที่สุด (energy efficiency) ลดการใช้พลังงานไฟฟ้าในโครงข่ายสัญญาณ ชุมสาย และศูนย์ข้อมูลให้ได้ 25,000 จิกะจูล จัดทำแผนงานสำหรับปีพ.ศ. 2564 โดยมีผลการดำเนินงานต่อไปนี้

กิจกรรมเพื่อลดพลังงานไฟฟ้า	ปริมาณที่ลดได้เมื่อเทียบกับก่อนดำเนินการ (จิกะจูล)	ผลการดำเนินการต่อเป้าหมาย (ร้อยละ)
ปรับเปลี่ยนอุปกรณ์และใช้โซลูชันที่ช่วยประหยัดพลังงานมากขึ้น	13,099	51
ปรับขนาดพื้นที่และเพิ่มฉนวนกันความร้อนเพื่อประหยัดพลังงานสำหรับเครื่องปรับอากาศ	4,094	16
เปลี่ยนระบบเครื่องปรับอากาศให้เป็นระบบที่เน้นการประหยัดพลังงานไฟฟ้าโดยเฉพาะ (Air Inverter)	7,604	30
ติดตั้งระบบพลังงานแสงอาทิตย์ (solar power) ที่เสาส่งสัญญาณ	657.9	3

2) การใช้พลังงานไฟฟ้าในสำนักงานของบริษัท

ถึงแม้ว่าการใช้ไฟฟ้าในส่วนที่เป็นสำนักงานของบริษัท 8 แห่ง และ สำนักงานย่อยอีก 4 แห่ง จะมีปริมาณน้อยกว่าการใช้ไฟฟ้าในโครงข่ายสัญญาณมาก แต่เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม บริษัทจึงตั้งเป้าหมายลดการใช้ไฟฟ้าในสำนักงานทุกแห่ง รวมถึง call center 2 แห่งและ คลังสินค้า 1 แห่ง รวมกันให้ได้ร้อยละ 10 ต่อปีโดยเทียบกับปีก่อนหน้า โดยในปีพ.ศ. 2564 บริษัทได้ดำเนินงานต่างๆ รวมถึงสร้างความตระหนักและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของพนักงานในการประหยัดไฟฟ้า ดังต่อไปนี้

การบริหารจัดการผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงด้านภูมิอากาศ

ในปีพ.ศ. 2564 บริษัทได้เพิ่มประเด็นเรื่องการเปลี่ยนแปลงด้านภูมิอากาศ (climate change) เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของนโยบายด้านความยั่งยืน พร้อมจัดทำ ‘หลักปฏิบัติการจัดทำกลยุทธ์เพื่อลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงด้านภูมิอากาศ’ เพื่อเป็นกรอบการบริหารจัดการประเด็นดังกล่าว ภายใต้กรอบกลยุทธ์ “Responsible Business Conduct 2021-2023” และได้ตั้งเป้าหมายระยะยาวในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในกระบวนการดำเนินธุรกิจให้ได้ร้อยละ 50 ภายในปีพ.ศ. 2573 โดยใช้ข้อมูลการปล่อยก๊าซเรือนกระจกปีพ.ศ. 2562 เป็นปีฐาน ทั้งนี้ เป็นเจตนารมณ์ของบริษัทในการสนับสนุนเป้าหมายของความตกลงปารีส (Paris Agreement) ภายใต้กรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงด้านภูมิอากาศเพื่อควบคุมการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิโลก และเป้าหมายของรัฐบาลไทยในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกระดับชาติให้ได้ร้อยละ 20 ภายในปีพ.ศ. 2573

การบริหารจัดการความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงด้านภูมิอากาศ

บริษัทได้เข้าร่วมการประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศกับกลุ่มเทเลนอร์ (ผู้ถือหุ้นของบริษัท) โดยได้นำกรอบแนวทาง Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD) มาใช้การประเมินความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงด้านภูมิอากาศของบริษัท ประกอบด้วยความเสี่ยงทางกายภาพ (physical risk) และความเสี่ยงเปลี่ยนผ่าน (transition risk) ซึ่งมีขอบเขตความหมายดังนี้

- ความเสี่ยงทางกายภาพ หรือ physical risk หมายถึง ความเสี่ยงจากผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงด้านภูมิอากาศโดยตรงต่อการดำเนินธุรกิจ ได้แก่ ฝนตกหนัก พายุหมุนเขตร้อน ไฟป่า น้ำท่วม ความแห้งแล้ง คลื่นความร้อน ระดับน้ำทะเล ปรากฏการณ์น้ำในอากาศ และการเปลี่ยนแปลงของอุทกภัย
- ความเสี่ยงเปลี่ยนผ่าน หรือ transition risk หมายถึง ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายกฎหมาย กฎเกณฑ์ เทคโนโลยี อุปสงค์อุปทานต่อพลังงานหมุนเวียนในตลาด พฤติกรรมบริโภค และการเคลื่อนย้ายถิ่นฐานของประชากร

โดยการประเมินครอบคลุมความเสี่ยงในระยะสั้น (ปีพ.ศ. 2563 – 2568) ความเสี่ยงในระยะกลาง (ปีพ.ศ. 2568 – 2578) และความเสี่ยงในระยะยาว (ปีพ.ศ. 2578 – 2593) และบริษัทได้เลือกใช้สถานการณ์ (scenario) ในการประเมินทั้งความเสี่ยงทางกายภาพและความเสี่ยงเปลี่ยนผ่านใน 3 ระดับ ดังต่อไปนี้

- **สถานการณ์ที่ 1** – ระดับที่มีการใช้มาตรการที่เข้มแข็ง (Strong Mitigation Scenario)
- **สถานการณ์ที่ 2** – ระดับที่มีการใช้มาตรการบางส่วน (Delayed and Disorderly Scenario)
- **สถานการณ์ที่ 3** – ระดับที่มีการดำเนินการไปตามปกติ (Business-As-Usual Scenario)

บริษัทได้กำหนดตำแหน่งการประเมินที่ระยะกลาง (พ.ศ. 2573) และอ้างอิงจากการคาดการณ์แนวโน้มการดำเนินงานด้านการลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงด้านภูมิอากาศของโลก ซึ่งมุ่งไปสู่ระหว่างสถานการณ์ที่ 1 และสถานการณ์ที่ 2 โดยมีผลการประเมินโดยสรุป ดังนี้

สถานการณ์	ระยะเวลา	ความเสี่ยงทางกายภาพ	ความเสี่ยงเปลี่ยนผ่าน
ระดับที่มีการใช้มาตรการที่เข้มแข็ง (Strong Mitigation Scenario)	ระยะกลาง	ระดับกลาง	ระดับกลาง
	ระยะยาว	ระดับกลาง	ระดับสูง
ระดับที่มีการใช้มาตรการบางส่วน (Delayed and Disorderly Scenario)	ระยะกลาง	ระดับกลาง	ระดับต่ำ
	ระยะยาว	ระดับสูง	ระดับสูง
ระดับที่มีการดำเนินการไปตามปกติ (Business-As-Usual Scenario)	ระยะกลาง	ระดับสูง	ระดับต่ำ
	ระยะยาว	ระดับสูงมาก	ระดับต่ำ

ผลการประเมินความเสี่ยงนี้ชี้ให้เห็นว่า บริษัทจำเป็นต้องมีแนวทางเพื่อลดระดับความเสี่ยงและความรุนแรงจากผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับการดำเนินธุรกิจของบริษัท โดยได้ระบุแนวทางไว้ดังต่อไปนี้ และบริษัทได้นำแนวทางเหล่านี้เข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของนโยบายความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมของบริษัทแล้ว และจะมีการจัดทำแผนงานเพื่อบรรลุนโยบายและเป้าหมายในปีถัดไป

- มีการทำงานแบบเชิงรุกเพื่อเพิ่มการใช้พลังงานหมุนเวียนในกระบวนการดำเนินธุรกิจ ทดแทนการใช้พลังงานจากแหล่งที่ไม่ยั่งยืน
- ริเริ่มและพัฒนาสัญญาการซื้อขายพลังงานไฟฟ้า (Power Purchase Agreement) กับผู้ผลิตหรือผู้ให้บริการพลังงานหมุนเวียนในระยะยาว
- ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้จัดหาสินค้าและบริการในห่วงโซ่อุปทานมีเป้าหมาย มาตรการ หรือแผนงานเพื่อลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงด้านภูมิอากาศต่อการดำเนินธุรกิจของตนเอง
- มีการประเมินสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงด้านภูมิอากาศอย่างสม่ำเสมอ เพื่อระบุความเสี่ยงต่อการดำเนินธุรกิจและจัดทำแผนงานรับมือกับผลกระทบนั้นๆ เช่น การเคลื่อนย้ายของประชากรอันเป็นผลจากภัยพิบัติหรือความขัดแย้ง เป็นต้น

ข้อมูลการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของบริษัท

บริษัทได้จัดทำคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กร (Carbon Footprint for Organization: CFO) เพื่อเป็นการรายงานการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เป็นฐานข้อมูลสำหรับการวางแผนงานและการติดตามผลการดำเนินงานลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของบริษัท และเพื่อให้เป็นไปตามนโยบายความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมของบริษัท โดยเป็นการรวบรวมและคำนวณข้อมูลจากการดำเนินธุรกิจโดยบริษัทและบริษัทในเครือ 8 แห่ง ที่บริษัทควบคุมการดำเนินงาน (operational control)

การปล่อยก๊าซเรือนกระจกปีพ.ศ. 2564*

	ค่าการปล่อยก๊าซเรือนกระจก	กิจกรรมในกระบวนการดำเนินธุรกิจ
Scope 1	10,688 tCO2e (1.89%)	การใช้น้ำมันเชื้อเพลิงในการเผาไหม้ ซึ่งเกิดจากการใช้รถยนต์ของบริษัท และการใช้น้ำมันสำหรับเครื่องกำเนิดไฟฟ้าของโครงข่ายเสาสัญญาณ ใช้สำรองไฟฉุกเฉินในบริษัทเพื่อจ่ายให้กับอุปกรณ์ที่มีความสำคัญของบริษัท เช่น อุปกรณ์เน็ตเวิร์ค อุปกรณ์ด้านความปลอดภัย และ ฯลฯ
Scope 2	463,111 tCO2e (81.76%)	การซื้อพลังงานไฟฟ้าที่โครงข่ายเสาสัญญาณ ชุมสาย และศูนย์ข้อมูล สำหรับการรับและส่งคลื่นสัญญาณให้ลูกค้าทุกภูมิภาค และการใช้ไฟฟ้าที่สำนักงานใหญ่และสำนักงานย่อยตามภูมิภาค รวมถึงศูนย์ให้บริการลูกค้าทั่วประเทศ และค่าความเย็นจากการเช่าสำนักงานและพื้นที่เช่าตามห้างสรรพสินค้า โดยการใช้พลังงานไฟฟ้าจากแหล่งที่ไม่ยั่งยืน
Scope 3	92,604 tCO2e (16.35%)	การเดินทางของพนักงานด้วยพาหนะที่ไม่ใช่ของบริษัทการเดินทางไปสัมมนา หรือ ทำงานนอกสถานที่ของทีนขาย การใช้วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ซึ่งเกิดจากห่วงโซ่อุปทานของดีแทค โดยการคำนวณจากการก่อสร้างเสาสัญญาณ การใช้คอมพิวเตอร์ และระบบ Softwareเพื่อปฏิบัติงานต่างๆ และ การกำจัดขยะของสำนักงาน
Total	556,403 tCO2e	

*บริษัทกำลังดำเนินการทวนสอบข้อมูลการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในปี 2564 สามารถดูข้อมูลการทวนสอบและรับรองการแสดงผลได้ที่เว็บไซต์ความยั่งยืนของบริษัท

การปล่อยก๊าซเรือนกระจกปีพ.ศ. 2563

ค่าคาร์บอนฟุตพริ้นท์องค์กร 412,516 tCO₂e ใน Scope 1 และ Scope 2 ครอบคลุมเฉพาะสำนักงานใหญ่และสำนักงานย่อย โครงข่ายสัญญาณ ชุมสาย ศูนย์ข้อมูล แต่ไม่รวมศูนย์บริการลูกค้าทั่วประเทศ รับรองการแสดงผลคาร์บอนฟุตพริ้นท์องค์กร โดยองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน)

การปล่อยก๊าซเรือนกระจกปีพ.ศ. 2562

ค่าคาร์บอนฟุตพริ้นท์องค์กร 353,319 tCO₂e ใน Scope 1 และ Scope 2 มาจากข้อมูลที่รวบรวมภายในบริษัทซึ่งอาจไม่ครอบคลุมทั้งกระบวนการดำเนินธุรกิจ และไม่มีการทวนสอบเพื่อขอรับรองการแสดงผลคาร์บอนฟุตพริ้นท์องค์กร

บริษัทมีการประเมินและสอบทานเพื่อค้นหาจุดเปราะบางและความเสี่ยงในประเด็นด้านสิทธิมนุษยชน ซึ่งทำให้บริษัทต้องมีการศึกษาประเด็นดังกล่าวในระยะยาว การจัดทำแผนเพื่อปรับปรุงกระบวนการดำเนินธุรกิจ รวมถึงการสื่อสารกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างสม่ำเสมอ บริษัทกำหนดให้มีการประเมินและสอบทานเรื่องสิทธิมนุษยชนทุก 2 ปี รวมถึงดำเนินกิจกรรมให้ความรู้แก่พนักงานในประเด็นด้านสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา

พนักงานและแรงงาน

บริษัทมีนโยบายปฏิบัติต่อแรงงานตามหลักการ International Labour Organizations' Eight Fundamental Conventions โดยนโยบายดังกล่าวมีประเด็นสำคัญดังนี้

- บริษัทจะไม่มีการจ้างงานแรงงานที่อายุต่ำกว่าที่กฎหมายกำหนด ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบงานประจำ (permanent) หรือ สัญญาจ้าง (fixed term)
- บริษัทต่อต้านการใช้แรงงานที่ถูกบังคับ หรือแรงงานที่ต้องทำงานเพื่อชดใช้หนี้ พนักงานทุกคนมีสิทธิ์ตัดสินใจลาออกจากงานได้อย่างอิสระหลังจากที่แจ้งบริษัทตามระยะเวลาที่กำหนด
- บริษัทให้ความเคารพต่อสิทธิ์ในการรวมกลุ่มและการร่วมเจรจาต่อรอง (collective bargaining) ของพนักงาน และให้สิทธิ์พนักงานในการเลือกผู้แทน (representatives) ที่มีศักยภาพในการปกป้องการใช้สิทธิ์และสวัสดิการของพนักงาน
- บริษัทจะไม่มีการเลือกปฏิบัติแก่ผู้แทนที่ได้รับเลือกจากสภาผู้แทนพนักงานตามกระบวนการที่ถูกต้องเป็นทางการ และเป็นไปตามกฎหมาย
- บริษัทจะกำหนดชั่วโมงการทำงานในแต่ละวันให้เหมาะสมและมีระยะเวลาเพียงพอสำหรับการพักผ่อนให้เป็นไปตามกฎหมายแรงงาน

บริษัทกำหนดให้หลักปฏิบัติเรื่องความเท่าเทียมเป็นพื้นฐานสำคัญในการจ้างงานและการบริหารทรัพยากร โดยกระบวนการสรรหาและจ้างงานจะต้องมีความโปร่งใส ไม่เลือกปฏิบัติ ให้โอกาสผู้สมัครทุกคนอย่างเท่าเทียมตามที่ได้ระบุไว้ใน “ดีแทคธรรมาภิบาล” ตำแหน่งงานใดที่ว่างลงและยังไม่มีผู้สืบทอดตำแหน่ง จะต้องมีการประกาศสรรหาทั้งภายในและภายนอกบริษัท กระบวนการสรรหาจะต้องมุ่งไปสู่ความหลากหลายและเป็นไปตามกฎหมาย และจะต้องคัดเลือกผู้สมัครจากประสบการณ์การทำงานและความสามารถ รวมไปถึงทัศนคติและคุณลักษณะที่สอดคล้องกับค่านิยม พันธกิจ และเป้าหมายขององค์กร พนักงานทุกคนจะต้องสามารถเข้าถึงโอกาสต่างๆ ที่จะนำไปสู่ความก้าวหน้าทางอาชีพอย่างเท่าเทียม และได้รับการประเมินผลงานอย่างเป็นธรรม

ในด้านการดูแลพนักงานและแรงงาน บริษัทมีการดำเนินงานด้านพนักงานที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

1) ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

ในปี พ.ศ. 2564 บริษัทยังคงได้รับผลกระทบต่อเนื่องจากการแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) จากปีก่อนหน้า โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับด้านการดูแลพนักงาน ซึ่งบริษัทยังคงดำเนินนโยบาย work from home เพื่อลดความเสี่ยงจากการสัมผัสเชื้อไวรัส ควบคู่ไปกับการส่งเสริมวิถีการทำงานแบบใหม่ Tight-Loose-Tight คือ การทำงานที่มีความยืดหยุ่น ปลอดภัย มีสุขภาวะ แต่ยังคงสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ บริษัทยังดำเนินกิจกรรมอื่นๆ เพื่อลดความเสี่ยงและบรรเทาผลกระทบจากการแพร่ระบาด COVID-19

- จัดหาวัคซีนป้องกัน COVID-19 ให้แก่พนักงาน โดยสามารถจัดให้พนักงานร้อยละ 99 ได้รับวัคซีนภายในปีพ.ศ. 2564
- จัดหาอุปกรณ์ป้องกันการสัมผัสไวรัส เช่น หน้ากาก

อนามัย เจลแอลกอฮอล์ เป็นต้น และจัดทำขั้นตอนการทำงานทำความสะอาดและการปฏิบัติตัวในระหว่างการทำงาน ให้แก่พนักงานที่ศูนย์บริการของบริษัท

- ปรับพื้นที่การทำงานและเพิ่มอุปกรณ์ในสำนักงานที่ช่วยให้มีการเว้นระยะห่างและลดการสัมผัส
- ให้ความช่วยเหลือแก่พนักงานที่ติดเชื้อ COVID-19 เช่น จัดหาชุดตรวจแบบ RT-PCR สำหรับตรวจซ้ำ การจัดหาชุดตนเองในช่วง home isolation การเดินทางไปยังโรงพยาบาล เป็นต้น
- ส่งเสริมสุขภาวะที่ดีสำหรับพนักงานทั้งทางร่างกายและจิตใจ เช่น จัดให้มีออนไลน์ปรึกษากับนักจิตวิทยา ช่องทางการแสดงความคิดเห็นและร้องเรียนแบบเปิดเผยตัวตน (OpenTalk) รวมถึงกิจกรรมสนับสนุนการเพื่อผ่อนคลายจากการทำงานและส่งเสริมให้มี work-life balance แก่พนักงาน

นอกเหนือจากการดูแลพนักงานในช่วง COVID-19 ระบาด บริษัทยังได้ริเริ่มโครงการ Mission SAFE มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความตระหนัก ความรู้ และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เกี่ยวกับความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ดี นำไปสู่การสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยในองค์กร (health and safety culture) การดำเนินงานในโครงการ Mission SAFE แบ่งเป็น 3 ระยะ ได้แก่

- **ระยะที่ 1** – สร้างความตระหนักเกี่ยวกับความปลอดภัยและอาชีวอนามัยในที่ทำงานทั่วทั้งองค์กร ด้วยการสื่อสารแบบ Tone-from-the-Top รวมถึงสร้างทักษะแก่หัวหน้างานให้สามารถส่งเสริมความตระหนักและพฤติกรรมความปลอดภัยแก่ทีมงาน
- **ระยะที่ 2** – สร้างและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของพนักงานให้มีการรักษาความปลอดภัยและส่งเสริมอาชีวอนามัยแบบเชิงรุก มีการรายงานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้ว (incident) หรือยังไม่เกิดขึ้นแต่อาจก่อให้เกิด

อุบัติเหตุ การบาดเจ็บ หรือการสูญเสีย (observation) โดยบริษัทได้จัดทำระบบสำหรับการรายงานเหตุการณ์ที่พนักงานของบริษัทและของผู้จัดหาสินค้าและบริการพบเห็นหรือต้องการให้เกิดการปรับปรุงแก้ไข และสามารถติดตามความก้าวหน้าของการแก้ไขโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจนกระทั่งการปรับปรุงแก้ไขแล้วเสร็จ

- **ระยะที่ 3** – อบรมให้ความรู้และทักษะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานอย่างปลอดภัยสำหรับงานที่มีลักษณะเฉพาะและมีความเสี่ยงด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยสูง โดยบริษัทได้เริ่มการอบรมเรื่องการขับขี้อย่างปลอดภัยสำหรับพนักงานกลุ่มที่ต้องใช้ยานพาหนะในการปฏิบัติงาน เช่น พนักงานขายเคลื่อนที่ พนักงานกระจายสินค้า เป็นต้น โดยบริษัทตั้งเป้าหมายอบรมเรื่องการขับขี้อย่างปลอดภัยให้แก่พนักงานในกลุ่มนี้ให้ได้ร้อยละ 99 ต่อไตรมาส

ในปี พ.ศ.2564 บริษัทไม่มีเหตุการณ์สูญเสียที่เกี่ยวข้องกับอาชีวอนามัย และความปลอดภัยในพนักงาน สถิติความถี่ของการบาดเจ็บจากการทำงานถึงขั้นหยุดงาน (Lost-Time Injuries Frequency: LTIF) และอัตราการปิดขั้นตอนการปฏิบัติงานจากการบาดเจ็บถึงขั้นหยุดงาน (Lost-Time Injuries Close-out rate: LTICO) เป็นศูนย์

2) การฝึกอบรมพนักงาน

ดีแทคดำเนินโครงการ 40-Hour Challenge ต่อเนื่องมาเป็นที่ 3 ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้พนักงานได้เรียนรู้เพื่อทบทวนทักษะและเพิ่มทักษะทางช่องทางออนไลน์ให้ได้น้อยกว่า 40 ชั่วโมง พนักงานแต่ละคนสามารถเลือกเรียนคอร์สหรือเนื้อหาที่ตนเองสนใจและเป็นประโยชน์ในการทำงานจาก dtac academy และแพลตฟอร์มการเรียนออนไลน์ชั้นนำอย่าง LinkedIn Learning และ Coursera เป็นต้น โดยในปี พ.ศ. 2564 พนักงานจำนวน 3,211 คนเข้าเรียนออนไลน์รวมทั้งสิ้น 234,368 ชั่วโมง หรือประมาณ 78.21 ชั่วโมงต่อพนักงาน 1 คน

3) การสำรวจความผูกพันของพนักงานที่มีต่อบริษัท

ดีแทคจัดทำการประเมินความผูกพันของพนักงานต่อองค์กร (Employee Engagement Survey) ปีละ 1 ครั้ง โดยในปี พ.ศ. 2564 มีพนักงานเข้าร่วมการประเมินทั้งสิ้น 2,739 คน คิดเป็นร้อยละ 97 โดยมีผลการประเมินคือ พนักงานร้อยละ 79 อยู่ในกลุ่มที่รู้สึกว่าได้รับการสนับสนุนให้ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความผูกพันกับบริษัท

ลูกค้า

ลูกค้าเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งที่บริษัทต้องการให้ได้รับความพึงพอใจและประสบการณ์สูงสุดจากสินค้าและบริการ สำหรับดีแทค ทุกความเห็น ความพึงพอใจ ปัญหาความต้องการ และพฤติกรรมของลูกค้าส่วนเป็นวัตถุดิบสำคัญในการกำหนดทิศทางการลงทุนและการบริหารงานในทุกๆ ด้านของธุรกิจ

บริษัทได้ใช้เครื่องมือหลากหลายเพื่อใช้ในการวัดผลความพึงพอใจและประสบการณ์การใช้บริการของลูกค้า ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาวิจัย การสำรวจความคิดเห็น และการติดต่อสนทนาสัมพันธ์ผ่านกิจกรรมต่างๆ นอกจากนี้ บริษัทยังได้จัดตั้งทีมผู้เชี่ยวชาญที่ศึกษาผลการประเมินปัญหา ความต้องการ และความพึงพอใจของลูกค้าอย่างละเอียด และจัดทำแนวทางเพื่อปรับปรุงธุรกิจและบริการอย่างเร่งด่วน

นอกจากนี้ บริษัทคำนึงถึงข้อมูลความเป็นส่วนตัวของลูกค้าในการดำเนินธุรกิจอย่างเคร่งครัดเพื่อสร้างความเชื่อมั่นและรักษาสิทธิขั้นพื้นฐานของผู้บริโภค และได้กำหนดนโยบายการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลตามมาตรฐานสากล พนักงานทุกคนต้องให้ความสำคัญกับเรื่องการรักษาข้อมูลความลับของลูกค้าในการทำงานทุกเรื่องเป็นอันดับแรก พร้อมกันนี้บริษัทยังได้ปรับปรุงมาตรฐานและการดำเนินนโยบายด้านการคุ้มครองส่วนบุคคล

1) การปกป้องรักษาข้อมูลส่วนตัวของลูกค้า

บริษัทได้มีการปรับปรุงหลักปฏิบัติให้สอดคล้องและเป็นไปตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 ซึ่งจะมีผลบังคับใช้ในปีพ.ศ. 2565 โดยบริษัทมีการดำเนินงานปรับปรุงขั้นตอนการดำเนินงานที่สำคัญในกระบวนการต่าง ๆ เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ดังต่อไปนี้

- การให้บริการลูกค้า
- การทำงานร่วมกับคู่ค้าทางธุรกิจ
- ความปลอดภัยทางไซเบอร์ (cybersecurity)
- การประเมินความเสี่ยงด้านการปกป้องข้อมูลส่วนตัว มุ่งเน้นความโปร่งใส และ การใช้ข้อมูลเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกฎหมาย
- ระบบการจัดเก็บคำยินยอมของลูกค้าและอายุการใช้งานข้อมูล

บริษัทได้ประกาศนโยบายความเป็นส่วนตัวเพื่อให้มั่นใจว่าข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้าจะได้รับการปกป้องและเป็นไปตามมาตรฐานและกฎหมาย และได้จัดตั้ง ‘หน่วยงานการปกป้องรักษาข้อมูลความเป็นส่วนตัวของลูกค้า’ เพื่อทำหน้าที่บังคับใช้นโยบาย อบรมให้ความรู้ ดูแลความเสี่ยงและประเมินผลกระทบ พร้อมทั้งปรับปรุงขั้นตอนการปกป้องรักษาข้อมูลส่วนตัวของลูกค้าให้เหมาะสมต่อสถานการณ์ปัจจุบันและความเสี่ยงที่เกิดขึ้นใหม่อยู่เสมอ

ในปีพ.ศ. 2564 บริษัทได้รับข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการปกป้องรักษาข้อมูลส่วนตัวจำนวน 9 กรณี และได้ดำเนินการตรวจสอบและแก้ไขปรับปรุงแล้วทั้งหมด นอกจากนี้ ยังมีการอบรมให้ความรู้แก่พนักงานของบริษัทจำนวนประมาณ 1,000 ราย ซึ่งเป็นพนักงานกลุ่มที่บริษัทประเมินแล้วว่าอาจมีการทำงานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนตัวของลูกค้า และอาจเข้าถึงข้อมูลส่วนตัวของลูกค้าอย่างไม่ถูกต้องตามหลักปฏิบัติได้

2) การปกป้องสิทธิของลูกค้าด้วยกระบวนการประเมินคำขอจากหน่วยงานภาครัฐ

บริษัทได้จัดทำเกณฑ์การพิจารณาและกระบวนการจัดการคำร้องขอจากหน่วยงานภาครัฐ หรือ Authority Request และบังคับใช้ภายในองค์กรอย่างเคร่งครัด ซึ่งเกณฑ์พิจารณาดังกล่าวจะอยู่บนพื้นฐานของกฎหมายของประเทศไทยและหลักสิทธิมนุษยชน เมื่อได้รับคำสั่งจากหน่วยงานภาครัฐ บริษัทจะมีการประเมินว่าคำสั่งดังกล่าวกระทำการโดยหน่วยงานที่มีอำนาจตามกฎหมายและตามหลักสิทธิมนุษยชนหรือไม่

ในปีพ.ศ. 2564 บริษัทได้ดำเนินการตามคำสั่งจากหน่วยงานภาครัฐ ดังต่อไปนี้

- คำสั่งขอเข้าถึงข้อมูลส่วนตัวของลูกค้า จำนวนมากกว่า 10,000 คำสั่ง
- คำสั่งห้ามเข้าถึงเนื้อหาในอินเทอร์เน็ต จำนวน 221 คำสั่ง
- ไม่มีคำสั่งให้ปิดเสาสัญญาณ
- คำสั่งให้เผยแพร่ข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐ จำนวน 4 คำสั่ง

ชุมชนและสังคม

บริษัทกำหนดกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องกับชุมชนและสังคม ได้แก่ ชุมชนที่มีการติดตั้งเสาสัญญาณของบริษัท ผู้บริโภค และสังคมโดยรวม และมีการดำเนินงานดังต่อไปนี้

1) การขยายโครงข่ายอย่างมีความรับผิดชอบ

การติดตั้งเสาจำนวนมากในระยะเวลาอันสั้นอาจเพิ่มความเสี่ยงที่จะสร้างผลกระทบด้านลบต่อชุมชนได้ ดังนั้น ดีแทคจึงให้ความสำคัญกับการทำงานร่วมกับชุมชนอย่างเคร่งครัด เพื่อให้มั่นใจว่าการติดตั้งเสาของดีแทคจะเป็นไปตามมาตรฐาน เป็นธรรม และผ่านการมีส่วนร่วมของชุมชนอย่างแท้จริง โดยผ่านสามหลักการในการทำงานร่วมกัน คือ การปฏิบัติต่อทุกฝ่ายอย่างเท่าเทียม การปฏิบัติตามกฎหมาย และความปลอดภัย

บริษัทจัดให้มีช่องทางสำหรับเจ้าของพื้นที่และผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถสื่อสารกับบริษัทได้โดยตรง เพื่อสอบถาม เสนอแนะ เจริญต่อรอง หรือร้องเรียนเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเสา สัญญาณและการปฏิบัติตามสัญญาเช่าพื้นที่ และได้จัดตั้ง คณะทำงาน EMF (Electromagnetic Field) เพื่อทำงานควบคู่ กับหน่วยงานต่างๆ ที่ดำเนินการก่อสร้างเสาสัญญาณ และ ให้ข้อมูล ความรู้ที่ถูกต้องในเรื่องความปลอดภัยของสนาม แม่เหล็กไฟฟ้า ซึ่งเป็นประเด็นหลักที่บางชุมชนให้ความสำคัญ แก่ชุมชนด้วย

บริษัทได้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคารพ.ศ. 2522 และข้อบังคับของสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจาย เสียง กิจการโทรคมนาคมและกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) รวมไปถึงตามกฎหมายระเบียบต่าง ๆ ของแต่ละพื้นที่ โดยการทําสัญญาร่วมกับเจ้าของพื้นที่ที่จะต้องผ่านการตรวจสอบจาก ฝ่ายกฎหมายทั้งหมดเพื่อให้มั่นใจว่าข้อตกลงต่าง ๆ เป็นไปตาม กฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

2) การสร้างสังคมดิจิทัลสำหรับทุกคน (Digital Inclusion)
การสร้างสังคมดิจิทัลสำหรับทุกคนถือเป็นการดำเนินงาน ด้านความยั่งยืนระยะยาวของบริษัท และเป็นหนึ่งในประเด็น สำคัญใน Responsible Business Strategy 2021-2023 เนื่องจากบริษัทเล็งเห็นถึงโอกาสในการเป็น ‘ตัวเร่ง’ ให้เกิด ทั้งความเหลื่อมล้ำและความเท่าเทียมทางดิจิทัลในสังคม บริษัทจึงได้กำหนดให้การสร้างสังคมดิจิทัลสำหรับทุกคนเป็น ส่วนหนึ่งของกลยุทธ์ Responsible Business Strategy 2021-2023

บริษัทได้กำหนดองค์ประกอบของการสร้างสังคมดิจิทัล สำหรับทุกคนตามโดยอ้างอิงจากองค์ความรู้ของหน่วย งาน National Digital Inclusion ในประเทศสหรัฐอเมริกา เพื่อให้ครอบคลุมการเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัลในทุกมิติ ซึ่งมี องค์ประกอบ 5 ด้าน ดังต่อไปนี้

- สามารถเข้าถึงบริการอินเทอร์เน็ตได้
- มีอุปกรณ์มือถือและโมบายล์ดีไวซ์ต่างๆ ที่สามารถ เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตได้
- สามารถเข้าถึงทักษะการใช้อินเทอร์เน็ตตามที่ต้องการ ตั้งแต่ระดับพื้นฐานจนถึงขั้นสูง
- สามารถเข้าถึงการช่วยเหลือด้านเทคโนโลยีเมื่อต้องการ
- มีแอปพลิเคชันต่างๆ ที่ส่งเสริมให้ทุกคนมีส่วนร่วมใน โลกออนไลน์ได้อย่างปลอดภัยและมีความหมาย

โครงการเน็ตทำกิน

โครงการเน็ตทำกิน หรือ Net For Living เป็นโครงการที่พัฒนา ต่อยอดมาจากโครงการเน็ตอาสาที่บริษัทได้เริ่มดำเนินงานมาตั้งแต่ ปีพ.ศ. 2557 ซึ่งยังคงวัตถุประสงค์เดิม คือ เพิ่มความรู้และทักษะใช้ อินเทอร์เน็ตและเครื่องมือดิจิทัลต่างๆ แก่กลุ่มเปราะบาง เช่น ผู้สูงอายุ เยาวชน ผู้ที่เคยติดคุกต้องโทษ และกลุ่มชาติพันธุ์ เป็นต้น แต่เน้นที่ การพัฒนากลุ่มเปราะบางเหล่านี้ให้เป็นผู้ประกอบการรายย่อย มีรายได้ เพิ่มขึ้น และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ในปีพ.ศ. 2564 บริษัทได้ร่วมกับหน่วยงานที่มีเป้าหมายในการเพิ่ม ทักษะดิจิทัลแก่กลุ่มเปราะบาง อาทิ สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล (depa) มูลนิธิอินเทอร์เน็ตร่วมพัฒนาไทย และบริษัท Young Happy จัดกิจกรรมอบรมเพิ่มทักษะทางดิจิทัลและการตลาดออนไลน์ให้แก่ ผู้ประกอบการรายย่อยใน 9 จังหวัด โดยมีผู้เข้าร่วมอบรมทั้งหมด 400 ราย ซึ่งในจำนวนนี้มีผู้สูงอายุ 250 ราย (ผู้ที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป) และจากการวัดผลสัมฤทธิ์โครงการ พบว่า

- ผู้ที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 24 ซึ่งเกิดจากการเพิ่มลูกค้าได้เฉลี่ยร้อยละ 11 โดยมี ผู้ประกอบการส่วนหนึ่งที่มีลูกค้าใหม่เพิ่มขึ้นคิดเป็น ร้อยละ 50 และเพิ่มช่องทางการขายออนไลน์ได้
- ผู้ที่เข้าร่วมโครงการมีทักษะทางดิจิทัลเพิ่มขึ้น แบ่งออก เป็น
  - ทักษะการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ (Social media) : ร้อยละ 51 มีทักษะในการขายสินค้าผ่านทางเพจ เฟซบุ๊ก
  - ทักษะการใช้งานพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-Commerce) : ร้อยละ 56 ใช้งานแอป ซื้อ-ขาย สินค้า บนแพลตฟอร์ม e-Commerce (Shopee, Lazada)
  - ทักษะการสร้างคอนเทนต์ออนไลน์คอนเทนต์ (Online content) : ร้อยละกว่า 30 สามารถถ่าย ภาพหรือวิดีโอในการโปรโมท และใช้งาน #แฮชแท็ก
  - ทักษะการใช้งานเครื่องมือส่งเสริมการตลาด (Marketing Tool usage) : ร้อยละ 43 สามารถ สร้างตัวตนบนออนไลน์จากการปักหมุดร้านบน Google Maps ได้
- ผู้เข้าร่วมโครงการมีความมั่นใจในการประกอบธุรกิจ ร้อยละ 36

โครงการ Smart Farmer

บริษัทมีความมุ่งมั่นในการนำเอาเทคโนโลยีดิจิทัลมาช่วยแก้ปัญหา ของผู้คนในสังคมไทยหลากหลายกลุ่ม โดยกลุ่มเกษตรกรเป็นกลุ่มที่ บริษัทได้ให้ความสำคัญเนื่องจากเป็นประชากรกลุ่มใหญ่ถึงร้อยละ 30 ของประเทศ แต่กลับสามารถสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจเพียงราว ร้อยละ 10 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ตามข้อมูลของ ธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งตัวเลขดังกล่าวสะท้อนถึงผลิตภาพ ของภาคเกษตรไทยที่ยังคงขาดการบูรณาการด้านเทคโนโลยี บริษัท จึงได้ดำเนินโครงการ Smart Farmer มาเป็นระยะเวลากว่า 12 ปี

เพื่อพัฒนาและส่งมอบเทคโนโลยีเพื่อยกระดับเกษตรกรรายย่อย โดย ในปีพ.ศ. 2564 บริษัทได้ดำเนินโครงการและกิจกรรมต่างๆ เพื่อ ยกระดับเกษตรกรไทย ดังต่อไปนี้

1) โครงการเกษตรกรสำนักรักบ้านเกิด

เป็นโครงการต่อเนื่องจากโครงการสำนักรักบ้านเกิดเพื่อพัฒนา ผู้นำชุมชนด้วยปณิธานการปลูกจิตสำนึกการพัฒนาบ้านเกิด เมืองนอนแก่เยาวชนของผู้ก่อตั้ง คุณบุญชัย เบญจรงคกุล มี วัตถุประสงค์เพื่อค้นหา สนับสนุน และยกย่องเชิดชูเกษตรกรที่ มีศักยภาพในการเป็นต้นแบบสำหรับเกษตรกรยุคใหม่ที่มีวิธีคิด อย่างเป็นระบบ สามารถนำบทเรียนต้นแบบไปประยุกต์ใช้ให้เกิด ผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม ปรับตัวกับกระแสการเปลี่ยนแปลง พังพาตนเองได้ พร้อมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนอย่างยั่งยืน

โครงการคัดเลือกเกษตรกรสำนักรักบ้านเกิดประจำปีพ.ศ. 2564 ครั้งที่ 13 จัดขึ้นภายใต้แนวคิด ‘เกษตรกรสร้างสรรค์ สุขยั่งยืน’ ค้นหาเกษตรกรที่มีศักยภาพ มีแนวความคิด และการปฏิบัติ ด้านเกษตรอินทรีย์ โดยใช้องค์ความรู้ต่างๆ มาพัฒนาและ ต่อ ยอดเพิ่มมูลค่าให้ผลผลิตทั้งยังสร้างความยั่งยืนให้แก่คุณภาพ ชีวิตของตนเอง สังคม และชุมชนโดยรอบ ซึ่งสอดคล้องกับ นโยบายของภาครัฐในเรื่องเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (Bio-Circular-Green Economy: BCG) โดยมีผู้ชนะรางวัล เกษตรกรสำนักรักบ้านเกิด ได้แก่

- **รางวัลชนะเลิศ** – คุณนราธิป ภูมิถาวร เกษตรกรจาก ฟาร์มปุนาชาญาดา จังหวัดสุโขทัย เกษตรกรผู้สร้าง ธุรกิจจากความชอบ เกิดเป็นธุรกิจปุนาอินทรีย์สร้าง ชีวิต
- **รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1** - คุณจิรภัทร คาคีวี เกษตรกรจากแสนบุญฟาร์ม จังหวัดกาฬสินธุ์ วิศวกร ผู้ผันตัวมาเป็นเกษตรกร สร้างผลผลิตทางการเกษตร ส่งออกผักสด น้ำพริกกุ้งสมุนไพร และกุ้งก้ามกราม

- **รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2** - คุณธนวัฒน์ นโนวชิรสรรค์ เกษตรกรจากสวนบ้านแม่ จังหวัดพังงา เกษตรกรผู้สานต่อความฝันของแม่ นำภูมิปัญญาเก่าผสมผสานกับเทคโนโลยีใหม่ เกิดเป็นธุรกิจส่งออกมังคุดออร์แกนิก

2) โครงการสนับสนุนโรงเรือนเพาะเห็ดหลินจือ

บริษัทให้ความสำคัญอย่างยิ่งต่อการวิจัยเทคโนโลยีเพื่อการเกษตร และได้สนับสนุน ‘โครงการการศึกษาวิจัยและพัฒนาพื้นที่การเกษตรที่สูง กรณีศึกษาเห็ดหลินจือ’ ร่วมกับมูลนิธิชัยพัฒนา และเนคเทค-สวทช. ที่ตำบลโป่งน้ำร้อน อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นการต่อยอดจากโครงการฟาร์มแม่นยำที่บริษัทดำเนินการในปีพ.ศ. 2560 ที่มีเป้าหมายคือพัฒนาและส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี Internet of Things (IoT) ในการบริหารจัดการการเกษตรแก่เกษตรกรรายย่อย โดยคณะทำงานทั้ง 3 ภาควิชา ได้ลงพื้นที่เพื่อศึกษาและวิจัยการนำเทคโนโลยี IoT อุปกรณ์เซ็นเซอร์ และเครื่องมือตรวจวัดค่าเข้ามาประยุกต์ เพื่อเพิ่มผลผลิตของเห็ดหลินจือในโรงเรือนนอกฤดูกาลเพาะเห็ด (ช่วงเดือนธันวาคม – กุมภาพันธ์) อันเป็นฤดูกาลที่ไม่เหมาะสมในการเพาะเห็ดหลินจือที่ชอบลักษณะอากาศร้อนชื้น ระหว่าง 25-28 องศาเซลเซียส เห็ดหลินจือจัดเป็นพืชเศรษฐกิจสำหรับส่งออกที่มีมูลค่าสูง มีการนำผลผลิตของเห็ดหลินจือ ได้แก่ สปอร์และดอกเห็ด มาใช้เป็นส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์เสริมอาหารและผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพอย่างแพร่หลาย เห็ดหลินจือมีสรรพคุณทางยาทั้งสปอร์และเนื้อเห็ดสามารถนำมาเป็นส่วนประกอบของยาได้ในประเทศไทยเกษตรกรส่วนใหญ่นิยมเพาะเลี้ยงเห็ดหลินจือเพื่อจำหน่ายดอกเห็ด โดยการอบแห้งขายในกิโลกรัมละ 2,000 บาท ส่วนราคาสปอร์อบแห้งที่สะอาดและผ่านการตรวจสอบสารสำคัญ ราคาอีกโลกรัมละ 15,000 บาท

ในปีพ.ศ. 2564 ได้มีการใช้เทคโนโลยี 5G บนคลื่นความถี่ 700 MHz เข้ามาประกอบการทำงานของอุปกรณ์ IoT ทั้งหมดที่ทำหน้าที่ควบคุมและจัดการสภาพแวดล้อมภายในโรงเรือน

เห็ดหลินจือแบบเรียลไทม์ผ่านแอปพลิเคชัน Smart Farmer ของบริษัท ทำให้เกษตรกรสามารถอ่านค่าแสดงผลและควบคุมงานจากภายนอกโรงเรือนได้โดยไม่ต้องเข้าไปในโรงเรือน ลดปัญหาการปนเปื้อนจากภายนอก ทำให้ผลผลิตมีคุณภาพมากขึ้น เห็ดหลินจือสามารถเจริญเติบโตในลักษณะที่เป็นปกติตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ นอกจากนี้ข้อมูลสภาพแวดล้อมที่ได้จากการทดลองผลิตเห็ดหลินจือทั้งในฤดูกาลเพาะปลูกปกติและนอกฤดูกาล ยังสามารถนำมาเป็นฐานข้อมูลทางวิชาการและองค์ความรู้ให้แก่เกษตรกรนำไปประยุกต์ใช้ในการผลิตเห็ดหลินจือด้วยการควบคุมสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมทั้งในและนอกฤดูกาล เป็นการสร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างรายได้

ในวันที่ 23 มีนาคม 2564 บริษัท นำโดยคุณบุญชัย เบญจรงคกุล ประธานกรรมการ และคุณประเทศ ตันกุลนันท์ รองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มเทคโนโลยี ได้เข้าถวายรายงานความคืบหน้าโครงการแก่สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี องค์นายกิตติมศักดิ์และองค์ประธานกรรมการ มูลนิธิชัยพัฒนา ซึ่งถือเป็นหนึ่งใน 5G Use Case ของบริษัทที่แสดงให้เห็นถึงการใช้งานเทคโนโลยี 5G ในอุตสาหกรรมเกษตร

3) โครงการ KasetGO

ในปีพ.ศ. 2563 บริษัทได้ร่วมมือกับบริษัท ยารา (ประเทศไทย) จำกัด พัฒนาแอปพลิเคชัน KasetGO ให้เป็นออนไลน์แพลตฟอร์มเพื่อยกระดับเกษตรกรไทยด้วยการเป็นพื้นที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการเกษตร สื่อสารและพูดคุยกับผู้เชี่ยวชาญที่หมุนเวียนเข้ามาให้คำแนะนำที่เกษตรกรสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ยังผลต่อคุณภาพการเพาะปลูกและผลผลิตที่ได้มาตรฐานตามความต้องการของตลาด รวมถึงนำไปสู่การสร้างเครือข่ายของเกษตรกรเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ด้านอุตสาหกรรมเกษตรต่อไป โดยโครงการ KasetGO นี้เป็นการต่อยอดมาจากการดำเนินกิจกรรมโครงการ Smart

Farmer มากกว่า 10 ปี จนบริษัทได้เห็นถึงความเปลี่ยนแปลงและความต้องการในมิติต่างๆ ของเกษตรกร และพบว่าแท้จริงแล้ว เกษตรกรมีทักษะการใช้เทคโนโลยีพื้นฐาน เข้าถึงโมบายล์ดีไวซ์และ คือการเข้าถึงข้อมูลและองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการเพาะปลูกและการขยายตลาด

ในปีพ.ศ. 2564 บริษัทได้ทำการศึกษาเพื่อปรับปรุงพัฒนาแอปพลิเคชันและโครงการ KasetGO ในภาพรวมให้ตอบโจทย์ความท้าทายในอุตสาหกรรมเกษตรได้ครอบคลุมมากขึ้น อาทิ การสำรวจความคิดเห็น (poll) ในเรื่องที่เกี่ยวข้องอุตสาหกรรมเกษตรเพื่อให้เห็นทิศทางทางการเกษตรไทย รวมถึงระบุแนวโน้มปัญหาและโอกาสต่างๆ และยังได้สำรวจความต้องการจากการใช้แอปพลิเคชัน ซึ่งพบว่า เกษตรกรต้องการเพิ่มช่องทางการจำหน่ายและการเข้าถึงลูกค้า และเห็นว่าแอปพลิเคชันนี้สามารถเป็นพื้นที่จำหน่ายสินค้าได้ บริษัทจึงได้พัฒนาส่วนที่เรียกว่า Marketplace ในแอปพลิเคชันเพื่อให้เป็นพื้นที่ที่ให้เกษตรกรนำเสนอวัตถุดิบ ผลผลิต และสินค้าต่างๆ เกิดการซื้อขายแลกเปลี่ยนกันระหว่างสมาชิกผู้ใช้งานแอปพลิเคชัน นอกจากนี้ ยังได้เพิ่มฟังก์ชันการพยากรณ์อากาศแบบเฉพาะพื้นที่ (precision weather forecast) โดยใช้เทคโนโลยีการประมวลผลขั้นสูงและใช้ข้อมูลจากหลากหลายแหล่ง ทำให้มีความแม่นยำสูงเมื่อเทียบกับข้อมูลการพยากรณ์อากาศจากระบบอื่น ปัจจุบันมีผู้ใช้งานแอปพลิเคชันประมาณ 536,000 ราย

บริษัทจัดให้โครงการพัฒนาแอปพลิเคชันเป็นส่วนหนึ่งของแผนกลยุทธ์ธุรกิจ อย่างไรก็ตาม ปีพ.ศ. 2564 ยังคงเป็นช่วงทดสอบฟังก์ชันต่างๆ ในแอปพลิเคชันควบคู่ไปกับการศึกษาพฤติกรรมความต้องการของผู้ใช้งานเพื่อพัฒนาปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงยังไม่มีรายได้จากนวัตกรรมดังกล่าวในปีพ.ศ. 2564

โครงการ Safe Internet

ในฐานะผู้ให้บริการโทรคมนาคมรายสำคัญของประเทศไทย บริษัทจึงเป็นส่วนหนึ่งของระบบนิเวศอินเทอร์เน็ตและควรจะมีบทบาทสำคัญในการสร้างอินเทอร์เน็ตที่ปลอดภัยยิ่งขึ้นสำหรับเด็กและเยาวชน บริษัทจึงได้ดำเนินโครงการ Safe Internet ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2559 โดยมีเป้าหมายสูงสุดคือ สร้างทักษะและภูมิคุ้มกันแก่เด็กและเยาวชนให้สามารถท่องโลกออนไลน์ได้อย่างปลอดภัย เหมาะสม และสร้างสรรค์ บริษัทได้ดำเนินการภายใต้กรอบดำเนินงานซึ่งแบ่งเป็น 3 ระดับ ได้แก่

• ระดับที่ 1 - การจัดการความรู้การเพื่อสร้างอินเทอร์เน็ตให้ปลอดภัยสำหรับเด็กและเยาวชน

บริษัทมุ่งเน้นในการสร้างการจัดการความรู้ ทั้งการให้ข้อมูลและการทำการศึกษาเกี่ยวกับการสร้างอินเทอร์เน็ตให้ปลอดภัยสำหรับเด็กและเยาวชนและการเตรียมตัวและการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงในโลกดิจิทัลโดยความร่วมมือกับนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญ

• ระดับที่ 2 - สร้างความรู้และทักษะที่จำเป็นแก่ ครู และพ่อแม่ผู้ปกครอง

บริษัทมีเป้าหมายที่จะสร้างโปรแกรมการเรียนรู้ทั้งในรูปแบบปกติและแบบออนไลน์เพื่อสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับภัยออนไลน์และการเตรียมตัวและการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงในโลกดิจิทัลให้กับเด็กและเยาวชน บริษัทยังมีเป้าหมายที่จะจัดเตรียมเครื่องมือและสื่อการเรียนรู้การสอนเพื่อช่วยเหลือครู พ่อแม่ผู้ปกครอง และผู้เชี่ยวชาญในการสอนเด็กและเยาวชนให้เตรียมตัวและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงในโลกดิจิทัลและเพิ่มทักษะการเรียนรู้ในโลกดิจิทัลได้

• **ระดับที่ 3 - เผยแพร่องค์ความรู้ผ่านสื่อสารสาธารณะ และสนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบาย**

บริษัทสื่อสารกับสาธารณะอย่างต่อเนื่องเพื่อให้สังคมมองเห็นและตระหนักถึงความสำคัญของการสร้างอินเทอร์เน็ตให้ปลอดภัยสำหรับเด็กและเยาวชน อีกทั้งยังเปิดให้สาธารณะเข้าถึงงานวิจัยและสนับสนุนให้มีการนำงานวิจัยไปใช้ต่อยอดทั้งในการเรียนการสอน และการขับเคลื่อนเชิงนโยบายต่อไป

ในปีพ.ศ. 2564 บริษัทสามารถเข้าถึงเด็กและเยาวชนกลุ่มอายุ 13 – 18 ปีได้จำนวนกว่า 300,000 คน ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1) โครงการ Young Safe Internet Cybercamp Season 3

บริษัทได้ร่วมกับองค์การแพลนอินเตอร์เนชันแนล ประเทศไทย จัดค่ายออนไลน์เพื่อเปิดโลกองค์ความรู้และภูมิคุ้มกันดิจิทัลให้แก่เด็กและเยาวชนระดับมัธยมศึกษา พร้อมทั้งการอบรมทักษะด้านการเป็นที่ปรึกษาในโลกดิจิทัลที่เกี่ยวข้องให้แก่ครูหรือผู้ปกครอง เพื่อให้สามารถสนับสนุนหรือช่วยเหลือเด็กและเยาวชนในให้สามารถนำความรู้ที่ได้รับจากค่าย บ่มเพาะความคิดเพื่อพัฒนาต่อยอดเป็นนวัตกรรมในระดับเยาวชนที่สามารถช่วยแก้ไขปัญหายัยบนโลกออนไลน์ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ทั้งนี้ผู้เข้าร่วมโครงการมีการเปลี่ยนแปลงความรู้ ทักษะและพฤติกรรมเกี่ยวกับภัยออนไลน์ในรูปแบบต่าง ๆ เพิ่มขึ้นจากเดิมร้อยละ 34.38 เป็นร้อยละ 68.42 ภายหลังจากได้ผ่านการอบรมและกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาโครงการอย่างมีส่วนร่วม รวมถึงเยาวชนยังมีทักษะรวมถึงทัศนคติการเป็นผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลงบนโลกออนไลน์ที่ปัจจุบันมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น โดยพวกเขามองว่าเยาวชนสามารถลุกขึ้นมาส่งเสียงเพื่อเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาคู่ตนเองเผชิญ เพื่อผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประเด็นปัญหาสังคม เช่นเดียวกับผู้ใหญ่ โดยมีนวัตกรรมในระดับเยาวชนและได้รับทุนสนับสนุนเกิดขึ้นกว่า 50 โครงการ

2) กิจกรรม #ให้ไซเบอร์บูลลี่จบที่รุ่นเรา

เพื่อเป็นการสร้างความตระหนัก เผยแพร่องค์ความรู้ผ่านสื่อสารสาธารณะและนำไปสู่การขับเคลื่อนนโยบาย บริษัทได้จัดกิจกรรม #ให้ไซเบอร์บูลลี่จบที่รุ่นเรา โดยเป็นกิจกรรมภายใต้โครงการหยุดยั้งไซเบอร์บูลลี่ที่บริษัทได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง และจัดกิจกรรมทุกวันศุกร์ที่ 3 ในเดือนมิถุนายนของทุกปี ซึ่งถือเป็นวันหยุดยั้งไซเบอร์บูลลี่โลก (World's Stop Cyberbullying Day) บริษัทได้พัฒนาแพลตฟอร์มออนไลน์เพื่อเป็นพื้นที่สำหรับการระดมความคิดและเป็นพื้นที่ปลอดภัยในการแสดงความคิดเห็น โดยอาศัยแนวคิด Design Thinking ผสานกับเทคโนโลยี Online Crowdsourcing เปิดพื้นที่ให้เยาวชนเข้าไปแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างเข้มข้นต่อเนื่องเป็นเวลา 72 ชั่วโมง สามารถเข้าถึงเยาวชนกลุ่มเป้าหมายกว่า 1.44 ล้านคน มีการมีส่วนร่วมกับแคมเปญประมาณ 34,000 ครั้ง และได้รับแนวทางการแก้ไขปัญหไซเบอร์บูลลี่กว่า 782 ข้อเสนอ พร้อมนำไปจัดทำเป็นข้อเสนอหน่วยงานภาครัฐ และองค์กรที่ทำงานด้านการหยุดยั้งไซเบอร์บูลลี่ เพื่อเป็นประโยชน์ในการกำหนดแนวทางปฏิบัติในสังคมต่อไป ทั้งนี้เป็นการร่วมมือกันระหว่างภาคเอกชน หน่วยงานการศึกษา และภาคประชาสังคม อาทิ คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย บริษัท Punch Up และบริษัท Glow Story

3) กิจกรรมการอบรมนักเรียน

บริษัทได้จัดอบรมความรู้เพื่อเสริมภูมิคุ้มกันด้านดิจิทัลให้นักเรียนและครู โดยได้มีการพัฒนาเครื่องมือและปรับเปลี่ยนรูปแบบร่วมกับเครือข่ายต่างๆ เพื่อเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายและรูปแบบการจัดการเรียนการสอนในแต่ละพื้นที่ ทั้งในรูปแบบของการอบรมโดยตรงในพื้นที่โรงเรียนหรือการอบรมผ่านรูปแบบออนไลน์ผ่านระบบ e-learning ‘ห้องเรียนเด็กล้ำ-ครูล้ำ’ และทาง www.SafeInternetForKid.com รวมถึงจัดทำสื่อการสอนหรือชุดกิจกรรม เช่น ภาพยนตร์สั้นบอร์ดเกม เป็นต้น ที่ครูสามารถไปประยุกต์ใช้สอนในห้องเรียน

ได้ทันที ตลอดจนการจัดกิจกรรมอบรมเพื่อสร้างการเรียนรู้ในรูปแบบใหม่ที่น่าสนใจ เช่น การแข่งขัน Safe Internet Game Night เป็นต้น

ธรรมาภิบาล

บริษัทยึดหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนในปีพ.ศ. 2560 ของสำนักคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งปรับปรุงให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ ASEAN Scorecard

เพื่อให้การกำกับดูแลกิจการที่ดีได้เป็นรากฐานสำคัญของการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน บริษัทได้จัดทำนโยบาย กลยุทธ์ และหลักปฏิบัติด้านการกำกับดูแลกิจการผ่านโครงสร้างการบริหารของบริษัท ซึ่งประกอบด้วยคณะกรรมการบริษัท คณะกรรมการย่อยด้านต่าง ๆ ฝ่ายตรวจสอบภายในและฝ่ายบริหาร โดยมีประธานเจ้าหน้าที่บริหารเป็นผู้นำในติดตามและประเมินผลการบังคับใช้นโยบายและเอกสารการกำกับดูแลกิจการในระดับต่าง ๆ และรายงานผลต่อคณะกรรมการบริษัทอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

“ดีแทคธรรมาภิบาล” และการกำกับดูแล

บริษัทได้จัดทำ ‘ดีแทคธรรมาภิบาล’* เพื่อเป็นหลักปฏิบัติสำหรับกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานทุกคน ตลอดจนบุคคลอื่นๆ ที่กระทำการในนามของดีแทค บังคับใช้ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2549 และได้รับการแก้ไขปรับปรุงให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ข้อกังวล และความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อีกทั้งยังเป็นการป้องกันความเสี่ยงใหม่ ๆ ในการดำเนินธุรกิจที่อาจเกิดขึ้นอยู่เสมอ โดยมีประเด็นสำคัญที่สะท้อนมาตรฐานระดับประเทศและระดับสากล เช่น การต่อต้านทุจริต คอร์รัปชันทุกรูปแบบ สิทธิมนุษยชน การแข่งขันทางการค้า การรักษาความลับ การจัดการกับข้อมูล สิทธิลูกค้า สุขภาพอนามัย ความปลอดภัย และสวัสดิภาพของพนักงาน รวมถึงการรักษาจริยธรรมด้านการเงินและการฉ้อโกง เป็นต้น

‘ดีแทคธรรมาภิบาล’ฉบับปัจจุบันมีผลบังคับใช้อยู่ โดยมีหลักการสำคัญ 4 ประการที่จะทำให้การดำเนินงานระหว่างดีแทคและผู้มีส่วนได้เสียเป็นไปตามหลักการดำเนินธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบได้แก่

1. เราต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย
2. เราต้องรับผิดชอบต่อผลกระทบของเรา
3. เราต้องโปร่งใสและซื่อสัตย์
4. เราต้องแจ้งสถานการณ์ที่อาจไม่ถูกต้องตามหลักจริยธรรม

ในปีพ.ศ. 2564 พนักงานทุกคนได้รับการอบรมเกี่ยวกับดีแทคธรรมาภิบาลในรูปแบบคอร์สออนไลน์ และผล Integrity Index จากผลการสำรวจความพึงพอใจและความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานคือ ร้อยละ 95

เพื่อให้ ‘ดีแทคธรรมาภิบาล’ ถูกนำไปปฏิบัติจริง บริษัทได้มีการออกแบบและจัดตั้งกลไกต่างๆ เพื่อรองรับ ดังนี้

• **หน่วยงานกำกับดูแลและจริยธรรมองค์กร**

บริษัทจัดตั้งหน่วยงานกำกับดูแลและจริยธรรมองค์กรเป็นหน่วยงานอิสระทำหน้าที่สื่อสารฝึกอบรม และให้ความรู้รวมถึงกำกับดูแลการปฏิบัติตามต่างๆ ของบริษัทให้เป็นไปตาม ‘ดีแทคธรรมาภิบาล’ อย่างถูกต้องและครบถ้วนตามหัวข้อต่างๆ

• **ช่องทางการสื่อสาร**

บริษัทได้สร้างช่องทางการสื่อสารเพื่อขอข้อมูล คำแนะนำ รวมไปถึงการแจ้งสถานการณ์ที่เป็นการฝ่าฝืน ละเมิด หรือไม่เป็นไปตาม ‘ดีแทคธรรมาภิบาล’ โดยพนักงานสามารถมีส่วนร่วมได้ผ่านช่องทางดังนี้

1. ติดต่อสื่อสารกับเจ้าหน้าที่หน่วยงานกำกับดูแลและและจริยธรรมองค์กร หรือผู้บังคับบัญชาตามสายงานได้โดยตรง
2. แจ้งข้อมูลทางเว็บไซต์
<https://telenorgroup.integrityline.com/frontpage>
ซึ่งดำเนินการโดยบุคคลภายนอก โดยช่องทางดังกล่าวเปิดให้ลูกค้า บริษัทคู่ค้า บริษัทผู้จัดหาสินค้าและบริการ และบุคคลทั่วไปด้วย ไม่จำกัดเพียงพนักงานเท่านั้น

ทั้งนี้ รายงานทั้งหมดจะได้รับการดูแลโดยหน่วยงานกำกับดูแลและจริยธรรมองค์กร และข้อมูลทั้งหมดจะถูกเก็บเป็นความลับ ผู้รายงานสามารถเลือกรายงานโดยไม่เปิดเผยตัวตนได้ และจะไม่มีการบันทึกข้อมูลจากเครื่องคอมพิวเตอร์ของผู้รายงาน เช่น IP Address และหมายเลขโทรศัพท์ แต่อย่างใด

• หน่วยงานสอบสวนภายใน

หน่วยงานสอบสวนภายในเป็นหน่วยงานอิสระ ทำหน้าที่ในการรวบรวมข้อเท็จจริง วิเคราะห์ข้อมูล และทำการสอบสวนพนักงานและผู้เกี่ยวข้องในกรณีที่มีผู้ร้องเรียนเกี่ยวกับการกระทำใดๆ อันเป็นการฝ่าฝืน ละเมิด หรือขัดต่อ ‘ดีแทคธรรมาภิบาล’ ทั้งทางตรงและทางอ้อมซึ่งจะดำเนินการสอบสวนจนสิ้นสุดกระบวนการ

บริษัทจะไม่ยอมให้ผู้ใดกระทำการอันเป็นการตอบโต้แก่แค้นผู้ที่แจ้งเบาะแสการฝ่าฝืน ‘ดีแทคธรรมาภิบาล’ หากพบว่ามีการฝ่าฝืน ผู้ที่ฝ่าฝืนจะต้องได้รับผลของการกระทำ ซึ่งเป็นไปตามชนิดและความรุนแรงของการกระทำ การฝ่าฝืนร้ายแรงอาจนำไปสู่การเลิกจ้างได้ การประพฤติมิชอบซึ่งอาจถูกลงโทษทางวินัยรวมถึงการกระทำอื่นๆ เช่น

- การฝ่าฝืนหรือการขอให้ผู้อื่นฝ่าฝืน ‘ดีแทคธรรมาภิบาล’
- การไม่รายงานในทันทีถึงการฝ่าฝืนที่รับรู้หรือที่สงสัยว่าได้เกิดขึ้น
- การไม่ให้ความร่วมมือกับดีแทคในการสืบสวนสอบสวนการฝ่าฝืนที่อาจเกิดขึ้น
- การแก่แค้นตอบโต้พนักงานที่ได้รายงานข้อสงสัยในการประพฤติมิชอบโดยสุจริต

การต่อต้านทุจริตคอร์รัปชัน

ในปีพ.ศ. 2564 พนักงานร้อยละ 100 ได้รับการอบรมเรื่องการต่อต้านทุจริตคอร์รัปชันในรูปแบบคอร์สออนไลน์ และยังมีบุคลากรจำนวน 132 คนจากบริษัทผู้จัดหาสินค้าและบริการ 16 แห่ง ได้รับการอบรมเรื่องการต่อต้านทุจริตคอร์รัปชันจากบริษัท

การบริหารห่วงโซ่อุปทานอย่างยั่งยืน

บริษัทถือว่าการบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทานอย่างยั่งยืนเป็นหนึ่งในประเด็นสำคัญของการดำเนินธุรกิจ และได้กำหนดให้เป็นหนึ่งใน Responsible Business Strategy 2021-2023 บริษัทมีนโยบายและหลักปฏิบัติสำหรับการบริหารห่วงโซ่อุปทานอย่างยั่งยืน เพื่อเป็นกรอบการดำเนินงานให้บริษัทมีการปฏิบัติต่อผู้จัดหาสินค้าและบริการทุกรายอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียม มีการตรวจประเมินผู้จัดหาสินค้าและบริการในประเด็นด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างสม่ำเสมอและมีประสิทธิภาพ ตลอดจนยกระดับการดำเนินธุรกิจของผู้จัดหาสินค้าและบริการเพื่อให้อยู่ในมาตรฐานด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมที่ดี นอกจากนี้ บริษัทยังกำหนดเป้าหมายสูงสุดในการบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทาน คือ Zero Major Incident หรือต้องไม่เกิดเหตุการณ์สูญเสียใน 5 ด้านในห่วงโซ่อุปทานของบริษัท ได้แก่

- การบาดเจ็บร้ายแรงหรือเสียชีวิตจากอุบัติเหตุในที่ทำงาน
- การใช้แรงงานเด็ก แรงงานอายุต่ำกว่ามาตรฐาน หรือแรงงานผิดกฎหมาย
- การสูญเสียอันเกิดจากการละเมิดสิทธิมนุษยชน
- ความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชนอันเกิดจากการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ไม่มีประสิทธิภาพ
- การเกี่ยวข้องกับการทุจริตคอร์รัปชันทุกประเภท

บริษัทได้จัดตั้ง ‘หน่วยงานกำกับดูแลผู้จัดหาสินค้าและบริการ’ ที่ทำงานร่วมกับหน่วยงานภายในของบริษัทและผู้จัดหาสินค้าและบริการโดยเฉพาะ เพื่อกำกับให้ทุกฝ่ายเข้าใจและสามารถปฏิบัติตาม ‘หลักการดำเนินธุรกิจของผู้จัดหา’ หรือ Supplier Conduct Principles ของบริษัทที่มีการบังคับใช้ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2551 มีเนื้อหาเพื่อให้นำไปปรับให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในระดับประเทศและสากลบนรากฐานของหลักสิทธิมนุษยชน การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม และการดำเนินธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบ

บริษัทมีการบริหารจัดการเพื่อควบคุมห่วงโซ่อุปทานอย่างยั่งยืนตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ ก่อนที่บุคคลหรือบริษัทใด ๆ จะเข้ามาเป็นผู้จัดหาสินค้าและบริการของบริษัท จะต้องผ่านการประเมินเบื้องต้นโดยใช้ ‘หลักการดำเนินธุรกิจของผู้จัดหา’ และจะต้องลงนามใน Agreement of Responsible Business Conduct (ABC) เพื่อเป็นการยืนยันเจตนาารมณ์ในการดำเนินธุรกิจตามมาตรฐานด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ ยังมีกระบวนการเพื่อการประเมินความเสี่ยงในกระบวนการคัดเลือกผู้จัดหาสินค้าและบริการ การยกระดับผู้จัดการสินค้าและบริการและการประเมินผลการทำงานของผู้จัดการสินค้าและบริการ จนกระทั่งถึงการปรับปรุงแก้ไขหากพบเหตุการณ์ที่ถือว่าไม่สอดคล้องกับ ‘หลักการดำเนินธุรกิจของผู้จัดหา’

1) การประเมินความเสี่ยง

บริษัทมีการประเมินความเสี่ยงด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้นในห่วงโซ่อุปทานใน 2 ช่วง ได้แก่

- การประเมินก่อนเข้าเป็นผู้จัดหาสินค้าและบริการ – นอกเหนือจากการประเมินด้านความสามารถทางธุรกิจและศักยภาพในการจัดหาสินค้าและบริการตามที่บริษัทกำหนดแล้ว บริษัทยังมีการประเมินความเสี่ยงที่เกี่ยวกับด้านความยั่งยืน ได้แก่ สิทธิมนุษยชน การต่อต้านทุจริตคอร์รัปชัน การเมืองกฎหมายสิ่งแวดล้อมอาชีวอนามัยความปลอดภัยทั้งทางกายภาพและข้อมูล ที่รวมถึงข้อมูลส่วนบุคคล โดยผลการประเมินนี้จะเป็นเกณฑ์หนึ่งสำหรับการคัดเลือกผู้จัดหาสินค้าและบริการด้วย หากผลการประเมินด้านความยั่งยืนอยู่ในระดับกลางถึงสูง บริษัทจะมีการประเมินเพิ่มเติมโดยผู้เชี่ยวชาญแต่ละด้าน (Subject Matter Expert) ร่วมกับผู้บริหารและทีมงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดวิธีบริหารจัดการความเสี่ยงต่อไป
- การประเมินความเสี่ยงประจำปี - บริษัทดำเนินการประเมินความเสี่ยงด้วยวิธี Self-Assessment Questionnaire (SAQ) ในช่วงไตรมาสแรกของทุกปี เพื่อระบุความเสี่ยงด้านต่างๆ รวมถึงความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม นำผลการประเมินมาจัดทำแผนการสื่อสาร การตรวจประเมิน และการอบรมเพิ่มศักยภาพ เพื่อลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นต่อไป อย่างไรก็ตาม ในปีพ.ศ. 2564 บริษัทไม่มีการประเมินความเสี่ยงประจำปี เนื่องจากมีการปรับปรุงระบบและเกณฑ์การประเมิน

2) การเพิ่มศักยภาพและการอบรม

วัตถุประสงค์หลักของการยกระดับผู้จัดการสินค้าและบริการคือ การให้ความรู้เพื่อให้ผู้จัดการสินค้าและบริการสามารถดำเนินธุรกิจตาม ‘หลักการดำเนินธุรกิจของผู้จัดหา’ ของบริษัทได้ ในปี พ.ศ. 2564 บริษัทได้จัดการอบรมเพิ่มศักยภาพแก่บุคลากร 5,855 คนจากบริษัทผู้จัดการสินค้าและบริการจำนวน 55 แห่ง คิดเป็น 3,720.75 ชั่วโมง (man-hour) ซึ่งสูงกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ร้อยละ 6

3) การตรวจประเมินและการแก้ไข

บริษัทมีกระบวนการออกตรวจประเมินผู้จัดการสินค้าและบริการทั้งแบบแจ้งให้ทราบล่วงหน้าและไม่แจ้งให้ทราบล่วงหน้า โดยมีการคัดเลือกแบบสุ่ม และคัดเลือกตามประเภทธุรกิจ ข้อมูลจากการประเมินความเสี่ยง และข้อมูลจากการตรวจประเมินในอดีต หรือเรื่องที่รอให้มีการพิจารณาแก้ไขอันเกิดจากการไม่ปฏิบัติตาม ‘หลักการดำเนินธุรกิจของผู้จัดหา’ เมื่อพบเหตุการณ์ที่ไม่สอดคล้อง (non-conformity) บริษัทจะมีการแจ้งเตือนแก่ผู้จัดการสินค้าบริการ พร้อมให้กรอบระยะเวลาสำหรับการแก้ไขปรับปรุง (Corrective Action Request: CAR) และติดตามผลจนการปรับปรุงเสร็จสิ้นตามแผน

ในปี พ.ศ. 2564 ได้แต่งตั้งเป้าหมายในการตรวจประเมินการปฏิบัติงานบริษัทผู้จัดการสินค้าและบริการ จำนวน 900 ครั้ง สามารถเข้าตรวจในสถานที่ทำงานของผู้จัดหาสินค้าและบริการ (at-site) ได้ทั้งสิ้น 701 ครั้ง และเป็นการตรวจแบบออนไลน์ทั้งสิ้น 340 ครั้ง ซึ่งเป็นวิธีการตรวจประเมินที่บริษัทใช้ในช่วงที่เชื้อไวรัสโคโรนาระบาดรุนแรง (เดือนมกราคม – เดือนมีนาคม 2564) โดยมีผลการตรวจประเมิน ดังนี้

Major Non-Conformity	90 รายการ	ดำเนินการแก้ไขได้ 90 รายการ (100%) ตามแผน CAR
Minor Non-Conformity	115 รายการ	ดำเนินการแก้ไขได้ 115 รายการ (100%) ตามแผน CAR

ข้อมูลข้างต้นนี้เป็นการเปิดเผยการทำงานด้านความยั่งยืนของบริษัท เพื่อแสดงถึงการดำเนินงานกิจกรรมต่างๆ ที่เป็นสารัตถภาพ และผลการดำเนินงานที่สำคัญ ตลอดจนการสื่อสารผลการดำเนินงานด้านความยั่งยืนแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ข้อมูลรายงานความยั่งยืนฉบับนี้ครอบคลุมผลการดำเนินงานตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2564 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2564

4. รายงานผลการวิเคราะห์การดำเนินงานปี 2564

ตัวเลขและการวิเคราะห์ทางการเงินสำหรับปี 2563 และปี 2564 อยู่บนพื้นฐานของนโยบายการบัญชีที่เกี่ยวข้องสำหรับแต่ละปี เว้นแต่จะแจ้งเป็นอย่างอื่น

4.1 สรุปสาระสำคัญ

ความท้าทายที่เกิดจากการแพร่ระบาดของโควิด-19 ยังคงดำเนินต่อไปในปีนี้ ประกอบกับแรงกดดันอย่างต่อเนื่องทางด้านเศรษฐกิจมหภาค การจำกัดการเดินทาง การปิดร้านค้า และมาตรการป้องกันอย่างเข้มงวดตลอดทั้งปี ด้วยประสบการณ์และการเรียนรู้จากปีที่ผ่านมา ดีแทคได้ผ่านสภาพแวดล้อมที่ยากลำบากมาได้ ซึ่งพิสูจน์ให้เห็นถึงความยืดหยุ่นและความแข็งแกร่งในการดำเนินมาตรการทางการตลาด ทั้งนี้ การขยายเครือข่ายและยกระดับประสบการณ์ควบคู่ไปกับการเป็นผู้นำในการสร้างความแตกต่างด้านดิจิทัลและการให้ความสำคัญกับลูกค้า โดยเน้นให้ลูกค้าเป็นศูนย์กลาง ทำให้สามารถเพิ่มความไว้วางใจของลูกค้าต่อดีแทค

ดีแทคยึดมั่นเดินหน้าตามกลยุทธ์ที่สำคัญของบริษัทตามที่ได้วางแผนไว้ และสามารถบรรลุเป้าหมายสำหรับปีในการนำเสนอเครือข่ายที่เต็มไปด้วยความคุ้มค่าผ่านการเร่งขยายเครือข่าย ซึ่งส่งผลในเชิงบวกต่อผลการดำเนินงาน โดย ณ สิ้นไตรมาสที่ 4/64 มีสถานีฐานบนเครือข่าย 700 MHz ที่ได้รับการติดตั้งแล้วจำนวนทั้งสิ้นประมาณ 12,750 สถานีฐาน ทั้งนี้ เครือข่าย 4G ที่มีอยู่ทั่วประเทศและประสบการณ์ 5G ในบางพื้นที่ยังช่วยเพิ่มสัดส่วนปริมาณการใช้งานของลูกค้าบน เครือข่าย 4G ถึง 4.8 จุดร้อยละ (Percentage point) ในไตรมาสที่ 4/64 เมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปีก่อน นอกจากนี้ยังมีการปรับตัวที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่องของรายได้เฉลี่ยต่อเลขหมาย เมื่อเปรียบเทียบกับระหว่างลูกค้าที่ใช้งานคลื่น 700MHz กับลูกค้าที่ไม่ได้ใช้งานคลื่น 700 MHz รวมถึงการปรับตัวที่ดีขึ้นของระดับชี้วัดความพึงพอใจของลูกค้า (NPS) ซึ่งเพิ่มขึ้น 23 จุดจากสิ้นปีก่อน และ ณ สิ้นไตรมาสที่ 4/64 มีสถานีฐานบนเครือข่าย 4G-2300 MHz ที่ได้รับการติดตั้งแล้วจำนวนทั้งสิ้นประมาณ 21,300 สถานีฐาน ซึ่งสนับสนุนการขยายความจุของเครือข่ายเพิ่มเติม และสร้างเสริมประสบการณ์ที่ดีให้แก่ลูกค้า

ในฐานะที่ดีแทค ดำเนินงานโดยมุ่งเน้นลูกค้าเป็นศูนย์กลาง ดีแทคได้วางตำแหน่งตัวเองให้เป็นผู้สร้างความแตกต่างทางดิจิทัล โดยให้บริการที่ตอบสนองความต้องการและช่วยแก้ปัญหาให้แก่ลูกค้าและคู่ค้า โดย ณ สิ้นปี 2564 มีอัตราการเข้าถึงแอปพลิเคชันผู้ค้าปลีก dtacOne ถึงร้อยละ 100 และมีผู้ใช้งานดิจิทัลอยู่ถึง 6.7 ล้านคน เพิ่มขึ้นร้อยละ 20 จากปีก่อน ส่วนแบ่งการขายทางดิจิทัลเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 74.5 ในไตรมาสที่ 4/64 ซึ่งเป็นผลจากการเพิ่มขึ้นของปฏิสัมพันธ์กับลูกค้าอันเนื่องมาจากข้อเสนอแบบเฉพาะตัวที่หลากหลายและคุ้มค่า นอกจากนี้การพัฒนาอย่างต่อเนื่องในการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลยังส่งผลดีต่อประสิทธิภาพด้านต้นทุนของบริษัทอีกด้วย ทั้งนี้ ความพยายามต่าง ๆ ในการให้บริการกลุ่มลูกค้าธุรกิจ (B2B) เช่น การเพิ่มขีดความสามารถ SMEs ด้วยการใช้นวัตกรรมทางโซลูชันในการเชื่อมต่อ และการเป็นพันธมิตรทางด้าน 5G IoT เพื่อช่วยสร้างการเติบโตให้กับธุรกิจได้นำไปสู่การเติบโตของรายได้ร้อยละ 14 จากปีก่อน และการเติบโตของลูกค้าร้อยละ 10 จากปีก่อน สำหรับบริการเสริม (adjacent services) ดีแทคยังคงมุ่งเน้นพัฒนาข้อเสนอให้กับลูกค้าอย่างต่อเนื่อง โดยการนำเสนอบริการรูปแบบใหม่ ๆ ตามความต้องการของตลาด ส่งผลให้รายได้เติบโตร้อยละ 15 จากปีก่อน นอกจากนี้ความพยายามในการเพิ่มประสิทธิภาพโดยการมุ่งเน้นการเปลี่ยนแปลงในเชิงโครงสร้างของดีแทค ทำให้ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานลดลงอย่างต่อเนื่องถึงร้อยละ 8 ต่อปีในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา และในอนาคต บริษัทจะยังคงให้ความสำคัญกับการเพิ่มประสิทธิภาพและจะให้ความสำคัญเพิ่มขึ้นกับมาตรการในการบริหารจัดการกระแสเงินสดนอกเหนือจากการพิจารณาเพียงที่ EBITDA

ณ สิ้นปี 2564 ดีแทคมีจำนวนผู้ใช้บริการ 19.6 ล้านราย เติบโตร้อยละ 3.7 จากปีก่อน เพิ่มขึ้น 286 พันเลขหมายจากไตรมาสก่อน และ 704 พันเลขหมายจากปีก่อน โดยเป็นการเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้ใช้บริการรวมติดต่อกันเป็นไตรมาสที่ 5 ทั้งนี้แบ่งเป็นการเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้ใช้บริการระบบเติมเงิน 281 พันราย และระบบรายเดือน 5 พันราย (หากไม่รวมการปรับปรุงที่เกิดขึ้นเพียงครั้งเดียว จำนวนผู้ใช้บริการระบบรายเดือนจะเพิ่มขึ้น 24 พันราย คิดเป็นการเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้ใช้บริการรวม 304 พันราย) เป็นผลมาจากพัฒนาการ

ที่ดีขึ้นในการได้มาซึ่งลูกค้าใหม่ผ่านทางมาตรการในระดับภูมิภาคและการเปิดร้านค้าอีกครั้งนับตั้งแต่เดือนกันยายนเป็นต้นมา ทั้งนี้ จำนวนผู้ใช้บริการในระบบรายเดือนคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 32 ของจำนวนผู้ใช้บริการรวม

ในไตรมาสที่ 4/64 รายได้จากการให้บริการที่ไม่รวมค่าเชื่อมต่อโครงข่ายลดลงร้อยละ 0.6 จากปีก่อนหน้า และเพิ่มขึ้นเล็กน้อยร้อยละ 0.1 จากไตรมาสก่อน เป็นผลหลักมาจากการผ่อนคลายมาตรการเกี่ยวกับโควิด-19 ทำให้ร้านค้ากลับมาเปิดได้ตามปกติ รวมถึงการฟื้นตัวของเศรษฐกิจมหภาค รายได้จากการจำหน่ายเครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมายเพิ่มขึ้นสองเท่าจากไตรมาสก่อนหน้า สืบเนื่องมาจากการกลับมาเปิดร้านค้า รายได้เฉลี่ยต่อเลขหมายเฉลี่ยสองระบบลดลงร้อยละ 0.8 เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อน และร้อยละ 4.4 เมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปีก่อน เนื่องจากการแข่งขันอย่างเข้มข้นในไตรมาสนี้ EBITDA (ก่อนรายการอื่น ๆ) ลดลงร้อยละ 5.9 จากไตรมาสก่อน สาเหตุมาจากค่าใช้จ่ายในการขายและการตลาดที่เพิ่มขึ้นจากปัจจัยฤดูกาล และรายการพิเศษในไตรมาสก่อน EBITDA เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.1 จากไตรมาสเดียวกันของปีก่อน เนื่องจากการเพิ่มประสิทธิภาพในเชิงโครงสร้าง และผลกระทบจากรายการพิเศษที่ส่งผลในเชิงลบในไตรมาสเดียวกันของปีก่อน EBITDA margin ของไตรมาส 4/64 เท่ากับร้อยละ 32.4 แต่เมื่อหักรายได้จาก CAT ภายใต้สัญญาเช่าสิทธิทรัพย์สินทางปัญญาและรายได้ค่าเช่าเครือข่าย 2300 MHz จาก TOT จะเท่ากับร้อยละ 38.9 นอกจากนี้ ค่าไรสุทธิสำหรับไตรมาส 4/64 เท่ากับ 171 ล้านบาท

แนวโน้มสำหรับปี 2565 ประกอบด้วยรายได้จากการให้บริการไม่รวมค่าเชื่อมต่อโครงข่ายและ EBITDA ที่คงที่จนถึงเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละที่เป็นหลักเดียวในระดับต่ำ และมีค่าใช้จ่ายในการลงทุนที่ 12,000-14,000 ล้านบาท

4.2 สรุปผลการดำเนินงาน

ณ สิ้นปี 64 ดีแทคมีจำนวนผู้ใช้บริการรวมเท่ากับ 19.6 ล้านเลขหมาย เพิ่มขึ้น 7 แสนเลขหมายจากสิ้นปีก่อน เป็นผลหลักมาจากการเพิ่มขึ้นของลูกค้าในระบบเติมเงินซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการกลับมาของกลุ่มนักท่องเที่ยวและแรงงานต่างด้าว และการเพิ่มขึ้นของลูกค้าใหม่จากการดำเนินมาตรการทางการตลาดในระดับภูมิภาค ฐานลูกค้าระบบรายเดือนเท่ากับ 6.2 ล้านเลขหมาย ลดลงประมาณ 79 พันเลขหมายจากสิ้นปีก่อน แต่เพิ่มขึ้น 5 พันเลขหมายจากไตรมาสก่อน ฐานลูกค้าระบบเติมเงินเพิ่มขึ้นประมาณ 625 พันเลขหมายจากปีก่อน และ 250 พันเลขหมายจากไตรมาสก่อน มาอยู่ที่ 13.4 ล้านเลขหมาย ซึ่งสะท้อนถึงการฟื้นตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไปจากการเปิดร้าน และสถานการณ์ทางเศรษฐกิจมหภาคที่ปรับตัวดีขึ้นอย่างช้า ๆ

รายได้เฉลี่ยต่อเลขหมาย ไม่รวมค่าเชื่อมต่อโครงข่าย (“ARPU”) สำหรับปี 2564 เท่ากับ 244 บาทต่อเดือน ซึ่งลดลงร้อยละ 3.3 จากปีก่อนเนื่องจากสถานการณ์ที่รุนแรงขึ้นของโควิด-19 และการแข่งขันที่เข้มข้น ทั้งนี้ ณ สิ้นปี 2564 ลูกค้าในระบบรายเดือนคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 32 ของจำนวนลูกค้ารวม รายได้เฉลี่ยต่อเลขหมายของลูกค้าระบบรายเดือนในปีนี้ เท่ากับ 497 บาทต่อเดือน ลดลงร้อยละ 4.1 จากปีก่อน ขณะที่รายได้เฉลี่ยต่อเลขหมายของลูกค้าระบบเติมเงินเท่ากับ 124 บาทต่อเดือน ลดลงร้อยละ 3.3 จากปีก่อน เป็นผลมาจากการเพิ่มความระมัดระวังในการใช้จ่ายของลูกค้า และการแข่งขันที่เข้มข้น

ปริมาณการใช้งานบนเครือข่าย 4G-2300MHz ของ TOT ยังคงอยู่ที่ระดับสูงอย่างต่อเนื่อง โดยเป็นผลมาจากการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของลูกค้าตามวิถีใหม่ จำนวนสถานีฐานบนเครือข่าย 4G-2300MHz ภายใต้ความร่วมมือกับ TOT อยู่ที่ประมาณ 21,300 สถานีฐาน ณ สิ้นปี 2564 จำนวนผู้ใช้บริการบนระบบ 4G อยู่ที่ 13.3 ล้านเลขหมาย คิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 68 ของฐานลูกค้ารวม ในขณะที่จำนวนเครื่องโทรศัพท์ที่รองรับการใช้งานในระบบ 4G และสัดส่วนสมาร์ทโฟนเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 82 และร้อยละ 89 ของฐานลูกค้ารวม ตามลำดับ

จำนวนผู้ใช้บริการรวม (พันเลขหมาย)	ไตรมาส 4/63	ไตรมาส 3/64	ไตรมาส 4/64	%QoQ	%YoY	ปี 2563	ปี 2564	%YoY
ระบบรายเดือน	6,106	6,180	6,186	0.1%	1.3%	6,106	6,186	1.3%
ระบบเติมเงิน	12,750	13,094	13,375	2.1%	4.9%	12,750	13,375	4.9%
รวม	18,856	19,274	19,561	1.5%	3.7%	18,856	19,561	3.7%
จำนวนผู้ใช้บริการใหม่สุทธิ (พันเลขหมาย)	ไตรมาส 4/63	ไตรมาส 3/64	ไตรมาส 4/64	%QoQ	%YoY	ปี 2563	ปี 2564	%YoY
ระบบรายเดือน	63	(5)	5	-211.3%	-91.4%	(321)	79	-124.7%
ระบบเติมเงิน	110	31	281	814.9%	156.1%	(1,464)	625	-142.7%
รวม	173	26	286	1009.7%	65.4%	(1,785)	704	-139.5%
ปริมาณการใช้งาน (นาทีต่อเลขหมายต่อเดือน)	ไตรมาส 4/63	ไตรมาส 3/64	ไตรมาส 4/64	%QoQ	%YoY	ปี 2563	ปี 2564	%YoY
ระบบรายเดือน	199	193	182	-6.0%	-8.7%	201	188	-6.4%
ระบบเติมเงิน	76	72	68	-5.9%	-11/1%	79	71	-9.8%
เฉลี่ยสองระบบ	116	111	104	-6.2%	-10.2%	118	109	-7.6%
ระบบรายเดือน ไม่รวมนาทีเรียกเข้า	137	132	123	-6.5%	-9.7%	138	129	-6.6%
ระบบเติมเงิน ไม่รวมนาทีเรียกเข้า	53	50	47	-6.3%	-12.8%	55	50	-10.5%
เฉลี่ยสองระบบ ไม่รวมนาทีเรียกเข้า	80	76	71	-6.7%	-11.6%	82	75	-8.0%
รายได้เฉลี่ยต่อเลขหมาย (บาทต่อเดือน) - (Post-TFRS 15&16)	ไตรมาส 4/63	ไตรมาส 3/64	ไตรมาส 4/64	%QoQ	%YoY	ปี 2563	ปี 2564	%YoY
ระบบรายเดือน	518	509	506	-0.5%	-2.4%	532	509	-4.3%
ระบบเติมเงิน	131	123	123	-0.2%	-6.2%	132	127	-3.5%
เฉลี่ยสองระบบ	256	247	245	-0.8%	-4.4%	259	250	-3.5%
ระบบรายเดือน ไม่รวม IC	505	496	494	-0.4%	-2.3%	518	497	-4.1%
ระบบเติมเงิน ไม่รวม IC	128	120	120	-0.2%	-6.1%	128	124	-3.3%
เฉลี่ยสองระบบ ไม่รวม IC	250	241	239	-0.7%	-4.4%	252	244	-3.3%

4.3 สรุปผลประกอบการด้านการเงิน

4.3.1. รายได้

รายได้รวม ในปี 2564 เท่ากับ 81,320 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.2 จากปีก่อน เป็นผลมาจากการผ่อนคลายมาตรการเกี่ยวกับ โควิด-19 ทำให้ร้านค้าสามารถกลับมาทำการได้ ทั้งนี้รายได้จากการให้บริการที่ไม่รวมค่าเชื่อมต่อโครงข่าย เท่ากับ 13,994 ล้านบาท ในไตรมาสนี้ ลดลงร้อยละ 0.6 จากปีก่อน และเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.1 จากไตรมาสก่อน จากการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจระดับมหภาคที่เป็นไปอย่างช้า ๆ

รายได้จากการให้บริการหลัก (รายได้จากการให้บริการเสียงและข้อมูล) ในปีนี้เท่ากับ 54,633 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 3.7 จากปีก่อน จากผลกระทบโควิด-19 และการแข่งขันที่เข้มข้น รายได้จากการให้บริการหลักคงตัวที่ 13,615 ล้านบาท เนื่องจากการชะลอตัวในการฟื้นฟู อันเป็นผลมาจากโควิด-19

รายได้จากบริการข้ามแดนอัตโนมัติ ในปีนี้เท่ากับ 164 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 40.2 จากปีก่อน เป็นผลหลักมาจากข้อจำกัดการเดินทางระหว่างประเทศที่ยึดเยื้อจากผลของโควิด-19 และการลดลงของการบันทึกรายได้ค้างรับจากการใช้บริการข้ามแดนอัตโนมัติในประเทศ

รายได้จากการให้บริการอื่น ในปีนี้เท่ากับ 1,604 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.4 จากปีก่อน รายได้จากการให้บริการอื่นในไตรมาสนี้เท่ากับ 316 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 3.5 จากไตรมาสก่อน เนื่องจากการลดลงของรายได้จากการบริการโทรทางไกลระหว่างประเทศ

รายได้จากการจำหน่ายเครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมาย ในปีนี้เท่ากับ 8,847 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 26.7 จากปีก่อน และเพิ่มขึ้นเป็นสองเท่าจากไตรมาสก่อน เนื่องจากการผ่อนคลายมาตรการเกี่ยวกับ โควิด-19 ทำให้ร้านค้ากลับมาเปิดบริการได้ตามปกติในไตรมาสนี้

4.3.2. ต้นทุนการดำเนินงาน

ต้นทุนการดำเนินงานไม่รวมค่าเชื่อมต่อโครงข่าย ในปีนี้เท่ากับ 48,782 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.1 จากปีก่อน มีสาเหตุหลักมาจากการเพิ่มขึ้นของต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับการโรมมิ่งบนเครือข่าย 2300 MHz ของ TOT และการเพิ่มขึ้นของค่าตัดจำหน่ายใบอนุญาตใช้คลื่น 700 MHz

ต้นทุนค่าธรรมเนียม ในปีนี้เท่ากับ 2,125 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 9.6 จากปีก่อน และคงที่ตลอดปี แต่ได้รับผลกระทบเมื่อเทียบกับไตรมาสที่แล้วจากรายการพิเศษจากการปรับปรุงต้นทุนค่าธรรมเนียมจำนวนประมาณ 170 ล้านบาทในไตรมาส 3/64 ทั้งนี้ สัดส่วนต้นทุนค่าธรรมเนียมต่อรายได้จากการให้บริการไม่รวมค่าเชื่อมต่อโครงข่ายในไตรมาสนี้อยู่ที่ร้อยละ 4.0 ซึ่งเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 3.0 ในไตรมาสก่อน ค่าใช้จ่ายด้านโครงข่าย ในปีนี้เท่ากับ 5,235 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 19.0 จากปีก่อน เป็นผลหลักมาจากมาตรการในการควบคุม

ค่าใช้จ่ายด้านโครงข่าย การลดลงของค่าเช่าที่จ่ายให้แก่ CAT และการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการค่าใช้จ่ายที่ครอบคลุมการเปลี่ยนแปลงในเชิงโครงสร้างเครือข่าย และการบริหารประสิทธิภาพโครงข่ายและระบบไอที

ต้นทุนการให้บริการอื่น ในปีนี้เท่ากับ 20,649 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 18.7 จากปีก่อน และคงที่ที่ 5,175 ล้านบาทจากไตรมาสก่อน เป็นผลมาจากต้นทุนค่าโรมมิ่งบนเครือข่าย 2300 MHz ของ TOT ทั้งนี้ ต้นทุนสุทธิค่าโรมมิ่งบนเครือข่าย 2300 MHz ของ TOT หลังหักรายได้จากค่าเช่าเครือข่ายที่ได้รับจาก TOT อยู่ที่ประมาณ 1,274 ล้านบาทในไตรมาส 4/64 ซึ่งเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.1 จากไตรมาสเดียวกันของปีก่อน

ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายของต้นทุนการให้บริการ ในปีนี้เท่ากับ 20,862 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.2 จากปีก่อน เป็นผลหลักมาจากการเพิ่มขึ้นของการตัดค่าตัดจำหน่ายใบอนุญาตใช้คลื่น 700 MHz การตัดค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ต่าง ๆ ตามมาตรฐานบัญชี IFRS16 และการขยายเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง

4.3.3. ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร

ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร ในปีนี้เท่ากับ 13,745 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 4.6 จากปีก่อน เนื่องจากการจัดกิจกรรมต่างๆ ถูกจำกัด อันเป็นผลมาจากมาตรการเกี่ยวกับโควิด-19

ค่าใช้จ่ายในการขายและการตลาด ในปีนี้เท่ากับ 4,184 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.9 จากปีก่อน ค่าใช้จ่ายในการขายและการตลาดในไตรมาส 4/64 เท่ากับ 1,203 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 20.1จากไตรมาสก่อน จากปัจจัยฤดูกาล และกิจกรรมที่เพิ่มขึ้นเนื่องจากการผ่อนคลายมาตรการเกี่ยวกับโรคระบาด

ค่าใช้จ่ายในการบริหาร ในปีนี้เท่ากับ 6,716 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 4.9 จากปีก่อน สืบเนื่องมาจากการเพิ่มประสิทธิภาพในเชิงโครงสร้าง และการควบคุมการใช้จ่ายอย่างมีประสิทธิภาพ ค่าใช้จ่ายในการบริหารในไตรมาส 4/64 เท่ากับ 1,945 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 26.7 จากไตรมาสก่อน เป็นผลจากการตัดจำหน่ายทรัพย์สินแบบครั้งเดียวเป็นจำนวนประมาณ 430 ล้านบาท สืบเนื่องจากการคืนพื้นที่เช่าบนเสาทรงคนนาคมที่บริษัทเช่าจากผู้อื่น

ค่าใช้จ่ายการตั้งสำรองหนี้สูญ ในปีนี้เท่ากับ 1,241 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 21.3 จากปีก่อน ค่าใช้จ่ายตั้งสำรองหนี้สูญสำหรับลูกค้านำระบบรายเดือนปรับตัวดีขึ้นมาอยู่ที่ร้อยละ 2.9 ของรายได้จากลูกค้าระบบรายเดือนในไตรมาสนี้ เนื่องจากการผ่อนคลายมาตรการเกี่ยวกับ โควิด-19 ทำให้ร้านค้าสามารถกลับมาเปิดทำการได้ในช่วงเดือนกันยายนเป็นต้นมา

ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายของค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร ในปีนี้เท่ากับ 1,616 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 2.8 จากปีก่อน

4.3.4. EBITDA และกำไรสุทธิ

EBITDA (ก่อนรายการอื่น ๆ) ในปีนี้เท่ากับ 29,989 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.1 ในไตรมาสนี้จากไตรมาสเดียวกันของปีก่อน สืบเนื่องจากการเพิ่มประสิทธิภาพในเชิงโครงสร้าง และรายการพิเศษที่ให้ผลกระทบเชิงลบในไตรมาสสุดท้ายของปีก่อน EBITDA ของไตรมาสนี้เท่ากับ 7,004 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 5.9 จากไตรมาสก่อน สาเหตุมาจากค่าใช้จ่ายในการขายและการตลาดที่เพิ่มขึ้นจากปัจจัยฤดูกาล และรายการพิเศษในไตรมาสก่อน สำหรับปี 2564 EBITDA ยังคงที่เป็นผลมาจากรายได้ที่อ่อนตัวลง ซึ่งถูกชดเชยบางส่วนด้วยการบริหารจัดการต้นทุนค่าใช้จ่ายในเชิงโครงสร้างอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ EBITDA margin (ไม่รวมรายได้จาก CAT ภายใต้สัญญาเช่าสินทรัพย์สัมปทาน และรายได้ค่าเช่าเครือข่าย 2300 MHz จาก TOT) ในไตรมาสนี้เท่ากับร้อยละ 38.9 ลดลงจากร้อยละ 47.5 ในไตรมาสก่อน

กำไรสุทธิ ในปีนี้เท่ากับ 3,356 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 34.3 จากปีก่อน โดยได้รับผลกระทบมาจากการเพิ่มขึ้นของค่าตัดจำหน่ายใบอนุญาตใช้คลื่น 700 MHz และการขาดทุนในส่วนของรายการสำหรับการป้องกันความเสี่ยงของกลุ่มรายการของฐานะสุทธิในไตรมาส 1/64 กำไรสุทธิในไตรมาส 4/64 อยู่ที่ 171 ล้านบาท ซึ่งมีผลกระทบเชิงลบมาจากการตัดจำหน่ายทรัพย์สินแบบครั้งเดียวเป็นจำนวนประมาณ 430 ล้านบาท สืบเนื่องจากการคืนพื้นที่เช่าบนเสาทรงคนนาคมที่บริษัทเช่าจากผู้อื่น

4.3.5. งบแสดงฐานะทางการเงินและข้อมูลสำคัญทางการเงิน

ณ สิ้นปี 2564 ตีแตกมีสินทรัพย์รวมจำนวน 164,315 ล้านบาท ลดลงจาก 174,280 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2563 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเท่ากับ 3,575 ล้านบาท ลดลงจาก 6,647 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2563 ในขณะที่หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยรวมหนี้สินตามสัญญาเช่าเพิ่มขึ้นจาก 69,962 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2563 มาอยู่ที่ระดับ 74,611 ล้านบาท ทั้งนี้อัตราส่วนหนี้สินสุทธิต่อ EBITDA (รวมหนี้สินตามสัญญาเช่า) อยู่ที่ระดับ 2.5 เท่า เพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากระดับ 2.4 เท่า ณ สิ้นปี 2563

รายจ่ายเพื่อการลงทุนปีนี้เท่ากับ 14,318 ล้านบาท โดยเน้นการเร่งรัดขยายสถานีฐานบนเครือข่ายย่านความถี่ต่ำและการขยายความจุเครือข่าย กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน (คำนวณจาก EBITDA หักด้วยรายจ่ายเพื่อการลงทุน) เท่ากับ 15,671 ล้านบาท

4.3.6. แนวโน้มปี 2565

ในปี 2565 ดีแทคมีความมุ่งมั่นที่จะนำเสนอผลิตภัณฑ์และบริการที่ตรงกับความต้องการของลูกค้า โดยมุ่งเน้นลูกค้าเป็นศูนย์กลาง ควบคู่ไปกับการลงทุนเพื่อขยายเครือข่ายให้ลูกค้ามีประสบการณ์ที่ดียิ่งขึ้น โดยยังคงการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพควบคู่ไปกับการพัฒนาศักยภาพทางด้านดิจิทัลและการสร้างสรรคนวัตกรรม

แนวโน้มสำหรับปี 2565

- รายได้จากการให้บริการไม่รวม IC : คงที่ จนถึง เพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละที่เป็นเลขหลักเดียวในระดับต่ำ
- EBITDA: คงที่ จนถึง เพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละที่เป็นเลขหลักเดียวในระดับต่ำ
- จำนวนเงินลงทุน: 12,000 – 14,000 ล้านบาท

ดีแทคคงนโยบายการจ่ายเงินปันผลโดยมีนโยบายการจ่ายเงินปันผลไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50 ของกำไรสุทธิของบริษัท ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับฐานะทางการเงินและแผนการประกอบธุรกิจของบริษัทในอนาคต โดยบริษัทมีเป้าหมายพิจารณาจ่ายเงินปันผลทุกครึ่งปี โดยจากผลกำไร สุทธิของบริษัทในปี 2564 คณะกรรมการบริษัทได้อนุมัติการจ่ายเงินปันผลประจำปีในอัตราหุ้นละ 1.05 บาท หากได้รับการอนุมัติจากมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นประจำปี 2565 โดยกำหนดวันกำหนดรายชื่อผู้ถือหุ้นที่มีสิทธิรับเงินปันผลประจำปี (Record Date) ในวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2565 และกำหนดวันจ่ายเงินปันผลประจำปี ในวันที่ 20 เมษายน 2565

งบแสดงฐานะทางการเงิน (ล้านบาท) (Post-TFRS 15 & 16)	สิ้นปี 2563	สิ้นปี 2564
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	6,647	3,575
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	15,075	16,152
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	152,558	144,587
รวมสินทรัพย์	174,280	164,315
หนี้สินหมุนเวียน	48,426	47,096
หนี้สินไม่หมุนเวียน	101,539	97,051
รวมหนี้สิน	149,965	144,147
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	24,315	20,167
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	174,280	164,315

งบกระแสเงินสด (ล้านบาท) (Post-TFRS 15 & 16)	สิ้นปี 2563	สิ้นปี 2564
เงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน	30,550	30,349
จ่ายดอกเบี้ยและภาษีเงินได้	(4,608)	(3,855)
เงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน	20,497	26,494
เงินสดสุทธิที่ใช้ในกิจกรรมลงทุน	(8,417)	(21,914)
เงินสดสุทธิรับ /(ชำระคืน) เงินกู้และหุ้นกู้	(1,165)	(146)
จ่ายเงินปันผล	(5,872)	(7,506)
เงินสดสุทธิจากกิจกรรมจัดหาเงิน	(7,037)	(7,651)
เงินสดสุทธิเพิ่มขึ้น/(ลดลง)	5,043	(3,072)

งบกำไรขาดทุน (ล้านบาท) - (Post-TFRS 15 & 16)	ไตรมาส 4/63	ไตรมาส 3/64	ไตรมาส 4/64	%QoQ	%YoY	ปี 2563	ปี 2564	%YoY
รายได้จากการให้บริการหลัก (บริการเสียดังและข้อมูล)	13,826	13,612	13,615	0.0%	-1.5%	56,711	54,633	-3.7%
รายได้จากบริการข้ามแดนอัตโนมัติ	(39)	38	62	63.2%	-259.1%	274	164	-40.2%
รายได้จากการให้บริการอื่น	295	328	316	-3.5%	7.4%	1,427	1,604	12.4%
รายได้จากการให้บริการไม่รวม IC	14,082	13,978	13,994	0.1%	-0.6%	58,412	56,400	-3.4%
รายได้จากค่าเชื่อมต่อโครงข่าย (IC)	367	367	352	-4.3%	-4.2%	1,581	1,424	-9.9%
รวมรายได้จากการให้บริการ	14,449	14,345	14,345	0.0%	-0.7%	59,993	57,824	-3.6%
รายได้จากการจำหน่ายเครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมาย	2,655	1,177	3,517	198.9%	32.5%	6,980	8,847	26.7%
รายได้จากการดำเนินงานอื่น	3,427	3,710	3,725	0.4%	8.7%	11,845	14,649	23.7%
รวมรายได้	20,531	19,232	21,587	12.2%	5.1%	78,818	81,320	3.2%
ต้นทุนการให้บริการ	(12,088)	(12,671)	(12,729)	0.5%	5.3%	(47,102)	(50,177)	6.5%
ค่าธรรมเนียมและส่วนแบ่งรายได้	(573)	(416)	(554)	33.2%	-3.3%	(2,350)	(2,125)	-9.6%
ค่าใช้จ่ายด้านโครงข่าย	(1,763)	(1,459)	(1,299)	-11.0%	-26.3%	(6,628)	(5,325)	-19.7%
ค่าเชื่อมต่อโครงข่าย (IC)	(360)	(362)	(347)	-4.1%	-3.7%	(1,592)	(1,395)	-12.4%
ค่าใช้จ่ายอื่น	(4,697)	(5,171)	(5,175)	0.1%	10.2%	(17,243)	(20,469)	18.7%
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	(4,694)	(5,263)	(5,353)	1.7%	14.0%	(19,289)	(20,862)	8.2%
ต้นทุนจากการจำหน่ายเครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมาย	(3,370)	(1,560)	(4,211)	170.0%	24.9%	(8,871)	(10,610)	19.6%
รวมต้นทุน	(15,458)	(14,231)	(16,939)	19.0%	9.6%	(55,973)	(60,787)	8.6%
กำไรขั้นต้น	5,072	5,002	4,648	-7.1%	-8.4%	22,845	20,533	-10.1%
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร	(4,166)	(3,274)	(3,817)	16.6%	-8.4%	(14,409)	(13,745)	-4.6%
การขายและการตลาด	(1,103)	(1,002)	(1,203)	20.1%	9.0%	(4,108)	(4,184)	1.9%
การบริหาร	(2,339)	(1,535)	(1,945)	26.7%	-16.8%	(7,063)	(6,716)	-4.9%
การตั้งสำรองหนี้สูญ	(327)	(364)	(282)	-22.5%	-13.7%	(1,576)	(1,241)	-21.3%
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	(396)	(386)	(387)	0.3%	-2.4%	(1,662)	(1,616)	-2.8%
ขาดทุนจากการด้อยค่าของทรัพย์สิน	-	12	0	-99.9%	N/A	-	12	n.m.
กำไร(ขาดทุน)สำหรับการป้องกันความเสี่ยงของกลุ่มรายการของฐานะสุทธิ	(1)	0	1	77.4%	n.m.	134	(148)	-210.5%
กำไร(ขาดทุน)จากการวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์	-	-	-	N/A	N/A	164	-	n.m.
กำไร(ขาดทุน)จากอัตราแลกเปลี่ยน	(4)	(5)	20	-491.2%	-557.9%	31	5	-84.6%
ดอกเบี้ยรับ	7	3	1	-62.7%	-85.5%	26	12	-53.0%
รายได้อื่นและส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	0	(0)	13	n.m.	n.m.	27	121	347.3%
กำไรก่อนค่าใช้จ่ายทางการเงินและภาษีเงินได้	908	1,726	866	-49.8%	-4.6%	8,818	6,778	-23.1%
ค่าใช้จ่ายทางการเงิน	(664)	(729)	(714)	-2.1%	7.6%	(2,859)	(2,830)	-1.0%
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	36	(163)	21	-112.6%	-42.9%	(853)	(592)	-30.5%
ส่วนที่เป็นของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย	-	-	-	N/A	N/A	-	-	n.m.
กำไร(ขาดทุน)สุทธิส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้น	281	832	171	-79.4%	-39.1%	5,107	3,356	-34.3%

EBITDA (ล้านบาท)* - (Post-TFRS 15 & 16)	ไตรมาส 4/63	ไตรมาส 3/64	ไตรมาส 4/64	%QoQ	%YoY	ปี 2563	ปี 2564	%YoY
กำไรสำหรับงวด	281	832	171	-79.4%	-39.1%	5,107	3,356	-34.3%
ค่าใช้จ่ายทางการเงิน	664	729	714	-2.1%	7.6%	2,859	2,830	-1.0%
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	(36)	163	(21)	-112.6%	-42.9%	853	592	-30.5%
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	5,090	5,649	5,740	1.6%	12.8%	20,951	22,478	7.3%
รายการอื่น	663	70	400	472.8%	-39.7%	423	733	73.1%
EBITDA	6,662	7,443	7,004	-5.9%	5.1%	30,193	29,989	-0.7%
EBITDA margin	32.4%	38.7%	32.4%			38.3%	36.9%	
EBITDA margin (ไม่รวมรายได้จาก CAT และ TOT ในตัวหาร)	38.5%	47.5%	38.9%			44.7%	44.6%	

* EBITDA ในที่นี้เป็น EBITDA ก่อนรายได้และรายจ่ายอื่นบางประการ รายละเอียดเพิ่มเติมสามารถดูได้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

กำหนดการคืนหนี้ (ล้านบาท) ณ สิ้นปี 2564	เงินกู้	หุ้นกู้	อัตราส่วนทางการเงิน - (Post-TFRS 15 & 16)	ไตรมาส 4/63	ไตรมาส 3/64	ไตรมาส 4/64	ปี 2563	ปี 2564
ปี 2565	5,001	-	อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (%)***	20.7%	15.7%	15.1%	20.7%	15.1%
ปี 2566	5,001	3,000	อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (%)****	5.2%	4.1%	4.0%	5.2%	4.0%
ปี 2567	4,998	6,000	อัตราส่วนหนี้สินสุทธิต่อ EBITDA (เท่า)	2.3 x	2.4 x	2.5x	2.3 x	2.5 x
ปี 2568 เป็นต้นไป	-	34,500	อัตราส่วนเงินลงทุนต่อรายได้รวม (%)	26.2%	18.1%	17.8%	12.0%	17.6%
รวม	15,000	43,500	*** กำไร (ขาดทุน) สุทธิส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้น (12 เดือนล่าสุด) หารด้วยส่วนของผู้ถือหุ้นเฉลี่ย					
			**** กำไร (ขาดทุน) ก่อนค่าใช้จ่ายทางการเงินและภาษีเงินได้ (12 เดือนล่าสุด) หารด้วยสินทรัพย์รวมเฉลี่ย					

ตารางกำหนดการชำระหนี้ค่าคลื่น ณ สิ้นปี 2564

คลื่นความถี่	ราคา (ล้านบาท)	กำหนดการชำระหนี้คลื่นความถี่								Total (THB mm)
		2565	2566	2567	2568	2569	2570	2571	2572	
900MHz	38,064	3,806	3,806	3,806	3,806	3,806	3,806	-	-	38,064
1800MHz	12,511	-	-	-	-	-	-	-	-	12,511
700MHz	17,584	1,758	1,758	1,758	1,758	1,758	1,758	1,758	1,758	17,584
จำนวนที่ต้องชำระหนี้ทั้งหมด	68,159	5,565	5,565	5,565	5,565	5,565	5,565	1,758	1,758	68,159

ข้อปฏิเสธความรับผิดชอบ
ในเอกสารฉบับนี้อาจจะมีข้อมูลบางส่วนที่เกี่ยวข้องกับการคาดการณ์ในอนาคตโดยใช้ปัจจัยที่เกี่ยวข้องในหลายด้านซึ่งจะขึ้นอยู่กับความเสี่ยงและความไม่แน่นอนต่างๆซึ่งข้อมูลดังกล่าวรวมถึงแผนธุรกิจกลยุทธ์และความเชื่อของบริษัท รวมทั้งข้อมูลอื่นที่ไม่ใช่ข้อมูลที่เกิดขึ้นในอดีตตัวอย่างของคำที่ใช้ในการคาดการณ์ในอนาคต เช่น “อาจจะ” “จะ” “คาดว่า” “ตั้งใจว่า” “ประมาณ” “เชื่อว่า” “ยังคง” “วางแผนว่า” หรือคำใดๆ ที่มีความหมายทำนองเดียวกัน เป็นต้น

แม้ว่าการคาดการณ์ดังกล่าวจะถูกจัดทำขึ้นจากสมมติฐานและความเชื่อของฝ่ายบริหาร โดยอาศัยข้อมูลที่มีอยู่ในปัจจุบันเป็นพื้นฐานก็ตาม สมมติฐานเหล่านี้อาจมีความเสี่ยงและความไม่แน่นอนต่างๆ ซึ่งอาจจะทำให้ผลงาน ผลการดำเนินงาน ความสำเร็จที่เกิดขึ้นจริงแตกต่างจากที่บริษัทคาดการณ์ไว้ในอนาคต ดังนั้นผู้ใช้ข้อมูลดังกล่าวจึงควรระมัดระวังในการใช้ข้อมูลข้างต้น อีกทั้งบริษัท และผู้บริหาร/พนักงาน ไม่อาจควบคุมหรือรับรองความเกี่ยวข้อง ระยะเวลาที่จะเกิดขึ้น หรือความถูกต้องของข้อมูลดังกล่าวได้

5. ข้อมูลทั่วไป และข้อมูลสำคัญอื่น

5.1 ข้อมูลทั่วไป

ชื่อบริษัท	บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)		
ที่ตั้งสำนักงานใหญ่	319 อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น 38 ถนนพญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330		
โทรศัพท์	(66 2) 202 8000		
เว็บไซต์	www.dtac.co.th		
นายทะเบียนหลักทรัพย์	บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด		
	93 ถนนรัชดาภิเษก แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร 10400		
	โทรศัพท์	(66 2) 009 9000	
	โทรสาร	(66 2) 009 9991	
	ลูกค้าสัมพันธ์	(66 2) 009 9999	
ผู้สอบบัญชี	เว็บไซต์	www.set.or.th/tsd	
	นางสาวพิมพ์ใจ มานิตขจรกิจ		
	ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 4521		
	บริษัท สำนักงาน ฮีวาย จำกัด		
	ชั้น 33 อาคารเลอริชดา ออฟฟิศ คอมเพล็กซ์ 193/136-137 ถนนรัชดาภิเษก แขวงคลองเตย เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร 10110		
นายทะเบียนหุ้นกู้ ของบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อยที่บริษัทถือหุ้น ร้อยละ 99.99	โทรศัพท์	(66 2) 264 0777	
	โทรสาร	(66 2) 264 0789-90	
	เว็บไซต์	www.ey.com	
	ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)		
	333 ถนนสีลม แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร 10500		
	โทรศัพท์	(66 2) 230 1478	
	โทรสาร	(66 2) 626 4545-6	
	เว็บไซต์	www.bangkokbank.com	

5.2 ข้อมูลสำคัญอื่น

5.2.1 สรุปสัญญาที่มีสาระสำคัญ

รายละเอียดในส่วนนี้เป็นการสรุปหรือคัดย่อเฉพาะเนื้อหาของข้อสัญญาบางข้อในสัญญาบางฉบับที่มีสาระสำคัญซึ่งบริษัทได้เข้าทำกับคู่สัญญา ทั้งนี้ สัญญาบางฉบับได้ทำขึ้นก่อนที่จะมีการเปลี่ยนแปลงกฎหมายและ/หรือกฎระเบียบต่าง ๆ ที่ใช้กำกับดูแลกิจการโทรคมนาคม ดังนั้น ข้อสัญญาบางข้อในสัญญาบางฉบับจึงอาจไม่มีผลใช้บังคับเนื่องจากขัดหรือแย้งกับกฎหมายหรือกฎระเบียบซึ่งได้มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลง ข้อมูลที่ระบุต่อไปนี้จึงเป็นการนำเสนอข้อสัญญาที่สำคัญเพื่อการอ้างอิงเท่านั้น

(1) สัญญาการใช้บริการข้ามโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศ (Roaming Agreement) ระหว่าง บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด และ บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (ปัจจุบันคือบริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน))

บริษัทได้มีมติอนุมัติให้ บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท เข้าทำสัญญาการใช้บริการข้ามโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศ (Roaming Agreement) กับ บริษัท ทีโอที จำกัด มหาชน (“ทีโอที”) โดยตกลงใช้บริการข้ามโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศบนโครงข่ายย่าน 2300 MHz (โรมมิ่ง) ของทีโอที ซึ่งจะทำให้บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด สามารถดำเนินการให้ผู้ใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ใช้บริการข้ามโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศ (โรมมิ่ง) บนโครงข่ายย่าน 2300 MHz ของทีโอทีได้โดยจะต้องชำระค่าบริการข้ามโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศ (โรมมิ่ง) ให้แก่ทีโอทีตามรายละเอียดและเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญา

รายละเอียดข้อสัญญาการใช้บริการข้ามโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศ (Roaming Agreement) ที่สรุปไว้ต่อไปนี้จึงเป็นการให้ข้อมูลเพื่อการอ้างอิงเท่านั้น

วันที่ทำสัญญา	23 เมษายน 2561
อายุสัญญา	23 เมษายน 2561 ถึง 3 สิงหาคม 2568
ลักษณะสัญญา	บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด ตกลงใช้บริการข้ามโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศบนโครงข่ายย่าน 2300 MHz (โรมมิ่ง) ของทีโอที ซึ่งทีโอทีได้รับอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 2300 MHz จากคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการ โทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ โดยมีรายละเอียดและเงื่อนไขตามที่กำหนดไว้ในสัญญา ซึ่งจะทำให้ บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด สามารถดำเนินการให้ผู้ใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ใช้บริการข้ามโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศ (โรมมิ่ง) บนโครงข่ายย่าน 2300 MHz ของทีโอทีได้
คำตอบแทน	บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด จะต้องชำระค่าบริการข้ามโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศ (โรมมิ่ง) ให้แก่ ทีโอที ตามรายละเอียดและวิธีการคำนวณค่าบริการที่กำหนดไว้ในสัญญา

(2) สัญญาเช่าเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมระหว่าง บริษัท เทเลแอสเสท จำกัด และ บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (ปัจจุบันคือบริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน))

บริษัทอุนิบัตให้บริษัท เทเลแอสเสท จำกัด (“เทเลแอสเสท”) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัทเข้าทำสัญญาเช่าเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคม กับ บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (“ทีโอที”) ซึ่งเทเลแอสเสทตกลงรับจัดหา ติดตั้ง และบำรุงรักษา เครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคม (“อุปกรณ์โทรคมนาคมฯ”) และตกลงนำอุปกรณ์โทรคมนาคมฯ ดังกล่าวออกให้เช่าแก่ทีโอที เพื่อให้ทีโอทีสามารถเช่าใช้อุปกรณ์โทรคมนาคมฯ ดังกล่าวเพื่อให้บริการโทรคมนาคมบนโครงข่ายย่าน 2300 MHz โดยเทเลแอสเสทจะได้รับค่าเช่าและค่าบริการจากทีโอที ตามข้อตกลงและเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญา

รายละเอียดข้อสัญญาเช่าเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมที่สรุปไว้ต่อไปนี้จึงเป็นการให้ข้อมูลเพื่อการอ้างอิงเท่านั้น

วันที่ทำสัญญา	23 เมษายน 2561
อายุสัญญา	23 เมษายน 2561 ถึง 3 สิงหาคม 2568
ลักษณะสัญญา	เทเลแอสเสท ตกลงรับจัดหา ติดตั้ง และบำรุงรักษาเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคม และตกลงนำเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมดังกล่าวออกให้เช่าแก่ทีโอที ซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับอนุญาตจากสำนักงาน คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 2300 เมกะเฮิรตซ์ (MHz) ช่วง 2310 - 2370 MHz (“คลื่นความถี่ย่าน 2300 MHz”) เพื่อให้ทีโอที นำอุปกรณ์โทรคมนาคมฯ ดังกล่าวไปให้บริการโทรคมนาคมแก่ผู้ใช้บริการบนโครงข่ายคลื่นความถี่ย่าน 2300 MHz ต่อไป
คำตอบแทน	ทีโอทีตกลงชำระค่าเช่าและค่าบริการตามสัญญาเช่าเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมให้แก่ เทเลแอสเสท เป็นรายเดือนเฉพาะในส่วน of สถานีฐานที่ส่งมอบซึ่งผ่านการตรวจรับและเปิดใช้งานได้เรียบร้อยแล้ว ตามอัตราที่กำหนดไว้ในสัญญา
สิทธิและหน้าที่หลักของ เทเลแอสเสท	(1) ดำเนินการจัดหาและติดตั้งอุปกรณ์โทรคมนาคมฯ (รวมถึงซอฟต์แวร์ที่เกี่ยวข้อง) ตามสถานที่และ คุณสมบัติและมาตรฐานทางเทคนิค (Specifications) ตามที่ระบุไว้ในสัญญาเช่าฯ โดยคู่สัญญาได้กำหนดจำนวนอุปกรณ์โทรคมนาคมฯ ที่เทเลแอสเสทจะต้องจัดหาทั้งหมดจำนวน 20,400 สถานีฐาน (Base Station) ภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 21,300 สถานีฐาน (Base Station) ภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2564 (2) บำรุงรักษา และซ่อมแซมแก้ไขอุปกรณ์โทรคมนาคมฯ (ทั้งระบบฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์) ให้อยู่ในสภาพที่สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพตามข้อตกลงมาตรฐานการให้บริการ (Service Level Agreement) ภายใต้สัญญาเช่าฯ และตามประกาศของคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการ โทรคมนาคม แห่งชาติที่เกี่ยวข้อง
สิทธิและหน้าที่หลักของ ทีโอที	(1) ควบคุมและบริหารจัดการและใช้โครงข่ายคลื่นความถี่ย่าน 2300 MHz ของทีโอที (2) มีสิทธิเข้าถึงระบบจัดเก็บและประมวลผลและครอบครองข้อมูลรายละเอียดการใช้งานของบริการ ประเภทต่าง ๆ (3) ควบคุมระบบบริหารจัดการและควบคุมเครื่องและอุปกรณ์ตามสัญญาเช่าเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคม (4) อำนวยความสะดวกแก่เทเลแอสเสท ในการเข้าปฏิบัติงานกับอุปกรณ์โทรคมนาคมฯ ที่ให้เช่าที่อยู่ในพื้นที่ของทีโอที (5) ประสานงานในการช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกแก่เทเลแอสเสท ในการนำเอาอุปกรณ์ โทรคมนาคมฯ ตามสัญญาเช่าเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมและในการขอใบอนุญาตทุกประเภทที่เกี่ยวข้องกับอุปกรณ์โทรคมนาคมฯ จากหน่วยงานของรัฐ เช่น ใบอนุญาตติดตั้งสถานีวิทยุคมนาคม และใบอนุญาตใช้เครื่องวิทยุคมนาคม (6) ปฏิบัติตามเงื่อนไขแบบท้ายใบอนุญาตการประกอบกิจการโทรคมนาคมและเงื่อนไขการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 2300 MHz เพื่อการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ของทีโอที

5.3 ข้อพิพาททางกฎหมาย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 บริษัทและบริษัทย่อยของบริษัทเป็นคู่ความหรือคู่กรณีในคดีหรือข้อพิพาทสำคัญที่ยังไม่สิ้นสุดมีรายละเอียดดังนี้

1) ข้อพิพาทระหว่างบริษัทและ กสท (ปัจจุบันคือบริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน)) เกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตจากการให้บริการโทรคมนาคม

เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2546 คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ผู้ให้บริการโทรคมนาคมซึ่งรวมถึงบริษัทมีสิทธินำเงินค่าภาษีสรรพสามิตที่ได้ชำระให้แก่รัฐแล้วตลอดทั้งปี (ไม่รวมดอกเบี้ย ค่าปรับ หรือเงินเพิ่มใด ๆ) มาหักออกจากจำนวนเงินผลประโยชน์ตอบแทนที่บริษัทต้องนำส่งให้แก่ กสท เมื่อสิ้นปีดำเนินการตามสัญญาร่วมการงานได้ และเมื่อวันที่ 27 มีนาคม 2546 กสท ได้มีหนังสือแจ้งให้บริษัทดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว ซึ่งต่อมามติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวถูกยกเลิกเมื่อวันที่ 23 มกราคม 2550

ภายหลังจากที่มีการยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีข้างต้น เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2551 กสท ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ เรียกร้องให้บริษัทชำระค่าผลประโยชน์ตอบแทนในปีสัมปทานที่ 12 ถึง 16 เพิ่มเติม พร้อมเบี้ยปรับและภาษีมูลค่าเพิ่ม รวมเป็นเงินจำนวนทั้งสิ้นประมาณ 23,164 ล้านบาท เสมือนหนึ่งว่า กสท ไม่เคยอนุญาตให้บริษัทนำค่าภาษีสรรพสามิตที่ได้ชำระให้แก่รัฐมาหักออกจากผลประโยชน์ตอบแทนที่บริษัทต้องนำส่งให้แก่ กสท ตามสัญญาร่วมการงานแต่อย่างใด คณะอนุญาโตตุลาการได้มีคำชี้ขาดลงวันที่ 28 พฤษภาคม 2555 ให้บริษัทชนะคดีและยกคำเสนอข้อพิพาทของ กสท ทั้งหมด อย่างไรก็ดี เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2555 กสท ได้ยื่นคำร้องขอให้ศาลปกครองกลางเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการดังกล่าว และเมื่อวันที่ 29 มกราคม 2559 ศาลปกครองกลางพิพากษาไม่เพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการที่พิพากษ กสท ได้อุทธรณ์คำพิพากษา

ศาลปกครองกลางต่อศาลปกครองสูงสุด ขณะนี้คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด

2) ข้อพิพาทระหว่างบริษัทและ กสท (ปัจจุบันคือบริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน)) เกี่ยวกับวิธีการคำนวณผลประโยชน์ตอบแทนอันเกิดจากรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม ที่บริษัทได้รับจากผู้ประกอบการกิจการโทรคมนาคมบางรายที่เข้ามาใช้โครงข่ายโทรคมนาคมของบริษัทหลังประกาศว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมมีผลใช้บังคับ (Interconnection Charge)

ในปี 2554 กสท ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ เพื่อเรียกร้องให้บริษัทชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับรายได้ค่า IC ในปีสัมปทานที่ 16 (16 กันยายน 2549 - 15 กันยายน 2550) ที่ขาดไป เป็นจำนวนประมาณ 4,026 ล้านบาท พร้อมเบี้ยปรับอัตราร้อยละ 1.25 ต่อเดือนของเงินที่ค้างชำระ เนื่องจากบริษัทคำนวณผลประโยชน์ตอบแทนให้แก่ กสท โดยการหักกลบระหว่างรายได้ค่า IC ที่บริษัทได้รับจากผู้ประกอบการรายอื่นและรายจ่ายค่า IC ที่บริษัทถูกผู้ประกอบการรายอื่นเรียกเก็บ แต่ กสท เรียกร้องให้บริษัทชำระผลประโยชน์ตอบแทนของรายได้ค่า IC ที่บริษัทได้รับจากผู้ประกอบการรายอื่นทั้งหมดโดยไม่ให้นำรายจ่ายค่า IC ที่บริษัทถูกผู้ประกอบการรายอื่นเรียกเก็บมาหักออกต่อมา เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2562 บริษัทได้รับคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการให้ยกคำเสนอข้อพิพาทของ กสท สำหรับข้อเรียกร้องให้บริษัทชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมสำหรับปีสัมปทานที่ 16 ซึ่ง กสท ได้ยื่นคำร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดข้อพิพาทต่อศาลปกครองกลาง ปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

ในปี 2555 กสท ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเพื่อเรียกร้องให้บริษัทชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับรายได้ค่า IC สำหรับปีสัมปทานที่ 17 เป็นจำนวนประมาณ 3,860 ล้านบาทพร้อมเบี้ยปรับเมื่อวันที่ 27 ธันวาคม 2562 บริษัทได้รับคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการให้บริษัทชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม ในปีสัมปทานที่ 17 จำนวน 3,957 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยผิดนัดร้อยละ 7.5 ต่อปี

ในปี 2556 กสท ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเพื่อเรียกร้องให้บริษัทชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับรายได้ค่า IC สำหรับปีสัมปทานที่ 18 อีกเป็นจำนวนประมาณ 3,340 ล้านบาท พร้อมเบี้ยปรับ เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2562 บริษัทได้รับคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการให้บริษัทชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม ในปีสัมปทานที่ 18 จำนวน 3,438 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยผิดนัดร้อยละ 7.5 ต่อปี

ในปี 2558 กสท ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเพื่อเรียกร้องให้บริษัทชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับรายได้ค่า IC สำหรับปีสัมปทาน “ที่ 19 เป็นจำนวนประมาณ 3,667 ล้านบาทพร้อมทั้งเบี้ยปรับเมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2564 บริษัทได้รับคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการให้บริษัทชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม ในปีสัมปทานที่ 19 จำนวน 3,666 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยผิดนัดร้อยละ 7.5 ต่อปี

ในปี 2558 กสท ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเพื่อเรียกร้องให้บริษัทชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับรายได้ค่า IC สำหรับปีสัมปทานที่ 20 เป็นจำนวนประมาณ 3,914 ล้านบาท พร้อมทั้งเบี้ย

ปรับ เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2563 บริษัทได้รับคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการให้บริษัทชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม ในปีสัมปทานที่ 20 จำนวน 4,346 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยผิดนัดร้อยละ 7.5 ต่อปี

บริษัทไม่เห็นด้วยกับคำชี้ขาดข้อพิพาทที่คณะอนุญาโตตุลาการให้บริษัทชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมในปีสัมปทานที่ 17 ปีสัมปทานที่ 18 ปีสัมปทานที่ 19 และปีสัมปทานที่ 20 ปัจจุบันบริษัทได้ยื่นคำร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดอนุญาโตตุลาการสำหรับข้อพิพาทผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับรายได้ค่า IC ของปีสัมปทานที่ 17 ปีสัมปทานที่ 18 ปีสัมปทานที่ 19 และปีสัมปทานที่ 20 ต่อศาลปกครองกลางแล้วปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

อนึ่ง คำชี้ขาดดังกล่าวมีผลทางกฎหมายเฉพาะข้อพิพาทนั้นเท่านั้น โดยไม่มีผลทางกฎหมายและผลผูกพันต่อข้อพิพาทอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ในปี 2562 กสท ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเพื่อเรียกร้องให้บริษัทชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับรายได้ค่า IC สำหรับปีสัมปทานที่ 21-27 เป็นจำนวนประมาณ 15,879 ล้านบาทพร้อมทั้งเบี้ยปรับ โดยบริษัทได้ยื่นคำคัดค้านต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการตามหลักการเดียวกันกับข้อพิพาทสำหรับปีสัมปทานอื่นๆ ปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของสถาบันอนุญาโตตุลาการ

3) ข้อพิพาทระหว่างบริษัทและบริษัท ทู คอรัปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) เกี่ยวกับค่าตอบแทนการเชื่อมต่อโครงข่ายของบริษัท

เมื่อวันที่ 3 กันยายน 2564 บริษัท ทู คอรัปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ได้ยื่นฟ้องบริษัท และบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด ต่อศาลปกครองกลาง ขอให้ชำระค่าตอบแทนการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม เป็นจำนวนเงินรวมประมาณ 1,736 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ย โดยขอให้บริษัทชำระค่าตอบแทนการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมนับตั้งแต่เดือนมกราคม 2554 ถึง ตุลาคม 2560 เป็นจำนวนเงินประมาณ 700 ล้านบาท และขอให้บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด ชำระค่าตอบแทนการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม นับตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2556 ถึง ตุลาคม 2560 เป็นจำนวนเงินประมาณ 1,036 ล้านบาท

5.4 ตลาดรอง

- ไม่มี

5.5 สถาบันการเงินที่ติดต่อประจำ (เฉพาะกรณีที่มีบริษัทออกตราสารหนี้)

- ไม่มี

ส่วนที่ 2

การกำกับดูแลกิจการ

72 นโยบายการกำกับดูแลกิจการ

78 โครงสร้างการกำกับดูแลกิจการ และข้อมูลสำคัญ
เกี่ยวกับคณะกรรมการ คณะกรรมการชุดย่อย
ผู้บริหาร พนักงานและอื่นๆ

87 รายงานผลการดำเนินงานสำคัญด้านการกำกับดูแลกิจการ

99 การควบคุมภายในและรายการระหว่างกัน

ส่วนที่ 2 การกำกับดูแลกิจการ

6. นโยบายการกำกับดูแลกิจการ

6.1 ภาพรวมของนโยบายและแนวปฏิบัติการกำกับดูแลกิจการ
คณะกรรมการ คณะกรรมการบริษัทได้กำหนดนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่กำหนดหน่วยงานและกระบวนการกำกับกิจการที่สำคัญของบริษัท โดยคำนึงถึงการบริหารความเสี่ยง กลยุทธ์ การรายงานทางการเงิน และการควบคุมภายใน บริษัทให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนที่ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ตลท.)

ในปี 2564 ผลการสำรวจตามโครงการสำรวจการกำกับดูแลกิจการบริษัทจดทะเบียนซึ่งประเมินโดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย บริษัทได้รับคะแนนระดับ “ดีเลิศ” (ช่วงคะแนนระหว่างร้อยละ 90 ขึ้นไป) ต่อเนื่องเป็นปีที่เจ็ด จึงเป็นเครื่องยืนยันว่าบริษัทยึดมั่นในหลักการของการกำกับดูแลกิจการที่ดีเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

รายละเอียดของหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัท แบ่งออกเป็น 5 หมวด ดังนี้

หมวดที่ 1

สิทธิของผู้ถือหุ้น

คณะกรรมการบริษัทตระหนักและให้ความสำคัญต่อสิทธิขั้นพื้นฐานของผู้ถือหุ้น รวมถึงนักลงทุนสถาบัน ผู้ถือหุ้นมีสิทธิต่าง ๆ ดังนี้

- 1) การซื้อขายและการโอนหุ้น การได้รับส่วนแบ่งในผลกำไรของบริษัท
- 2) การเข้าร่วมประชุมเพื่อใช้สิทธิออกเสียงในการประชุมผู้ถือหุ้นและร่วมพิจารณาตัดสินใจเรื่องสำคัญของบริษัท
- 3) การแต่งตั้งหรือถอดถอนกรรมการ การกำหนดค่าตอบแทนกรรมการ
- 4) สิทธิอื่น ๆ ตามที่กำหนดในข้อบังคับของบริษัท

การประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี

บริษัทได้จัดการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2564 เมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2564 ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ตามพระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2563 โดยมีคณะกรรมการ, ประธานคณะกรรมการ ชุดย่อยทุกชุด ผู้บริหารระดับสูง และผู้สอบบัญชีเข้าร่วมการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2564

บริษัทจัดการประชุมผู้ถือหุ้นทุกครั้ง โดยมีกระบวนการต่าง ๆ ดังนี้

ก่อนการประชุม

- บริษัทได้เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นเสนอเรื่องเพื่อพิจารณาบรรจุเป็นวาระการประชุมและเสนอชื่อบุคคลเพื่อเข้ารับการศึกษาเลือกตั้งเป็นกรรมการของบริษัทล่วงหน้าก่อนการประชุมสามัญผู้ถือหุ้น โดยบริษัทได้เผยแพร่รายละเอียดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการในการดำเนินการดังกล่าวโดยเผยแพร่ในรูปแบบจดหมายข่าวไปยังตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

และทางเว็บไซต์ของบริษัทตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีเกี่ยวกับสิทธิของผู้ถือหุ้น

- บริษัทแจ้งวันประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปีเป็นการล่วงหน้าก่อนการประชุม 30 วันโดยเผยแพร่ในรูปแบบจดหมายข่าวไปยังตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและทางเว็บไซต์ของบริษัท
- บริษัทได้มอบหมายให้บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งเป็นนายทะเบียนของบริษัทเป็นผู้ดำเนินการจัดส่งหนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้นและเอกสารประกอบการประชุมให้แก่ผู้ถือหุ้นล่วงหน้าอย่างน้อยสิบสี่วัน และบริษัทได้จัดให้มีการเผยแพร่หนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้นและเอกสารประกอบการประชุมทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษทางเว็บไซต์ของบริษัทเป็นการล่วงหน้าก่อนการประชุม 30 วัน เพื่อให้ผู้ถือหุ้นสามารถเข้าถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประชุมผู้ถือหุ้นได้สะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้นโดยหนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้นมีรายละเอียดประกอบระเบียบวาระต่าง ๆ อย่างเพียงพอและครบถ้วนเอกสารประกอบการประชุมและความเห็นของคณะกรรมการบริษัทในแต่ละวาระ พร้อมทั้งระบุอย่างชัดเจนว่าเป็นเรื่องเสนอเพื่อทราบหรือเพื่อพิจารณา และแนบหนังสือมอบฉันทะตามแบบตามที่กระทรวงพาณิชย์กำหนด รวมทั้งเสนอรายชื่อกรรมการอิสระจำนวนสามท่าน ในหนังสือมอบฉันทะเพื่อเป็นทางเลือกให้กับผู้ถือหุ้นในการมอบฉันทะให้กรรมการอิสระท่านใดท่านหนึ่ง

- บริษัทเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นสามารถส่งคำถามเกี่ยวกับวาระการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นได้ล่วงหน้าทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ companysecretary@dtac.co.th หรือทางไปรษณีย์ลงทะเบียนมาตามที่อยู่ของบริษัท

วันประชุมผู้ถือหุ้น

- บริษัทจัดการประชุมสามัญผู้ถือหุ้น รวมถึงครั้งอื่น ๆ ในจังหวัดเดียวกันกับที่สำนักงานใหญ่ของบริษัทตั้งอยู่ เป็นสถานที่ที่เดินทางได้โดยสะดวก และจัดประชุมในวันธรรมดาอย่างใดก็ได้ที่บริษัทสามารถพิจารณาจัดการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (E-meeting) ตามพระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2563 บริษัทยังได้นำการนับคะแนนเสียงผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้เพื่อให้การประมวลผลการลงคะแนนเสียงเป็นไปอย่างรวดเร็วและแม่นยำยิ่งขึ้น ทั้งนี้ ก็เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ถือหุ้น
- บริษัทดำเนินการประชุมอย่างโปร่งใสและมีกลไกที่สามารถตรวจสอบได้ รวมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นได้ซักถามและแสดงความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับระเบียบวาระและสรุปไว้ในรายงานประชุม นอกจากนี้ยังสนับสนุนให้กรรมการ ผู้บริหารระดับสูงที่เกี่ยวข้องและผู้สอบบัญชีเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้นอย่างพร้อมเพรียงกันเพื่อตอบคำถามและรับทราบความคิดเห็นของผู้ถือหุ้น
- บริษัทได้จัดให้มีการชี้แจงหลักเกณฑ์และวิธีการออกเสียงลงคะแนนให้แก่ผู้ถือหุ้นก่อนเริ่มการประชุม ทั้งนี้ ผู้ถือหุ้นและผู้รับมอบฉันทะมีสิทธิออกเสียงตามจำนวนหุ้นโดยในแต่ละวาระที่ไม่สามารถแบ่งคะแนนเสียงได้ ยกเว้นผู้รับมอบฉันทะตามแบบ ค. บริษัทยังได้

จัดให้มีที่ปรึกษากฎหมายที่เป็นอิสระจากภายนอก (Inspector) ทำหน้าที่กำกับดูแลการประชุมและตรวจสอบการนับคะแนนเสียงเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายและข้อบังคับของบริษัท ทั้งนี้ ในการประชุมผู้ถือหุ้นประธานในที่ประชุมได้เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นแสดงความคิดเห็นและตั้งคำถามในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับบริษัทและวาระการประชุมได้อย่างเต็มที่

ภายหลังการประชุม

- บริษัทได้แจ้งมติที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2564 โดยระบุผลการออกเสียงลงคะแนนในแต่ละวาระ แยกประเภทคะแนนเสียงเป็น “เห็นด้วย” “ไม่เห็นด้วย” และ “งดออกเสียง” โดยจัดส่งในรูปแบบจดหมายข่าวไปยังตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยภายในวันเดียวกันหลังจากการประชุมผู้ถือหุ้นเสร็จสิ้น
- บริษัทได้จัดทำรายงานการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2564 และจัดให้มีการเผยแพร่แบบวัดทัศนัยบันทึกภาพการประชุมผู้ถือหุ้นทางเว็บไซต์ของบริษัทที่ www.dtac.co.th ภายใน 14 วันภายหลังการประชุม โดยรายงานการประชุมมีรายละเอียด ดังนี้
  - (1) จำนวนกรรมการ และสัดส่วนของกรรมการที่เข้าร่วมประชุม และผู้บริหาร
  - (2) ผลการลงมติในแต่ละวาระ โดยแสดงผลทั้ง “เห็นด้วย” “ไม่เห็นด้วย” และ “งดออกเสียง”
  - (3) คำถาม และคำตอบที่ได้หารือในที่ประชุม รวมถึงรายชื่อผู้ที่ถามคำถาม

หมวดที่ 2 การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน

คณะกรรมการบริษัทให้ความสำคัญและดูแลให้มีการปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นทุกรายอย่างเท่าเทียมกันและเป็นธรรม โดยได้ดำเนินการต่าง ๆ ตามข้อบังคับของบริษัท และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- การจัดประชุมผู้ถือหุ้น: บริษัทมีนโยบายที่จะรักษาสถิติของผู้ถือหุ้นทุกราย โดยในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ประธานในที่ประชุมได้ดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุมที่ได้แจ้งไว้ในหนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้นและไม่มีการเพิ่มวาระการประชุมโดยไม่แจ้งให้ผู้ถือหุ้นทราบล่วงหน้าแต่อย่างใด
- สิทธิการลงคะแนนเสียง: ผู้ถือหุ้นของบริษัททุกรายมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนตามจำนวนหุ้นที่ตนถืออยู่ โดยหนึ่งหุ้นมีสิทธิออกเสียงเท่ากับหนึ่งเสียง บริษัทมิได้นำการลงคะแนนเสียงแบบสะสมมาใช้ เนื่องจากข้อบังคับบริษัทได้กำหนดให้มีการเลือกตั้งกรรมการโดยวิธีคะแนนเสียงข้างมาก อย่างไรก็ตาม บริษัทได้กำหนดให้มีวิธีการอื่นในการรักษาสถิติของผู้ถือหุ้นรายย่อยมาโดยตลอดโดยการกำหนดนโยบายและขั้นตอนที่เกี่ยวข้องเพื่อสรรหาบุคคลที่มีความรู้และความสามารถในการที่จะมาดำรงตำแหน่งกรรมการบริษัท และได้สนับสนุนให้ผู้ถือหุ้นรายย่อยใช้สิทธิในการเสนอวาระการประชุมเพิ่มเติมและเสนอชื่อบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการบริษัทในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นตามกฎหมายของบริษัที่เกี่ยวข้อง ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นประธานและกรรมการจะต้องมีความรู้และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องด้านธุรกิจโทรคมนาคมหรือธุรกิจที่เกี่ยวข้องอันเป็นประโยชน์ต่อกิจการบริษัท กระบวนการสรรหาคัดเลือกกรรมการอิสระต้องมั่นใจว่ากรรมการอิสระได้ทำหน้าที่ที่เป็นประโยชน์สูงสุดต่อบริษัทและผู้ถือหุ้น

- การลงคะแนนเสียง: บริษัทได้มอบหมายให้บริษัทภายนอกที่มีความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ทำงานร่วมกับบริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด ดำเนินการแทนบริษัทในการลงคะแนนและนับคะแนนเสียงผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยในวาระการเลือกตั้งกรรมการ บริษัทได้เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นใช้สิทธิในการเลือกตั้งกรรมการเป็นรายบุคคล การนับคะแนนเสียงในแต่ละวาระเป็นไปอย่างเปิดเผย โปร่งใส และมีการจัดเก็บข้อมูลจากรายชื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการตรวจสอบได้ในภายหลัง
- การมอบฉันทะ: บริษัทเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นที่ไม่สามารถเข้าร่วมประชุมด้วยตนเองได้สามารถมอบฉันทะให้กรรมการอิสระของบริษัทหรือบุคคลอื่นเข้าร่วมประชุมและออกเสียงลงคะแนนแทนตนได้ โดยบริษัทได้จัดเตรียมหนังสือมอบฉันทะตามแบบที่กระทรวงพาณิชย์ประกาศกำหนด ซึ่งผู้ถือหุ้นสามารถกำหนดทิศทางการออกเสียงลงคะแนนได้ และได้จัดส่งหนังสือมอบฉันทะให้แก่ผู้ถือหุ้นพร้อมหนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้น นอกจากนี้ ผู้ถือหุ้นยังสามารถดาวน์โหลดหนังสือมอบฉันทะได้จากเว็บไซต์ของบริษัทที่ www.dtac.co.th

หมวดที่ 3 บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย

(1) การคำนึงถึงบทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย

ในปีพ.ศ. 2564 บริษัทได้จัดทำกลยุทธ์ด้านความยั่งยืน “Responsible Business Conduct 2021-2023” หรือการดำเนินธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบซึ่งบริษัทได้ทำการศึกษาปัญหาและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (ESG materiality assessment) และทำการวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้เสียในห่วงโซ่มูลค่าของธุรกิจ โดยเริ่มจากการระบุประเด็นสำคัญทาง

ธุรกิจ (Materiality) และประเมินกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งทางตรงและทางอ้อม ทั้งภายในและภายนอกบริษัท เพื่อให้มั่นใจว่าการดำเนินธุรกิจของบริษัทได้สร้างคุณค่าและประโยชน์สูงสุดแก่เศรษฐกิจและสังคมไทยอย่างแท้จริงตามหลักปฏิบัติในนโยบายด้านความยั่งยืน บริษัทจึงได้ระบุกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 7 กลุ่ม ซึ่งล้วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานขององค์กร ได้แก่ ผู้ถือหุ้นและนักลงทุน พนักงาน ชุมชนและสังคม ลูกค้า บริษัทคู่ค้า หน่วยงานภาครัฐ และหน่วยงานกำกับดูแล โดยบริษัทได้กำหนดสิทธิของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแต่ละกลุ่มไว้ด้วย

รายละเอียดเกี่ยวกับสิทธิของผู้มีส่วนได้เสีย โปรดดูรายละเอียดอ้างอิง ดังนี้

หัวข้อ	Part of One Report
สิทธิของผู้ถือหุ้นและนักลงทุน	ส่วนที่ 1 หัวข้อที่ 3 การขับเคลื่อนธุรกิจเพื่อความยั่งยืน ส่วนที่ 2 หัวข้อที่ 6.1 หมวดที่ 1 สิทธิของผู้ถือหุ้น และหมวดที่ 2 การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน
สิทธิของพนักงาน	ส่วนที่ 1 หัวข้อที่ 3 การขับเคลื่อนธุรกิจเพื่อความยั่งยืน ส่วนที่ 2 หัวข้อที่ 7.5 ข้อมูลเกี่ยวกับพนักงาน
ชุมชนและสังคม	ส่วนที่ 1 หัวข้อที่ 3 การขับเคลื่อนธุรกิจเพื่อความยั่งยืน
ลูกค้า	ส่วนที่ 1 หัวข้อที่ 3 การขับเคลื่อนธุรกิจเพื่อความยั่งยืน
บริษัทคู่ค้า	ส่วนที่ 1 หัวข้อที่ 3 การขับเคลื่อนธุรกิจเพื่อความยั่งยืน
หน่วยงานภาครัฐ	ส่วนที่ 1 หัวข้อที่ 3 การขับเคลื่อนธุรกิจเพื่อความยั่งยืน
หน่วยงานกำกับดูแล	ส่วนที่ 1 หัวข้อที่ 3 การขับเคลื่อนธุรกิจเพื่อความยั่งยืน

สิทธิของพนักงาน

นอกเหนือจากรายละเอียดที่ปรากฏใน ส่วนที่ 1 หัวข้อที่ 3 การขับเคลื่อนธุรกิจเพื่อความยั่งยืน และส่วนที่ 2 หัวข้อที่ 7.5 ข้อมูลเกี่ยวกับพนักงาน บริษัทส่งเสริมและสนับสนุนให้พนักงานมีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์กรโดยจัดให้มีการเลือกตั้ง “สภาผู้แทนพนักงาน” เพื่อเป็นตัวแทนของพนักงานและเป็นสื่อกลางในการประสานงานกับบริษัท เพื่อช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนของพนักงานในเรื่องต่าง ๆ เพิ่มเติมจากที่บริษัทได้จัดให้ในรูปแบบของสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ที่พนักงานได้รับอยู่แล้ว รวมทั้งให้คำปรึกษา และรับฟังข้อคิดเห็นของพนักงาน

บริษัทจัดให้มีหน่วยงานด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน เพื่อกำหนดนโยบาย และหลักในการปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องสุขภาพ สวัสดิภาพ ความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อม โดยกำหนดและส่งเสริมให้มีการดูแลและรักษาสุขภาพอนามัยที่ดี และจัดให้มีสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ปลอดภัย ซึ่งรวมถึงควบคุมภัยอันตรายและดำเนินการที่จำเป็นเพื่อป้องกันมิให้เกิดอุบัติเหตุและโรครายจากการทำงานให้กับพนักงานทุกคนตามมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับในนานาประเทศ อีกทั้งจัดให้มีการอบรมและจัดกิจกรรมด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมความปลอดภัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานในองค์กร รวมทั้งมีการแต่งตั้งคณะกรรมการด้านสุขภาพอนามัย ความปลอดภัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานจำนวน 3 คณะในพื้นที่ต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนของพนักงานและผู้บริหารเข้าทำงานร่วมกัน โดยทำหน้าที่รายงานและเสนอแนวทางการแก้ไขและปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานให้ปลอดภัย และส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงาน

สิทธิของลูกค้า

นอกเหนือจากรายละเอียดที่ปรากฏใน ส่วนที่ 1 หัวข้อที่ 3 การขับเคลื่อนธุรกิจเพื่อความยั่งยืน บริษัทมีนโยบายกำหนดไว้อย่างชัดเจนว่าลูกค้าทุกรายจะได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียมกัน ด้วยความเคารพและเกียรติยามารยาทที่ดี บนหลักการ “ลูกค้าเป็นศูนย์กลาง” หรือการให้ความสำคัญแก่ลูกค้า บริษัทได้จัดเตรียมช่องทางบริการเพื่อรองรับการติดต่อจากลูกค้า กล่าวคือ สำนักงานบริการลูกค้า (Service Center) และคอลเซ็นเตอร์ (Call Center) โดยลูกค้าสามารถติดต่อสอบถามข้อมูล แจ้งทำรายการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ รวมถึงร้องเรียนปัญหาผ่าน

สำนักงานบริการลูกค้าซึ่งตั้งอยู่ในทำเลสำคัญในเขตกรุงเทพมหานคร ปริมณฑล และต่างจังหวัด และผ่านคอลเซ็นเตอร์ โทรศัพท์หมายเลข 1687 ได้ตลอด 24 ชั่วโมง รวมทั้งบริษัทได้พัฒนาช่องทางการติดต่อในรูปแบบดิจิทัลต่าง ๆ อาทิ แอปพลิเคชันดีแทค เว็บไซต์อีเมล หรือส่งคมออนไลน์ เช่น Line dtac Connect หรือ Facebook เป็นต้น เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่ลูกค้าในเรื่องต่าง ๆ

สิทธิของบริษัทคู่ค้า

บริษัทมีนโยบายในการปฏิบัติต่อคู่ค้าอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียมกันโดยบริษัทได้กำหนดนโยบายวิธีการจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นลายลักษณ์อักษรง่ายต่อการเข้าใจ และเป็นมาตรฐานเดียวกัน เพื่อให้คู่ค้าของบริษัทสามารถเชื่อมั่นในกระบวนการพิจารณาคัดเลือกคู่ค้าของบริษัทได้ในทุกกรณีโดยบริษัทมีนโยบายในการจัดให้มีการแข่งขันการประกวดราคาไว้อย่างชัดเจน ทั้งนี้ การเจรจาตกลงเข้าทำสัญญาระหว่างคู่ค้าและบริษัทเป็นไปตามเงื่อนไขทางการค้าปกติทั่วไป รวมถึงบริษัทให้ความสำคัญต่อการเคารพสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาของคู่ค้าและบุคคลอื่น โดยมีนโยบายให้กรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน และบุคคลอื่นใดที่กระทำการในนามของบริษัท หลีกเลี่ยงการล่วงละเมิดสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาของคู่ค้าและบุคคลอื่น ขณะเดียวกัน กรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน และบุคคลอื่นใดที่กระทำการในนามของบริษัท จะต้องปกป้องและตรวจสอบดูแลทรัพย์สินทางปัญญาของบริษัทเพื่อประโยชน์ของบริษัท ทั้งนี้ ตามที่กำหนดไว้ในหลักในการปฏิบัติ “ดีแทคธรรมาภิบาล”

บริษัทมีนโยบายให้คู่ค้าของบริษัทปฏิบัติตามหลักในการปฏิบัติสำหรับคู่ค้า (Supplier Code of Conduct) ในเรื่องต่าง ๆ เช่น แรงงาน สุขภาพ อนามัย ความปลอดภัย การรักษาความปลอดภัย สิ่งแวดล้อม และ

การทุจริตคอร์รัปชัน เป็นต้น โดยกำหนดให้เป็นไปตามมาตรฐานเดียวกันกับบริษัท ซึ่งเป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับในนานาประเทศ

ทั้งนี้ บริษัท ยังคำนึงถึงบทบาทของคู่แข่ง และเจ้าหนี้ของบริษัท ตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี ดังนี้

สิทธิของคู่แข่ง

บริษัทส่งเสริมและสนับสนุนการแข่งขันที่อยู่บนพื้นฐานของความเป็นธรรมและโดยเปิดเผย และบริษัทจะไม่กระทำการใด ๆ ที่เป็นการฝ่าฝืนหรือขัดต่อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันทางการค้า หรือที่อาจทำให้เกิดความเสียหายต่อชื่อเสียงของคู่แข่ง ทั้งนี้ บริษัทดำเนินการแข่งขันในตลาดโดยนำเสนอสินค้าและบริการที่ดีและในราคาที่เหมาะสมและบริษัทจะเผชิญกับคู่แข่งด้วยความซื่อตรงและด้วยความเป็นมืออาชีพ

สิทธิของเจ้าหนี้

บริษัทมีความมุ่งมั่นที่จะรักษาสัมพันธภาพที่ยั่งยืนระหว่างบริษัทและเจ้าหนี้อยู่เสมอ บริษัทมีนโยบายในการปฏิบัติต่อเจ้าหนี้อย่างเสมอภาคและเป็นธรรม โดยให้ข้อมูลที่ถูกต้อง โปร่งใสและตรวจสอบได้แก่เจ้าหนี้ และยึดมั่นในการปฏิบัติตามข้อกำหนดและเงื่อนไขของสัญญาที่มีต่อเจ้าหนี้โดยเคร่งครัด ทั้งในเรื่องการชำระคืนเงินต้น ดอกเบี้ย และค่าธรรมเนียมการดำรงอัตราส่วนทางการเงิน และเงื่อนไขอื่น ๆ เป็นต้น ทั้งนี้บริษัทจะได้แจ้งให้เจ้าหนี้ของบริษัทรับทราบในทันทีที่บริษัทไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขใดๆ เพื่อให้ทั้งสองฝ่ายได้พิจารณาหาทางออกในการแก้ไขปัญหาร่วมกัน

(2) การเคารพหลักสิทธิมนุษยชนสากล

ตามที่กำหนดไว้ในหลักในการปฏิบัติ “ดีแทคธรรมาภิบาล” (โปรดดูเอกสารแนบ 5) บริษัทสนับสนุนการเคารพสิทธิมนุษยชนที่ประกาศใช้ในประเทศซึ่งรวมถึงปฏิญญาและอนุสัญญาต่างๆ ของสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ทั้งนี้ กระบวนการผู้บริหารและพนักงานของบริษัท ตลอดจนบุคคลอื่นใดที่กระทำการในนามของบริษัทจะต้องเคารพในศักดิ์ศรีส่วนบุคคล ความเป็นส่วนตัว และสิทธิของแต่ละบุคคลที่ตนได้มีการติดต่อดังในระหว่างการปฏิบัติงาน โดยจะต้องไม่กระทำการใด ๆ หรือส่งเสริมให้มีการละเมิดหรือล่วงเกินสิทธิมนุษยชนใด ๆ

หมวดที่ 4 การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส

บริษัทปฏิบัติตามข้อกำหนดของ ก.ล.ต. สำนักงาน ก.ล.ต. และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลที่มีสาระสำคัญ โดยได้ดำเนินการเปิดเผยข้อมูลทางการเงิน พัฒนาการของบริษัท ข้อมูลการประกอบกิจการ ผลการดำเนินงาน และข่าวสารต่างๆ ที่สำคัญของบริษัทผ่านทางเว็บไซต์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อให้การเปิดเผยข้อมูลเป็นไปอย่างโปร่งใสและเท่าเทียมกัน นอกจากนี้ บริษัทได้จัดให้มีการเปิดเผยข้อมูลทางการเงิน นโยบายและกิจกรรมเพื่อสังคม และแบบแสดงรายงานข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1 One Report) ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ผ่านทางเว็บไซต์ของบริษัทที่ www.dtac.co.th โดยบริษัทได้ดำเนินการปรับปรุงข้อมูลดังกล่าวให้เป็นปัจจุบันอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ บริษัทได้จัดประชุมแถลงข้อมูลผลการดำเนินงานในแต่ละไตรมาสให้แก่ผู้ถือหุ้น นักลงทุน นักวิเคราะห์ ผู้จัดการกองทุน และผู้ที่สนใจ โดยมีผู้บริหารของบริษัทเข้าร่วมประชุมชี้แจงและตอบข้อซักถาม

บริษัทตระหนักดีว่าข้อมูลของบริษัททั้งที่เกี่ยวกับการเงินและที่ใช้การเงินล้วนมีผลต่อการตัดสินใจของผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนทั่วไป ดังนั้น เพื่อให้การเปิดเผยข้อมูลที่สำคัญเป็นไปอย่างถูกต้อง รวดเร็ว และโปร่งใส บริษัทได้จัดให้มีหน่วยงานนักลงทุนสัมพันธ์เพื่อทำหน้าที่ในการติดต่อสื่อสารกับผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนทั่วไปอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้ ผู้สนใจสามารถติดต่อขอรับข้อมูลของบริษัทจากหน่วยงานนักลงทุนสัมพันธ์ ได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ +66 2202 8882 หรือทางอีเมล IR@dtac.co.th

(โปรดดูรายละเอียดในตารางหน้า 74)

ในรอบปี 2564 บริษัทได้เปิดเผยข้อมูลผ่านทางระบบของตลาดหลักทรัพย์ฯ จำนวน 34 ครั้ง และจัดกิจกรรมเพื่อพบและให้ข้อมูลกับผู้ถือหุ้น นักวิเคราะห์ และนักลงทุนในโอกาสต่าง ๆ โดยสรุปได้ดังนี้

ผู้มีส่วนได้เสีย	ช่องทางในการสานสัมพันธ์	จำนวนครั้ง/ความถี่	ความคาดหวัง	การปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้เสีย
ผู้ถือหุ้น/นักลงทุน	การประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี	1 ครั้งต่อปี	<ul style="list-style-type: none"> การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นทุกรายอย่างเท่าเทียม การเปิดเผยข้อมูลที่ถูกต้อง กันท่อเวลา เข้าถึงง่าย มีผลการดำเนินงานที่เติบโตสร้างผลกำไรให้แก่ผู้ถือหุ้น การจ่ายเงินปันผลอย่างสม่ำเสมอ	<ul style="list-style-type: none"> ปฏิบัติตามแนวทางและ กฎระเบียบของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ดำเนินธุรกิจตามธรรมาภิบาลและรับผิดชอบต่อสังคม มีการลงทุนเพื่อสร้างความเจริญเติบโต ดำเนินการตามนโยบายการจ่ายเงินปันผล มีช่องทางสำหรับสื่อสารกับผู้ถือหุ้นและนักลงทุนที่หลากหลาย เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ รวมถึง Roadshow และ Conference เพื่อพบนักลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศอย่างสม่ำเสมอ
	การประชุมทางโทรศัพท์เพื่อแถลงผลประกอบการประจำไตรมาส	1 ครั้งต่อไตรมาส		
	ประชุม Roadshow หรือ Conference เพื่อพบผู้ถือหุ้น/นักลงทุนทั้งในและต่างประเทศ	11 ครั้งในปี 2564		
	การประชุมกับนักลงทุนหรือประชุมทางโทรศัพท์ที่บริษัท	10 ครั้งในปี 2564 (ประชุมทางโทรศัพท์เท่านั้น)		
	เว็บไซต์ส่วนของนักลงทุนสัมพันธ์	มีการปรับปรุงข้อมูลบนเว็บไซต์อย่างสม่ำเสมอ		
	อีเมลนักลงทุนสัมพันธ์	ทุกวัน		

อนึ่ง คณะกรรมการบริษัทเป็นผู้รับผิดชอบต่อการเงินของบริษัทและข้อมูลทางการเงินที่ปรากฏในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1 One Report) ซึ่งงบการเงินดังกล่าวจัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไปในประเทศไทย โดยบริษัทได้เลือกใช้นโยบายทางบัญชีที่เหมาะสมและนำนโยบายทางบัญชีที่เกี่ยวข้องมาปรับใช้ในแต่ละรอบปีบัญชี ทั้งนี้ คณะกรรมการบริษัทได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบเกี่ยวกับคุณภาพของรายงานทางการเงินและระบบควบคุมภายในของบริษัท รวมทั้งการเปิดเผยข้อมูลที่สำคัญอย่างเพียงพอในหมายเหตุประกอบงบการเงิน เพื่อให้มั่นใจว่าการบันทึกข้อมูลทางบัญชีมีความถูกต้อง ครบถ้วนและเพียงพอ เพื่อประโยชน์ของผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนทั่วไป นอกจากนี้ คณะกรรมการบริษัทยังได้จัดทำรายงานคณะกรรมการบริษัทเพื่อนำเสนอในรูปแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1 One Report) ต่อผู้ถือหุ้นเพื่อให้ทราบถึงผลการดำเนินงานและประเด็นสำคัญต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในรอบปีด้วย

ทั้งนี้ ในปี 2564 ไม่มีเหตุการณ์ที่บริษัทถูกดำเนินการโดย หน่วยงานกำกับดูแลเนื่องจากการไม่ประกาศหรือไม่เปิดเผยข้อมูลที่มีสาระสำคัญภายในระยะเวลาที่กำหนด

หมวดที่ 5 ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ รายละเอียดในส่วนนี้ โปรดพิจารณาได้จากหัวข้อ ที่ 7 และ 8

6.2 จรรยาบรรณธุรกิจ

คณะกรรมการบริษัทได้จัดทำหลักในการปฏิบัติ “ดีแทคธรรมาภิบาล” ซึ่งใช้บังคับกับกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานของบริษัท ตลอดจนบุคคลอื่นๆ ที่กระทำการในนามของบริษัท โดยเริ่มใช้บังคับตั้งแตปี 2549 และมีการปรับปรุงแก้ไขเรื่อยมา โดยครอบคลุมเรื่องต่าง ๆ เช่น ข้อมูลความเป็นส่วนตัว สิทธิมนุษยชน แรงงาน สุขภาพ อนามัย ความปลอดภัย การรักษาความปลอดภัย สิ่งแวดล้อม ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ การใช้ข้อมูลภายใน การควบคุมภายใน การเปิดเผยข้อมูล การทุจริตคอร์รัปชั่น ฯลฯ ทั้งนี้ ตามหลักมาตรฐานสากล

บริษัทได้จัดให้มีการเผยแพร่นโยบายการกำกับดูแลกิจการและหลักในการปฏิบัติดังกล่าวทางเว็บไซต์ของบริษัทที่ www.dtac.co.th และระบบสื่อสารภายในของบริษัท (Intranet) เพื่อความสะดวกของกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานของบริษัทในการเข้าถึงและใช้ในการอ้างอิง อีกทั้งยังได้จัดให้มีการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายการกำกับดูแลกิจการและหลักในการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง อาทิ จัดทำเอกสารดีแทคธรรมาภิบาลและคู่มือให้แก่พนักงาน จัดปฐมนิเทศสำหรับพนักงานใหม่ เกี่ยวกับประเด็นที่บริษัทให้ความสำคัญ อาทิ เช่น ผลประโยชน์กับช่อน การคอร์รัปชั่น การตัดสินใจของชวัญและสินน้ำใจทางธุรกิจ ข้อมูลส่วนบุคคลและความเป็นส่วนตัวความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ ซึ่งเป็นรากฐานการปฏิบัติงาน และการดำเนินธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบ อันเป็นไปตามกลยุทธ์ด้านความยั่งยืน “Responsible Business Conduct 2021-2023” หรือการดำเนินธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบของบริษัท ทั้งนี้ การติดตามให้มีการปฏิบัติตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการนั้น ประธานเจ้าหน้าที่บริหารมีหน้าที่ประเมินผลการบังคับใช้เอกสารการกำกับดูแลกิจการ รวมทั้งระดับของการปฏิบัติตาม และรายงานผลต่อคณะกรรมการบริษัทอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

นโยบายและแนวปฏิบัติด้านการกำกับดูแลกิจการและดีแทคธรรมาภิบาล ปรากฏตามเอกสารแนบ 5 ของแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1 One Report) นี้

6.3 การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการที่สำคัญของนโยบาย แนวปฏิบัติ และระบบการกำกับดูแลกิจการในรอบปีที่ผ่านมา

บริษัทได้มีการทบทวนนโยบาย แนวปฏิบัติ และระบบการกำกับดูแลกิจการอยู่เสมอ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการกำกับดูแลและยกระดับมาตรฐานการกำกับดูแลกิจการของบริษัทซึ่งสอดคล้องกับหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2560 โดยในปี 2564 สรุปรายละเอียดได้ ดังนี้

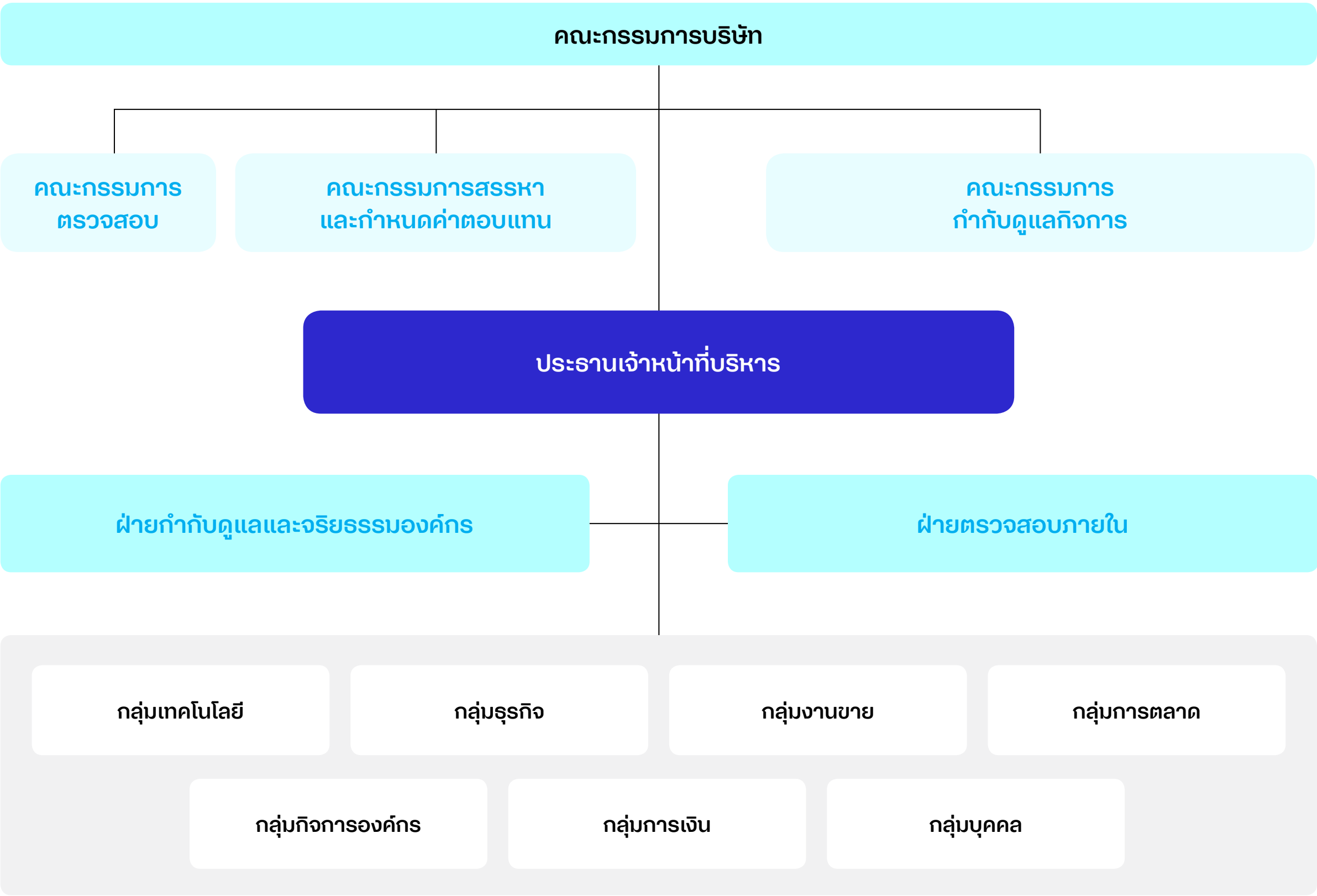
- (1) คณะกรรมการเห็นสมควรให้รวบรวมคณะกรรมการสรรหาและคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน โดยให้มีผลนับแต่วันที่ 1 มกราคม 2564 ทั้งนี้ คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนมีหน้าที่หลักในการสอบทานความเหมาะสมและเสนอความเห็นเกี่ยวกับนโยบายการกำหนดค่าตอบแทน ซึ่งรวมไปถึงค่าตอบแทนของกรรมการและผู้บริหารระดับสูงของบริษัท คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนยังมีหน้าที่ให้คำแนะนำเกี่ยวกับผู้มีคุณสมบัติที่จะได้รับการเลือกตั้งให้เป็นกรรมการของบริษัทและบริษัทย่อย ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และรองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มการเงินของบริษัทและบริษัทย่อย รวมถึงพิจารณาโครงสร้าง ขนาด และองค์ประกอบของคณะกรรมการ การสรรหากรรมการใหม่ ที่ความเชี่ยวชาญ ความสามารถ และความหลากหลายที่บริษัทต้องการเพื่อการขับเคลื่อนการเติบโตของธุรกิจ และเพื่อประโยชน์ของผู้ถือหุ้นทุกราย
- (2) คณะกรรมการมีมติอนุมัติแก้ไขธรรมนูญการดำเนินงานฉบับปรับปรุง ปี 2564 ณ การประชุมคณะกรรมการครั้งที่ 6/2564 เมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2564 โดยให้มีผลใช้บังคับนับแต่วันที่ 1 มกราคม 2565 เป็นต้นไป

7. โครงสร้างการกำกับดูแลกิจการ และข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับคณะกรรมการ คณะกรรมการชุดย่อย ผู้บริหาร พนักงานและอื่น ๆ

7.1 โครงสร้างการกำกับดูแลกิจการ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 โครงสร้างการกำกับดูแลกิจการเป็นดังนี้

7.2 ข้อมูลเกี่ยวกับคณะกรรมการ

7.2.1 องค์ประกอบของคณะกรรมการบริษัท

คณะกรรมการบริษัทประกอบด้วยกรรมการทั้งหมดสิบท่าน โดยกรรมการทั้งหมดมิใช่ผู้บริหารของบริษัท และประกอบด้วยกรรมการอิสระจำนวนสี่ท่าน โดยมีกรรมการอิสระซึ่งเป็นสุภาพสตรีจำนวนสามท่าน นอกจากนี้ยังมีกรรมการสุภาพสตรีซึ่งเป็นกรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหารอีกหนึ่งท่าน รวมบริษัทมีกรรมการที่เป็นสุภาพสตรีสี่ท่านคิดเป็น 40% ของจำนวนกรรมการที่พึงมีได้ อนึ่ง บริษัทไม่มีกรรมการและกรรมการอิสระที่ดำรงตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนมากกว่าห้าบริษัท โดยในปัจจุบัน มีกรรมการหนึ่งท่านดำรงตำแหน่งกรรมการในบริษัทจดทะเบียนมากกว่าสามบริษัท บริษัทมีนโยบายให้กรรมการที่เป็นผู้บริหารดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการในบริษัทอื่น และบริษัทจดทะเบียนไม่เกินกว่าสองบริษัท ทั้งนี้ ไม่นับรวมบริษัทย่อย บริษัทในเครือ และบริษัทร่วมทุนของบริษัทซึ่งบริษัทมีความจำเป็นต้องเข้าไปกำกับดูแลการบริหารจัดการเพื่อประสิทธิภาพของบริษัท ทั้งนี้ บริษัทมีกรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหารมากกว่าหนึ่งท่านที่มีประสบการณ์การทำงานเกี่ยวกับธุรกิจของบริษัท

ประธานกรรมการและประธานเจ้าหน้าที่บริหารมีหน้าที่ความรับผิดชอบแยกต่างหากจากกันและไม่ใช้บุคคลเดียวกัน โดยประธานกรรมการมาจากการเลือกตั้งของกรรมการบริษัทและทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุมโดยควบคุมการประชุมของคณะกรรมการบริษัทให้เป็นไปตามระเบียบวาระการประชุม และสนับสนุนให้กรรมการทุกท่านมีส่วนร่วมในการประชุม เช่น ตั้งคำถามหรือข้อสังเกตให้คำปรึกษาและให้ข้อเสนอแนะต่อผู้บริหารและสนับสนุนการดำเนินธุรกิจของบริษัท แต่จะไม่ก้าวเข้าไปในการบริหารจัดการกิจการของบริษัท ประธานเจ้าหน้าที่บริหารทำหน้าที่บริหารจัดการกิจการของบริษัทและกำกับดูแลให้การทำงานของของบริษัทเป็นไปตามข้อบังคับมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น มติคณะกรรมการบริษัท นโยบายและแผนการประกอบธุรกิจของบริษัท และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการบริษัทประกอบด้วยกรรมการที่มีคุณสมบัติ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์หลากหลาย ทั้งด้านการเงิน การบัญชี การบริหารจัดการ กฎหมาย และการประกอบกิจการ โทรคมนาคม โดยกรรมการอิสระของบริษัทมีคุณสมบัติสูงกว่าข้อกำหนดขั้นต่ำของ ก.ล.ต. และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตามรายละเอียดซึ่งแสดงอยู่ภายใต้หัวข้อ 8.1.1 การสรรหา พัฒนา และประเมินผลการปฏิบัติงานที่ของคณะกรรมการ - (1) กรรมการอิสระ

7.2.2 ข้อมูลคณะกรรมการรายบุคคล

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 คณะกรรมการบริษัทมีจำนวน 10 ท่าน โดยมีรายนามดังนี้

ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง	วันที่แต่งตั้งครั้งแรก	วันที่แต่งตั้งครั้งสุดท้าย
นายบุญชัย เบญจรงคกุล	ประธานกรรมการ	29 ตุลาคม 2533	31 สิงหาคม 2563
นายเยอเกิน คริสเตียน อาเรนท์ โรสทริป	รองประธานคณะกรรมการ	24 เมษายน 2563	24 เมษายน 2563
นางกมลวรรณ วิบุลากร	กรรมการอิสระ ประธานกรรมการตรวจสอบ และกรรมการกำกับดูแลกิจการ	8 ธันวาคม 2557	26 มีนาคม 2564
นายสตีเฟ่น วูดรूप ฟอร์ดแฮม	กรรมการอิสระ ประธานกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนและกรรมการตรวจสอบ	17 พฤศจิกายน 2549	26 มีนาคม 2564
นางชนัญญารักษ์ เพ็ชรรัตน์	กรรมการอิสระ ประธานกรรมการกำกับดูแลกิจการ และกรรมการสรรหา และกำหนดค่าตอบแทน	5 กันยายน 2554	26 มีนาคม 2564
นางทูน่ ริปเปลา	กรรมการ และกรรมการกำกับดูแลกิจการ	30 มีนาคม 2559	26 มีนาคม 2564
นายราเกช เจน	กรรมการ กรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน และกรรมการกำกับดูแลกิจการ	9 ธันวาคม 2562	9 ธันวาคม 2562
นางปรารธนา มงคลกุล	กรรมการอิสระ กรรมการตรวจสอบ กรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน และกรรมการกำกับดูแลกิจการ	28 มกราคม 2563	31 สิงหาคม 2563
นายฮาคุน บรัวเช็ก เซิร์ล	กรรมการ และกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน	5 กันยายน 2554	16 ตุลาคม 2563
นายโทมัส อเล็กซานเดอร์ ไทโฮลด์	กรรมการ	16 ตุลาคม 2563	16 ตุลาคม 2563

อนึ่ง บริษัทมิได้กำหนดให้ประธานกรรมการบริษัทเป็นกรรมการอิสระเนื่องจากกิจการโทรคมนาคมเป็นกิจการที่มีลักษณะเฉพาะ มีความซับซ้อนและมีการกำกับดูแลอย่างเข้มงวด บริษัทเห็นว่าประธานกรรมการและกรรมการของบริษัทมีความรู้ ความสามารถ และมีความเข้าใจเป็นอย่างดีถึงลักษณะการประกอบธุรกิจของบริษัท ซึ่งจำเป็นต่อการตัดสินใจเพื่อประโยชน์สูงสุดของบริษัทและผู้ถือหุ้นโดยรวม และถึงแม้ประธานกรรมการจะไม่ใช้กรรมการอิสระ แต่คณะกรรมการบริษัทมีความเห็นว่า บริษัทมีระบบการควบคุมภายในที่ดี รวมทั้งมีกลไกซึ่งสามารถสร้างความเชื่อมั่นต่อผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายว่าการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ของคณะกรรมการบริษัทได้ใช้ดุลยพินิจที่เป็นอิสระ ะมัดระวัง รอบคอบ และปราศจากการครอบงำหรือการชี้นำในทางความคิดในระหว่างการพิจารณา

7.2.3 ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ

คณะกรรมการบริษัทเป็นผู้ให้ความเห็นชอบในวิสัยทัศน์ ภารกิจ กลยุทธ์ ทิศทางและนโยบายในการดำเนินงาน แผนการประกอบธุรกิจ และงบประมาณประจำปีของบริษัท และกำกับดูแลให้ฝ่ายบริหารดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายและแผนการประกอบธุรกิจที่กำหนดไว้ภายใต้ขอบเขตของกฎหมาย วัตถุประสงค์และข้อบังคับของบริษัท และมติของคณะกรรมการบริษัทและที่ประชุมผู้ถือหุ้น โดยคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดของบริษัทและผู้มีส่วนได้เสียเป็นสำคัญ ทั้งนี้ เพื่อสร้างความมั่นคงอย่างยั่งยืนให้แก่บริษัท และเพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่ผู้ถือหุ้นในระยะยาวโดยคณะกรรมการบริษัทกำหนดให้มีการพิจารณาทบทวนและให้ความเห็นชอบในวิสัยทัศน์ ภารกิจ กลยุทธ์ ทิศทางและนโยบายในการดำเนินงานของบริษัทเป็นประจำทุกปี เพื่อให้เข้ากับสถานการณ์และสภาพธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไป อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัท รวมทั้งอำนาจในการพิจารณาอนุมัติ โปรดอ้างอิงรายละเอียดตามกฎบัตรของคณะกรรมการบริษัทตามเอกสารแนบ 5 ของแบบแสดงข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1 One Report)

คณะกรรมการบริษัทกำหนดให้มีการประชุมคณะกรรมการโดยไม่มีกรรมการที่เป็นผู้บริหารและฝ่ายบริหารเข้าร่วมประชุมอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อให้กรรมการได้พิจารณาและทบทวนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการฝ่ายบริหารและบริษัท รวมถึงพิจารณาและอภิปรายประเด็นต่าง ๆ เกี่ยวกับการบริหารจัดการหรืออยู่ในความสนใจของคณะกรรมการ โดยมีการแจ้งผลการประชุมให้ประธานเจ้าหน้าที่บริหารรับทราบ เพื่อพิจารณาและปรับปรุงต่อไป ปี 2564 คณะกรรมการบริษัทได้จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการ โดยไม่มีกรรมการที่เป็นผู้บริหารและฝ่ายบริหารเข้าร่วมประชุมจำนวน 1 ครั้ง นอกจากนี้ คณะกรรมการยังกำหนดให้ผู้สอบบัญชีของบริษัทเข้าประชุมหารือกับคณะกรรมการโดยไม่มีกรรมการที่เป็นผู้บริหารและฝ่ายบริหารอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ซึ่งในปี 2564 คณะกรรมการได้ดำเนินการประชุมกับผู้สอบบัญชีดังกล่าวจำนวน 1 ครั้ง

7.3 ข้อมูลเกี่ยวกับคณะกรรมการชุดย่อย

7.3.1 ข้อมูลคณะกรรมการชุดย่อยแต่ละชุดที่ได้รับการแต่งตั้ง

ในปี 2564 คณะกรรมการชุดย่อยได้ปฏิบัติหน้าที่ ดังนี้

คณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการตรวจสอบประกอบด้วยกรรมการอิสระสามท่าน โดยคุณสมบัติของประธานคณะกรรมการตรวจสอบมีความรู้และประสบการณ์ด้านบัญชีและการเงินอย่างมืออาชีพ และเคยดำรงตำแหน่งเป็นประธานเจ้าหน้าที่บริหารฝ่ายการเงินของบริษัทชั้นนำ รวมถึงบริษัทจดทะเบียนในประเทศไทย ตลอดจนดำรงตำแหน่งเป็นผู้บริหารฝ่ายการเงินในสถาบันการเงินหลายแห่ง ความเชี่ยวชาญดังกล่าวเป็นประโยชน์และช่วยสนับสนุนอุตสาหกรรมธุรกิจโทรคมนาคม

อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัท รวมทั้งอำนาจในการพิจารณาอนุมัติ โปรดอ้างอิงรายละเอียดตามกฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบตามเอกสารแนบ 5 ของแบบแสดงข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1 One Report)

คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน

คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนประกอบด้วยกรรมการห้าท่าน โดยมีกรรมการอิสระเกินกว่ากึ่งหนึ่งคือจำนวนสามท่าน และกรรมการที่มีใช้ผู้บริหารสองท่าน โดยประธานคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนเป็นกรรมการอิสระ การประชุมคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนจะจัดขึ้นอย่างน้อยปีละสองครั้ง

อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัท รวมทั้งอำนาจในการพิจารณาอนุมัติ โปรดอ้างอิงรายละเอียดตามกฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบตามเอกสารแนบ 5 ของแบบแสดงข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1 One Report) ทั้งนี้ หน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนปรากฏตามกฎบัตรคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน เอกสารแนบ 5 ของแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1 One Report) นี้

คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ

คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการประกอบด้วยกรรมการห้าท่าน โดยมีกรรมการอิสระสามท่าน และกรรมการที่มีใช้ผู้บริหารสองท่าน โดยประธานคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการเป็นกรรมการอิสระ การประชุมคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการจะจัดขึ้นอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง หน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการปรากฏตามกฎบัตรคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ เอกสารแนบ 5 ของแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1 One Report) นี้

7.3.2 ระบุรายชื่อของคณะกรรมการชุดย่อย

คณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการตรวจสอบประกอบด้วยกรรมการอิสระ 3 ท่าน ดังนี้

รายชื่อกรรมการ	ตำแหน่ง
นางกมลวรรณ วิบุลากร (กรรมการอิสระ)	ประธานกรรมการตรวจสอบ
นายสตีเฟ่น วูดรพ ฟอร์ดแฮม (กรรมการอิสระ)	กรรมการตรวจสอบ
นางปราธนา มงคลกุล (กรรมการอิสระ)	กรรมการตรวจสอบ

กรรมการตรวจสอบมีคุณสมบัติเช่นเดียวกับ “กรรมการอิสระ” และไม่เป็นกรรมการที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัทให้ตัดสินใจในการดำเนินงานของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม หรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ และไม่เป็นกรรมการของบริษัทจดทะเบียนซึ่งเป็นบริษัทใหญ่ บริษัทย่อย หรือบริษัทร่วมของบริษัท ทั้งนี้ นางกมลวรรณ วิบุลากร และนางปราธนา มงคลกุล เป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์ด้านการบัญชีในการสอบทานความน่าเชื่อถือของงบการเงินของบริษัท

คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน

คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนประกอบด้วยกรรมการ 5 ท่าน ดังนี้

รายชื่อกรรมการ	ตำแหน่ง
นายสตีเฟ่น วูดรพ ฟอร์ดแฮม (กรรมการอิสระ)	ประธานกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน
นางชัญญารักษ์ เพ็ชรรัตน์ (กรรมการอิสระ)	กรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน
นางปราธนา มงคลกุล (กรรมการอิสระ)	กรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน
นายราเกช เจน (กรรมการที่มีใช้ผู้บริหาร)	กรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน
นายฮาคุน บรัวเช็ก เซิร์ล (กรรมการที่มีใช้ผู้บริหาร)	กรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน

คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ

คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการประกอบด้วยกรรมการ 5 ท่าน ดังนี้

รายชื่อกรรมการ	ตำแหน่ง
นางชัญญารักษ์ เพ็ชรรัตน์ (กรรมการอิสระ)	ประธานกรรมการกำกับดูแลกิจการ
นางปราธนา มงคลกุล (กรรมการอิสระ)	กรรมการกำกับดูแลกิจการ
นางกมลวรรณ วิบุลากร (กรรมการอิสระ)	กรรมการกำกับดูแลกิจการ
นายราเกช เจน (กรรมการที่มีใช้ผู้บริหาร)	กรรมการกำกับดูแลกิจการ
นางทู่เน่ ธิปเปล (กรรมการที่มีใช้ผู้บริหาร)	กรรมการกำกับดูแลกิจการ

7.4 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้บริหาร

7.4.1 ให้ระบุรายชื่อและตำแหน่งของผู้บริหาร

ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร ทำหน้าที่หัวหน้าของฝ่ายบริหาร โดยโครงสร้างองค์กรของบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 ได้แบ่งสายงานในองค์กร เป็น 7 สายงาน ได้แก่ กลุ่มการเงิน กลุ่มเทคโนโลยี กลุ่มบุคคล กลุ่มธุรกิจ กลุ่มงานขาย กลุ่มการตลาด และกลุ่มกิจการองค์กร รายชื่อผู้บริหารและตำแหน่ง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 มีดังต่อไปนี้

ลำดับ	รายชื่อ	ตำแหน่ง
1	นายชารัต เมห์โรตรา	ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
2	นายณกุล เซห์กัล ⁽¹⁾	รองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มการเงิน
3	นายประเทศ ตันกุลรานันท์	รองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มเทคโนโลยี
4	นางสาวนาฏฤดี อาจหาญวงศ์	รองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มบุคคล
5	นายชาดัท อิบเน่ ซามาน ⁽²⁾	รองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มธุรกิจ
6	นางสาวกวิพยรัตน์ แก้วศรีงาม	รองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มงานขาย
7	นายฮาว ธี เร็น	รองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มการตลาด
8	นายลาร์ส มาร์คุส แอดอูรกุสชัน	รองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มกิจการองค์กร

หมายเหตุ: ในปี 2564 มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างองค์กรซึ่งมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงตำแหน่งผู้บริหาร ดังนี้
(1) นายณกุล เซห์กัลได้รับการแต่งตั้งให้เข้าดำรงตำแหน่งรองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มการเงิน โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 12 มกราคม 2564
(2) นายชาดัท อิบเน่ ซามาน ได้รับการแต่งตั้งให้เข้าดำรงตำแหน่งรองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มธุรกิจโดยมีผลตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2564

ผู้บริหารข้างต้นเป็นผู้บริหารตามคำนิยามของ ก.ล.ต. ซึ่งหมายถึง ผู้จัดการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งระดับบริหารสี่รายแรกนับต่อจากผู้จัดการ ลงมา ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งเทียบเท่ากับผู้ดำรงตำแหน่งระดับบริหารรายที่สี่ทุกราย และหมายความรวมถึงผู้ดำรงตำแหน่งระดับบริหารในสายงานบัญชีหรือการเงินที่เป็นระดับผู้จัดการฝ่ายขึ้นไปหรือเทียบเท่า ทั้งนี้ ผู้บริหารของบริษัทไม่เคยเป็นพนักงานหรือหุ้นส่วนของบริษัทสอบบัญชีภายนอกที่บริษัทใช้บริการอยู่ในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา

7.4.2 นโยบายการจ่ายค่าตอบแทนกรรมการบริหารและผู้บริหาร

นโยบายการจ่ายค่าตอบแทนกรรมการบริหาร

ในการกำหนดค่าตอบแทนของคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการชุดย่อย ได้แก่ คณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน และคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ นั้น คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนจะพิจารณาจากปัจจัยต่างๆ หลายประการ ได้แก่ ธุรกิจและผลการประกอบการของบริษัท บรรทัดฐานของตลาดและอุตสาหกรรม สภาพเศรษฐกิจ ตลอดจนหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการชุดย่อย เป็นต้น คณะกรรมการสรรหา และกำหนดค่าตอบแทนจะพิจารณาค่าตอบแทนของกรรมการและนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทและที่ประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาและอนุมัติทุกปี นอกจากนี้ คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนจะพิจารณาทบทวนโครงสร้างค่าตอบแทนของคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการชุดย่อยทุก ๆ 3 ปี ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับแนวโน้มของตลาดและอุตสาหกรรม

ปัจจุบัน ค่าตอบแทนของกรรมการบริษัทประกอบด้วยค่าตอบแทนรายเดือน บริษัทไม่มีค่าตอบแทนในรูปสิทธิประโยชน์อื่น ๆ หรือในรูปของหุ้นให้แก่กรรมการของบริษัท

คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนมีความเห็นว่าโครงสร้างค่าตอบแทนดังกล่าวเหมาะสมกับความรับผิดชอบและสามารถจูงใจให้กรรมการนำพาวงค์กรให้ดำเนินงานตามเป้าหมายทั้งระยะสั้นและระยะยาว และสามารถเปรียบเทียบได้กับระดับที่ปฏิบัติอยู่ในอุตสาหกรรมโทรคมนาคม

นโยบายการจ่ายค่าตอบแทนผู้บริหาร

โครงสร้างค่าตอบแทนของประธานเจ้าหน้าที่บริหารและผู้บริหาร ประกอบด้วย

โครงสร้างค่าตอบแทน	เป้าหมายหลัก
1. เงินเดือน	การบริหารค่าตอบแทนให้สามารถแข่งขันกับตลาดโดยรวมได้
2. ค่าตอบแทนตามผลปฏิบัติงานระยะสั้น	ส่งเสริมการปฏิบัติงานของผู้บริหารและผลักดันให้การปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายตามกลยุทธ์ของบริษัท
3. ค่าตอบแทนตามผลปฏิบัติงานระยะยาว	ดูแลให้ผลประโยชน์ของประธานเจ้าหน้าที่บริหารและผู้บริหารสอดคล้องกับผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้นเพื่อที่จะสร้างคุณค่าในระยะยาวให้กับบริษัท
4. สวัสดิการและผลประโยชน์อื่น	เสนอแผนประกันและสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงเวลาของชีวิต โดยพิจารณาจากสภาพเศรษฐกิจ และมาตรฐานการครองชีพ

1. ฐานเงินเดือน

ระดับค่าตอบแทนดังกล่าวจะได้รับการทบทวนเป็นประจำทุกปี โดยขึ้นอยู่กับขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบ สภาพเศรษฐกิจระดับค่าตอบแทนเมื่อเทียบกับตลาดโดยรวม และผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมา โดยหลักเกณฑ์การพิจารณาผลการปฏิบัติงาน จะพิจารณาดังต่อไปนี้

- การยึดถือผลประโยชน์ของธุรกิจเป็นหลัก
- การแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำและเป็นไปตามค่านิยมขององค์กร
- การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทางธุรกิจ

2. ค่าตอบแทนตามผลปฏิบัติงานระยะสั้น

ค่าตอบแทนตามผลปฏิบัติงานระยะสั้นได้รับการออกแบบมาเพื่อส่งเสริมการปฏิบัติงานของผู้บริหารให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ค่าตอบแทนประเภทนี้เป็นค่าตอบแทนที่เป็นตัวเงินแปรผันตามดัชนีชี้วัดความสำเร็จของงาน ดัชนีชี้วัดความสำเร็จของงานสำหรับผู้บริหารทุกท่าน ประกอบด้วย

- ดัชนีชี้วัดด้านการเงินเพื่อส่งเสริมให้เกิดการเติบโตด้านผลกำไรและการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ การเติบโตด้านรายได้ ความพึงพอใจของลูกค้าที่มีต่อโครงข่าย การบริหารค่าใช้จ่ายการดำเนินงาน และการเติบโตกำไรขั้นต้น
- การดำเนินธุรกิจที่มีความรับผิดชอบต่อ เพื่อผลักดันให้เกิดการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืนและถูกต้องตามหลักจริยธรรม ตลอดจนมาตรการรักษาความปลอดภัยในการดำเนินธุรกิจ

3. ค่าตอบแทนตามผลการปฏิบัติงานระยะยาว

การจ่ายค่าตอบแทนตามผลการปฏิบัติงานประเภทนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งเน้นสร้างคุณค่าในระยะยาว ส่งเสริมและสร้างการเติบโตที่ยั่งยืนให้กับบริษัท ประธานเจ้าหน้าที่บริหารและผู้บริหารของบริษัทมีสิทธิที่จะได้รับค่าตอบแทนตามผลการปฏิบัติงานระยะยาว โดยกำหนดระยะเวลา 3 ปี เพื่อวัดผลการปฏิบัติงานนี้ ซึ่งหากลาออกจากบริษัทก่อนกำหนดช่วงระยะเวลาดังกล่าวจะถือว่าไม่ได้รับสิทธิอย่างใดก็ตาม ในกรณีลาออกเนื่องจากเกษียณอายุ ทุพพลภาพ หรือเสียชีวิต จะยังคงได้รับค่าตอบแทนประเภทนี้

4. สวัสดิการ และผลประโยชน์อื่น

เป้าหมายของสวัสดิการ และผลประโยชน์ต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความมั่นคงให้กับผู้บริหารในระดับที่เหมาะสม เช่น รถยนต์ประจำตำแหน่ง แพคเกจการใช้โทรศัพท์รายเดือน กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ แผนประกันสุขภาพและประกันชีวิต และสวัสดิการต่าง ๆ อันเป็นไปตามแนวทางปฏิบัติของตลาดแรงงานโดยรวม

คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนมีความเห็นว่าโครงสร้างค่าตอบแทนดังกล่าวเหมาะสมกับความรับผิดชอบและสามารถจูงใจให้ผู้บริหารนำพาองค์กรให้ดำเนินงานตามเป้าหมายทั้งระยะสั้นและระยะยาว และสามารถเปรียบเทียบได้กับระดับที่ปฏิบัติอยู่ในอุตสาหกรรมโทรคมนาคม

7.4.3 ค่าตอบแทนรวมของกรรมการบริหารและผู้บริหาร

ในปี 2564 ค่าตอบแทนรวมของกรรมการบริษัทมีจำนวนทั้งสิ้น 13,540,800 บาท ทั้งนี้ ค่าตอบแทนของกรรมการบริษัทประกอบด้วยค่าตอบแทนรายเดือน เป็นค่าตอบแทนคงที่และบริษัทไม่มีค่าตอบแทนในรูปสิทธิประโยชน์อื่น ๆ หรือในรูปของหุ้นให้แก่กรรมการของบริษัท ค่าตอบแทนของคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการชุดย่อยตามที่ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2564 มีมติอนุมัติ มีรายละเอียดดังนี้

ตำแหน่ง	โครงสร้างค่าตอบแทนกรรมการ (บาท)
	ค่าตอบแทนรายเดือน
ประธานกรรมการ	320,000
กรรมการอิสระ	110,000
ประธานกรรมการตรวจสอบ	80,400
กรรมการตรวจสอบ	60,000
ประธานกรรมการกำกับดูแลกิจการ	34,000
กรรมการกำกับดูแลกิจการ	17,000
ประธานกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน	50,000
กรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน	25,000

ค่าตอบแทนรวมของผู้บริหาร ในปี 2564 มีจำนวนทั้งสิ้น 105,344,269 บาท

7.5 ข้อมูลเกี่ยวกับพนักงาน

การบริหารค่าตอบแทนของบริษัท

หลักการบริหารค่าตอบแทนของบริษัท เพื่อดึงดูด จูงใจ และรักษาพนักงานที่มีศักยภาพไว้ในองค์กร เพื่อที่จะพัฒนามาตรฐานให้เติบโตอย่างยั่งยืน สร้างมูลค่าแก่ผู้ถือหุ้นตามหลักการดำเนินงานของบริษัท หลักการบริหารค่าตอบแทนของบริษัทได้รับการออกแบบเพื่อที่จะนำเสนอค่าตอบแทนรวมที่ยุติธรรม และแข่งขันได้ทั้งภายในและภายนอกบริษัท

โครงสร้างค่าตอบแทนรวมประกอบด้วยค่าตอบแทนที่เป็นตัวเงินและที่ไม่ใช่เป็นตัวเงิน สวัสดิการ และผลประโยชน์ต่าง ๆ การฝึกอบรม โอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ และการให้ความสำคัญแก่พนักงานโดยการชื่นชม

ค่าตอบแทน

บริษัทกำหนดนโยบายในการจ่ายค่าตอบแทนให้แก่ผู้บริหารและพนักงานให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถและภาระหน้าที่ความรับผิดชอบ โดยมีกระบวนการประเมินผลงานตามมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับทั่วไป บริษัทได้ทำการเปิดเผยนโยบายการจ่ายค่าตอบแทนผู้บริหาร และได้เน้นย้ำให้ผู้บริหารและพนักงานถือปฏิบัติตามหลักการที่เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปในเรื่องนี้ด้วย เช่น พนักงานต้องไม่เปิดเผยจำนวนค่าตอบแทนของตนเองให้บุคคลอื่นทราบ และบริษัทก็จะถือว่าเรื่องดังกล่าวเป็นความลับของพนักงานและจะเคารพในสิทธิความเป็นส่วนตัวของพนักงาน

ค่าตอบแทนในรูปแบบตัวเงินจะมีทั้งค่าตอบแทนแบบคงที่ และค่าตอบแทนตามผลการปฏิบัติงาน ซึ่งการจ่ายค่าตอบแทนแบบคงที่จะมีความสัมพันธ์กับค่างาน โดยพิจารณาจากองค์ประกอบหลายด้าน เช่น หน้าที่ความรับผิดชอบในงานและผลลัพธ์ทางธุรกิจที่เกิดจากงานนั้น ๆ งานที่มีค่างานใกล้เคียงกันจะถูกจัดไว้ในโครงสร้างการจ่ายค่าตอบแทนเดียวกัน ทั้งนี้ เพื่อให้บริษัทสามารถรักษาความเสมอภาคภายในบริษัทและความยุติธรรมในการจ่ายค่าตอบแทนของงานที่

มีค่างานใกล้เคียงกัน สำหรับความสามารถในการแข่งขันกับภายนอก ค่าตอบแทนจะได้รับการพิจารณาทบทวนอยู่เป็นประจำ ผ่านการสำรวจค่าจ้างและค่าตอบแทนกับบริษัทที่ปรึกษาภายนอก นอกจากนี้ การบริหารค่าตอบแทนจะคำนึงถึงสภาวการณ์เศรษฐกิจมหภาค และผลการดำเนินงานทางธุรกิจของบริษัทด้วย

ค่าตอบแทนตามผลการปฏิบัติงานมีหลักการจ่ายโดยพิจารณาจากผลการปฏิบัติงานส่วนบุคคลของพนักงานและผลประกอบการของบริษัทซึ่งมีการกำหนดเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ไว้และสื่อสารไปยังพนักงานเป็นประจำทุกปี ค่าตอบแทนประเภทนี้ถือเป็นรางวัลตอบแทนความสำเร็จของพนักงานในระยะสั้นสำหรับความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของบริษัท

การให้ความสำคัญแก่พนักงาน และผลประโยชน์ต่าง ๆ

การให้ความสำคัญแก่พนักงานโดยการชื่นชม เป็นการแสดงออกถึงการยอมรับในผลงาน และความพยายามที่เหนือความคาดหมาย เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและค่านิยมของบริษัท การให้ความสำคัญดังกล่าวอาจเป็นการแสดงออกอย่างเป็นทางการ หรือไม่เป็นการก็ได้ในช่วงเวลาที่เหมาะสม การให้ความสำคัญโดยการยกย่องชมเชยพนักงานมีส่วนช่วยให้วัฒนธรรมองค์กรแข็งแกร่ง และสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภายในบริษัท

บริษัทกำหนดนโยบายค่าตอบแทนพนักงานที่สอดคล้องกับผลการดำเนินงานของบริษัททั้งในระยะสั้นและระยะยาว จึงกำหนดให้มีการจ่ายเงินโบนัสรายไตรมาสเมื่อผลประกอบการถึงเป้าหมายรายไตรมาส และจ่ายเงินโบนัสประจำปีโดยวัดจากผลการปฏิบัติงานรายบุคคล (Individual performance) และผลการปฏิบัติงานตาม Corporate Key Deliverables (KD) ซึ่งกำหนดประเด็นที่ครอบคลุมระบบการประเมินผลแบบ Balanced scorecard นอกจากนี้ บริษัทปรับเงินเดือนประจำปีให้พนักงานโดยพิจารณาจากผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมา และการเปลี่ยนแปลงของตลาดโดยรวม ซึ่งเชื่อมโยงกับเป้าหมายขององค์กร

นอกจากนั้นบริษัทได้จัดสวัสดิการ และผลประโยชน์ต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติทั่วไปในตลาดแรงงาน ซึ่งบริษัทมีการพิจารณา ทบทวนสวัสดิการ และผลประโยชน์ต่าง ๆ อยู่เป็นประจำเพื่อให้สามารถแข่งขันได้ในตลาด

สวัสดิการ และผลประโยชน์ต่าง ๆ ประกอบด้วย

- ผลประโยชน์แบบคงที่ในรูปของตัวเงินและโปรแกรมการส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีของพนักงานที่ไม่ใช่ตัวเงิน เช่น
- สิ่งอำนวยความสะดวกภายในสำนักงาน สถานที่ออกกำลังกาย เป็นต้น
- ผลประโยชน์ที่ให้ตามลักษณะงาน เช่น เงินช่วยเหลือในการเดินทาง เครื่องแบบสำหรับปฏิบัติงาน และสิทธิประโยชน์ส่วนบุคคลสำหรับพนักงาน เช่น กองทุนกู้ยืมเงินฉุกเฉิน การลาคลอดสำหรับพนักงานหญิง และการลาเมื่อภรรยาคลอดบุตรสำหรับพนักงานชาย ซึ่งช่วยให้พนักงานมีเวลาดูแลทารกแรกเกิดได้นานขึ้น
- ผลประโยชน์ระยะสั้น เช่น แผนประกันสุขภาพและการตรวจร่างกายประจำปี และผลประโยชน์ระยะยาว เช่น กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ซึ่งถือเป็นเงินออมของพนักงานหลังเกษียณ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 บริษัทมีพนักงาน (เฉพาะพนักงานที่รับอัตราค่าจ้างเป็นเงินเดือนประจำ) จำนวนทั้งสิ้น 2,844 คน โดยแบ่งตามสายงานหลักได้ ดังนี้

สายงาน	จำนวนพนักงาน – ประจำ - พนักงานชาวต่างชาติ (คน)
กลุ่มการเงิน	152
กลุ่มการตลาด	248
กลุ่มการขาย	1,886
กลุ่มเทคโนโลยี	340
กลุ่มบุคคล	54
กลุ่มกิจการองค์กร และพัฒนาธุรกิจ	41
กลุ่มพัฒนาธุรกิจ	98
สำนักประธานเจ้าหน้าที่บริหาร	25
รวม	2,844

ในปี 2564 ค่าตอบแทนรวมของพนักงานประกอบด้วยเงินเดือนและโบนัสเป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น 3,448,658,543 บาท และเงินสมทบเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพเป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น 99,182,063 บาท

การพัฒนาและความก้าวหน้าทางอาชีพ

การพัฒนาและความก้าวหน้าทางอาชีพเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่ส่งเสริมให้พนักงานสามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพและพัฒนาเติบโตในสายงานพร้อมไปกับองค์กร ในเดือนกันยายน 2562 บริษัทได้เริ่มใช้ระบบ PromptGROW ซึ่งเป็นระบบการพัฒนาความก้าวหน้าทางอาชีพแบบใหม่ที่ช่วยออกแบบเส้นทางการพัฒนาความก้าวหน้าทางอาชีพได้ด้วยตนเอง ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความปรารถนาทางอาชีพและความต้องการทางธุรกิจของบริษัท บริษัทให้โอกาสแก่พนักงานที่จะมีความก้าวหน้าทางอาชีพหลายรูปแบบ เช่น การเป็นผู้ชำนาญการในสายงานหรือการเป็นหัวหน้างาน ความก้าวหน้าทางอาชีพที่เติบโตสูงขึ้นสู่ตำแหน่งที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบที่สูงขึ้น หรือความก้าวหน้าทางอาชีพในระดับเดิมแต่ได้ทำงานในสายงานใหม่ที่เปลี่ยนไปหรือแตกต่างออกไป นอกจากนี้ พนักงานยังสามารถเติบโตจากการได้รับขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบในตำแหน่งปัจจุบันของตนที่เพิ่มขึ้น รวมไปถึงการทำงานข้ามกลุ่มธุรกิจทั้งในต่างประเทศและระดับภูมิภาค ทั้งหมดนี้ล้วนเป็นความก้าวหน้าทางอาชีพที่พนักงานสามารถที่จะเลือกได้เองทั้งสิ้น แนวคิด PromptGROW นี้ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนหลัก หรือ 4D ซึ่งเป็นระบบและเครื่องมือที่จะช่วยให้พนักงานมีความก้าวหน้าในอาชีพได้ ดังนี้

1. **Discover** ทราบความมุ่งหมายในสายอาชีพและศักยภาพของตน: การพูดคุยกับหัวหน้างานและ/หรือ Career Coach จะช่วยให้พนักงานค้นหาเป้าหมายประสงค์ทางอาชีพของตนเอง โดยการวิเคราะห์ความสามารถของตนเอง รวมทั้งทราบถึงสมรรถนะ ความรู้ ความสามารถที่พนักงานต้องพัฒนาเพิ่มเติมตามกรอบสมรรถนะและความต้องการของตำแหน่งงาน
2. **Design** ตั้งเป้าหมายงาน ออกแบบสายอาชีพและแผนพัฒนาตนเอง: ระบบการบริหารผลงาน (PMS) ซึ่งเน้นการพูดคุยเพื่อพัฒนาและการปฏิบัติงานที่มุ่งเน้นผลลัพธ์และคุณค่า (People Dialogue and Performance with Impact) จะช่วยให้พนักงานสามารถออกแบบเป้าหมายผล

งานที่ต้องส่งมอบและแผนการพัฒนาทักษะ ความรู้ความสามารถและเสริมสร้างจุดแข็งของตนเอง (Individual Development Plan (IDP)) ทั้งระยะสั้นสำหรับตำแหน่งงานปัจจุบัน และระยะยาวสำหรับการเติบโตและก้าวหน้าในสายอาชีพที่พนักงานปรารถนา

3. **Develop** พัฒนาตนเองตามแผน โดยวิธี 3E+1: วิธีการนี้จะช่วยให้พนักงานได้เรียนรู้และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย การฝึกอบรม (Education) 10% การเรียนรู้จากผู้อื่น (Exposure) 20% การเรียนรู้และพัฒนาจากการปฏิบัติงานจริง (Experience) 70% รวมถึงการสร้างระบบและบรรยากาศในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนา (Environment: Ecosystem for Learning & Development) อีกทั้งการโค้ชจากหัวหน้างานอย่างสม่ำเสมอ
4. **Deploy** แสดงผลงานและก้าวไปสู่ตำแหน่งงานตามเป้าหมาย: หลังจากทีพนักงานทราบระดับความสามารถของตนเองและพัฒนาตนเองเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับตำแหน่งงานที่ตนตั้งเป้าหมายไว้ เมื่อโอกาสสำหรับตำแหน่งที่ต้องการมาถึง พนักงานมีอิสระที่จะสมัครงานผ่านระบบออนไลน์ได้ด้วยตนเอง โดยไม่จำเป็นต้องแจ้งให้หัวหน้างานปัจจุบันทราบ หัวหน้างานปัจจุบันจะทราบเกี่ยวกับการสมัครงานของพนักงานเมื่อพนักงานได้รับการตอบรับเพื่อทำงานในตำแหน่งงานใหม่ การคัดเลือกจะมีคณะกรรมการคัดเลือกเพื่อให้แน่ใจว่าการเลือกผู้สมัครเป็นไปอย่างเหมาะสมและเป็นธรรม สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้เกิดการโยกย้ายงานภายในและเรียนรู้พัฒนา ตามที่พนักงานได้ออกแบบสายอาชีพตนเองไว้

ในทางธุรกิจ การพัฒนาและความก้าวหน้าทางอาชีพของพนักงานดังกล่าว นับเป็นเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายทางธุรกิจ พร้อมเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันและการเติบโตให้แก่บริษัทอย่างต่อเนื่อง

“dtac Academy” – ศูนย์กลางแห่งการพัฒนาศักยภาพ

dtac Academy ส่งเสริมโอกาสในการเรียนรู้และส่งมอบองค์ความรู้

ด้วยหลักสูตรการพัฒนาบุคลากรที่มีความหลากหลาย เพื่อให้มั่นใจได้ว่าพนักงานจะสามารถพัฒนาทักษะ ความรู้ความสามารถของตนเองตลอดจนศักยภาพในการปฏิบัติงาน ซึ่งทั้งตอบสนองความต้องการที่จะพัฒนาของพนักงานเอง และตอบสนองต่อความต้องการทางธุรกิจของบริษัท พนักงานทุกคนจะได้รับโอกาสในการเรียนรู้ผ่านรูปแบบการพัฒนาที่หลากหลาย ทั้งการเรียนผสมผสานที่รวมการเรียนรู้แบบออนไลน์ การเข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรต่าง ๆ การเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติ และอื่น ๆ ตามแผนพัฒนาส่วนบุคคล ซึ่งมาจากความต้องการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาหรือตำแหน่งงาน รวมถึงความต้องการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความก้าวหน้าในสายอาชีพ

นอกเหนือจากการฝึกอบรมในรูปแบบของการเรียนรู้ในห้องเรียน (Classroom Training) บริษัทยังจัดการอบรมในรูปแบบของการเรียนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือ E-learning เพื่อให้พนักงานสามารถวางแผนและจัดสรรเวลาที่สะดวกสำหรับการเรียนรู้ได้ด้วยตัวเอง อีกทั้งยังมีการจัดกิจกรรมการพัฒนาบุคลากรในรูปแบบอื่น ๆ อีกด้วย เช่น การเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติงานจริง (On the Job Training) การมอบหมายให้พนักงานเข้าร่วมปฏิบัติงานในโครงการที่สำคัญ การแลกเปลี่ยนความรู้กับวิทยากรที่เชี่ยวชาญจากอุตสาหกรรมต่าง ๆ เป็นต้น บริษัทยังได้นำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการพัฒนาบุคลากร ด้วยการจัดโครงสร้างการเรียนรู้ผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์ม และการเรียนรู้ผ่านอุปกรณ์โทรศัพท์มือถือ ซึ่งอำนวยความสะดวกให้พนักงานสามารถเปิดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีความยืดหยุ่นมากขึ้น โดยสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลาและไม่มีตารางเวลากำหนดตายตัว

ปี 2564 นี้ dtac Academy ได้ออกแบบแผนการพัฒนาความพร้อมสำหรับอนาคต หรือ Future Ready Framework สำหรับเตรียมความพร้อมให้เท่าทันเพื่อสอดคล้องกับกลยุทธ์และเป้าหมายทางธุรกิจ ซึ่งประกอบด้วย เส้นทางพัฒนาสำหรับพนักงานทุกคน (Future Ready ‘You’) เส้นทางพัฒนาสำหรับผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน (Future Ready ‘Experts’) และเส้นทางพัฒนาสำหรับผู้นำ (Future Ready ‘Leaders’) นอกเหนือจากโครงสร้างเส้นทางพัฒนา

ที่พร้อมสำหรับอนาคต dtac Academy ยังได้ยกระดับทีมบริหารการขาย เพื่อสอดคล้องทิศทางธุรกิจและโครงสร้างองค์กรใหม่ของทีมขาย ด้วยโครงการพัฒนาศักยภาพกลุ่มงานขาย (Sales Capability Building Project) เริ่มต้นจากการประเมินความสามารถของผู้นำฝ่ายขาย ที่ครอบคลุม ZBH CBH และ TM ผลการประเมินถูกสังเคราะห์ขึ้นเพื่อระบุและจัดลำดับความสำคัญของการพัฒนา ซึ่งรวมถึงสมรรถนะหลัก ภาวะผู้นำ และความสามารถในการขาย แล้วนำมาออกแบบเส้นทางการเรียนรู้และการพัฒนาแบบผสมผสานประกอบกับการติดตามผลอย่างสม่ำเสมอ วัตถุประสงค์ของเส้นทางการเรียนรู้และการพัฒนานี้ เพื่อสื่อสารบทบาทและความรับผิดชอบของผู้บริหารการขายที่กำหนดไว้ใหม่ และยกระดับ

ความสามารถในการขายไปสู่ความคาดหวังในอนาคตขององค์กร ซึ่งครอบคลุมผู้เข้าร่วมหลักสูตร 112 คน

หลักสูตรการพัฒนภาวะผู้นำและพนักงานที่มีศักยภาพ

การพัฒนาผู้นำรุ่นใหม่และพนักงานที่มีศักยภาพเป็นสิ่งที่ยังให้ความสำคัญอย่างต่อเนื่อง โดยบริษัทจัดให้มีหลักสูตรการพัฒนาภาวะผู้นำเพื่อให้มั่นใจได้ว่าผู้บริหารในทุกระดับได้มีการเตรียมความพร้อมและพัฒนาทักษะ ความรู้ ความสามารถที่จำเป็นในการที่จะบริหารจัดการทีมของตนเองและองค์กรเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด

ในปี 2564 dtac Academy ได้แนะนำเส้นทางการเรียนรู้และพัฒนา Future Ready ‘Leaders’ สำหรับผู้นำทุกคน เพื่อสร้างทักษะและความรู้ใหม่ๆ ของผู้นำรุ่นต่อไปที่จะนำพาทีมและดีแทคก้าวไปสู่อีกระดับ เนื้อหาการเรียนรู้มุ่งเน้นให้ผู้นำหรือผู้จัดการเข้าใจบทบาทและความรับผิดชอบ มีทักษะและเครื่องมือที่จำเป็นสำหรับการบริการทีมที่ครอบคลุมทุกกิจกรรมของการเป็นพนักงาน โดยเริ่มจากการคัดเลือก การปฐมนิเทศ การตั้งเป้าหมาย การโค้ชและให้คำติชม การประเมินผลงาน การคำนึงถึงจริยธรรม และการประพฤติปฏิบัติอย่างถูกต้อง การออกแบบและการวางแผนกำลังคน การบริหารจัดการการเปลี่ยนแปลง ซึ่งทั้งหมดนี้จะสอดคล้องกับวิธีการทำงานรูปแบบใหม่ นอกเหนือจากนั้น Future Ready ‘Leaders’

ยังมีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนา ‘ผู้นำ’ ให้มีรูปแบบการคิดและการดำเนินงานในฐานะผู้นำที่พลิกเกมส์แห่งอนาคต เส้นทาง การเรียนรู้รอบ ประสพการณ์ในรูปแบบของห้องเรียน/การฝึกอบรมเสมือนจริง บทเรียนอีเลิร์นนิ่ง และการโค้ชจากผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง

บริษัทใช้แบบประเมิน 360 องศาเพื่อประเมินผู้นำ โดยเทียบกับ สมรรถนะจำเป็นของผู้นำองค์กรแห่งอนาคต การประเมินครอบคลุม คณะผู้บริหาร (Extended Management Committee) ผลการ ประเมินถูกสังเคราะห์ขึ้นเพื่อระบุและจัดลำดับความสำคัญของการพัฒนา รวมถึงความพร้อมและความเป็นผู้นำ ผู้นำแต่ละคน มีแผนพัฒนาความเป็นผู้นำส่วนบุคคลพร้อมเส้นทาง การเรียนรู้และการพัฒนาแบบผสมผสาน ได้แก่ การเรียนรู้ออนไลน์ การฝึกอบรม แบบเสมือนจริง การให้คำปรึกษา การโค้ชสำหรับผู้บริหารจาก ผู้เชี่ยวชาญ การพัฒนาผู้นำทีม (D Coaching) การให้คำปรึกษาจาก ผู้นำรุ่นใหม่ (Reverse Mentoring) และการพูดคุยติดตามการพัฒนา จากหัวหน้างานเป็นประจำ

นอกจากนี้ บริษัทยังได้จัดโครงการ Leadership Acceleration เพื่อ เร่งพัฒนาพนักงานที่มีศักยภาพสูงในระดับ VP และ AVP หลักสูตร ประกอบด้วย การเรียนรู้แบบผสมผสานที่หลากหลายครอบคลุม ทั้งการบริหารจัดการธุรกิจทั้งสาขาวิชาเฉพาะด้านและการขับเคลื่อน การเปลี่ยนแปลงที่สอดคล้องกับทิศทางกลยุทธ์ของธุรกิจ หลักสูตร การฝึกอบรมเฉพาะเหล่านี้ได้รับการพัฒนาและดำเนินการร่วมกัน อย่างใกล้ชิดกับสถาบันชั้นนำทั้งในและต่างประเทศ

ในปี 2564 นี้ บริษัทได้จัดสรรงบประมาณด้านการพัฒนาบุคลากรเป็น จำนวนทั้งสิ้น 6.3 ล้านบาท ซึ่งครอบคลุมบุคลากร 100% ของจำนวน พนักงานในบริษัททั้งหมด คิดเป็นค่าเฉลี่ยเวลาในการฝึกอบรมเท่ากับ 78:21 ชั่วโมงต่อคนต่อปี

7.6 ข้อมูลสำคัญอื่น ๆ

7.6.1 รายชื่อผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบโดยตรงในการควบคุมดูแลการทำบัญชี เลขานุการบริษัท หัวหน้างานตรวจสอบภายใน และหัวหน้างานกำกับดูแลการปฏิบัติงานของบริษัท (Compliance)

ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบโดยตรงในการ ควบคุมดูแลการทำบัญชี	นางสาวพริญา รอดกรณ์
เลขานุการบริษัท	คณะกรรมการบริษัทได้มีมติแต่งตั้ง นางสาวณภัทร ธัญญกุลสัจจา ให้ดำรงตำแหน่ง เลขานุการบริษัท ตั้งแต่วันที่ 15 กรกฎาคม 2563 โดยให้มีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนด ไว้ในพระราชบัญญัติหลักกทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
หัวหน้างานตรวจสอบภายใน	นายกิติ วิจิตรสว่างวงศ์
หัวหน้างานกำกับดูแลการปฏิบัติงานของบริษัท (Compliance)	นายธนัท เลหาเลิศเดช

ข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลดังกล่าว ปรากฏตามเอกสารแนบ 1 และ 3 ของแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1 One Report) นี้

7.6.3 รายชื่อหัวหน้างานนักลงทุนสัมพันธ์ และข้อมูลเพื่อการติดต่อ

อีเมล	Ms. Naureen Quayum
ข้อมูลเพื่อการติดต่อ	เลขที่ 319 อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น 38 ถนนพญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กทม. 10330
เบอร์โทร	(+66) 2202 8882
อีเมล	IR@dtac.co.th

7.6.4 ตอบแทนสำนักงานสอบบัญชีและบริษัทในเครือ

ในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2564 เมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2564 ที่ประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทมีมติแต่งตั้งนางก้องกาญจน์ อัครรังสฤษฎ์ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 4496 นางสาว ศิริรัตน์ ศรีเจริญทรัพย์ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 5419 นางสาวรุ่งนภา เลิศสุวรรณกุล ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 3516 และนางสาวพิมพ์ใจ มานิตขจรกิจ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลข ทะเบียน 4521 ผู้สอบบัญชีจากบริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด ผู้ใด ผู้หนึ่งเป็นผู้สอบบัญชีของบริษัทสำหรับปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2564 และอนุมัติค่าตอบแทนของผู้สอบบัญชีของบริษัท เป็นจำนวนไม่เกิน 4,000,000 บาท (ไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) ซึ่ง ค่าตอบแทนดังกล่าวประกอบด้วยค่าบริการสำหรับการตรวจสอบ งบการเงินประจำปี และการสอบทานงบการเงินรายไตรมาส

สำหรับค่าบริการอื่นที่นอกเหนือจากงานสอบบัญชี (Non-audit Fees) เป็น จำนวน 250,000 บาท สำหรับบริการรับรองการจัดสรร เงินรายได้จากการให้บริการโทรคมนาคมเพื่อนำไปใช้ในการจัดให้มี บริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงและบริการเพื่อสังคม (ค่า USO โทรคมนาคม) เพื่อนำส่งสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (สำนักงาน กสทช.)

7.6.5 บุคลากรที่ได้รับมอบหมายให้เป็นตัวแทนในประเทศไทย (กรณีที่เป็นบริษัทต่างประเทศ)

ไม่มี

8. รายงานผลการดำเนินงานสำคัญด้านการกำกับดูแลกิจการ

8.1 สรุปผลการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการในรอบปีที่ผ่านมา

บริษัทมีการวางแผนการประชุมคณะกรรมการเป็นการล่วงหน้าทั้งปีอย่างน้อยหกครั้งต่อปี เพื่อพิจารณาวาระหลักที่ได้กำหนดไว้ในแต่ละปี อย่างไรก็ตาม หากมีวาระสำคัญ ประธานคณะกรรมการบริษัทก็จะเรียกประชุมสำหรับวาระสำคัญนั้น ซึ่งจะมีการแจ้งให้ทราบล่วงหน้าไม่น้อยไปกว่าระยะเวลาที่กฎหมายได้กำหนดไว้ โดยในปี 2564 คณะกรรมการบริษัทมีการประชุมทั้งสิ้นจำนวนเจ็ดครั้ง

อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัทกำหนดไว้โดยอ้างอิงกับพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พระราชบัญญัติบริษัทหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ข้อบังคับของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและข้อบังคับของบริษัท

อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัท รวมทั้งอำนาจในการพิจารณาอนุมัติ มีดังนี้

- (1) ปฏิบัติและรับผิดชอบหน้าที่ของตนด้วยความระมัดระวังและความซื่อสัตย์สุจริต โดยคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดของบริษัทและผู้ถือหุ้น
- (2) มีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารจัดการกิจการของบริษัท กำหนดกลยุทธ์และแผนการดำเนินธุรกิจระยะยาว จัดระบบโครงสร้างองค์กรที่เหมาะสม และกำกับดูแลผู้บริหารในการดำเนินธุรกิจในแต่ละวัน
- (3) กำหนดทิศทาง วิสัยทัศน์ มูลค่า และความคาดหวังในการเป็นผู้นำของบริษัท
- (4) พิจารณาอนุมัติตัดสินใจในการเข้าทำธุรกรรมที่สำคัญและดำเนินการใด ๆ และในบางกรณี มอบอำนาจในการตัดสินใจให้บุคคลอื่นโดยเป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง วัตถุประสงค์ของบริษัท ข้อบังคับของบริษัท มติที่ประชุมผู้ถือหุ้น รวมถึงนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัท
- (5) ดำเนินการให้บริษัทปฏิบัติตามหลักเกณฑ์อันเป็นที่ยอมรับ

- ทั่วไปเกี่ยวกับการกำกับดูแลและการควบคุมกิจการอย่างมีประสิทธิภาพ
- (6) อนุมัติให้ความเห็นชอบและควบคุมดูแลเป้าหมาย กลยุทธ์ และแผนการดำเนินงาน รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ในเป้าหมายและกลยุทธ์และแผนการดำเนินงานดังกล่าว
  - (7) จัดให้มีรายงานการประกอบกิจการและการเงินของบริษัท ซึ่งถูกต้องและครบถ้วนให้แก่ผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนโดยทั่วไป
  - (8) ติดตามตรวจสอบการควบคุมภายในเกี่ยวกับการจัดทำรายงานทางการเงิน (Internal Control over Financial Reporting) อย่างเพียงพอเพื่อให้การกำกับดูแลเป็นไปตามวัตถุประสงค์ บอกร่างกฎหมาย และนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัท
  - (9) ประเมินและหารือเกี่ยวกับโครงสร้างทุนที่ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด (Optimal Capital Structure) นโยบายการจ่ายเงินปันผล กลยุทธ์ในการจัดหาเงินทุน และการจัดสัดส่วนเงินทุนที่เหมาะสม (Optimal Funding Composition) เป็นประจำ
  - (10) พิจารณาและอนุมัติการจ่ายเงินปันผลระหว่างกาลให้แก่ผู้ถือหุ้นเป็นครั้งคราว เมื่อเห็นว่าบริษัทมีกำไรสมควรพอที่จะทำเช่นนั้น
  - (11) มีหน้าที่รับผิดชอบในการตรวจทานร่างงบดุลและบัญชีกำไรขาดทุนประจำปี ซึ่งจัดทำโดยคณะผู้บริหาร โดยตรวจทานให้มั่นใจว่า งบดุลและบัญชีกำไรขาดทุนประจำปีจัดทำขึ้นอย่างถูกต้องและครบถ้วนและสะท้อนสถานะทางการเงินของบริษัทและผลประกอบการ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์แก่ผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนทั่วไป
  - (12) จัดทำรายงานประจำปีร่วมกับคณะผู้บริหาร
  - (13) พิจารณา อนุมัติ และกำหนดโครงสร้างการดำเนินกิจการโดยรวมของบริษัทและบริษัทย่อยหลัก
  - (14) วางแผนเชิงรุกเพื่อบริหารความเสี่ยงและจัดการกับความเสี่ยงทางธุรกิจที่สำคัญของบริษัท โดยจะต้องพิจารณาความเสี่ยงด้านกลยุทธ์การดำเนินกิจการ (ทางการเงินและอื่น ๆ) และทางกฎหมายเป็นสำคัญ

- (15) กำกับดูแลให้ธุรกรรมที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ของคณะผู้บริหาร คณะกรรมการบริษัท และผู้ถือหุ้น รวมถึงบุคคลที่เกี่ยวข้องกับบุคคลดังกล่าวนั้น ทำขึ้นเช่นเดียวกับการทำธุรกรรมปกติกับบุคคลภายนอก (Arm’s Length Basis) และอยู่ภายใต้เงื่อนไขทางการค้าปกติ รวมถึงไม่มีผลกระทบต่อผลประโยชน์ของบริษัทและผู้ถือหุ้นรายย่อย
- (16) จัดให้บริษัทมีการควบคุมภายในที่เพียงพอและเหมาะสม และจัดตั้งหน่วยงานตรวจสอบภายในเพื่อติดตามตรวจสอบการควบคุมภายในของบริษัทและรายงานความล้มเหลวหรือจุดอ่อนในการควบคุมต่าง ๆ ที่สำคัญ รวมถึงเสนอแนะวิธีการแก้ไข
- (17) จัดเตรียมวาระและความเห็นที่จะเสนอต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้น
- (18) สรรหาผู้ที่จะดำรงตำแหน่งกรรมการที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ที่เหมาะสมเพื่อเพิ่มศักยภาพของคณะกรรมการบริษัทและบริษัทย่อยหลัก
- (19) พิจารณาและเสนอคำตอบแทนของคณะกรรมการบริษัท เพื่อให้ผู้ถือหุ้นพิจารณาอนุมัติ
- (20) มีอำนาจแต่งตั้ง (และถอดถอน) ประธานเจ้าหน้าที่บริหารของบริษัท ติดตามตรวจสอบและจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของประธานเจ้าหน้าที่บริหารเป็นรายปี
- (21) ติดตามตรวจสอบให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านความมั่นคงและปลอดภัยที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้มั่นใจว่าบุคลากร ข้อมูลและสินทรัพย์อื่น ๆ ได้รับการปกป้องคุ้มครอง
- (22) ดำเนินการให้บริษัทมีขั้นตอนกระบวนการที่เพียงพอสำหรับการป้องกันมิให้บริษัทเกี่ยวข้องพันกับการทุจริตคอร์รัปชัน
- (23) จัดให้มีการประเมินผลงานหน้าที่และความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ของตนปีละหนึ่งครั้ง

เรื่องสำคัญที่สงวนไว้เป็นอำนาจของคณะกรรมการบริษัทในการพิจารณาอนุมัติ มีดังนี้:

- (1) กลยุทธ์ แผนธุรกิจ ตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน
- (2) ค่าใช้จ่ายฝ่ายทุนและค่าใช้จ่ายที่เกินกว่าวงเงินที่กำหนด
- (3) การลงทุนเชิงยุทธศาสตร์ในธุรกิจใหม่และการลดการลงทุน
- (4) โครงสร้างองค์กรและการแต่งตั้งประธานเจ้าหน้าที่บริหารและผู้บริหารระดับสูง
- (5) แผนการสืบทอดตำแหน่งของประธานเจ้าหน้าที่บริหารและผู้บริหารระดับสูง
- (6) ค่าตอบแทนของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
- (7) การแต่งตั้งกรรมการ ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และผู้บริหารระดับสูงฝ่ายการเงินของบริษัทย่อย
- (8) การตกลงเข้าทำสัญญาที่สำคัญและเรื่องอื่นใดที่มีนัยสำคัญต่อบริษัท
- (9) การฟ้องร้องและดำเนินคดีที่สำคัญ
- (10) นโยบายที่สำคัญ
- (11) การเข้าผูกพันเงื่อนไขการกู้ยืมเงินและวงเงินสินเชื่อจากธนาคารและสถาบันการเงิน
- (12) นโยบายการจ่ายเงินปันผล การจ่ายเงินปันผลระหว่างกาล และการเสนอขออนุมัติจ่ายเงินปันผลต่อที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี

8.1.1 การสรรหา พัฒนา และประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ

การสรรหา

(1) กรรมการอิสระ

บริษัทได้กำหนดหลักเกณฑ์และคุณสมบัติของกรรมการอิสระซึ่งเป็นหลักเกณฑ์ที่เข้มงวดกว่าที่คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกำหนดดังนี้

- (1) ถือหุ้นไม่เกินร้อยละ 0.5 ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม หรือบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ทั้งนี้ ให้นับรวมการถือหุ้นของผู้ที่เกี่ยวข้องของกรรมการอิสระด้วย
- (2) ไม่เป็นหรือไม่เคยเป็นกรรมการที่มีส่วนร่วมบริหารงานลูกจ้าง พนักงาน ที่ปรึกษาที่ได้เงินเดือนประจำ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม หรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปีก่อนการแต่งตั้ง
- (3) ไม่เป็นบุคคลที่มีความสัมพันธ์ทางสายโลหิตหรือโดยการจดทะเบียนตามกฎหมาย ในลักษณะที่เป็นบิดา มารดา คู่สมรส พี่น้อง และบุตร (รวมทั้งคู่สมรสของบุตร) ของผู้บริหาร ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ผู้มีอำนาจควบคุม หรือบุคคลที่จะได้รับการเสนอให้เป็นผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัทหรือบริษัทย่อย
- (4) ไม่เคยมีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม หรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ในลักษณะที่อาจเป็นการขัดขวางการใช้วิจารณญาณอย่างอิสระของตน รวมทั้งไม่เคยเป็นหรือเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ กรรมการซึ่งไม่ใช่กรรมการอิสระ หรือผู้บริหารของผู้ที่มีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม หรือนิติบุคคลที่อาจมี

- (5) ไม่เป็นหรือไม่เคยเป็นผู้สอบบัญชีของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วมหรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ และไม่เป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ กรรมการซึ่งไม่ใช่กรรมการอิสระ ผู้บริหารหรือหุ้นส่วนผู้จัดการของสำนักงานสอบบัญชี ซึ่งมีผู้สอบบัญชีของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม หรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์สังกัดอยู่ เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปีก่อนการแต่งตั้ง
- (6) ไม่เป็นหรือไม่เคยเป็นผู้ให้บริการทางวิชาชีพใดๆ ซึ่งรวมถึงการให้บริการเป็นที่ปรึกษากฎหมายหรือที่ปรึกษาทางการเงิน ซึ่งได้รับค่าบริการเกินกว่า 2 ล้านบาทต่อปีจากบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม หรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ และไม่เป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ กรรมการซึ่งไม่ใช่กรรมการอิสระ ผู้บริหาร หรือหุ้นส่วนผู้จัดการของผู้ให้บริการทางวิชาชีพนั้นด้วย เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปีก่อนการแต่งตั้ง
- (7) ไม่เป็นกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งขึ้นเพื่อเป็นตัวแทนของกรรมการของบริษัท ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้ถือหุ้นซึ่งเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท
- (8) ไม่มีลักษณะอื่นใดที่ทำให้ไม่สามารถให้ความเห็นอย่างเป็นอิสระเกี่ยวกับการดำเนินงานของบริษัท

ปัจจุบัน บริษัทมีกรรมการอิสระจำนวน 4 ท่าน คิดเป็น 40% ของกรรมการทั้งคณะ ได้แก่ (1) นายสตีเฟ่น วูดรอฟ ฟอร์ดแฮม (2) นางกมลวรรณ วิบุลากร (3) นางชนัญญารักษ์ เพ็ชรรัตน์ และ (4) นางปรารธนา มงคลกุล โดยกรรมการอิสระมีความเป็นอิสระจากผู้ถือหุ้นรายใหญ่และฝ่ายบริหารของบริษัทและมีคุณสมบัติครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดข้างต้น ทั้งนี้ ในรอบระยะเวลาบัญชีที่ผ่านมา กรรมการอิสระไม่มีความสัมพันธ์ทางธุรกิจหรือให้บริการทางวิชาชีพแก่บริษัท

(2) การสรรหากรรมการและผู้บริหารระดับสูงสุด

การสรรหากรรมการ

การสรรหาและคัดเลือกกรรมการ บริษัทได้กำหนดคุณสมบัติของกรรมการและกรรมการอิสระของบริษัท ซึ่งสอดคล้องกับกฎหมายและข้อกำหนดของหน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้อง รวมถึงข้อบังคับของบริษัท

การสรรหากรรมการของบริษัทจะพิจารณาจากประวัติการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ความรู้ ความเชี่ยวชาญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกิจการโทรคมนาคม และผลการปฏิบัติงานในฐานะกรรมการในช่วงเวลาที่ผ่านมา รวมทั้งพิจารณาจากทักษะที่ยังขาดอยู่ในคณะกรรมการ รวมถึงความหลากหลายอื่น ๆ เช่น เพศ เพื่อช่วยส่งเสริมให้คณะกรรมการบริษัทปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

คณะกรรมการบริษัทได้ตระหนักถึงการสรรหากรรมการที่มีคุณสมบัติหลากหลายและพิจารณาถึงองค์ประกอบที่สำคัญเพื่อการพิจารณาตัดสินใจและการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนได้กำหนดแนวทางในการเสนอชื่อผู้สมัครเพื่อแต่งตั้งดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการของบริษัทที่มีคุณสมบัติหลากหลาย นอกจากนี้บริษัทได้พิจารณาองค์ประกอบตามที่กำหนดโดยจัดทำ Board Skill Metrix เป็นข้อมูลที่ใช้ช่วยในการคัดกรองสรรหากรรมการที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ทักษะและประสบการณ์ที่หลากหลายเหมาะสมกับธุรกิจด้านโทรคมนาคม Board Skill Metrix แบ่งเป็น 10 ด้าน ซึ่งรวมถึงภาวะความเป็นผู้นำ การวางแผนเชิงกลยุทธ์ ลูกค้ำและการตลาด บัญชีและการเงิน เทคโนโลยีสารสนเทศ ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจโดยตรง กฎหมาย การจัดการความเสี่ยง ด้านการจัดการองค์กรและการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล

คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน เป็นผู้รับผิดชอบกระบวนการสรรหากรรมการของบริษัท ตั้งแต่ปี 2554 บริษัทได้ใช้บริษัทที่ปรึกษาภายนอก (Professional Recruitment Firm) ในการสรรหากรรมการอิสระหรือพิจารณาค่าตอบแทนกรรมการ โดยคณะกรรมการสรรหาจะพิจารณาสรรหาและคัดเลือกบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมกับการเป็นกรรมการของบริษัท สรุปผลการสรรหาก่อนนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัท หรือผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาอนุมัติต่อไป (แล้วแต่กรณี)

กรรมการของบริษัทจะต้องมีคุณสมบัติของการเป็นกรรมการและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายกำหนด และจะต้องไม่ดำรงตำแหน่งกรรมการในบริษัทจดทะเบียนมากกว่า 5 บริษัท และกรรมการที่เป็นผู้บริหารจะต้องไม่ดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการในบริษัทอื่นและบริษัทจดทะเบียนมากกว่า 2 บริษัท ไม่นับรวมบริษัทย่อย บริษัทในเครือ และบริษัทร่วมทุนของบริษัท ทั้งนี้ เพื่อให้กรรมการสามารถปฏิบัติตามหน้าที่และความรับผิดชอบของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กรรมการของบริษัทมีวาระการดำรงตำแหน่ง 3 ปี และกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับเลือกตั้งให้กลับเข้าดำรงตำแหน่งอีกได้ การแต่งตั้งถอดถอน หรือการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการบริษัทเป็นไปตามข้อบังคับของบริษัท ดังนี้

- (1) คณะกรรมการบริษัทต้องประกอบด้วยกรรมการอย่างน้อย 5 ท่านและกรรมการไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดต้องมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรไทย
- (2) ให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นเลือกตั้งกรรมการตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้
  - ผู้ถือหุ้นหนึ่งคนมีคะแนนเสียงเท่ากับจำนวนหุ้นที่ตนถืออยู่
  - ผู้ถือหุ้นแต่ละคนจะใช้คะแนนเสียงที่มีอยู่ทั้งหมดเลือกตั้งบุคคลเพียงคนเดียวหรือหลายคนเป็นกรรมการก็ได้แต่จะแบ่งคะแนนเสียงให้แก่ผู้ใดเพียงใดไม่ได้
  - ผู้ที่ได้รับคะแนนเสียงสูงสุดเรียงตามลำดับจะได้รับ การแต่งตั้งเป็นกรรมการ ในกรณีที่ได้รับคะแนนเสียงเท่ากันเกินกว่าจำนวนกรรมการที่พึงเลือกในครั้งนั้น ให้ประธานที่ประชุมเป็นผู้ชี้ขาด
- (3) ในกรณีที่กรรมการท่านใดประสงค์จะลาออกจากตำแหน่งให้ยื่นใบลาออกต่อบริษัท การลาออกจะมีผลนับแต่วันที่บริษัทได้รับใบลาออก
- (4) ที่ประชุมผู้ถือหุ้นอาจลงมติให้กรรมการออกจากตำแหน่งก่อนวาระได้โดยต้องมีคะแนนเสียงสนับสนุนไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ของจำนวนผู้ถือหุ้นที่มาประชุมและมีสิทธิออกเสียง และมีหุ้นรวมกันไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนหุ้นทั้งหมดของผู้ถือหุ้นที่มาประชุมและมีสิทธิออกเสียง

- (5) ในการประชุมสามัญประจำปีทุกครั้ง ให้กรรมการจำนวนหนึ่งในสามของกรรมการทั้งหมดของบริษัทพ้นจากตำแหน่ง โดยให้กรรมการที่อยู่ในตำแหน่งนานที่สุดเป็นผู้ออกจากตำแหน่งก่อนกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งไปแล้วอาจได้รับเลือกให้เข้าดำรงตำแหน่งอีกได้

นอกจากนี้ ผู้ถือหุ้นยังมีสิทธิในการเสนอชื่อบุคคลเพื่อเข้ารับการเลือกตั้งเป็นกรรมการในที่ประชุมผู้ถือหุ้นสามัญประจำปีได้ ทั้งนี้ ตามข้อบังคับและระเบียบของบริษัทที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผู้จะได้รับแต่งตั้งเป็นประธานคณะกรรมการและกรรมการบริษัทจะเป็นบุคคลที่มีประสบการณ์ความรู้ความสามารถในธุรกิจโทรคมนาคมหรือธุรกิจที่เกี่ยวข้องที่เป็นประโยชน์ต่อธุรกิจของบริษัท นอกจากนี้ บริษัทมีกระบวนการสรรหากรรมการอิสระเพื่อให้มั่นใจว่ากรรมการอิสระจะทำหน้าที่ได้อย่างดีเพื่อประโยชน์สูงสุดของบริษัทและผู้ถือหุ้น

ด้วยธุรกิจโทรคมนาคมเป็นธุรกิจที่มีประวัติยาวนานและมีความซับซ้อนสูง มีความจำเป็นที่กรรมการแต่ละท่านต้องมีความเข้าใจเรื่องเฉพาะด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเชิงพาณิชย์ เช่น ธุรกิจการค้าต่าง ๆ หรือเรื่องเชิงเทคนิคที่มีความซับซ้อน เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับย่านคลื่นความถี่ โครงข่ายโทรคมนาคม สายไฟเบอร์ออปติก เครื่องและอุปกรณ์ส่งสัญญาณ โทรศัพท์เคลื่อนที่ การดำเนินธุรกิจออนไลน์ อินเทอร์เน็ต เทคโนโลยีที่ทันสมัยต่าง ๆ กฎหมายหรือกฎเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ฯลฯ จึงทำให้กิจการโทรคมนาคมเป็นกิจการยากแก่การทำความเข้าใจ อย่างไรก็ตาม การทำความเข้าใจในเรื่องดังกล่าวมีความจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อการวิเคราะห์และวางแผนงานของบริษัท ดังนั้น การดำรงตำแหน่งกรรมการที่นานขึ้นก็จะเป็นปัจจัยสำคัญส่งเสริมให้กรรมการสามารถมีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งและให้คำแนะนำหรือทิศทางที่เป็นประโยชน์แก่บริษัทได้ โดยที่ผ่านมาคณะกรรมการของบริษัทได้ทำหน้าที่ในด้านนี้ได้เป็นอย่างดี

การสรรหาผู้บริหารระดับสูงสุด

คณะกรรมการบริษัทกำหนดนโยบายและหลักเกณฑ์ในการสรรหาและแต่งตั้งบริหารระดับสูง และนโยบายในการสืบทอดตำแหน่ง โดยมีกระบวนการสรรหาที่ชัดเจนและโปร่งใส และพิจารณาจากประวัติการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ความรู้ ความสามารถ จริยธรรม และความเป็นผู้นำ โดยคณะกรรมการบริษัทได้มอบหมายให้คณะกรรมการสรรหาเป็นผู้พิจารณาและให้คำแนะนำเกี่ยวกับผู้มีคุณสมบัติที่จะได้รับการเสนอชื่อและแต่งตั้งให้เป็นประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และรองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มการเงินของบริษัท

คณะกรรมการบริษัทมอบหมายให้กลุ่มบุคคล (People Group) มีหน้าที่ในการจัดให้มีแผนสืบทอดตำแหน่ง (Succession Plan) สำหรับการสืบทอดตำแหน่งประธานเจ้าหน้าที่บริหาร โดยพิจารณาบุคคลที่มีคุณสมบัติ ความรู้ และความสามารถเหมาะสมต่อการบริหารจัดการกิจการของบริษัท ฝ่ายบริหารจะเป็นผู้นำเสนอแผนสืบทอดตำแหน่งผู้บริหารระดับสูงต่อคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน และคณะกรรมการบริษัทเพื่อพิจารณาและให้ข้อเสนอแนะถึงความเหมาะสมของแผนสืบทอดตำแหน่งดังกล่าว

การพัฒนากรรมการ

ในการแต่งตั้งกรรมการใหม่ บริษัทจะจัดเตรียมข้อมูลที่สำคัญเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจและนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัทให้แก่กรรมการรวมทั้งจัดให้มีการประชุมร่วมกับผู้บริหาร เพื่อให้กรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งใหม่มีความคุ้นเคยกับธุรกิจและการกำกับดูแลกิจการของบริษัท นอกจากนี้ บริษัทยังส่งเสริมให้กรรมการของบริษัทเข้าร่วมอบรมในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการซึ่งจัดโดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทยและสถาบันผู้เชี่ยวชาญอื่น ๆ โดยบริษัทจะแจ้งให้กรรมการทราบเกี่ยวกับหลักสูตรการฝึกอบรมต่าง ๆ ซึ่งจะเป็นประโยชน์กับกรรมการในการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะกรรมการบริษัทได้ดียิ่งขึ้น ปัจจุบัน บริษัทมีกรรมการเข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทยแล้วจำนวน 6 ท่าน โดยในปี 2564 มีกรรมการบริษัท ได้เข้ารับการอบรมในหลักสูตรของ IOD ดังนี้

รายชื่อ	ตำแหน่ง	หลักสูตร
นายบุญชัย เบญจรงคกุล	ประธานกรรมการ	IT Governance and Cyber Resilience Program (ITG) (17/2564)
นางกมลวรรณ วิบุลากร	กรรมการอิสระ ประธานกรรมการตรวจสอบ กรรมการกำกับดูแลกิจการ	Director Leadership Certification Program (DLCP) (2/2564)
นางปรารธนา มงคลกุล	กรรมการอิสระ กรรมการตรวจสอบ กรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน กรรมการกำกับดูแลกิจการ	Board Nomination and Compensation Program (BNCP) (12/2564) Director Leadership Certification Program (DLCP) (2/2564) Ethical Leadership Program (ELP) (21/2564)

ทั้งนี้ รายละเอียดเกี่ยวกับการอบรมของกรรมการแสดงอยู่ภายใต้รายละเอียดเกี่ยวกับกรรมการ เอกสารแนบ 1 ของแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1 One Report) นี้

การประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ

คณะกรรมการบริษัทได้จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัททั้งคณะ (Evaluation on the Performance of the Board of Directors)การประเมินผลการปฏิบัติงานของกรรมการเป็นรายบุคคล (Director Self-Assessment) รวมถึงการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการชุดย่อย (Sub-Committee Self-Assessment) เป็นประจำทุกปีเพื่อเปิดโอกาสให้กรรมการแต่ละท่านแสดงความคิดเห็นต่อผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการและเพื่อช่วยในการพิจารณาทบทวนผลงาน ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานในปีที่ผ่านมา ทั้งนี้ ในปี 2564 คณะกรรมการบริษัทได้จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานดังกล่าวข้างต้น สรุปผลได้ดังนี้

การประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัททั้งคณะ

บริษัทได้จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัททั้งคณะเป็นประจำทุกปีเพื่อประเมินประสิทธิภาพในการดำเนินงานของคณะกรรมการตามแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยมีกระบวนการในการประเมินผลการปฏิบัติงานสรุปได้ดังนี้

เลขานุการบริษัทจัดทำและทบทวนแบบประเมินผลการปฏิบัติงานให้มีความถูกต้องครบถ้วนและเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่หน่วยงานกำกับดูแลกำหนด และนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อพิจารณาประเมินผลการปฏิบัติงาน เลขานุการบริษัทดำเนินการสรุปผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ รวมถึงข้อดีและข้อที่ควรปรับปรุงและนำเสนอต่อคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนเพื่อพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ ก่อนนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อพิจารณาและดำเนินการปรับปรุงการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

แบบประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัททั้งคณะแบ่งการประเมินเป็น 6 หัวข้อได้แก่ (1) โครงสร้างและคุณสมบัติของคณะกรรมการ (2) บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการ (3) การประชุมคณะกรรมการ (4) การทำหน้าที่ของกรรมการ(5) ความสัมพันธ์ของฝ่ายจัดการและ(6)การพัฒนาตนเองของกรรมการและการพัฒนาผู้บริหาร และมีเกณฑ์การประเมินผลคิดเป็นร้อยละจากคะแนนเต็มในแต่ละข้อ โดยคะแนนมากกว่าร้อยละ 85 = ดีเยี่ยม คะแนนมากกว่าร้อยละ 75 = ดีมาก คะแนนมากกว่าร้อยละ 65 = ดี คะแนนมากกว่าร้อยละ 50 = พอใช้ และต่ำกว่าร้อยละ 50 = ควรปรับปรุง ทั้งนี้ ผลการประเมินสรุปได้ว่า คณะกรรมการบริษัทปฏิบัติหน้าที่ตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีและหลักในการปฏิบัติ “ดีแทคธรรมาภิบาล” ของบริษัท โดยมีผลการปฏิบัติงานส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีเยี่ยม โดยมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 95.56

การประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการชุดย่อย

ในปี 2564 บริษัทได้จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการชุดย่อยโดยมีกระบวนการในการประเมินผลการปฏิบัติงานเช่นเดียวกับการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัททั้งคณะตามที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ทั้งนี้ แบบประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการชุดย่อยแบ่งการประเมินเป็น 3 หัวข้อ ได้แก่ (1) องค์ประกอบของคณะกรรมการ (2) หน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการและ (3) ภาพรวมการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ซึ่งผลการประเมินพบว่าผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการชุดย่อยทุกคนมีผลการปฏิบัติงานใกล้เคียงกับในปีที่ผ่านมา

การประเมินผลการปฏิบัติงานของกรรมการเป็นรายบุคคล

บริษัทได้จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของกรรมการเป็นรายบุคคลเป็นประจำทุกปีเช่นกัน โดยมีกระบวนการในการประเมินผลการปฏิบัติงานเช่นเดียวกับการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัททั้งคณะตามที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นทั้งนี้แบบประเมินผลการปฏิบัติงานของกรรมการเป็นรายบุคคลแบ่งการประเมินเป็น 5 หัวข้อ ได้แก่ (1) การเข้ารับตำแหน่งกรรมการ (2) จริยธรรมของการเป็นกรรมการ (3) ความรับผิดชอบของกรรมการ (4) การประชุมคณะกรรมการ และ (5) ภาพรวมการปฏิบัติงานของกรรมการ ซึ่งผลการประเมินพบว่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 97.43 จึงสามารถสรุปผลการประเมินได้ว่ากรรมการของบริษัทมีคุณสมบัติและได้ปฏิบัติภาระหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างดียเยี่ยมและเหมาะสมตามแนวทางการปฏิบัติที่ดีของกรรมการ

8.1.2 การเข้าร่วมประชุมและการจ่ายค่าตอบแทนคณะกรรมการรายบุคคล

การเข้าร่วมประชุม

การประชุมคณะกรรมการบริษัทจัดขึ้นอย่างน้อยทุกไตรมาส โดยบริษัทจะแจ้งกำหนดการประชุมคณะกรรมการบริษัทให้กรรมการทราบล่วงหน้าทุกปี เพื่อให้กรรมการสามารถจัดเวลาและเข้าร่วมประชุมได้อย่างพร้อมเพรียงกัน ในการประชุมคณะกรรมการบริษัทมีการกำหนดวาระการประชุมที่ชัดเจน โดยบริษัทจะจัดส่งหนังสือเชิญประชุมและเอกสารประกอบการประชุมให้แก่กรรมการล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 7 วัน เพื่อให้กรรมการได้มีเวลาศึกษาข้อมูลอย่างเพียงพอก่อนเข้าร่วมการประชุม การประชุมแต่ละครั้งใช้เวลาไม่ต่ำกว่า 3 ชั่วโมงเว้นแต่เป็นการประชุมที่จัดขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์พิเศษเพื่อพิจารณาเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นการเฉพาะ โดยมีผู้บริหารระดับสูงเข้าร่วมการประชุมเพื่อชี้แจงรายละเอียดและตอบข้อซักถามของคณะกรรมการบริษัท ทั้งนี้ ประธานกรรมการเปิดโอกาสให้กรรมการทุกท่านได้แสดงความคิดเห็นอย่างเปิดเผยก่อนการลงคะแนน และสรุปมติของที่ประชุมในแต่ละวาระการประชุม กรรมการที่มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนและจะต้องออกจากการประชุมในระหว่างการพิจารณาวาระนั้น ๆ

บริษัทจัดทำบันทึกรายงานการประชุมเป็นลายลักษณ์อักษร โดยจัดเก็บต้นฉบับร่วมกับหนังสือเชิญประชุมและเอกสารประกอบการประชุม และจัดเก็บสำเนาในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อความสะดวกสำหรับกรรมการและผู้ที่เกี่ยวข้องในการตรวจสอบ

บริษัทยังได้จัดให้มีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกในการประชุมผ่านวิดีโอคอนเฟอเรนซ์ (Video Conference) หรือโทรศัพท (Teleconference) เพื่อให้กรรมการสามารถเข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการบริษัทเพื่อให้ความเห็นหรือข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์แก่ผู้บริหารหรือการดำเนินงานของบริษัทได้ ทั้งนี้ ตามพระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2563 และกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกำหนด

บริษัทกำหนดนโยบายให้องค์ประชุมสำหรับการประชุมคณะกรรมการบริษัทต้องประกอบด้วยกรรมการกรรมการไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดถึงจะเป็นองค์ประชุม และให้ใช้กับการใช้สิทธิออกเสียงในแต่ละวาระด้วย อย่างไรก็ตาม หากการประชุมใดมีองค์ประชุมไม่ถึงสองในสามก็ให้เป็นดุลยพินิจของประธานกรรมการที่จะดำเนินการประชุมโดยใช้องค์ประชุมตามข้อบังคับบริษัท (ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด)

ในปี 2564 บริษัทได้จัดการประชุมคณะกรรมการบริษัทรวม 7 ครั้ง และมีอัตราการเข้าร่วมประชุมของกรรมการ คิดเป็นร้อยละ 100 โดยมีรายละเอียดการเข้าร่วมประชุมของกรรมการเป็นรายบุคคลดังนี้

ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง	การเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการ			การเข้าร่วมประชุมสามัญ ผู้ถือหุ้นประจำปี 2564
		รวม	ด้วยตนเอง	ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์	
นายบุญชัย เบญจรงคกุล	ประธานกรรมการ	7/7	7/7	-	1/1
นายเยอเก้น คริสเตียน อาเร็นท์ โรธาริป	รองประธานกรรมการ	7/7	1/7	6/7	1/1
นางกมลวรรณ วิบุลากร	กรรมการอิสระ ประธานกรรมการตรวจสอบ และกรรมการกำกับดูแลกิจการ	7/7	-	7/7	1/1
นายสตีเฟ่น วูดรूप พอร์ดแฮม	กรรมการอิสระ ประธานกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน และกรรมการตรวจสอบ	7/7	-	7/7	1/1
นางชนัญญารักษ์ เพ็ชรรัตน์	กรรมการอิสระ ประธานกรรมการกำกับดูแลกิจการ และกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน	7/7	-	7/7	1/1
นางทูปเน่ ธิปเปลา	กรรมการ และกรรมการกำกับดูแลกิจการ	7/7	-	7/7	1/1
นายราเชช เจน	กรรมการ กรรมการสรรหา และกำหนดค่าตอบแทน และกรรมการกำกับดูแลกิจการ	7/7	1/7	6/7	1/1
นางปารัตนา มงคลกุล	กรรมการอิสระ กรรมการตรวจสอบ กรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน และกรรมการกำกับดูแลกิจการ	7/7	-	7/7	1/1
นายฮาทุน บรัวเซ็ก เซิร์ล	กรรมการ และกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน	7/7	-	7/7	1/1
นายโทมัส อเล็กซานเดอร์ ไทโฮลด์	กรรมการ	7/7	-	7/7	1/1

การจ่ายค่าตอบแทนคณะกรรมการรายบุคคล

ในปี 2564 ค่าตอบแทนรวมของกรรมการบริษัทมีจำนวนทั้งสิ้น 13,540,800 บาท โดยมีรายละเอียดค่าตอบแทนกรรมการรายบุคคลดังนี้

รายชื่อ	ค่าตอบแทนกรรมการ (บาท)				รวม
	คณะกรรมการบริษัท	คณะกรรมการตรวจสอบ	คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน	คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ	
นายบุญชัย เบญจรงคกุล	3,840,000	-	-	-	3,840,000
นายเยอเกิน คริสเตียน อาเรนท์ โรสทริป	-	-	-	-	-
นายสตีเฟ่น วูดรฟ พอร์ดแฮม	1,320,000	720,000	600,000	-	2,640,000
นางชนัญญารักษ์ เพ็ชรรัตน์	1,320,000	-	300,000	408,000	2,028,000
นางกมลวรรณ วิบุลากร	1,320,000	964,800	-	204,000	2,488,800
นางปรารธนา มงคลกุล	1,320,000	720,000	300,000	204,000	2,544,000
นางทูนุ่ ริปเปลา	-	-	-	-	-
นายราเชช เจน	-	-	-	-	-
นายฮาคุน บรัวเช็ก เซิร์ล	-	-	-	-	-
นายโทมัส อเล็กซานเดอร์ ไทโฮลด์	-	-	-	-	-
รวม	9,120,000	2,404,800	1,200,000	816,000	13,540,800

นอกจากนี้ ในปี 2564 นางกมลวรรณ วิบุลากร และ นางชนัญญารักษ์ เพ็ชรรัตน์ ซึ่งเป็นกรรมการของ บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท ยังได้รับค่าตอบแทนในฐานะกรรมการเป็นจำนวน 300,000 บาท และ 300,000 บาท ตามลำดับ จากบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด อีกด้วย โดยเป็นค่าตอบแทนในรูปแบบเบี้ยประชุม ครั้งละ 50,000 บาท ตามจำนวนครั้งที่มาประชุมจริง

8.1.3 การกำกับดูแลบริษัทย่อยและบริษัทร่วม

บริษัทมีกลไกในการกำกับดูแลบริษัทย่อยและบริษัทร่วมเพื่อให้สามารถควบคุมดูแลการบริหารจัดการ การดำเนินงาน และรักษาผลประโยชน์ของบริษัท โดยบริษัทมีการแต่งตั้งผู้แทนของบริษัทเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการและผู้บริหารระดับสูงของบริษัทเหล่านั้น ทั้งนี้ คณะกรรมการบริษัทได้มอบหมายให้คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน เป็นผู้พิจารณาและให้คำแนะนำเกี่ยวกับผู้มีคุณสมบัติที่จะได้รับการเสนอชื่อและแต่งตั้งให้เป็นกรรมการ ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และรองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มการเงินของบริษัทย่อยทั้งหมด นอกจากนี้ บริษัทได้ดำเนินการเพื่อให้มั่นใจว่าอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบของกรรมการและผู้บริหารของบริษัทย่อย หลักเกณฑ์เรื่องการทำรายการระหว่างกัน และการทำรายการสำคัญอื่น ๆ เป็นไปในแนวทางเดียวกันกับหลักเกณฑ์ของบริษัท เพื่อให้การกำกับดูแลเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ทั้งนี้ บริษัทได้จัดให้มีการรายงานฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทย่อยหลักต่อคณะกรรมการของบริษัทเป็นรายไตรมาส

8.1.4 การติดตามให้มีการปฏิบัติตามนโยบายและแนวปฏิบัติในการกำกับดูแลกิจการ

บริษัทมีนโยบายที่จะยกระดับและส่งเสริมรอบการกำกับดูแลกิจการให้ดียิ่งขึ้น โดยบริษัทได้กำหนดให้มีหลักเกณฑ์การปฏิบัติสำหรับคณะกรรมการบริษัทและประธานเจ้าหน้าที่บริหารเพิ่มเติมโดยมีสาระสำคัญ อาทิ การกำหนดให้มีตารางแผนงานการประชุมประจำปีสำหรับคณะกรรมการบริษัท (Yearly Meeting Plan) การกำหนดให้คณะกรรมการบริษัทต้องประชุมกับผู้สอบบัญชีโดยไม่มีฝ่ายบริหารเข้าร่วมประชุม อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และการกำหนดให้คณะกรรมการบริษัทพิจารณารายงานต่าง ๆ อาทิ การบริหารจัดการความเสี่ยง การพัฒนาห่วงโซ่อุปทานที่ยั่งยืน อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง รวมทั้งต้องพิจารณารายงานการตรวจสอบภายในด้วยทุกครั้งที่มีการประชุมคณะกรรมการบริษัท

คณะกรรมการบริษัทได้กำกับดูแลให้มีการปฏิบัติตามข้อกำหนดเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินการและการเปิดเผยข้อมูลของรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ของ ก.ล.ต. ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และหน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้อง โดยได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบเพื่อทำหน้าที่พิจารณาและอนุมัติ และให้ความเห็นเกี่ยวกับรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ นอกจากนี้ บริษัทได้กำหนดระเบียบปฏิบัติและจัดทำขอบเขตของธุรกรรมกับบุคคลที่มีส่วนได้เสีย (General Mandate for Interested Person Transactions) โดยกำหนดประเภทและขั้นตอนการอนุมัติรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ซึ่งเป็นรายการที่บริษัทกระทำเป็นปกติในการประกอบธุรกิจ อนึ่ง การเข้าทำรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ที่มีขนาดใหญ่หรือมีภัยสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัทจะต้องได้รับอนุมัติโดยคณะกรรมการบริษัท บริษัทได้มีการขออนุมัติจากคณะกรรมการบริษัทในการเข้าทำธุรกรรมกับบุคคลที่มีส่วนได้เสียหรือรายงานการเข้าทำธุรกรรมกับบุคคลที่มีส่วนได้เสียให้คณะกรรมการบริษัททราบ ทั้งนี้ ตามที่นโยบายของบริษัทกำหนด

(1) การป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์

บริษัทได้กำหนดให้กรรมการและผู้บริหารของบริษัทรายงานการมีส่วนได้เสียของตนและบุคคลที่มีความเกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการของบริษัทหรือบริษัทย่อยภายใน 15 วันก่อนวันสิ้นปีปฏิทินของทุก ๆ ปี และภายใน 15 วันนับจากวันที่มีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลการมีส่วนได้เสีย ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการติดตามดูแลและดำเนินการตามข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำรายการที่เกี่ยวข้องกันซึ่งเป็นรายการที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์

รายชื่อกรรมการและการถือครองหุ้นของบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 มีดังนี้

ลำดับ	รายชื่อ	ตำแหน่ง	จำนวนหุ้นที่ถือ ณ วันที่ 31 ธ.ค. 63	จำนวนหุ้นที่ถือ ณ วันที่ 31 ธ.ค. 64	เพิ่ม/ลด
1	นายบุญชัย เบญจรงคกุล	ประธานกรรมการ	10 หุ้น	10 หุ้น	-
	คู่สมรส		-	-	-
	บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ		-	-	-
2	นายเยอเก้น คริสเตียน อาเร็นท์ โรสทริป	รองประธานกรรมการ	-	-	-
	คู่สมรส		-	-	-
	บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ		-	-	-
3	นางกมลวรรณ วิบุลากร	กรรมการอิสระ	-	-	-
	คู่สมรส		-	-	-
	บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ		-	-	-
4	นายสตีเฟ่น วูดรuff พอร์ดแฮม	กรรมการอิสระ	10,000 หุ้น 6,000 NVDR	10,000 หุ้น 6,000 NVDR	-
	คู่สมรส		-	-	-
	บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ		-	-	-
5	นางชนัญญาธิษัณห์ เพ็ชรรัตน์	กรรมการอิสระ	-	-	-
	คู่สมรส		-	-	-
	บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ		-	-	-
6	นางกานันท์ ธิปเปลา	กรรมการ	-	-	-
	คู่สมรส		-	-	-
	บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ		-	-	-
7	นายราเชล เจน	กรรมการ	-	-	-
	คู่สมรส		-	-	-
	บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ		-	-	-
8	นางปาริชาติ มงคลกุล	กรรมการอิสระ	-	-	-
	คู่สมรส		-	-	-
	บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ		-	-	-
9	นายฮาเกน บร็วเช็ก เซิร์ล	กรรมการ	-	-	-
	คู่สมรส		-	-	-
	บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ		-	-	-
10	นายโทมัส อเล็กซานเดอร์ ไทโฮลด์	กรรมการ	-	-	-
	คู่สมรส		-	-	-
	บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ		-	-	-

รายชื่อผู้บริหารและการถือครองหุ้นของบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 มีดังนี้

ลำดับ	รายชื่อ	ตำแหน่ง	จำนวนหุ้นที่ถือ ณ วันที่ 31 ธ.ค. 63	จำนวนหุ้นที่ถือ ณ วันที่ 31 ธ.ค. 64	เพิ่ม/ลด
1	นายชารัต จันทรา เมหโรทรา	ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร	-	-	-
	คู่สมรส		-	-	-
	บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ		-	-	-
2	นายณกุล เซห์กัล ⁽¹⁾	รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มการเงิน	-	-	-
	คู่สมรส		-	-	-
	บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ		-	-	-
3	นายประเทศ ตันกูรอนันท์	รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มเทคโนโลยี	10,000 หุ้น 9,400 NVDR	10,000 หุ้น 9,400 NVDR	-
	คู่สมรส		-	-	-
	บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ		-	-	-
4	นางสาวนาฏฤดี อาจหาญวงศ์	รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มบุคคล	-	-	-
	คู่สมรส		-	-	-
	บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ		-	-	-
5	นายชาดิก อิบเน่ ซามาน ⁽²⁾	รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มธุรกิจ	-	-	-
	คู่สมรส		-	-	-
	บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ		-	-	-
6	นางสาวกัญญรัตน์ แก้วศรีงาม	รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มงานขาย	-	-	-
	คู่สมรส		-	-	-
	บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ		-	-	-
7	นายฮาวี ธี เร็น	รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มการตลาด	-	-	-
	คู่สมรส		-	-	-
	บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ		-	-	-
8	นายลาร์ส มาร์คัส แอดอูร์กุสเซน	รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มกิจการองค์กร	-	-	-
	คู่สมรส		-	-	-
	บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ		-	-	-

หมายเหตุ : ในปี 2564 มีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหาร ดังนี้
(1) นายณกุล เซห์กัล ได้รับการแต่งตั้งให้เข้าดำรงตำแหน่งรองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มการเงิน โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 12 มกราคม 2564
(2) นายชาดิก อิบเน่ ซามาน ได้รับการแต่งตั้งให้เข้าดำรงตำแหน่งรองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มธุรกิจ โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2564

(2) การใช้ข้อมูลภายในเพื่อแสวงหาผลประโยชน์

บริษัทตระหนักถึงความสำคัญเรื่องการป้องกันมิให้มีการใช้ข้อมูลภายในเพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือผู้อื่นในทางมิชอบ ซึ่งกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานของบริษัทมีหน้าที่รับผิดชอบในการป้องกันมิให้บุคคลที่ไม่ได้รับอนุญาตเข้าถึงข้อมูลที่มีได้เปิดเผยต่อสาธารณชน และป้องกันมิให้มีการเปิดเผยข้อมูลที่มีได้เปิดเผยต่อสาธารณชนซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อราคาหุ้นและตราสารทางการเงินอื่น ๆ ของบริษัทก่อนที่บริษัทจะได้เปิดเผยข้อมูลดังกล่าวผ่านระบบข้อมูลของตลาดหลักทรัพย์ หรือในกรณีที่ข้อมูลดังกล่าวยังมีผลกระทบต่อราคา และมีให้กรรมการ ผู้บริหาร หรือพนักงานของบริษัทซื้อขายหุ้นหรือตราสารทางการเงินของบริษัทก่อนที่ข้อมูลดังกล่าวจะเปิดเผยต่อสาธารณชน หรือในกรณีที่ข้อมูลดังกล่าวยังมีผลกระทบต่อราคา การฝ่าฝืนหลักในการปฏิบัติสำหรับการดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูลของบริษัทจะถูกสอบสวน ลงโทษ และ/หรือให้ออกจากงานตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

นอกจากนี้ บริษัทได้จัดทำคู่มือเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์สำหรับกรรมการ ผู้บริหารและพนักงานของบริษัท โดยกำหนดห้ามมิให้กรรมการและผู้บริหารซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัทในช่วงเวลา 1 เดือนก่อนวันประกาศผลการดำเนินงานของบริษัทในแต่ละไตรมาสจนถึงวันถัดจากวันประกาศผลการดำเนินงานของบริษัทต่อสาธารณชน หรือซื้อขายหลักทรัพย์เพื่อการเก็งกำไรในระยะสั้น โดยเลขานุการบริษัทจะแจ้งให้กรรมการ ผู้บริหารและพนักงานที่เกี่ยวข้องทราบกำหนดระยะเวลาการห้ามซื้อขายหลักทรัพย์ก่อนการประกาศผลการดำเนินงานของบริษัททุกครั้ง นอกจากนี้บริษัทกำหนดเป็นนโยบายให้กรรมการและผู้บริหารของบริษัทจะต้องแจ้งให้บริษัททราบถึงรายงานการซื้อขายหุ้น หรือการได้มาหรือการเปลี่ยนแปลงการถือครองหลักทรัพย์ของบริษัท (รวมถึงการถือครองหลักทรัพย์ของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ) อย่างน้อยล่วงหน้า 1 วัน ก่อนทำการซื้อขาย และแจ้งภายใน 24 ชั่วโมงนับจากวันที่มีการได้มาหรือมีการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว โดยเลขานุการบริษัทจะเป็นผู้รวบรวมข้อมูลและรายงานการเปลี่ยนแปลงการถือครองหลักทรัพย์ของบริษัทต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อทราบทุกครั้ง

บริษัทได้จัดให้มีการเผยแพร่หลักในการปฏิบัติสำหรับการดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูลทางเว็บไซต์ของบริษัทที่ www.dtac.co.th และระบบสื่อสารภายในของบริษัท (Intranet)

ในขณะที่กฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเป็นที่สนใจเพิ่มขึ้นมากอย่างต่อเนื่อง บริษัทได้ให้ความสำคัญในการดูแลและประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลอย่างโปร่งใส เพื่อยกระดับมาตรฐานการดูแลและคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้า โดยปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA) และได้นำมาตราการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของสหภาพยุโรป (GDPR) มาปรับใช้ในการประเมินวัตถุประสงค์การใช้และเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล (Privacy by Design) และมีมาตรการทางเทคนิคเพื่อคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล รวมถึงการสร้างตระหนักและให้ความรู้กับพนักงานภายในองค์กรอยู่เสมอเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลและแนวปฏิบัติในการคุ้มครองทางไซเบอร์ ซึ่งบริษัทเชื่อมั่นว่าพนักงานของบริษัทได้ปฏิบัติตามดีแทคธรรมาภิบาลและนโยบายความเป็นส่วนตัวอย่างเคร่งครัด

(3) การต่อต้านทุจริตคอร์รัปชัน

บริษัทได้ประกาศใช้นโยบายต่อต้านคอร์รัปชันครั้งแรกในปี 2549 และปรับปรุงเป็นครั้งคราวเรื่อยมา จนกระทั่งในช่วงปลายเดือนธันวาคม ปี 2564 บริษัทได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมดีแทคธรรมาภิบาลในส่วนของการต่อต้านการคอร์รัปชัน (Anti-Corruption) เนื้อหาหลักของหัวข้อดังกล่าวเป็นการยกระดับวิธีปฏิบัติที่ดีในการประกอบธุรกิจที่ชัดเจนและทำให้พนักงานตระหนักถึงนโยบายของบริษัท โดยมีเนื้อหาส่วนหนึ่งกำหนดไว้ชัดเจนว่า “ดีแทคจะไม่ทนและจะต่อต้านการคอร์รัปชันในทุกรูปแบบ” ทั้งนี้ เพื่อเป็นการให้คำมั่นสัญญาต่อว่าเราจะดำเนินธุรกิจของเราอย่างเปิดเผยและโปร่งใส ดังนั้น ดีแทคจะไม่ทนต่อ “การติดสินบน (Bribery)” หรือ “การจ่ายเงินหรือให้ประโยชน์ที่ไม่ถูกต้องเหมาะสม (Improper Payments or Advantages)” ทุกประเภท เพราะบริษัทเล็งเห็นว่าการติดสินบนเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย และก่อให้เกิดความเสี่ยงด้านชื่อเสียงและด้านกฎหมายต่อผู้ที่เกี่ยวข้องและต่อบริษัท ซึ่งการติดสินบนอาจมีได้หลายรูปแบบ

รวมถึง “การจ่ายค่าอำนวยความสะดวก (Facilitation Payments)” “การจ่ายเงินหรือให้ผลประโยชน์ในภายหลัง (Kick-back Schemes)” ทั้งนี้ บริษัทยังได้เพิ่มเติมขอบเขตหรือบริบท ในการสร้างเสริมวัฒนธรรมองค์กรในการต่อต้านการคอร์รัปชัน ไปยังผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการทำธุรกิจของบริษัท กล่าวคือ “เจ้าหน้าที่รัฐ” โดยกลุ่มบุคคลดังกล่าวอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์การต่อต้านการทุจริตที่เข้มงวด ดังนั้น บริษัทจึงปฏิบัติกับเจ้าหน้าที่รัฐโดยใช้ความระมัดระวังเป็นพิเศษ รวมถึงบริษัทยังให้ความสนใจในเรื่องการทุจริตในห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) ที่บริษัทเป็นส่วนหนึ่งด้วย โดยบริษัทจะต้องคัดเลือก “คู่ค้าทางธุรกิจ” อย่างระมัดระวังและติดตามตรวจสอบว่าคู่ค้าทางธุรกิจนั้นได้ปฏิบัติตามหลักจริยธรรม และกฎหมายอย่างถูกต้องหรือไม่ เพราะหากมีการกระทำผิดอันขัดต่อกฎหมายเกิดขึ้น อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงอย่างเป็นนัยสำคัญต่อบริษัทได้ แม้ว่าบริษัทจะไม่เกี่ยวข้องโดยตรงก็ตาม นอกจากนี้ บริษัทมองว่าสินน้ำใจทางธุรกิจบางอย่าง เช่น การให้ของขวัญ การดูแลด้วยไมตรีจิต และการให้ค่าใช้จ่ายเดินทาง อาจทำให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อนหรืออาจถือได้ว่าเป็นการติดสินบนในบางสถานการณ์ บริษัทยังให้ความสำคัญต่อการบริจาคหรือการเป็นสปอนเซอร์เพื่อการกุศล ซึ่งอาจถูกมองหรือสงสัยว่าเป็นการติดสินบนได้ถ้าเป็นการกระทำเพื่อให้ได้มาซึ่งความได้เปรียบทางธุรกิจขององค์กร

บริษัทยังได้ให้ความสำคัญถึงผลกระทบของคอร์รัปชันและความสำคัญของการดำเนินธุรกิจอย่างโปร่งใสและมีธรรมาภิบาล โดยประธานเจ้าหน้าที่บริหารได้ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างและสื่อสารไปยังพนักงานภายในองค์กรตามหลักการให้เห็นเป็นตัวอย่าง (Tone from the top) เพื่อให้มั่นใจว่าพนักงานจะยึดมั่นต่อวัฒนธรรมองค์กรที่มีจริยธรรมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ปัจจุบันบริษัทยังคงดำเนินนโยบายพิจารณาการให้การสนับสนุนและการบริจาคอย่างเข้มงวดเพื่อให้มั่นใจว่าบริษัทมีส่วนรับผิดชอบต่อประเทศไทย

นอกจากนี้ บริษัทได้รับการรับรองเป็นองค์กรต่อต้านคอร์รัปชันจากสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทยภายใต้โครงการสร้างแนวร่วมปฏิบัติของภาคเอกชนไทยในการต่อต้านการทุจริต (Collective Action Coalition) ในปี 2562 บริษัทได้รับการตรวจประเมินและได้รับการต่ออายุการรับรองต่อไปอีกสามปี

บริษัทยังได้มีการจัดทำการประเมินความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตคอร์รัปชัน การกำหนดแนวปฏิบัติเพื่อควบคุม ป้องกัน และติดตามความเสี่ยงจากการทุจริตคอร์รัปชัน มีการสื่อสารและฝึกอบรมแก่พนักงานเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับนโยบายและการปฏิบัติในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน มีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบายการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันอย่างต่อเนื่องและนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทปีละหนึ่งครั้ง

ทั้งนี้ บริษัทได้มีการดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายการต่อต้านทุจริตและคอร์รัปชัน ดังนี้

- 1) บริษัทได้สื่อสารไปยังทุกระดับชั้น ทั้งกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน เพื่อให้มั่นใจว่าการดำเนินการต่าง ๆ อยู่ในขอบเขตกฎหมายอย่างเคร่งครัด
- 2) บริษัทจัดให้มีช่องทางในการรายงานหากมีการพบเห็นการฝ่าฝืนนโยบายหรือพบเห็นการกระทำทุจริตคอร์รัปชัน และมีมาตรการคุ้มครองให้แก่ผู้รายงาน
- 3) บริษัทได้สื่อสารผ่านทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ไปยังคู่ค้าและพนักงานของบริษัทเพื่อให้ทราบถึงแนวประพฤติปฏิบัติที่ดี เช่น การงดรับของขวัญช่วงเทศกาล และมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ภายในบริษัท เป็นต้น
- 4) ผู้บริหารของบริษัทให้ความสำคัญเข้าร่วมงาน International Anti-Corruption Day ซึ่งจัดโดยสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช) ทุกวันที่ 9 ธันวาคมของทุกปี

(4) การแจ้งเบาะแส (Whistleblowing)

บริษัทได้จัดให้มีช่องทางการสื่อสารผ่านทางเว็บไซต์ของบริษัทที่ www.dtac.co.th เพื่อให้ผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้เสียมีโอกาสแสดงความคิดเห็นและร้องเรียนโดยตรงต่อคณะกรรมการบริษัทในกรณีได้รับความไม่เป็นธรรมหรือความเดือดร้อนจากการกระทำของบริษัท พนักงานมีหน้าที่ที่จะต้องรายงานถึงการกระทำใด ๆ ที่อาจเป็นการฝ่าฝืนดีแทคธรรมาภิบาลผ่านทางสายด่วนกำกับดูแลและจริยธรรมองค์กร (Integrity Hotline: <https://telenorgroup.integrityline.com/frontpage>) หากพนักงานต้องการคำแนะนำอันเกี่ยวข้องกับกรรายงานการฝ่าฝืน พนักงานสามารถติดต่อขอคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่กำกับดูแลและจริยธรรมองค์กร (Ethics and Compliance Officer) หรือหัวหน้างานของพนักงานได้

สายด่วนกำกับดูแลและจริยธรรมองค์กร (Integrity Hotline) คือระบบการรับเรื่องผ่านทางเว็บไซต์โดยข้อมูลถือเป็นความลับ ระบบนี้จะมีบุคคลที่สามซึ่งเป็นอิสระจากบริษัทเป็นผู้ดำเนินการ รายงานทั้งหมดจะได้รับการดูแลโดยเจ้าหน้าที่สอบสวน (Investigation Officer) ของหน่วยงานสอบสวน (Investigation Department) ทั้งนี้ ข้อมูลของผู้แจ้งเบาะแส (Whistleblower) และรายละเอียดอื่น ๆ จะถูกเก็บเป็นความลับเพื่อสร้างความมั่นใจแก่ผู้แจ้งเบาะแส นอกจากนี้ เจ้าหน้าที่กำกับดูแลและจริยธรรมองค์กรมีหน้าที่ที่จะต้องรายงานต่อคณะกรรมการตรวจสอบอย่างน้อยไตรมาสละหนึ่งครั้ง เพื่อรายงานถึงกิจกรรมการควบคุมดูแลต่าง ๆ ของหน่วยงานกำกับดูแลและจริยธรรมองค์กร และเพื่อรับข้อเสนอแนะในกรณีใด ๆ ที่มีความสำคัญต่อบริษัทจากคณะกรรมการตรวจสอบ

เรื่องร้องเรียนทุกเรื่องจะได้รับการดำเนินการอย่างจริงจังและการติดตามผลอย่างเป็นธรรม ทั้งนี้ในเบื้องต้น เรื่องร้องเรียนทุกเรื่องจะได้รับการตรวจสอบโดยหน่วยงานสอบสวนของบริษัท โดยที่การร้องเรียนใด ๆ ที่เป็นประเด็นขัดต่อดีแทคธรรมาภิบาลอย่างร้ายแรง หน่วยงานสอบสวนจะทำหน้าที่ในการดำเนินการสอบสวนอย่างเป็นกลางเพื่อสืบหาข้อเท็จจริง และในกรณีร้องเรียนอื่น ๆ จะดำเนินการโดยผู้รับผิดชอบอิสระที่ได้รับการแต่งตั้ง อนึ่ง หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องร้องเรียนดังกล่าวต้องเก็บรักษาข้อมูลเรื่องร้องเรียนเหล่านั้นไว้เป็นความลับทั้งหมดเพื่อให้แน่ใจว่ากระบวนการต่างๆในเรื่องนี้ จะมีความถูกต้องเหมาะสมและตรงไปตรงมา

บริษัทได้สื่อสารกับพนักงานอย่างสม่ำเสมอในเรื่องการแจ้งสถานการณ์ที่อาจไม่ถูกต้องตามหลักจริยธรรมหรือที่ผิดกฎหมายได้โดยไม่ต้องกลัวว่าจะถูกตอบโต้หรือแค้นทั้งนี้ เพราะบริษัทจะไม่ยอมให้ผู้ใดกระทำการแค้นผู้สุจริตที่แจ้งเบาะแสดการฝ่าฝืนดีแทคธรรมาภิบาล

8.2 รายงานผลการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบในปี 2564

ในปี 2564 บริษัทได้จัดประชุมคณะกรรมการตรวจสอบรวม 9 ครั้ง โดยมีกรรมการตรวจสอบเข้าร่วมประชุมดังนี้

รายชื่อ	จำนวนครั้งที่เข้าประชุม/จำนวนการประชุมทั้งปี 2564		
	รวม	ด้วยตนเอง	ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์
นางกมลวรรณ วิบุลากร (ประธานและกรรมการอิสระ)	9/9	-	9/9
นายสตีเฟ่น วูดรพ วอร์ดแฮม (กรรมการอิสระ)	9/9	-	9/9
นางปรารธนา มงคลกุล (กรรมการอิสระ)	9/9	-	9/9

ในปี 2564 คณะกรรมการตรวจสอบได้ทำหน้าที่รับผิดชอบในการสอบทานกระบวนการรายงานทางการเงินของบริษัท ระบบการควบคุมภายใน และระบบการตรวจสอบภายใน การปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท พิจารณาคัดเลือกและเสนอแต่งตั้งผู้สอบบัญชีของบริษัท และสอบทานรายการที่เกี่ยวข้องกันหรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ฯลฯ

อนึ่ง ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบเกี่ยวกับการพิจารณาคัดเลือกและเสนอแต่งตั้งผู้สอบบัญชีของบริษัทนั้น คณะกรรมการตรวจสอบจะพิจารณาคัดเลือกผู้สอบบัญชีตามเกณฑ์การประเมินผลของบริษัท ซึ่งประกอบด้วยประสิทธิภาพ ผลการดำเนินงาน ความรู้ความเข้าใจในธุรกิจโทรคมนาคม และความเชี่ยวชาญในการสอบบัญชีของบริษัทโทรคมนาคม รวมถึงความเป็นอิสระในการดำเนินงานของผู้สอบบัญชีในปีที่ผ่านมา เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทและที่ประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาแต่งตั้งผู้สอบบัญชี โดยในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2564 ซึ่งจัดขึ้น เมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2564 นางกิงกาญจน์ อัครรังสฤษฎ์ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 4496 นางสาวศิริรัตน์ ศรีเจริญทรัพย์ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 5419 นางสาวรุ่งนภา เลิศสุวรรณกุล ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 3516 และนางสาวพิมพ์ใจ มานิตขจรกิจ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 4521 ผู้สอบบัญชีคนใดคนหนึ่งดังมีรายนามข้างต้น จากบริษัทสำนักงาน ฮิวาย จำกัด ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้สอบบัญชีของบริษัทและบริษัทย่อย ทั้งนี้ นางสาวพิมพ์ใจ มานิตขจรกิจ เป็นผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบบัญชีของบริษัทและแสดงความเห็นต่องบการเงินของบริษัทสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2564

ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบนั้นรวมถึงการกำกับดูแลการจัดทำรายงานทางการเงินของบริษัทด้วยการสอบถามผู้บริหารเกี่ยวกับการใช้ดุลยพินิจในการจัดทำรายงาน การปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง การพิจารณารายการที่เกี่ยวข้องกันหรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ให้มีความสมเหตุสมผลและเป็นการทำเพื่อประโยชน์สูงสุดของบริษัท คณะกรรมการตรวจสอบกำกับดูแลการปฏิบัติงานของหัวหน้าฝ่ายตรวจสอบภายใน รวมทั้งสอบทานความเพียงพอและเหมาะสมของระบบการควบคุมภายในด้วยการประชุมเป็นประจำกับผู้บริหารและหน่วยงานที่รับผิดชอบการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน ตลอดจนคณะกรรมการตรวจสอบยังได้นัดประชุมกับหัวหน้าฝ่ายตรวจสอบภายในและผู้สอบบัญชีของบริษัทโดยไม่มีผู้บริหารของบริษัทเข้าร่วมประชุมด้วยอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง นอกจากนี้ ในกรณีที่คณะกรรมการตรวจสอบพิจารณาเห็นว่าจำเป็นและเห็นสมควร คณะกรรมการตรวจสอบอาจขอคำชี้แจงและความเห็นจากหัวหน้าฝ่ายตรวจสอบภายในและผู้สอบบัญชีของบริษัทเกี่ยวกับรายละเอียดด้านการเงินและบัญชี เพื่อให้การทำหน้าที่เป็นไปอย่างสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

8.3 สรุปผลการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการชุดย่อยอื่น ๆ

คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน

ในปี 2564 คณะกรรมการได้จัดการประชุมรวม 4 ครั้ง ซึ่งกรรมการทุกท่านได้เข้าร่วมประชุมครบถ้วนทุกครั้ง โดยสามารถสรุปภาพรวมการปฏิบัติงานได้ ดังนี้

1. การพิจารณาคำตอบแทนของกรรมการ และประธานเจ้าหน้าที่บริหาร: พิจารณา และให้ข้อเสนอแนะแก่คณะกรรมการบริษัทเกี่ยวกับโครงสร้างค่าตอบแทนของกรรมการ และประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
2. การสรรหากรรมการ: ให้ข้อเสนอแนะแก่คณะกรรมการบริษัทเกี่ยวกับการแต่งตั้งกรรมการใหม่ของบริษัทย่อย และการแต่งตั้งกรรมการแทนกรรมการที่ออกตามวาระของบริษัท และของบริษัทย่อย
3. โครงสร้างคณะกรรมการบริษัท: ให้ข้อเสนอแนะแก่คณะกรรมการบริษัทเกี่ยวกับโครงสร้างของคณะกรรมการบริษัท และคณะกรรมการชุดย่อยของบริษัท
4. แผนสืบทอดตำแหน่ง: ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาผู้มีศักยภาพสูงและการวางแผนหาผู้สืบทอดตำแหน่งผู้บริหารระดับสูงของบริษัท
5. การประเมินการปฏิบัติงาน: ปรับปรุงแบบประเมินการปฏิบัติงานประจำปีของคณะกรรมการบริษัท และให้ข้อเสนอแนะแก่คณะกรรมการบริษัทเกี่ยวกับผลการประเมินการปฏิบัติงานประจำปีของกรรมการรายบุคคล และคณะกรรมการบริษัททั้งคณะ

คณะกรรมการ	จำนวนครั้งที่เข้าประชุม/จำนวนการประชุมทั้งปี 2564		
	รวม	ด้วยตนเอง	ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์
นายสตีเฟ่น วูดรพฟ์ พอร์ดแฮม (ประธานและกรรมการอิสระ)	4/4	-	4/4
นางชัชญญารักษ์ เพ็ชรรัตน์ (กรรมการอิสระ)	4/4	-	4/4
นางปรารธนา มงคลกุล (กรรมการอิสระ)	4/4	-	4/4
นายราเกช เจน (กรรมการที่มีใช้ผู้บริหาร)	4/4	-	4/4
นายฮาคุน บราวเช็ก เซิร์ล (กรรมการที่มีใช้ผู้บริหาร)	4/4	-	4/4

คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ

ในปี 2564 คณะกรรมการได้จัดการประชุมรวม 4 ครั้ง โดยสามารถสรุปภาพรวมการปฏิบัติงานได้ ดังนี้

1. บทบาทและความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัท: ดูแลให้คณะกรรมการบริษัทกำหนดกลยุทธ์และติดตามความคืบหน้าของกลยุทธ์เหล่านั้น และดูแลโครงสร้างธรรมาภิบาลของบริษัทโดยมีภารกิจหลัก 3 อย่าง ดังนี้
  - ทบทวนนโยบายการกำกับดูแลกิจการเพื่อให้สอดคล้องกับหลักการ หลักกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัท และที่กำหนดโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ตลอดจนหลักสากลของ The Organisation for Economic Cooperation and Development (OECD) และ ASEAN CG Scorecard
  - สอบทานความเหมาะสมในการแก้ไขดีแทคธรรมาภิบาล (Business Code of Conduct)
  - สอบทานการแก้ไขแบบการประเมินคณะกรรมการบริษัทเพื่อให้เกิดการพัฒนากรรมการในแง่ของการกำกับดูแลกิจการที่ดี

2. สร้างความมั่นใจในแนวปฏิบัติด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี
  - สอบทานติดตาม และดูแลให้ดีแทคปฏิบัติตามแผนงานการกำกับดูแลกิจการประจำปี 2564 เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานด้านธรรมาภิบาลของดีแทค
  - การติดตามผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการซึ่งได้รับการประเมินอยู่ในเกณฑ์ระดับ “ดีเลิศ” ห้าตราสัญลักษณ์เป็นปีที่เจ็ดติดต่อกัน ซึ่งเป็นระดับสูงสุด จากสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย รางวัลนี้สะท้อนให้เห็นอย่างชัดเจนถึงความมุ่งมั่นของบริษัทที่จะดำเนินงานตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี และการพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป
  - ดูแลการจัดการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2564 (AGM) ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสสายพันธุ์ใหม่ COVID -19 ซึ่งบริษัทได้รับการประเมินเต็ม 100 คะแนน อยู่ในเกณฑ์ “ยอดเยี่ยม” จากการประเมินการจัดประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2564 ของสมาคมส่งเสริมผู้ลงทุนไทย (TIA)
3. ธรรมาภิบาลและการปฏิบัติตามกฎระเบียบ: ดูแลส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรที่ยึดมั่นตามหลักดีแทคธรรมาภิบาล
  - ดูแลและติดตามระบบกำกับดูแลการปฏิบัติตามจรรยาบรรณธุรกิจของบริษัท ซึ่งประกอบด้วยการดูแลด้านการบริหารความเสี่ยง การกำกับดูแล ความซื่อสัตย์ และการอบรมปลูกฝังจริยธรรมองค์กร อันเป็นรากฐานสำคัญด้านวัฒนธรรมองค์กรของดีแทค

คณะกรรมการ	จำนวนครั้งที่เข้าประชุม/จำนวนการประชุมทั้งปี 2564		
	รวม	ด้วยตนเอง	ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์
นางชนัญญารักษ์ เพ็ชรรัตน์ (ประธานและกรรมการอิสระ)	4/4	-	4/4
นางปรารธนา มงคลกุล (กรรมการอิสระ)	4/4	-	4/4
นางกมลวรรณ วิบุลากร (กรรมการอิสระ)	4/4	-	4/4
นายราเชช เจน (กรรมการที่มีใช้ผู้บริหาร)	4/4	-	4/4
นางทუნ่ ธิปเปล (กรรมการที่มีใช้ผู้บริหาร)	4/4	-	4/4

9. การควบคุมภายใน และรายการระหว่างกัน

9.1 การควบคุมภายใน

9.1.1 ระบบการควบคุมภายในของบริษัทเป็นกระบวนการที่กำกับดูแลโดยคณะกรรมการบริษัทและฝ่ายบริหาร เพื่อให้เชื่อมั่นได้ว่าบริษัทจะได้บรรลุวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

- การดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- การรับรองความน่าเชื่อถือของรายงานทางการเงิน และ
- การปฏิบัติตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัท กฎหมาย และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

บริษัทใช้กรอบโครงสร้างการควบคุมภายในที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลของ The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO) แนวทางของ Sarbanes Oxley Act Section 404 (SOX) และแนวทางที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์กำหนด โดยบริษัทได้ดำเนินการตามแนวทางของ SOX มาตั้งแต่ปี 2549 เพื่อให้มั่นใจว่าการดำเนินการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมภายในในการจัดทำรายงานทางการเงิน (Internal Control over Financial Reporting หรือ ICFR) ได้ผสมเข้ากับการดำเนินงานทางธุรกิจของบริษัท

ระบบการควบคุมภายในของบริษัท ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(1) สภาพแวดล้อมภายในองค์กร

บริษัทมีการจัดโครงสร้างองค์กรที่เอื้ออำนวยต่อการบริหารงานของฝ่ายบริหารและการปฏิบัติงานของพนักงานอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงมีการกำหนดเป้าหมายการดำเนินธุรกิจที่ชัดเจนและเหมาะสม โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของเป้าหมายที่กำหนด และจัดให้มีการสื่อสารเป้าหมายดังกล่าวไปยังพนักงานอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของพนักงาน

บริษัทยึดมั่นในการสร้างธุรกิจที่ยั่งยืนและวัฒนธรรมองค์กรที่แข็งแกร่งโดยมี “ดีแทคธรรมาภิบาล” (Code of Conduct) เป็นมาตรฐานทางจริยธรรมที่ใช้ในการทำงาน ซึ่งครอบคลุมข้อกำหนดห้ามกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานของบริษัทปฏิบัติตนในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์กับบริษัท แนวทางการปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้เสียต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกองค์กร การปฏิบัติต่อพนักงาน ลูกค้า คู่ค้า คู่แข่งและหน่วยงานราชการ รวมถึงข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม ทรัพย์สิน การควบคุมภายใน บัญชี การรายงานและการเปิดเผยข้อมูล การบริหารข้อมูลสารสนเทศและการปกป้องข้อมูลส่วนบุคคลพนักงานสามารถปรึกษาหรือแจ้งเหตุการณ์ฝ่าฝืนหลักในการปฏิบัติต่อเจ้าหน้าที่กำกับดูแลและจริยธรรมองค์กร (Ethics and Compliance Officer) โดยตรง ทั้งนี้ การกำหนดนโยบายและจัดให้มีหลักในการปฏิบัติดังกล่าวอยู่บนพื้นฐานที่คำนึงถึงความ เป็นธรรมต่อผู้มีส่วนได้เสีย และเพื่อประโยชน์ของบริษัทในระยะยาว

บริษัทได้จัดตั้งหน่วยงานควบคุมภายใน (Internal Control Unit) เพื่อกำกับดูแลและส่งเสริมการควบคุมภายในในการจัดทำรายงานทางการเงิน (Internal Control over Financial Reporting หรือ ICFR) และจัดตั้งหน่วยงานฝ่ายกำกับดูแลและจริยธรรมองค์กร (Ethics and Compliance) เพื่อการพัฒนานโยบายและระเบียบวิธีการปฏิบัติงาน และนำมาใช้ด้านการกำกับดูแลกิจการบริษัท โดยหน่วยงานควบคุมภายในทำหน้าที่กำกับดูแลและรายงานสถานะของการควบคุมภายในในการจัดทำรายงานทางการเงินต่อฝ่ายบริหารคณะกรรมการตรวจสอบและคณะกรรมการบริษัทอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้ เพื่อให้รายงานทางการเงินของบริษัทมีความถูกต้องและน่าเชื่อถือ

นอกจากนี้ บริษัทได้จัดให้มีหน่วยงานเพื่อดูแลรับผิดชอบด้านอาชีวอนามัยความปลอดภัย การรักษาความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อม (Health, Safety, Security & Environment หรือ HSSE) โดยได้ยึดแนวคิดตามหลักมาตรฐานสากล ISO14001 & OHSAS18001 เป็นกรอบในการปฏิบัติงาน

(2) การบริหารความเสี่ยง

การบริหารความเสี่ยงของบริษัทนั้นมีวัตถุประสงค์เพื่อระบุ ประเมิน และจัดการความเสี่ยงที่ได้คาดการณ์ไว้ในเชิงรุก มีประสิทธิภาพ และเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของบริษัท บริษัทนำข้อมูลที่ได้จากกระบวนการบริหารความเสี่ยงต่างๆ มาใช้ในการบริหารความเสี่ยงองค์กรแบบองค์รวมซึ่งเป็นกระบวนการที่มีการดำเนินการซ้ำและต่อเนื่อง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

- ช่วยสนับสนุนให้บริษัทบรรลุจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้
- ช่วยให้นักบริหารสามารถประเมินความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้โดยการจัดการภัยคุกคามที่สำคัญและการใช้ประโยชน์จากโอกาสที่สำคัญ
- ช่วยให้นักบริหารสามารถพิจารณาถึงความเสี่ยงได้อย่างชัดเจนในการตัดสินใจ โดยการนำการบริหารความเสี่ยงเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการตัดสินใจ
- ช่วยให้นักบริหารมั่นใจว่าได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดและมาตรฐานภายนอกด้านความเสี่ยง
- ช่วยให้นักบริหารกำหนดการดำเนินการเพื่อลดภัยคุกคามและส่งเสริมโอกาสที่สำคัญได้อย่างทันก่วงที่
- ช่วยเพิ่มความตระหนักในการบริหารความเสี่ยงและส่งเสริมวัฒนธรรมด้านความเสี่ยงภายในบริษัท

บริษัทได้กำหนดนโยบายและระเบียบวิธีการปฏิบัติงานการบริหารความเสี่ยงรวมทั้งได้ทบทวนนโยบายและระเบียบวิธีการปฏิบัติงานดังกล่าวอย่างสม่ำเสมอ บริษัทบริหารความเสี่ยงตามแนวทางของมาตรฐาน ISO 31000 และ COSO II Enterprise Risk Management โดยบริษัทจะต้องระบุ ประเมิน และจัดการความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อ จุดมุ่งหมายและเป้าประสงค์ของบริษัท

ผู้บริหารสายงานมีหน้าที่รับผิดชอบดูแลให้แน่ใจว่า มีการจัดการความเสี่ยงที่มีอยู่ในกระบวนการทางกลยุทธ์ และกระบวนการทางธุรกิจในแต่ละวัน พนักงานทุกคน มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการจัดการความเสี่ยง ที่อยู่ในขอบเขตงานที่แต่ละคนรับผิดชอบ ฝ่ายบริหารมี หน้าที่ประเมินความเสี่ยงของบริษัทอย่างสม่ำเสมอโดยเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรงและบริหารจัดการความเสี่ยงที่สำคัญ ของบริษัท ทั้งนี้ ฝ่ายบริหารจะรายงานความเสี่ยงที่สำคัญ ดังกล่าวต่อคณะกรรมการบริษัททุกไตรมาส

(3) การควบคุมการปฏิบัติงาน

บริษัทได้จัดให้มีกิจกรรมการควบคุมเพื่อตอบสนองต่อ ความเสี่ยงอย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงลักษณะงาน ความซับซ้อน รวมถึงสภาพแวดล้อมและลักษณะเฉพาะ ของบริษัท โดยบริษัทมีการจัดทำนโยบายและระเบียบวิธี การปฏิบัติงานสำหรับการบริหารจัดการในด้านต่าง ๆ รวมถึงการทำธุรกรรมด้านการเงิน การจัดซื้อจัดจ้าง และ การบริหารทั่วไป รวมถึงการจัดการความมั่นคงปลอดภัย สารสนเทศซึ่งบริษัทยึดแนวปฏิบัติตามมาตรฐานสากล ISO/IEC 27001 นอกจากนี้ บริษัทได้กำหนดอำนาจหน้าที่ และวงเงินอนุมัติของฝ่ายบริหารแต่ละระดับไว้อย่างชัดเจน และเหมาะสมตามนโยบายการมอบอำนาจ (Policy on Delegation of Authority) ซึ่งได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท รวมทั้งการจัดให้มีการแบ่งแยกหน้าที่ ที่เหมาะสม เช่น แบ่งแยกหน้าที่ในการอนุมัติออกจากหน้าที่ ในการบันทึกรายการบัญชีและข้อมูล แบ่งแยกหน้าที่ในการ

ดูแลจัดเก็บทรัพย์สินออกจากกันเพื่อเป็นการตรวจสอบ ซึ่งกันและกัน

ทั้งนี้ในการทำธุรกรรมต่างๆกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่ กรรมการ ผู้บริหาร หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลดังกล่าว บริษัทมี มาตรการที่รัดกุมในการติดตามดูแลเพื่อให้มั่นใจว่าการทำ ธุรกรรมนั้นๆ ดำเนินการตามระเบียบวิธีการปฏิบัติงานและ ผ่านขั้นตอนการอนุมัติที่กำหนด เพื่อป้องกันมิให้เกิดความ ขัดแย้งทางผลประโยชน์และโดยคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุด ของบริษัทเป็นสำคัญ

(4) ระบบสารสนเทศและการสื่อสารข้อมูล

บริษัทให้ความสำคัญต่อระบบสารสนเทศและการสื่อสาร ข้อมูล เพื่อให้การสื่อสารข้อมูลเป็นไปอย่างถูกต้อง และเพียงพอต่อการตัดสินใจของคณะกรรมการบริษัท ผู้บริหาร ผู้ถือหุ้น และผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยบริษัทได้ใช้นโยบาย บัญชีตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไปและเหมาะสม กับธุรกิจของบริษัท มีการจัดเก็บบัญชีและเอกสารประกอบ การบันทึกบัญชีอย่างเหมาะสมและสามารถตรวจสอบได้ มีการจัดทำหนังสือเชิญประชุมพร้อมเอกสารประกอบ การประชุม รวมทั้งรายงานการประชุมคณะกรรมการ บริษัทและรายงานการประชุมผู้ถือหุ้น เพื่อเสนอต่อ คณะกรรมการบริษัทและผู้ถือหุ้น (แล้วแต่กรณี) เพื่อ พิจารณาก่อนการประชุมภายในระยะเวลาที่เหมาะสมและ ตามที่กฎหมายกำหนด

(5) ระบบการติดตาม

บริษัทมีกระบวนการที่ชัดเจนในการติดตามระบบการ ควบคุมภายในและรายงานข้อผิดพลาดและจุดอ่อนใน การควบคุมภายในที่สำคัญ พร้อมทั้งรายละเอียดใน การดำเนินการแก้ไข ซึ่งฝ่ายบริหารจัดให้มีการติดตามอย่าง ต่อเนื่อง (Ongoing Monitoring) และทำการประเมินเป็น ระยะเวลา (Period Evaluation) เพื่อให้มั่นใจได้ว่าบริษัทมีระบบ การควบคุมภายในที่มั่นคงและใช้งานได้อย่าง

ทั้งนี้ การติดตามอย่างต่อเนื่อง (Ongoing Monitoring) รวมถึงการทบทวนผลการดำเนินงานและข้อมูลทางการเงิน ที่สำคัญเป็นประจำ การวิเคราะห์และการติดตามรายงาน การดำเนินงานที่อาจจะเกิดความผิดปกติที่บ่งบอกถึงความ ล้มเหลวในระบบการควบคุมภายใน ฯลฯ นอกจากนี้ ฝ่าย บริหารมีหน้าที่รายงานให้คณะกรรมการตรวจสอบและ คณะกรรมการบริษัททราบถึงกรณีที่มีหรือสงสัยว่ามีการ ฉ้อโกง การกระทำผิดกฎหมาย หรือการประพฤติผิดที่อาจ ส่งผลกระทบอย่างร้ายแรงต่อชื่อเสียงและสถานะทาง การเงินของบริษัท

การประเมินเป็นระยะ (Period Evaluation) รวมถึง

- (1) การทดสอบการควบคุมภายในในการจัดทำรายการทางการเงินของฝ่ายบริหาร การทดสอบถูกจัดทำขึ้นในปี 2563 และ ไม่พบข้อบกพร่องในการควบคุมภายในที่เป็นสาระสำคัญที่ อาจส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อรายงานทางการเงิน โดยผลการทดสอบดังกล่าวได้มีการสรุปและรายงานต่อ คณะกรรมการตรวจสอบอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง
- (2) การดำเนินงานของหน่วยงานตรวจสอบภายในซึ่ง ตรวจสอบขั้นตอนการดำเนินธุรกิจของบริษัทตาม แผนการตรวจสอบที่ได้รับการอนุมัติ โดยรายงานจุดอ่อน ในการควบคุมภายในและให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไข จุดอ่อนเหล่านั้น โดยหน่วยงานตรวจสอบภายในจะ รายงานผลการตรวจสอบโดยตรงต่อคณะกรรมการ ตรวจสอบ ติดตามการดำเนินการแก้ไขกับฝ่ายบริหาร และ จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินการดังกล่าวให้กับ คณะกรรมการตรวจสอบเป็นประจำ อย่างน้อยไตรมาส ละหนึ่งครั้ง
- (3) การทบทวนประเด็นในการควบคุมภายในที่ตรวจพบโดย ผู้สอบบัญชีภายนอกของบริษัท

9.1.2 บริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด ซึ่งเป็นผู้สอบบัญชีของบริษัทได้ ทบทวนและประเมินการควบคุมทางการเงินของบริษัทและบริษัท ย่อย และไม่พบข้อบกพร่องที่เป็นสาระสำคัญที่อาจส่งผลกระทบ อย่างมีนัยสำคัญต่อความเห็นของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับงบการเงิน ของบริษัทและบริษัทย่อยสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2564

9.1.3 คณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทมีความเห็นสอดคล้อง กับความเห็นของผู้สอบบัญชีว่า ระบบการควบคุมภายในของบริษัท มีความเพียงพอและเหมาะสมต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัท และสามารถป้องกันทรัพย์สินของบริษัทจากการนำไปใช้โดยมิชอบ หรือโดยไม่มีอำนาจของฝ่ายบริหาร ทั้งนี้ในการประชุมคณะกรรมการ บริษัทครั้งที่ 2/2565 ซึ่งจัดขึ้นเมื่อวันที่ 28 มกราคม 2565 คณะ กรรมการบริษัทรับทราบความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ เกี่ยวกับความเพียงพอของระบบการควบคุมภายใน และการบริหาร ความเสี่ยงของบริษัท รายงานของคณะกรรมการตรวจสอบปรากฏ ตามเอกสารแนบ 6 ของแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1 One Report) นี้

การตรวจสอบภายใน

หน่วยงานตรวจสอบภายในมีพันธกิจในการปฏิบัติงานให้ความ เชื่อมั่นอย่างอิสระ และเที่ยงธรรม รวมทั้งให้คำปรึกษา เพื่อเพิ่มมูลค่า และปรับปรุงการปฏิบัติงานของบริษัท หน่วยงานตรวจสอบภายใน มีความเป็นอิสระจากฝ่ายจัดการโดยรายงานตรงต่อคณะกรรมการ ตรวจสอบในด้านการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน

วัตถุประสงค์ อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบของหน่วยงานตรวจสอบภายใน รวมถึงหน้าที่ และความรับผิดชอบของหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในได้กำหนดไว้อย่างชัดเจนในกฎบัตรของหน่วยงานตรวจสอบภายใน ซึ่งได้รับการสอบทานและอนุมัติโดยประธานเจ้าหน้าที่บริหารและคณะกรรมการตรวจสอบอย่างเป็นทางการอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง เพื่อให้มั่นใจว่าความรับผิดชอบที่ระบุในกฎบัตรและการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานตรวจสอบภายในมีความสอดคล้องกัน นอกจากนี้ หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในมีการยืนยันความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในต่อคณะกรรมการตรวจสอบเป็นประจำทุกปี

หน่วยงานตรวจสอบภายในยึดมั่นในแนวทางการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของสมาคมผู้ตรวจสอบภายในสากล (รวมถึงคำจำกัดความของการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน หลักจริยธรรม และการปฏิบัติงานตามมาตรฐานสากลของการปฏิบัติงานวิชาชีพตรวจสอบภายใน) และของสมาคมผู้ตรวจสอบและควบคุมระบบสารสนเทศ ระเบียบวิธีการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของบริษัท

หน่วยงานตรวจสอบภายในจัดทำแผนการตรวจสอบภายในประจำปีที่มีความยืดหยุ่น โดยประเมินจากทิศทางการลงทุนทางธุรกิจและความเสี่ยงที่สำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของธุรกิจ รวมถึงข้อกังวลของผู้บริหาร ทั้งนี้ แผนการตรวจสอบภายในประจำปีจะได้รับการสอบทาน และอนุมัติจากคณะกรรมการตรวจสอบ นอกเหนือจากการปฏิบัติงานตามแผนการตรวจสอบที่ได้รับอนุมัติแล้วนั้น หน่วยงานตรวจสอบภายในยังปฏิบัติงานพิเศษอื่นตามการร้องขอของผู้บริหารและคณะกรรมการตรวจสอบตามความเหมาะสม

อนึ่ง ตามแผนการตรวจสอบภายในประจำปีนั้น หน่วยงานตรวจสอบภายในจะพิจารณาและทบทวนความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น สอบทานความเพียงพอและควมมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายใน และรายงานจุดบกพร่องของการควบคุมภายในที่เป็นสาระสำคัญ การไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และแนวทางในการปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงานต่อผู้บริหาร โดยหน่วยงานตรวจสอบภายในมีการติดตามผลอย่างต่อเนื่องเพื่อให้มั่นใจว่าผู้บริหารได้ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของหน่วยงานตรวจสอบภายใน รวมถึงผู้ตรวจสอบภายนอกอื่น ๆ ทั้งนี้ คณะกรรมการตรวจสอบจะได้รับรายงานผลการตรวจสอบ รวมถึงความคืบหน้าในการดำเนินการแก้ไขปรับปรุงของผู้บริหาร และความคืบหน้าของการปฏิบัติงานของหน่วยงานตรวจสอบภายในเป็นประจำอย่างน้อยไตรมาสละหนึ่งครั้ง

หน่วยงานตรวจสอบภายในมีส่วนร่วมในการดำเนินการตรวจสอบการกระทำที่อาจเกี่ยวข้องกับการทุจริตภายในบริษัท และรายงานผลให้ผู้บริหารและคณะกรรมการตรวจสอบทราบ นอกจากนี้ หน่วยงานตรวจสอบภายในยังให้คำปรึกษาเพื่อช่วยให้ผู้บริหารสามารถบรรลุวัตถุประสงค์และกลยุทธ์ทางธุรกิจ

พนักงานของหน่วยงานตรวจสอบภายในได้รับการสนับสนุนให้มีการพัฒนาความรู้ ความสามารถ ความชำนาญอย่างต่อเนื่อง โดยเข้ารับการฝึกอบรมที่หลากหลายทั้งที่จัดขึ้นภายในและภายนอกบริษัท รวมถึงการสัมมนาในต่างประเทศ นอกจากนี้ พนักงานของหน่วยงานตรวจสอบภายในยังมีโอกาสพัฒนาตนเองโดยการเข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงานของบริษัท

อนึ่ง เพื่อให้แน่ใจว่าหน่วยงานตรวจสอบภายในมีคุณภาพการปฏิบัติงานตามมาตรฐานสากลของการปฏิบัติงานวิชาชีพตรวจสอบภายใน และปฏิบัติตามกฎบัตรของหน่วยงานตรวจสอบภายในและ

ความคาดหวังของผู้บริหาร หน่วยงานตรวจสอบภายในได้จัดให้มีการประเมินคุณภาพด้านการตรวจสอบภายในโดยผู้ประเมินภายนอกเป็นประจำทุก 5 ปี และรายงานผลการประเมินให้แก่คณะกรรมการบริษัท และคณะกรรมการตรวจสอบทราบ

หน่วยงานตรวจสอบภายในได้รับการประเมินคุณภาพด้านการตรวจสอบภายในโดยที่ปรึกษาภายนอกทุก ๆ 5 ปี ครั้งล่าสุดได้จัดทำในเดือนพฤศจิกายน 2564 ผลการประเมินสรุปได้ว่า หน่วยงานตรวจสอบภายในได้ปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานสากล เรื่องการปฏิบัติงานวิชาชีพตรวจสอบภายในซึ่งกำหนดโดยสมาคมผู้ตรวจสอบภายในสากล

9.1.4 บริษัทได้แต่งตั้งนายกิติ วิจิตรสว่างวงศ์ เป็นหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน ปฏิบัติหน้าที่เป็นเลขานุการของคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อสนับสนุนให้คณะกรรมการตรวจสอบปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ คณะกรรมการตรวจสอบมีความเห็นว่าผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้างานตรวจสอบภายในมีคุณสมบัติเหมาะสมเพียงพอกับการปฏิบัติหน้าที่

9.1.5 การแต่งตั้ง โยกย้าย หรือเลิกจ้างหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน และหน่วยงานอื่นใดภายใต้หน่วยงานตรวจสอบภายใน จะต้องได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการตรวจสอบ

9.2 รายการระหว่างกัน

การเข้าทำรายการระหว่างกันของบริษัทหรือบริษัทย่อยกับบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งจะต้องปฏิบัติตามประกาศและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องและอยู่ภายใต้เงื่อนไขที่สมเหตุสมผล หรือเงื่อนไขการค้าปกติ หรือราคาตลาด โดยถือเสมือนเป็นรายการที่กระทำกับบุคคลภายนอก (at arm's length basis) ตลอดจนรายงานรายการระหว่างกันดังกล่าวต่อคณะกรรมการตรวจสอบเป็นประจำทุกไตรมาส

จากข้อ 9 ของหมายเหตุประกอบงบการเงินรวม สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2564 บริษัทและบริษัทย่อยมีรายการธุรกิจที่สำคัญกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน รายการธุรกิจดังกล่าวเป็นไปตามเงื่อนไขทางการค้าและเกณฑ์ตามสัญญาที่ตกลงกันระหว่างบริษัทและบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันเหล่านั้น ซึ่งเป็นไปตามปกติธุรกิจ โดยสามารถสรุปได้ ดังนี้

อนึ่ง ตัวเลขทั้งหมดที่แสดงเป็นมูลค่ารวมของรายการธุรกิจกับบุคคลหรือกิจการต่าง ๆ ในแต่ละปี โดยไม่คำนึงถึงว่าบุคคลหรือกิจการดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องกันกับบริษัทหรือบริษัทย่อยตลอดทั้งปีหรือไม่ ทั้งนี้ มูลค่ารวมที่เป็นศูนย์ในแต่ละปีแสดงว่าบริษัทหรือบริษัทย่อยไม่ได้มีรายการธุรกิจกับบุคคลหรือกิจการดังกล่าวในปีนั้น หรือบุคคลหรือกิจการนั้นไม่ได้มีความเกี่ยวข้องกันกับบริษัทหรือบริษัทย่อยตลอดทั้งปีนั้น

(1) รายการธุรกิจกับบริษัท บีบี เทคโนโลยี จำกัด

บริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด ถือหุ้นร้อยละ 100 ในบริษัท บีบี เทคโนโลยี จำกัด โดยในขณะทำรายการ นายบุญชัย เบญจรงคกุล ประธานกรรมการบริษัท เป็นกรรมการและผู้ถือหุ้นร้อยละ 40 ในบริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)		
	2562	2563	2564
1. รายได้			
• รายได้จากการขายเครื่องโทรศัพท์เคลื่อนที่	-	-	0.2
• ลูกหนี้การค้า	-	-	0.2
2. ค่าใช้จ่ายและการชำระหนี้อื่น ๆ			
• ค่าบริการจ่ายติดตั้งอุปกรณ์โทรคมนาคม และอื่น ๆ	1,858.4	687.7	231.9
• ค่าบริการบริหารจัดการโครงข่าย ระบบสัญญาณสื่อสาร	442.0	411.1	421.1
• เจ้าหนี้การค้า	1,237.6	710.4	459.8

ความสัมพันธ์และความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- บริษัทได้เข้าทำสัญญากับ บริษัท บีบี เทคโนโลยี จำกัด ตั้งแต่ไตรมาสที่ 4 ของปี 2551 เพื่อใช้บริการติดตั้ง บริหาร และบำรุงรักษาระบบเครือข่ายส่งสัญญาณทั้งหมดของบริษัท โดยรูปแบบการคิดอัตราค่าบริการและการต่อสัญญาแต่ละครั้งยังคงเดิมเช่นเดียวกับเงื่อนไขที่บริษัทเคยทำกับคู่สัญญารายเดิม

(2) รายการธุรกิจกับกลุ่มบริษัท ไอ.เอ็น.เอ็น.

ในขณะทำรายการ นายบุญชัย เบญจรงคกุล ประธานกรรมการบริษัท เป็นกรรมการและผู้ถือหุ้นของกลุ่มบริษัท ไอ.เอ็น.เอ็น.

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)		
	2562	2563	2564
1. ค่าใช้จ่ายและการชำระหนี้อื่น ๆ			
• ค่าใช้จ่ายกิจกรรมทางการตลาด	-	0.1	0.1
• ค่าบริการด้านข้อมูล	4.0	3.0	2.2
• เจ้าหนี้การค้า	1.0	0.7	0.5

ความสัมพันธ์และความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- บริษัทซื้อเวลาจากบริษัท ไอ.เอ็น.เอ็น. ร่วมด้วยช่วยกัน จำกัด เพื่อโฆษณาสินค้าและบริการของบริษัทผ่านทางรายการวิทยุ และบริษัท ไอ.เอ็น.เอ็น. ร่วมด้วยช่วยกัน จำกัด ยังเป็นผู้ให้บริการจัดหาข้อมูลการเกษตรและให้บริการข้อมูลดังกล่าวแก่ผู้ใช้บริการของบริษัทในรูปแบบต่าง ๆ ผ่านระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่ ทั้งนี้ อัตราค่าบริการเป็นอัตราธุรกิจการค้าทั่วไป
- บริษัทเข้าทำสัญญาให้บริการข้อมูล (Content Provider Access Agreement) กับบริษัท สำนักข่าว ไอ.เอ็น.เอ็น. จำกัด ซึ่งเป็นผู้ให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารแก่ผู้ใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ โดยมุ่งเน้นให้บริการข้อมูล (Content) แก่ลูกค้าของบริษัท

(3) **รายการธุรกิจกับบริษัท ห้างเย็นและการเกษตรสากล จำกัด**

ในการทำรายการ นายบุญชัย เบญจรงคกุล ประธานกรรมการบริษัท เป็นกรรมการและผู้ถือหุ้นร้อยละ 25 ในบริษัท ห้างเย็นและการเกษตรสากล จำกัด

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)		
	2562	2563	2564
1. ค่าใช้จ่ายและการชำระเงินอื่น ๆ			
• ค่าเช่าที่ดิน	1.0	1.0	1.0

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- บริษัทเช่าพื้นที่อาคารเพื่อใช้เป็นสถานที่ตั้งชุมสายโทรศัพท์ โดยทำเป็นสัญญาเช่ามีระยะเวลา 3 ปี และอัตราค่าเช่าอยู่ในอัตราเทียบเคียงได้กับราคาตลาด

(4) **รายการธุรกิจกับบริษัท ไฟรเวท พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด**

ในการทำรายการ นายบุญชัย เบญจรงคกุล ประธานกรรมการบริษัท เป็นกรรมการและผู้ถือหุ้นร้อยละ 25 ของบริษัท ไฟรเวท พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)		
	2019	2020	2021
1. ค่าใช้จ่ายและการชำระเงินอื่น ๆ			
• ค่าเช่าพื้นที่ภายในอาคารเบญจจินดา	1.2	0.9	0.8

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- บริษัทเช่าพื้นที่ในอาคารเบญจจินดาเพื่อใช้เป็นสถานที่ตั้งชุมสายโทรศัพท์ มีกำหนดระยะเวลาการเช่า 3 ปี และอัตราค่าเช่าอยู่ในอัตราเทียบเคียงได้กับราคาตลาด

(5) **รายการธุรกิจกับกลุ่มเทเลนอร์**

เทเลนอร์เป็นผู้ถือหุ้นที่มีอำนาจควบคุมของบริษัท โดยถือหุ้นร้อยละ 45.87

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)		
	2562	2563	2564
1. รายได้			
• รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์ในต่างประเทศ	58.5	25.2	5.6
• รายได้ค่าเชื่อมโยงโครงข่าย	130.0	113.7	187.2
• รายได้ค่าบริการจัดการ	1.1	-	0.8
• ลูกหนี้การค้า	49.4	34.9	100.0
• ลูกหนี้อื่น	1.2	1.7	6.8

2. **ค่าใช้จ่ายและการชำระเงินอื่น ๆ**

• ค่าธรรมเนียมการจัดการ	1,045.0	1,072.7	1,206.9
• ค่าโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปและค่าซ่อมแซมรักษาระบบ	229.2	237.8	258.5
• ต้นทุนค่าบริการจากการให้บริการโทรศัพท์ในต่างประเทศ	13.3	14.7	7.8
• ต้นทุนค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรศัพท์ในต่างประเทศ	655.7	376.0	449.6
• ค่าสัญญาณโทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศ	17.8	16.1	8.2
• เจ้าหนี้การค้า	192.5	100.7	67.4
• เจ้าหนี้อื่น	208.6	286.9	243.9

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- ในการดำเนินงาน เทเลนอร์จะส่งผู้มีประสบการณ์และความสามารถตามที่บริษัทร้องขอเพื่อร่วมบริหารงานให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้ถือหุ้น โดยเรียกเก็บค่าที่ปรึกษาเป็นครั้งคราว ทั้งนี้ รุทธรมรายการดังกล่าว ฝ่ายตรวจสอบภายในของบริษัทได้ส่งรายงานความเห็นให้กับคณะกรรมการตรวจสอบ ซึ่งคณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานและรับฟังคำชี้แจงจากผู้บริหารถึงความจำเป็นพิจารณาความสมเหตุสมผล และอนุมัติการเข้าทำรายการดังกล่าวนั้น

- รายได้จากบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่มาจากการใช้งานโทรศัพท์ของบริษัท เทเลนอร์ เอเชีย (อาร์โอเอช) จำกัด ซึ่งมีสำนักงานตั้งอยู่ในประเทศไทย
- รายได้จากบริการข้ามแดนอัตโนมัติมาจากการใช้บริการของลูกค้าของกลุ่มเทเลนอร์ที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยและใช้บริการผ่านเครือข่ายของบริษัท โดยมีค่าบริการในอัตราตามที่ได้ตกลงไว้ในสัญญา
- รายได้และต้นทุนค่าเชื่อมโยงโครงข่ายระบบโทรคมนาคม รวมถึงค่าสัญญาณโทรศัพท์ทางไกลและค่าบริการเชื่อมโยงโครงข่ายอินเทอร์เน็ตระหว่างประเทศ เป็นการให้บริการเชื่อมต่อโครงข่ายระหว่างบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด กับบริษัท เทเลนอร์ โกลบอล เซอร์วิส เอเชีย
- บริษัทได้ซื้อโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป พร้อมทั้งการซ่อมแซมและบำรุงรักษาระบบรายปี เพื่อช่วยในการปฏิบัติงาน

(6) **รายการธุรกิจกับบริษัท ยูไนเต็ด ดิสทริบิวชั่น บิซซิเนส จำกัด (“ยูดี”)**

ยูดี เป็นบริษัทย่อยของบริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง ซึ่งถือหุ้นร้อยละ 75 และเป็นบริษัทร่วมของบริษัทซึ่งถือหุ้นร้อยละ 25 โดยในขณะทำรายการ นายบุญชัย เบญจรงคกุล ประธานกรรมการบริษัท เป็นกรรมการและผู้ถือหุ้นร้อยละ 40 ในบริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)		
	2562	2563	2564
1. รายได้			
• รายได้จากการขายซิมการ์ด ชุดซิมการ์ด บัตรเติมเงิน และชุดเลขหมาย	2,013.0	1,326.0	1,015.9
• เงินปันผล	5.0	5.0	-
• ลูกหนี้การค้า	360.0	247.7	181.0
2. ค่าใช้จ่ายและการชำระเงินอื่น ๆ			
• ค่าสนับสนุนทางการตลาด	2.4	0.9	0.5
• ค่าบริการจ่าย	133.5	73.0	53.6
• เจ้าหนี้การค้า	15.6	10.4	9.8

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- ในเดือนมิถุนายน 2545 บริษัทและบริษัท ยูไนเต็ดคอมมูนิเคชั่น อินดัสตรี จำกัด (มหาชน) ได้โอนธุรกิจการจัดจำหน่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่และอุปกรณ์เสริมมายังยูดี โดยยูดีมีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวในการจำหน่ายสินค้าของบริษัท ความสัมพันธ์เชิงธุรกิจนี้จะเป็นผลดีแก่บริษัทที่จะสามารถเน้นการประกอบและพัฒนาธุรกิจหลักของบริษัทได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งสามารถควบคุมต้นทุนการกระจายสินค้าได้

(7) **รายการธุรกิจกับบริษัท ยูไนเต็ด อินฟอล์มเมชั่น ไฮเวย์ จำกัด (“ยูไอเอช”)**

ยูไอเอช เป็นบริษัทย่อยของบริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด ซึ่งถือหุ้นร้อยละ 100 โดยในขณะทำรายการ นายบุญชัย เบญจรงคกุล ประธานกรรมการบริษัท เป็นกรรมการและผู้ถือหุ้นร้อยละ 40 ในบริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)		
	2562	2563	2564
1. รายได้			
• รายได้จากการให้เช่าช่วงสถานีฐานและค่าไฟฟ้า	22.3	22.1	24.0
• รายได้จากการขายเครื่องโทรศัพท์เคลื่อนที่	-	-	0.5
• ลูกหนี้การค้า	16.0	5.0	6.0
2. ค่าใช้จ่ายและการชำระเงินอื่น ๆ			
• ค่าเช่าและบริการจ่าย	5.8*	29.6	33.1
• ค่าอุปกรณ์และบริการสำหรับบริการ Wi-Fi	-	-	-
• เจ้าหนี้การค้า	1.0**	20.9	6.5
• เจ้าหนี้อื่น	0.3	-	-

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- ยูไอเอช ดำเนินธุรกิจให้บริการเช่าวงจรสื่อสารสัญญาณความเร็วสูงให้กับทั้งภาครัฐบาลและเอกชน โดยผ่านโครงข่ายใยแก้วนำแสงทั่วประเทศที่ครบวงจรและคุณภาพสูง รวมถึงเป็นผู้ให้บริการและให้บริการแก่บริษัทและบริษัทย่อยอย่างมีประสิทธิภาพอย่างสม่ำเสมอ
- การทำธุรกรรมกับยูไอเอชเป็นประโยชน์แก่บริษัท เนื่องจากในปัจจุบันบริษัทไม่มีโครงข่ายสื่อสารข้อมูลประเภทนี้ และยูไอเอชมีโครงข่ายใยแก้วความเร็วสูงที่มีคุณภาพและมีโครงข่ายครอบคลุมทั่วประเทศ
- ฝ่ายจัดซื้อจะจัดหาข้อเสนอราคาจากผู้ให้บริการอย่างน้อย 3 รายทุกปี เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการตรวจสอบราคา บริษัทจะยังคงเช่าวงจรความเร็วสูงจากยูไอเอชต่อไปหากเป็นราคาที่เหมาะสมมากกว่าการใช้บริการจากผู้ให้บริการอื่น ทั้งนี้ โดยพิจารณาจากชื่อเสียง ขนาดและคุณภาพของวงจร ต้นทุนในการเปลี่ยนผู้ให้บริการ และวัตถุประสงค์ทางกลยุทธ์ในการทำธุรกรรม
- บริษัท ดีแทค บรอดแบนด์ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัทที่อยู่ระหว่างการเลิกกิจการ ได้ทำสัญญาให้บริการวงจรสื่อสารสัญญาณความเร็วสูงภายในประเทศ โดยอัตราค่าเช่าใช้เทียบเคียงได้กับราคาตลาด และได้ทำสัญญาให้บริการอุปกรณ์และบริการสำหรับบริการ Wi-Fi โดยมีอัตราค่าอุปกรณ์และบริการเป็นอัตราการค้าปกติ ทั้งนี้ สัญญาดังกล่าวได้ถูกถ่ายโอนมายังบริษัทหลังจากที่มีการโอนกิจการทั้งหมดจากบริษัท ดีแทค บรอดแบนด์ จำกัด มายังบริษัท

หมายเหตุ * ค่าเช่าและบริการจ่ายของปี 2562 ดังที่ปรากฏยังมีได้รวมถึงค่าเช่าช่วงต่อร้อยละของ TOT ของปี 2562 5.6 ล้านบาท ซึ่งเมื่อรวมกับค่าเช่าและบริการจ่ายที่เคยรายงานปี 2562 จำนวน 5.8 ล้านบาท จะรวมเป็น 11.4 ล้านบาท

** เจ้าหนี้การค้า ของปี 2562 ดังที่ปรากฏยังมีได้รวมถึงค่าใช้จ่ายค้างจ่ายสำหรับค่าเช่าช่วงต่อร้อยละของ TOT ของ ปี 2562 12.6 ล้านบาท ซึ่งเมื่อรวมกับเจ้าหนี้การค้าที่เคยรายงานของปี 2562 จำนวน 1 ล้านบาท จะรวมเป็น 13.6 ล้านบาท

(8) รายการธุรกิจกับบริษัท บางแสนทาวน์เฮ้าส์ จำกัด

ในการทำรายการ นายบุญชัย เบญจรงค์กุล ประธานกรรมการบริษัท เป็นกรรมการและผู้ถือหุ้นร้อยละ 25 ในบริษัท บางแสนทาวเฮ้าส์ จำกัด

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)		
	2562	2563	2564
1. ค่าใช้จ่ายและการชำระเงินอื่น ๆ			
• ค่าเช่าที่ดิน	-	1.5	0.8

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- บริษัทเช่าที่ดินเพื่อใช้เป็นสถานที่ปลูกสร้างอาคารชุดคอนโดมิเนียมและประกอบธุรกิจของบริษัท โดยมีกำหนดระยะเวลาการเช่า 3 ปี และอัตราค่าเช่าอยู่ในอัตราเทียบเคียงได้กับราคาตลาด
- บริษัทเช่าที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างเพื่อใช้ประโยชน์ในการจัดเก็บทรัพย์สินและประกอบธุรกิจของบริษัท มีกำหนดระยะเวลาการเช่า 3 ปี โดยอัตราค่าเช่าอยู่ในอัตราเทียบเคียงได้กับราคาตลาด

(9) รายการธุรกิจกับบริษัท ท็อปอัพพอร์ยู จำกัด

บริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัดถือหุ้นร้อยละ 100 ในบริษัท ท็อปอัพพอร์ยู จำกัด โดยในขณะทำรายการ นายบุญชัย เบญจรงค์กุล ประธานกรรมการบริษัท เป็นกรรมการและผู้ถือหุ้นร้อยละ 40 ในบริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)		
	2562	2563	2564
1. รายได้			
• รายได้จากการขายสิทธิการให้บริการเติมเงิน	133.3	94.8	64.4
• ลูกหนี้การค้า	13.2	9.2	2.9
2. ค่าใช้จ่ายและการชำระเงินอื่น ๆ			
• ค่าบริการจ่าย ค่าคอมมิชชั่น	6.5	3.8	3.2
• เจ้าหนี้การค้า	0.6	0.4	0.3

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- บริษัทตกลงให้บริการกับ ท็อปอัพพอร์ยู จำกัด เป็นตัวแทนให้บริการเติมเงินค่าบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบการเติมเงินอิเล็กทรอนิกส์แก่ลูกค้าโดยค่าตอบแทนเป็นไปตามสัญญา ทั้งนี้ เพื่อเป็นการเพิ่มช่องทางให้บริการเติมเงินแก่ลูกค้าในระบบเติมเงิน

(10) รายการธุรกิจกับบริษัท บีบี คอนเทนท์ แอนด์ มีเดีย จำกัด

บริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัดถือหุ้นร้อยละ 100 ในบริษัท บีบี คอนเทนท์ แอนด์ มีเดีย จำกัด โดยในขณะทำรายการ นายบุญชัย เบญจรงคกุล ประธานกรรมการบริษัท เป็นกรรมการและผู้ถือหุ้นร้อยละ 40 ในบริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)		
	2562	2563	2564
1. ค่าใช้จ่ายและการชำระเงินอื่น ๆ			
• ค่าบริการด้านข้อมูล	-	-	-
• เจ้าหนี้การค้า	-	-	-

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- บริษัท ได้เข้าทำสัญญาให้บริการข้อมูล (Content Provider Access Agreement) กับบริษัท บีบี คอนเทนท์ แอนด์ มีเดีย จำกัด โดยมุ่งเน้นการให้บริการข้อมูล (Content) แก่ลูกค้าของบริษัท

(11) รายการธุรกิจกับบริษัท รักบ้านเกิด จำกัด

บริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัดถือหุ้นร้อยละ 100 ในบริษัท รักบ้านเกิด จำกัด โดยในขณะทำรายการ นายบุญชัย เบญจรงคกุล ประธานกรรมการบริษัท เป็นกรรมการและผู้ถือหุ้นร้อยละ 40 ในบริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)		
	2562	2563	2564
1. ค่าใช้จ่ายและการชำระเงินอื่น ๆ			
• ค่าบริการด้านข้อมูล	18.0	18.0	13.0
• ค่าสนับสนุนทางการตลาด	-	-	0.5
• เจ้าหนี้อื่น	1.6	1.6	3.5

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- บริษัท ได้เข้าทำสัญญากับบริษัท รักบ้านเกิด จำกัด เพื่อให้บริการข้อมูล (Content) เกี่ยวกับความรู้ด้านการเกษตรให้แก่เกษตรกร ซึ่งเป็นลูกค้าของบริษัทผ่านการให้บริการข้อความสั้น (SMS) และแอปพลิเคชัน Farmer Info ทั้งนี้เพื่อสนับสนุนธุรกิจของบริษัท

(12) รายการธุรกิจกับบริษัท วาย แอนด์ แอสโซซิเอทส์ จำกัด

ในขณะทำรายการ นายบุญชัย เบญจรงคกุล ประธานกรรมการบริษัท เป็นกรรมการและผู้ถือหุ้นร้อยละ 25 ใน บริษัท วาย แอนด์ แอสโซซิเอทส์ จำกัด

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)		
	2562	2563	2564
1. ค่าใช้จ่ายและการชำระเงินอื่น ๆ			
• ค่าเช่าและค่าบริการจ่าย	-	-	0.2
• เจ้าหนี้การค้า	-	-	-

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- บริษัทเช่าที่ดินเพื่อใช้เป็นสถานที่ปลูกสร้างอาคารชุดสามห้องคี่พท์และประกอบธุรกิจของบริษัท โดยมีกำหนดระยะเวลาการเช่า 3 ปี และอัตราค่าเช่าอยู่ในอัตราเทียบเคียงได้กับราคาตลาด

(13) รายการธุรกิจกับบริษัทในกลุ่ม บริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด

ในขณะทำรายการ นายบุญชัย เบญจรงคกุล ประธานกรรมการบริษัท เป็นกรรมการและผู้ถือหุ้นร้อยละ 40 ใน บริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)		
	2562	2563	2564
1. ค่าใช้จ่ายและการชำระเงินอื่น ๆ			
• ค่าเช่าและค่าบริการจ่าย	0.2	0.2	-

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- บริษัท ได้เข้าทำสัญญาเช่าพื้นที่อาคารบางส่วนจากบริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด เพื่อใช้เป็นสถานที่ติดตั้งอุปกรณ์โทรคมนาคม ซึ่งเป็นรายการธุรกิจปกติหรือรายการสนับสนุนธุรกิจปกติของบริษัทที่มีเงื่อนไขเช่นเดียวกับหรือเทียบเคียงได้กับการทำรายการนี้กับบุคคลภายนอก

(14) รายการธุรกิจกับบริษัท บีบี คอนเน็ค จำกัด

บริษัท ยูนิเท็ด อินฟอร์เมชั่น ไฮเวย์ จำกัด (“ยูไอเอช”) ถือหุ้นร้อยละ 99 ในบริษัท บีบี คอนเน็ค จำกัด โดยยูไอเอช เป็นบริษัทย่อยของ บริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด โดยในขณะทำรายการ นายบุญชัย เบญจรงคกุล ประธานกรรมการบริษัท เป็นกรรมการและ ผู้ถือหุ้นร้อยละ 40 ในบริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)		
	2562	2563	2564
1. รายได้			
• รายได้จากการบริการ	0.8	-	1.4
• ลูกหนี้การค้า	-	-	1.0
2. ค่าใช้จ่ายและการชำระเงินอื่น ๆ			
• ค่าเช่าและค่าบริการจ่าย	54.5	34.3	38.5
• เจ้าหนี้การค้า	7.3	6.9	8.2

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท ได้ทำสัญญาให้เช่าใช้บริการอินเทอร์เน็ตเกตเวย์ระหว่างประเทศแก่ บริษัท บีบี คอนเน็ค จำกัด เพื่อประโยชน์ในการใช้อินเทอร์เน็ตเกตเวย์ระหว่างประเทศ โดยอัตราค่าบริการเทียบเคียงได้กับ ราคากลาง
- บริษัท บีบี คอนเน็ค จำกัด เป็นผู้ให้บริการโทรคมนาคมเพื่อให้บริการวงจรสื่อสารความเร็วส่วนบุคคลระหว่างประเทศ (International Private Lease Circuit - IPLC) บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท ได้ทำสัญญาใช้บริการ โทรคมนาคมเพื่อให้บริการวงจรสื่อสารความเร็วส่วนบุคคลระหว่างประเทศ (IPLC) ไปยังประเทศสิงคโปร์และประเทศมาเลเซีย จากบริษัท บีบี คอนเน็ค จำกัด โดยอัตราค่าเช่าใช้เทียบเคียงได้กับราคากลาง ค่าใช้บริการถูกคำนวณตามการใช้งานจริง ซึ่งเป็น รายการธุรกิจปกติหรือรายการสนับสนุนธุรกิจปกติของบริษัทที่มีเงื่อนไขเช่นเดียวกับหรือเทียบเคียงได้กับการทำรายการนี้กับ บุคคลภายนอก

(15) รายการธุรกิจกับบริษัท วายเอ เซลส์ แอนด์ เซอร์วิสেস จำกัด

บริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด ถือหุ้นร้อยละ 99 ในบริษัท วายเอ เซลส์ แอนด์ เซอร์วิสেস จำกัด โดยในขณะทำรายการ นายบุญชัย เบญจรงคกุล ประธานกรรมการบริษัท เป็นกรรมการและผู้ถือหุ้นร้อยละ 40 ในบริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)		
	2562	2563	2564
1. รายได้และการรับชำระเงินอื่น ๆ			
• รายได้จากการขายเครื่องโทรศัพท์เคลื่อนที่	0.2	0.7	0.5
• ลูกหนี้การค้า	-	0.1	0.3
2. ค่าใช้จ่ายและการชำระเงินอื่น ๆ			
• ค่าซื้อสินค้า	-	20.8	38.4
• ค่าบริการคลังและขนส่งสินค้า	111.0	98.9	87.9
• เจ้าหนี้การค้า	21.0	-	-
• เจ้าหนี้การค้าอื่น	13.7	33.0	54.5

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- บริษัทซื้อเครื่องโทรศัพท์เคลื่อนที่และอุปกรณ์เสริมจากบริษัท วาย เอ เซลส์ แอนด์ เซอร์วิสেস จำกัด ผู้แทนจำหน่ายอย่างเป็นทางการของ Nokia เพื่อนำมาจำหน่ายต่อให้แก่ร้านดีแทคและสำนักงานบริการ
- บริษัทได้ใช้บริการของบริษัท วาย เอ เซลส์ แอนด์ เซอร์วิสেস จำกัด เกี่ยวกับการบริการบริหารคลังสินค้าและขนส่งสินค้า ซึ่งเป็นรายการธุรกิจปกติหรือรายการสนับสนุนธุรกิจปกติของบริษัทที่มีเงื่อนไขเช่นเดียวกับหรือเทียบเคียงได้กับการทำรายการนี้กับบุคคลภายนอก

(16) **รายการธุรกิจกับบริษัท ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)**

ในการทำรายการ นางชนัญญารักษ์ เพ็ชรรัตน์ กรรมการบริษัท ดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการอิสระ กรรมการในคณะกรรมการตรวจสอบ และกรรมการในคณะกรรมการกำกับเทคโนโลยีสารสนเทศ ของธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)		
	2562	2563	2564
1. ค่าใช้จ่ายและการชำระเงินอื่น ๆ			
• ค่าบริการจ่าย	-	7.9	3.9

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- บริษัทใช้บริการธนาคารในการทำธุรกรรมและรับชำระค่าบริการ ซึ่งเป็นรายการธุรกิจปกติหรือรายการสนับสนุนธุรกิจปกติ โดยใช้ค่าธรรมเนียมตามอัตรามาตรฐานเทียบเคียงราคาตลาดหรือเทียบเคียงได้กับการทำรายการนี้กับบุคคลภายนอก

(17) **รายการธุรกิจกับบริษัท ธนาคารธนชาติ จำกัด (มหาชน)**

ในการทำรายการ นางชนัญญารักษ์ เพ็ชรรัตน์ กรรมการบริษัท ดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการอิสระ กรรมการในคณะกรรมการตรวจสอบ และกรรมการในคณะกรรมการกำกับเทคโนโลยีสารสนเทศ ของธนาคารธนชาติ จำกัด (มหาชน)

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)		
	2562	2563	2564
1. ค่าใช้จ่ายและการชำระเงินอื่น ๆ			
• ค่าเช่าและค่าบริการจ่าย	-	2.9	1.7

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- บริษัทใช้บริการธนาคารในการทำธุรกรรมและรับชำระค่าบริการ ซึ่งเป็นรายการธุรกิจปกติหรือรายการสนับสนุนธุรกิจปกติ โดยใช้ค่าธรรมเนียมตามอัตรามาตรฐานเทียบเคียงราคาตลาดหรือเทียบเคียงได้กับการทำรายการนี้กับบุคคลภายนอก

- บริษัท ได้เข้าทำสัญญาเช่าพื้นที่อาคารบางส่วนจากธนาคารธนชาติ จำกัด มหาชน จำกัด เพื่อใช้เป็นสถานที่ติดตั้งอุปกรณ์โทรคมนาคม ซึ่งเป็นรายการธุรกิจปกติหรือรายการสนับสนุนธุรกิจปกติของบริษัทที่มีเงื่อนไขเช่นเดียวกับหรือเทียบเคียงได้กับการทำรายการนี้กับบุคคลภายนอก

(18) **รายการธุรกิจกับบริษัท ธนาคารทหารไทยธนชาติ จำกัด (มหาชน)**

ในการทำรายการ นางชนัญญารักษ์ เพ็ชรรัตน์ กรรมการบริษัท ดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการอิสระ กรรมการในคณะกรรมการตรวจสอบ และกรรมการในคณะกรรมการกำกับเทคโนโลยีสารสนเทศ ของธนาคารทหารไทยธนชาติ จำกัด (มหาชน)

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)		
	2562	2563	2564
1. ค่าใช้จ่ายและการชำระเงินอื่น ๆ			
• ค่าเช่าและค่าบริการจ่าย	-	-	4.7

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- บริษัทใช้บริการธนาคารในการทำธุรกรรมและรับชำระค่าบริการ ซึ่งเป็นรายการธุรกิจปกติหรือรายการสนับสนุนธุรกิจปกติ โดยใช้ค่าธรรมเนียมตามอัตรามาตรฐานเทียบเคียงราคาตลาดหรือเทียบเคียงได้กับการทำรายการนี้กับบุคคลภายนอก

นอกเหนือจากรายการระหว่างกันที่เกิดจากบริษัทที่เกี่ยวข้องกันดังรายการข้างต้นแล้ว ไม่มีรายการอื่นที่มีสาระสำคัญอย่างมีนัยสำคัญอันเป็นผลต่อส่วนได้ส่วนเสียของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร คณะกรรมการ และผู้ถือหุ้นที่มีอำนาจควบคุม ซึ่งอยู่ในตำแหน่ง ณ วันสิ้นสุดปีบัญชีวันที่ 31 ธันวาคม 2564

มาตรการและขั้นตอนการอนุมัติการทำรายการระหว่างกัน

บริษัทได้กำหนดนโยบายและขั้นตอนการทำรายการระหว่างกันเพื่อให้เป็นไปอย่างโปร่งใสและเป็นไปเพื่อผลประโยชน์ที่ดีที่สุดของบริษัท โดยบริษัทได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติงานภายในที่เกี่ยวข้องกับการเข้าทำรายการระหว่างกันของบริษัทหรือบริษัทย่อยกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน ทั้งนี้ เป็นไปตามหลักเกณฑ์การทำรายการที่เกี่ยวข้องกันตามประกาศ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่เกี่ยวข้อง

นอกจากนี้ บริษัทยังได้ขออนุมัติในหลักการจากคณะกรรมการบริษัท สำหรับการเข้าทำรายการระหว่างกันที่เป็นรายการธุรกิจปกติหรือรายการสนับสนุนธุรกิจปกติของบริษัท มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

- (1) การซื้อและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ รวมถึง การซื้อและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ด้านโทรคมนาคม (รวมถึงชุดโทรศัพท์พร้อมซิมการ์ด (Phone Kits) บัตรเติมเงิน ซิมการ์ด ชุดเลขหมายระบบรายเดือน (SIM Card Packages) และชุดเลขหมายระบบเติมเงิน (Starter Kits) และการขายผลิตภัณฑ์เติมเงินด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Refill)
- (2) การจัดหาบริการต่าง ๆ รวมถึง
  - การจัดหาบริการซ่อมบำรุง (รวมถึงบริการติดตั้ง) สถานีฐานและอุปกรณ์สถานีรับส่งสัญญาณ (Cell Site)
  - การจัดหาบริการข้อมูลที่เป็นเนื้อหา (Content Provider Access)
  - การจัดหาบริการข้ามแดนอัตโนมัติ (International Roaming)
  - การจัดหาบริการด้านการจัดการค่าใช้จ่ายและการบริการธุรกิจ
  - การจัดหาจุดเชื่อมต่อโครงข่าย และการแบ่งส่วนค่าใช้จ่ายของบริการโทรคมนาคมระหว่างประเทศ และ
  - การจัดหาบริการการจัดเก็บค่าใช้จ่ายบริการ (Outsource Bill-Collection Service)
  -

- (3) การเช่าทรัพย์สินและการเช่าวงจรสื่อสารต่าง ๆ รวมถึง
  - การเช่าวงจรสื่อสารข้อมูลความเร็วสูง (High Speed Leased Circuit) และ
  - การเช่าที่ดิน พื้นที่สำนักงาน หรือคลังสินค้า
- (4) การจ่ายค่านายหน้าแก่บุคคลที่มีส่วนได้เสียในการให้บริการด้านจัดจำหน่ายหรือบริการอื่น ๆ (เช่น การจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์เติมเงินด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ของบริษัท)
- (5) การจัดหาและบำรุงรักษาบริการด้านโทรคมนาคม รวมถึงการจัดหาจุดเชื่อมต่อโครงข่าย และการแบ่งส่วนค่าใช้จ่ายของบริการโทรคมนาคมระหว่างประเทศ
- (6) การจัดหาสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ บริการ และ/หรือ การเข้าทำสัญญาใด ๆ ที่จำเป็น และ/หรือ เพื่ออำนวยความสะดวกในการสนับสนุนการดำเนินธุรกิจของบริษัท (รวมทั้งการจัดหาประกันภัย) และ
- (7) การจัดหาหรือรับผลิตภัณฑ์ และ/หรือ บริการอื่น ๆ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการจัดหาหรือรับผลิตภัณฑ์ และ/หรือ บริการตามที่ระบุไว้ในข้อ (1) ถึง (6) ข้างต้น

ทั้งนี้ บริษัทได้กำหนดขั้นตอนการอนุมัติรายการระหว่างกันที่อาจเกิดขึ้นจริงในระหว่างปี ตามกรอบที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท ดังนี้

- (1) ในกรณีที่มูลค่าของรายการตั้งแต่ 500,000 บาทขึ้นไปแต่น้อยกว่า 10 ล้านบาท ผู้บริหารระดับสูงจะเป็นผู้สอบทานและอนุมัติรายการ
- (2) ในกรณีที่มูลค่ารายการเท่ากับหรือมากกว่า 10 ล้านบาทแต่น้อยกว่า 100 ล้านบาท ผู้บริหารระดับสูงจะเป็นผู้สอบทานและอนุมัติรายการ นอกจากนั้น ฝ่ายตรวจสอบภายใน

จะทำหน้าที่ตรวจสอบการกำหนดราคารวมถึงเงื่อนไขอื่น ๆ สำหรับรายการระหว่างกันนั้นว่าเป็นไปตามเงื่อนไขการค้าปกติและก่อความเสียหายให้กับบริษัทและผู้ถือหุ้นส่วนน้อยหรือไม่ ฝ่ายตรวจสอบภายในจะจัดทำรายงานการสอบทานรายการระหว่างกัน (Review Report) และส่งให้คณะกรรมการตรวจสอบเป็นรายไตรมาส

- (3) ในกรณีที่มูลค่ารายการ (ซึ่งอาจเป็นรายการเดียว หรือหลายรายการรวมกันที่ได้เข้าทำในระหว่าง 6 เดือนกับผู้สัญญาเดียวกันที่เป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน) เท่ากับหรือมากกว่า 100 ล้านบาท คณะกรรมการตรวจสอบจะต้องสอบทานและอนุมัติรายการก่อนที่บริษัทจะสามารถดำเนินการทำสัญญาหรือตกลงเข้าทำรายการได้ โดยคณะกรรมการตรวจสอบจะพิจารณาการกำหนดราคาและเงื่อนไขของรายการโดยเปรียบเทียบกับวิธีปฏิบัติทั่วไปในอุตสาหกรรม

ส่วนที่ 3

งบการเงิน

- 111 รายงานความรับผิดชอบของคณะกรรมการ
ต่อรายงานทางการเงิน
- 112 รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด
(มหาชน) และบริษัทย่อย
รายงาน และ งบการเงินรวม
31 ธันวาคม 2564

รายงานความรับผิดชอบของ คณะกรรมการ ต่อรายงานทางการเงิน

คณะกรรมการบริษัทเป็นผู้รับผิดชอบต่อการเงินรวมของบริษัทและบริษัทย่อย รวมถึงข้อมูลทางการเงินที่ปรากฏในรายงานประจำปีของบริษัท งบการเงินรวมของบริษัทและบริษัทย่อยสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2564 จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไปในประเทศไทย โดยเลือกใช้นโยบายบัญชีที่เหมาะสม ใช้ดุลยพินิจอย่างระมัดระวังรอบคอบและประมาณการที่สมเหตุสมผลในการจัดทำ รวมทั้งมีการเปิดเผยข้อมูลสำคัญอย่างเพียงพอในหมายเหตุประกอบงบการเงิน งบการเงินดังกล่าวได้ผ่านการตรวจสอบและให้ความเห็นอย่างไม่มีเงื่อนไขจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่เป็นอิสระ ดังนั้นจึงสะท้อนฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทที่เป็นจริง โปร่งใส และสมเหตุสมผล เพื่อประโยชน์ของผู้ถือหุ้นและนักลงทุนทั่วไป

คณะกรรมการบริษัทได้จัดให้มีระบบการควบคุมภายในและระบบการตรวจสอบภายในที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้มั่นใจได้ว่าการบันทึกข้อมูลทางบัญชีมีความถูกต้อง ครบถ้วน และเพียงพอที่จะดำรงรักษาไว้ซึ่งทรัพย์สินของบริษัท และป้องกันไม่ให้เกิดการทุจริตหรือการดำเนินการที่ผิดปกติดังมีนัยสำคัญ

คณะกรรมการบริษัทได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบซึ่งประกอบด้วยกรรมการอิสระ เพื่อทำหน้าที่ดูแลรับผิดชอบให้บริษัทมีการรายงานทางการเงินที่ถูกต้องและเพียงพอ มีระบบการควบคุมภายในและระบบการตรวจสอบภายในที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ และมีการปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท โดยความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวปรากฏในรายงานของคณะกรรมการตรวจสอบซึ่งแสดงไว้ในรายงานประจำปีฉบับนี้แล้ว

คณะกรรมการบริษัทมีความเห็นว่า ระบบการควบคุมภายในของบริษัทโดยรวมอยู่ในระดับที่น่าพอใจ และสามารถสร้างความเชื่อมั่นต่อความน่าเชื่อถือของงบการเงินของบริษัทและบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2564

ในนามของคณะกรรมการ

บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
28 มกราคม 2565

นายบุญชัย เบญจรงคกุล
ประธานกรรมการ

นายราเกช เจน
กรรมการ

รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

เสนอต่อผู้ถือหุ้นของบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

ความเห็น

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบงบการเงินรวมของบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย (กลุ่มบริษัท) ซึ่งประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 งบกำไรขาดทุนรวมงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นรวมและงบกระแสเงินสดรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันและหมายเหตุประกอบงบการเงินรวม รวมถึงหมายเหตุสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ และได้ตรวจสอบงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) ด้วยเช่นกัน

ข้าพเจ้าเห็นว่า งบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 ผลการดำเนินงานและกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และเฉพาะของบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญ ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

เกณฑ์ในการแสดงความเห็น

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าได้กล่าวไว้ในวรรค ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินในรายงานของข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามีความเป็นอิสระจากกลุ่มบริษัทตามข้อกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชีในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงิน และข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณอื่นๆ ตามที่ระบุในข้อกำหนดนั้นด้วย ข้าพเจ้าเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่ข้าพเจ้าได้รับเพียงพอและเหมาะสมเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า

ข้อมูลและเหตุการณ์ที่เน้น

ทั้งนี้ ข้าพเจ้ามิได้แสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขต่อกรณีต่อไปนี้แต่อย่างใด

ข้าพเจ้าขอให้สังเกตหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อต่อไปนี้

1. คดีฟ้องร้องและข้อพิพาททางการค้าที่สำคัญ

- ก. ตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 35 บริษัทฯ มีคดีฟ้องร้องและข้อพิพาททางการค้าเรื่องค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคม (Access Charge) กับบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (“ทีโอที”) (ปัจจุบันบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) ได้ควบรวมกิจการเป็นบริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ (จำกัด) มหาชน) โดยบริษัทฯ ได้บันทึกค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคม (Access Charge) ในอัตราค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม (Interconnection Charge) ตั้งแต่วันที่ 18 พฤศจิกายน 2549 ถึงวันที่ 7 พฤศจิกายน 2550 ไว้ในงบการเงินจำนวน 1,973 ล้านบาท และเมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2550 บริษัทฯ ได้แจ้งยกเลิกข้อตกลงการเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคมเดิมทั้งสองฉบับ (Access Charge) บริษัทฯ จึงมิได้บันทึกค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคม (Access Charge) ตั้งแต่วันที่ 8 พฤศจิกายน 2550 ในงบการเงิน เพราะฝ่ายบริหารเห็นว่าภาระที่จะต้องชำระค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคม (Access Charge) ตามข้อตกลงเดิมได้สิ้นสุดลง ต่อมาทีโอทีได้ยื่นคำฟ้องต่อศาลปกครองกลางเพื่อเรียกร้องให้บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (“กสท”) และบริษัทฯ ร่วมกันชำระค่าเสียหายจากค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคม (Access Charge) รวมจำนวนทั้งสิ้นประมาณ 245,638 ล้านบาท (คำนวณถึงวันที่ 10 กรกฎาคม 2557) ซึ่งต่อมาเมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม 2562 ศาลปกครองกลางได้มีคำพิพากษา

ยกฟ้องข้อเรียกร้องของทีโอทีและทีโอทีไม่ได้อุทธรณ์คำพิพากษาศาลปกครองกลางภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด จึงมีผลให้คดีดังกล่าวถึงที่สุดตามหนังสือยืนยันของศาลปกครองกลางลงวันที่ 19 กรกฎาคม 2562 ขณะนี้บริษัทฯ อยู่ระหว่างการพิจารณาการคิดคำนวณค่าตอบแทนการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมตามประกาศ กทช. ว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม พ.ศ. 2549 กับทีโอที ซึ่งยังไม่เสร็จสิ้นหรือมีข้อสรุปที่ชัดเจน และคดีฟ้องร้อง ที่เกี่ยวข้องบางประการทั้งที่กลุ่มบริษัทเป็นผู้ฟ้องคดีและผู้ถูกฟ้องคดียังอยู่ภายใต้กระบวนการพิจารณาคดีของศาล ซึ่งผลสรุปในเรื่องดังกล่าวขึ้นอยู่กับผลการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย กระบวนการเจรจาและกระบวนการยุติธรรมในอนาคต

- ข. ตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 36 บริษัทฯ มีคดีฟ้องร้องและข้อพิพาททางการค้าเกี่ยวกับการชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติม (ภาษีสรรพสามิต) ตามสัญญาสัมปทานและเกี่ยวกับการคิดผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมจากรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมที่บริษัทฯ ได้รับจากผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมบางรายที่เข้ามาใช้โครงข่ายโทรคมนาคมของบริษัทฯ หลังประกาศ กทช. ว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมมีผลใช้บังคับ กับ กสท (ปัจจุบันบริษัททีโอที จำกัด (มหาชน) และบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) ได้ควบรวมกิจการเป็นบริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ (จำกัด) มหาชน) และคดีฟ้องร้องอื่น ๆ ขณะนี้ข้อพิพาทและคดีต่าง ๆ ดังกล่าวอยู่ภายใต้กระบวนการทางอนุญาโตตุลาการและศาลซึ่งผลของข้อพิพาทและคดีต่าง ๆ ดังกล่าวยังไม่สามารถระบุได้และขึ้นอยู่กับกระบวนการยุติธรรมในอนาคต

2. ความเสี่ยงจากข้อกำหนดและการเปลี่ยนแปลงทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโทรคมนาคมที่สำคัญ

ตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 37 กลุ่มบริษัทมีความเสี่ยงจากข้อกำหนดและการเปลี่ยนแปลงทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโทรคมนาคมที่สำคัญบางประการ รวมถึงการดำเนินการภายใต้ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ที่มีต้นทุนการได้มาที่เหมาะสมเพื่อใช้ในการประกอบกิจการโทรศัพท์เคลื่อนที่มีความสำคัญอย่างมากต่อกลุ่มบริษัทในการดำเนินธุรกิจในกิจการโทรคมนาคมในปัจจุบัน

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบคือเรื่องต่าง ๆ ที่มีนัยสำคัญที่สุดตามดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพของข้าพเจ้าในการตรวจสอบงบการเงินสำหรับงวดปัจจุบัน ข้าพเจ้าได้นำเรื่องเหล่านี้มาพิจารณาในบริบทของการตรวจสอบงบการเงินโดยรวมและในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ทั้งนี้ ข้าพเจ้าไม่ได้แสดงความเห็นแยกต่างหากสำหรับเรื่องเหล่านี้

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติงานตามความรับผิดชอบที่ได้กล่าวไว้ในวรรคความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบ งบการเงินในรายงานของข้าพเจ้า ซึ่งได้รวมความรับผิดชอบที่เกี่ยวกับเรื่องเหล่านี้ด้วย การปฏิบัติงานของข้าพเจ้าได้รวมวิธีการตรวจสอบที่ออกแบบมาเพื่อตอบสนองต่อการประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงิน ผลของวิธีการตรวจสอบของข้าพเจ้า ซึ่งได้รวมวิธีการตรวจสอบสำหรับเรื่องเหล่านี้ด้วย ได้ใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้าต่องบการเงินโดยรวม

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ พร้อมวิธีการตรวจสอบสำหรับแต่ละเรื่องมีดังต่อไปนี้

หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นจากคดีฟ้องร้องและข้อพิพาททางการค้าที่สำคัญ

ตามที่กล่าวในวรรคข้อมูลและเหตุการณ์ที่เน้น เกี่ยวกับคดีฟ้องร้องและข้อพิพาททางการค้าที่สำคัญและตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 35 และข้อ 36 กลุ่มบริษัทมีคดีฟ้องร้องและข้อพิพาททางการค้าที่สำคัญดังกล่าว

ขณะนี้ข้อพิพาททางการค้าดังกล่าวอยู่ในระหว่างการดำเนินการตามกฎหมาย และคดีฟ้องร้องอยู่ภายใต้กระบวนการพิจารณาคดีของศาล ซึ่งผลของข้อพิพาททางการค้าและคดีฟ้องร้องดังกล่าวยังไม่สามารถระบุได้และขึ้นอยู่กับผลการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมในอนาคต ซึ่งรวมถึงความไม่แน่นอนเกี่ยวกับระยะเวลา และจำนวนเงินอันอาจเกิดจากผลของคดีฟ้องร้องและข้อพิพาททางการค้า ฝ่ายบริหารจึงจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจอย่างมากในการพิจารณาซึ่งรวมถึงการพิจารณาข้อกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการประเมินผลของคดีฟ้องร้องและข้อพิพาททางการค้าเพื่อใช้ในการประมาณการหนี้สินจากความเสียหาย เนื่องจากความไม่แน่นอนและความซับซ้อนของคดีฟ้องร้องและข้อพิพาททางการค้าดังกล่าว จึงได้กำหนดเป็นเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ

ข้าพเจ้าได้สอบถามฝ่ายบริหารเกี่ยวกับกระบวนการรวบรวม ติดตาม และประเมินผลข้อพิพาทและคดีฟ้องร้องต่าง ๆ ที่สำคัญของกลุ่มบริษัท และประเมินการใช้ดุลยพินิจของฝ่ายบริหารในการประเมินผลของคดีฟ้องร้องและข้อพิพาททางการค้าดังกล่าวโดยทำการตรวจสอบซึ่งรวมถึงวิธีการต่อไปนี้

- สอบถามข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทเกี่ยวกับคดีความและข้อพิพาทที่สำคัญดังกล่าว
- สอบถามหนังสือยืนยันคดีความและข้อพิพาทที่สำคัญจากทนายความภายนอกบริษัทฯ และประเมินผลของ

หนังสือยืนยันดังกล่าว สอบถามรายละเอียดความคืบหน้าของคดีฟ้องร้องและข้อพิพาททางการค้าที่สำคัญจากฝ่ายกฎหมายและฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทตลอดจนวิธีการที่ผู้บริหารใช้ในการประเมินและพิจารณาประมาณการหนี้สินจากคดีฟ้องร้องและข้อพิพาททางการค้า รวมถึงสอบทานรายงานความเห็นของที่ปรึกษากฎหมายภายนอกของกลุ่มบริษัท ซึ่งใช้ประกอบการพิจารณาของฝ่ายบริหาร

- ประเมินการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับคดีฟ้องร้องและข้อพิพาททางการค้าที่สำคัญในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวม

การประเมินการด้อยค่าของเครื่องมือและอุปกรณ์รวมถึงสินทรัพย์สิทธิการใช้ - ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่และสินทรัพย์สิทธิการใช้อื่นที่เกี่ยวข้องที่ใช้ในการดำเนินงานเพื่อการให้บริการโทรคมนาคมเคลื่อนที่

ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 13 การประเมินการด้อยค่าของเครื่องมือและอุปกรณ์รวมถึงสินทรัพย์สิทธิการใช้ - ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ และสินทรัพย์สิทธิการใช้อื่นที่เกี่ยวข้องที่ใช้ในการดำเนินงานเพื่อการให้บริการโทรคมนาคมเคลื่อนที่ของกลุ่มบริษัทจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจที่สำคัญของฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทที่เกี่ยวข้องกับการคาดการณ์ผลการดำเนินงานในอนาคต การประเมินแผนงานในอนาคตในการจัดการและการใช้งานสินทรัพย์ดังกล่าว การดูแลรักษาและการลงทุนในอนาคต และการกำหนดอัตราคิดลดและสมมติฐานที่สำคัญ ดังนั้นจึงมีความไม่แน่นอนของประมาณการกระแสเงินสดในอนาคตซึ่งใช้ในการประเมินการด้อยค่าของสินทรัพย์ดังกล่าว

ข้าพเจ้าได้ประเมินการพิจารณาการด้อยค่าของของเครื่องมือและอุปกรณ์รวมถึงสินทรัพย์สิทธิการใช้ - ต้นทุน การได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ และสินทรัพย์สิทธิการใช้อื่นที่เกี่ยวข้องที่ใช้ในการดำเนินงานเพื่อการให้บริการโทรคมนาคมเคลื่อนที่ของฝ่ายบริหาร

โดยประเมินการกำหนดหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดและแบบจำลองทางการเงินที่ฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทเลือกใช้โดยการทำความเข้าใจกระบวนการพิจารณาของฝ่ายบริหารว่าสอดคล้องตามลักษณะการให้ประโยชน์และคาดการณ์การให้ประโยชน์ในอนาคตของสินทรัพย์หรือไม่ ตลอดจนการทำความเข้าใจและประเมินในเรื่องดังต่อไปนี้

- สมมติฐานที่ใช้ในการจัดทำแผนและคาดการณ์กระแสเงินสดในอนาคตของกลุ่มบริษัท โดยการทำความเข้าใจกระบวนการที่ทำให้ได้มาซึ่งประมาณการกระแสเงินสดในอนาคตดังกล่าว เปรียบเทียบสมมติฐานดังกล่าวกับแหล่งข้อมูลภายนอกที่มีและข้อมูลภายในที่กลุ่มบริษัทมี สอบทานประมาณการกระแสเงินสดในอนาคตดังกล่าวกับข้อมูลการประมาณการที่ได้รับการอนุมัติจากฝ่ายบริหารและแผนงานธุรกิจของกลุ่มบริษัท และพิจารณาความแม่นยำของประมาณการกระแสเงินสดในอดีตกับผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นจริง
- อัตราคิดลด โดยเปรียบเทียบต้นทุนถ่วงเฉลี่ยของเงินทุนของกลุ่มบริษัท และเปรียบเทียบกับต้นทุนถ่วงเฉลี่ยของเงินทุนของบริษัทอื่นในอุตสาหกรรม
- สมมติฐานและวิธีการที่ฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทใช้ในการคำนวณหามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์

นอกจากนี้ข้าพเจ้าได้ประเมินการเปิดเผยข้อมูลของผู้บริหารของกลุ่มบริษัทเกี่ยวกับการประเมินการด้อยค่าของเครื่องมือและอุปกรณ์รวมถึงสินทรัพย์สิทธิการใช้ - ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ และสินทรัพย์สิทธิการใช้อื่นที่เกี่ยวข้องที่ใช้ในการดำเนินงานเพื่อการให้บริการโทรคมนาคมเคลื่อนที่

การรับรู้รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่

ตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 4.1 นโยบายการบัญชีของการรับรู้รายได้ กลุ่มบริษัทมีโครงสร้างการกำหนดราคาและเงื่อนไขการเรียกเก็บค่าบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่หลากหลาย

หลายเพื่อตอบสนองการใช้งานของผู้ใช้บริการ และมีจำนวนรายการให้บริการที่มีนัยสำคัญ สถานการณ์การแข่งขันในอุตสาหกรรมโทรคมนาคมเคลื่อนที่ที่มากขึ้น ดังนั้น ข้าพเจ้าจึงพิจารณาเป็นเรื่องสำคัญในการตรวจสอบในเรื่องมูลค่าและเวลาในการรับรู้รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่

ข้าพเจ้าได้ทำการตรวจสอบซึ่งรวมถึงการประเมินนโยบายการบัญชีของกลุ่มบริษัทที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ การประเมินความมีประสิทธิภาพของการควบคุมทั่วไปของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศโดยรวมและการประเมินความมีประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายในของกลุ่มบริษัทที่เกี่ยวข้องกับวงจรรายได้ค่าบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่และเวลาที่เหมาะสมของการบันทึกรายได้ค่าบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ สุ่มตรวจสอบเอกสารประกอบรายการรายได้ที่เกิดขึ้นในระหว่างปีและช่วงใกล้เคียงปี วิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลบัญชีรายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบแยกย่อย และตรวจสอบรายการบันทึกบัญชีที่เกี่ยวข้องกับบัญชีรายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่บันทึกผ่านในสำคัญทั่วไป

ข้อมูลอื่น

ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบต่อข้อมูลอื่น ซึ่งรวมถึงข้อมูลที่รวมอยู่ในรายงานประจำปีของกลุ่มบริษัท (แต่ไม่รวมถึงงบการเงินและรายงานของผู้สอบบัญชีที่แสดงอยู่ในรายงานนั้น) ซึ่งคาดว่าจะถูกจัดเตรียมให้กับข้าพเจ้าภายหลังวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีนี้

ความเห็นของข้าพเจ้าต่อบงการเงินไม่ครอบคลุมถึงข้อมูลอื่นและข้าพเจ้าไม่ได้ให้ข้อสรุปในลักษณะการให้ความเชื่อมั่นในรูปแบบใด ๆ ต่อข้อมูลอื่นนั้น

ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงินคือ การอ่านและพิจารณาว่าข้อมูลอื่นนั้นมีความขัดแย้งที่มีสาระสำคัญกับงบการเงินหรือกับความรู้ที่ได้รับจากการตรวจสอบของข้าพเจ้าหรือไม่ หรือปรากฏว่าข้อมูลอื่นแสดงขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่

เมื่อข้าพเจ้าได้อ่านรายงานประจำปีของกลุ่มบริษัทตามที่กล่าวข้างต้นแล้ว และหากสรุปได้ว่าการมีข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ข้าพเจ้าจะสื่อสารเรื่องดังกล่าวให้ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลทราบเพื่อให้มีการดำเนินการแก้ไขที่เหมาะสมต่อไป

ความรับผิดชอบของผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลต่องบการเงิน

ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนองบการเงินเหล่านี้โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินและรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็นเพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ในการจัดทำงบการเงิน ผู้บริหารรับผิดชอบในการประเมินความสามารถของกลุ่มบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่อง การเปิดเผยเรื่องเกี่ยวกับการดำเนินงานต่อเนื่องในกรณีที่มีเรื่องดังกล่าว และการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับกิจการที่ดำเนินงานต่อเนื่องเว้นแต่ผู้บริหารมีความตั้งใจที่จะเลิกกลุ่มบริษัทหรือหยุดดำเนินงานหรือไม่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องอีกต่อไปได้

ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลมีหน้าที่ในการสอดส่องดูแลกระบวนการในการจัดทำรายงานทางการเงินของกลุ่มบริษัท

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงิน

การตรวจสอบของข้าพเจ้ามีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่างบการเงินโดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และเสนอรายงานของผู้สอบบัญชีซึ่งรวมความเห็นของข้าพเจ้าอยู่ด้วย ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลคือความเชื่อมั่นในระดับสูงแต่ไม่ได้เป็นการรับประกันว่าการปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีจะสามารถตรวจพบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอไป ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอาจเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดและถือว่ามีสาระสำคัญ

เมื่อคาดการณ์อย่างสมเหตุสมผลได้ว่ารายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริงแต่ละรายการหรือทุกรายการรวมกันจะมีผลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินจากการใช้งบการเงินเหล่านี้

ในการตรวจสอบของข้าพเจ้าตามมาตรฐานการสอบบัญชี ข้าพเจ้าใช้ดุลยพินิจและการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพตลอดการตรวจสอบ และข้าพเจ้าได้ปฏิบัติงานดังต่อไปนี้ด้วย

- ระบุและประเมินความเสี่ยงที่อาจมีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงิน ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติงานตามวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อเป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาดเนื่องจากการทุจริตอาจเกี่ยวกับการสมรู้ร่วมคิดการปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจละเว้นการแสดงข้อมูล การแสดงข้อมูลที่ไม่ตรงตามข้อเท็จจริงหรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน
- ทำความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบให้เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของกลุ่มบริษัท
- ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องที่ผู้บริหารจัดทำ
- สรุปเกี่ยวกับความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับกิจการที่ดำเนินงานต่อเนื่องของผู้บริหาร และสรุปจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญที่เกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถของกลุ่มบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่องหรือไม่ หากข้าพเจ้าได้

ข้อสรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ ข้าพเจ้าจะต้องให้ข้อสังเกตไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้าถึงการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องในงบการเงิน หรือหากเห็นว่าการเปิดเผยดังกล่าวไม่เพียงพอ ข้าพเจ้าจะแสดงความเห็นที่เปลี่ยนแปลงไป ข้อสรุปของข้าพเจ้าขึ้นอยู่กับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับจนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้า อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์หรือสถานการณ์ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้กลุ่มบริษัทต้องหยุดการดำเนินงานต่อเนื่องได้

- ประเมินการนำเสนอ โครงสร้างและเนื้อหาของงบการเงินโดยรวม รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนประเมินว่างบการเงินแสดงรายการและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยถูกต้องตามที่ควรหรือไม่
- รวบรวมเอกสารหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของกิจการหรือของกิจกรรมทางธุรกิจภายในกลุ่มบริษัทเพื่อแสดงความเห็นต่อบงการเงินรวม ข้าพเจ้ารับผิดชอบต่อการกำหนดแนวทางการควบคุมดูแล และการปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มบริษัท ข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียวต่อความเห็นของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลในเรื่องต่าง ๆ ที่สำคัญซึ่งรวมถึงขอบเขตและช่วงเวลาของการตรวจสอบตามที่ได้วางแผนไว้ ประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบรวมถึงข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญในระบบการควบคุมภายในหากข้าพเจ้าได้พบในระหว่างการตรวจสอบของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้ให้คำรับรองแก่ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลว่าข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอิสระ และได้สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทั้งหมดตลอดจนเรื่องอื่นซึ่งข้าพเจ้าเชื่อว่ามีเหตุผลที่บุคคลภายนอกอาจพิจารณาว่าการกระทบต่อความเป็นอิสระของข้าพเจ้าและมาตรการที่ข้าพเจ้าใช้เพื่อป้องกันไม่ให้ข้าพเจ้าขาดความเป็นอิสระ

จากเรื่องทั้งหลายที่สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล ข้าพเจ้าได้พิจารณาเรื่องต่างๆ ที่มีนัยสำคัญที่สุดในการตรวจสอบงบการเงินในงวดปัจจุบันและกำหนดเป็นเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ ข้าพเจ้าได้อธิบายเรื่องเหล่านี้ไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชี เว้นแต่กฎหมายหรือข้อบังคับห้ามไม่ให้เปิดเผยเรื่องดังกล่าวต่อสาธารณะ หรือในสถานการณ์ที่ยากที่จะเกิดขึ้น ข้าพเจ้าพิจารณาว่าไม่ควรสื่อสารเรื่องดังกล่าวในรายงานของข้าพเจ้าเพราะการกระทำดังกล่าวสามารถคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่าจะมีผลกระทบในทางลบมากกว่าผลประโยชน์ที่ผู้มีส่วนได้เสียสาธารณะจะได้จากการสื่อสารดังกล่าว

ข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบงานสอบบัญชีและการนำเสนอรายงานฉบับนี้

พิมพ์ใจ นานิตขจรกิจ

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เลขทะเบียน 4521
บริษัท สำนักงาน ฮิวาย จำกัด
กรุงเทพฯ: 28 มกราคม 2565

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564

(หน่วย: บาท)

	หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		2564	2563	2564	2563
สินทรัพย์					
สินทรัพย์หมุนเวียน					
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	6	3,575,487,800	6,647,041,895	1,255,455,218	2,879,784,466
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	7	10,250,016,476	9,888,516,286	3,805,849,476	5,214,053,948
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่า - ส่วนที่ถึงกำหนดชำระในปี	22.3	1,240,814,684	1,212,942,915	-	-
สินค้าคงเหลือ	9	1,306,760,912	634,014,585	6,665,372	7,760,413
สินทรัพย์ทางการเงินหมุนเวียนอื่น	31.3	55,424,357	15,908,504	-	-
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	10	3,298,666,518	3,323,700,645	221,384,541	245,646,890
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		19,727,170,747	21,722,124,830	5,289,354,607	8,347,245,717
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน					
เงินฝากธนาคารที่มีภาระค้ำประกัน	34.3	139,527	139,527	-	-
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่า - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระในปี	22.3	4,536,296,781	5,591,220,680	-	-
เงินให้กู้ยืมแก่บริษัทย่อย	8	-	-	16,500,000,000	15,000,000,000
สินทรัพย์ทางการเงินไม่หมุนเวียนอื่น	31.3	754,407,252	1,829,719,685	1,800,000	1,800,000
เงินลงทุนในบริษัทร่วม	11	228,054,381	233,299,337	50,000,000	50,000,000
เงินลงทุนในบริษัทย่อย	12	-	-	1,445,999,930	1,613,914,716
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	13	53,771,677,953	51,346,994,125	1,600,873,789	1,707,381,352
เงินมัดจำและเงินจ่ายล่วงหน้าเพื่อการจัดซื้อและติดตั้งอุปกรณ์		177,605,938	308,691,427	-	-
สินทรัพย์สิทธิการใช้ - ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ฯ	14	57,036,179,188	62,104,578,502	-	-
สินทรัพย์สิทธิการใช้	22.1	17,419,475,934	21,456,769,243	738,585,565	922,699,446
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น	15	2,060,846,622	1,772,369,071	99,731,853	212,053,203
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	27	4,394,797,516	4,819,098,826	2,132,695,180	3,379,626,806
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	16	4,208,002,305	3,095,381,595	1,762,991,143	1,290,707,817
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		144,587,483,397	152,558,262,018	24,332,677,460	24,178,183,340
รวมสินทรัพย์		164,314,654,144	174,280,386,848	29,622,032,067	32,525,429,057

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564

(หน่วย: บาท)

		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	หมายเหตุ	2564	2563	2564	2563
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น					
หนี้สินหมุนเวียน					
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	17	25,965,560,723	26,943,923,572	9,932,732,918	9,773,398,722
เงินกู้ยืมระยะสั้น	18	-	3,984,805,477	-	-
เงินกู้ยืมระยะยาว - ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	19	4,995,043,836	-	-	-
หุ้นกู้ - ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	20	3,030,259,255	2,499,791,977	-	-
รายได้รับล่วงหน้าค่าบริการโทรศัพท์		2,115,344,454	1,915,241,153	409,218,361	523,391,703
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย		104,826	-	-	-
ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ฯ ค้างจ่าย - ส่วนที่ถึงกำหนดชำระในหนึ่งปี		4,913,877,864	7,607,527,890	-	-
หนี้สินตามสัญญาเช่า - ส่วนที่ถึงกำหนดชำระในหนึ่งปี	22.2	5,599,437,236	4,663,356,325	260,664,427	320,680,319
สำรองค่าใช้จ่ายในการรื้อถอน - ส่วนที่สัญญาสิ้นสุดภายในหนึ่งปี	21	39,967,741	122,484,910	13,313,324	62,724,232
หนี้สินหมุนเวียนอื่น		436,503,606	688,377,207	125,556,127	256,813,827
รวมหนี้สินหมุนเวียน		47,096,099,541	48,425,508,511	10,741,485,157	10,937,008,803
หนี้สินไม่หมุนเวียน					
เงินกู้ยืมระยะยาว - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	19	9,987,087,671	9,976,131,507	-	-
หุ้นกู้ - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	20	41,091,352,488	37,665,303,732	-	-
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน	23	604,495,628	645,121,638	604,495,628	645,121,638
ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ฯ ค้างจ่าย - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระในหนึ่งปี		30,331,174,373	33,486,652,237	-	-
หนี้สินตามสัญญาเช่า - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระในหนึ่งปี	22.2	13,483,073,393	17,819,979,346	373,068,773	529,804,009
สำรองค่าใช้จ่ายในการรื้อถอน - สุทธิจากส่วนที่สัญญาสิ้นสุดภายในหนึ่งปี	21	1,551,981,511	1,941,708,675	136,845,495	134,712,457
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น		1,907,897	4,558,663	1,319,033	1,319,033
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		97,051,072,961	101,539,455,798	1,115,728,929	1,310,957,137
รวมหนี้สิน		144,147,172,502	149,964,964,309	11,857,214,086	12,247,965,940

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564

(หน่วย: บาท)				
หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2564	2563	2564	2563
ส่วนของผู้ถือหุ้น				
ทุนเรือนหุ้น				
ทุนจดทะเบียน				
หุ้นสามัญ 2,372,080,630 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 2 บาท	4,744,161,260	4,744,161,260	4,744,161,260	4,744,161,260
ทุนออกจำหน่ายและชำระเต็มมูลค่าแล้ว				
หุ้นสามัญ 2,367,811,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 2 บาท	4,735,622,000	4,735,622,000	4,735,622,000	4,735,622,000
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ	6,541,658,660	6,541,658,660	6,541,658,660	6,541,658,660
ส่วนเกินทุนอื่น	1,647,137,361	1,647,137,361	1,647,137,361	1,647,137,361
กำไรสะสม				
จัดสรรแล้ว - สรรองตามกฎหมาย	40474,416,126	40474,416,126	40474,416,126	40474,416,126
ยังไม่ได้จัดสรร (ขาดทุนสะสม)	(10,881,483,460)	(6,733,542,563)	4,365,983,834	6,878,628,970
	(10,407,067,334)	(6,259,126,437)	4,840,399,960	7,353,045,096
องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น	17,650,130,955	17,650,130,955	-	-
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	20,167,481,642	24,315,422,539	17,764,817,981	20,277,463,117
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	164,314,654,144	174,280,386,848	29,622,032,067	32,525,429,057
หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้				

งบกำไรขาดทุน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2564

(หน่วย: บาท)				
หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2564	2563	2564	2563
รายได้จากการขายและการให้บริการ				
รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์	57,824,289,770	59,993,267,510	4,529,059,008	4,429,380,837
รายได้จากการขายเครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมาย	8,846,546,714	6,979,703,083	1,077,557	13,608,259
รายได้จากการดำเนินงานอื่น	14,649,166,764	11,845,028,781	10,812,707,116	11,422,105,424
รวมรายได้จากการขายและการให้บริการ	81,320,003,248	78,817,999,374	15,342,843,681	15,865,094,520
ต้นทุนขายและการให้บริการ				
ต้นทุนการให้บริการโทรศัพท์	50,176,566,362	47,124,986,427	2,178,677,156	2,378,047,168
ต้นทุนขายเครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมาย	10,610,376,208	8,871,015,003	653,975	24,689,913
รวมต้นทุนขายและการให้บริการ	60,786,942,570	55,996,001,430	2,179,331,131	2,402,737,081
กำไรขั้นต้น	20,533,060,678	22,821,997,944	13,163,512,550	13,462,357,439
ดอกเบี้ยรับ	12,256,291	26,054,747	100,349,105	118,174,352
รายได้อื่น	125,797,140	39,344,798	25,674,416	2,205,972,301
กำไรก่อนค่าใช้จ่าย	20,671,114,109	22,887,397,489	13,289,536,071	15,786,504,092
ค่าใช้จ่ายในการขาย จัดจำหน่ายและการให้บริการ	(4,184,207,229)	(4,108,177,618)	(2,163,263,139)	(2,108,729,126)
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	(9,560,540,911)	(10,278,547,572)	(4,857,457,604)	(5,375,333,066)
กำไร (ขาดทุน) จากอัตราแลกเปลี่ยน	4,841,390	31,421,240	(6,087,752)	27,068,720
รวมค่าใช้จ่าย	(13,739,906,750)	(14,355,303,950)	(7,026,808,495)	(7,456,993,472)
กำไรจากกิจกรรมดำเนินงาน	6,931,207,359	8,532,093,539	6,262,727,576	8,329,510,620
กำไร (ขาดทุน) จากการวัดมูลค่าตราสารอนุพันธ์และสถานะสุทธิจากการป้องกันความเสี่ยง	(148,215,192)	298,401,009	-	-
ต้นทุนทางการเงิน	26 (2,829,609,029)	(2,858,995,000)	(24,975,479)	(37,479,859)
ส่วนแบ่งขาดทุนจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	11 (5,244,956)	(11,849,692)	-	-
กำไรก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	3,948,138,182	5,959,649,856	6,237,752,097	8,292,030,761
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	27 (592,205,452)	(852,531,160)	(1,246,523,606)	(1,206,941,252)
กำไรสำหรับปี	3,355,932,730	5,107,118,696	4,991,228,491	7,085,089,509
กำไรต่อหุ้น	28			
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน		1.42	2.16	2.11
				2.99

The accompanying notes are an integral part of the financial statements.

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2564

(หน่วย: บาท)					
	หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		2564	2563	2564	2563
กำไรสำหรับปี		3,355,932,730	5,107,118,696	4,991,228,491	7,085,089,509
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น					
รายการที่จะไม่ถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง					
ผลกำไร (ขาดทุน) จากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย		2,040,104	(18,233,622)	2,040,104	(18,233,622)
หัก: ผลกระทบของภาษีเงินได้	27	(408,020)	3,646,724	(408,020)	3,646,724
รายการที่จะไม่ถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง - สุทธิจากภาษีเงินได้		1,632,084	(14,586,898)	1,632,084	(14,586,898)
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี		1,632,084	(14,586,898)	1,632,084	(14,586,898)
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี		3,357,564,814	5,092,531,798	4,992,860,575	7,070,502,611

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2564

(หน่วย: บาท)

งบการเงินรวม								
หมายเหตุ	ทุนเรือนหุ้นที่ออก และชำระแล้ว	ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ	ส่วนเกินทุนอื่น	กำไรสะสม		องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น		รวมส่วนของผู้ถือหุ้น
			ส่วนเกินทุนจากการปรับโครงสร้างกิจการ	จัดสรรแล้ว - สำรองตามกฎหมาย	ยังไม่ได้จัดสรร (ขาดทุนสะสม)	ส่วนปรับปรุงจากการโอนสำรองตามกฎหมายและส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญเพื่อลดขาดทุนสะสมของบริษัทฯ	รวมองค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2563	4,735,622,000	6,541,658,660	1,647,137,361	453,646,244	(5,933,200,315)	17,650,130,955	17,650,130,955	25,094,994,905
กำไรสำหรับปี	-	-	-	-	5,107,118,696	-	-	5,107,118,696
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี	-	-	-	-	(14,586,898)	-	-	(14,586,898)
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	-	-	-	-	5,092,531,798	-	-	5,092,531,798
เงินปันผลจ่าย	24	-	-	-	(5,872,104,164)	-	-	(5,872,104,164)
โอนกำไรสะสมที่ยังไม่ได้จัดสรรเป็นสำรองตามกฎหมาย	40	-	-	-	20,769,882	(20,769,882)	-	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563	4,735,622,000	6,541,658,660	1,647,137,361	474,416,126	(6,733,542,563)	17,650,130,955	17,650,130,955	24,315,422,539
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2564	4,735,622,000	6,541,658,660	1,647,137,361	474,416,126	(6,733,542,563)	17,650,130,955	17,650,130,955	24,315,422,539
กำไรสำหรับปี	-	-	-	-	3,355,932,730	-	-	3,355,932,730
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี	-	-	-	-	1,632,084	-	-	1,632,084
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	-	-	-	-	3,357,564,814	-	-	3,357,564,814
เงินปันผลจ่าย	24	-	-	-	(7,505,505,711)	-	-	(7,505,505,711)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564	4,735,622,000	6,541,658,660	1,647,137,361	474,416,126	(10,881,483,460)	17,650,130,955	17,650,130,955	20,167,481,642
	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น (ต่อ)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2564

งบการเงินเฉพาะกิจการ						
หมายเหตุ	ทุนเรือนหุ้นที่ออกและชำระแล้ว	ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ	ส่วนเกินทุนอื่น	กำไรสะสม		รวมส่วนของผู้ถือหุ้น
			ส่วนเกินทุนจากการปรับโครงสร้างกิจการ	จัดสรรแล้ว - สำรองตามกฎหมาย	ยังไม่ได้จัดสรร	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2563	4,735,622,000	6,541,658,660	1,647,137,361	453,646,244	5,701,000,405	19,079,064,670
กำไรสำหรับปี	-	-	-	-	7,085,089,509	7,085,089,509
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี	-	-	-	-	(14,586,898)	(14,586,898)
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	-	-	-	-	7,070,502,611	7,070,502,611
เงินปันผลจ่าย	24	-	-	-	(5,872,104,164)	(5,872,104,164)
โอนกำไรสะสมที่ยังไม่ได้จัดสรรเป็นสำรองตามกฎหมาย	40	-	-	20,769,882	(20,769,882)	-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563	4,735,622,000	6,541,658,660	1,647,137,361	474,416,126	6,878,628,970	20,277,463,117
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2564	4,735,622,000	6,541,658,660	1,647,137,361	474,416,126	6,878,628,970	20,277,463,117
กำไรสำหรับปี	-	-	-	-	4,991,228,491	4,991,228,491
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี	-	-	-	-	1,632,084	1,632,084
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	-	-	-	-	4,992,860,575	4,992,860,575
เงินปันผลจ่าย	24	-	-	-	(7,505,505,711)	(7,505,505,711)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564	4,735,622,000	6,541,658,660	1,647,137,361	474,416,126	4,365,983,834	17,764,817,981
	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

งบกระแสเงินสด

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2564

(หน่วย: บาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2564	2563	2564	2563
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน				
กำไรก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	3,948,138,182	5,959,649,856	6,237,752,097	8,292,030,761
รายการปรับกระทบกำไรก่อนภาษี				
เป็นเงินสดรับ (จ่าย) จากกิจกรรมดำเนินงาน:				
ขาดทุน (กำไร) จากอัตราแลกเปลี่ยนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง	(21,906,697)	(54,105,316)	(2,983,291)	1,178,095
ส่วนแบ่งขาดทุนจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	5,244,956	11,849,692	-	-
เงินปันผลรับจากบริษัทร่วม	-	-	-	(5,000,000)
เงินปันผลรับจากบริษัทย่อย	-	-	-	(2,168,186,686)
เงินปันผลรับจากเงินลงทุนทั่วไป	(244,000)	(150,000)	(200,000)	(150,000)
ค่าเผื่อผลขาดทุนจากสินค้าล้าสมัย (โอนกลับ)	19,474,904	(44,868,888)	(61,920)	(7,418)
โอนกลับค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	(333,191,297)	(71,236,915)	(2,897,290)	(93,101,794)
ค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์/เงินลงทุนในบริษัทย่อย				
เงินลงทุนในตราสารทุนของบริษัทที่ไม่ใช้บริษัทจดทะเบียน	(80,256,897)	19,293,771	(69,795,633)	7,751,705
ขาดทุนจากการคืนเงินลงทุนในบริษัทย่อย	-	-	16,703,266	-
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย (หมายเหตุ 29)	22,478,486,853	20,951,247,200	692,680,698	899,322,661
ตัดจำหน่ายสินทรัพย์	73,900,903	17,463,917	349,803	4,825,412
ผลกระทบจากการปรับปรุงสินทรัพย์สิทธิการใช้	512,165,723	57,778,157	2,844,916	4,601,730
ขาดทุนจากการขายและเช่ากลับ (หมายเหตุ 22.1)	-	173,989,696	-	-
ขาดทุน (กำไร) จากการจำหน่ายอุปกรณ์	(24,162,713)	367,870,738	(36,664,981)	(71,782,798)
กำไรจากการจำหน่ายเงินลงทุน	(21,016,707)	-	-	-
กลับรายการสำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน	(32,078,355)	(80,168,312)	(32,078,355)	(80,168,312)
ค่าตัดจำหน่ายต้นทุนในการได้มาซึ่งสัญญา	181,110,155	206,954,052	-	-
ขาดทุน (กำไร) จากการวัดมูลค่าตราสารอนุพันธ์และสถานะสุทธิ				
จากการป้องกันความเสี่ยง	148,215,192	(298,401,009)	-	-
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	2,819,374,673	2,846,225,850	14,741,123	24,710,709

	(หน่วย: บาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2564	2563	2564	2563
กำไรจากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน	29,673,254,875	30,063,392,489	6,820,390,433	6,816,024,065
สินทรัพย์ดำเนินงานลดลง (เพิ่มขึ้น)				
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	(8,963,333)	130,529,710	1,411,403,337	306,414,920
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่า	1,093,293,653	129,557,807	-	-
สินค้าคงเหลือ	(692,221,231)	498,753,967	1,156,961	12,757,610
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	31,178,322	(542,103,090)	24,262,349	54,504,532
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้าและค่าใช้จ่ายรอตัดบัญชี	-	123,600,791	-	123,600,791
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	(203,655,977)	(202,609,966)	(19,224,454)	30,614,328
หนี้สินดำเนินงานเพิ่มขึ้น (ลดลง)				
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	597,813,082	235,130,964	178,740,219	(709,420,188)
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	(132,546,584)	216,165,894	(315,249,670)	7,147,578
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	(9,158,317)	(102,906,870)	(6,507,551)	(88,099,989)
เงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน	30,348,994,490	30,549,511,696	8,094,971,624	6,553,543,647
จ่ายดอกเบี้ย	(2,604,907,708)	(4,273,991,093)	(13,119,714)	(21,821,048)
จ่ายภาษีเงินได้	(1,608,142,804)	(1,197,485,806)	(453,058,872)	(374,403,847)
รับคืนภาษีเงินได้	357,871,782	863,493,943	-	860,233,196
เงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน	26,493,815,760	25,941,528,740	7,628,793,038	7,017,551,948

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

งบกระแสเงินสด (ต่อ)

For the year ended 31 December 2021

	(หน่วย: บาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2564	2563	2564	2563
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน				
สินทรัพย์ทางการเงินไม่หมุนเวียนอื่นเพิ่มขึ้น	-	(1,997,710)	-	-
เงินสดรับจากการขายเงินลงทุน	23,716,707	-	-	-
เงินสดจ่ายให้กู้ยืมแก่บริษัทย่อย	-	-	(5,500,000,000)	(7,000,000,000)
เงินสดรับจากเงินให้กู้ยืมแก่บริษัทย่อย	-	-	4,000,000,000	2,500,000,000
เงินสดรับจากการคืนเงินลงทุนในบริษัทย่อย	-	-	220,052,509	-
เงินปันผลรับจากบริษัทย่อย	-	-	-	2,168,186,686
เงินปันผลรับจากบริษัทร่วม	-	5,000,000	-	5,000,000
เงินปันผลรับจากเงินลงทุนทั่วไป	244,000	150,000	200,000	150,000
เงินสดจ่ายซื้ออาคารและอุปกรณ์	(14,772,438,610)	(8,810,725,981)	(165,771,257)	(72,291,498)
เงินสดรับจากการขายอาคารและอุปกรณ์	59,001,905	22,468,039	46,582,589	72,317,070
เงินมัดจำและเงินจ่ายล่วงหน้าเพื่อการจัดซื้อ และติดตั้งอุปกรณ์ลดลง (เพิ่มขึ้น)	131,085,489	(64,074,401)	-	-
เงินสดจ่ายสินทรัพย์สิทธิการใช้ - ต้นทุนการได้รับ ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่	(6,108,038,646)	(10,917,205,035)	-	-
เงินสดจ่ายเพื่อการได้มาซึ่งสินทรัพย์สิทธิการใช้	(104,465,071)	(124,832,994)	(2,463,050)	(5,555,787)
เงินสดจ่ายซื้อสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น	(1,143,067,658)	(894,462,410)	(17,631,241)	(86,273,240)
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุน	(21,913,961,884)	(20,785,680,492)	(1,419,030,450)	(2,418,466,769)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน				
เงินสดรับจากเงินกู้ยืมระยะสั้น	25,500,000,000	27,000,000,000	-	-
เงินสดจ่ายชำระคืนเงินกู้ยืมระยะสั้น	(29,500,000,000)	(33,000,000,000)	-	-
เงินสดรับจากเงินกู้ยืมระยะยาว	5,000,000,000	10,000,000,000	-	-
เงินสดจ่ายชำระคืนเงินกู้ยืมระยะยาว	-	(6,000,000,000)	-	-
เงินสดรับจากการออกหุ้นกู้	7,000,000,000	10,000,000,000	-	-

(หน่วย: บาท)				
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2564	2563	2564	2563
เงินสดจ่ายชำระค้ำหุ้นกู้	(2,500,000,000)	(4,000,000,000)	-	-
เงินสดจ่ายชำระค้ำหนี้สินตามสัญญาเช่า	(5,987,662,260)	(5,165,086,886)	(328,586,125)	(421,087,744)
เงินสดรับจากการยกเลิกสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย	341,760,000	-	-	-
จ่ายเงินปันผล	(7,505,505,711)	(5,872,104,164)	(7,505,505,711)	(5,872,104,164)
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงิน	(7,651,407,971)	(7,037,191,050)	(7,834,091,836)	(6,293,191,908)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดลดลงสุทธิ	(3,071,554,095)	(1,881,342,802)	(1,624,329,248)	(1,694,106,729)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดต้นปี	6,647,041,895	8,528,384,697	2,879,784,466	4,573,891,195
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดสิ้นปี	3,575,487,800	6,647,041,895	1,255,455,218	2,879,784,466
	-	-	-	-
ข้อมูลกระแสเงินสดเปิดเผยเพิ่มเติม:				
รายการที่ไม่ใช่เงินสด:				
เจ้าหนี้ค่าซื้ออุปกรณ์	4,407,489,066	6,174,360,065	33,403,965	47,749,715
เจ้าหนี้ค่าซื้อสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	363,542,810	194,039,019	600,217	2,978,774
หนี้สินตามสัญญาเช่าเพิ่มขึ้น	4,544,877,609	3,458,196,632	163,747,590	583,899,555
หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้				

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวม

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2564

1. ข้อมูลทั่วไป

1.1 ข้อมูลทั่วไปของบริษัทฯ

บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) (“บริษัทฯ”) เป็นบริษัทมหาชนซึ่งจัดตั้งและมีภูมิลำเนาในประเทศไทย บริษัทฯ จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในปี 2550

บริษัทฯ มีผู้ถือหุ้นใหญ่สองราย คือ เทเลนอร์ เอเชีย พัทธ์ธี แอลทีดี ซึ่งเป็นบริษัทที่จดทะเบียนจัดตั้งในประเทศสิงคโปร์ และบริษัท ไทย เทลโค โฮลดิ้งส์ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทที่จดทะเบียนจัดตั้งในประเทศไทย ธุรกิจหลักของกลุ่มบริษัท คือ การให้บริการการสื่อสารไร้สายและจัดจำหน่ายอุปกรณ์โทรศัพท์มือถือและอุปกรณ์เสริม

ที่อยู่ตามที่จดทะเบียนของบริษัทฯอยู่ที่ 319 อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น 38 ถนนพญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร

บริษัทฯ ได้มีการให้บริการวิทยุระบบเซลลูลาร์ในย่านความถี่ 800 MHz และ 1800 MHz ภายใต้สัญญาสัมปทานกับบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (“กสท”) ในระหว่างวันที่ 16 กันยายน 2534 และสิ้นสุดสัญญาสัมปทานแล้วเมื่อวันที่ 15 กันยายน 2561

เมื่อวันที่ 7 มกราคม 2564 บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (“กสท”) ได้ควบรวมกิจการกับบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (“ทีโอที”) เป็นบริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ (จำกัด) มหาชน (“เอ็นที”)

บริษัทฯ ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่หนึ่งจากคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (“กสทช.”) เพื่อดำเนินธุรกิจให้บริการอินเทอร์เน็ตแบบ WiFi ทั้งนี้ระยะเวลาในการอนุญาตของใบอนุญาตดังกล่าวกำหนดให้กระทำได้ตลอดระยะเวลาที่ยังคงให้บริการภายใต้ขอบเขตและเงื่อนไขในการอนุญาตตามประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม ลงวันที่ 5 มีนาคม 2563

1.2 ข้อมูลทั่วไปของบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด

บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด (“ดีแทค ไตรเน็ต”) เป็นบริษัทย่อยของบริษัทฯ จัดตั้งขึ้นเป็นบริษัทจำกัด และมีภูมิลำเนาในประเทศไทย ธุรกิจหลักของดีแทค ไตรเน็ต คือ การให้บริการการสื่อสารไร้สายและจัดจำหน่ายอุปกรณ์โทรศัพท์มือถือและอุปกรณ์เสริม โดย ดีแทค ไตรเน็ต ได้รับใบอนุญาตในการประกอบกิจการตามรายละเอียดที่แสดงด้านล่างนี้ โดยตลอดระยะเวลาในการอนุญาตให้ดำเนินการ ดีแทค ไตรเน็ต ต้องดำเนินการชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตและค่าธรรมเนียมในการจัดให้มีบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงและบริการเพื่อสังคม (USO) ตามที่กฎหมายกำหนด และระยะเวลาในการอนุญาตของใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่หนึ่งและใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สองกำหนดให้กระทำได้ตลอดระยะเวลาที่ยังให้บริการภายใต้ขอบเขตและเงื่อนไขในการอนุญาตที่เกี่ยวข้อง

ใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่หนึ่ง

บริการโทรคมนาคม	วันที่อนุญาต
1) บริการอินเทอร์เน็ต (ผ่านวงจรเช่า)	30 สิงหาคม 2549 เป็นต้นไป
2) ข่ายต่อบริการวงจรเช่า/บริการช่องสัญญาณเช่า	22 มีนาคม 2560 เป็นต้นไป
3) ข่ายต่อบริการอินเทอร์เน็ตแบบ xDSL และบริการอินเทอร์เน็ตผ่านโครงข่ายใยแก้วนำแสง (FTTx)	24 กุมภาพันธ์ 2564 เป็นต้นไป
4) บริการระบบ Internet of Things	7 กรกฎาคม 2564 เป็นต้นไป
5) บริการ Colocation	27 สิงหาคม 2564 เป็นต้นไป

ใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สอง

บริการโทรคมนาคม	วันที่อนุญาต
1) บริการอินเทอร์เน็ตเกตเวย์ระหว่างประเทศและบริการชุมสายอินเทอร์เน็ตแบบที่สองที่มีโครงข่ายเป็นของตนเอง	26 มิถุนายน 2558 เป็นต้นไป

ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ภายใต้การประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สาม

บริการโทรคมนาคม	วันที่อนุญาต
1) บริการโทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศ (IDD)	6 กุมภาพันธ์ 2550 - 5 กุมภาพันธ์ 2570
2) บริการโทรศัพท์ประจำที่	2 กันยายน 2558 - 5 กุมภาพันธ์ 2570
3) บริการวงจรเช่าส่วนบุคคลระหว่างประเทศ	12 กรกฎาคม 2559 - 5 กุมภาพันธ์ 2570
4) บริการวงจรเช่าส่วนบุคคลภายในประเทศ	12 พฤษภาคม 2564 - 5 กุมภาพันธ์ 2570
5) บริการกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากล ย่านความถี่ 2100 MHz	7 ธันวาคม 2555 - 6 ธันวาคม 2570
6) บริการกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากล ย่านความถี่ 1800 MHz	16 ธันวาคม 2561 - 15 ธันวาคม 2576
7) บริการกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากล ย่านความถี่ 900 MHz	16 ธันวาคม 2561 - 15 ธันวาคม 2576
8) บริการกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากล ย่านความถี่ 26 MHz	24 กุมภาพันธ์ 2563 - 23 กุมภาพันธ์ 2578
9) บริการกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากล ย่านความถี่ 700 MHz	24 ธันวาคม 2563 - 23 ธันวาคม 2578

ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ภายใต้การประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สาม

- ก. ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่จาก กสทช. มีกำหนดระยะเวลา 15 ปี (ตั้งแต่วันที่ 7 ธันวาคม 2555 และสิ้นสุด ณ วันที่ 6 ธันวาคม 2570) เพื่อประกอบกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากล (International Mobile Telecommunication - IMT) ย่าน 2.1 GHz ความถี่ช่วง 1920 - 1935 MHz คู่กับ 2110 - 2125 MHz ภายใต้ขอบเขตการให้บริการตามใบอนุญาตที่พระราชอาณาจักรไทย
- ข. ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่จาก กสทช. มีกำหนดระยะเวลา 15 ปี (ตั้งแต่วันที่ 16 ธันวาคม 2561 และสิ้นสุด ณ วันที่ 15 ธันวาคม 2576) เพื่อประกอบกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากล (International Mobile Telecommunication - IMT) ย่าน 1800 MHz สำหรับแถบความกว้าง 2x5 MHz ความถี่ช่วง 1745 - 1750 MHz คู่กับ 1840 - 1845 MHz ภายใต้ขอบเขตการให้บริการตามใบอนุญาตที่พระราชอาณาจักรไทย โดยเมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2564 ดีแทค ไตรเน็ตได้ชำระเงินงวดสุดท้ายเป็นจำนวนร้อยละ 25 ของราคาชนะประมูล ซึ่งคิดเป็นเงินจำนวน 3,346.69 ล้านบาท (รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม)

- ค. ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่จาก กสทช. มีกำหนดระยะเวลา 15 ปี (ตั้งแต่วันที่ 16 ธันวาคม 2561 และสิ้นสุด ณ วันที่ 15 ธันวาคม 2576) เพื่อประกอบกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากล (International Mobile Telecommunication - IMT) ย่าน 900 MHz สำหรับแถบความกว้าง 2x5 MHz ความถี่ช่วง 890 - 895 MHz คู่กับ 935 - 940 MHz ภายใต้ขอบเขตการให้บริการตามใบอนุญาตที่พระราชอาณาจักรไทย โดย ดีแทค ไตรเน็ต มีหน้าที่ต้องชำระเงินประมูลสำหรับการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ดังกล่าวในราคา 40,728.48 ล้านบาท (รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) ภายใต้เงื่อนไขการชำระเงินตามประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่สำหรับกิจการโทรคมนาคม ย่าน 890 - 895 MHz / 935 - 940 MHz ซึ่ง ดีแทค ไตรเน็ต ได้ชำระเงินงวดที่หนึ่งเป็นจำนวน 4,301.40 ล้านบาทและดำเนินการตามเงื่อนไขต่างๆที่เกี่ยวข้องแล้วเมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2561

ต่อมา เมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2562 ดีแทค ไตรเน็ต ได้ทำหนังสือไปยังสำนักงาน กสทช. เพื่อแจ้งความประสงค์ขอแบ่งชำระเงินประมูลคลื่นความถี่ย่าน 900 MHz อันเนื่องจากตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ 4/2562 ลงวันที่ 11 เมษายน 2562 เรื่อง มาตรการแก้ไขปัญหาการประกอบกิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม (“คำสั่ง คสช. ที่ 4/2562”) ที่ให้ กสทช. พิจารณาแบ่งชำระเงินจากการประมูลคลื่นความถี่ทั้งหมดที่ผู้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 900 MHz ต้องชำระออกเป็นสิบงวด ปีละงวด งวดละเท่า ๆ กัน การขอแบ่งชำระอยู่ภายใต้เงื่อนไขที่ว่าผู้ได้รับใบอนุญาตจะต้องเป็นผู้ขอรับใบอนุญาตที่มีสิทธิในการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 700 MHz ต่อมาเมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2562 ดีแทค ไตรเน็ต ได้เข้าร่วมขอรับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่สำหรับกิจการโทรคมนาคมย่าน 700 MHz ต่อสำนักงาน กสทช. และเป็นผู้ได้รับจัดสรรคลื่นความถี่ย่าน 700 MHz จำนวน 1 ชุด รายละเอียดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ดังกล่าวปรากฏรายละเอียดตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 1.2 จ) ซึ่งต่อมา ดีแทค ไตรเน็ต ได้รับหนังสือจาก กสทช. ยืนยันว่า ดีแทค ไตรเน็ต ได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดของคำสั่ง คสช. ที่ 4/2562 ข้างต้น ส่งผลให้ ดีแทค ไตรเน็ต ได้รับสิทธิในการแบ่งชำระเงินประมูลคลื่นความถี่ ย่าน 900 MHz ตามเงื่อนไขใหม่ที่ระบุในคำสั่ง คสช. ที่ 4/2562 ดังกล่าว และแจ้งข้อมูลการแบ่งชำระเงินออกเป็นสิบงวด งวดละเท่า ๆ กัน โดยถือว่าปีที่ ดีแทค ไตรเน็ต ประมูลคลื่นความถี่ย่าน 900 MHz ได้ (ธันวาคม 2561) นับเป็นงวดชำระเงินงวดแรก และข้อมูลการชำระเงินประมูลคลื่นความถี่ย่าน 900 MHz งวดที่เหลือ (รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) เป็นดังนี้

งวดที่สองและงวดที่สาม	ชำระเงินเป็นจำนวนรวม 7,917.14 ล้านบาทในปี 2563 (ชำระแล้วเมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2563)
งวดที่สี่ถึงงวดที่สิบ	ชำระเงินค่าคลื่นความถี่ร้อยละสิบของราคากการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ หรือเท่ากับ 4,072.85 ล้านบาทในแต่ละงวดชำระเงิน (ชำระเงินงวดที่สี่แล้วเมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2564)

ทั้งนี้ ในระหว่างการแบ่งชำระเงินประมูลคลื่นความถี่ ดีแทค ไตรเน็ตจะต้องวางหนังสือคำประกันจากธนาคารเพื่อคำประกันการชำระเงินประมูลคลื่นความถี่ในส่วนที่เหลือ รวมทั้งต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขอื่นตามคำสั่ง คสช. ที่ 4/2562

สืบเนื่องจาก ดีแทค ไตรเน็ต ได้รับหนังสือยืนยันจาก กสทช. ว่า ได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดของคำสั่ง คสช. ที่ 4/2562 ส่งผลให้ได้รับสิทธิในการแบ่งชำระเงินประมูลคลื่นความถี่ย่าน 900 MHz ตามรายละเอียดที่กล่าวข้างต้นนั้น ผู้บริหารของ ดีแทค ไตรเน็ต ได้พิจารณารายละเอียดข้อมูลตลอดจนเนื้อหาของรายการที่เกี่ยวข้องในการได้มาซึ่งเงื่อนไขในการแบ่งชำระเงินประมูลคลื่นความถี่ย่าน 900 MHz แล้วเห็นว่า การได้มาซึ่งเงื่อนไขในการแบ่งชำระเงินประมูลคลื่นความถี่ดังกล่าวนี้มีความสัมพันธ์โดยตรงกับการเป็นผู้ขอรับใบอนุญาตและมีสิทธิในการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่สำหรับกิจการโทรคมนาคมย่าน 700 MHz ดังนั้น ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ฯ ค้างจ่าย - รอตัดจ่าย (อันเป็นผลต่างระหว่างมูลค่าปัจจุบันของเงินประมูลคลื่นความถี่ย่าน 900 MHz ที่ต้องชำระตามเงื่อนไขการชำระเงินใหม่และเงื่อนไขเดิม) จึงถูกบันทึกเข้าเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 700 MHz เมื่อ ดีแทค ไตรเน็ต ได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 700 MHz ในเดือนธันวาคม 2563 ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขของใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 700 MHz กล่าวตามรายละเอียดในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 1.2 จ)

จ. ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 26 GHz จาก กสทช. มีกำหนดระยะเวลา 15 ปี (ตั้งแต่วันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2563 และสิ้นสุด ณ วันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2578) เพื่อประกอบกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากล (International Mobile Telecommunication - IMT) ย่าน 26 GHz ในความถี่ช่วง 26.8 - 27.0 GHz ขนาดความกว้างของแถบคลื่นความถี่รวม 200 MHz ภายใต้ขอบเขตการให้บริการตามใบอนุญาตทั่วราชอาณาจักรไทย

จ. ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่จาก กสทช. มีกำหนดระยะเวลา 15 ปี (ตั้งแต่วันที่ 24 ธันวาคม 2563 และสิ้นสุด ณ วันที่ 23 ธันวาคม 2578) เพื่อประกอบกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากล (International Mobile Telecommunication - IMT) ย่าน 700 MHz สำหรับแถบความกว้าง 2x10 MHz ความถี่ช่วง 713 - 723 MHz คู่กับ 768 - 778 MHz ภายใต้ขอบเขตการให้บริการตามใบอนุญาตทั่วราชอาณาจักรไทย ทั้งนี้ ในการขอรับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ฯ ดังกล่าว ดีแทค ไตรเน็ต ต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติในเรื่องการเป็นผู้ขอรับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 890-915 MHz / 935-960 MHz มาก่อน ตลอดจนมีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการต่างๆตามประกาศ กสทช. เรื่อง การอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่สำหรับกิจการโทรคมนาคมย่าน 703-733 MHz / 758-788 MHz ลงวันที่ 4 มิถุนายน 2562 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (“ประกาศ กสทช.”) กำหนดไว้ด้วยเช่นกัน

ดีแทค ไตรเน็ต มีหน้าที่ต้องชำระเงินค่าคลื่นความถี่สำหรับการได้มาซึ่งใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ฯ ดังกล่าวในราคา 18,815 ล้านบาท (รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) โดยมีเงื่อนไขการชำระเงินค่าคลื่นความถี่สำหรับการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ฯ ดังต่อไปนี้

งวดที่หนึ่ง

ชำระเงินเป็นจำนวนร้อยละสิบของราคาการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ ซึ่งคิดเป็นเงินจำนวน 1,881.5 ล้านบาท (รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) พร้อมจัดส่งหนังสือคำประกันจากธนาคารเพื่อคำประกันการชำระเงินค่าคลื่นความถี่ในส่วนที่เหลือ (ชำระแล้วเมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2563)

งวดที่สองถึงงวดที่สิบ

ชำระเงินเป็นจำนวนร้อยละสิบของราคาการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ในแต่ละงวด ชำระเงินของปีที่สองถึงปีที่สิบ ซึ่งคิดเป็นเงินในแต่ละงวดจำนวน 1,881.5 ล้านบาท (รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) พร้อมจัดส่งหนังสือคำประกันจากธนาคารเพื่อคำประกันการชำระเงินค่าคลื่นความถี่ในส่วนที่เหลือภายใน 15 วันนับแต่วันที่ครบรอบการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ในแต่ละปี (ชำระเงินงวดที่สองแล้วเมื่อวันที่ 7 มกราคม 2565)

1.3 ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม (Interconnection charge)

ในเดือนธันวาคม 2556 กสทช. ได้ออกประกาศ กสทช. เรื่อง การใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม พ.ศ. 2556 (“ประกาศ กสทช. ว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่าย 2556”) มาแทนที่ประกาศ กทช. ว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม พ.ศ. 2549 โดยประกาศ กสทช. ว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่าย 2556 ยังคงกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตที่มีโครงข่ายโทรคมนาคมมีหน้าที่ให้ผู้รับใบอนุญาตรายอื่นเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมของตนกับผู้รับใบอนุญาตรายอื่นอยู่เช่นเดิม

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากสิทธิในการประกอบกิจการโทรคมนาคมของบริษัทฯ บนคลื่นความถี่ตามสัญญาสัมปทานของบริษัทฯ ได้สิ้นสุดลงแล้วเมื่อวันที่ 15 กันยายน 2561 บริษัทฯ ได้ดำเนินการส่งหนังสือแจ้งต่อ คู่สัญญาการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมกับบริษัทฯ ให้ทราบถึงการสิ้นสุดของสัญญาสัมปทาน และบอกเลิกสัญญาการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมดังกล่าวแล้ว

ทั้งนี้ตามสัญญาสัมปทานของบริษัทฯ ที่ได้สิ้นสุดลงเมื่อวันที่ 15 กันยายน 2561 นั้น บริษัทฯ ต้องจ่ายเงินผลประโยชน์ตอบแทนให้แก่ กสท (ปัจจุบันคือ “เอ็นที”) เป็นรายปีซึ่งคิดจากร้อยละของรายได้จากการให้บริการตามสัญญา และต้องไม่ต่ำกว่าผลประโยชน์ตอบแทนขั้นต่ำในแต่ละปี อย่างไรก็ตาม การเข้าทำสัญญาการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม ทำให้การคำนวณผลประโยชน์ตอบแทนภายหลังการเข้าทำสัญญาการเชื่อมต่อโครงข่ายยังไม่มีความชัดเจน บริษัทฯ จึงคำนวณผลประโยชน์ตอบแทนที่ต้องจ่ายให้แก่ กสท ตั้งแต่ปีสัมปทานที่ 17 เป็นต้นไป จากรายได้ที่ไม่รวมค่าเชื่อมต่อโครงข่าย จนกว่าจะได้ข้อสรุปที่ชัดเจนในเรื่องนี้ อย่างไรก็ตาม ดีแทค ได้โต้แย้งวิธีการคำนวณผลประโยชน์ตอบแทนในกรณีดังกล่าวของบริษัทฯ โดยได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทเรียกร้องให้บริษัทฯ ชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมจากรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม (โปรดดูรายละเอียดเพิ่มเติมในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 36 (ข))

ในส่วนของการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมของ ดีแทค ไตรเนต นั้น ดีแทค ไตรเนต ได้ลงนามในสัญญาการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมกับผู้รับใบอนุญาตรายอื่น ดังนี้

ผู้ประกอบการ	ระยะเวลาการมีผลบังคับใช้
ก) บริษัท ทูรู มูฟ จำกัด	1 กรกฎาคม 2556 เป็นต้นไป
ข) บริษัท ทูรู มูฟ เอช ยูนิเวอร์แซล คอมมูนิเคชั่น จำกัด	1 กรกฎาคม 2556 เป็นต้นไป
ค) บริษัท ทูรู ยูนิเวอร์แซล คอนเวอร์เจนซ์ จำกัด	1 กรกฎาคม 2556 เป็นต้นไป
ง) บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน)	1 กรกฎาคม 2556 เป็นต้นไป
จ) บริษัท แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ทเวอร์ค จำกัด	1 กรกฎาคม 2556 เป็นต้นไป
ฉ) บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (ปัจจุบันคือ “เอ็นที”)	1 กรกฎาคม 2556 เป็นต้นไป
ช) บริษัท ทริปเปิลที บรอดแบนด์ จำกัด (มหาชน)	1 กรกฎาคม 2556 เป็นต้นไป
ซ) บริษัท ทูรู อินเตอร์เนชั่นแนล คอมมูนิเคชั่น จำกัด	1 มกราคม 2557 เป็นต้นไป
ณ) บริษัท โอทาโร เวลด์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด	20 สิงหาคม 2561 เป็นต้นไป
ญ) บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (ปัจจุบันคือ “เอ็นที”)	18 ธันวาคม 2562 เป็นต้นไป

1.4 การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่ปัจจุบันยังมีผลกระทบต่อธุรกิจและอุตสาหกรรมส่วนใหญ่อาจนำมาซึ่งความไม่แน่นอนและผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมของการดำเนินธุรกิจของกลุ่มบริษัท ฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทติดตามความคืบหน้าของสถานการณ์ดังกล่าวและประเมินผลกระทบทางการเงินเกี่ยวกับมูลค่าของสินทรัพย์ ประเมินการหนี้สินและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ฝ่ายบริหารได้ใช้ประมาณการและดุลยพินิจในประเด็นต่าง ๆ เมื่อสถานการณ์มีการเปลี่ยนแปลง

1.5 การศึกษาความเป็นไปได้ในการควบบริษัทระหว่างบริษัทฯ และบริษัท ทูรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) (“True”) และเรื่องที่เกี่ยวข้อง

เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2564 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ มีมติอนุมัติให้บริษัทฯ เข้าทำบันทึกความตกลงเบื้องต้นแบบไม่มีผลผูกพันกับ True เพื่อศึกษาความเป็นไปได้และพิจารณาเหตุผลและข้อกำหนดทางธุรกิจของการควบบริษัทที่อาจเกิดขึ้นระหว่างบริษัทฯ และ True (Amalgamation) และตกลงกำหนดเงื่อนไขของการควบบริษัทภายใต้กฎระเบียบและ/หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และที่ประชุม

คณะกรรมการบริษัทฯ ข้างต้นได้มีมติรับทราบถึงความประสงค์ของ เทเลนอร์ เอเชีย พัทธ์ี แอสทีดี (“Telenor Asia”) ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัทฯ ในการสนับสนุนการพิจารณาดำเนินการดังกล่าวของบริษัทฯ ทั้งนี้ บันทึกความตกลงเบื้องต้นดังกล่าวกำหนดถึงเงื่อนไขบังคับก่อนต่าง ๆ ของการควบบริษัท ซึ่งรวมถึง (แต่ไม่จำกัดเพียง) การทำการตรวจสอบกิจการของแต่ละฝ่ายแล้วเสร็จเป็นที่พอใจ การได้รับอนุมัติจากการควบบริษัทจากที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯและที่ประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ และ True ตลอดจนการดำเนินการให้เงื่อนไขอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องสำเร็จครบถ้วนตามที่ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯและที่ประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ และ True จะได้พิจารณากำหนดต่อไปในการพิจารณาอนุมัติการควบบริษัทและในการเข้าทำสัญญาควบรวมกิจการระหว่างบริษัทฯ และ True

ในการนี้ บริษัทฯ และ True ได้พิจารณากำหนดอัตราการจัดสรรหุ้น (Swap Ratio) สำหรับการจัดสรรหุ้นในบริษัทใหม่ที่เกิดจากการควบบริษัท (“บริษัทใหม่”) ให้แก่ผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ และผู้ถือหุ้นของ True ในอัตราส่วน 1 หุ้นเดิมในบริษัทฯ ต่อ 24.53775 หุ้นในบริษัทใหม่ และ 1 หุ้นเดิมใน True ต่อ 2.40072 หุ้นในบริษัทใหม่ โดยการจัดสรรหุ้นในบริษัทใหม่นี้จะเกิดขึ้นต่อเมื่อการดำเนินการต่างๆตามที่กล่าวในวรรคก่อน รวมถึงการดำเนินการตามขั้นตอนทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบบริษัทตามที่กำหนดไว้ใน พ.ร.บ. บริษัทมหาชนกฎหมาย และกฎเกณฑ์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องสำเร็จลงอย่างครบถ้วน รวมถึงแต่ไม่จำกัดเพียงการได้รับการอนุมัติหรือการยกเว้นจากหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้องตามที่กฎหมายกำหนด หรือเพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิและผลประโยชน์ของบริษัทฯในการดำเนินการนำหุ้นของบริษัทใหม่เข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตลอดจนการดำเนินการให้แล้วเสร็จตามเงื่อนไขต่าง ๆ ที่กำหนดไว้

นอกจากนี้ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ ยังได้มีมติรับทราบความประสงค์ของ บริษัท ซิทริน โกลบอล จำกัด (“Citrine Global” หรือ “ผู้ทำข้อเสนอซื้อ”) ซึ่งเป็นบริษัทร่วมทุน (Joint Venture Company) ระหว่าง Telenor Asia และ บริษัทเจริญโภคภัณฑ์โฮลดิ้ง จำกัด ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นของ True ที่จะทำข้อเสนอซื้อหลักทรัพย์ทั้งหมดของบริษัทฯโดยสมัครใจแบบมีเงื่อนไขก่อนการทำข้อเสนอซื้อ ในราคาเสนอซื้อหุ้นละ 47.76 บาท ซึ่งอาจมีการปรับเปลี่ยนตามเงื่อนไขของข้อเสนอซื้อหลักทรัพย์โดยสมัครใจแบบมีเงื่อนไข ทั้งนี้การทำข้อเสนอซื้อหลักทรัพย์โดยสมัครใจดังกล่าวจะเกิดขึ้นต่อเมื่อเงื่อนไขก่อนการทำข้อเสนอซื้อต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดได้ดำเนินการสำเร็จครบถ้วน

ในปัจจุบัน การดำเนินธุรกิจของกลุ่มบริษัทยังคงดำเนินการไปอย่างต่อเนื่องและเป็นอิสระจากคู่สัญญาจนกว่าการตกลงการดำเนินการและการปฏิบัติตามข้อกำหนดและเงื่อนไขก่อนการควบรวมและขั้นตอนตามกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจะแล้วเสร็จครบถ้วนสมบูรณ์ ซึ่งในปัจจุบันยังอยู่ระหว่างการดำเนินการ

2. เหนทที่ในการจัดทำงานงบการเงิน

2.1 งบการเงินนี้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่กำหนดในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 โดยแสดงรายการในงบการเงินตามข้อกำหนดในประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้าออกตามความในพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543

งบการเงินฉบับภาษาไทยเป็นงบการเงินฉบับที่บริษัทฯใช้เป็นทางการตามกฎหมาย งบการเงินฉบับภาษาอังกฤษแปลมาจากงบการเงินฉบับภาษาไทยนี้

งบการเงินนี้ได้จัดทำขึ้นโดยใช้เกณฑ์ราคาทุนเดิมเว้นแต่จะได้เปิดเผยเป็นอย่างอื่นในนโยบายการบัญชี

2.2 เหนทที่ในการจัดทํางบการเงินรวม

ก. งบการเงินรวมนี้ได้จัดทำขึ้นโดยรวมงบการเงินของบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) (“บริษัทฯ”) และบริษัทย่อย (ซึ่งต่อไปนี้เรียกว่า “บริษัทย่อย”) (รวมเรียกว่า “กลุ่มบริษัท”) ดังต่อไปนี้

ชื่อบริษัท	ลักษณะของธุรกิจ	จัดตั้งขึ้นในประเทศ	อัตราร้อยละที่ถือหุ้น	
บริษัทย่อยที่ถือหุ้นโดยบริษัทฯโดยตรง			2564 ร้อยละ	2563 ร้อยละ
บริษัท เวลด์โฟน ซ็อบ จำกัด	อยู่ระหว่างการแบ่งทรัพย์สินชำระแก่เจ้าหนี้	ไทย	100	100
บริษัท แทค พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด	บริหารสินทรัพย์	ไทย	100	100
บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด	ให้บริการโทรคมนาคม	ไทย	100	100
บริษัท ดีแทค บรอดแบนด์ จำกัด	อยู่ระหว่างการชำระบัญชี	ไทย	100	100
บริษัท เพย์สบาย จำกัด	เลิกกิจการและเสร็จการชำระบัญชี	ไทย	-	100
บริษัทย่อยที่ถือหุ้นโดยบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด				
บริษัท ดีแทค แอ็คเซลเรท จำกัด	ลงทุนและให้การสนับสนุนแก่บริษัท start-up ในการพัฒนาแอปพลิเคชันต่างๆ	ไทย	100	100
บริษัท ดีแทค ดิจิตอล มีเดีย จำกัด	อยู่ระหว่างการชำระบัญชี	ไทย	100	100
บริษัท เทเลแอสเสท จำกัด	ให้เช่าเครื่องมือและอุปกรณ์โทรคมนาคม	ไทย	100	100

ข. บริษัทฯ จะถือว่ามีการควบคุมกิจการที่เข้าไปลงทุนหรือบริษัทย่อยได้ หากบริษัทฯ มีสิทธิได้รับหรือมีส่วนได้เสียในผลตอบแทนของกิจการที่เข้าไปลงทุน และสามารถใช้อํานาจในการสั่งการกิจกรรมที่ส่งผลกระทบต่อมีนัยสำคัญต่อจำนวนเงินผลตอบแทนนั้นได้

ค. บริษัทฯ นำงบการเงินของบริษัทย่อยมารวมในการจัดทํางบการเงินรวมตั้งแต่วันที่บริษัทฯ มีอำนาจในการควบคุมบริษัทย่อยจนถึงวันที่บริษัทฯ สิ้นสุดการควบคุมบริษัทย่อยนั้น

ง. งบการเงินของบริษัทย่อยได้จัดทำขึ้นโดยใช้นโยบายการบัญชีที่สำคัญเช่นเดียวกันกับของบริษัทฯ

จ. ยอดคงค้างระหว่างกลุ่มบริษัท รายการค้าระหว่างกันที่มีสาระสำคัญของกลุ่มบริษัท ราคาตามบัญชีของเงินลงทุนในบริษัทย่อยในงบการเงินของบริษัทฯ กับส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทย่อยได้ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว

2.3 บริษัทฯจัดทํางบการเงินเฉพาะกิจการ โดยแสดงเงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมตามวิธี ราคาทุน

3. มาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่

3.1 มาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่ที่มีผลบังคับใช้ในปีปัจจุบัน

ในระหว่างปี กลุ่มบริษัทได้นำมาตรฐานการรายงานทางการเงินและการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุงจำนวนหลายฉบับ ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2564 มาถือปฏิบัติ มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวได้รับการปรับปรุงหรือจัดให้มีขึ้นเพื่อให้มีเนื้อหาเท่าเทียมกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ โดยส่วนใหญ่เป็นการอธิบายให้ชัดเจนเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติทางการบัญชีและการให้แนวปฏิบัติทางบัญชีกับผู้ใช้นาตรฐาน

การนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวมาถือปฏิบัตินี้ไม่มีผลกระทบอย่างเป็นสาระสำคัญต่องบการเงินของกลุ่มบริษัท

ทั้งนี้ ในระหว่างปี 2563 กลุ่มบริษัทได้นำข้อยกเว้นชั่วคราวเกี่ยวกับข้อกำหนดของการบัญชีป้องกันความเสี่ยงในบางเรื่องตามการปรับปรุงมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9 เรื่อง เครื่องมือทางการเงิน และมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 7 เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลเครื่องมือทางการเงินมาถือปฏิบัติก่อนวันที่มีผลบังคับใช้ (ซึ่งข้อยกเว้นชั่วคราวดังกล่าวมีผลบังคับใช้ในปีปัจจุบัน) สำหรับการป้องกันความเสี่ยงที่ได้รับผลกระทบจากการปฏิรูปอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงส่งผลให้กลุ่มบริษัทสามารถใช้การบัญชีป้องกันความเสี่ยงสำหรับความสัมพันธ์เหล่านั้นต่อไปได้ในช่วงเวลาที่มีความไม่แน่นอนเกี่ยวกับเวลาหรือจำนวนของกระแสเงินสดที่อ้างอิงกับอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงของรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยงหรือของเครื่องมือป้องกันความเสี่ยง

การนำข้อยกเว้นชั่วคราวดังกล่าวมาถือปฏิบัติก่อนวันที่มีผลบังคับใช้ดังกล่าวไม่มีผลกระทบอย่างเป็นสาระสำคัญต่องบการเงินของกลุ่มบริษัท

3.2 มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่จะมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2565

สภาวิชาชีพบัญชีได้ประกาศใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุงหลายฉบับ ซึ่งจะมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2565 มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวได้รับการปรับปรุงหรือจัดให้มีขึ้นเพื่อให้มีเนื้อหาเท่าเทียมกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ โดยส่วนใหญ่เป็นการอธิบายให้ชัดเจนเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติทางการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินบางฉบับ มีการให้ข้อผ่อนปรนในทางปฏิบัติหรือข้อยกเว้นชั่วคราวกับผู้ใช้งมาตรฐาน

ปัจจุบันฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทอยู่ระหว่างการประเมินแนวทางการดำเนินการและพิจารณาผลกระทบ ที่อาจมีต่องบการเงินในปีที่เริ่มนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวมาถือปฏิบัติ

4. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ

4.1 การรับรู้รายได้และค่าใช้จ่าย

รายได้รับล่วงหน้าจากการให้บริการโทรศัพท์ระบบเติมเงิน (Prepaid)

รายได้รับล่วงหน้าค่าบริการโทรศัพท์ระบบเติมเงินเป็นมูลค่าของค่าบริการโทรศัพท์ตามบัตรเติมเงินที่บริษัทฯ ได้ขายไปแล้ว โดยจะทยอยรับรู้เป็นรายได้เมื่อได้ให้บริการแล้ว หรือเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาการให้บริการตามที่ระบุในบัตรเติมเงินแล้วแต่ว่าอย่างไรจะเกิดขึ้นก่อน

รายได้รับล่วงหน้าจากการให้บริการโทรศัพท์ระบบจ่ายรายเดือน (Postpaid)

รายได้รับล่วงหน้าค่าบริการโทรศัพท์ระบบจ่ายรายเดือนเป็นมูลค่าของค่าบริการโทรศัพท์รายเดือน (monthly fee) ที่ลูกค้ายังใช้บริการไม่หมดและสามารถทยอยอดไปใช้ในงวดถัดไป

รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์

รายได้จากการให้บริการเสียง

รายได้จากการให้บริการเสียง รวมถึงการบริการโทรศัพท์ในประเทศ โทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศและการบริการข้ามแดนอัตโนมัติ ถือเป็นรายได้เมื่อได้ให้บริการแล้ว

รายได้จากการให้บริการส่งผ่านข้อมูลระหว่างประเทศและบริการอินเทอร์เน็ต

รายได้จากการให้บริการส่งผ่านข้อมูลระหว่างประเทศและบริการอินเทอร์เน็ตถือเป็นรายได้ตามเกณฑ์คงค้างตามระยะเวลาของการให้บริการและตามอัตราที่ตกลงร่วมกัน

ส่วนลดมักจะให้ในรูปแบบของส่วนลดเงินสด หรือในรูปแบบของสินค้าหรือบริการที่บริษัทฯ ส่งมอบให้โดยไม่คิดมูลค่า ส่วนลดดังกล่าวจะบันทึกอย่างมีระบบตลอดระยะเวลาที่ได้รับส่วนลด ส่วนลดเงินสดหรือสินค้าที่ส่งมอบให้โดยไม่คิดมูลค่าบันทึกเป็นส่วนหักจากรายได้

ในกรณีที่ให้ส่วนลดตามแผนที่กำหนดขึ้น เช่น แผนการส่งเสริมการขายเพื่อรักษากลุ่มลูกค้า (loyalty programs) หากบริษัทฯ มีประสบการณ์ในอดีตที่สามารถใช้อ้างอิงในการประมาณการส่วนลดอย่างน่าเชื่อถือได้ มูลค่าส่วนลดที่บันทึกต้องไม่เกินมูลค่าประมาณการที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจริง มูลค่าและระยะเวลาของส่วนลดมักต้องประมาณขึ้นโดยใช้เทคนิคการประมาณการ และมีการปรับผลต่างในงวดที่มีการเปลี่ยนแปลงการประมาณการหรือเมื่อทราบจำนวนที่เกิดขึ้นจริง

ต้นทุนในการได้มาซึ่งสัญญา

กลุ่มบริษัทบันทึกค่านายหน้าที่ยจ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งสัญญาที่ทำกับลูกค้าเป็นสินทรัพย์และตัดเป็นค่าใช้จ่ายอย่างเป็นระบบตามประมาณการระยะเวลาที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์จากลูกค้า ซึ่งพิจารณาจากประสบการณ์ในอดีตของกลุ่มบริษัทเกี่ยวกับอัตราการคงอยู่ของลูกค้า ตลอดจนสอดคล้องกับรูปแบบการรับรู้รายได้ตามสัญญา และจะบันทึกค่าเพื่อผลขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ เมื่อมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์สูงกว่าสิ่งตอบแทนที่จะได้รับหักด้วยต้นทุนที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ในกรณีที่ระยะเวลาของการตัดจำหน่ายสินทรัพย์ที่จะรับรู้สำหรับต้นทุนในการได้มาซึ่งสัญญามีระยะเวลาหนึ่งงวดหรือสั้นกว่า กิจการจะบันทึกต้นทุนในการได้มาซึ่งสัญญาดังกล่าวเป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดรายการ

รายได้และต้นทุนค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม

รายได้จากการเชื่อมต่อโครงข่ายซึ่งเป็นรายได้ที่กลุ่มบริษัทได้รับจากผู้รับใบอนุญาตรายอื่นซึ่งเกิดจากการเรียกเข้าจากโครงข่ายของผู้รับใบอนุญาตรายอื่นมายังโครงข่ายของบริษัทฯ โดยรับรู้รายได้ตามเกณฑ์คงค้างในอัตราเรียกเก็บที่ระบุไว้ในสัญญา

ต้นทุนค่าเชื่อมต่อโครงข่ายที่ต้องจ่ายให้กับผู้รับใบอนุญาตรายอื่นเป็นต้นทุนการให้บริการจากการเรียกออกผ่านโครงข่ายของกลุ่มบริษัทไปยังโครงข่ายของผู้รับใบอนุญาตรายอื่นรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายตามเกณฑ์คงค้างในอัตราเรียกเก็บที่ระบุไว้ในสัญญา

รายได้จากการขายเครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมาย

รายได้จากการขายสินค้ารับรู้เมื่อกลุ่มบริษัทได้โอนอำนาจควบคุมในสินค้าให้แก่ลูกค้าแล้ว รายได้จากการขายแสดงมูลค่าตามราคาในใบกำกับสินค้าโดยไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับสินค้าที่ได้ส่งมอบหลังจากหักส่วนลดแล้ว

ในกรณีที่มีการขายสินค้าพร้อมการให้บริการ (Multiple element arrangements) องค์ประกอบของรายได้จะปันส่วนตามสัดส่วนให้กับสินค้าที่ส่งมอบและภาระที่ต้องปฏิบัติในการให้บริการที่รวมอยู่ในสัญญาโดยให้มีความสัมพันธ์กับราคาขายแบบเอกเทศของสินค้าหรือบริการที่แตกต่างกันตามข้อผูกพันตามสัญญา

รายได้ที่รับรู้แล้วแต่ยังไม่ถึงกำหนดเรียกชำระตามสัญญาแสดงไว้เป็น “สินทรัพย์ที่เกิดจากสัญญา” ในงบแสดงฐานะการเงิน ซึ่งจะจัดประเภทเป็นลูกหนี้อื่นเมื่อกิจการมีสิทธิที่จะได้รับชำระโดยปราศจากเงื่อนไข

จำนวนเงินที่กิจการได้รับหรือมีสิทธิได้รับจากลูกค้าแต่ยังมีภาระที่ต้องปฏิบัติให้กับลูกค้าแสดงไว้เป็น “หนี้สินที่เกิดจากสัญญา” ในงบแสดงฐานะการเงิน ซึ่งจะรับรู้เป็นรายได้เมื่อได้ปฏิบัติตามภาระที่ระบุไว้ในสัญญาเสร็จสิ้น

รายได้จากการใช้โครงข่ายโทรคมนาคม

รายได้จากการใช้โครงข่ายโทรคมนาคมเป็นรายได้ที่บริษัทฯ ได้รับจากผู้รับใบอนุญาตรายอื่นซึ่งเกิดจากการใช้โครงข่ายโทรคมนาคมของกลุ่มบริษัท โดยรับรู้รายได้ตามเกณฑ์คงค้างในอัตราตามที่ระบุในสัญญา

รายได้จากการใช้โครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคม

รายได้จากการใช้โครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมเป็นรายได้ที่กลุ่มบริษัทได้รับจากผู้รับใบอนุญาตโทรศัพท์เคลื่อนที่รายอื่นซึ่งเกิดจากการอนุญาตให้ใช้โครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมของกลุ่มบริษัท โดยกลุ่มบริษัทรับรู้รายได้ตามเกณฑ์คงค้างในอัตราตามที่ระบุในสัญญา

รายได้จากการดำเนินงานอื่น

กิจการรับรู้รายได้จากการดำเนินงานอื่น เมื่อกิจการจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจจากผลสำเร็จของรายการนั้น รายได้แสดงไว้โดยไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม

ดอกเบี้ยรับ

รายได้ดอกเบี้ยรับรู้ตามเกณฑ์คงค้างด้วยวิธีดอกเบี้ยที่แท้จริง โดยจะนำมูลค่าตามบัญชีขั้นต้นของสินทรัพย์ทางการเงินมาคูณกับอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง ยกเว้นสินทรัพย์ทางการเงินที่เกิดการด้อยค่าด้านเครดิตในภายหลัง ที่จะนำมูลค่าตามบัญชีสุทธิของสินทรัพย์ทางการเงิน (สุทธิจากค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น) มาคูณกับอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง

เงินปันผลรับ

เงินปันผลรับถือเป็นรายได้เมื่อบริษัทฯ มีสิทธิในการรับเงินปันผล

ต้นทุนทางการเงิน

ต้นทุนทางการเงินจากหนี้สินทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่ายคำนวณโดยใช้วิธีดอกเบี้ยที่แท้จริงและรับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

4.2 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดหมายถึง เงินสดและเงินฝากธนาคาร และเงินลงทุนระยะสั้นที่มีสภาพคล่องสูง ซึ่งถึงกำหนดจ่ายคืนภายในระยะเวลาไม่เกิน 3 เดือนนับจากวันที่ได้มา และไม่มีข้อจำกัดในการเบิกใช้

4.3 สินค้าคงเหลือ

สินค้าคงเหลือเป็นสินค้าสำเร็จรูปซึ่งแสดงมูลค่าตามราคาทุน (ตามวิธีต้นทุนถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก) หรือมูลค่าสุทธิที่คาดว่าจะได้รับแล้วแต่อย่างใดจะต่ำกว่า

4.4 เงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วม

- ก. เงินลงทุนในบริษัทร่วมที่แสดงอยู่ในงบการเงินรวมแสดงมูลค่าตามวิธีส่วนได้เสีย
- ข. เงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมที่แสดงอยู่ในงบการเงินเฉพาะกิจการแสดงมูลค่าตามวิธีราคาทุนสุทธิจากค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)

4.5 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์/ค่าเสื่อมราคา

ที่ดินแสดงมูลค่าตามราคาทุน อาคารและอุปกรณ์แสดงมูลค่าตามราคาทุนหลังหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์ (ถ้ามี) ราคาทุนดังกล่าวประกอบด้วย ราคาซื้อและต้นทุนที่เกี่ยวข้องอื่นเพื่อให้สินทรัพย์อยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้งานได้ ต้นทุนในการต่อเติมหรือปรับปรุงถือเป็นราคาทุนของสินทรัพย์ ค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมถือเป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของการบำรุงรักษาต้นทุน

ค่าเสื่อมราคาของอาคารและอุปกรณ์คำนวณจากราคาทุนของสินทรัพย์โดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณของสินทรัพย์ดังต่อไปนี้

อาคารและส่วนปรับปรุงสำนักงาน	5 - 20 ปี
ส่วนปรับปรุง	5 - 12 ปี
อุปกรณ์ใช้ในการดำเนินงานเพื่อการให้บริการโทรคมนาคมเคลื่อนที่	3 - 15 ปี
ส่วนปรับปรุงอาคารสถานีรับส่งสัญญาณ	20 ปี
เครื่องตกแต่ง ติดตั้งและเครื่องใช้สำนักงาน	5 ปี
เครื่องมือและอุปกรณ์	3 ปี และ 5 ปี
อุปกรณ์สื่อสารและอุปกรณ์สื่อสาร	2 - 5 ปี
สินทรัพย์ถาวรอื่น	5 ปี

ค่าเสื่อมราคารวมอยู่ในการคำนวณผลการดำเนินงาน

ไม่มีการคิดค่าเสื่อมราคาสำหรับที่ดิน อาคารระหว่างก่อสร้าง งานระหว่างก่อสร้างและอุปกรณ์ระหว่างติดตั้ง

กลุ่มบริษัทตัดรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ออกจากบัญชี เมื่อจำหน่ายสินทรัพย์หรือคาดว่าจะไม่ได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจากการใช้หรือการจำหน่ายสินทรัพย์ รายการผลกำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์ (ผลต่างระหว่างสิ่งตอบแทนสุทธิที่ได้รับจากการจำหน่ายสินทรัพย์กับมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น) จะรับรู้ในส่วนของการกำไรหรือขาดทุนเมื่อกกลุ่มบริษัทตัดรายการสินทรัพย์นั้นออกจากบัญชี

4.6 ต้นทุนการกู้ยืม

ต้นทุนการกู้ยืมของเงินกู้ที่ใช้ในการได้มา การก่อสร้าง หรือ การผลิตสินทรัพย์ที่ต้องใช้ระยะเวลานานในการทำให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้หรือขาย ได้ถูกนำไปรวมเป็นราคาทุนของสินทรัพย์จนกว่าสินทรัพย์นั้นจะอยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้ได้ตามที่มุ่งประสงค์ ส่วนต้นทุนการกู้ยืมอื่นถือเป็นค่าใช้จ่ายในงวดที่เกิดรายการ ต้นทุนการกู้ยืมประกอบด้วยดอกเบี้ยและต้นทุนอื่นที่เกิดขึ้นจากการกู้ยืมนั้น

4.7 สัญญาเช่า

ณ วันเริ่มต้นของสัญญาเช่า กลุ่มบริษัทจะประเมินว่าสัญญาเป็นสัญญาเช่าหรือประกอบด้วยสัญญาเช่าหรือไม่ โดยสัญญาจะเป็นสัญญาเช่าหรือประกอบด้วยสัญญาเช่าถ้าสัญญานั้นมีการให้สิทธิในการควบคุมการใช้สินทรัพย์ที่ระบุได้สำหรับช่วงเวลาหนึ่งเพื่อการแลกเปลี่ยนกับสิ่งตอบแทน

กลุ่มบริษัทประเมินอายุสัญญาเช่าตามระยะเวลาที่บอกเลิกไม่ได้ที่ระบุในสัญญาเช่าหรือตามระยะเวลาที่เหล้อยู่ของสัญญาเช่าที่มีผลอยู่ โดยรวมระยะเวลาตามสิทธิเลือกในการขยายอายุสัญญาเช่าหากมีความแน่นอนอย่างสมเหตุสมผลที่จะใช้สิทธิเลือกนั้นและระยะเวลาตามสิทธิเลือกในการยกเลิกสัญญาเช่า หากมีความแน่นอนอย่างสมเหตุสมผลที่จะไม่ใช้สิทธิเลือกนั้น ทั้งนี้พิจารณาถึงผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงในเทคโนโลยี และ/หรือ การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการต่ออายุของสัญญาเช่าดังกล่าว เป็นต้น

4.7.1 กลุ่มบริษัทในฐานะผู้เช่า

กลุ่มบริษัทใช้วิธีการบัญชีเดียวสำหรับการรับรู้รายการและการวัดมูลค่าสัญญาเช่าทุกสัญญา เว้นแต่สัญญาเช่าระยะสั้น และสัญญาเช่าที่สินทรัพย์อ้างอิงมีมูลค่าต่ำ ณ วันที่สัญญาเช่าเริ่มมีผล (วันที่สินทรัพย์อ้างอิงพร้อมใช้งาน) กลุ่มบริษัทบันทึกสินทรัพย์สิทธิการใช้ซึ่งแสดงสิทธิในการใช้สินทรัพย์อ้างอิงและหนี้สินตามสัญญาเช่าตามการจ่ายชำระตามสัญญาเช่า

ก. สินทรัพย์สิทธิการใช้

สินทรัพย์สิทธิการใช้วัดมูลค่าด้วยราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสม ผลขาดทุนจากการด้อยค่าสะสม และปรับปรุงด้วยการวัดมูลค่าของหนี้สินตามสัญญาเช่าใหม่ ราคาทุนของสินทรัพย์สิทธิการใช้ประกอบด้วยจำนวนเงินของหนี้สินตามสัญญาเช่าจากการรับรู้เริ่มแรก ต้นทุนทางตรงเริ่มแรกที่เกิดขึ้น จำนวนเงินที่จ่ายชำระตามสัญญาเช่า ณ วันที่สัญญาเช่าเริ่มมีผลหรือก่อนวันที่สัญญาเช่าเริ่มมีผล และหักด้วยสิ่งจูงใจตามสัญญาเช่าที่ได้รับ

ราคาทุนของสินทรัพย์สิทธิการใช้รวมถึงประมาณการต้นทุนที่จะเกิดขึ้นสำหรับผู้เช่าในการรื้อและขนย้ายสินทรัพย์อ้างอิง การบูรณะสถานที่ตั้งของสินทรัพย์อ้างอิงหรือการบูรณะสินทรัพย์อ้างอิงให้อยู่ในสภาพตามที่กำหนดไว้ในข้อตกลงและเงื่อนไขของสัญญาเช่า

ค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์สิทธิการใช้คำนวณจากราคาทุนของสินทรัพย์โดยวิธีเส้นตรงตามอายุของสัญญาเช่าหรืออายุการให้ประโยชน์โดยประมาณของสินทรัพย์สิทธิการใช้แต่ละประเภทแล้วแต่ระยะเวลาใดจะสั้นกว่า ดังนี้

ที่ดินที่ตั้งเสาโทรคมนาคม	3 ปี บวกอายุของสัญญาที่มีความแน่นอนอย่างสมเหตุสมผลที่จะใช้สิทธิเลือกในการขยายอายุสัญญา
พื้นที่เสาสถานีรับส่งสัญญาณภายใต้สัญญากับ กสท (ปัจจุบันคือ “เอ็นที”)	8 ปี หรือระยะเวลาที่เหลือของสัญญา
อาคารสำนักงาน	3 ปี
สำนักงานบริการลูกค้า	3 ปี บวกอายุของสัญญาที่มีความแน่นอนอย่างสมเหตุสมผลที่จะใช้สิทธิเลือกในการขยายอายุสัญญา
ยานพาหนะ	2 - 3 ปี
พื้นที่เสาสถานีรับส่งสัญญาณภายใต้โครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมและโครงข่ายโทรคมนาคม	3 ปี บวกอายุของสัญญาที่มีความแน่นอนอย่างสมเหตุสมผลที่จะใช้สิทธิเลือกในการขยายอายุสัญญา

ข. สินทรัพย์สิทธิการใช้ - ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่

สินทรัพย์สิทธิการใช้ - ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่สำหรับกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากลย่าน 700 MHz 900 MHz 1800 MHz 2.1 GHz และ 26.0 GHz บันทึกโดยวัดมูลค่าเทียบเท่าเงินสดตามมูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินที่จะจ่ายชำระ ผลต่างระหว่างจำนวนเงินที่ต้องจ่ายชำระกับมูลค่าเทียบเท่าเงินสดบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายทางการเงินตามระยะเวลาการชำระค่าธรรมเนียมการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่

ค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์สิทธิการใช้ - ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ฯ คำนวณจากราคาทุนของสินทรัพย์โดยวิธีเส้นตรงตามอายุของใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ฯ

ค. หนี้สินตามสัญญาเช่า

หนี้สินตามสัญญาเช่าวัดมูลค่าด้วยมูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่าตลอดอายุสัญญาเช่า จำนวนเงินที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่าประกอบด้วยค่าเช่าคงที่หักด้วยสิ่งจูงใจตามสัญญาเช่า จำนวนเงินที่คาดว่าจะจ่ายภายใต้การรับประกันมูลค่าคงเหลือ รวมถึงราคาใช้สิทธิของสิทธิเลือกซื้อซึ่งมีความแน่นอนอย่างสมเหตุสมผลที่กลุ่มบริษัทจะใช้สิทธินั้น และการจ่ายค่าปรับเพื่อการยกเลิกสัญญาเช่า หากข้อกำหนดของสัญญาเช่าแสดงให้เห็นว่ากลุ่มบริษัทจะใช้สิทธิในการยกเลิกสัญญาเช่า กลุ่มบริษัทบันทึกค่าเช่าผันแปรที่ไม่ขึ้นอยู่กับดัชนีหรืออัตราเป็นค่าใช้จ่ายในงวดที่เหตุการณ์หรือเงื่อนไขซึ่งเกี่ยวข้องกับการจ่ายชำระนั้นได้เกิดขึ้น

กลุ่มบริษัทคิดลดมูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่าโดยใช้อัตราดอกเบี้ยการกู้ยืมส่วนเพิ่ม ณ วันที่สัญญาเช่ามีผล หากอัตราดอกเบี้ยตามบัญชีของหนี้สินสัญญาเช่านั้นไม่สามารถกำหนดได้ ทั้งนี้อัตราดอกเบี้ยการกู้ยืมส่วนเพิ่มอ้างอิงจากอัตราผลตอบแทนของพันธบัตรรัฐบาลปรับด้วยค่าความเสี่ยงที่เหมาะสมตามระยะเวลาของสัญญาเช่านั้น หลังจากวันที่สัญญาเช่าเริ่มมีผลมูลค่าตามบัญชีของหนี้สินตามสัญญาเช่าจะเพิ่มขึ้นจากดอกเบี้ยของหนี้สินตามสัญญาเช่า และลดลงจากการจ่ายชำระหนี้สินตามสัญญาเช่า นอกจากนี้ มูลค่าตามบัญชีของหนี้สินตามสัญญาเช่าจะถูกจัดมูลค่าใหม่เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงอายุสัญญาเช่า การเปลี่ยนแปลงการจ่ายชำระตามสัญญาเช่า หรือการเปลี่ยนแปลงในการประเมินสิทธิเลือกซื้อสินทรัพย์อ้างอิง

ง. สัญญาเช่าระยะสั้นและสัญญาเช่าซึ่งสินทรัพย์อ้างอิงมีมูลค่าต่ำ

สัญญาเช่าที่มีอายุสัญญาเช่า 12 เดือนหรือน้อยกว่า นับตั้งแต่วันที่สัญญาเช่าเริ่มมีผล หรือสัญญาเช่าซึ่งสินทรัพย์อ้างอิงมีมูลค่าต่ำ จะบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายตามวิธีเส้นตรงตลอดอายุสัญญาเช่า

จ. รายการขายและเช่ากลับคืน

กลุ่มบริษัทวัดมูลค่าสินทรัพย์สิทธิการใช้ที่เกิดจากการเช่ากลับคืนตามสัดส่วนของมูลค่าตามบัญชีเดิมของสินทรัพย์ที่เกี่ยวข้องกับสิทธิในการใช้สินทรัพย์ที่ยังคงอยู่กับกลุ่มบริษัท โดยกลุ่มบริษัทจะรับรู้เฉพาะจำนวนเงินของผลกำไรหรือขาดทุนที่เกี่ยวข้องกับสิทธิที่โอนไปยังผู้ให้เช่า

หากมูลค่ายุติธรรมของสิ่งตอบแทนสำหรับการขายสินทรัพย์ต่ำกว่ามูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ กลุ่มบริษัทจะปรับปรุงส่วนต่างโดยถือเป็นการจ่ายล่วงหน้าของการจ่ายชำระตามสัญญาเช่าเพื่อวัดมูลค่าจำนวนเงินที่ได้รับจากการขายให้เป็นมูลค่ายุติธรรม

4.7.2 กลุ่มบริษัทในฐานะผู้ให้เช่า

กรณีสัญญาเช่าเงินทุน

สัญญาเช่าที่ความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ได้โอนไปให้กับผู้เช่าถือเป็นสัญญาเช่าเงินทุน ณ วันที่สัญญาเช่าเริ่มมีผล กลุ่มบริษัทบันทึกสินทรัพย์ภายใต้สัญญาเช่าเงินทุนเป็นลูกหนี้ด้วยจำนวนที่เท่ากับเงินลงทุนสุทธิตามสัญญาเช่า กล่าวคือ ผลรวมของมูลค่าปัจจุบันสุทธิของจำนวนเงินที่จะได้รับตามสัญญาเช่าและมูลค่าคงเหลือของสินทรัพย์อ้างอิงที่ไม่ได้รับการประกัน หลังจากนั้นจะรับรู้รายได้ทางการเงินตลอดอายุสัญญาเช่าในรูปแบบที่สะท้อนถึงอัตราผลตอบแทนรายงวดคงที่ของเงินลงทุนสุทธิตามสัญญาเช่า

กรณีสัญญาเช่าดำเนินงาน

สัญญาเช่าที่ความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ไม่ได้โอนไปให้กับผู้เช่าถือเป็นสัญญาเช่าดำเนินงาน กลุ่มบริษัทบันทึกจำนวนเงินที่ได้รับตามสัญญาเช่าดำเนินงานเป็นรายได้ในส่วนของการกำไรหรือขาดทุนตามวิธีเส้นตรงตลอดอายุของสัญญาเช่า ต้นทุนทางตรงเริ่มแรกที่เกิดขึ้นจากการได้มาซึ่งสัญญาเช่าดำเนินงานรวมในมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์อ้างอิงและรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายตลอดอายุสัญญาเช่า โดยใช้เกณฑ์เดียวกันกับรายได้จากสัญญาเช่า

สัญญาเช่าช่วง

ในกรณีที่กลุ่มบริษัทนำสินทรัพย์อ้างอิงไปให้บุคคลที่สามารถเช่าอีกทอดหนึ่งและสัญญาเช่าหลักระหว่างผู้ให้เช่าหลักและกลุ่มบริษัทยังคงมีผลใช้บังคับอยู่ถือเป็นการเช่าช่วง กลุ่มบริษัทในฐานะผู้ให้เช่าช่วงจะต้องจัดประเภทสัญญาเช่าช่วงเป็นสัญญาเช่าเงินทุนหรือสัญญาเช่าดำเนินงาน โดยอ้างอิงถึงสินทรัพย์สิทธิการใช้อันเกิดจากสัญญาเช่าหลัก แทนที่จะอ้างอิงถึงสินทรัพย์อ้างอิงที่เป็นสินทรัพย์หลักของสัญญาเช่า

ทั้งนี้ ในกรณีที่มีการทำสัญญาตั้งแต่ 2 สัญญาขึ้นไปในเวลาเดียวกันหรือใกล้เคียงกันกับคู่สัญญาเดียวกัน ซึ่งสัญญาเหล่านั้นประกอบด้วยสัญญาเช่าและมีการต่อรองร่วมกันด้วยวัตถุประสงค์เชิงพาณิชย์โดยรวม กลุ่มบริษัทจะรวมสัญญาเหล่านั้นในการพิจารณาและปฏิบัติกับสัญญาเหล่านั้นเป็นสัญญาหนึ่งเดียว

4.8 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน และค่าตัดจำหน่าย

กลุ่มบริษัทบันทึกต้นทุนเริ่มแรกของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่ได้มาจากการรวมธุรกิจตามมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ ณ วันที่ซื้อธุรกิจ ส่วนสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่ได้มาจากการอื่น บริษัทจะบันทึกต้นทุนเริ่มแรกของสินทรัพย์นั้นตามราคาทุน

ภายหลังการรับรู้รายการเริ่มแรก สินทรัพย์ไม่มีตัวตนแสดงมูลค่าตามราคาทุนหักค่าตัดจำหน่ายสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่าสะสม (ถ้ามี) ของสินทรัพย์นั้น

กลุ่มบริษัทตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่มีอายุการให้ประโยชน์จำกัดโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจของสินทรัพย์นั้น และจะประเมินการด้อยค่าของสินทรัพย์ดังกล่าวเมื่อมีข้อบ่งชี้ว่าสินทรัพย์นั้นเกิดการด้อยค่า กลุ่มบริษัทจะทบทวนระยะเวลาการตัดจำหน่ายและวิธีการตัดจำหน่ายของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนดังกล่าวทุกสิ้นปีเป็นอย่างน้อย ค่าตัดจำหน่ายรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของการกำไรหรือขาดทุน

ค่าตัดจำหน่ายของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนคำนวณจากราคาทุนของสินทรัพย์โดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์จำกัดของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนแต่ละประเภท

4.9 รายการธุรกิจกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันกับบริษัทฯ หมายถึง บุคคลหรือกิจการที่มีอำนาจควบคุมบริษัทฯ หรือถูกบริษัทฯ ควบคุม ไม่ว่าจะเป็นโดยทางตรงหรือทางอ้อม หรืออยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกันกับบริษัทฯ

นอกจากนี้บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันยังหมายรวมถึงบริษัทร่วมและบุคคลที่มีสิทธิออกเสียงโดยทางตรงหรือทางอ้อมซึ่งทำให้มีอิทธิพลอย่างเป็นสาระสำคัญต่อบริษัทฯ ผู้บริหารสำคัญ กรรมการหรือพนักงานของบริษัทฯ ที่มีอำนาจในการวางแผนและควบคุมการดำเนินงานของบริษัทฯ

4.10 การด้อยค่าของสินทรัพย์ที่ไม่ใช้สินทรัพย์ทางการเงิน

ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน กลุ่มบริษัทจะทำการประเมินการด้อยค่าของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ สินทรัพย์สิทธิการใช้ - ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ สินทรัพย์สิทธิการใช้อื่นที่เกี่ยวข้อง หรือสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนอื่นของกลุ่มบริษัทหากมีข้อบ่งชี้ว่าสินทรัพย์ดังกล่าวอาจด้อยค่า กลุ่มบริษัทรับรู้ขาดทุนจากการด้อยค่าเมื่อมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์มีมูลค่าต่ำกว่ามูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น ทั้งนี้มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนหมายถึงมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขายของสินทรัพย์หรือมูลค่าจากการใช้สินทรัพย์แล้วแต่ราคาใดจะสูงกว่าในการประเมินมูลค่าจากการใช้สินทรัพย์ กลุ่มบริษัทประมาณการกระแสเงินสดในอนาคตที่กิจการคาดว่าจะได้รับจากสินทรัพย์และคำนวณคิดลดเป็นมูลค่าปัจจุบันโดยใช้อัตราคิดลดก่อนภาษีที่สะท้อนถึงการประเมินความเสี่ยงในสภาพตลาดปัจจุบันของเงินสดตามระยะเวลาและความเสี่ยงซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของสินทรัพย์ที่กำลังพิจารณาอยู่ ในการประเมินมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขาย กลุ่มบริษัทใช้แบบจำลองการประเมิน

มูลค่าที่ดีที่สุดซึ่งเหมาะสมกับสินทรัพย์ ซึ่งสะท้อนถึงจำนวนเงินที่กิจการสามารถจะได้นมาจากการจำหน่ายสินทรัพย์หักด้วยต้นทุนในการจำหน่าย โดยการจำหน่ายนั้น ผู้ซื้อและผู้ขายมีความรอบรู้และเต็มใจในการแลกเปลี่ยนและสามารถต่อรองราคากันได้อย่างเป็นอิสระในลักษณะของผู้ที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกัน

กลุ่มบริษัทจะรับรู้รายการผลขาดทุนจากการด้อยค่าในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

หากในการประเมินการด้อยค่าของสินทรัพย์ มีข้อบ่งชี้ที่แสดงให้เห็นว่าผลขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ที่รับรู้ในงวดก่อนได้หมดไปหรือลดลง กลุ่มบริษัทจะประมาณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์นั้น และจะกลับรายการผลขาดทุนจากการด้อยค่าที่รับรู้ในงวดก่อนก็ต่อเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงประมาณการที่ใช้กำหนดมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนภายหลังจากการรับรู้ผลขาดทุนจากการด้อยค่าครั้งล่าสุด โดยมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ที่เพิ่มขึ้นจากการกลับรายการผลขาดทุนจากการด้อยค่าต้องไม่สูงกว่ามูลค่าตามบัญชีที่ควรจะเป็นหากกิจการไม่เคยรับรู้ผลขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ในงวดก่อนๆ กลุ่มบริษัทจะบันทึกกลับรายการผลขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์โดยรับรู้ไปยังส่วนของกำไรหรือขาดทุนทันที

4.11 ภาษีเงินได้
ภาษีเงินได้ประกอบด้วยภาษีเงินได้ปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

ภาษีเงินได้ปัจจุบัน
กลุ่มบริษัทบันทึกภาษีเงินได้ปัจจุบันตามจำนวนที่คาดว่าจะจ่ายให้กับหน่วยงานจัดเก็บภาษีของรัฐ โดยคำนวณจากกำไรทางภาษีตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎหมายภาษีอากร

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี
กลุ่มบริษัทบันทึกภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีของผลแตกต่างชั่วคราวระหว่างราคาตามบัญชีของสินทรัพย์และหนี้สิน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานกับฐานภาษีของสินทรัพย์และหนี้สินที่เกี่ยวข้องนั้น โดยใช้อัตราภาษีที่มีผลบังคับใช้ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

กลุ่มบริษัทรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีของผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีทุกรายการ แต่รับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษี รวมทั้งผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ในจำนวนเท่าที่มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่กลุ่มบริษัทจะมีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่จะใช้ประโยชน์จากผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีและผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้นั้น

กลุ่มบริษัทจะทบทวนมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ณ ทุกสิ้นรอบระยะเวลารายงานและจะทำการปรับลดมูลค่าตามบัญชีดังกล่าว หากมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่ากลุ่มบริษัทจะไม่มีกำไรทางภาษีเพียงพอต่อการนำสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีทั้งหมดหรือบางส่วนมาใช้ประโยชน์

กลุ่มบริษัทจะบันทึกภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีโดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นหากภาษีที่เกิดขึ้นเกี่ยวข้องกับรายการที่ได้บันทึกโดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้น

4.12 ผลประโยชน์พนักงาน
ผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงาน
กลุ่มบริษัทรับรู้ เงินเดือน ค่าจ้าง โบนัส และเงินสมทบกองทุนประกันสังคมเป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดรายการ

ผลประโยชน์หลังจากออกจากงานของพนักงาน
โครงการสมทบเงิน
กลุ่มบริษัทและพนักงานได้ร่วมกันจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ซึ่งประกอบด้วยเงินที่พนักงานจ่ายสะสมและเงินที่กลุ่มบริษัทจ่ายสมทบให้เป็นรายเดือน สินทรัพย์ของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพได้แยกออกจากสินทรัพย์ของกลุ่มบริษัท เงินที่กลุ่มบริษัทจ่ายสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในปีที่เกิดรายการ

โครงการผลประโยชน์หลังจากออกจากงาน
กลุ่มบริษัทมีภาระสำหรับเงินชดเชยที่ต้องจ่ายให้แก่พนักงานเมื่อออกจากงานตามกฎหมายแรงงาน ซึ่งกลุ่มบริษัทถือว่าเงินชดเชยดังกล่าวเป็นโครงการผลประโยชน์หลังจากออกจากงานสำหรับพนักงาน

กลุ่มบริษัทคำนวณหนี้สินตามโครงการผลประโยชน์หลังจากออกจากงานของพนักงาน โดยใช้วิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ (Projected Unit Credit Method) โดยผู้เชี่ยวชาญอิสระได้ทำการประเมินภาระผูกพันดังกล่าวตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย

ผลกำไรหรือขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย (Actuarial gains and losses) สำหรับโครงการผลประโยชน์หลังจากออกจากงานของพนักงานจะรับรู้ทันทีในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

ต้นทุนบริการในอดีตจะถูกรับรู้ทั้งจำนวนในกำไรหรือขาดทุนทันทีที่มีการแก้ไขโครงการหรือลดขนาดโครงการ หรือเมื่อกิจการรับรู้ต้นทุนการปรับโครงสร้างที่เกี่ยวข้อง

4.13 เงินตราต่างประเทศ
กลุ่มบริษัทแสดงงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการเป็นสกุลเงินบาท ซึ่งเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานของกลุ่มบริษัท

รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศแปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่ที่เกิดรายการ สินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นตัวเงินซึ่งอยู่ในสกุลเงินตราต่างประเทศได้แปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน กำไรและขาดทุนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงในอัตราแลกเปลี่ยนได้รวมอยู่ในการคำนวณผลการดำเนินงาน

4.14 ประมาณการหนี้สิน
กลุ่มบริษัทจะบันทึกประมาณการหนี้สินไว้ในบัญชีเมื่อภาระผูกพันซึ่งเป็นผลมาจากเหตุการณ์ในอดีตได้เกิดขึ้นแล้วและมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนว่ากลุ่มบริษัทจะเสียทรัพยากรเชิงเศรษฐกิจไปเพื่อ ปลดปล่อยภาระผูกพันนั้น และกลุ่มบริษัทสามารถประมาณมูลค่าภาระผูกพันนั้นได้อย่างน่าเชื่อถือ

4.15 เครื่องมือทางการเงิน
กลุ่มบริษัทรับรู้รายการเมื่อเริ่มแรกของสินทรัพย์ทางการเงินด้วยมูลค่ายุติธรรม และบวกด้วยต้นทุนการทำรายการเฉพาะในกรณีที่เป็นสินทรัพย์ทางการเงินที่ไม่ได้วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน อย่างไรก็ตามสำหรับลูกหนี้การค้าที่ไม่มีองค์ประกอบเกี่ยวกับการจัดหาเงินที่มีนัยสำคัญ กลุ่มบริษัทจะรับรู้สินทรัพย์ทางการเงินดังกล่าวด้วยราคาของรายการ ตามที่กล่าวไว้ในนโยบายการบัญชีเรื่องการรับรู้รายได้

การจัดประเภทรายการและการวัดมูลค่าของสินทรัพย์ทางการเงิน

กลุ่มบริษัทจัดประเภทสินทรัพย์ทางการเงิน ณ วันที่รับรู้รายการเริ่มแรก เป็นสินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าในภายหลังด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าในภายหลังด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน เบ็ดเสร็จอื่น และสินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าในภายหลังด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน โดยพิจารณาจากแผนธุรกิจของกิจการในการจัดการสินทรัพย์ทางการเงิน และลักษณะของกระแสเงินสดตามสัญญาของสินทรัพย์ทางการเงิน

สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย

กลุ่มบริษัทวัดมูลค่าสินทรัพย์ทางการเงินด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย เมื่อกลุ่มบริษัทถือครองสินทรัพย์ทางการเงินนั้นเพื่อรับกระแสเงินสดตามสัญญา และเงื่อนไขตามสัญญาของสินทรัพย์ทางการเงินก่อให้เกิดกระแสเงินสดที่เป็นการรับชำระเพียงเงินต้นและดอกเบี้ยจากยอดคงเหลือของเงินต้นในวันที่ระบุไว้เท่านั้น

สินทรัพย์ทางการเงินดังกล่าววัดมูลค่าในภายหลังโดยใช้วิธีดอกเบี้ยที่แท้จริงและต้องมีการประเมินการด้อยค่า ทั้งนี้ ผลกำไรและขาดทุนที่เกิดขึ้นจากการตัดรายการเปลี่ยนแปลง หรือการด้อยค่าของสินทรัพย์ดังกล่าวจะรับรู้ในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน

สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน จะแสดงในงบแสดงฐานะการเงินด้วยมูลค่ายุติธรรม โดยรับรู้การเปลี่ยนแปลงสุทธิของมูลค่ายุติธรรมซึ่งรวมถึงดอกเบี้ยรับในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

ทั้งนี้ สินทรัพย์ทางการเงินดังกล่าว หมายความว่ารวมถึงตราสารอนุพันธ์ เงินลงทุนในหลักทรัพย์ที่ถือไว้ เพื่อค่าเงินลงทุนในตราสารทุนซึ่งกลุ่มบริษัทไม่ได้เลือกจัดประเภทให้วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น และสินทรัพย์ทางการเงินที่มีกระแสเงินสดที่ไม่ได้รับชำระเพียงเงินต้นและดอกเบี้ย

เงินปันผลรับจากเงินลงทุนในตราสารทุนของบริษัทจดทะเบียนถือเป็นรายได้อื่นในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

การจัดประเภทรายการและการวัดมูลค่าของหนี้สินทางการเงิน

ยกเว้นหนี้สินตราสารอนุพันธ์ กลุ่มบริษัทรับรู้รายการเมื่อเริ่มแรกสำหรับหนี้สินทางการเงินด้วยมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนการทำรายการ และจัดประเภทหนี้สินทางการเงินเป็นหนี้สินทางการเงินที่วัดมูลค่า ในภายหลังด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย โดยใช้วิธีดอกเบี้ยที่แท้จริง ทั้งนี้ ผลกำไรและขาดทุนที่เกิดขึ้นจากการตัดรายการหนี้สินทางการเงินและการตัดจำหน่ายตามวิธีดอกเบี้ยที่แท้จริงจะรับรู้ในส่วนของกำไรหรือขาดทุน โดยการคำนวณมูลค่าราคาทุนตัดจำหน่ายคำนึงถึงค่าธรรมเนียมหรือต้นทุนที่ถือเป็นส่วนหนึ่งของอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงนั้นด้วย ทั้งนี้ ค่าตัดจำหน่ายตามวิธีดอกเบี้ยที่แท้จริงแสดงเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนทางการเงินในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

กลุ่มบริษัทอาจเลือกวัดมูลค่าหนี้สินทางการเงินด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน เพื่อเป็นการขจัดหรือลดความไม่สอดคล้องของการรับรู้รายการอย่างมีนัยสำคัญ

การรับรู้และการตัดรายการของเครื่องมือทางการเงิน

กลุ่มบริษัทรับรู้หรือตัดรายการสินทรัพย์ทางการเงินในวันที่เข้าทำรายการ ซึ่งเป็นวันที่กลุ่มบริษัทมีข้อผูกมัดที่จะซื้อหรือขายสินทรัพย์นั้นสำหรับการซื้อหรือการขายสินทรัพย์ทางการเงินตามปกติ

สินทรัพย์ทางการเงินจะถูกตัดรายการออกจากบัญชี เมื่อสิทธิที่จะได้รับกระแสเงินสดของสินทรัพย์นั้นได้สิ้นสุดลง หรือได้มีการโอนสิทธิที่จะได้รับกระแสเงินสดของสินทรัพย์นั้นรวมถึงได้มีการโอนความเสี่ยงและผลตอบแทนเกือบทั้งหมดของสินทรัพย์นั้น หรือมีการโอนการควบคุมในสินทรัพย์นั้น

กลุ่มบริษัทตัดรายการหนี้สินทางการเงินก็ต่อเมื่อได้มีการปฏิบัติตามภาระผูกพันของหนี้สินนั้นแล้ว มีการยกเลิกภาระผูกพันนั้น หรือมีการสิ้นสุดลงของภาระผูกพันนั้น ในกรณีที่มีการเปลี่ยนหนี้สินทางการเงินที่มีอยู่ให้เป็นหนี้สินใหม่จากผู้ให้กูรายเดียวกันซึ่งมีข้อกำหนดที่แตกต่างกันอย่างมาก หรือมีการแก้ไขข้อกำหนดของหนี้สินที่มีอยู่อย่างเป็นสาระสำคัญ จะถือว่าเป็นการตัดรายการหนี้สินเดิมและรับรู้หนี้สินใหม่ โดยรับรู้ผลแตกต่างของมูลค่าตามบัญชีดังกล่าวในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

การด้อยค่าของสินทรัพย์ทางการเงิน

กลุ่มบริษัทรับรู้ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นของตราสารหนี้ทั้งหมดที่ไม่ได้วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นคำนวณจากผลต่างของกระแสเงินสดที่จะครบกำหนดชำระตามสัญญากับกระแสเงินสดทั้งหมดที่กลุ่มบริษัทคาดว่าจะได้รับชำระ และคิดลดด้วยอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง โดยประมาณของสินทรัพย์ทางการเงิน ณ วันที่ได้มา

ในกรณีที่ความเสี่ยงด้านเครดิตของสินทรัพย์ไม่ได้เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญนับตั้งแต่การรับรู้รายการเริ่มแรก กลุ่มบริษัทวัดมูลค่าผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นโดยพิจารณาจากการผิดสัญญาที่อาจจะเกิดขึ้นใน 12 เดือนข้างหน้า ในขณะที่หากความเสี่ยงด้านเครดิตของสินทรัพย์เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญนับตั้งแต่การรับรู้รายการเริ่มแรก กลุ่มบริษัทวัดมูลค่าผลขาดทุนด้วยจำนวนเงินที่เท่ากับผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นตลอดอายุที่เหลืออยู่ของเครื่องมือทางการเงิน

กลุ่มบริษัทพิจารณาว่าความเสี่ยงด้านเครดิตจะเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ เมื่อมีการค้างชำระการจ่ายเงินตามสัญญาเกินกว่า 30 วัน และพิจารณาว่าสินทรัพย์ทางการเงินนั้นมีการด้อยค่าด้านเครดิตหรือมีการผิดสัญญา เมื่อมีการค้างชำระการจ่ายเงินตามสัญญาเกินกว่า 90 วัน (ระยะเวลาการให้สินเชื่อแก่ลูกค้าโดยปกติ มีระยะเวลา 20 วัน ถึง 90 วัน) อย่างไรก็ตาม ในบางกรณี กลุ่มบริษัทอาจพิจารณาว่าสินทรัพย์ทางการเงินนั้นมีการเพิ่มขึ้นของความเสี่ยงด้านเครดิตอย่างมีนัยสำคัญและมีการผิดสัญญา โดยพิจารณาจากข้อมูลภายในหรือข้อมูลภายนอกอื่น เช่น อันดับความน่าเชื่อถือด้านเครดิตของผู้ออกตราสาร

กลุ่มบริษัทใช้วิธีการอย่างง่ายในการคำนวณผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นสำหรับลูกหนี้การค้าและสินทรัพย์ที่เกิดจากสัญญา ดังนั้น ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงานกลุ่มบริษัทจึงไม่มีการติดตามการเปลี่ยนแปลงของความเสียหายทางด้านเครดิต แต่จะรับรู้ค่าเพื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นตลอดอายุของลูกหนี้การค้าและสินทรัพย์ที่เกิดจากสัญญา

การคำนวณผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นข้างต้นอ้างอิงจากข้อมูลผลขาดทุนด้านเครดิตจากประสบการณ์ในอดีต ปรับปรุงด้วยข้อมูลการคาดการณ์ไปในอนาคตเกี่ยวกับลูกหนี้หนี้และสภาพแวดล้อมทางด้านเศรษฐกิจ

สินทรัพย์ทางการเงินจะถูกตัดจำหน่ายออกจากบัญชี เมื่อกิจการคาดว่าจะไม่ได้รับคืนกระแสเงินสดตามสัญญาอีกต่อไป

การหักกลบของเครื่องมือทางการเงิน

สินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินจะนำมาหักกลบกัน และแสดงด้วยยอดสุทธิในงบแสดงฐานะการเงิน ก็ต่อเมื่อกิจการมีสิทธิบังคับใช้ได้ตามกฎหมายอยู่แล้วในการหักกลบจำนวนเงินที่รับรู้ และกิจการมีความตั้งใจที่จะชำระด้วยยอดสุทธิ หรือตั้งใจที่จะรับสินทรัพย์และชำระหนี้สินพร้อมกัน

4.16 ทรสารอนุพันธ์และการบัญชีป้องกันความเสี่ยง

กลุ่มบริษัทใช้ทรสารอนุพันธ์ คือ สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย เพื่อป้องกันความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราดอกเบี้ย

กลุ่มบริษัทรับรู้มูลค่าเริ่มแรกของทรสารอนุพันธ์ด้วยมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่ทำสัญญา และวัดมูลค่าในภายหลังด้วยมูลค่ายุติธรรม โดยรับรู้การเปลี่ยนแปลงของมูลค่ายุติธรรมในภายหลังซึ่งรวมถึงดอกเบี้ยรับในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

ทั้งนี้ กลุ่มบริษัทแสดงทรสารอนุพันธ์เป็นสินทรัพย์ทางการเงินเมื่อมีมูลค่ายุติธรรมมากกว่าศูนย์ และแสดงเป็นหนี้สินทางการเงินเมื่อมีมูลค่ายุติธรรมน้อยกว่าศูนย์

กลุ่มบริษัทแสดงทรสารอนุพันธ์ที่มีอายุสัญญาคงเหลือมากกว่า 12 เดือนและยังไม่ได้ถึงกำหนดชำระภายใน 12 เดือนเป็นสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น หรือหนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น และแสดงทรสารอนุพันธ์อื่นเป็นสินทรัพย์หมุนเวียน หรือหนี้สินหมุนเวียน

การบัญชีป้องกันความเสี่ยง

เพื่อวัตถุประสงค์ของการบัญชีป้องกันความเสี่ยง กลุ่มบริษัทจัดประเภทของการป้องกันความเสี่ยง ดังนี้

- การป้องกันความเสี่ยงในมูลค่ายุติธรรม ในกรณีที่มีการป้องกันความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์หรือหนี้สินที่รับรู้ในบัญชี หรือสัญญาผูกมัดที่ยังไม่ได้รับรู้
- การป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสด ในกรณีที่มีการป้องกันความเสี่ยงจากการผันผวนของกระแสเงินสดซึ่งเกิดจากความเสียหายเฉพาะของสินทรัพย์หรือหนี้สินที่รับรู้ในบัญชีหรือรายการที่คาดการณ์ไว้ ที่มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ในระดับสูงมากที่จะเกิดขึ้น หรือความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศในสัญญาผูกมัดที่ยังไม่ได้รับรู้

ณ วันที่เริ่มกำหนดความสัมพันธ์ของการป้องกันความเสี่ยงกลุ่มบริษัทต้องมีการกำหนดและจัดทำเอกสารอย่างเป็นทางการเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของการป้องกันความเสี่ยงซึ่งจะใช้การบัญชีป้องกันความเสี่ยง และวัตถุประสงค์และกลยุทธ์การบริหารความเสี่ยงในการดำเนินการป้องกันความเสี่ยง

รายละเอียดของเอกสารดังกล่าวซึ่งได้จัดทำตั้งแต่วันเริ่มต้นการป้องกันความเสี่ยงและได้ปรับปรุงอย่างต่อเนื่องกล่าวถึงเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยง รายการที่มีการป้องกันความเสี่ยง ลักษณะของความเสี่ยงที่จะป้องกัน และวิธีที่กลุ่มบริษัทใช้ในการประเมินประสิทธิผลของความสัมพันธ์ของการป้องกันความเสี่ยง ซึ่งรวมถึงการวิเคราะห์ถึงสาเหตุของความไม่มีประสิทธิผล และวิธีกำหนดอัตราส่วนการป้องกันความเสี่ยง

ความสัมพันธ์ของการป้องกันความเสี่ยงจะเข้าเงื่อนไขของการบัญชีป้องกันความเสี่ยง เมื่อเป็นไปตามข้อกำหนดของการประเมินประสิทธิผลในการป้องกันความเสี่ยงทุกข้อต่อไปนี้

- มีความสัมพันธ์เชิงเศรษฐกิจระหว่างรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยง และเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยง
- ผลกระทบของความเสี่ยงด้านเครดิตไม่ได้เป็นปัจจัยสำคัญในการเปลี่ยนแปลงมูลค่าที่เป็นผลมาจากความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจนั้น
- อัตราส่วนการป้องกันความเสี่ยงของความสัมพันธ์ของการป้องกันความเสี่ยงดังกล่าวเท่ากับอัตราส่วนของปริมาณของรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยงซึ่งกิจการทำการป้องกันความเสี่ยงจริง ต่อปริมาณของเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยงซึ่งกิจการได้ใช้ป้องกันความเสี่ยงจริง

กลุ่มบริษัทบันทึกรายการป้องกันความเสี่ยงที่เข้าเงื่อนไขของการบัญชีป้องกันความเสี่ยงทุกข้อ ดังนี้

การบัญชีป้องกันความเสี่ยงในมูลค่ายุติธรรม

การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยงรับรู้ในส่วนของกำไรหรือขาดทุน ส่วนการ

เปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยงสำหรับความเสี่ยงที่ป้องกันจะรับรู้เป็นส่วนหนึ่งของมูลค่าตามบัญชีของรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยงนั้น พร้อมกับรับรู้ในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

สำหรับการป้องกันความเสี่ยงในมูลค่ายุติธรรมที่เกี่ยวข้องกับรายการที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย การปรับปรุงมูลค่าตามบัญชีของรายการนั้นจะถูกตัดจำหน่ายเข้าส่วนของกำไรหรือขาดทุนตลอดระยะเวลาที่เหลืออยู่ของการป้องกันความเสี่ยงด้วยวิธีดอกเบี้ยที่แท้จริง ทั้งนี้ การตัดจำหน่ายนั้นอาจเริ่มต้นทันทีที่มีการปรับปรุงเกิดขึ้น หรือก่อนที่จะยุติการปรับปรุงการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยง หากมีการตัดรายการของรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยงนั้น กลุ่มบริษัทจะรับรู้ส่วนของมูลค่ายุติธรรมที่ยังไม่ได้ตัดจำหน่ายเข้าส่วนของกำไรหรือขาดทุนทันที

4.17 การวัดมูลค่ายุติธรรม

มูลค่ายุติธรรม หมายถึง ราคาที่คาดว่าจะได้รับจากการขายสินทรัพย์หรือเป็นราคาที่จะต้องจ่ายเพื่อโอนหนี้สินให้ผู้อื่นโดยรายการดังกล่าวเป็นรายการที่เกิดขึ้นในสภาพปกติระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย (ผู้ร่วมในตลาด) ณ วันที่วัดมูลค่า กลุ่มบริษัทใช้ราคาเสนอซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่องในการวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินซึ่งมาตามฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องกำหนดให้ต้องวัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม ยกเว้นในกรณีที่ไม่มีตลาดที่มีสภาพคล่องสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินที่มีลักษณะเดียวกันหรือไม่สามารถหาราคาเสนอซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่องได้ กลุ่มบริษัทจะประมาณมูลค่ายุติธรรมโดยใช้เทคนิคการประเมินมูลค่าที่เหมาะสมกับแต่ละสถานการณ์ และพยายามใช้ข้อมูลที่สามารถสังเกตได้ที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์หรือหนี้สินที่จะวัดมูลค่ายุติธรรมนั้นให้มากที่สุด

ลำดับชั้นของมูลค่ายุทธธรรมที่ใช้วัดมูลค่าและเปิดเผยมูลค่ายุทธธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินในงบการเงินแบ่งออกเป็นสามระดับตามประเภทของข้อมูลที่น่ามาใช้ในการวัดมูลค่ายุทธธรรม ดังนี้

- ระดับ 1** ใช้ข้อมูลราคาเสนอซื้อขายของสินทรัพย์หรือหนี้สินอย่างเดียวกันในตลาดที่มีสภาพคล่อง
- ระดับ 2** ใช้ข้อมูลอื่นที่สามารถสังเกตได้ของสินทรัพย์หรือหนี้สิน ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลทางตรงหรือทางอ้อม
- ระดับ 3** ใช้ข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้ เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับกระแสเงินในอนาคตที่กิจการประมาณขึ้น

ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน กลุ่มบริษัทจะประเมินความจำเป็นในการโอนรายการระหว่างลำดับชั้นของมูลค่ายุทธธรรมสำหรับสินทรัพย์และหนี้สินที่ถืออยู่ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานที่มีการวัดมูลค่ายุทธธรรมแบบเกิดขึ้นประจำ

5. การใช้ดุลยพินิจและประมาณการทางบัญชีที่สำคัญ

ในการจัดทำงบการเงินตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจและการประมาณการในเรื่องที่มีความไม่แน่นอนเสมอ การใช้ดุลยพินิจและการประมาณการดังกล่าวนี้ส่งผลกระทบต่อจำนวนเงินที่แสดงในงบการเงินและต่อข้อมูลที่แสดงในหมายเหตุประกอบงบการเงินผลที่เกิดขึ้นจริงจึงอาจแตกต่างไปจากจำนวนที่ประมาณการไว้ การใช้ดุลยพินิจและการประมาณการทางบัญชีที่สำคัญได้แก่

รายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า

การระบุภาระที่ต้องปฏิบัติ

ในการระบุภาระที่ต้องปฏิบัติในการส่งมอบสินค้าหรือบริการให้กับลูกค้า ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจในการประเมินเงื่อนไขและรายละเอียดของสัญญาที่ทำกับลูกค้าเพื่อพิจารณา

ว่าสินค้าหรือบริการแต่ละรายการถือเป็นภาระที่แยกจากกันหรือไม่ กล่าวคือ กิจการจะบันทึกสินค้าหรือบริการแต่ละรายการแยกจากกันก็ต่อเมื่อสินค้าหรือบริการดังกล่าวสามารถระบุได้ว่าแยกจากสินค้าหรือบริการอื่นในสัญญา และลูกค้าได้รับประโยชน์จากสินค้าหรือบริการนั้น

การกำหนดจังหวะเวลาของการรับรู้รายได้

ในการกำหนดจังหวะเวลาของการรับรู้รายได้ ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจในการประเมินเงื่อนไขและรายละเอียดของสัญญาที่ทำกับลูกค้าเพื่อพิจารณาว่าภาระที่ต้องปฏิบัติ นั้นเสร็จสิ้นตลอดช่วงเวลาหนึ่งหรือเสร็จสิ้น ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง ทั้งนี้ กิจการจะรับรู้รายได้ตลอดช่วงเวลาหนึ่ง เมื่อเป็นไปตามเงื่อนไขข้อใดข้อหนึ่งต่อไปนี้

- ลูกค้าได้รับและใช้ประโยชน์จากผลของการปฏิบัติงานของกิจการในขณะที่กิจการปฏิบัติงาน
- การปฏิบัติงานของกิจการก่อให้เกิดสินทรัพย์ที่ลูกค้าควบคุมในขณะที่สร้างสินทรัพย์ดังกล่าว หรือ
- การปฏิบัติงานของกิจการไม่ก่อให้เกิดสินทรัพย์ที่กิจการสามารถนำไปใช้ประโยชน์อื่นได้ และกิจการมีสิทธิในการรับชำระสำหรับการปฏิบัติงานที่เสร็จสิ้นถึงปัจจุบัน

ในกรณีที่ไมเข้าเงื่อนไขข้างต้น กิจการจะรับรู้รายได้ ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจในการประเมินว่าภาระที่ต้องปฏิบัตินั้นได้เสร็จสิ้นลงเมื่อใด

ต้นทุนในการได้มาซึ่งสัญญา

ในการบันทึกรายจ่ายที่เกิดขึ้นเพื่อให้ได้มาซึ่งสัญญาเป็นสินทรัพย์ ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจในการประเมินว่ารายจ่ายดังกล่าวเป็นต้นทุนส่วนเพิ่มในการได้มาซึ่งสัญญาที่ทำกับลูกค้าหรือไม่ รวมถึงการกำหนดวิธีการตัดจำหน่ายสินทรัพย์ดังกล่าว

การรับรู้และการตัดรายการสินทรัพย์และหนี้สิน

ในการพิจารณาการรับรู้หรือการตัดบัญชีสินทรัพย์และหนี้สิน ฝ่ายบริหารต้องใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาว่ากลุ่มบริษัทได้โอนหรือรับโอนความเสี่ยงและผลประโยชน์ในสินทรัพย์และหนี้สินดังกล่าวแล้วหรือไม่ โดยใช้ดุลยพินิจบนพื้นฐานของข้อมูลที่ดีที่สุดที่รับรู้ได้ในสภาวะปัจจุบัน

สัญญาเช่า

การกำหนดอายุสัญญาเช่าที่มีสิทธิการเลือกในการขยายอายุสัญญาเช่าหรือยกเลิกสัญญาเช่า - กลุ่มบริษัทในฐานะผู้เช่า

ในการกำหนดอายุสัญญาเช่า ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจในการประเมินว่ากลุ่มบริษัทมีความแน่นอนอย่างสมเหตุสมผลหรือไม่ที่จะใช้สิทธิเลือกในการขยายอายุสัญญาเช่าหรือยกเลิกสัญญาเช่า โดยคำนึงถึงข้อเท็จจริงและสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องทั้งหมดที่ทำให้เกิดสิ่งจูงใจในทางเศรษฐกิจสำหรับกลุ่มบริษัทในการใช้สิทธิเลือกนั้น ภายหลังจากวันที่สัญญาเช่ามีผล กลุ่มบริษัทจะประเมินอายุสัญญาเช่าใหม่หากมีเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่มีนัยสำคัญซึ่งอยู่ภายใต้การควบคุมและส่งผลกระทบต่อความแน่นอนอย่างสมเหตุสมผลที่จะใช้สิทธิเลือก

การจัดประเภทของสัญญาเช่า - กลุ่มบริษัทในฐานะผู้ให้เช่า

ในการพิจารณาประเภทของสัญญาเช่าว่าเป็นสัญญาเช่าดำเนินงานหรือสัญญาเช่าเงินทุน ฝ่ายบริหารได้ใช้ดุลยพินิจในการประเมินเงื่อนไขและรายละเอียดของสัญญาเพื่อพิจารณาว่ากลุ่มบริษัทได้โอนความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของในสินทรัพย์ที่เช่าดังกล่าวแล้วหรือไม่

ค่าเพื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นของลูกหนี้การค้าและสินทรัพย์ที่เกิดจากสัญญา

ในการประมาณค่าเพื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นของลูกหนี้การค้าและสินทรัพย์ที่เกิดจากสัญญา ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจในการประมาณการผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากลูกหนี้แต่ละราย โดยคำนึงถึงประสบการณ์การเก็บเงินในอดีต อายุของหนี้ที่คงค้างและสภาวะเศรษฐกิจที่คาดการณ์ไว้ของกลุ่มลูกค้าที่มีความเสี่ยงด้านเครดิตที่คล้ายคลึงกัน เป็นต้น ทั้งนี้ ข้อมูลผลขาดทุนด้านเครดิตจากประสบการณ์ในอดีตและการคาดการณ์สภาวะเศรษฐกิจของกลุ่มบริษัทอาจไม่ได้บ่งบอกถึงการผิดสัญญาของลูกหนี้ที่เกิดขึ้นจริงในอนาคต

มูลค่ายุทธธรรมของเครื่องมือทางการเงิน

ในการประเมินมูลค่ายุทธธรรมของเครื่องมือทางการเงินที่รับรู้ในงบแสดงฐานะการเงิน ที่ไม่มีการซื้อขายในตลาดและไม่สามารถหาราคาได้ในตลาดซื้อขายคล่อง ฝ่ายบริหารต้องใช้ดุลยพินิจในการประเมินมูลค่ายุทธธรรมของเครื่องมือทางการเงินดังกล่าว โดยใช้เทคนิคและแบบจำลองการประเมินมูลค่า ซึ่งตัวแปรที่ใช้ในแบบจำลองได้มาจากการเทียบเคียงกับตัวแปรที่มีอยู่ในตลาด โดยคำนึงถึงความเสี่ยงทางด้านเครดิต สภาพคล่อง ข้อมูลความสัมพันธ์ และการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าของเครื่องมือทางการเงินในระยะยาว ทั้งนี้การเปลี่ยนแปลงของสมมติฐานที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการคำนวณ อาจมีผลกระทบต่อมูลค่ายุทธธรรมที่แสดงอยู่ในงบแสดงฐานะการเงิน และการเปิดเผยลำดับชั้นของมูลค่ายุทธธรรม

ค่าเสื่อมราคาของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และสินทรัพย์
สิทธิการใช้ และค่าตัดจำหน่ายของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน

ในการคำนวณค่าเสื่อมราคาของอาคารและอุปกรณ์ตลอดจน
สินทรัพย์สิทธิการใช้ และค่าตัดจำหน่ายของสินทรัพย์ไม่มี
ตัวตน ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องทำการประมาณอายุการให้
ประโยชน์และมูลค่าคงเหลือเมื่อเลิกใช้งาน (ถ้ามี) และต้อง
ทบทวนอายุการให้ประโยชน์และมูลค่าคงเหลือใหม่หากมีการ
เปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น

นอกจากนี้ ฝ่ายบริหารจะต้องพิจารณาการด้อยค่าของที่ดิน
อาคารและอุปกรณ์ สินทรัพย์สิทธิการใช้ และสินทรัพย์ไม่มี
ตัวตนหากมีข้อบ่งชี้ และบันทึกขาดทุนจากการด้อยค่าหาก
คาดว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนต่ำกว่ามูลค่าตามบัญชีของ
สินทรัพย์นั้น

ข้อบ่งชี้ดังกล่าวรวมถึงการลดลงอย่างมีนัยสำคัญของมูลค่า
ตลาดหรือมูลค่าที่ได้รับจากการใช้ประโยชน์ในอนาคตของ
สินทรัพย์ การเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญของกลยุทธ์
ทางธุรกิจของกิจการที่มีผลกระทบต่อการใช้สินทรัพย์นั้นใน
อนาคต แนวโน้มในทางลบของภาวะอุตสาหกรรมและสภาพ
เศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องการสูญเสียส่วนแบ่งตลาดที่สำคัญของ
กิจการ รวมถึง กฎระเบียบข้อบังคับที่สำคัญหรือคำตัดสินของ
ศาลที่มีผลกระทบในทางลบต่อธุรกิจ เป็นต้น

การทดสอบการด้อยค่าของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์
สินทรัพย์สิทธิการใช้ และสินทรัพย์ไม่มีตัวตน ฝ่ายบริหาร
จำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจในการประมาณการกระแสเงินสดที่
คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากสินทรัพย์หรือหน่วยสินทรัพย์
ที่ก่อให้เกิดเงินสด รวมทั้งการเลือกอัตราคิดลดที่เหมาะสม
ในการคำนวณมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดนั้น ๆ ทั้งนี้
กระแสเงินสดประมาณการบนพื้นฐานของข้อมูลการดำเนิน
งานที่มีอยู่ ณ ปัจจุบัน ซึ่งฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจ
ที่เกี่ยวข้องกับข้อสมมติฐานเกี่ยวกับสภาวะตลาดในอนาคต

รวมถึงรายได้และค่าใช้จ่ายในอนาคตซึ่งเกี่ยวเนื่องกับ
สินทรัพย์หรือหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดนั้น โดย
ประมาณการกระแสเงินสดดังกล่าวอาจเปลี่ยนแปลงได้
เนื่องจาก ภาวะการแข่งขัน แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของ
รายได้ โครงสร้างต้นทุน การเปลี่ยนแปลงของอัตราคิดลด
ภาวะอุตสาหกรรมและภาวะตลาดที่เกี่ยวข้อง

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

กลุ่มบริษัทรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีซึ่งคำนวณ
ขึ้นจากผลแตกต่างชั่วคราว ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน
ระหว่างฐานภาษีของสินทรัพย์หรือหนี้สินกับราคาตามบัญชี
ของสินทรัพย์หรือหนี้สินนั้น เมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้าง
แน่นอนว่ากลุ่มบริษัทจะมีกำไรทางภาษีจากการดำเนินงาน
ในอนาคตเพียงพอที่จะใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ภาษีเงินได้นั้น
ในการนี้ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องประมาณการว่าบริษัทฯ ควร
รับรู้จำนวนสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเป็นจำนวน
เท่าใดโดยพิจารณาถึงกำไรทางภาษีที่คาดว่าจะเกิดในอนาคต
ในแต่ละช่วงเวลา

ผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงานตามโครงการ
ผลประโยชน์

หนี้สินตามโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานของ
พนักงานประมาณขึ้นตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย ซึ่งต้อง
อาศัยข้อสมมติฐานต่าง ๆ ในการประมาณการ เช่น อัตราคิด
ลด อัตราการขึ้นเงินเดือนในอนาคต อัตราสมรณะและปัจจัย
ที่เกี่ยวข้องในเชิงประชากรศาสตร์ เป็นต้น ในการกำหนดอัตรา
คิดลดฝ่ายบริหารได้พิจารณาถึงอัตราดอกเบี้ยที่สะท้อนถึง
สภาพการณ์ทางเศรษฐกิจในปัจจุบัน ส่วนอัตราสมรณะใช้
ข้อมูลตารางอัตราสมรณะที่เปิดเผยทั่วไปในประเทศ อย่างไร
ก็ตามผลประโยชน์หลังการเลิกจ้างงานที่เกิดขึ้นจริงนั้นอาจ
แตกต่างไปจากที่ประมาณไว้

สำรองค่าใช้จ่ายการรื้อถอน

สำรองค่าใช้จ่ายการรื้อถอนอุปกรณ์โครงข่ายที่ติดตั้งบนพื้นที่เช่าประมาณการจากมูลค่าปัจจุบัน-ของประมาณการค่าใช้จ่ายในการ
รื้อถอนเฉลี่ยที่เกิดขึ้นจริงตามข้อมูลในอดีตโดยบันทึกเป็นส่วนหนึ่งของสินทรัพย์สิทธิการใช้และตัดจำหน่ายตามอายุการให้ประโยชน์
โดยประมาณ อย่างไรก็ตาม ค่าใช้จ่ายการรื้อถอนที่เกิดขึ้นจริงอาจแตกต่างไปจากจำนวนที่ประมาณไว้

ข้อพิพาททางการค้า คดีฟ้องร้อง การปฏิบัติตามกฎระเบียบ/ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมโทรคมนาคมและความไม่
แน่นอนในการตีความภาษีอากร

กลุ่มบริษัทมีหนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้นจากข้อพิพาททางการค้า คดีฟ้องร้อง การถูกเรียกร้องค่าเสียหายจากการปฏิบัติไม่สอดคล้องกับ
กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมโทรคมนาคม และความไม่แน่นอนจากการตีความด้านภาษีอากร

ฝ่ายบริหารได้ใช้ดุลยพินิจในการประเมินผลของรายการต่างๆดังกล่าว ซึ่งรวมถึงการประเมินระดับของความน่าจะเป็นที่จะเกิดผลเสีย
หายและความสามารถในการประมาณการผลเสียหายที่คาดว่าจะเกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม การเปลี่ยนแปลงในปัจจัยต่างๆที่ใช้ประกอบ
การประเมินของผู้บริหารและสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ไม่คาดว่าจะเกิดขึ้นอาจส่งผลให้ผลที่เกิดขึ้นจริงแตกต่างไปจากที่ได้มีการประมาณ
การไว้ อย่างไรก็ตามในกรณีที่ฝ่ายบริหารเชื่อมั่นว่าจะไม่มีความเสียหายที่มีนัยสำคัญเกิดขึ้น กลุ่มบริษัทจะไม่ได้บันทึกประมาณการ
หนี้สิน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2564	2563	2564	2563
เงินสด	4,650	5,311	4,650	5,311
เงินฝากธนาคาร	3,570,838	6,641,731	1,250,805	2,874,473
รวม	3,575,488	6,647,042	1,255,455	2,879,784

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 เงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากประจำมีอัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 0.01 ถึง ร้อยละ 0.375 ต่อปี (2563:
ร้อยละ 0.05 ถึงร้อยละ 0.375 ต่อปี)

7. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น (หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2564	2563	2564	2563
ลูกหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 8)				
ลูกหนี้การค้ากิจการที่เกี่ยวข้องกัน	291,087	296,875	1,844,233	1,880,503
รวมลูกหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	291,087	296,875	1,844,233	1,880,503
ลูกหนี้การค้า - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน				
ลูกหนี้การค้าค่าบริการโทรศัพท์	5,499,516	5,866,198	136	302
ลูกหนี้การค้าผู้ให้บริการโทรศัพท์ ในต่างประเทศ	155,175	152,957	3,495	10,843
ลูกหนี้การค้าจากการขาย E-Refill เครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมาย	928,526	740,413	263,705	343,409
ลูกหนี้การค้าอื่น	3,913,299	3,746,968	10,949	11,293
รวม	10,496,516	10,506,536	278,285	365,847
หัก: ค่าเพื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	(1,054,072)	(1,387,263)	(91,607)	(94,504)
ลูกหนี้การค้า - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน, สุทธิ	9,442,444	9,119,273	186,678	271,343
รวมลูกหนี้การค้า - สุทธิ	9,733,531	9,416,148	2,030,911	2,151,846
ลูกหนี้อื่น				
ลูกหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 8)	7,114	1,810	1,774,522	3,046,131
อื่น ๆ	509,371	470,558	416	16,077
รวมลูกหนี้อื่น	516,485	472,368	1,774,938	3,062,208
รวมลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น - สุทธิ	10,250,016	9,888,516	3,805,849	5,214,054

การเปลี่ยนแปลงของบัญชีค่าเพื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นของลูกหนี้การค้า มีรายละเอียดดังนี้ (หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2564	2563	2564	2563
ยอดคงเหลือต้นปี	1,387,263	1,458,499	94,504	187,606
สำรองผลขาดทุนด้านเครดิต ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	1,298,617	1,663,115	89	-
ตัดจำหน่าย	(1,629,233)	(1,628,972)	(1,111)	(36,595)
จำนวนที่ได้รับคืน	(2,575)	(105,379)	(1,875)	(56,507)
ยอดคงเหลือปลายปี	1,054,072	1,387,263	91,607	94,504
ยอดคงเหลือของลูกหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 และ 2563 แยกตามอายุหนี้คงค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระได้ดังนี้ (หน่วย: พันบาท)				
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2564	2563	2564	2563
อายุนี้คงค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระ				
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	198,012	293,523	1,229,392	1,332,305
ค้างชำระ				
ไม่เกิน 1 เดือน	46,791	3,352	614,781	545,278
1 เดือน ถึง 3 เดือน	20,170	-	60	2,907
3 เดือน ถึง 6 เดือน	25,926	-	-	13
มากกว่า 6 เดือน	188	-	-	-
รวมลูกหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	291,087	296,875	1,844,233	1,880,503

ยอดคงเหลือของลูกหนี้การค้าบริการโทรศัพท์ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 และ 2563 แยกตามอายุหนี้คงค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระได้ดังนี้ (หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2564	2563	2564	2563
อายุหนี้คงค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระ				
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	3,491,326	3,423,051	-	-
ค้างชำระ				
ไม่เกิน 1 เดือน	724,320	806,663	-	-
1 เดือน ถึง 3 เดือน	297,178	347,133	-	-
3 เดือน ถึง 6 เดือน	321,511	390,701	-	-
มากกว่า 6 เดือน	665,181	898,650	136	302
รวม	5,499,516	5,866,198	136	302
หัก: ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	(932,756)	(1,283,943)	(103)	(114)
ลูกหนี้การค้าบริการโทรศัพท์ - สุทธิ	4,566,760	4,582,255	33	188

ยอดคงเหลือของลูกหนี้การค้าผู้ให้บริการโทรศัพท์ในต่างประเทศ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 และ 2563 แยกตามอายุหนี้คงค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระได้ดังนี้ (หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2564	2563	2564	2563
อายุหนี้คงค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระ				
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	144,085	143,310	2,140	6,610
ค้างชำระ				
ไม่เกิน 1 เดือน	930	1,032	-	-
1 เดือน ถึง 3 เดือน	995	229	-	-
3 เดือน ถึง 6 เดือน	726	174	-	-
มากกว่า 6 เดือน	8,439	8,212	1,355	4,233
รวม	155,175	152,957	3,495	10,843
หัก: ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	(8,623)	(7,563)	(1,325)	(4,189)
ลูกหนี้การค้าผู้ให้บริการโทรศัพท์ในต่างประเทศ - สุทธิ	146,552	145,394	2,170	6,654

ยอดคงเหลือของลูกหนี้การค้าจากการขาย E-Refill เครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมาย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 และ 2563 แยกตามอายุหนี้คงค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระได้ดังนี้ (หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2564	2563	2564	2563
อายุหนี้คงค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระ				
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	802,059	517,129	174,446	166,131
ค้างชำระ				
ไม่เกิน 1 เดือน	24,744	121,131	817	88,836
1 เดือน ถึง 3 เดือน	8,394	6,580	-	-
3 เดือน ถึง 6 เดือน	1,904	3,840	-	-
มากกว่า 6 เดือน	91,425	91,733	88,442	88,442
รวม	928,526	740,413	263,705	343,409
หัก: ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	(106,880)	(93,412)	(87,991)	(87,991)
ลูกหนี้การค้าจากการขาย E-Refillเครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมาย - สุทธิ	821,646	647,001	175,714	255,418

ยอดคงเหลือของลูกหนี้การค้าอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 และ 2563 แยกตามอายุหนี้คงค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระได้ดังนี้ (หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2564	2563	2564	2563
อายุหนี้คงค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระ				
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	3,894,783	3,479,244	8,545	8,857
ค้างชำระ				
ไม่เกิน 1 เดือน	3,565	1,319	64	160
1 เดือน ถึง 3 เดือน	9,136	263,857	152	25
3 เดือน ถึง 6 เดือน	2	216	-	41
มากกว่า 6 เดือน	5,813	2,332	2,188	2,210
รวม	3,913,299	3,746,968	10,949	11,293
หัก: ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	(5,813)	(2,345)	(2,188)	(2,210)
ลูกหนี้การค้าอื่น - สุทธิ	3,907,486	3,744,623	8,761	9,083

8. รายการธุรกิจกับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

ในระหว่างปี กลุ่มบริษัทมีรายการธุรกิจที่สำคัญกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน รายการธุรกิจดังกล่าวเป็นไปตามเงื่อนไขทางการค้าและเกณฑ์ตามสัญญาที่ตกลงกันระหว่างบริษัทฯ และบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันเหล่านั้น ซึ่งเป็นไปตามปกติธุรกิจโดยสามารถสรุปได้ดังนี้

รายการธุรกิจกับบริษัทย่อย บริษัทร่วมและบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ		นโยบายการกำหนดราคา
	2564	2563	2564	2563	
รายการธุรกิจกับบริษัทย่อย (ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว)					
ค่าบริการรับ	-	-	10,751	11,283	ราคาตามสัญญา
ค่าเช่าและค่าบริการจ่าย	-	-	672	705	ราคาตามสัญญา
ดอกเบี้ยรับ	-	-	95	109	ราคาตามสัญญา
เงินปันผลรับ	-	-	-	2,168	ตามที่ประกาศจ่าย
ซื้อสินค้า	-	-	6	11	ราคาที่ตกลงร่วมกัน
ขายทรัพย์สิน	-	-	2	56	ราคาที่ตกลงร่วมกัน
รายการธุรกิจกับบริษัทร่วม: บริษัท ยูไนટેด ดิสทริบิวชั่น บิซซิเนส จำกัด					
ขายสินค้า	1,016	1,326	987	1,304	ราคาขายหักอัตรากำไรจำนวนหนึ่ง/ราคาตามสัญญา
เงินปันผลรับ	-	5	-	5	ตามที่ประกาศจ่าย
ค่าบริการจ่าย	54	73	54	73	ราคาตามสัญญา
รายการธุรกิจกับบริษัทที่เกี่ยวข้องกันอื่น					
ค่าบริการรับจากการให้บริการโทรศัพท์ในต่างประเทศ	6	25	-	(1)	ราคาตามสัญญา
ค่าบริการรับ	213	136	10	9	ราคาตามสัญญา
รายได้จากการขายสิทธิการให้บริการเติมเงิน	64	95	64	95	ราคาตามสัญญา
ขายสินค้า	1	1	-	-	ราคาที่ตกลงร่วมกัน
ค่าบริการจ่าย	2,544	2,331	957	951	ราคาตามสัญญา
ค่าจ้างติดตั้งอุปกรณ์สถานีรับส่งสัญญาณ	232	688	-	-	ราคาตามสัญญา
ซื้อสินค้า	38	21	-	-	ราคาที่ตกลงร่วมกัน

บริษัทฯ เข้าทำสัญญารับบริหารจัดการกับบริษัทย่อย โดยบริษัทย่อยจะจ่ายค่าตอบแทนตามที่กำหนดในสัญญา ทั้งนี้ค่าบริการจัดการรับดังกล่าวได้รวมอยู่ในการเปิดเผยข้อมูลรายการธุรกิจกับบริษัทย่อยข้างต้นแล้ว

ยอดคงค้างระหว่างบริษัทฯและกิจการที่เกี่ยวข้องกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 และ 2563 มีรายละเอียดดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2564	2563	2564	2563
<u>ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 7)</u>				
ลูกหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
บริษัทย่อย	-	-	1,668,586	1,625,481
บริษัทร่วม (หมายเหตุ 8.1)	180,994	247,695	170,464	242,444
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน ^{(1), (2)}	110,093	49,180	5,183	12,578
รวมลูกหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	291,087	296,875	1,844,233	1,880,503
<u>ลูกหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน</u>				
บริษัทย่อย	-	-	1,767,692	3,044,449
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน ^{(1), (2)}	7,114	1,810	6,830	1,682
รวมลูกหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	7,114	1,810	1,774,522	3,046,131
รวมลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	298,201	298,685	3,618,755	4,926,634
<u>เงินให้กู้ยืมแก่บริษัทย่อย</u>				
บริษัทย่อย (หมายเหตุ 8.2)	-	-	16,500,000	15,000,000
รวมเงินให้กู้ยืมแก่บริษัทย่อย	-	-	16,500,000	15,000,000
<u>เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 17)</u>				
<u>เจ้าหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน</u>				
บริษัทย่อย	-	-	26,722	19,960
บริษัทร่วม	9,753	10,368	9,650	10,243
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน ^{(1), (2)}	542,623	839,928	392	751
รวมเจ้าหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	552,376	850,296	36,764	30,954
<u>เจ้าหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน</u>				
บริษัทย่อย	-	-	848,288	655,654
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน ^{(1), (2)}	301,867	321,475	143,945	232,638
รวมเจ้าหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	301,867	321,475	992,233	888,292
รวมเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน ลักษณะความสัมพันธ์กับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	854,243	1,171,771	1,028,997	919,246

(1) มีผู้ถือหุ้นใหญ่ร่วมกัน

(2) มีกรรมการร่วมกัน

8.1 ลูกหนี้การค้าบริษัทร่วม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 และ 2563 จำแนกตามอายุหนี้ที่ค้างชำระนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระได้ดังนี้ (หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2564	2563	2564	2563
อายุหนี้ค้างชำระ				
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	146,744	246,243	138,312	242,444
ค้างชำระน้อยกว่า 1 เดือน	34,250	1,452	32,152	-
ลูกหนี้การค้าบริษัทร่วม	180,994	247,695	170,464	242,444

8.2 เงินให้กู้ยืมจำนวน 16,500 ล้านบาท (2563: 15,000 ล้านบาท) เป็นเงินให้กู้ยืมแก่ ดีแทค ไตรเน็ต (บริษัทย่อย) เพื่อใช้ในการดำเนินงาน โดยมีอัตราดอกเบี้ยเท่ากับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำเฉลี่ยบวกด้วยส่วนเพิ่มจำนวนหนึ่ง และมีกำหนดชำระคืนเมื่อทวงถามอย่างไรก็ตาม บริษัทฯไม่คาดว่าจะมีการเรียกชำระคืนเงินให้กู้ยืมดังกล่าวภายใน 1 ปี บริษัทฯจึงจัดประเภทเงินให้กู้ยืมดังกล่าวเป็นสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนในงบการเงิน

ยอดคงค้างของเงินให้กู้ยืมระหว่างกลุ่มบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 และ 2563 และการเคลื่อนไหวของเงินให้กู้ยืมดังกล่าวมีรายละเอียดดังนี้ (หน่วย: พันบาท)

เงินให้กู้ยืม	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	ยอดคงเหลือ ณ วันที่31 ธันวาคม2563	เพิ่มขึ้นระหว่างปี	ลดลงระหว่างปี	ยอดคงเหลือ ณ วันที่31 ธันวาคม2564
บริษัทย่อย				
บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด	15,000,000	5,500,000	(4,000,000)	16,500,000
	15,000,000	5,500,000	(4,000,000)	16,500,000

8.3 ค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร

ในช่วงปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2564 และ 2563 กลุ่มบริษัทมีค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงานของกรรมการและผู้บริหาร ดังต่อไปนี้ (หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม / งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2564	2563
ผลประโยชน์ระยะสั้น	117,678	106,446
ผลประโยชน์หลังออกจากงานและผลประโยชน์ระยะยาวอื่น	4,632	4,889
รวม	122,310	111,335

9. สิ้นค้าคงเหลือ

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม					
	ราคาทุน		รายการปรับลดราคาทุนเป็นมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ		สิ้นค้าคงเหลือ - สุทธิ	
	2564	2563	2564	2563	2564	2563
สินค้าสำเร็จรูป	1,340,014	647,793	(33,253)	(13,778)	1,306,761	634,015
รวม	1,340,014	647,793	(33,253)	(13,778)	1,306,761	634,015

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	ราคาทุน		รายการปรับลดราคาทุนเป็นมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ		สิ้นค้าคงเหลือ - สุทธิ	
	2564	2563	2564	2563	2564	2563
สินค้าสำเร็จรูป	6,665	7,822	-	(62)	6,665	7,760
รวม	6,665	7,822	-	(62)	6,665	7,760

ในช่วงปีปัจจุบัน กลุ่มบริษัทบันทึกการปรับลดราคาทุนของสินค้าคงเหลือให้เป็นมูลค่าสุทธิที่จะได้รับเป็นจำนวน 137 ล้านบาท (2563: 90 ล้านบาท) (เฉพาะบริษัทฯ: ไม่มี 2563: ไม่มี) โดยแสดงเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนขาย และมีการกลับรายการปรับลดมูลค่าสินค้าคงเหลือเป็นจำนวน 118 ล้านบาท (2563: 135 ล้านบาท) (เฉพาะบริษัทฯ: 0.1 ล้านบาท 2563: ไม่มี) โดยนำไปหักจากมูลค่าของสินค้าคงเหลือที่รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในช่วงปี

10. สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2564	2563	2564	2563
ภาษีมูลค่าเพิ่มตั้งพัก	1,801,140	2,046,879	70,769	110,639
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้าและค่าใช้จ่ายรอตัดจ่าย	1,178,873	1,119,417	137,237	134,980
ต้นทุนในการได้มาซึ่งสัญญา - ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	147,561	155,572	-	-
อื่น ๆ	171,093	1,833	13,379	28
รวมสินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	3,298,667	3,323,701	221,385	245,647

11. เงินลงทุนในบริษัทร่วม

11.1 รายละเอียดของบริษัทร่วม

(หน่วย: พันบาท)

บริษัท	ลักษณะธุรกิจ	จัดตั้งขึ้นในประเทศ	งบการเงินรวม					
			สัดส่วนเงินลงทุน		ราคาทุน		มูลค่าตามบัญชีตามวิธีส่วนได้เสีย	
			2564	2563	2564	2563	2564	2563
			ร้อยละ	ร้อยละ				
บริษัท ยูไนเท็ด ดิสทริบิวชั่นบิซซิเนส จำกัด	จัดจำหน่ายซิมการ์ดบัตรเติมเงินและอุปกรณ์เสริมต่าง ๆ	ไทย	25	25	50,000	50,000	228,054	233,299

(หน่วย: พันบาท)

บริษัท	ลักษณะธุรกิจ	จัดตั้งขึ้นในประเทศ	งบการเงินเฉพาะกิจการ							
			สัดส่วนเงินลงทุน		ราคาทุน		ค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุน		มูลค่าตามบัญชีตามวิธีส่วนได้เสีย	
			2564	2563	2564	2563	2564	2563	2564	2563
			ร้อยละ	ร้อยละ						
บริษัท ยูไนเท็ด ดิสทริบิวชั่นบิซซิเนส จำกัด	จัดจำหน่ายซิมการ์ดบัตรเติมเงินและอุปกรณ์เสริมต่าง ๆ	ไทย	25	25	50,000	50,000	-	-	50,000	50,000

11.2 ส่วนแบ่งขาดทุนและเงินปันผลรับ

ในระหว่างปี บริษัทฯ รับรู้ส่วนแบ่งขาดทุนจากการลงทุนในบริษัทร่วมในงบการเงินรวมและรับรู้เงินปันผลจากบริษัทร่วมดังกล่าวในงบการเงินเฉพาะกิจการ ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

บริษัท	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ส่วนแบ่งขาดทุนจากเงินลงทุนในบริษัทร่วมในระหว่างปี		เงินปันผลที่บริษัทฯรับระหว่างปี	
	2564	2563	2564	2563
บริษัท ยูไนเท็ด ดิสทริบิวชั่นบิซซิเนส จำกัด	(5,245)	(11,850)	-	5,000

11.3 ข้อมูลทางการเงินของบริษัทร่วม

ข้อมูลทางการเงินตามที่แสดงอยู่ในงบการเงินที่จัดทำโดยฝ่ายบริหารของบริษัทร่วมโดยสรุป (2563: งบการเงินที่ตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีแล้ว 2564: งบการเงินที่จัดทำโดยฝ่ายบริหารของบริษัทร่วม) ดังนี้ (หน่วย: ล้านบาท)

บริษัท	ทุนเรียกชำระ ณ วันที่ 31 ธันวาคม		สินทรัพย์รวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม		หนี้สินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม		รายได้รวมสำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม		ขาดทุนสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2564	2563	2564	2563	2564	2563	2564	2563	2564	2563
บริษัท ยูไนટે็ด ดิสทริบิวชั่นบิซิเนส จำกัด	200	200	1,125	1,230	213	288	85	102	(21)	(37)

12. เงินลงทุนในบริษัทย่อย

เงินลงทุนในบริษัทย่อยตามที่แสดงในงบการเงินเฉพาะกิจการ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

	งบการเงินเฉพาะกิจการ											
	ทุนชำระแล้ว		สัดส่วนเงินลงทุน		เงินลงทุนวิธีราคาทุน		ค่าเผื่อการด้อยค่า		สุทธิ		เงินปันผลรับระหว่างปี	
	2564	2563	2564	2563	2564	2563	2564	2563	2564	2563	2564	2563
	ล้านบาท	ล้านบาท	ร้อยละ	ร้อยละ	พันบาท	พันบาท	พันบาท	พันบาท	พันบาท	พันบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
บริษัทย่อยที่ถือหุ้นโดยบริษัทฯ												
บริษัท เวลด์โฟน ซ็อบ จำกัด	450	450	100	100	450,000	450,000	(450,000)	(450,000)	-	-	-	-
บริษัท แทค พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด	1	1	100	100	1,000	1,000	-	-	1,000	1,000	-	173
บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด	1,160	1,160	100	100	1,270,000	1,270,000	-	-	1,270,000	1,270,000	-	1,995
บริษัท ดีแทค บรอดแบนด์ จำกัด*	175	175	100	100	175,000	175,000	-	-	175,000	175,000	-	-
บริษัท เพย์สบาย จำกัด	-	200	-	100	-	236,756	-	(68,841)	-	167,915	-	-
บริษัทย่อยที่ถือหุ้นโดยบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด												
บริษัท ดีแทค แอ็คเซเลอเรท จำกัด	15	15	100	100	-	-	-	-	-	-	-	-
บริษัท ดีแทค ดิจิตอล มีเดีย จำกัด*	26	26	100	100	-	-	-	-	-	-	-	-
บริษัท เทเลแออสเสท จำกัด	75	75	100	100	-	-	-	-	-	-	-	-
รวมเงินลงทุนในบริษัทย่อย – สุทธิ					1,896,000	2,132,756	(450,000)	(518,841)	1,446,000	1,613,915	-	2,168

* อยู่ระหว่างการชำระบัญชี

เมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม 2564 บริษัท เพย์สบาย จำกัด ได้ชำระเงินคืนทุนให้กับบริษัทฯ ทั้งจำนวนแล้วในอัตรา 110.03 บาทต่อหุ้น ต่อมาเมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2564 บริษัท เพย์สบาย จำกัด ได้ดำเนินการชำระบัญชีเสร็จเรียบร้อยแล้ว

(หน่วย: พันบาท)

	ที่ดิน	อาคารและส่วน ปรับปรุงอาคาร	ส่วนปรับปรุง สิทธิการเช่า	อุปกรณ์ใช้ในการ ดำเนินงานเพื่อการให้ บริการโทรคมนาคม เคลื่อนที่	ส่วนปรับปรุง อาคาร - สถานี รับส่งสัญญาณ	เครื่องตกแต่ง ติดตั้งและเครื่องใช้ สำนักงาน	เครื่องมือและ อุปกรณ์	อุปกรณ์สื่อโฆษณา และอุปกรณ์สื่อสาร	งาน ระหว่างทำ	อื่นๆ	รวม
ราคาทุน											
1 มกราคม 2563	991,832	1,651,200	1,383,682	86,900,822	213,011	906,488	7,169,050	168,815	2,316,464	262,867	101,964,231
ซื้อเพิ่ม	-	-	-	1,949,309	-	8	3,559	61,425	6,818,225	-	8,832,526
จำหน่าย/ตัดจำหน่าย	-	-	(19,641)	(2,137,766)	-	(2,048)	(368,680)	(37,609)	(2,060)	(64)	(2,567,868)
โอนเข้า (ออก)	-	1,798	20,171	3,371,020	-	12,280	142,910	267	(3,548,766)	320	-
31 ธันวาคม 2563	991,832	1,652,998	1,384,212	90,083,385	213,011	916,728	6,946,839	192,898	5,583,863	263,123	108,228,889
ค่าเสื่อมราคาสะสม											
1 มกราคม 2563	-	1,415,826	928,509	37,664,917	205,853	809,293	6,684,450	96,719	-	178,306	47,983,873
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	-	37,571	173,478	10,362,086	4,114	41,023	212,742	62,723	-	1,136	10,894,873
ค่าเสื่อมราคา - จำหน่าย/ตัดจำหน่าย	-	-	(12,064)	(1,686,934)	-	(1,972)	(363,928)	(37,210)	-	(12)	(2,102,120)
31 ธันวาคม 2563	-	1,453,397	1,089,923	46,340,069	209,967	848,344	6,533,264	122,232	-	179,430	56,776,626
ค่าเพื่อการด้อยค่า											
1 มกราคม 2563	3,000	-	-	-	-	-	-	-	-	82,975	85,975
ค่าเพื่อการด้อยค่าสำหรับปี	-	-	-	-	-	-	-	-	19,294	-	19,294
31 ธันวาคม 2563	3,000	-	-	-	-	-	-	-	19,294	82,975	105,269
มูลค่าสุทธิตามบัญชี											
1 มกราคม 2563	988,832	235,374	455,173	49,235,905	7,158	97,195	484,600	72,096	2,316,464	1,586	53,894,383
31 ธันวาคม 2563	988,832	199,601	294,289	43,743,316	3,044	68,384	413,575	70,666	5,564,569	718	51,346,994
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปีซึ่งรวมอยู่ในงบกำไรขาดทุน											
ปี 2562											10,716,630
ปี 2563											10,894,873

(หน่วย: พันบาท)

	ที่ดิน	อาคารและส่วน ปรับปรุงอาคาร	ส่วนปรับปรุง สิทธิการเช่า	อุปกรณ์ใช้ในการ ดำเนินงานเพื่อการให้ บริการโทรคมนาคม เคลื่อนที่	ส่วนปรับปรุง อาคาร - สถานี รับส่งสัญญาณ	เครื่องตกแต่ง ติดตั้งและเครื่องใช้ สำนักงาน	เครื่องมือและ อุปกรณ์	อุปกรณ์สื่อโฆษณา และอุปกรณ์สื่อสาร	งาน ระหว่างทำ	อื่นๆ	รวม
ราคาทุน											
1 มกราคม 2564	991,832	1,652,998	1,384,212	90,083,385	213,011	916,728	6,946,839	192,898	5,583,863	263,123	108,228,888
ซื้อเพิ่ม	-	-	-	168,928	-	-	139	5,221	12,831,278	-	13,005,566
จำหน่าย/ตัดจำหน่าย	-	(12,622)	(196,814)	(1,292,759)	-	(20,896)	(74,078)	(63,387)	(18,325)	(5,141)	(1,684,022)
โอนเข้า (ออก)	-	5,308	120,997	13,431,688	-	25,763	314,990	51,693	(13,950,439)	-	-
31 ธันวาคม 2564	991,832	1,645,684	1,308,395	102,391,242	213,011	921,595	7,187,890	186,425	4,446,377	257,982	119,550,433
ค่าเสื่อมราคาสะสม											
1 มกราคม 2564	-	1,453,397	1,089,923	46,340,069	209,967	848,344	6,533,264	122,232	-	179,430	56,776,626
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	-	37,217	155,266	10,000,621	2,636	33,086	266,440	60,897	-	250	10,556,413
ค่าเสื่อมราคา - จำหน่าย/ตัดจำหน่าย	-	(12,354)	(191,723)	(1,283,532)	-	(19,694)	(73,592)	(61,414)	-	(4,828)	(1,647,137)
31 ธันวาคม 2564	-	1,478,260	1,053,466	55,057,158	212,603	861,736	6,726,112	121,715	-	174,852	65,685,902
ค่าเพื่อการด้อยค่า											
1 มกราคม 2564	3,000	-	-	-	-	-	-	-	19,294	82,975	105,269
ค่าเพื่อการด้อยค่าสำหรับปี	-	-	-	-	-	-	-	81	(12,497)	-	(12,416)
31 ธันวาคม 2564	3,000	-	-	-	-	-	-	81	6,797	82,975	92,853
มูลค่าสุทธิตามบัญชี											
1 มกราคม 2564	988,832	199,601	294,289	43,743,316	3,044	68,384	413,575	70,666	5,564,569	718	51,346,994
31 ธันวาคม 2564	988,832	167,424	254,929	47,334,084	408	59,859	461,778	64,629	4,439,580	155	53,771,678
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปีซึ่งรวมอยู่ในงบกำไรขาดทุน											
ปี 2563											10,894,873
ปี 2564											10,556,413

(หน่วย: พันบาท)

งบการเงินเฉพาะกิจการ	ที่ดิน	อาคารและส่วน ปรับปรุงอาคาร	ส่วนปรับปรุง สิทธิการเช่า	อุปกรณ์ใช้ในการ ดำเนินงานเพื่อให้ บริการโทรคมนาคม เคลื่อนที่	ส่วนปรับปรุง อาคาร - สถานี รับส่งสัญญาณ	เครื่องตกแต่ง ติดตั้งและเครื่องใช้ สำนักงาน	เครื่องมือและ อุปกรณ์	อุปกรณ์สื่อโฆษณา และอุปกรณ์สื่อสาร	งาน ระหว่างทำ	อื่นๆ	รวม
ราคาทุน											
1 มกราคม 2563	1,082,230	1,650,748	647,135	2,084,331	93,979	712,670	5,779,509	40,411	74,107	142,674	12,307,794
ซื้อเพิ่ม	-	-	-	-	-	6	-	2,976	61,376	-	64,358
จำหน่าย/ตัดจำหน่าย	-	-	(649)	(391,713)	-	(1,326)	(368,468)	(21,743)	-	-	(783,899)
โอนเข้า (ออก)	-	1,798	1,771	9,602	-	6,787	40,843	-	(60,801)	-	-
31 ธันวาคม 2563	1,082,230	1,652,546	648,257	1,702,220	93,979	718,137	5,451,884	21,644	74,682	142,674	11,588,253
ค่าเสื่อมราคาสะสม											
1 มกราคม 2563	-	1,415,373	544,102	1,689,592	86,821	687,617	5,715,437	35,677	-	58,944	10,233,563
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	-	37,571	55,035	175,190	4,114	11,296	44,148	4,016	-	751	332,121
ค่าเสื่อมราคา - จำหน่าย/ตัดจำหน่าย	-	-	(342)	(391,707)	-	(1,324)	(363,754)	(21,412)	-	-	(778,539)
31 ธันวาคม 2563	-	1,452,944	598,795	1,473,075	90,935	697,589	5,395,831	18,281	-	59,695	9,787,145
ค่าเผื่อการด้อยค่า											
1 มกราคม 2563	3,000	-	-	-	-	-	-	-	-	82,975	85,975
ค่าเผื่อการด้อยค่าสำหรับปี	-	-	-	-	-	-	-	-	7,752	-	7,752
31 ธันวาคม 2563	3,000	-	-	-	-	-	-	-	7,752	82,975	93,727
มูลค่าสุทธิตามบัญชี											
1 มกราคม 2563	1,079,230	235,375	103,033	394,739	7,158	25,053	64,072	4,734	74,107	755	1,988,256
31 ธันวาคม 2563	1,079,230	199,602	49,462	229,145	3,044	20,548	56,053	3,363	66,930	4	1,707,381
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปีซึ่งรวมอยู่ในงบกำไรขาดทุน											
ปี 2562											528,967
ปี 2563											332,121

งบการเงินเฉพาะกิจการ

(หน่วย: พันบาท)

	ที่ดิน	อาคารและส่วน ปรับปรุงอาคาร	ส่วนปรับปรุง สิทธิการเช่า	อุปกรณ์ใช้ในการ ดำเนินงานเพื่อการให้ บริการโทรคมนาคม เคลื่อนที่	ส่วนปรับปรุง อาคาร - สถานี รับส่งสัญญาณ	เครื่องตกแต่ง ติดตั้งและเครื่องใช้ สำนักงาน	เครื่องมือและ อุปกรณ์	อุปกรณ์สื่อสาร และอุปกรณ์สื่อสาร	งาน ระหว่างทำ	อื่นๆ	รวม
ราคาทุน											
1 มกราคม 2564	1,082,230	1,652,546	648,257	1,702,220	93,979	718,137	5,451,884	21,644	74,682	142,674	11,588,253
ซื้อเพิ่ม	-	-	-	-	-	-	-	1,118	150,308	-	151,426
จำหน่าย/ตัดจำหน่าย	-	(12,622)	(176,655)	(231,441)	-	(17,520)	(72,819)	(4,390)	-	(4,341)	(519,788)
โอนเข้า (ออก)	-	5,308	101,671	47,375	-	14,653	2,748	2,643	(174,398)	-	-
31 ธันวาคม 2564	1,082,230	1,645,232	573,273	1,518,154	93,979	715,270	5,381,813	21,015	50,592	138,333	11,219,891
ค่าเสื่อมราคาสะสม											
1 มกราคม 2564	-	1,452,944	598,795	1,473,075	90,935	697,589	5,395,831	18,281	-	59,695	9,787,145
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	-	37,217	49,625	114,062	2,636	8,965	32,824	3,290	-	1	248,620
ค่าเสื่อมราคา - จำหน่าย/ตัดจำหน่าย	-	(12,354)	(176,592)	(222,516)	-	(17,501)	(72,346)	(3,870)	-	(4,341)	(509,520)
31 ธันวาคม 2564	-	1,477,807	471,828	1,364,621	93,571	689,053	5,356,309	17,701	-	55,355	9,526,245
ค่าเผื่อการด้อยค่า											
1 มกราคม 2564	3,000	-	-	-	-	-	-	-	7,752	82,975	93,727
ค่าเผื่อการด้อยค่าสำหรับปี	-	-	-	-	-	-	-	-	(955)	-	(955)
31 ธันวาคม 2564	3,000	-	-	-	-	-	-	-	6,797	82,975	92,772
มูลค่าสุทธิตามบัญชี											
1 มกราคม 2564	1,079,230	199,602	49,462	229,145	3,044	20,548	56,053	3,363	66,930	4	1,707,381
31 ธันวาคม 2564	1,079,230	167,425	101,445	153,533	408	26,217	25,504	3,314	43,795	3	1,600,874
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปีซึ่งรวมอยู่ในงบกำไรขาดทุน											
ปี 2563											332,121
ปี 2564											248,620

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 บริษัทฯ มีอาคารและอุปกรณ์จำนวนหนึ่งซึ่งตัดค่าเสื่อมราคาหมดแล้ว มูลค่าตามบัญชีก่อนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์ดังกล่าวมีจำนวน 9,009 ล้านบาท (2563: 8,698 ล้านบาท)

กลุ่มบริษัทได้ทำการประเมินการด้อยค่าของเครื่องมือและอุปกรณ์รวมถึงสินทรัพย์สิทธิการใช้ - ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ฯ ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 14 และสินทรัพย์สิทธิการใช้อื่นที่เกี่ยวข้องในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 22.1 ที่ใช้ในการดำเนินงานเพื่อการให้บริการโทรคมนาคมเคลื่อนที่ของกลุ่มบริษัทโดยเปรียบเทียบระหว่างมูลค่าตามบัญชีและมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนจากหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดดังกล่าว โดยกลุ่มบริษัทพิจารณามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดจากมูลค่าจากการใช้สินทรัพย์ โดยประมาณการกระแสเงินสดในอนาคตที่คาดว่าจะได้รับนั้นอ้างอิงจากประมาณการทางการเงินซึ่งได้รับอนุมัติจากฝ่ายบริหารภายใต้สมมติฐานในเรื่องระยะเวลาของการดำเนินงานของบริษัทย่อยตามขอบเขตในอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ฯและใบอนุญาตในการประกอบกิจการของบริษัทย่อยที่เกี่ยวข้อง และคิดลดกระแสเงินสดดังกล่าวเป็นมูลค่าปัจจุบันด้วยอัตราคิดลดซึ่งเป็นอัตราก่อนภาษีที่สะท้อนถึงความเสี่ยงของกลุ่มบริษัท

14. **สินทรัพย์สิทธิการใช้ - ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ฯ**

มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์สิทธิการใช้ - ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ฯ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 และ 2563 แสดงได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

งบการเงินรวม	
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564:	
ราคาทุน	75,189,923
หัก: ค่าเสื่อมราคาสะสม	(18,153,744)
มูลค่าตามบัญชี - สุทธิ	57,036,179
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563:	
ราคาทุน	75,189,923
หัก: ค่าเสื่อมราคาสะสม	(13,085,344)
มูลค่าตามบัญชี - สุทธิ	62,104,579

การกระทบยอดมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์สิทธิการใช้ - ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ฯ ในงบการเงินรวมสำหรับปี 2564 และ 2563 แสดงได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

งบการเงินรวม	
มูลค่าตามบัญชี ณ วันที่ 1 มกราคม 2563	50,234,964
เพิ่มระหว่างปี	15,945,686
ค่าเสื่อมราคา	(4,076,071)
มูลค่าตามบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563	62,104,579
ค่าเสื่อมราคา	(5,068,400)
มูลค่าตามบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564	57,036,179

สินทรัพย์สิทธิการใช้ - ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ฯ เป็นต้นทุนให้ได้มาซึ่งใบอนุญาตเพื่อประกอบกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากลตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 1.2 ในอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ฯภายใต้การประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สาม

15. สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น

มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 และ 2563 แสดงได้ดังนี้ (หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม			งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	ซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์	ซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์ระหว่างการพัฒนา	รวม	ซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์	ซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์ระหว่างการพัฒนา	รวม
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564:						
ราคาทุน	16,421,579	141,835	16,563,414	10,147,541	-	10,147,541
หัก: ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(14,502,567)	-	(14,502,567)	(10,047,809)	-	(10,047,809)
มูลค่าตามบัญชี - สุทธิ	1,919,012	141,835	2,060,847	99,732	-	99,732
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563:						
ราคาทุน	15,040,383	260,120	15,300,503	10,153,911	28,038	10,181,949
หัก: ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(13,528,134)	-	(13,528,134)	(9,969,896)	-	(9,969,896)
มูลค่าตามบัญชี - สุทธิ	1,512,249	260,120	1,772,369	184,015	28,038	212,053

การกระทบยอดมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่นสำหรับปี 2564 และ 2563 แสดงได้ดังนี้ (หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2564	2563	2564	2563
มูลค่าตามบัญชีต้นปี	1,772,369	1,664,472	212,053	291,259
ซื้อซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์	1,312,572	895,548	15,253	49,945
ค่าตัดจำหน่าย	(1,024,094)	(787,651)	(127,574)	(129,151)
มูลค่าตามบัญชีปลายปี	2,060,847	1,772,369	99,732	212,053

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 กลุ่มบริษัทฯ มีซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์จำนวนหนึ่งซึ่งตัดจำหน่ายหมดแล้วแต่ยังใช้งานอยู่ มูลค่าตามบัญชีก่อนหักค่าตัดจำหน่ายสะสมของสินทรัพย์มีจำนวนเงินประมาณ 13,010 ล้านบาท (2563: 12,365 ล้านบาท) (เฉพาะบริษัทฯ: 9,875 ล้านบาท 9,787 ล้านบาท)

16. สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2564	2563	2564	2563
เงินมัดจำ	582,247	553,010	311,449	291,898
ภาษีเงินได้ถูกหัก ณ ที่จ่าย	3,434,786	2,352,722	1,451,152	998,093
ต้นทุนในการได้มาซึ่งสัญญา - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	190,579	188,933	-	-
อื่น ๆ	390	717	390	717
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	4,208,002	3,095,382	1,762,991	1,290,708

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 กลุ่มบริษัทอยู่ระหว่างการขอคืนภาษีเงินได้ถูกหัก ณ ที่จ่ายจำนวน 2,000 ล้านบาท (เฉพาะของบริษัทฯ: 998 ล้านบาท) (2563: 1,266 ล้านบาท (เฉพาะของบริษัทฯ: 624 ล้านบาท)) จากกรมสรรพากร ทั้งนี้จำนวนเงินที่ได้รับคืนขึ้นอยู่กับผลของการตรวจสอบภาษีดังกล่าว

ในระหว่างปี 2564 บริษัทย่อยบันทึกต้นทุนในการได้มาซึ่งสัญญาเพิ่มขึ้นจำนวน 175 ล้านบาท (2563: 184 ล้านบาท) และตัดจำหน่ายจำนวน 181 ล้านบาท (2563: 207 ล้านบาท)

17. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2564	2563	2564	2563
เจ้าหนี้การค้าจากการซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์ในการให้บริการโทรศัพท์และเครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมาย	6,068,290	7,140,667	18,436	40,355
เจ้าหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 8)	552,376	850,296	36,764	30,954
เจ้าหนี้ - เอ็นที	11,231,078	10,690,317	6,218,080	6,218,258
ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตค้ำจ่าย	1,904,272	2,013,691	140,976	137,582
เจ้าหนี้ - ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายผู้ให้บริการโทรศัพท์ในประเทศ	57,145	60,033	-	-
เจ้าหนี้ผู้ให้บริการโทรศัพท์ในต่างประเทศ	78,682	133,971	8,846	15,201
เจ้าหนี้การค้าอื่น	1,050,964	1,192,367	217,004	198,352
เจ้าหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 8)	301,867	321,475	992,233	888,292
เจ้าหนี้อื่น	1,406,445	1,084,009	495,762	438,993
ค่าใช้จ่ายค้ำจ่าย	2,847,881	3,016,654	1,804,632	1,805,412
ดอกเบี้ยค้ำจ่าย	466,561	440,444	-	-
รวมเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	25,965,561	26,943,924	9,932,733	9,773,399

18. เงินกู้ยืมระยะสั้น

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม			
	2564	2563		
เงินกู้ยืมของบริษัทย่อยจากสถาบันการเงินในประเทศ	-	4,000		
หัก: ค่าธรรมเนียมนิยมทางการเงินรอตัดบัญชี	-	(15)		
เงินกู้ยืมของบริษัทย่อยจากสถาบันการเงินในประเทศ - สุทธิ	-	3,985		
การเคลื่อนไหวของเงินกู้ยืมระยะสั้นของบริษัทย่อยข้างต้นมีรายละเอียดดังนี้				
	(หน่วย: ล้านบาท)			
	งบการเงินรวม			
	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563	เพิ่มขึ้น ระหว่างปี	ลดลง ระหว่างปี	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564
เงินกู้ยืมของบริษัทย่อยจากสถาบันการเงินในประเทศ	4,000	25,500	(29,500)	-
หัก : ค่าธรรมเนียมนิยมทางการเงินรอตัดบัญชี	(15)	-	15	-
	3,985	25,500	(29,485)	-

เงินกู้ยืมระยะสั้นของบริษัทย่อย

ในปี 2561 บริษัทย่อยเข้าทำสัญญาเงินกู้แบบหมุนเวียนกับสถาบันการเงินหลายแห่งเป็นระยะเวลา 3 ปี โดยสาระสำคัญของวงเงินสินเชื่อดังกล่าวมีดังนี้

วงเงินสินเชื่อ	:	21,000 ล้านบาท
อัตราดอกเบี้ย	:	BIBOR บวกส่วนเพิ่ม (ส่วนเพิ่มเป็นไปตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในสัญญา)
กำหนดชำระดอกเบี้ย	:	1 เดือน 3 เดือน หรือ 6 เดือน ตามเงื่อนไขที่ได้ตกลงกัน
กำหนดชำระคืนเงินต้น	:	วันสุดท้ายของวันครบกำหนดการชำระดอกเบี้ยเงินกู้แต่ละงวด
สิทธิในการต่ออายุสัญญา	:	บริษัทย่อยมีสิทธิขยายระยะเวลาของสัญญาด้วยเงื่อนไขเดิมทั้งนี้ขึ้นอยู่กับพิจารณาของสถาบันการเงิน

ทั้งนี้ ภายใต้สัญญาสินเชื่อเงินกู้ยืมข้างต้นระบุให้กลุ่มบริษัทต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดต่าง ๆ ในสัญญา เช่น การรักษาอัตราส่วนทางการเงินให้เป็นไปตามอัตราที่กำหนดในสัญญาและการนำสินทรัพย์ไปเป็นหลักประกัน การห้ามให้กู้ยืมหรือค้ำประกัน ยกเว้นภายใต้เงื่อนไขบางประการ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 วงเงินกู้ยืมระยะสั้นตามสัญญาเงินกู้ยืมแบบหมุนเวียนที่สามารถเบิกใช้ได้ของบริษัทย่อยได้หมดอายุลง (2563: บริษัทย่อยมีวงเงินกู้ยืมระยะสั้นตามสัญญาเงินกู้ยืมแบบหมุนเวียนที่สามารถเบิกใช้ได้จำนวน 17,000 ล้านบาท) อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ 6 มกราคม 2565 บริษัทย่อยได้ใช้สิทธิในการต่ออายุสัญญาเงินกู้แบบหมุนเวียนนี้กับสถาบันการเงินแห่งหนึ่งในวงเงินจำนวน 4,000 ล้านบาทเป็นระยะเวลา 2 ปี ที่อัตราดอกเบี้ย THOR แบบทบทนับบวกส่วนเพิ่มตามที่ระบุในสัญญา และกำหนดชำระดอกเบี้ยและเงินต้นตามเงื่อนไขที่ระบุในสัญญา

19. เงินกู้ยืมระยะยาว

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม	
	2564	2563
เงินกู้ยืมของบริษัทย่อยจากสถาบันการเงินในประเทศ	15,000	10,000
หัก: ค่าธรรมเนียมทางการเงินรอตัดบัญชี	(18)	(24)
เงินกู้ยืมของบริษัทย่อยจากสถาบันการเงินในประเทศ - สุทธิ	14,982	9,976
หัก: ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	(4,995)	-
เงินกู้ยืมระยะยาว - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	9,987	9,976

การเคลื่อนไหวของเงินกู้ยืมระยะยาวของบริษัทย่อยข้างต้นมีรายละเอียดดังนี้ (หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม			
	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563	เพิ่มขึ้นระหว่างปี	ลดลงระหว่างปี	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564
เงินกู้ยืมของบริษัทย่อยจากสถาบันการเงินในประเทศ	10,000	5,000	-	15,000
หัก : ค่าธรรมเนียมทางการเงินรอตัดบัญชี	(24)	-	6	(18)
	9,976	5,000	6	14,982

เงินกู้ยืมระยะยาวของบริษัทย่อย

1) ในเดือนธันวาคม 2562 บริษัทย่อยได้เข้าทำสัญญาสินเชื่อกับสถาบันการเงินแห่งหนึ่ง โดยสาระสำคัญของวงเงินสินเชื่อมีดังนี้

วงเงินสินเชื่อ	:	15,000 ล้านบาท
อัตราดอกเบี้ย	:	BIBOR บวกส่วนเพิ่ม (ส่วนเพิ่มเป็นไปตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในสัญญา)
กำหนดชำระดอกเบี้ย	:	ทุก 3 เดือน หรือทุก 6 เดือน ตามเงื่อนไขที่ได้ตกลงกัน
กำหนดชำระคืนเงินต้น	:	ตามเงื่อนไขที่ระบุในสัญญา

2) ในเดือนธันวาคม 2564 บริษัทย่อยได้เข้าทำสัญญาสินเชื่อกับสถาบันการเงินหลายแห่ง โดยสาระสำคัญของวงเงินสินเชื่อมีดังนี้

วงเงินสินเชื่อ	:	13,000 ล้านบาท
อัตราดอกเบี้ย	:	THOR แบบทบต้นบวกส่วนเพิ่ม (ส่วนเพิ่มเป็นไปตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในสัญญา)
กำหนดชำระดอกเบี้ย	:	ทุก 3 เดือน หรือตามเงื่อนไขที่ได้ตกลงกัน
กำหนดชำระคืนเงินต้น	:	ตามเงื่อนไขที่ระบุในสัญญา

ภายใต้สัญญาสินเชื่อเงินกู้ยืมข้างต้นระบุให้กลุ่มบริษัทต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดต่าง ๆ ในสัญญา เช่น การรักษาอัตราส่วนทางการเงินให้เป็นไปตามอัตราที่กำหนดในสัญญาและการนำสินทรัพย์ไปเป็นหลักประกัน การห้ามให้กู้ยืมหรือค้ำประกัน ยกเว้นภายใต้เงื่อนไขบางประการ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 บริษัทย่อยมีวงเงินกู้ยืมตามสัญญาเงินกู้ยืมระยะยาวที่สามารถเบิกใช้จำนวน 13,000 ล้านบาท (2563: 5,000 ล้านบาท)

20. หุ้นกู้

	(หน่วย: ล้านบาท)	
	งบการเงินรวม	
	2564	2563
หุ้นกู้	43,500	39,000
หัก: ค่าธรรมเนียมทางการเงินรอตัดบัญชี	(25)	(24)
บวก: มูลค่ายุติธรรมของหุ้นกู้ (เฉพาะส่วนของดอกเบี้ยที่ใช้การบัญชีป้องกันความเสี่ยง)	647	1,189
หุ้นกู้ - สุทธิ	44,122	40,165
หัก: หุ้นกู้ที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	(3,030)	(2,500)
หุ้นกู้ - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	41,092	37,665

การเปลี่ยนแปลงของบัญชีหุ้นกู้สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2564 มีรายละเอียดดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)						
	อัตราดอกเบี้ย(ร้อยละต่อปี)	อายุหุ้นกู้	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2564	บวก: ออกหุ้นกู้เพิ่ม	หัก: จ่ายคืนหุ้นกู้	ยอดคงเหลือ ณ วันที่31 ธันวาคม 2564
บริษัทย่อย						
หุ้นกู้จำนวน 3,000 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2558)	3.52	7 ปี	3,000	-	-	3,000
หุ้นกู้จำนวน 6,000 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2558)	3.98	10 ปี	6,000	-	-	6,000
หุ้นกู้จำนวน 1,000 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2559)	2.44	5 ปี	1,000	-	(1,000)	-
หุ้นกู้จำนวน 1,500 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2559)	3.01	7 ปี	1,500	-	-	1,500
หุ้นกู้จำนวน 1,000 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2559)	3.19	10 ปี	1,000	-	-	1,000
หุ้นกู้จำนวน 500 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 28 เมษายน 2560)	3.65	7 ปี	500	-	-	500
หุ้นกู้จำนวน 5,000 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 28 เมษายน 2560)	4.04	10 ปี	5,000	-	-	5,000
หุ้นกู้จำนวน 1,500 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 21 กันยายน 2560)	2.25	3.5 ปี	1,500	-	(1,500)	-
หุ้นกู้จำนวน 2,000 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 21 กันยายน 2560)	3.58	10 ปี	2,000	-	-	2,000
หุ้นกู้จำนวน 2,500 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 21 กันยายน 2560)	3.78	12 ปี	2,500	-	-	2,500
หุ้นกู้จำนวน 1,500 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม 2562)	2.84	5 ปี	1,500	-	-	1,500
หุ้นกู้จำนวน 500 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม 2562)	3.13	7 ปี	500	-	-	500
หุ้นกู้จำนวน 3,000 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม 2562)	3.50	9 ปี	3,000	-	-	3,000
หุ้นกู้จำนวน 4,500 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 24 กันยายน 2563)	2.02	3 ปี	4,500	-	-	4,500
หุ้นกู้จำนวน 2,000 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 24 กันยายน 2563)	2.53	5 ปี	2,000	-	-	2,000
หุ้นกู้จำนวน 1,000 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 24 กันยายน 2563)	2.98	7 ปี	1,000	-	-	1,000
หุ้นกู้จำนวน 2,500 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 24 กันยายน 2563)	3.50	10 ปี	2,500	-	-	2,500
หุ้นกู้จำนวน 1,00 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 2 กันยายน 2564)	1.02	3 ปี	-	1,000	-	1,000
หุ้นกู้จำนวน 1,500 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 2 กันยายน 2564)	1.50	5 ปี	-	1,500	-	1,500
หุ้นกู้จำนวน 2,000 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 2 กันยายน 2564)	2.10	7 ปี	-	2,000	-	2,000
หุ้นกู้จำนวน 2,500 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 2 กันยายน 2564)	2.66	10 ปี	-	2,500	-	2,500
รวม			39,000	7,000	(2,500)	43,500

หุ้นกู้ของบริษัทย่อยข้างต้นเป็นหุ้นกู้ชนิดระบุชื่อผู้ถือ ประเภทไม่ด้อยสิทธิ ไม่มีประกัน และมีผู้แทนผู้ถือหุ้นกู้เสนอขายให้แก่ผู้ลงทุนสถาบัน และ/หรือผู้ลงทุนรายใหญ่

บริษัทย่อยได้ทำสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยกับสถาบันการเงินสำหรับหุ้นกู้ข้างต้นนี้บางส่วน โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย (หลังหักสัญญาที่ครบกำหนดและที่ยกเลิก) มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 22,000 ล้านบาท (31 ธันวาคม 2563: 29,000 ล้านบาท) การทำสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยข้างต้นเป็นการแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยคงที่เป็นอัตราดอกเบี้ยแบบลอยตัว บวกด้วยส่วนเพิ่มจำนวนหนึ่งตามที่ระบุในสัญญา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันความเสี่ยงในมูลค่ายุติธรรมของหุ้นกู้เฉพาะส่วนของ ดอกเบี้ยโดยกลุ่มบริษัทเลือกใช้การบัญชีป้องกันความเสี่ยงกับรายการดังกล่าว ตามที่กล่าว ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 31.1

หุ้นกุดังกล่าวข้างต้นระบุให้บริษัทย่อยต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดต่าง ๆ ที่ว่าด้วยสิทธิและหน้าที่ของผู้ออกหุ้นกู้และผู้ถือหุ้นกู้ เช่น ข้อจำกัดเกี่ยวกับการนำสินทรัพย์ไปเป็นหลักประกัน และการห้ามให้กู้ยืมหรือค้ำประกัน ยกเว้นภายใต้เงื่อนไขบางประการ

21. สำรองค่าใช้จ่ายในการรื้อถอน

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2564	2563	2564	2563
สำรองค่าใช้จ่ายในการรื้อถอนต้นปี	2,064,194	1,747,282	197,437	216,217
ลดลงจากรายจ่ายที่เกิดขึ้น	(71,481)	(13,001)	(60,524)	(58)
เพิ่มขึ้น (ลดลง) ในระหว่างปี	(400,764)	329,913	13,246	(18,722)
สำรองค่าใช้จ่ายในการรื้อถอนปลายปี	1,591,949	2,064,194	150,159	197,437
หัก: ส่วนที่สัญญาสิ้นสุดภายในหนึ่งปี	(39,968)	(122,485)	(13,313)	(62,724)
สำรองค่าใช้จ่ายในการรื้อถอน - สุทธิจากส่วนที่สัญญาสิ้นสุดภายใน 1 ปี	1,551,981	1,941,709	136,846	134,713

สำรองค่าใช้จ่ายในการรื้อถอนโดยส่วนใหญ่เป็นประมาณการค่าใช้จ่ายในการรื้อถอนอุปกรณ์โครงข่ายที่ติดตั้งบนพื้นที่เช่า

22. สัญญาเช่า

กลุ่มบริษัทเข้าทำสัญญาเช่าที่เกี่ยวข้องกับการเช่าอาคารสำนักงาน การเช่ายานพาหนะ การเช่าที่ดินที่ตั้งเสาโทรคมนาคม พื้นที่เสาโทรคมนาคม อุปกรณ์เพื่อใช้ในการดำเนินงานเพื่อการให้บริการโทรคมนาคมเคลื่อนที่ และอื่น ๆ

22.1 สิทธิประโยชน์การใช้

มูลค่าตามบัญชีของสิทธิประโยชน์การใช้ตามสัญญาเช่าที่ดิน อาคาร สิทธิการเช่าและอุปกรณ์และการเคลื่อนไหวสำหรับปี 2564 และ 2563 แสดงได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม					
	ที่ดินที่ตั้งเสาโทรคมนาคม	อาคารและส่วนปรับปรุงอาคาร	พื้นที่เสาและอุปกรณ์ใช้ในการดำเนินงานเพื่อการให้บริการโทรคมนาคมเคลื่อนที่	สิทธิการเช่า	อื่นๆ	รวม
ราคาทุน						
1 มกราคม 2563	8,832,858	1,592,980	17,551,020	123,470	105,911	28,206,239
เพิ่ม	1,364,282	834,645	1,170,673	-	47,346	3,416,946
เปลี่ยนแปลงเงื่อนไข/ตัดจำหน่าย	(580,813)	(221,067)	(761,248)	-	(62,348)	(1,625,476)
31 ธันวาคม 2563	9,616,327	2,206,558	17,960,445	123,470	90,909	29,997,709
เพิ่มขึ้น/พิจารณาอายุสัญญาใหม่	1,177,466	574,069	2,436,684	-	33,048	4,221,267
เปลี่ยนแปลงเงื่อนไข/ยกเลิกสัญญา/ตัดจำหน่าย	(1,059,856)	(768,830)	(3,306,276)	(17,118)	(21,070)	(5,173,150)
31 ธันวาคม 2564	9,733,937	2,011,797	17,090,853	106,352	102,887	29,045,826
ค่าเสื่อมราคาสะสม						
1 มกราคม 2563	1,288,804	604,172	2,526,302	74,845	48,573	4,542,696
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	1,465,007	679,849	2,980,570	22,375	44,851	5,192,652
ค่าเสื่อมราคา - เปลี่ยนแปลงเงื่อนไข/ตัดจำหน่าย	(278,485)	(216,209)	(640,650)	-	(59,064)	(1,194,408)
31 ธันวาคม 2563	2,475,326	1,067,812	4,866,222	97,220	34,360	8,540,940
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	1,581,160	569,953	3,624,817	15,462	38,188	5,829,580
ค่าเสื่อมราคา - เปลี่ยนแปลงเงื่อนไข/ยกเลิกสัญญา/ตัดจำหน่าย	(474,064)	(729,861)	(1,503,393)	(17,064)	(19,788)	(2,744,170)
31 ธันวาคม 2564	3,582,422	907,904	6,987,646	95,618	52,760	11,626,350
มูลค่าสุทธิตามบัญชี						
31 ธันวาคม 2563	7,141,001	1,138,746	13,094,223	26,250	56,549	21,456,769
31 ธันวาคม 2564	6,151,515	1,103,893	10,103,207	10,734	50,127	17,419,476

(หน่วย: พันบาท)					
	งบการเงินเฉพาะกิจการ				
	ที่ดินที่ดั่งเสาทรงคมนาคน	อาคารและส่วนปรังปรุงอาคาร	สิทธิการเช่า	อื่นๆ	รวม
ราคาทุน					
1 มกราคม 2563	231,499	913,636	26,713	64,620	1,236,468
เพิ่ม	35,420	530,776	-	26,335	592,531
เปลี่ยนแปลงเงื่อนไข/ตัดจำหน่าย	(66,169)	(30,762)	-	(22,007)	(118,938)
31 ธันวาคม 2563	200,750	1,413,650	26,713	68,948	1,710,061
เพิ่ม	44,643	109,440	-	33,047	187,130
เปลี่ยนแปลงเงื่อนไข/ยกเลิกสัญญา/ตัดจำหน่าย	(78,520)	(359,072)	(12,234)	(20,265)	(470,091)
31 ธันวาคม 2564	166,873	1,164,018	14,479	81,730	1,427,100
ค่าเสื่อมราคาสะสม					
1 มกราคม 2563	54,103	330,586	25,684	22,604	432,977
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	49,597	359,270	561	28,623	438,051
ค่าเสื่อมราคา - เปลี่ยนแปลงเงื่อนไข/ตัดจำหน่าย	(35,433)	(29,510)	-	(18,723)	(83,666)
31 ธันวาคม 2563	68,267	660,346	26,245	32,504	787,362
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	35,328	253,970	282	26,907	316,487
ค่าเสื่อมราคา - เปลี่ยนแปลงเงื่อนไข/ยกเลิกสัญญา/ตัดจำหน่าย	(44,274)	(339,435)	(12,234)	(19,392)	(415,335)
31 ธันวาคม 2564	59,321	574,881	14,293	40,019	688,514
มูลค่าสุทธิตามบัญชี					
31 ธันวาคม 2563	132,483	753,304	468	36,444	922,699
31 ธันวาคม 2564	107,552	589,137	186	41,711	738,586

เมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2563 บริษัทฯ ย่อยได้เข้าทำสัญญาโอนกรรมสิทธิ์และให้บริการเกี่ยวกับเสาทรงคมนาคนกับ กสท (ปัจจุบันคือ “เอ็นที”) ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 34.6 (ด) ทั้งนี้ บริษัทฯ ย่อยพิจารณาสัญญาดังกล่าวเป็นรายการขายและเช่ากลับคืนและรับรู้ผลของรายการดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งในกำไรหรือขาดทุน

22.2 หนี้สินตามสัญญาเช่า

มูลค่าตามบัญชีของหนี้สินตามสัญญาเช่าและการเคลื่อนไหวสำหรับปี 2564 และ 2563 แสดงได้ดังนี้ (หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2564	2563	2564	2563
ณ วันที่ 1 มกราคม	22,483,355	24,637,627	850,484	718,342
เพิ่มขึ้น/พิจารณาอายุสัญญาเช่าใหม่	4,544,877	3,458,197	163,748	583,900
เพิ่มขึ้นจากดอกเบี้ย	713,795	828,555	13,120	21,821
เงินจ่ายชำระ	(6,701,457)	(5,993,643)	(341,706)	(442,909)
ลดลงจากการยกเลิกสัญญา	(1,958,040)	(447,401)	(51,913)	(30,670)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม	19,082,510	22,483,335	633,733	850,484
หัก: ส่วนที่ถึงกำหนดชำระในหนึ่งปี	(5,599,437)	(4,663,356)	(260,664)	(320,680)
หนี้สินตามสัญญาเช่า - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระในหนึ่งปี	13,483,073	17,819,979	373,069	529,804

ค่าใช้จ่ายสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2564 และ 2563 เกี่ยวกับสัญญาเช่าที่รับรู้ในรายการต่อไปนี้ในส่วนของการทำไรหรือขาดทุน (หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2564	2563	2564	2563
ค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์สิทธิการใช้	5,829,580	5,192,652	316,487	438,051
ดอกเบี้ยจ่ายจากหนี้สินตามสัญญาเช่า	713,795	828,555	13,120	21,821
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับสัญญาเช่าระยะสั้น	6,804	41,534	-	1,070
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับสัญญาเช่าซึ่งสินทรัพย์อ้างอิงมีมูลค่าต่ำ	90,351	97,026	14,893	19,112
รวม	6,640,530	6,159,767	344,500	480,054

กลุ่มบริษัทมีกระแสเงินสดจ่ายทั้งหมดของสัญญาเช่าจำนวน 6,799 ล้านบาท (2563: 6,133 ล้านบาท) (เฉพาะบริษัทฯ: 357 ล้านบาท 2563: 463 ล้านบาท) และมีการเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์สิทธิการใช้และหนี้สินตามสัญญาเช่าที่ไม่ใช่เงินสดจำนวน 4,545 ล้านบาท (2563: 3,458 ล้านบาท) (เฉพาะบริษัทฯ: 164 ล้านบาท 2563: 584 ล้านบาท)

22.3 ลูกหนี้ตามสัญญาเช่า

ในระหว่างปี 2561 บริษัทฯ และ ดีแทค ไตรเน็ต ได้เข้าทำสัญญาระงับข้อพิพาทและให้บริการเกี่ยวกับเสาโทรคมนาคมกับ กสท (ปัจจุบันคือ “เอ็นที”) ภายใต้สัญญาดังกล่าว บริษัทฯ ได้โอนกรรมสิทธิ์ในเสาโทรคมนาคมที่บริษัทฯ ได้จัดหาตามสัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุโทรคมนาคมระบบเซลลูลาร์ระหว่าง กสท และบริษัทฯ ซึ่งอยู่ภายใต้ข้อพิพาทเรื่องกรรมสิทธิ์ โดย กสท ตกลงที่จะระงับข้อพิพาทที่เกี่ยวข้องกับกรรมสิทธิ์ในเสาโทรคมนาคมทั้งหมด และให้ดีแทค ไตรเน็ต ใช้บริการพื้นที่เสาโทรคมนาคมเหล่านั้นเพื่อดำเนินธุรกิจตามเงื่อนไขระยะเวลาที่กำหนดในสัญญา ทั้งนี้ ดีแทค ไตรเน็ตจะให้ใช้พื้นที่ที่ดินที่ตั้งเสาโทรคมนาคมและให้บริการบำรุงรักษาเสาโทรคมนาคม และเรียกชำระค่าตอบแทนจาก กสท ตามรายละเอียดและเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญา

มูลค่าตามบัญชีของลูกหนี้ตามสัญญาเช่า ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 และ 2563 แสดงได้ดังนี้ (หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม	
	2564	2563
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่า	6,289,840	7,544,581
หัก: ดอกเบี้ยรอการตัดจำหน่าย	(512,728)	(740,417)
รวม	5,777,112	6,804,164
หัก: ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	(1,240,815)	(1,212,943)
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่า - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	4,536,297	5,591,221

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 และ 2563 บริษัทย่อยมีจำนวนเงินขึ้นต่ำที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตทั้งสิ้นภายใต้สัญญาเช่า ดังนี้ (หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม	
	2564	2563
ภายใน 1 ปี	1,241	1,213
มากกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	5,049	5,227
มากกว่า 5 ปี	-	1,105
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่า	6,290	7,545

23. **สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน**
จำนวนเงินสำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานซึ่งเป็นเงินชดเชยพนักงานเมื่อออกจากงานแสดงได้ดังนี้ (หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม/งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2564	2563
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานต้นปี	645,122	711,243
ส่วนที่รับรู้ในกำไรหรือขาดทุน:		
ต้นทุนบริการในปัจจุบัน	52,989	59,556
การลดขนาดโครงการ	(95,302)	(152,493)
ต้นทุนดอกเบี้ย	10,234	12,769
ส่วนที่รับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น:		
(กำไร) ขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย		
ส่วนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงข้อสมมติทางการเงิน	(48,833)	14,782
ส่วนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงข้อสมมติทางประชากร	-	(21,498)
ส่วนที่เกิดจากการปรับปรุงจากประสบการณ์	46,793	24,949
ผลประโยชน์ที่จ่ายในระหว่างปี	(6,507)	(4,186)
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานปลายปี	604,496	645,122

ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานส่วนที่รับรู้ในกำไรหรือขาดทุนรับรู้ในค่าใช้จ่ายในการบริหารทั้งหมด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 บริษัทฯ คาดว่าจะจ่ายชำระผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานภายใน 1 ปีข้างหน้าเป็นจำนวนประมาณ 33 ล้านบาท (งบการเงินเฉพาะกิจการ: จำนวน 33 ล้านบาท) (2563: 11 ล้านบาท (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 11 ล้านบาท))

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 ระยะเวลาเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการจ่ายชำระผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานของบริษัทฯ ประมาณ 11 ปี (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 11 ปี) (2563: 12 ปี (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 12 ปี))
สมมติฐานที่สำคัญในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย สรุปได้ดังนี้

</

24. เงินปันผล

เงินปันผล	อนุมัติโดย	เงินปันผลจ่าย	เงินปันผลจ่ายต่อหุ้น
		(ล้านบาท)	(บาท)
เงินปันผลประจำปีประกาศจ่ายจากผลการดำเนินงานปี 2563	ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ เมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2564	5,020	2.12
เงินปันผลระหว่างกาลประกาศจ่ายจากผลการดำเนินงานของงวดวันที่ 1 มกราคม 2564 ถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2564	ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ เมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม 2564	2,486	1.05
		7,506	
เงินปันผลระหว่างกาลประกาศจ่ายจากกำไรสะสม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ เมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2563 ⁽¹⁾	3,812	1.61
เงินปันผลระหว่างกาลประกาศจ่ายจากผลการดำเนินงานของงวดวันที่ 1 มกราคม 2563 ถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2563	ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ เมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2563	2,060	0.87
		5,872	

(1) นำเสนอให้รับทราบในที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นแล้วเมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2563

25. ค่าใช้จ่ายตามลักษณะ

รายการค่าใช้จ่ายตามลักษณะประกอบด้วยรายการค่าใช้จ่ายที่สำคัญดังต่อไปนี้ (หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2564	2563	2564	2563
เงินเดือนและค่าแรงและผลประโยชน์อื่นของพนักงาน	3,360,212	3,760,701	3,332,562	3,724,895
ค่าเสื่อมราคา	10,556,413	10,894,873	248,620	332,121
ค่าตัดจำหน่าย	1,024,094	787,651	127,574	129,151
ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์สิทธิการใช้	10,897,980	9,268,723	316,487	438,051
ค่าเช่าจ่ายตามสัญญาเช่าดำเนินงานและค่าบริการ	104,417	161,995	8,790	37,390
ซื้อสินค้า	11,260,881	8,403,165	977	10,438
การเปลี่ยนแปลงในสินค้าสำเร็จรูป	(692,221)	498,688	1,157	12,758

26. ต้นทุนทางการเงิน

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2564	2563	2564	2563
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยของหนี้สินทางการเงิน	2,277,035	2,223,365	11,855	15,659
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยจากหนี้สินตามสัญญาเช่า	713,795	828,555	13,120	21,821
หัก: ดอกเบี้ยรับจากลูกหนี้ตามสัญญาเช่า	(222,977)	(272,671)	-	-
ดอกเบี้ยจ่ายสุทธิ - หนี้สินตามสัญญาเช่า	490,818	555,884	13,120	21,821
ตัดจำหน่ายต้นทุนทางการเงินรอตัดบัญชี	27,255	27,955	-	-
ต้นทุนทางการเงินอื่น	34,501	51,791	-	-
รวมต้นทุนทางการเงิน	2,829,609	2,858,995	24,975	37,480

27. ภาษีเงินได้

ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2564 และ 2563 สรุปได้ดังนี้ (หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2564	2563	2564	2563
ภาษีเงินได้ปัจจุบัน:				
ภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับปี	168,521	106,516	-	-
รายการปรับปรุงค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลของปีก่อน	(209)	(2,712)	-	-
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี:				
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจากการเกิดผลแตกต่างชั่วคราวและ การกลับรายการผลแตกต่างชั่วคราว	423,893	748,727	1,246,524	1,206,941
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ที่แสดงอยู่ในงบกำไรขาดทุน	592,205	852,531	1,246,524	1,206,941

จำนวนภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้องกับส่วนประกอบแต่ละส่วนของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2564 และ 2563
สรุปได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม / งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2564	2563
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกี่ยวข้องกับกำไรหรือขาดทุนจากการประมาณการ ตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	408	(3,647)

รายการกระทบยอดระหว่างกำไรทางบัญชีกับค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้มีดังนี้ (หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2564	2563	2564	2563
กำไรทางบัญชีก่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล	3,948,138	5,959,650	6,237,752	8,292,031
อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล	20%	20%	20%	20%
กำไรทางบัญชีก่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลคูณอัตราภาษี	789,628	1,191,930	1,247,550	1,658,406
รายการปรับปรุงค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลของปีก่อน	(209)	(2,712)	-	-
ผลกระทบทางภาษีสำหรับ:				
รายได้ที่ไม่รวมคิดภาษีเงินได้	(40)	(30)	(40)	(434,667)
ค่าใช้จ่ายต้องห้าม	52,336	82,974	3,663	18,113
รายจ่ายฝ่ายทุนที่มีสิทธิหักได้เพิ่มขึ้น	(242,017)	(411,349)	(6,850)	(34,781)
ผลกระทบจากการปรับปรุงภาษีเงินได้รอตัดบัญชี	(915)	(12,730)	2,201	(130)
อื่น ๆ	(6,578)	4,448	-	-
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ที่แสดงอยู่ในงบกำไรขาดทุน	592,205	852,531	1,246,524	1,206,941

ส่วนประกอบของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีประกอบด้วยรายการดังต่อไปนี้ ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2564	2563	2564	2563
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี				
ค่าเพื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	210,815	277,453	18,322	18,901
ค่าเพื่อการลดลงของมูลค่าเงินลงทุน/ผลขาดทุนในบริษัทย่อย	28,086	34,855	17,694	31,463
ค่าเพื่อการลดลงของมูลค่าสินค้าคงเหลือ	6,651	2,755	-	12
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	34,521	55,525	34,521	55,525
ค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	483,179	354,448	-	-
รายได้จากการจำหน่ายบัตรเติมเงิน	265,860	222,331	204	204
มูลค่ายุติธรรมของหุ้นกู้ที่ใช้การบัญชีป้องกันความเสี่ยง	129,308	237,749	-	-
สัญญาเช่า	254,825	199,015	-	3,128
ขาดทุนสะสมทางภาษียกไป	3,079,410	3,752,924	2,028,862	3,203,532
อื่น ๆ	199,748	177,792	36,644	68,280
รวม	4,692,403	5,314,847	2,136,247	3,381,045

	(หน่วย: พันบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2564	2563	2564	2563
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี				
มูลค่ายุดีธรรมของตราสารอนุพันธ์	(153,662)	(360,081)	-	-
สินทรัพย์ที่เกิดจากสัญญา	(51,758)	(37,364)	-	-
ต้นทุนในการได้มาซึ่งสัญญา	(67,628)	(68,901)	-	-
อื่น ๆ	(24,557)	(29,402)	(3,552)	(1,418)
รวม	(297,605)	(495,748)	(3,552)	(1,418)
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี - สุทธิ	4,394,798	4,819,099	2,132,695	3,379,627

รายละเอียดวันสิ้นสุดระยะเวลาการให้ประโยชน์ของรายการขาดทุนสะสมทางภาษียกไปข้างต้น แสดงได้ดังนี้				
	(หน่วย: พันบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2564	2563	2564	2563
31 ธันวาคม 2565	523,258	6,384,584	523,258	6,384,584
31 ธันวาคม 2566	7,755,794	7,755,794	7,755,794	7,755,794
31 ธันวาคม 2567	3,490,014	3,502,038	1,865,259	1,877,283
31 ธันวาคม 2568	987,625	1,122,206	-	-
31 ธันวาคม 2569	2,640,360	-	-	-
	15,397,051	18,764,622	10,144,311	16,017,661

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 กลุ่มบริษัทมีรายการผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีที่ยังไม่ได้ใช้จำนวน 1,425 ล้านบาท (เฉพาะบริษัทฯ: 1,425 ล้านบาท) (2563: 1,425 ล้านบาท (เฉพาะบริษัทฯ: 1,425 ล้านบาท)) ซึ่งกลุ่มบริษัทไม่ได้บันทึกรายการดังกล่าวเป็นสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี เนื่องจากกลุ่มบริษัทพิจารณาแล้วเห็นว่าอาจมีความไม่แน่นอนที่จะนำผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ข้างต้นมาใช้ประโยชน์ในอนาคตได้

28. **กำไรต่อหุ้น**
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานคำนวณโดยหารกำไรสำหรับปี (ไม่รวมกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น) ด้วยจำนวนตัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของหุ้นสามัญที่ออกอยู่ในระหว่างปี

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2564	2563	2564	2563
กำไรสำหรับปี (พันบาท)	3,355,933	5,107,119	4,991,228	7,085,090
จำนวนหุ้นสามัญเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (พันหุ้น)	2,367,811	2,367,811	2,367,811	2,367,811
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน (บาท/หุ้น)	1.42	2.16	2.11	2.99

29. **ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย**
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2564 และ 2563 ประกอบด้วย

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2564	2563	2564	2563
ค่าเสื่อมราคา				
อาคารและอุปกรณ์	10,556,413	10,894,873	248,620	332,121
สินทรัพย์สิทธิการใช้ - ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่	5,068,400	4,076,071	-	-
สินทรัพย์สิทธิการใช้	5,829,580	5,192,652	316,487	438,051
ค่าตัดจำหน่าย				
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น	1,024,094	787,651	127,574	129,151
รวมค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	22,478,487	20,951,247	692,681	899,323

30.   กำไรจากการดำเนินงานก่อนหักดอกเบี้ยจ่าย ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย และรายได้และรายจ่ายอื่นบางรายการ (EBITDA before other incomes and other expenses)

(หน่วย: พันบาท)

		งบการเงินรวม	
		หมายเหตุ	
		2564	2563
กำไรสำหรับปี		3,355,933	5,107,119
บวก	: ต้นทุนทางการเงิน	26	2,829,609
	: ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	27	592,205
	: ค่าเสื่อมราคา	29	10,556,413
	: ค่าตัดจำหน่าย	29	1,024,094
	: ค่าเสื่อมราคา - สินทรัพย์สิทธิการใช้	29	10,897,980
EBITDA		29,256,234	29,769,892
บวก (หัก)	: ดอกเบี้ยรับ	(12,256)	(26,055)
	: กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน	(4,841)	(31,421)
	: ค่าใช้จ่ายอื่นเกี่ยวกับพนักงาน	99,708	133,756
	: ส่วนแบ่งขาดทุนจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	5,245	11,850
	: เงินปันผลรับจากเงินลงทุน	(244)	(150)
	: กำไรจากการขายเงินลงทุนอื่น	(21,017)	-
	: ค่าเพื่อการด้อยค่าและขาดทุนจากการจำหน่าย/ตัดจำหน่ายอุปกรณ์ สินทรัพย์สิทธิการใช้สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น และเงินลงทุนอื่น	481,647	636,396
	: (กำไร) ขาดทุนจากการวัดมูลค่าตราสารอนุพันธ์และสถานะสุทธิจากการป้องกันความเสี่ยง	148,215	(298,401)
	: (รายได้) ค่าใช้จ่ายอื่น	36,484	(2,630)
กำไรจากการดำเนินงานก่อนหักดอกเบี้ยจ่ายค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายและรายได้และรายจ่ายอื่นบางรายการ (EBITDA before other incomes and other expenses)		29,989,175	30,193,237

31. เครื่องมือทางการเงิน

31.1 ตราสารอนุพันธ์และการบัญชีป้องกันความเสี่ยง

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม	
	2564	2563
สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์		
สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์ที่ไม่ได้กำหนดให้เป็นเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยง	-	494,736
สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์ที่กำหนดให้เป็นเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยง	768,309	1,305,671
รวมสินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์	768,309	1,800,407

ตราสารอนุพันธ์ที่กำหนดให้เป็นเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยง

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 กลุ่มบริษัทมีสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยที่กำหนดให้เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการป้องกันความเสี่ยงซึ่งมีจำนวนเงินตามสัญญา 22,000 ล้านบาท (2563: 22,000 ล้านบาท) โดยกลุ่มบริษัทได้รับดอกเบี้ยคงที่ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 20 และจ่ายดอกเบี้ยในอัตราผันแปรที่อ้างอิงอัตรา THBFIX บวกส่วนเพิ่ม

รายการที่มีการป้องกันความเสี่ยงนี้ถือว่ามีความสัมพันธ์เชิงเศรษฐกิจกับเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยง เนื่องจากสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยมีเงื่อนไขที่ตรงกันกับเงื่อนไขของหุ้นกู้ที่มีอัตราดอกเบี้ยคงที่ (อันได้แก่ จำนวนเงินต้น วันครบกำหนด วันที่จ่ายชำระ และวันที่มีการรับอัตราดอกเบี้ย) โดยในการทดสอบความมีประสิทธิภาพในการป้องกันความเสี่ยง กลุ่มบริษัทได้เปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยงกับการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยงสำหรับความเสี่ยงที่มีการป้องกัน

ความไม่มีประสิทธิภาพในการป้องกันความเสี่ยง สามารถเกิดได้จากสาเหตุดังต่อไปนี้

- อัตราดอกเบี้ยที่ใช้ในการคิดลดรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยงและเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยงมีความแตกต่างกัน
- ช่วงเวลาในการเกิดกระแสเงินสดของรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยงและเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยงมีความแตกต่างกัน

รายละเอียดของตราสารอนุพันธ์ (สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย) ที่กลุ่มบริษัทถือไว้เพื่อเป็นเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยงแยกตามการครบกำหนดชำระ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 และ 2563 มีดังนี้

	น้อยกว่า 1 ปี		1-5 ปี		มากกว่า 5 ปี		รวม	
	2564	2563	2564	2563	2564	2563	2564	2563
จำนวนเงินตามสัญญา (ล้านบาท)	3,000	-	12,500	15,500	6,500	6,500	22,000	22,000
อัตราดอกเบี้ยลอยตัว (ร้อยละ)	1.58-1.61	-	1.52-1.80	1.65-1.86	1.95-2.00	1.94-2.13	1.52-2.00	1.65-2.13

ผลกระทบของเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยงต้องบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 และ 2563 แสดงได้ดังนี้ (หน่วย: พันบาท)

	จำนวนเงินตามสัญญา		มูลค่าตามบัญชี		บรรทัดที่แสดงรายการในงบแสดงฐานะการเงิน	การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมซึ่งใช้วัดความไม่มีประสิทธิภาพในการป้องกันความเสี่ยง	
	2564	2563	2564	2563		2564	2563
สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย	3,000,000	-	55,424	-	สินทรัพย์ทางการเงินหมุนเวียนอื่น	55,424	-
สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย	19,000,000	22,000,000	712,885	1,305,671	สินทรัพย์ทางการเงินไม่หมุนเวียนอื่น	(592,786)	286,990

ผลกระทบของรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยงต้องบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 และ 2563 แสดงได้ดังนี้ (หน่วย: พันบาท)

	มูลค่าตามบัญชี		ยอดสะสมของการปรับปรุงมูลค่ายุติธรรม		บรรทัดที่แสดงรายการในงบแสดงฐานะการเงิน	การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมซึ่งใช้วัดความไม่มีประสิทธิผลในการป้องกันความเสี่ยง	
	2564	2563	2564	2563		2564	2563
หุ้นกู้ที่มีอัตราดอกเบี้ยคงที่	3,030,259	-	30,505	-	หุ้นกู้ - ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	30,505	-
หุ้นกู้ที่มีอัตราดอกเบี้ยคงที่	19,607,514	23,176,514	616,033	1,188,746	หุ้นกู้ - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	(572,713)	122,352

ทั้งนี้ ผลกระทบของส่วนที่ไม่มีประสิทธิผลในการป้องกันความเสี่ยงในมูลค่ายุติธรรมต่อส่วนของกำไรหรือขาดทุนสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2564 รับรู้ในขาดทุนจากการวัดมูลค่าตราสารอนุพันธ์และสถานะสุทธิจากการป้องกันความเสี่ยงจำนวน 1 ล้านบาท (2563: กำไรจากการวัดมูลค่าตราสารอนุพันธ์และสถานะสุทธิจากการป้องกันความเสี่ยงจำนวน 165 ล้านบาท)

ผลกระทบของการปฏิรูปอัตราดอกเบี้ยอ้างอิง

กลุ่มบริษัทมีความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงที่กำหนดจากธุรกรรมการกู้ยืมแบบไม่มีหลักประกันระหว่างธนาคาร (InterBank Offered Rates - IBORs) ของเครื่องมือทางการเงินซึ่งจะมีการแทนที่หรือปฏิรูป กลุ่มบริษัทคาดว่าจะการปฏิรูปอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงนี้จะส่งผลกระทบต่อการบริหารความเสี่ยงและการใช้การบัญชีป้องกันความเสี่ยงของกลุ่มบริษัท ดังนั้น กลุ่มบริษัทจึงได้ถือปฏิบัติตามข้อยกเว้นชั่วคราวที่ทำให้กิจการสามารถใช้การบัญชีป้องกันความเสี่ยงต่อไปได้ในช่วงเวลาที่มีความไม่แน่นอนนี้ กล่าวคือ ข้อยกเว้นชั่วคราวได้ระบุว่าการพิจารณาว่ารายการที่คาดการณ์มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ในระดับสูงมากสำหรับการป้องกันความเสี่ยงหรือไม่นั้น ให้กิจการสันนิษฐานว่าอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงซึ่งการป้องกันความเสี่ยงได้อ้างอิงอยู่นั้นไม่ได้รับการเปลี่ยนแปลงจากการปฏิรูปอัตราดอกเบี้ยอ้างอิง

ความสัมพันธ์ของการป้องกันความเสี่ยงซึ่งได้รับผลกระทบจากการปฏิรูปอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงอาจทำให้เกิดส่วนที่ไม่มีประสิทธิผลจากการคาดการณ์ของผู้ร่วมตลาดเมื่อมีการเปลี่ยนจากอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงที่ใช้อยู่ไปเป็นอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงอื่น กลุ่มบริษัทอยู่ระหว่างการติดตามและจัดการการเปลี่ยนไปใช้อัตราดอกเบี้ยอ้างอิงอื่นว่าจะต้องทำการแก้ไขสัญญาอันเนื่องมาจากเรื่องนี้หรือไม่ ตลอดจนการจัดการในการดำเนินการกับผู้สัญญาในเรื่องดังกล่าว

31.2 วัตถุประสงค์และนโยบายการบริหารความเสี่ยงทางการเงิน

เครื่องมือทางการเงินที่สำคัญของกลุ่มบริษัทประกอบด้วย เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น ลูกหนี้ตามสัญญาเช่า สินทรัพย์ทางการเงินอื่น เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น เงินกู้ยืมระยะสั้น เงินกู้ยืมระยะยาว หุ้นกู้ ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ฯ ค้างจ่าย และหนี้สินตามสัญญาเช่า กลุ่มบริษัทมีความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือทางการเงินดังกล่าว และมีนโยบายการบริหารความเสี่ยงดังนี้

ความเสี่ยงด้านเครดิต

กลุ่มบริษัทมีความเสี่ยงด้านเครดิตที่เกี่ยวข้องเนื่องกับลูกหนี้การค้า สินทรัพย์ที่เกิดจากสัญญา เงินฝากกับธนาคาร และเครื่องมือทางการเงินอื่น ๆ โดยจำนวนเงินสูงสุดที่กลุ่มบริษัทอาจต้องสูญเสียจากการให้สินเชื่อคือมูลค่าตามบัญชีที่แสดงอยู่ในงบแสดงฐานะการเงิน ซึ่งได้เปิดเผยไว้ในหัวข้อความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง(ยกเว้นตราสารอนุพันธ์)

ลูกหนี้การค้าและสินทรัพย์ที่เกิดจากสัญญา

กลุ่มบริษัทบริหารความเสี่ยงโดยใช้นโยบายและขั้นตอนในการควบคุมการให้สินเชื่ออย่างเหมาะสมจึงไม่คาดว่าจะเกิดผลขาดทุนทางการเงินที่มีสาระสำคัญ นอกจากนี้ กลุ่มบริษัทมีการติดตามยอดคงค้างของลูกหนี้การค้าและสินทรัพย์ที่เกิดจากสัญญาอย่างสม่ำเสมอ และการขายสินค้าให้ตัวแทนจำหน่ายรายใหญ่จะมีการประกันสินเชื่อจากธนาคาร อีกทั้งการให้สินเชื่อของกลุ่มบริษัทไม่มีการกระจุกตัวเนื่องจากกลุ่มบริษัทมีฐานลูกค้าที่หลากหลายและมีจำนวนมากราย

กลุ่มบริษัทพิจารณาการด้อยค่าทุกวันสิ้นรอบระยะเวลา รายงาน โดยมีการแบ่งกลุ่มลูกค้าที่มีรูปแบบของความเสี่ยงด้านเครดิตที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน และคำนวณหาอัตราการตั้งสำรองของผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากอายุหนี้คงค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระสำหรับแต่ละกลุ่มนั้น ๆ การคำนวณผลขาดทุนจากการด้อยค่าด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นคำนึงถึงข้อมูลที่มีความสมเหตุสมผลและสามารถสนับสนุนได้ที่มีอยู่ ณ วันที่รายงานเกี่ยวกับเหตุการณ์ในอดีต สภาพการณ์ปัจจุบันและการคาดการณ์สภาวเศรษฐกิจในอนาคต โดยทั่วไป กลุ่มบริษัทจะตัดจำหน่ายลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่นออกจากบัญชีตามนโยบายของกลุ่มบริษัท โดยพิจารณาตามความเหมาะสม

เครื่องมือทางการเงินและเงินฝากธนาคาร

กลุ่มบริษัทบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตที่เกี่ยวข้องกับยอดคงเหลือกับธนาคารและสถาบันการเงินตามนโยบายของกลุ่มบริษัท โดยจะลงทุนกับคู่สัญญาที่ได้รับการอนุมัติแล้วเท่านั้น และอยู่ในวงเงินสินเชื่อที่กำหนดให้กับคู่สัญญาแต่ละราย โดยวงเงินสินเชื่ออาจมีการปรับปรุงในระหว่างปี การกำหนดวงเงินดังกล่าวเป็นการช่วยลดความเสี่ยงของการกระจุกตัวและลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากผิดนัดชำระของคู่สัญญา

ความเสี่ยงด้านตลาด

ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน

กลุ่มบริษัทมีความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศอันเนื่องมาจากการดำเนินงาน/จำหน่ายสินค้าและบริการโทรคมนาคมในต่างประเทศและจำหน่ายจากการซื้ออุปกรณ์เป็นเงินตราต่างประเทศ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 และ 2563 กลุ่มบริษัทมีสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ ดังต่อไปนี้

	งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564			อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่ 31 ธันวาคม	
	2564	2563	สกุลเงิน	2564	2563
	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)		(บาทต่อหน่วยเงินตราต่างประเทศ)	
สินทรัพย์					
เงินฝากธนาคาร	2.31	2.28	เหรียญสหรัฐอเมริกา	33.1533	29.7749
ลูกหนี้การค้าบริษัทอื่นๆ	3.30	3.52	เอสดีอาร์	47.0166	43.5076
	0.40	0.37	เหรียญสหรัฐอเมริกา	33.1533	29.7749
	0.01	-	ยูโร	37.4022	36.3751
	-	0.08	ริงกิตมาเลเซีย	7.8637	7.2911
ลูกหนี้การค้ากิจการที่เกี่ยวข้องกัน	0.36	0.39	เอสดีอาร์	47.0166	43.5076
	2.50	0.61	เหรียญสหรัฐอเมริกา	33.1533	29.7749
	-	0.04	เหรียญสิงคโปร์	24.3671	22.2924
หนี้สิน					
เจ้าหนี้การค้า	6.41	2.99	เหรียญสหรัฐอเมริกา	33.5929	30.2068
	0.10	0.08	ยูโร	38.2813	37.2578
	2.70	1.23	โครนอร์เวย์	3.8454	3.5388
	0.01	0.01	สหราชอาณาจักร	45.5492	41.0771
	0.24	0.36	เหรียญสิงคโปร์	25.0254	22.9540
	1.33	2.55	เอสดีอาร์	47.0166	43.5076
เจ้าหนี้กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	27.04	47.96	โครนอร์เวย์	3.8454	3.5388
	0.03	1.09	เอสดีอาร์	47.0166	43.5076
	0.01	0.01	ยูโร	38.2813	37.2578
	1.44	1.56	เหรียญสหรัฐอเมริกา	33.5929	30.2068
รวมสินทรัพย์ (หนี้สิน) สุทธิ	(2.64)	(1.29)	เหรียญสหรัฐอเมริกา		
	(0.10)	(0.09)	ยูโร		
	(0.01)	(0.01)	สหราชอาณาจักร		
	2.30	0.27	เอสดีอาร์		
	(29.74)	(49.19)	โครนอร์เวย์		
	(0.24)	(0.32)	เหรียญสิงคโปร์		
	-	0.08	ริงกิตมาเลเซีย		

การวิเคราะห์ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยน

กลุ่มบริษัทไม่มีผลกระทบต่อกำไรก่อนภาษีอย่างเป็นสาระสำคัญจากการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าธุรกรรมของสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นตัวเงินที่อาจเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนของสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นสกุลเงินตราต่างประเทศ

ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย

กลุ่มบริษัทมีความเสี่ยงเกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ยอันเกี่ยวข้องกับเงินฝากธนาคาร ลูกหนี้ตามสัญญาเช่า สินทรัพย์ทางการเงินอื่น เงินกู้ยืมระยะสั้น เงินกู้ยืมระยะยาว หุ้นกู้ ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ฯ ค้างจ่าย และหนี้สินตามสัญญาเช่า สินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินของกลุ่มบริษัทส่วนใหญ่มีอัตราดอกเบี้ยที่ปรับขึ้นลงตามอัตราตลาดหรืออัตราดอกเบี้ยคงที่ที่ใกล้เคียงกับอัตราตลาด

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 และ 2563 สินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินที่สำคัญ (ซึ่งบางส่วนอยู่ภายใต้ตราสารอนุพันธ์ตามที่กล่าวรายละเอียดไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 20) สามารถจัดตามประเภทอัตราดอกเบี้ยและสำหรับสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินที่มีอัตราดอกเบี้ยคงที่สามารถแยกตามวันที่ครบกำหนด หรือวันที่มีการกำหนดอัตราดอกเบี้ยใหม่ (หากวันที่มีการกำหนดอัตราดอกเบี้ยใหม่ถึงก่อน) ได้ดังนี้

งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564						
รายการ	หมายเหตุ	อัตราดอกเบี้ยปรับขึ้นลงตามราคาตลาด	อัตราดอกเบี้ยคงที่	ไม่มีอัตราดอกเบี้ย	รวม	อัตราดอกเบี้ย
<u>สินทรัพย์ทางการเงิน</u>						
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	6	772	2,757	46	3,575	0.01%-0.375%
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	7	-	-	10,250	10,250	-
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่า	22.3	-	5,777	-	5,777	3.64%
สินทรัพย์ทางการเงินอื่น		768	-	42	810	-
<u>หนี้สินทางการเงิน</u>						
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	17	-	-	25,966	25,966	-
เงินกู้ยืมระยะยาว	19	14,982	-	-	14,982	-
หุ้นกู้	20	-	44,122	-	44,122	1.02%-4.04%
ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ฯ ค้างจ่าย		-	35,245	-	35,245	1.79%-3.13%
หนี้สินตามสัญญาเช่า	22.2	-	19,083	-	19,083	0.77% -3.84%

(หน่วย: ล้านบาท)

งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564						
รายการ	หมายเหตุ	อัตราดอกเบี้ยปรับขึ้นลงตามราคาตลาด	อัตราดอกเบี้ยคงที่	ไม่มีอัตราดอกเบี้ย	รวม	อัตราดอกเบี้ย
<u>สินทรัพย์ทางการเงิน</u>						
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	6	1,842	4,764	41	6,647	0.05% - 0.38%
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	7	-	-	9,889	9,889	-
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่า	22.3	-	6,804	-	6,804	3.64%
สินทรัพย์ทางการเงินอื่น		1,800	-	45	1,845	-
<u>หนี้สินทางการเงิน</u>						
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	17	-	-	26,944	26,944	-
เงินกู้ยืมระยะสั้น	18	3,985	-	-	3,985	-
เงินกู้ยืมระยะยาว	19	9,976	-	-	9,976	-
หุ้นกู้	20	-	40,165	-	40,165	2.02% - 4.04%
ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ฯ ค้างจ่าย		-	41,094	-	41,094	1.79% - 3.13%
หนี้สินตามสัญญาเช่า	22.2	-	22,483	-	22,483	1.06% - 3.84%

การวิเคราะห์ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ย

ผลกระทบต่อการกำไรก่อนภาษีของกลุ่มบริษัทจากการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นอย่างสมเหตุสมผลของอัตราดอกเบี้ยของตราสารอนุพันธ์ เงินกู้ยืมระยะสั้น และเงินกู้ยืมระยะยาวที่มีอัตราดอกเบี้ยที่รับขึ้นลงตามอัตราตลาด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 และ 2563 โดยใช้สมมติฐานว่าจำนวนเงินของเครื่องมือทางการเงินข้างต้น และตัวแปรอื่นทั้งหมดคงที่ตลอด 1 ปี และยังถือเสมือนว่าอัตราดอกเบี้ยที่รับขึ้นลงตามอัตราตลาดของเครื่องมือทางการเงินข้างต้นไม่ได้มีอัตราดอกเบี้ยที่กำหนดไว้แล้ว ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยที่เกิดขึ้นจึงมีผลกระทบต่อดอกเบี้ยที่ต้องชำระตลอด 12 เดือนเต็มซึ่งแสดงได้ดังนี้

สกุลเงิน	2564		2563	
	เพิ่มขึ้น / ลดลง	ผลกระทบต่อกำไรก่อนภาษี	เพิ่มขึ้น / ลดลง	ผลกระทบต่อกำไรก่อนภาษี
	(ร้อยละ)	(พันบาท)	(ร้อยละ)	(พันบาท)
บาท	+0.25	(92,500)	+0.25	17,601
	-0.25	92,500	-0.25	(19,627)

ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 กลุ่มบริษัทมีหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยประมาณร้อยละ 16 ที่จะครบกำหนดชำระภายในหนึ่งปีเมื่อเทียบกับมูลค่าตามบัญชีของหนี้สินดังกล่าวที่แสดงอยู่ในงบการเงิน (2563: ร้อยละ 16) กลุ่มบริษัทได้ประเมินการกระจุกตัวของความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการกู้ยืมเงินเพื่อนำไปชำระหนี้สินเดิมและได้ข้อสรุปว่าความเสี่ยงดังกล่าวอยู่ในระดับต่ำ กลุ่มบริษัทมีความสามารถในการเข้าถึงแหล่งของเงินทุนที่หลากหลายอย่างเพียงพอ

รายละเอียดการครบกำหนดชำระของหนี้สินทางการเงินที่ไม่ใช้ตราสารอนุพันธ์ของกลุ่มบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 และ 2563 ซึ่งพิจารณาจากกระแสเงินสดตามสัญญาที่ยังไม่คิดลดเป็นมูลค่าปัจจุบัน สามารถแสดงได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

		งบการเงินรวม				
		ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564				
	หมายเหตุ	เมื่อทวงถาม	ไม่เกิน1ปี	1 - 5 ปี	มากกว่า5 ปี	รวม
รายการที่ไม่ใช้ตราสารอนุพันธ์						
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	17	8,999,293	16,966,268	-	-	25,965,561
เงินกู้ยืมระยะยาว	19	-	5,001,000	9,999,000	-	15,000,000
หุ้นกู้	20	-	3,000,000	20,000,000	20,500,000	43,500,000
ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ฯ ค้างจ่าย						
		-	5,564,800	22,259,200	10,840,000	38,664,000
หนี้สินตามสัญญาเช่า	22.2	-	5,944,122	14,013,801	525,385	20,483,308
รวมรายการที่ไม่ใช้ตราสารอนุพันธ์		8,999,293	36,476,190	66,272,001	31,865,385	143,612,869

(หน่วย: พันบาท)

	หมายเหตุ	งบการเงินเฉพาะกิจการ				
		ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564				
		เมื่อทวงถาม	ไม่เกิน1ปี	1 - 5 ปี	มากกว่า5 ปี	รวม
รายการที่ไม่ใช้ตราสารอนุพันธ์						
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	17	8,061,061	1,871,672	-	-	9,932,733
หนี้สินตามสัญญาเช่า	22.2	-	268,554	376,224	6,977	651,755
รวมรายการที่ไม่ใช้ตราสารอนุพันธ์		8,061,061	2,140,226	376,224	6,977	10,584,488

(หน่วย: พันบาท)

งบการเงินรวม						
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563						
	หมายเหตุ	เมื่อทวงถาม	ไม่เกิน1ปี	1 - 5 ปี	มากกว่า5 ปี	รวม
รายการที่ไม่ใช้ตราสารอนุพันธ์						
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	17	12,698,465	14,245,459	-	-	26,943,924
เงินกู้ยืมระยะสั้น	18	-	4,000,000	-	-	4,000,000
เงินกู้ยืมระยะยาว	19	-	-	10,000,000	-	10,000,000
หุ้นกู้	20	-	2,500,000	19,000,000	17,500,000	39,000,000
ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้						
คลื่นความถี่ ค่าจ่าย		-	8,692,550	22,259,200	14,646,400	45,598,150
หนี้สินตามสัญญาเช่า	22.2	-	5,199,586	16,383,080	3,079,674	24,662,340
รวมรายการที่ไม่ใช้ตราสารอนุพันธ์		12,698,465	34,637,595	67,642,280	35,226,074	150,204,414

(หน่วย: พันบาท)

งบการเงินเฉพาะกิจการ						
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563						
	หมายเหตุ	เมื่อทวงถาม	ไม่เกิน1ปี	1 - 5 ปี	มากกว่า5 ปี	รวม
รายการที่ไม่ใช้ตราสารอนุพันธ์						
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	17	8,609,369	1,164,030	-	-	9,773,399
หนี้สินตามสัญญาเช่า	22.2	-	332,519	533,133	15,352	881,004
รวมรายการที่ไม่ใช้ตราสารอนุพันธ์		8,609,369	1,496,549	533,133	15,352	10,654,403

31.3 มูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงิน

เนื่องจากสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินบางส่วนจัดอยู่ในประเภทระยะสั้นหรือมีอัตราดอกเบี้ยใกล้เคียงกับอัตราตลาดและเงินกู้ยืมสกุลเงินบาทที่มีอัตราดอกเบี้ยขึ้นลงตามอัตราตลาด ฝ่ายบริหารของบริษัทฯ จึงประมาณมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินดังกล่าวใกล้เคียงกับมูลค่าตามบัญชีที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงิน

มูลค่าตามบัญชีและมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 และ 31 ธันวาคม 2563 มีดังต่อไปนี้

(หน่วย: พันบาท)

งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564					
		มูลค่าตามบัญชี		มูลค่ายุติธรรม	
หมายเหตุ	มูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน	ราคาทุนตัดจำหน่าย	รวม		
สินทรัพย์ทางการเงิน					
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด		-	3,575,488	3,575,488	3,575,488
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น		-	10,250,016	10,250,016	10,250,016
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่า		-	5,777,112	5,777,112	5,777,112
สินทรัพย์ทางการเงินหมุนเวียนอื่น					
- สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์ที่ไม่ได้กำหนดให้เป็นเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยง	31.1	55,424	-	55,424	55,424
สินทรัพย์ทางการเงินไม่หมุนเวียนอื่น					
- สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์ที่ไม่ได้กำหนดให้เป็นเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยง	31.1	712,885	-	712,885	712,885
- เงินลงทุนในตราสารทุนของบริษัทที่ไม่ใช่บริษัทจดทะเบียน		41,522	-	41,522	41,522
รวมสินทรัพย์ทางการเงิน		809,831	19,602,616	20,412,447	20,412,447
หนี้สินทางการเงิน					
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น		-	25,965,561	25,965,561	25,965,561
เงินกู้ยืมระยะยาว		-	14,982,132	14,982,132	14,982,132
หุ้นกู้	31.1	22,637,774	21,483,838	44,121,612	47,179,177
ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ฯ ค้างจ่าย		-	35,245,052	35,245,052	35,245,052
หนี้สินตามสัญญาเช่า		-	19,082,510	19,082,510	19,082,510
รวมหนี้สินทางการเงิน		22,637,774	116,759,093	139,396,867	142,454,432

(หน่วย: พันบาท)

งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563					
		มูลค่าตามบัญชี		มูลค่ายุติธรรม	
	หมายเหตุ	มูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน	ราคาทุนตัดจำหน่าย	รวม	
สินทรัพย์ทางการเงิน					
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด		-	6,647,042	6,647,042	6,647,042
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น		-	9,888,516	9,888,516	9,888,516
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่า		-	6,804,164	6,804,164	6,804,164
สินทรัพย์ทางการเงินหมุนเวียนอื่น					
- สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์ที่ไม่ได้กำหนดให้เป็นเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยง		15,909	-	15,909	15,909
สินทรัพย์ทางการเงินไม่หมุนเวียนอื่น					
- สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์ที่ไม่ได้กำหนดให้เป็นเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยง		478,827	-	478,827	478,827
- สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์ที่กำหนดให้เป็นเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยง	31.1	1,305,671	-	1,305,671	1,305,671
- เงินลงทุนในตราสารทุนของบริษัทที่ไม่ใช่บริษัทจดทะเบียน		45,222	-	45,222	45,222
รวมสินทรัพย์ทางการเงิน		1,845,629	23,339,722	25,185,351	25,185,351
หนี้สินทางการเงิน					
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น		-	26,943,924	26,943,924	26,943,924
เงินกู้ยืมระยะสั้น		-	3,984,805	3,984,805	3,984,805
เงินกู้ยืมระยะยาว		-	9,976,132	9,976,132	9,976,132
หุ้นกู้	31.1	23,176,514	16,988,582	40,165,096	44,021,550
ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ฯ ค้างจ่าย		-	41,094,180	41,094,180	41,094,180
หนี้สินตามสัญญาเช่า		-	22,483,336	22,483,336	22,483,336
รวมหนี้สินทางการเงิน		23,176,514	121,470,959	144,647,473	148,503,927

(หน่วย: พันบาท)				
	งบการเงินเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564			
	มูลค่าตามบัญชี			มูลค่ายุติธรรม
	มูลค่า ยุติธรรมผ่าน กำไรหรือ ขาดทุน	ราคาทุน ตัดจำหน่าย	รวม	
สินทรัพย์ทางการเงิน				
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	-	1,255,455	1,255,455	1,255,455
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	-	3,805,849	3,805,849	3,805,849
เงินให้กู้ยืมแก่บริษัทย่อย	-	16,500,000	16,500,000	16,500,000
สินทรัพย์ทางการเงินไม่หมุนเวียนอื่น				
- เงินลงทุนในตราสารทุนของบริษัทที่ไม่ใช่บริษัทจดทะเบียน	1,800	-	1,800	1,800
รวมสินทรัพย์ทางการเงิน	1,800	21,561,304	21,563,104	21,563,104
หนี้สินทางการเงิน				
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	-	9,932,733	9,932,733	9,932,733
หนี้สินตามสัญญาเช่า	-	633,733	633,733	633,733
รวมหนี้สินทางการเงิน	-	10,566,466	10,566,466	10,566,466

(หน่วย: พันบาท)				
	งบการเงินเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564			
	มูลค่าตามบัญชี			มูลค่ายุติธรรม
	มูลค่า ยุติธรรมผ่าน กำไรหรือ ขาดทุน	ราคาทุน ตัดจำหน่าย	รวม	
สินทรัพย์ทางการเงิน				
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	-	2,879,784	2,879,784	2,879,784
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	-	5,214,054	5,214,054	5,214,054
เงินให้กู้ยืมแก่บริษัทย่อย	-	15,000,000	15,000,000	15,000,000
สินทรัพย์ทางการเงินไม่หมุนเวียนอื่น				
- เงินลงทุนในตราสารทุนของบริษัทที่ไม่ใช่บริษัทจดทะเบียน	1,800	-	1,800	1,800
รวมสินทรัพย์ทางการเงิน	1,800	23,093,838	23,095,638	23,095,638
หนี้สินทางการเงิน				
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	-	9,773,399	9,773,399	9,773,399
หนี้สินตามสัญญาเช่า	-	850,484	850,484	850,484
รวมหนี้สินทางการเงิน	-	10,623,883	10,623,883	10,623,883

กลุ่มบริษัทมีการประมาณมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินตามหลักเกณฑ์ดังนี้

- มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์คำนวณโดยใช้เทคนิคการคิดลดกระแสเงินสดในอนาคตและจำลองตามทฤษฎีในการประเมินมูลค่า ซึ่งข้อมูลที่ใช้ในการประเมินมูลค่าส่วนใหญ่เป็นข้อมูลที่สามารถสังเกตได้ในตลาดที่เกี่ยวข้อง เช่น อัตราผลตอบแทนของอัตราดอกเบี้ย เป็นต้น บริษัทฯย่อยได้คำนึงถึงผลกระทบของความเสี่ยงด้านเครดิตของคู่สัญญาในการประมาณมูลค่ายุติธรรมของตราสารอนุพันธ์
- มูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนในตราสารทุนของบริษัทที่ไม่ใช่บริษัทจดทะเบียนคำนวณโดยประเมินและพิจารณาจากการเปลี่ยนแปลงในฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานของกิจการที่ถูกลงทุน รวมถึงปัจจัยอื่น ๆ ซึ่งสรุปได้ว่า ราคาทุนของเงินลงทุนในตราสารทุนดังกล่าวได้สะท้อนมูลค่ายุติธรรมแล้ว
- มูลค่ายุติธรรมของหุ้นกู้คำนวณโดยใช้การวิเคราะห์กระแสเงินสดคิดลด อัตราคิดลดที่กลุ่มบริษัทใช้เท่ากับอัตราผลตอบแทนของเครื่องมือทางการเงิน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานที่มีเงื่อนไข ลักษณะ และระยะเวลาที่เหลืออยู่เหมือนกับเครื่องมือทางการเงินที่บริษัทย่อยกำลังพิจารณาหามูลค่ายุติธรรม

ในระหว่างปีปัจจุบัน ไม่มีการโอนรายการระหว่างลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม

32. ลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 และ 2563 กลุ่มบริษัทมีสินทรัพย์ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมและหนี้สินที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรมแยกแสดงตามลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564			
	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม
สินทรัพย์ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม				
สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน				
- เงินลงทุนในตราสารทุนของบริษัทที่ไม่ใช่บริษัทจดทะเบียน	-	-	42	42
ตราสารอนุพันธ์				
- สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย	-	768	-	768
หนี้สินที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม				
หุ้นกู้	-	47,179	-	47,179

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563			
	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม
สินทรัพย์ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม				
สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน				
- เงินลงทุนในตราสารทุนของบริษัทที่ไม่ใช่บริษัทจดทะเบียน	-	-	45	45
ตราสารอนุพันธ์				
- สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย	-	1,800	-	1,800
หนี้สินที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม				
หุ้นกู้	-	44,022	-	44,022

33. การบริหารจัดการทุน

วัตถุประสงค์หลักของกลุ่มบริษัทในการบริหารจัดการทุน คือ การจัดให้มีซึ่งโครงสร้างทางการเงินที่เหมาะสมและการดำรงไว้ซึ่งความสามารถในการดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่อง

กลุ่มบริษัทบริหารจัดการสถานะของทุนโดยใช้อัตราส่วน Net Interest-Bearing Debt to EBITDA before other incomes and other expenses เพื่อให้สอดคล้องกับเงื่อนไขในสัญญาเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 งบการเงินรวมแสดงอัตราส่วนดังกล่าว เป็น 2.35:1 (2563: 1.92:1)

โครงสร้างเงินทุนของกลุ่มบริษัทฯ ประกอบด้วยหนี้สินที่รวมถึงเงินกู้ยืมระยะสั้น เงินกู้ยืมระยะยาวและหุ้นกู้ตาม ที่เปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 18 ถึง 20 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดตามที่เปิดเผยใน หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 6 และส่วนที่เป็นของผู้ ถือหุ้นของบริษัทฯตามที่แสดงในงบแสดงการเปลี่ยนแปลง ส่วนของผู้ถือหุ้น

ในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2564 และ 2563 บริษัทฯ ไม่ได้เปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์ นโยบาย หรือกระบวนการใน การบริหารจัดการทุน

34. การผูกพันและหนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้น

34.1 การผูกพันเกี่ยวกับสัญญาเช่าดำเนินงาน

กลุ่มบริษัทได้เข้าทำสัญญาเช่าดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการเช่าที่ดินและอาคารสำหรับติดตั้งสถานีรับส่งสัญญาณ และพื้นที่อาคาร สำนักงานอายุของสัญญามีระยะเวลาโดยเฉลี่ยประมาณ 1 ปี

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 และ 2563 กลุ่มบริษัทมีจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายในอนาคตทั้งสิ้นภายใต้สัญญาเช่าดำเนินงานดังนี้ (หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2564	2563	2564	2563
จ่ายชำระ				
ภายใน 1 ปี	17	8	-	-

ตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 22.2 ในระหว่างปี 2564 กลุ่มบริษัทมีรายจ่ายตามสัญญาเช่าที่รับรู้แล้วในงบกำไร ขาดทุนเป็นจำนวนเงิน 97 ล้านบาท (เฉพาะบริษัทฯ: 15 ล้านบาท)(2563: 139 ล้านบาท (เฉพาะบริษัทฯ: 20 ล้านบาท))

34.2 การผูกพันเกี่ยวกับรายจ่ายฝ่ายทุนตามสัญญาที่เกี่ยวข้อง

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 กลุ่มบริษัทมีภาระผูกพันรายจ่ายฝ่ายทุนซึ่งส่วนใหญ่เกี่ยวข้องเนื่องกับการสั่งซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์ในการ ให้บริการโทรคมนาคมเป็นจำนวน 2,402 ล้านบาท และ 1 ล้านเหรียญสหรัฐอเมริกา (2563: 2,407 ล้านบาท และ 1 ล้านเหรียญ สหรัฐอเมริกา) และเกี่ยวข้องเนื่องกับการซื้ออุปกรณ์และโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของกลุ่มบริษัท จำนวน 733 ล้านบาท 5 ล้านเหรียญสหรัฐอเมริกา และ1 ล้านเหรียญโครนอร์เวย์ (2563: 376 ล้านบาท และ 1 ล้านเหรียญสหรัฐอเมริกา) ทั้งนี้ปริมาณการสั่งซื้อจะเป็นไปตามข้อกำหนดและเงื่อนไขที่ระบุในสัญญาที่เกี่ยวข้อง

34.3 เงินฝากธนาคารที่ติดภาระค้ำประกัน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 เงินฝากธนาคารของบริษัทย่อยจำนวน 0.1 ล้านบาท (2563: 0.1 ล้านบาท) ได้นำไปวางเป็นหลักประกันเพื่อ ค้ำประกันวงเงินสินเชื่อที่ได้รับจากธนาคาร

34.4 หนังสือค้ำประกันของธนาคาร

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 กลุ่มบริษัทมีหนังสือค้ำประกันที่ ออกโดยธนาคารในนามกลุ่มบริษัทเหลืออยู่เป็นจำนวนเงิน 44,006 ล้านบาท (2563: 51,480 ล้านบาท) ซึ่งเกี่ยวเนื่อง กับภาระผูกพันทางปฏิบัติบางประการตามปกติธุรกิจของ กลุ่มบริษัท ซึ่งส่วนใหญ่ออกให้แก่ กสทช. เพื่อค้ำประกันการ ชำระเงินประมูลคลื่นความถี่ และออกให้แก่ ทีโอที (ปัจจุบันคือ “เอ็นที”) และ กสท (ปัจจุบันคือ “เอ็นที”) เพื่อค้ำประกันการ ปฏิบัติตามสัญญาที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงิน รวมข้อ 34.6 (ค) (ง) และ (จ)

34.5 สัญญาจ้างติดตั้งอุปกรณ์สถานีรับส่งสัญญาณและดำเนินการและบริหารเครือข่ายระบบสื่อสารสัญญาณ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 กลุ่มบริษัทมีภาระผูกพันจากการ ว่าจ้างบริษัท บีบี เทคโนโลยี จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทที่เกี่ยวข้อง กัน เป็นผู้ดำเนินการติดตั้งอุปกรณ์สถานีรับส่งสัญญาณ และออกแบบและวางแผนเชิงวิศวกรรม ติดตั้ง และบริการ ช่อมแซมและบำรุงรักษาเครือข่ายระบบสื่อสารสัญญาณ โดยกลุ่ม บริษัทต้องชำระค่าตอบแทนให้แก่บริษัทดังกล่าวตามอัตรา ที่ระบุในสัญญา

34.6 การผูกพันเกี่ยวกับสัญญาระยะยาวที่สำคัญ

ก. กลุ่มบริษัทได้ทำสัญญาซื้อขายกับบริษัทแห่งหนึ่งโดย กลุ่มบริษัทจะได้รับสิทธิในการจัดจำหน่ายสินค้า อุปกรณ์ และบริการต่าง ๆ สำหรับโทรศัพท์มือถือและแท็บเล็ต คอมพิวเตอร์ของบริษัทดังกล่าวในประเทศไทย โดยกลุ่ม บริษัทตกลงที่จะปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในสัญญาและ กลุ่มบริษัทมีภาระผูกพันเกี่ยวข้องเนื่องกับการสั่งซื้อสินค้า ขั้นต่ำและรายจ่ายขั้นต่ำในการจัดการขายและการตลาด ภายใต้สัญญาซื้อขายดังกล่าว

- ข. กลุ่มบริษัทได้ทำสัญญาหลัก (Frame contract) เพื่อจัดซื้ออุปกรณ์โครงข่ายรวมถึงบริการต่างๆสำหรับระบบโครงข่ายวิทยุคมนาคมของกลุ่มบริษัท โดยราคาสินค้าและค่าบริการเป็นไปตามข้อกำหนดและเงื่อนไขที่ระบุในสัญญา
- ค. เมื่อวันที่ 23 เมษายน 2561 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ มีมติอนุมัติให้ บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด (“ดีแทค ไตรเน็ต”) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัทฯ เข้าทำสัญญาการใช้บริการข้ามโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศ (Roaming Agreement) กับ บริษัท ทีโอที จำกัด มหาชน (“ทีโอที”) (ปัจจุบันคือ “เอ็นที”) โดยตกลงใช้บริการข้ามโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศบนโครงข่ายย่าน 2300 MHz (โรมมิ่ง) ของ ทีโอที ซึ่งทีโอที ได้รับอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 2300 MHz จากคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ซึ่งจะทำให้ ดีแทค ไตรเน็ต สามารถดำเนินการให้ผู้ใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ใช้บริการข้ามโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศ (โรมมิ่ง) บนโครงข่ายย่าน 2300 MHz ของ ทีโอที ได้ โดย ดีแทค ไตรเน็ต ต้องชำระค่าบริการข้ามโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศ (โรมมิ่ง) ให้แก่ ทีโอที ตามรายละเอียดและเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญาให้บริการข้ามโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศลงวันที่ 23 เมษายน 2561 โดยมีระยะเวลาของสัญญาจนถึงวันที่ 3 สิงหาคม 2568 โดย ดีแทค ไตรเน็ต ได้วางแผนสำรองค่าใช้จ่ายที่ออกโดยธนาคารจำนวน 951 ล้านบาท เพื่อค้ำประกันการปฏิบัติตามสัญญาดังกล่าว

- ง. ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ ได้มีมติอนุมัติให้ บริษัท เทเลแอสเสท จำกัด (“เทเลแอสเสท”) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัทฯ เข้าทำสัญญาเช่าเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมกับ ทีโอที (ปัจจุบันคือ “เอ็นที”) โดย เทเลแอสเสท ตกลงรับจัดหาติดตั้งและบำรุงรักษาเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคม (“อุปกรณ์โทรคมนาคมฯ”) และนำอุปกรณ์โทรคมนาคมฯ ดังกล่าวออกให้เช่าแก่ ทีโอที เพื่อให้ ทีโอที สามารถเช่าใช้อุปกรณ์โทรคมนาคมฯ ดังกล่าวเพื่อให้บริการโทรคมนาคมบนโครงข่ายย่าน 2300 MHz เทเลแอสเสทจะได้รับค่าเช่าและค่าบริการตามรายละเอียดและเงื่อนไขตามที่กำหนดไว้ในสัญญาเช่าเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมลงวันที่ 23 เมษายน 2561 โดยมีระยะเวลาของสัญญาจนถึงวันที่ 3 สิงหาคม 2568 โดย เทเลแอสเสท ได้วางแผนสำรองค่าใช้จ่ายที่ออกโดยธนาคารจำนวน 699 ล้านบาท เพื่อค้ำประกันการปฏิบัติตามสัญญาดังกล่าว
- จ. เมื่อวันที่ 14 กันยายน 2561 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ ได้มีมติอนุมัติให้บริษัทฯ และ ดีแทค ไตรเน็ต เข้าทำสัญญาระงับข้อพิพาทและให้บริการเกี่ยวกับเสาโทรคมนาคมกับ กสท (ปัจจุบันคือ “เอ็นที”) ภายใต้สัญญาดังกล่าว บริษัทฯ ได้โอนกรรมสิทธิ์ในเสาโทรคมนาคมที่บริษัทฯ ได้จัดหามาตามสัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุโทรคมนาคมระบบเซลลูลาร์ระหว่าง กสท และบริษัทฯ ซึ่งอยู่ภายใต้ข้อพิพาทเรื่องกรรมสิทธิ์โดย กสท ตกลงที่จะระงับข้อพิพาทที่เกี่ยวข้องกับกรรมสิทธิ์ในเสาโทรคมนาคมทั้งหมด และให้ ดีแทค ไตรเน็ต ใช้บริการพื้นที่เสาโทรคมนาคมเหล่านั้นเพื่อใช้ในการดำเนินธุรกิจเป็นระยะเวลาขั้นต่ำ 8 ปี โดย ดีแทค ไตรเน็ต ได้ชำระค่าตอบแทนให้แก่ กสท ตามรายละเอียดและเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญาดังกล่าว ทั้งนี้ ดีแทค ไตรเน็ต มีสิทธิขอขยายระยะเวลา อีกคราวละ 3 ปี โดยไม่จำกัดจำนวนครั้ง โดย ดีแทค ไตรเน็ตจะเป็นผู้ให้บริการ

ให้ใช้พื้นที่และบำรุงรักษาเสาโทรคมนาคม ทั้งนี้ ดีแทค ไตรเน็ต ได้วางแผนสำรองค่าใช้จ่ายที่ออกโดยธนาคารรวมจำนวน 512 ล้านบาท สำหรับการปฏิบัติตามสัญญาการใช้บริการพื้นที่เสาโทรคมนาคมนี้

นอกจากนี้ ดีแทค ไตรเน็ต ได้เข้าใช้อุปกรณ์โทรคมนาคมจาก กสท ภายใต้สัญญาการใช้อุปกรณ์โทรคมนาคม โดยมีระยะเวลาการใช้บริการขั้นต่ำของแต่ละอุปกรณ์แตกต่างกันในช่วง 1 ถึง 3 ปี ขึ้นอยู่กับประเภทและลักษณะการใช้งานของอุปกรณ์ โดย ดีแทค ไตรเน็ต มีสิทธิในการขยายระยะเวลาได้อีกคราวละ 1 ปี ดีแทค ไตรเน็ต ได้วางแผนสำรองค่าใช้จ่ายที่ออกโดยธนาคารเป็นจำนวน 185 ล้านบาท เพื่อค้ำประกันการปฏิบัติตามสัญญาการใช้อุปกรณ์โทรคมนาคมดังกล่าว

- ฉ. ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ ได้มีมติอนุมัติให้ ดีแทค ไตรเน็ต เข้าทำสัญญาโอนกรรมสิทธิ์และให้บริการเกี่ยวกับเสาโทรคมนาคมกับ กสท (ปัจจุบันคือ “เอ็นที”) ฉบับลงวันที่ 18 ธันวาคม 2563 ตลอดจนบันทึกข้อตกลงแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาที่เกี่ยวข้อง โดยภายใต้สัญญาและบันทึกข้อตกลงดังกล่าว ดีแทค ไตรเน็ต ได้ตกลงขายและโอนกรรมสิทธิ์ในเสาโทรคมนาคมจำนวนหนึ่งให้แก่ กสท เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพและพัฒนาคุณภาพการให้บริการโทรคมนาคมในพื้นที่ที่ระบุไว้ในสัญญา ทั้งนี้ กสท ตกลงให้บริการเสาโทรคมนาคมดังกล่าวแก่ ดีแทค ไตรเน็ต เป็นระยะเวลา 15 ปี โดย ดีแทค ไตรเน็ต มีสิทธิต่อระยะเวลาการให้บริการเสาโทรคมนาคมออกไปอีกหนึ่งคราว ดีแทค ไตรเน็ต ตกลงชำระค่าบริการเสาโทรคมนาคมและค่าบริการบริหารพื้นที่ตั้งเสาโทรคมนาคม ตลอดจนค่าบำรุงรักษาและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ตามอัตราและเงื่อนไขที่กำหนดในสัญญา

34.7 คำสั่งเลขานุการ กสทช. กำหนดให้ ดีแทค ไตรเน็ต ชำระค่าปรับทางปกครองจากการไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์บริการคงสิทธิเลขหมายโทรศัพท์เคลื่อนที่

ในปี 2558 เลขานุการ กสทช. มีคำสั่งกำหนดค่าปรับทางปกครอง กรณีที่ ดีแทค ไตรเน็ต ไม่ปฏิบัติตามประกาศ กทช. เรื่องหลักเกณฑ์บริการคงสิทธิเลขหมายโทรศัพท์เคลื่อนที่ และเงื่อนไขแนวทางการโอนย้ายผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ (MNP Porting Process Manual) ระหว่างวันที่ 18 กันยายน 2558 ถึงวันที่ 4 ตุลาคม 2558 จำนวน 21.1 ล้านบาท ซึ่ง ดีแทค ไตรเน็ต ได้ฟ้องขอให้ศาลปกครองกลางเพิกถอนคำสั่งดังกล่าว ปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

ต่อมา เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2563 ดีแทค ไตรเน็ต ได้รับคำสั่งเลขานุการ กสทช. แจ้งว่า ดีแทค ไตรเน็ต ยังคงไม่ปฏิบัติตามประกาศและเงื่อนไข กทช. ดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง จึงมีคำสั่งกำหนดค่าปรับทางปกครองแก่ ดีแทค ไตรเน็ต นับตั้งแต่วันที่ 18 กันยายน 2558 ถึงวันที่ 18 กันยายน 2560 ทั้งนี้ เมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2563 ดีแทค ไตรเน็ต ได้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวโดยขอให้ กสทช. และ เลขานุการ กสทช. ทบทวนคำสั่งกำหนดค่าปรับอย่างต่อเนื่อง ซึ่งต่อมาเมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2563 ดีแทค ไตรเน็ต ได้รับหนังสือจาก กสทช. แจ้งว่า กสทช. มีมติเปลี่ยนแปลงวันสิ้นสุดค่าปรับทางปกครอง โดยขอให้ ดีแทค ไตรเน็ต ชำระค่าปรับทางปกครองนับแต่วันที่ 18 กันยายน 2558 จนถึงวันที่ 20 พฤศจิกายน 2558 เป็นจำนวนทั้งสิ้น 79 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2563 ดีแทค ไตรเน็ต ได้ฟ้องร้องต่อศาลปกครองกลางขอให้เพิกถอนคำสั่งกำหนดค่าปรับดังกล่าว ปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

จากความเห็นของที่ปรึกษากฎหมายของดีแทค ไตรเน็ต ดีแทค ไตรเน็ต เชื่อว่า ดีแทค ไตรเน็ต ไม่มีหน้าที่ต้องชำระค่าปรับทางปกครองตามที่ กสทช. เรียกเรื่อง อย่างไรก็ตาม ดีแทค ไตรเน็ต ได้บันทึกสำรองค่าใช้จ่ายสำหรับค่าปรับทางปกครองดังกล่าวไว้ในบัญชีแล้ว

34.8 คำสั่งเลขานุการ กสทช. กำหนดให้ บริษัทฯ ชำระค่าปรับทางปกครองจากการไม่ปฏิบัติตามประกาศ กสทช. เรื่อง อัตราขั้นสูงของค่าบริการโทรคมนาคมสำหรับบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ประเภทเสียงภายในประเทศ พ.ศ. 2555

ในปี 2557 เลขานุการ กสทช. มีคำสั่งกำหนดค่าปรับทางปกครอง กรณีที่บริษัทฯ ไม่ปฏิบัติตามประกาศ กสทช. เรื่อง อัตราขั้นสูงของค่าบริการโทรคมนาคมสำหรับบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ประเภทเสียงภายในประเทศฯ ตามข้อ 5 ให้ครบถ้วน นับแต่วันที่ 16 พฤษภาคม 2557 เป็นต้นไป เมื่อวันที่ 6 สิงหาคม 2557 บริษัทฯ ได้อุทธรณ์ขอให้ กสทช. และเลขานุการ กสทช. ทบทวนและเพิกถอนคำสั่งกำหนดค่าปรับดังกล่าว ต่อมาเมื่อวันที่ 30 กันยายน 2563 บริษัทฯ ได้รับหนังสือจาก กสทช. แจ้งว่า กสทช. มีมติยืนตามคำสั่งกำหนดค่าปรับทางปกครองของเลขานุการ กสทช. โดยขอให้บริษัทฯ ชำระค่าปรับทางปกครองนับแต่วันที่ 16 พฤษภาคม 2557 จนถึงวันที่ 25 สิงหาคม 2558 เป็นจำนวนทั้งสิ้น 73 ล้านบาท อย่างไรก็ตามเมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2563 บริษัทฯ ได้ฟ้องร้องต่อศาลปกครองขอให้ศาลปกครองกลางเพิกถอนคำสั่งกำหนดค่าปรับดังกล่าว

จากความเห็นของที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทฯ บริษัทฯ เชื่อว่า บริษัทฯ ไม่มีหน้าที่ต้องชำระค่าปรับทางปกครองตามที่ กสทช. กำหนด อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ ได้บันทึกประมาณการค่าใช้จ่ายสำหรับค่าปรับทางปกครองดังกล่าวไว้ในบัญชีแล้ว

34.9 คำสั่งเลขานุการ กสทช. เรื่องการห้ามเรียกเก็บค่าบริการในกิจการโทรคมนาคมจากผู้ให้บริการในอัตราที่แตกต่างกันสำหรับบริการโทรคมนาคมลักษณะหรือประเภทเดียวกัน (“คำสั่งกทช. ที่ 19/2553”)

สืบเนื่องจากเรื่องที่เลขานุการ กสทช. มีจดหมายแจ้งให้ ดีแทค ไตรเน็ต ดำเนินการระงับการกระทำที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง กทช. ที่ 19/2553 โดยแจ้งว่าดีแทค ไตรเน็ต มีรายการส่งเสริมการขายบางรายการที่เข้าข่ายการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าว โดยให้ดีแทค ไตรเน็ต ดำเนินการชี้แจงรายละเอียดและนำส่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องต่อสำนักงาน กสทช. ตามระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งดีแทค ไตรเน็ต ได้ดำเนินการแล้วในปัจจุบัน เรื่องดังกล่าวอยู่ระหว่างการพิจารณาของ กสทช. ฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทเชื่อว่าผลการพิจารณาในเรื่องนี้จะไม่ส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อฐานะการเงินของกลุ่มบริษัท

35. คดีฟ้องร้องและข้อพิพาททางการค้าเรื่องค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคมระหว่างบริษัทฯ และบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (“ทีโอที”) (ปัจจุบัน ทีโอที ควบรวมกับบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (“กสท”) เป็นบริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) (“เอ็นที”) ตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 1.1) และคดีที่เกี่ยวข้อง

สืบเนื่องจาก กทช. (ปัจจุบันคือ กสทช.) ได้ออกประกาศ กทช. ว่าด้วยการเชื่อมต่อโครงข่ายเพื่อกำหนดหน้าที่ของผู้รับใบอนุญาตที่มีโครงข่ายโทรคมนาคมที่จะต้องยินยอมให้ผู้รับใบอนุญาตที่มีโครงข่ายโทรคมนาคมรายอื่นเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมเข้ากับโครงข่ายโทรคมนาคมของตนเมื่อมีการร้องขอเพื่อให้การสื่อสารข้ามโครงข่ายโทรคมนาคมเป็นไปได้ด้วยดีและให้ผู้ให้บริการเชื่อมต่อโครงข่ายมีสิทธิที่จะเรียกเก็บค่า

ตอบแทนการเชื่อมต่อโครงข่าย (Interconnection Charge) ในอัตราที่สะท้อนต้นทุน ซึ่งทีโอที ปฏิเสธไม่เข้าทำสัญญาเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมกับบริษัทฯ ดังนั้น เมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2550 บริษัทฯ จึงได้ส่งจดหมายเรื่องการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมไปยังทีโอทีเพื่อแจ้งยกเลิกข้อเสนอของบริษัทฯตามที่บริษัทฯ ได้แสดงความประสงค์ที่จะชำระค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม (Interconnection Charge) ในอัตราที่สอดคล้องกับกฎหมายตามที่ทั้งสองฝ่ายจะได้มีการเจรจาตกลงกันโดยสุจริต และข้อเสนอที่ว่าบริษัทฯ จะนำส่งค่าตอบแทนการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม (Interconnection Charge) ให้แก่ทีโอทีในอัตราที่ทีโอทีกำหนดในข้อเสนอการเชื่อมต่อโครงข่ายของทีโอที ซึ่ง กทช. ได้ให้ความเห็นชอบ พร้อมทั้งแจ้งยกเลิกข้อตกลงการเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคมเดิมทั้งสองฉบับ (Access Charge) ดังนั้นบริษัทฯ จึงบันทึกค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคม (Access Charge) ในอัตราค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม (Interconnection Charge) ในระหว่างวันที่ 18 พฤศจิกายน 2549 ถึงวันที่ 7 พฤศจิกายน 2550 ไว้ในงบการเงินจำนวน 1,973 ล้านบาท และตั้งแต่วันที่ 8 พฤศจิกายน 2550 บริษัทฯ ได้หยุดบันทึกค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) ในงบการเงิน เพราะเห็นว่าภาระที่จะต้องชำระค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) ตามข้อตกลงเดิมดังกล่าวได้สิ้นสุดลง ต่อมาในปี 2554 ทีโอทีได้ยื่นคำฟ้องต่อศาลปกครองกลาง (คดีหมายเลขดำที่ 1097/2554) เรียกเรื่องให้ กสท และบริษัทฯ ร่วมกันชำระค่าเสียหายจากการไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคม รวมจำนวนทั้งสิ้นประมาณ 245,638 ล้านบาท (คำนวณถึงวันที่ 10 กรกฎาคม 2557) ทั้งนี้เมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม 2562 ศาลปกครองกลางได้มีคำพิพากษายกฟ้องข้อเรียกร้องของทีโอทีตามที่กล่าวข้างต้น เนื่องจากหลักเกณฑ์การคิดค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคมดังกล่าวสิ้นสุดผลลงแล้วและขัดต่อประกาศ กทช. ที่เกี่ยวข้อง โดยจะต้องไปดำเนินการคิดคำนวณค่าตอบแทน

การใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมตามขั้นตอนที่ระบุในประกาศ กทช. ดังกล่าวแทน ทั้งนี้เนื่องจากทีโอทีไม่ได้อุทธรณ์คำพิพากษาศาลปกครองกลางภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด จึงมีผลให้คดีดังกล่าวถึงที่สุดตามหนังสือยืนยันของศาลปกครองกลางลงวันที่ 19 กรกฎาคม 2562

ขณะนั้นบริษัทฯ อยู่ในช่วงการพิจารณาการคิดคำนวณค่าตอบแทนการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมกับทีโอที ซึ่งยังไม่เสร็จสิ้นหรือมีข้อสรุปที่ชัดเจน อย่างไรก็ตาม เพื่อให้เป็นไปตามหลักความระมัดระวัง บริษัทฯ จึงได้บันทึกสำรองค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องในเรื่องนี้ไว้ในบัญชีจำนวนหนึ่งตามที่เห็นว่าเหมาะสม

อย่างไรก็ตาม ก่อนที่จะมีคำพิพากษาของศาลปกครองกลางตามที่กล่าวข้างต้น บริษัทฯ ได้ฟ้องร้องต่อศาลปกครองกลางเพื่อขอให้ทีโอทีชำระค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมระหว่างวันที่ 18 พฤศจิกายน 2549 ถึงวันที่ 31 กรกฎาคม 2556 รวมทั้งสิ้น 3 คดี ซึ่งต่อมาศาลปกครองกลางได้มีคำพิพากษาทั้งสามคดีให้ทีโอทีชำระค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมให้แก่บริษัทฯ รวมทั้งหมดเป็นจำนวน 1,220 ล้านบาท ซึ่งใน 3 คดีนี้มี 1 คดีที่บริษัทฯ ฟ้องร้องเพื่อขอให้บริษัท ทูรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ในฐานะผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ชำระค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมระหว่างวันที่ 18 พฤศจิกายน 2549 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2553 แก่บริษัทฯ ด้วยเช่นกัน ทั้งนี้ศาลปกครองกลางได้มีคำพิพากษาให้บริษัทฯ ดังกล่าวชำระค่าเชื่อมต่อโครงข่ายให้แก่บริษัทฯ เป็นจำนวนเงิน 1,832 ล้านบาท ปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด

ต่อมาในไตรมาสที่ 4 ของปี 2564 กลุ่มบริษัทได้รับแจ้งจากศาลปกครองกลางว่า บริษัท ทูรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ได้ยื่นฟ้องบริษัทฯ และดีแทค ไตรเน็ตต่อศาลปกครองกลางโดยขอให้บริษัทฯ ชำระค่าตอบแทนการเชื่อมต่อโครงข่าย

ไตรมาสแรก (เดือนมกราคม 2554 ถึง ตุลาคม 2560) พร้อมดอกเบี้ยเป็นจำนวนเงินประมาณ 701 ล้านบาท และขอให้ดีแทค ไตรเน็ตชำระค่าตอบแทนการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม (เดือนพฤษภาคม 2556 ถึง ตุลาคม 2560) พร้อมดอกเบี้ยเป็นจำนวนเงิน 1,037 ล้านบาท ปัจจุบันคดีดังกล่าวอยู่ระหว่างการดำเนินการตามขั้นตอนทางกฎหมายและอยู่ระหว่างการพิจารณาขอ ศาลปกครองกลาง จากความเห็นของที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทฯ ตลอดจนผลของคำพิพากษาของศาลปกครองกลางในคดีที่เกี่ยวข้องตามที่กล่าวในวรรคก่อน ฝ่ายบริหารของบริษัทฯ เชื่อว่า บริษัทฯ และดีแทค ไตรเน็ตไม่มีหน้าที่ต้องชำระค่าตอบแทนการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมตามจำนวนที่บริษัทฯ ทูล คอรัปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ยื่นฟ้อง และเห็นว่า ผลกระทบของการฟ้องร้องของคดีที่เกี่ยวข้องในเรื่องดังกล่าวนี้จะไม่ส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อฐานะการเงินของกลุ่มบริษัท

นอกจากคดีที่กล่าวข้างต้นแล้ว ตามที่ กทช. ได้มีคำชี้ขาดข้อพิพาทที่ 1/2550 เรื่องข้อพิพาทการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม โดยให้ทีโอทีเข้าเจรจาเพื่อทำสัญญาเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม (Interconnection Charge) กับบริษัทฯ ซึ่งรวมถึงคำสั่งกำหนดค่าปรับทางปกครองนั้น ทีโอทีได้ฟ้องร้องต่อศาลปกครองกลางเพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งเพิกถอนคำชี้ขาดและคำสั่ง กทช. ดังกล่าว โดยภายหลังต่อมาศาลปกครองกลางได้มี คำพิพากษายกฟ้องข้อเรียกร้องของทีโอที เมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม 2563 ศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษายืนตามคำสั่งของศาลปกครองกลาง คดีจึงถึงที่สุด

36. คดีฟ้องร้องและข้อพิพาททางการค้าที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ตอบแทนตามสัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ (สัญญาสัมปทาน) ระหว่าง กสท (ปัจจุบันคือ “เอ็นที”) และบริษัทฯ และคดีฟ้องร้องอื่นๆ

- ก. ข้อพิพาทระหว่างบริษัทฯ และ กสท เกี่ยวกับการชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติม (ภาษีสรรพสามิต) ตามสัญญาสัมปทาน

ในปี 2551 กสท ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเรียกร้องให้บริษัทฯ ชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมในปีสัมปทานที่ 12 ถึงปีสัมปทานที่ 16 จำนวน 16,887 ล้านบาท รวมภาษีมูลค่าเพิ่มและเบี้ยปรับรวมเป็นเงินจำนวนทั้งหมดประมาณ 23,164 ล้านบาท โดยคำเสนอข้อพิพาทของ กสท ดังกล่าวมิได้อ้างถึงสาเหตุที่บริษัทฯ นำส่งผลประโยชน์ตอบแทนไม่ครบถ้วน (บริษัทฯ คาดว่าจำนวนเงินที่เรียกร้องดังกล่าวเป็นเรื่องของเงินค่าภาษีสรรพสามิตที่บริษัทฯ ได้ชำระให้แก่กรมสรรพสามิตไปและนำมาหักออกจากผลประโยชน์ตอบแทนที่จะต้องนำส่งให้แก่ กสท ตามมติของคณะรัฐมนตรีและตามหนังสือของ กสท)

ทั้งนี้ คณะอนุญาโตตุลาการได้มีคำชี้ขาดในปี 2555 ให้บริษัทฯ ชะลอคดีและยกคำเสนอข้อพิพาทของ กสท ทั้งหมด ซึ่งต่อมา กสท ได้ยื่นคำร้องขอให้ศาลปกครองกลางเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการดังกล่าว เมื่อวันที่ 29 มกราคม 2559 ศาลปกครองกลางพิพากษาไม่เพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการที่พิพาท อย่างไรก็ตาม กสท อุทธรณ์คำพิพากษาศาลปกครองกลางต่อศาลปกครองสูงสุด คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด

ในปี 2560 บริษัทฯ ได้รับหนังสือแจ้งจาก กสท ให้บริษัทฯ ต้องชำระภาษีมูลค่าเพิ่มจากเงินค่าภาษีสรรพสามิตที่บริษัทฯ หักออกจากผลประโยชน์ตอบแทนที่ต้องจ่ายให้ กสท เป็นเงินจำนวน 2,756 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยตามสัญญาโดยอ้างว่า บริษัทฯ มีหน้าที่ตามสัญญาสัมปทานในการชำระภาษีหรือค่าธรรมเนียมใด ๆ ตามกฎหมายที่เกิดขึ้นจากสัญญาดังกล่าว

จากความเห็นของที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทฯ ฝ่ายบริหารของบริษัทฯ เห็นว่า บริษัทฯ ไม่มีหน้าที่ตามกฎหมายภาษีอากรหรือตามสัญญาสัมปทานที่ต้องชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมและภาษีมูลค่าเพิ่มจำนวนดังกล่าวให้แก่ กสท ดังนั้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 บริษัทฯ จึงมิได้บันทึกผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมและภาษีมูลค่าเพิ่มที่ กสท เรียกเก็บข้างต้นไว้ในงบการเงิน

- ข. ข้อพิพาทระหว่างบริษัทฯ และ กสท เกี่ยวกับการคิดผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมจากรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมที่บริษัทฯ ได้รับจากผู้ประกอบการโทรคมนาคมบางรายที่เข้ามาใช้โครงข่ายโทรคมนาคมของบริษัทฯ หลังประกาศ กทช. ว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมมีผลใช้บังคับ

ในปี 2554 กสท ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ เพื่อเรียกร้องให้บริษัทฯ ชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมในปีสัมปทานที่ 16 (16 กันยายน 2549 - 15 กันยายน 2550) ที่ขาดไปรวมทุกคดีเป็นจำนวนเงินประมาณ 4,026 ล้านบาท พร้อมเบี้ยปรับอัตราร้อยละ 1.25 ต่อเดือนของเงินที่ค้างชำระ เนื่องจากบริษัทฯ คำนวณผลประโยชน์ตอบแทนให้แก่ กสท โดยการหักลบระหว่างรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมที่บริษัทฯ ได้รับจากผู้ประกอบการรายอื่นและรายจ่ายค่าเชื่อมต่อ

โครงข่ายโทรคมนาคมที่บริษัทฯ ถูกผู้ประกอบการรายอื่นเรียกเก็บ แต่ กสท เรียกร้องให้บริษัทฯ ชำระผลประโยชน์ตอบแทนของรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมที่บริษัทฯ ได้รับจากผู้ประกอบการรายอื่นทั้งหมดโดยไม่ให้นำรายจ่ายค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมที่บริษัทฯ ถูกผู้ประกอบการรายอื่นเรียกเก็บมาหักออก โดยเมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2562 บริษัทฯ ได้รับคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการให้ยกคำร้องของ กสท สำหรับข้อเรียกร้องให้บริษัทฯ ชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมในปีสัมปทานที่ 16 ซึ่ง กสท ได้ยื่นคำร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดข้อพิพาทต่อศาลปกครองกลางแล้ว ปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

ในปี 2555 - 2558 กสท ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเพื่อเรียกร้องให้บริษัทฯ ชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมสำหรับปีสัมปทานที่ 17 ถึงปีสัมปทานปีที่ 20 เป็นจำนวน 3,860 ล้านบาท 3,340 ล้านบาท 3,667 ล้านบาท และ 3,914 ล้านบาท พร้อมเบี้ยปรับในแต่ละปีสัมปทานตามลำดับ และในปี 2562 กสท ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเพิ่มเติมในเรื่องเดียวกันนี้ สำหรับปีสัมปทานที่ 21-27 เป็นจำนวน 15,879 ล้านบาท พร้อมเบี้ยปรับ

เมื่อวันที่ 26 และ 27 ธันวาคม 2562 บริษัทฯ ได้รับคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการให้บริษัทฯ ชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับปีสัมปทานที่ 18 จำนวน 3,438 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยผิदनร้อยละ 7.5 ต่อปี และสำหรับปีสัมปทานที่ 17 จำนวน 3,957 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยผิदनร้อยละ 7.5 ต่อปี และเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2563 บริษัทฯ ได้รับคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการให้บริษัทฯ ชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับ

ปีสัมปทานที่ 20 จำนวน 4,346 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ย
ผิบนิดร้อยละ 7.5 ต่อปี ปัจจุบัน กสท ได้ยื่นคำร้อง
ขอให้ศาลบังคับตามคำชี้ขาดอนุญาโตตุลาการสำหรับข้อ
พิพาทผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับปีสัมปทาน
ที่ 17 ต่อศาลปกครองกลางและบริษัทฯ ไม่เห็นด้วย
กับคำชี้ขาดดังกล่าวและได้ยื่นคำร้องขอเพิกถอนคำ
ชี้ขาดอนุญาโตตุลาการสำหรับข้อพิพาทผลประโยชน์
ตอบแทนเพิ่มเติมของปีสัมปทานที่ 17 ปีสัมปทานที่ 18 และ
ปีสัมปทานที่ 20 ต่อศาลปกครองกลางแล้ว

เมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2564 บริษัทฯ ได้รับคำชี้ขาด
ของคณะอนุญาโตตุลาการให้บริษัทฯ ชำระผลประโยชน์
ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับปีสัมปทานที่ 19 จำนวน 3,666
ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยผิบนิดในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อ
ปี บริษัทฯ ไม่เห็นด้วยกับคำชี้ขาดดังกล่าวและได้ยื่น
คำร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ
ดังกล่าวต่อศาลปกครองกลางแล้ว อนึ่ง คำชี้ขาดในข้อ
พิพาทดังกล่าวมีผลทางกฎหมายเฉพาะข้อพิพาทเท่านั้น
โดยไม่มีผลทางกฎหมายและผลผูกพันต่อข้อพิพาท
อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 บริษัทฯ
มิได้บันทึกผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมที่ กสท เรียก
เก็บข้างต้นไว้ในงบการเงิน จากความเห็นของที่ปรึกษา
กฎหมายของบริษัทฯ ซึ่งได้พิจารณาคำชี้ขาดทั้งหมดและ
มีความเห็นสนับสนุนทางกฎหมายถึงข้อต่อสู้ทั้งประเด็น
ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ฝ่ายบริหาร
ของบริษัทฯ เห็นว่าคำชี้ขาดข้อพิพาทสำหรับผลประโยชน์
ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับรายได้ ค่าเชื่อมต่อโครงข่าย
โทรคมนาคมไม่สอดคล้องกับหลักกฎหมายปกครองและ
กฎเกณฑ์ของ กสท. ที่เกี่ยวข้อง บริษัทฯ ไม่มีหน้าที่ต้อง
ชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมให้แก่ กสท ตามที่
กสท เรียกร้อง ขณะนี้ข้อพิพาทดังกล่าวอยู่ภายใต้การ
พิจารณาของศาลปกครองกลางและกระบวนการทาง
อนุญาโตตุลาการ

ค. หนังสือ กสทช. ขอให้นำส่งเงินรายได้จากการให้บริการ
ตามมาตรการคุ้มครองผู้ใช้บริการเป็นการชั่วคราวและ
คดีความที่เกี่ยวข้อง

เมื่อวันที่ 10 เมษายน 2562 บริษัทฯ นำส่งรายได้ขึ้น
ต่ำจากการให้บริการในช่วงดำเนินการตามมาตรการ
คุ้มครองผู้ใช้บริการเป็นการชั่วคราวจำนวน 603 ล้าน
บาทต่อ กสทช. ตามข้อกำหนดของประกาศ กสทช. เรื่อง
มาตรการคุ้มครองผู้ใช้บริการเป็นการชั่วคราวในกรณี
สิ้นสุดการอนุญาตสัมปทาน หรือสัญญาการให้บริการ
โทรศัพท์เคลื่อนที่ พ.ศ. 2556 อย่างไรก็ตาม กสทช. ได้มี
หนังสือแจ้งให้บริษัทฯ นำส่งรายได้ดังกล่าวเพิ่มเติมอีก
พร้อมดอกเบี้ยจำนวน 264 ล้านบาท เนื่องจาก กสทช.
ไม่เห็นชอบให้บริษัทฯ หักต้นทุนและค่าใช้จ่ายบางรายการ
ออกจากรายได้ บริษัทฯ ไม่เห็นด้วยกับคำสั่งดังกล่าว
ในปี 2563 บริษัทฯ จึงฟ้องร้องต่อศาลปกครองกลางขอ
ให้เพิกถอนคำสั่ง กสทช. ที่ให้บริษัทฯ นำส่งรายได้เพิ่มเติม
ดังกล่าว

ต่อมาเมื่อวันที่ 14 เมษายน 2563 บริษัทฯ ได้รับหนังสือ
จาก กสทช. แจ้งว่า กสทช. มีคำสั่งยกเลิกคำสั่ง กสทช.
ข้างต้น เนื่องจากมีการคำนวณค่าใช้จ่ายที่คลาดเคลื่อน
และ กสทช. ได้มีคำสั่งให้บริษัทฯ นำส่งรายได้ดังกล่าว
เพิ่มเติมพร้อมดอกเบี้ยที่เกิดขึ้นเป็นจำนวน 134 ล้านบาท
แก่ กสทช. บริษัทฯ ไม่เห็นด้วยกับคำสั่งดังกล่าวเช่นกันจึง
ได้ดำเนินการยื่นคำร้องเพิ่มเติมขอแก้ไขคำฟ้องต่อศาล
ปกครองกลางเพื่อแจ้งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการคำนวณ
ที่คลาดเคลื่อนดังกล่าวและขอให้ศาลรวมพิจารณาไป
กับคำฟ้องเดิมที่เคยฟ้องร้องในเรื่องเดียวกันนี้ ปัจจุบัน
คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

เมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2564 กสทช. ได้ยื่นฟ้องในเรื่อง
เดียวกันนี้ต่อศาลปกครองกลางเพื่อเรียกร้องให้บริษัทฯ
นำส่งรายได้ดังกล่าวเพิ่มเติมจำนวน 134 ล้านบาท พร้อม
ดอกเบี้ยผิบนิดในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ทั้งนี้ บริษัทฯ
ได้ยื่นคำให้การต่อศาลปกครองกลางแล้ว ปัจจุบันคดี
อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 บริษัทฯ มิได้บันทึกเงินรายได้
เพิ่มเติมที่ กสทช. เรียกเก็บข้างต้นไว้ในงบการเงิน จาก
ความเห็นของที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทฯ บริษัทฯ เชื่อ
ว่า บริษัทฯ ได้นำส่งรายได้ครบถ้วนแล้วและไม่มีหน้าที่
ต้องนำส่งรายได้เพิ่มเติมดังกล่าวแก่ กสทช.

ง คดีฟ้องร้องอื่นๆ

- บริษัทฯ และดีแทค ไตรเน็ต ถูกฟ้องร้องต่อศาล
แพ่งในคดีแบบกลุ่มโดยถูกกล่าวอ้างในเรื่องการคิด
ค่าบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบพิเศษวินาทีให้เป็น
นาที่ (พิเศษ) ไม่ถูกต้อง และถูกเรียกร้องค่าเสียหาย
จากการใช้บริการที่เกิดขึ้นในช่วงระหว่างเดือน
มิถุนายน 2559 จนถึงเดือนกรกฎาคม 2561 เมื่อวันที่
2 พฤศจิกายน 2564 ศาลอุทธรณ์ได้มีคำพิพากษา
ให้ยกคำร้องขออนุญาโตตุลาการดำเนินคดีแบบกลุ่มของ
โจทก์และให้ดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีอย่างคดี
สามัญ โดยคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ถือเป็น
ที่สุดแล้ว จากความเห็นของที่ปรึกษากฎหมายของ
บริษัทฯ ฝ่ายบริหารของบริษัทฯ เชื่อว่าบริษัทฯ ไม่มี
หน้าที่ต้องชำระค่าเสียหายดังกล่าวและการดำเนิน
คดีอย่างสามัญจะไม่ส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญ
ต่อฐานะการเงินของกลุ่มบริษัท

- บริษัทฯ และดีแทค ไตรเน็ตมีคดีต่าง ๆ ที่ถูกฟ้อง
ร้องอันเนื่องมาจากการจ้างแรงงานและสัญญา
ทางการค้าอื่น ๆ จำนวนรวมทั้งสิ้น 33 ล้านบาท

ขณะนี้คดีทั้งหมดดังกล่าวอยู่ภายใต้การพิจารณา
ของศาล โดยฝ่ายบริหารของบริษัทฯ เชื่อว่าผล
ของข้อพิพาทและคดีฟ้องร้องดังกล่าวจะไม่ส่งผล
กระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อฐานะทางการเงินของ
บริษัทฯ

37. ความเสี่ยงจากข้อกำหนดและการเปลี่ยนแปลงทาง กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโทรคมนาคมที่สำคัญบาง ประการ

37.1 การปฏิรูปกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับกิจการ โทรคมนาคม

คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และ
กิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (เรียกโดยย่อว่า “กสทช.”) เป็น
องค์กรกำกับดูแลการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุ
โทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม รวมทั้งจัดสรรและบริหาร
คลื่นความถี่ โดยผลของ พรบ. องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และ
กำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และ
กิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553 โดย กสทช. มีอำนาจออกหลัก
เกณฑ์ต่าง ๆ เพื่อกำกับดูแลการประกอบกิจการโทรคมนาคม
เช่น การกำหนดโครงสร้างและอัตราค่าบริการ การกำหนด
หลักเกณฑ์และมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองประโยชน์ของ
ผู้บริโภค เป็นต้น ซึ่งหลักเกณฑ์ดังกล่าว อาจมีผลกระทบต่อ
กลุ่มบริษัทในด้านต่างๆ ทั้งในเรื่องการดำเนินการตามกลยุทธ์
ทางธุรกิจ การปรับตัวให้สอดคล้องกับสภาพตลาด ตลอดจน
การดำเนินการภายใต้ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ที่มีต้นทุน
การได้มาที่เหมาะสมเพื่อใช้ในการประกอบกิจการโทรศัพท์
เคลื่อนที่ในปัจจุบันและส่งผลกระทบต่อกลยุทธ์ทางธุรกิจในอนาคต
รวมถึงการลงทุนเพิ่มเติมเพื่อที่จะสามารถใช้ประโยชน์จาก
คลื่นความถี่ที่มีอยู่ในปัจจุบันให้เกิดประโยชน์สูงสุด

37.2 การแก้ไขสัญญาสัมปทานครั้งที่ 3

สัญญาสัมปทานของบริษัทฯ ได้รับการแก้ไขทั้งสิ้น 3 ครั้ง ซึ่งการแก้ไขสัญญาสัมปทานดังกล่าวได้ถูกหยิบยกขึ้นมาพิจารณาในประเด็นที่ว่า การแก้ไขสัญญาสัมปทานของบริษัทฯ ไม่ได้ดำเนินการให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2535 (“พรบ.ว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานฯ”) ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ให้ความเห็นในเดือนพฤษภาคม 2550 ว่าการแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาสัมปทานทั้ง 3 ครั้งของบริษัทฯ นั้นไม่ได้ดำเนินการให้ถูกต้องตาม พรบ.ว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานฯ และต่อมาได้ถูกพิจารณาโดยคณะกรรมการประสานงานตาม มาตรา 22 โดยมีความเห็นเบื้องต้นต่อกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารไม่รับรองเฉพาะการแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาสัมปทานครั้งที่ 3 ในประเด็นเรื่องการปรับลดผลประโยชน์ตอบแทนโดยในปี 2554 ได้มีการเสนอให้คณะรัฐมนตรีซึ่งมีอำนาจพิจารณาในเรื่องดังกล่าว

ในปัจจุบัน พรบ.ว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานฯ ได้ถูกยกเลิกและมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2556 เพื่อบังคับใช้แทน อย่างไรก็ตาม จนถึงปัจจุบันยังไม่มี ความคืบหน้าในเรื่องดังกล่าวและบริษัทฯ ก็ไม่อาจทราบได้ว่ากฎหมายใหม่จะส่งผลกระทบเช่นไรและคณะรัฐมนตรีจะมีข้อสรุปหรือดุลพินิจอย่างไรในเรื่องนี้ ในขณะที่บริษัทฯ จึงยังไม่สามารถประเมินผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากเหตุการณ์ดังกล่าวได้

ทั้งนี้ด้วยผลของสัญญาจะจับข้อพิพาทระหว่าง กสท (ปัจจุบันคือ “เอ็นที”) บริษัทฯ และดีแทค ไตรเน็ต ความเสี่ยงที่จะถูกร้องให้ทบทวนการจ่ายผลประโยชน์ตอบแทนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาสัมปทานครั้งที่ 3 ให้กับ กสท จึงสิ้นสุดลง

37.3 ความเสี่ยงจากข้อกำหนดทางกฎหมายและนิติกรรมสัญญาเกี่ยวกับสัดส่วนการถือหุ้นของนักลงทุนต่างดาว

การประกอบธุรกิจของบริษัทฯ อยู่ภายใต้ข้อจำกัดการถือหุ้นของคนต่างดาวตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างดาว พ.ศ. 2542 (“พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างดาว”)

การฝ่าฝืนสัดส่วนการถือหุ้นของคนต่างดาวอาจส่งผลให้มีการยกเลิกใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม หรือออกเลิกลิขสิทธิ์ร่วมทุน และส่งผลให้บริษัทฯ และ/หรือ บริษัทย่อยไม่สามารถประกอบกิจการโทรคมนาคมต่อไปได้

อย่างไรก็ตาม มาตรา 4 แห่ง พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างดาว กำหนดว่าหากบริษัทใดมีหุ้นที่ถือโดยคนต่างดาวไม่เกินร้อยละ 50 ของทุนทั้งหมดของบริษัท ให้ถือว่าบริษัทนั้นเป็นบริษัทไทย

จากข้อมูลบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ พบว่า บริษัทฯ มีหุ้นที่ถือโดยคนต่างดาวไม่เกินร้อยละ 50 ของทุนทั้งหมดของบริษัทฯ ดังนั้น บริษัทฯ จึงถือเป็นบริษัทไทยและเมื่อเดือนกันยายน 2555 บริษัทฯ ได้รับหนังสือยืนยันจากกระทรวงพาณิชย์ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบตามพรบ.นี้ ยืนยันว่า บริษัทฯ เป็นบริษัทไทยตามมาตรา 4 แห่ง พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างดาว

นอกจากนี้บริษัทฯ เห็นว่ายังไม่มี ความชัดเจนในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการถือหุ้นของนักลงทุนต่างชาติ ทำให้บริษัทฯ อาจมีความเสี่ยงดังกล่าวในการประกอบกิจการของบริษัทฯ เนื่องจาก พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างดาว แม้ว่าจะมีการใช้บังคับมากกว่า 20 ปี แต่ยังไม่มีความชัดเจนของกระทรวงพาณิชย์ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการถือหุ้นแทนหรือ “นอมินี” (Nominee) ตามมาตรา 36 แห่ง พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างดาว เพื่อให้บริษัทฯ สามารถนำมาใช้ในการประเมินหรือคาดการณ์ผลกระทบจากการใช้บังคับ หรือการตีความบทบัญญัติดังกล่าวที่อาจมีต่อกลุ่มบริษัทได้

จากปัญหาความไม่ชัดเจนในเรื่องการตีความและการใช้บังคับ พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างดาวดังกล่าวทำให้เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2554 บริษัทฯ แห่งหนึ่งได้ยื่นข้อกล่าวหา กับสำนักงานตำรวจแห่งชาติให้ดำเนินคดีอาญากับบริษัทฯ (รวมทั้งกรรมการ ผู้ถือหุ้นบางรายของบริษัทฯ และกรรมการของผู้ถือหุ้นดังกล่าว) โดยกล่าวหาว่าบริษัทฯ ประกอบกิจการโทรคมนาคมฝ่าฝืน พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างดาว และวันที่ 22 กันยายน 2554 ผู้ถือหุ้นรายย่อยของบริษัทฯ รายหนึ่ง (ซึ่งถือหุ้นบริษัทฯ จำนวน 100 หุ้น) ได้ยื่นฟ้องหน่วยงานของรัฐ ซึ่งรวมถึง กสทช. ต่อศาลปกครอง โดยกล่าวหาว่า บริษัทฯ เป็น “คนต่างดาว” ตาม พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างดาว

ในวันที่ 26 พฤศจิกายน 2558 ศาลปกครองกลางได้มีคำพิพากษาว่าศาลไม่มีอำนาจในการเพิกถอนสิทธิในการประกอบกิจการของบริษัทฯ แต่อย่างไรก็ตาม ศาลปกครองได้มีคำสั่งให้ กสทช. ปฏิบัติตามหน้าที่ ที่กฎหมายกำหนดโดยให้พิจารณาว่าบริษัทฯ กระทำการฝ่าฝืนข้อห้ามหรือมีการกระทำที่ลักษณะเป็นการครอบงำกิจการโดยคนต่างดาวหรือไม่ภายใน 90 วันนับแต่วันที่คดีถึงที่สุด บริษัทฯ และ กสทช. ได้อุทธรณ์คำพิพากษาศาลปกครองกลางต่อศาลปกครองสูงสุด ขณะนี้คดีทั้งสองดังกล่าวอยู่ระหว่างการพิจารณาของสำนักงานตำรวจแห่งชาติและศาลปกครองสูงสุด

เมื่อพิจารณาความเห็นของที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทแล้ว ฝ่ายบริหารเห็นว่าบริษัทฯ ไม่ได้เข้าข่ายเป็นบริษัทที่กระทำการฝ่าฝืนประกาศ คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง การกำหนดข้อห้ามการกระทำที่มีลักษณะเป็นการครอบงำกิจการ โดยคนต่างด้าว พ.ศ. 2554 อันจะมีผลทำให้บริษัทฯ เสียสิทธิในการประกอบกิจการ

บริษัทฯ ยังคงเชื่อมั่นว่าบริษัทฯ มิได้เป็น “คนต่างด้าว” และได้ปฏิบัติตาม พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวอย่างถูกต้องครบถ้วน อย่างไรก็ดี หากท้ายที่สุด บริษัทฯ ถูกตัดสิน (โดยคำพิพากษาของศาลฎีกาซึ่งถึงที่สุดแล้ว) ว่าไม่มีสถานะเป็นบริษัทไทยตาม พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว และ พรบ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม และเหตุดังกล่าวไม่ได้รับการแก้ไข อาจถือเป็นเหตุให้ กสทช. ยกเลิกใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมของกลุ่มบริษัทได้

37.4 ประกาศ กสทช. เรื่อง การกำหนดข้อห้ามการกระทำที่มีลักษณะเป็นการครอบงำกิจการโดยคนต่างด้าว พ.ศ. 2555

กสทช. ได้ออกประกาศ กสทช. เรื่อง การกำหนดข้อห้ามการกระทำที่มีลักษณะเป็นการครอบงำกิจการโดยคนต่างด้าว พ.ศ. 2555 (“ประกาศครอบงำกิจการ”) มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2555 ซึ่งกำหนดว่า “การครอบงำกิจการ” หมายถึง “การมีอำนาจควบคุมหรือมีอิทธิพลไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมโดยคนต่างด้าวในการกำหนดนโยบาย การบริหารจัดการ การดำเนินงาน การแต่งตั้งกรรมการ การแต่งตั้งผู้บริหารระดับสูง อันอาจมีผลต่อการบริหารกิจการหรือการประกอบกิจการโทรคมนาคมของผู้รับใบอนุญาต หรือผู้รับใบอนุญาต ทั้งนี้ โดย (ก) การถือหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงตั้งแต่กึ่งหนึ่งของจำนวนสิทธิออกเสียงทั้งหมด (ข) การมีอำนาจควบคุมคะแนนเสียงส่วนใหญ่ในที่ประชุมผู้ถือหุ้น หรือ (ค) การแต่งตั้งหรือการถอดถอนกรรมการตั้งแต่กึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมด”

บริษัทฯ เห็นว่า

ก. ณ วันที่ กสทช. มีประกาศครอบงำกิจการนั้น ประกาศครอบงำกิจการดังกล่าวไม่สามารถใช้บังคับกับบริษัทฯ ที่เป็นผู้ได้รับสัมปทานอยู่ก่อน และได้รับการคุ้มครองตามมาตรา 305 (1) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ประกอบกับพรรคแรกแห่งมาตรา 80 ของ พรบ. การประกอบกิจการโทรคมนาคมได้ เนื่องจากบริษัทฯ ไม่ใช่ผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมจาก กสทช. ซึ่งความเห็นของที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทฯ ก็สอดคล้องกับความเห็นของบริษัทฯ ดังกล่าว อย่างไรก็ดี บริษัทฯ ก็ได้จัดทำและยื่นหนังสือกำหนดข้อห้ามการกระทำที่มีลักษณะเป็นการครอบงำกิจการโดยคนต่างด้าวต่อ กสทช. ตามที่ประกาศครอบงำกิจการกำหนดเรียบร้อยแล้วจนถึงวันสิ้นสุดสัญญาสัมปทานของบริษัทฯ ในปี 2561 และปัจจุบันบริษัทฯ เป็นผู้รับใบอนุญาตการประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่หนึ่งจาก กสทช. เท่านั้น จึงไม่อยู่ภายใต้บังคับของประกาศครอบงำกิจการดังกล่าวแล้ว

ข. สำหรับบริษัทย่อยของบริษัทฯ (กล่าวคือ ดีแทค ไตรเน็ต) ในฐานะผู้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 700 MHz 900 MHz 1800 MHz 2.1 GHz และ 26 GHz และใบอนุญาตการประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สาม ได้จัดทำและยื่นหนังสือกำหนดข้อห้ามการกระทำที่มีลักษณะเป็นการครอบงำกิจการโดยคนต่างด้าวต่อ กสทช. ตามที่ประกาศครอบงำกิจการกำหนดแล้ว

อนึ่ง กสทช. อาจไม่เห็นพ้องด้วยกับความเห็นของบริษัทฯ ตามที่ระบุข้างต้น อย่างไรก็ดี สืบเนื่องจากแนวทางคำอธิบายที่ กสทช. ชี้แจงในการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะเกี่ยวกับประกาศครอบงำกิจการ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งคำนิยาม “การครอบงำกิจการ” ในปี 2555 นั้น บริษัทฯ เห็นว่า บริษัทฯ และ ดีแทค ไตรเน็ต ไม่เข้าข่ายเป็นบริษัทที่ถูกครอบงำกิจการโดยคนต่างด้าว อย่างไรก็ดี ยังคงมีความเสี่ยงจากความไม่ชัดเจนของการบังคับใช้กฎหมายซึ่งอาจส่งผลกระทบในทางลบต่อการประกอบธุรกิจของกลุ่มบริษัท

38. การเสนอข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงาน

ข้อมูลส่วนงานดำเนินงานที่นำเสนอนี้สอดคล้องกับรายงานภายในของบริษัทฯ ที่ผู้มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดด้านการดำเนินงานได้รับและสอบทานอย่างสม่ำเสมอเพื่อใช้ในการตัดสินใจในการจัดสรรทรัพยากรให้กับส่วนงานและประเมินผลการดำเนินงานของส่วนงาน

กลุ่มบริษัทมีส่วนงานที่รายงานทั้งสิ้น 2 ส่วนงาน ดังนี้

- (1) ส่วนงานการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่และบริการที่เกี่ยวข้อง
- (2) ส่วนงานจำหน่ายเครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมาย

ข้อมูลรายได้ กำไร (ขาดทุน) และสินทรัพย์รวมของส่วนงานของบริษัทฯ และบริษัทย่อยสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2564 และ 2563 มีดังต่อไปนี้

(หน่วย: พันบาท)					
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563				
	การให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่และบริการที่เกี่ยวข้อง			งบการเงินรวม	
	การให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่	อื่น ๆ	รวม		
รายได้					
รายได้จากลูกค้าภายนอก	57,824,290	14,649,166	72,473,456	8,846,547	81,320,003
รวมรายได้	57,824,290	14,649,166	72,473,456	8,846,547	81,320,003
ผลการดำเนินงาน					
กำไร (ขาดทุน) ขั้นต้นของส่วนงาน			22,296,890	(1,763,829)	20,533,061
รายได้อื่น					138,053
ค่าใช้จ่ายในการขาย จัดจำหน่ายและการให้บริการ					(4,184,207)
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร					(9,560,945)
ขาดทุนจากการวัดมูลค่าตราสารอนุพันธ์และสถานะสุทธิจากการป้องกันความเสี่ยง					(148,215)
ต้นทุนทางการเงิน					(2,829,609)
กำไรก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้					3,948,138
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้					(592,205)
กำไรสำหรับปี					3,355,933
สินทรัพย์รวมของส่วนงาน					
การเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ไม่รวมเครื่องมือทางการเงิน สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชีและสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น ๆ			18,369,901	-	18,369,901

(หน่วย: พันบาท)					
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563				
	การให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่และบริการที่เกี่ยวข้อง			งบการเงินรวม	
	การให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่	อื่น ๆ	รวม		
รายได้					
รายได้จากลูกค้าภายนอก	59,993,267	11,845,029	71,838,296	6,979,703	78,817,999
รวมรายได้	59,993,267	11,845,029	71,838,296	6,979,703	78,817,999
ผลการดำเนินงาน					
กำไร (ขาดทุน) ขั้นต้นของส่วนงาน			24,736,036	(1,891,312)	22,844,724
รายได้อื่น					65,400
ค่าใช้จ่ายในการขาย จัดจำหน่ายและการให้บริการ					(4,108,178)
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร					(10,281,702)
กำไรจากการวัดมูลค่าตราสารอนุพันธ์และสถานะสุทธิจากการป้องกันความเสี่ยง					298,401
ต้นทุนทางการเงิน					(2,858,995)
กำไรก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้					5,959,650
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้					(852,531)
กำไรสำหรับปี					5,107,119
สินทรัพย์รวมของส่วนงาน					
การเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ไม่รวมเครื่องมือทางการเงิน สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชีและสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น ๆ			29,089,620	-	29,089,620

สินทรัพย์ของส่วนงานของบริษัทฯ และบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 และ 2563 มีดังต่อไปนี้

สินทรัพย์ของส่วนงาน	การให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่และบริการที่เกี่ยวข้อง	การจำหน่ายเครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมาย	รวมส่วนงาน	สินทรัพย์ที่ไม่ได้ปันส่วน	งบการเงินรวม
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564	142,679,082	1,958,232	144,637,314	19,677,340	164,314,654
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563	150,273,023	1,129,969	151,402,992	22,877,395	174,280,387

ข้อมูลเกี่ยวกับเขตภูมิศาสตร์

บริษัทฯ และบริษัทย่อยดำเนินธุรกิจในประเทศเดียว คือประเทศไทย ดังนั้นรายได้และสินทรัพย์ที่แสดงอยู่ในงบการเงิน จึงถือเป็นการรายงานตามเขตภูมิศาสตร์แล้ว

ข้อมูลเกี่ยวกับลูกค้ารายใหญ่

ในปี 2564 และ 2563 กลุ่มบริษัทไม่มีรายได้จากลูกค้ารายใดที่มีมูลค่าเท่ากับหรือมากกว่าร้อยละ 10 ของรายได้ของกิจการ

39. กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

บริษัทฯ และพนักงานได้ร่วมกันจัดระเบียบจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530 ซึ่งประกอบด้วยเงินที่พนักงานเลือกจ่ายสะสมในอัตราร้อยละ 2 - 15 และเงินที่บริษัทฯ จ่ายสมทบให้ในอัตราร้อยละ 5 ของเงินเดือน ทั้งนี้เงินสะสมของพนักงานเงินสมทบส่วนของบริษัทฯ และผลประโยชน์ที่เกิดจากเงินสะสมและเงินสมทบจะจ่ายให้กับพนักงานในกรณีที่ออกจากงานตามระเบียบว่าด้วยกองทุนดังกล่าว กองทุนสำรองเลี้ยงชีพนี้บริหารโดยบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ทหารไทย จำกัด ในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2564 บริษัทฯ ได้จ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนเป็นจำนวนประมาณ 86 ล้านบาท (2563: 99 ล้านบาท)

40. สำรองตามกฎหมาย

ภายใต้บทบัญญัติของมาตรา 116 แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 บริษัทฯ ต้องจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีส่วนหนึ่งไว้เป็นทุนสำรองไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของกำไรสุทธิประจำปีหักด้วยยอดขาดทุนสะสมกมา (ถ้ามี) จนกว่าทุนสำรองนี้จะมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียน สำรองตามกฎหมายดังกล่าวไม่สามารถนำไปจ่ายเงินปันผลได้

41. เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน

ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ เมื่อวันที่ 28 มกราคม 2565 ได้มีมติอนุมัติให้เสนอจ่ายเงินปันผลจากผลการดำเนินงานในปี 2564 ในอัตราร้อยละ 1.05 บาท (นอกเหนือจากเงินปันผลระหว่างกาลที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 24) ทั้งนี้การจ่ายเงินปันผลดังกล่าวจะต้องได้รับอนุมัติจากที่ประชุม ผู้ถือหุ้นสามัญของบริษัทฯต่อไป

42. การอนุมัติงบการเงิน

งบการเงินนี้ได้รับอนุมัติให้ออกโดยคณะกรรมการของบริษัทฯ เมื่อวันที่ 28 มกราคม 2565

เอกสารแนบ

190	เอกสารแนบ 1	รายละเอียดเกี่ยวกับกรรมการ ผู้บริหาร ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบโดยตรง ในการควบคุมดูแลการทำบัญชี และเลขานุการบริษัท
203	เอกสารแนบ 2	ข้อมูลการดำรงตำแหน่งของผู้บริหาร และผู้มีอำนาจควบคุมในบริษัท บริษัทย่อย บริษัทร่วม และบริษัทที่เกี่ยวข้อ
205	เอกสารแนบ 3	รายละเอียดเกี่ยวกับหัวหน้างานผู้ตรวจสอบภายใน และหัวหน้างานกำกับดูแล และจริยธรรมองค์กรของบริษัท
207	เอกสารแนบ 4	ทรัพย์สินที่ใช้ในการประกอบธุรกิจ
210	เอกสารแนบ 5	แนวปฏิบัติการกำกับดูแลกิจการและดีแทคธรรมาภิบาล
237	เอกสารแนบ 6	รายงานคณะกรรมการตรวจสอบและคณะกรรมการชุดย่อย

เอกสารแนบ 1

รายละเอียดเกี่ยวกับกรรมการ
ผู้บริหาร ผู้ที่ได้รับมอบหมาย
ให้รับผิดชอบโดยตรง
ในการควบคุมดูแลการทำบัญชี
และเลขานุการบริษัท

1.1 รายละเอียดเกี่ยวกับกรรมการ

นายบุญชัย เบญจรงคกุล

ประธานกรรมการ (กรรมการผู้มีอำนาจลงนาม)

วันที่ได้รับการแต่งตั้งครั้งแรก: 29 ตุลาคม 2533

อายุ: 67 ปี

จำนวนปีที่เป็นกรรมการ: 31 ปี 2 เดือน

จำนวนและสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท: 10 หุ้น (0.00%)

จำนวนหุ้นของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ: ไม่มี (0.00%)

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร: ไม่มี

ประวัติการศึกษา

- ปริญญาเอก ปรัชญาดุสิตบัณฑิตกิตติมศักดิ์ (สาขาวิชาทัศนศิลป์) มหาวิทยาลัยศิลปากร
- ปริญญาเอก เศรษฐศาสตร์ ดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ปริญญาตรี B.Sc. in Management, Northern Illinois University, USA

ประวัติการอบรม

- หลักสูตร IT Governance and Cyber Resilience Program (ITG) (17/2564) โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
- หลักสูตร Role of the Chairman Program (RCP) (11/2548) โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

การดำรงตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

- 2533 - ปัจจุบัน ประธานกรรมการ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

การดำรงตำแหน่งในบริษัทหรือหน่วยงานอื่น

- 2541 - ปัจจุบัน ประธานมูลนิธิร่วมด้วยช่วยกันสำนึกรักบ้านเกิด
- 2533 - ปัจจุบัน ประธานกรรมการ บริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด
- 2532 - ปัจจุบัน ประธานกรรมการ บริษัท ไพรวาท พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด

ประสบการณ์ทำงาน

- 2545 - 2558 กรรมการ บริษัท ยูโนเท็ด ดิสทริบิวชั่น บิซซิเนส จำกัด
- 2544 - 2549 ประธานมูลนิธิอนุรักษ์นกเงือก
- 2545 - 2548 ประธานเจ้าหน้าที่บริหารและกรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัท ยูโนเท็ด คอมมูนิเคชั่น อินเตอร์เนชั่น จำกัด (มหาชน)
- 2544 - 2545 ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
- 2543 - 2544 กรรมการผู้จัดการ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
- 2527 - 2542 ประธานกรรมการบริหาร บริษัท ยูโนเท็ด คอมมูนิเคชั่น อินเตอร์เนชั่น จำกัด (มหาชน)

เครื่องราชอิสริยาภรณ์

- 2558 มหาวชิรมงกุฏ (ม.ว.ม.)
- 2546 ตติยจุลจอมเกล้าวิเศษ (ต.จ.ว.)
- 2540 ปฐมดิเรกคุณาภรณ์ (ป.ภ.)
- 2537 ประถมาภรณ์มงกุฎไทย (ป.ม.)

นายเยอเกิน คริสเตียน อาเร็นท์ โรสทริป

รองประธานกรรมการ

วันที่ได้รับการแต่งตั้งครั้งแรก: 24 เมษายน 2563

อายุ: 55 ปี

จำนวนปีที่เป็นการกรรมการ: 1 ปี 8 เดือน

จำนวนและสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท: ไม่มี (0.00%)

จำนวนหุ้นของผู้สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ: ไม่มี (0.00%)

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร: ไม่มี

ประวัติการศึกษา

- Master’s Degree in Economics and Business Administration, the Norwegian School of Economics (NHH)

การดำรงตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2563 - ปัจจุบัน รองประธานกรรมการ บริษัท โทเทิล แอ็คเซียส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

การดำรงตำแหน่งในบริษัทหรือหน่วยงานอื่น

2563 - ปัจจุบัน Executive Vice President and Head of Telenor Asia

ประสบการณ์ทำงาน

2559 – 2563 Corporate Management Board, Chief Financial Officer, Telenor ASA

2558 – 2559 CEO/President Yara North America Inc., Yara International ASA

2556 – 2558 Managing Director Yara Ghana Ltd., Yara International ASA

2552 – 2556 Corporate Management Board; Chief Financial Officer, Norsk Hydro ASA

2550 - 2552 Corporate Management Board, Executive Vice President Energy/Power, Norsk Hydro ASA

2549 - 2550 Oil and Energy Area, Senior Vice President and Sector

2548 - 2548

2545 - 2548

2542 - 2545

2541 - 2542

2539 - 2541

2538 - 2539

2537 - 2538

2534 - 2537

President, Markets (oil, gas and power sales, power production, gas distribution, new renewables), Norsk Hydro ASA

Hydro Oil and Energy Area, SVP and head of business unit Marketing and Trading (oil and gas sales), Norsk Hydro ASA

Hydro Oil and Energy Area, VP and head of business unit New Renewable Energy and Managing Director Norsk Hydro Technology Ventures, Norsk Hydro ASA

Exploration and Production Norway, Vice President, Finance and Procurement, Norsk Hydro ASA

Exploration and Production International, Vice President, Finance and IS, Norsk Hydro ASA

President, Hydro’s US Holding Co., Norsk Hydro USA, New York

Business Dev. Petrochemicals, Norsk Hydro Asia, Singapore

Manager Investor Relations Europe, Norsk Hydro

Corporate Financial Control, Norsk Hydro

นายสตีเฟ่น วูดรฟ พอร์ดแฮม

กรรมการอิสระ ประธานกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน และกรรมการตรวจสอบ

วันที่ได้รับการแต่งตั้งครั้งแรก: 17 พฤศจิกายน 2549

อายุ: 70 ปี

จำนวนปีที่เป็นการกรรมการ: 15 ปี 1 เดือน

จำนวนและสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท: 10,000 หุ้นสามัญ และ 6,000 หุ้นเ็นวีดีอาร์ (0.00 %)

จำนวนหุ้นของผู้สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ: ไม่มี (0.00%)

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร: ไม่มี

ประวัติการศึกษา

- MA Jurisprudence, Oxford University, UK

ประวัติการอบรม

- หลักสูตร Director Certification Program (DCP) (203/2558) โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

การดำรงตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2564 - ปัจจุบัน ประธานกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน บริษัท โทเทิล แอ็คเซียส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

2549 - ปัจจุบัน กรรมการอิสระ และกรรมการตรวจสอบ บริษัท โทเทิล แอ็คเซียส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

การดำรงตำแหน่งในบริษัทหรือหน่วยงานอื่น

2564 – ปัจจุบัน Chief Executive Officer of Stockbridge Pte Ltd

2564 – ปัจจุบัน กรรมการ, Klaveness Combination Carriers Pte Ltd

2561 – ปัจจุบัน กรรมการ Awilco Rig 1 Pte Ltd

2561 – ปัจจุบัน กรรมการ Awilco Rig 2 Pte Ltd

2560 - ปัจจุบัน กรรมการ High Arctic Energy Services (Singapore) Pte Ltd

2554 - ปัจจุบัน กรรมการ Ceona Pte. Ltd.

2554 – ปัจจุบัน กรรมการ Awlico Drilling Pte Ltd

2551 - ปัจจุบัน ประธานกรรมการ Gram Car Carriers Holdings Pte. Ltd.

2549 - ปัจจุบัน กรรมการ Klaveness Asia Pte. Ltd.

2541 - ปัจจุบัน กรรมการ Stockbridge Pte. Ltd.

ประสบการณ์ทำงาน

2562 – 2564 Director, Stockbridge Holding Pte Ltd

2560 – 2563 กรรมการกำกับดูแลกิจการ บริษัท โทเทิล แอ็คเซียส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

2555 - 2564 ประธานกรรมการสรรหา บริษัท โทเทิล แอ็คเซียส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

2549 – 2560 ประธานกรรมการกำหนดค่าตอบแทน บริษัท โทเทิล แอ็คเซียส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

2550 - 2555 กรรมการอิสระ ประธานกรรมการสรรหาและกรรมการกำหนดค่าตอบแทน บริษัท โทริเซนไทย เอเยนซีส์ จำกัด (มหาชน)

นางชนัญญารักษ์ เพ็ชรรัตน์

กรรมการอิสระ ประธานกรรมการกำกับดูแลกิจการ และกรรมการสรรหา
และกำหนดค่าตอบแทน (กรรมการผู้มีอำนาจลงนาม)

วันที่ได้รับการแต่งตั้งครั้งแรก: 5 กันยายน 2554
อายุ: 58 ปี
จำนวนปีที่เป็นการกรรมการ: 10 ปี 3 เดือน
จำนวนและสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท: ไม่มี (0.00%)
จำนวนหุ้นของผู้สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ: ไม่มี (0.00%)
ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร: ไม่มี

ประวัติการศึกษา

- ปริญญาโท สาขา Management Information System, มหาวิทยาลัยเวสท์เวอร์จิเนีย สหรัฐอเมริกา
- ประกาศนียบัตร Berkeley Executive Coaching Leadership
- ประกาศนียบัตร ด้านการจัดการ (Special Management Program) มหาวิทยาลัยมาร์แซล สหรัฐอเมริกา
- ปริญญาตรี บัณฑิตบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ประวัติการอบรม

- หลักสูตร Director Accreditation Program (DAP) (162/2562) โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
- สถาบันวิทยาการตลาดทุน รุ่นที่ 14
- หลักสูตร Director Certification Program (DCP) (49/2547) โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
- Enhancing Strategic Competitiveness by IMD Switzerland

การดำรงตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2564 - ปัจจุบัน	กรรมการอิสระ บริษัท ที.เค.เอส. เทคโนโลยี จำกัด (มหาชน)
2564 - ปัจจุบัน	กรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2563 - ปัจจุบัน	กรรมการอิสระ กรรมการตรวจสอบ กรรมการกำกับเทคโนโลยีสารสนเทศ ธนาคารทหารไทยธนชาต จำกัด (มหาชน)
2562 - ปัจจุบัน	กรรมการ และกรรมการบริหารความเสี่ยง บริษัท แม็คกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
2556 - ปัจจุบัน	ประธานกรรมการกำกับดูแลกิจการ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2554 - ปัจจุบัน	กรรมการอิสระ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

การดำรงตำแหน่งในบริษัทหรือหน่วยงานอื่น

2564 - ปัจจุบัน	กรรมการ บริษัท ไพรเมอเรียไทย จำกัด
2557 - ปัจจุบัน	กรรมการ บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด

ประสบการณ์ทำงาน

2562 - 2564	ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท แม็คกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
2560 - 2563	กรรมการสรรหา บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2563	ประธานกรรมการกำหนดค่าตอบแทน บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2551 - 2562	กรรมการผู้จัดการ บริษัท ดีเอชแอล เอ็กซ์เพรส อินเตอร์เนชั่นแนล (ประเทศไทย) จำกัด
2547 - 2551	กรรมการผู้จัดการ กลุ่มอุปกรณ์โทรศัพท์เคลื่อนที่ บริษัท โมโตโรล่า (ประเทศไทย) จำกัด
2541 - 2545	General Manager, Oracle Cooperation (Thailand)

นางกมลวรรณ วิบุลากร

กรรมการอิสระ ประธานกรรมการตรวจสอบ และกรรมการกำกับดูแลกิจการ

วันที่ได้รับการแต่งตั้งครั้งแรก: 8 ธันวาคม 2557
อายุ: 59 ปี
จำนวนปีที่เป็นกรรมการ: 7 ปี
จำนวนและสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท: ไม่มี (0.00%)
จำนวนหุ้นของผู้สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ: ไม่มี (0.00%)
ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร: ไม่มี

ประวัติการศึกษา

- ปริญญาโท บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (การเงิน)
Western Illinois University, USA
- ปริญญาตรี รัฐศาสตรบัณฑิต ภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ประกาศนียบัตร Harvard Executive Program, Harvard Business School, Harvard University, USA
- ประกาศนียบัตร Stanford Executive Program, Stanford Center for Professional Development, Stanford University, USA

ประวัติการอบรม

- หลักสูตร Director Leadership Certification Program (DLCP) (2/2564)
โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
- หลักสูตร Board that Make a Difference (BMD) (8/2561)
โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
- หลักสูตร Advanced Audit Committee Program (AACP) (29/2561)
โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
- หลักสูตร Strategic Board Master Class Retreat (SBM) (2/2560)
โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
- สถาบันวิทยาการตลาดทุน รุ่นที่ 19
- หลักสูตร Director Certification Program (DCP) (122/2552)
โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
- หลักสูตร Diploma Examination (Exam) (26/2552)
โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

การดำรงตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ต.ค. 2564 – ปัจจุบัน	กรรมการ กรรมการบริหาร และกรรมการผู้จัดการ บริษัท เบาต์ แอนด์ บียอนด์ จำกัด (มหาชน) ⁽¹⁾
2562 – ปัจจุบัน	กรรมการอิสระ ประธานกรรมการตรวจสอบ บริษัท สตาร์ ปิโตรเลียม รีไฟน์นิ่ง จำกัด (มหาชน)
2560 – ปัจจุบัน	ประธานกรรมการตรวจสอบ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2557 - ปัจจุบัน	กรรมการกำกับดูแลกิจการ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2557 – ปัจจุบัน	กรรมการอิสระ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

การดำรงตำแหน่งในบริษัทหรือหน่วยงานอื่น

2563 - ปัจจุบัน	ประธานกรรมการ บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด
-----------------	--

ประสบการณ์ทำงาน

ก.พ. 2564 – ต.ค. 2564	กรรมการอิสระ ประธานคณะกรรมการสรรหาและพิจารณาผลตอบแทน และกรรมการตรวจสอบ บริษัท ผาแดงอินดัสทรีจำกัด (มหาชน)
2557 - 2563	กรรมการกำหนดค่าตอบแทน บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2557 – 2560	กรรมการตรวจสอบ กรรมการสรรหา บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2561 – 2562	กรรมการ บริษัท ออริจิ้น พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน)
2554 - 2560	กรรมการและกรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัท ดี เอราวัณ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
2552 - 2553	ประธานเจ้าหน้าที่บริหารฝ่ายการเงิน บริษัท ดี เอราวัณ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุ: ⁽¹⁾ ชื่อเดิม บริษัท ผาแดงอินดัสทรีจำกัด (มหาชน)

นางปราณนา มงคลกุล

กรรมการอิสระ กรรมการตรวจสอบ กรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน และกรรมการกำกับดูแลกิจการ

วันที่ได้รับการแต่งตั้งครั้งแรก: 28 มกราคม 2563
อายุ: 57 ปี
จำนวนปีที่เป็นกรรมการ: 1 ปี 11 เดือน
จำนวนและสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท: ไม่มี (0.00%)
จำนวนหุ้นของผู้สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ: ไม่มี (0.00%)
ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร: ไม่มี

ประวัติการศึกษา

- ปริญญาโท บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ปริญญาตรี บัญชีบัณฑิต คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- Advanced Management Program 180/2554, Harvard Business School, Harvard University, USA

ประวัติการอบรม

- หลักสูตร Board Nomination and Compensation Program (BNCP) (12/2564) โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
- หลักสูตร Director Leadership Certification Program (DLCP) (2/2564) โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
- หลักสูตร Ethical Leadership Program (ELP) (21/2564) โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
- หลักสูตร IT Governance and Cyber Resilience Program (ITG) (3/2560) โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
- หลักสูตร Advanced Audit Committee Program (AACP) (22/2559) โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
- หลักสูตร Director Certification Program (DCP) (34/2546) โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
- หลักสูตร Director Accreditation Program (DAP) (2/2546) โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
- หลักสูตรประกาศนียบัตรกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาชั้นสูง (IP Bar 2021): ความท้าทายของทรัพย์สินทางปัญญาในยุค Next Normal โดยศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง

- หลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูงการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย สำหรับนักบริหารระดับสูง (20/2560) โดยสถาบันพระปกเกล้า
- หลักสูตรการกำกับดูแลกิจการสำหรับกรรมการและผู้บริหารระดับสูงของ รัฐวิสาหกิจและองค์การมหาชน (13/2558) โดยสถาบันพัฒนากรรมการและผู้บริหารระดับสูงภาครัฐ สถาบันพระปกเกล้า
- หลักสูตร Thai Intelligent Investors (1/2555) โดย สถาบันวิทยาการผู้ลงทุนไทย
- หลักสูตรผู้บริหารระดับสูง (6/2551) โดยสถาบันวิทยาการตลาดทุน
- หลักสูตร Chief Financial Officer Certification Program (1/2547) โดยสมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย
- Director Diploma Examination ปี 2546 The Australian Institute of Directors Association

การดำรงตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2564 – ปัจจุบัน	กรรมการกำกับดูแลกิจการ และกรรมการ สรรหาและกำหนดค่าตอบแทน บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็สคอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2563 – ปัจจุบัน	กรรมการอิสระ และกรรมการตรวจสอบ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2562 – ปัจจุบัน	กรรมการอิสระและกรรมการตรวจสอบ บริษัท ทีบีเอสพี จำกัด (มหาชน)
2562 – ปัจจุบัน	กรรมการอิสระและประธานคณะกรรมการ ตรวจสอบ บริษัท เซ็นทรัล รีเทล คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

2560 – ปัจจุบัน	กรรมการอิสระ รองประธานกรรมการ และประธานกรรมการตรวจสอบ บริษัท โรจาศิ อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)
2558 – ปัจจุบัน	กรรมการอิสระ ประธานคณะกรรมการ บริหารความเสี่ยง คณะกรรมการสรรหา และพิจารณาค่าตอบแทน และคณะกรรมการ ธรรมภิบาลและกำกับดูแลกิจการที่ดี บริษัท เอฟเอ็น แฟคตอรี่ เอ้าท์เลท จำกัด (มหาชน)

การดำรงตำแหน่งในบริษัทหรือหน่วยงานอื่น

2557 – ปัจจุบัน	ผู้พิพากษาสมทบ รุ่น 10, 13 ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง
-----------------	---

ประสบการณ์ทำงาน

2563 – 2564	กรรมการสรรหา และกรรมการพิจารณา ค่าตอบแทน บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2561 – 2562	กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ ประธานกรรมการตรวจสอบ และบริหารความเสี่ยง มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
2560 – 2563	กรรมการ กรรมการบริหาร บมจ. การบินไทย
2558 – 2562	กรรมการ ประธานกรรมการตรวจสอบ บจก. โปรเนียร์ไทย
2558 – 2560	กรรมการ กรรมการบริหาร ธนาคารออมสิน
2556 – 2562	กรรมการอิสระ กรรมการตรวจสอบ และประธานกรรมการบริหารความเสี่ยงด้านการเงิน

2557 – 2561	บริษัท ที.เค.เอส. เทคโนโลยี จำกัด (มหาชน) กรรมการ ประธานกรรมการตรวจสอบ การท่าเรือแห่งประเทศไทย
2557 – 2560	กรรมการอิสระและกรรมการบริหาร บริษัท ดุสิตธานี จำกัด (มหาชน)
2555 – 2558	กรรมการและประธานกรรมการบริหาร บริษัท แม็คกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
2550 – 2554	กรรมการอิสระ ประธานคณะกรรมการ ตรวจสอบ บริษัท โทริเซนไทย เอเยนซีส์ จำกัด (มหาชน)
2550 – 2554	กรรมการ บริษัท เอส แอนด์ พี ซินดิเคท จำกัด (มหาชน)
2541 – 2554	กรรมการ และประธานเจ้าหน้าที่การเงินกลุ่ม บริษัท ไมเนอร์ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)
2535 – 2541	ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการ ฝ่ายการเงินและบัญชี บริษัท เซ็นทรัลพัฒนา จำกัด (มหาชน)

นางทูนั่ ธิปเปลา

กรรมการ และกรรมการกำกับดูแลกิจการ

วันที่ได้รับการแต่งตั้งครั้งแรก: 30 มีนาคม 2559
อายุ: 51 ปี
จำนวนปีที่เป็นการกรรมการ: 5 ปี 9 เดือน
จำนวนและสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท: ไม่มี (0.00%)
จำนวนหุ้นของผู้สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ: ไม่มี (0.00%)
ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร: ไม่มี

ประวัติการศึกษา

Master of Law, University of Oslo, Norway	2558 - 2562	กสมการ Telenor Networks Holding AS
	2558 - 2559	กสมการ Telenor Business Partner Invest AS
	2542 - 2555	Associated attorney and senior attorney, Wiersholm Lawfirm
	2539 - 2542	Higher executive officer, advisor and senior advisor, Norwegian Competition Authority

การดำรงตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2563 - ปัจจุบัน	กรรมการกำกับดูแลกิจการ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2559 - ปัจจุบัน	กรรมการ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

การดำรงตำแหน่งในบริษัทหรือหน่วยงานอื่น

2563 - ปัจจุบัน	กรรมการ, Grameenphone Ltd.
2556 - ปัจจุบัน	Attorney at Law, Telenor ASA

ประสบการณ์ทำงาน

2563 - 2564	กรรมการสรรหา บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2561 - 2562	กรรมการ DiGi.com Berhad และ DiGi Telecommunications Sdn Bhd
2560 - 2562	กรรมการ Telenor Norge AS

นายราเชช เจน

กรรมการ กรรมการกำกับดูแลกิจการ และกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน (กรรมการผู้มีอำนาจลงนาม)

วันที่ได้รับการแต่งตั้งครั้งแรก: 9 ธันวาคม 2562
อายุ: 47 ปี
จำนวนปีที่เป็นการกรรมการ: 2 ปี
จำนวนและสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท: ไม่มี (0.00%)
จำนวนหุ้นของผู้สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ: ไม่มี (0.00%)
ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร: ไม่มี

ประวัติการศึกษา

• B.Tech Electronics & Communications, R.E.C Kurukshetra, Kurukshetra University, Haryana, India	2548 - 2551	AT&T & T-Mobile USA Radio Network Design & Planning
	2543 - 2548	Hutchison Network Design UK & Vodafone Network Design Australia / Aircom International

การดำรงตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2564 - ปัจจุบัน	กรรมการ และกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)	2538 - 2543	Radio Network & Transport Planning
2562 - ปัจจุบัน	กรรมการ กรรมการกำกับดูแลกิจการ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)		

การดำรงตำแหน่งในบริษัทหรือหน่วยงานอื่น

2561 - ปัจจุบัน	Senior Vice President, Global Network, Telenor ASA
-----------------	--

ประสบการณ์ทำงาน

2562 - 2564	กรรมการสรรหา และกรรมการกำหนดค่าตอบแทน บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2557 - 2561	Senior Vice President, Network Asia, Telenor ASA
2556 - 2557	Chief Technology Officer/ Network Head, Uninor, India
2555 - 2556	Head of Network Planning, Uninor, India
2551 - 2555	Head of Radio Frequency Planning, Uninor, India

นายฮาคุน บร็วเซ็ท เซิร์ล

กรรมการ และกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน (กรรมการผู้มีอำนาจลงนาม)

วันที่ได้รับการแต่งตั้งครั้งแรก: 5 กันยายน 2554
อายุ: 49 ปี
จำนวนปีที่เป็นการกรรมการ: 10 ปี 3 เดือน
จำนวนและสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท: ไม่มี (0.00%)
จำนวนหุ้นของผู้สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ: ไม่มี (0.00%)
ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร: ไม่มี

ประวัติการศึกษา

- B Master of Business Administration (Executive), BI Norwegian Business School
- Public Relations, BI Norwegian Business School (Norges Markeds Hoyskole)

ประวัติการอบรม

- หลักสูตรอบรม International Directors Program (Module 1, December 2021), INSEAD, Singapore
- หลักสูตรอบรม Director Certification Program (DCP) (284/2562) โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
- หลักสูตรอบรมกรรมการปี 2561: INSEAD - Leading from the Chair Programme, Fountainbleu, France
- หลักสูตรอบรมกรรมการปี 2553: Mandatory Accreditation Program for Directors of Public Listed Companies, Busatra Sdn. Bhd. (formerly known as Bursa Malaysia Trading Sdn. Bhd.), Malaysia

การดำรงตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2564 - ปัจจุบัน	กรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2563 - ปัจจุบัน	กรรมการ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2562 - 2563	รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มงานกลยุทธ์ และการเปลี่ยนผ่านองค์กร บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2560 - 2562	กรรมการกำกับดูแลกิจการ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2557 - 2562	กรรมการ กรรมการกำหนดค่าตอบแทนและ กรรมการสรรหา บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2554 - 2556	กรรมการ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

การดำรงตำแหน่งในบริษัทหรือหน่วยงานอื่น

2563 - ปัจจุบัน	Senior Vice President, Head of External Relations Asia, Telenor Group
2563 - ปัจจุบัน	Non-Executive Director of Snohetta AS
2560 - ปัจจุบัน	ประธานกรรมการ DiGi Telecommunications Sdn Bhd
2560 - ปัจจุบัน	ประธานกรรมการ กรรมการสรรหาและ ประธานกรรมการกำหนดค่าตอบแทน DiGi.Com Berhad
2559 - ปัจจุบัน	กรรมการ บริษัท เทเลนอร์ เอเชีย (ไอเอชคิว) จำกัด
2555 - ปัจจุบัน	กรรมการ Telenor South Asia Investment Pte Ltd.
2555 - ปัจจุบัน	กรรมการ Telenor South East Asia Investment Pte Ltd.
2554 - ปัจจุบัน	กรรมการ กรรมการสรรหา และกรรมการ กำหนดค่าตอบแทน Grameenphone Ltd.
2554 - ปัจจุบัน	กรรมการ Telenor Asia Pte Ltd.

ประสบการณ์ทำงาน

2562 - 2562	กรรณาการ Telenor Health AS
2561 - 2562	Senior Vice President, Partner and External Relations Asia, Telenor Group
2561 - 2561	Acting Executive Vice President and Chief Corporate Affairs Officer, Telenor Group
2559 - 2564	กรรณาการ Telenor Myanmar Ltd.
2559 - 2563	กรรณาการ และกรรณาการตรวจสอบ Telenor Pakistan Ltd.
2559 - 2561	Senior Vice President, Head of Group Public and Regulatory Affairs, Telenor Group
2559	Senior Vice President, Corporate Affairs Asia, Telenor Group
2558 - 2559	Senior Vice President, Head of President & CEO's Office, Telenor Group
2557 - 2562	กรรณาการ Telenor GO Pte Ltd.
2551 - 2558	Senior Vice President, Corporate Affairs Asia, Telenor Group

นายโทมัส อเล็กซานเดอร์ ไทโฮลด์

กรรมการ

วันที่ได้รับการแต่งตั้งครั้งแรก: 16 ตุลาคม 2563

อายุ: 46 ปี

จำนวนปีที่เป็นกรรมการ: 1 ปี 2 เดือน

จำนวนและสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท: ไม่มี (0.00%)

จำนวนหุ้นของผู้สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ: ไม่มี (0.00%)

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร: ไม่มี

ประวัติการศึกษา

- Master equivalent degree (“Siviløkonom”) in economics and business administration with a triple major in Finance, Strategy and Macro Economics from BI Norwegian School of Management

การดำรงตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2563 - ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

การดำรงตำแหน่งในบริษัทหรือหน่วยงานอื่น

2563 – ปัจจุบัน Senior Vice President - Head of Business Performance Asia, Telenor Group

ประสบการณ์ทำงาน

2560 – 2563 Senior Vice President - Group Finance, Cost Office, Telenor Group

2556 – 2560 Vice President - Head of Group HR Strategy & Analytics, Telenor Group

นายชารัด จันทรามาเมห์โรตรา

ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร (เป็นผู้บริหารตามคำนิยามของ ก.ล.ต.)

วันที่ได้รับการแต่งตั้ง: 1 กุมภาพันธ์ 2563

อายุ: 54 ปี

จำนวนและสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท: ไม่มี (0.00%)

จำนวนหุ้นของผู้สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ: ไม่มี (0.00%)

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร: ไม่มี

ประวัติการศึกษา

- MBA, Marketing, Indira Gandhi National Open University
- Bachelor of Engineering, University of Pune

ประสบการณ์ทำงาน

2563 - ปัจจุบัน ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

2563 - ปัจจุบัน ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด

2561 – 2563 Chief Executive Officer, Telenor Myanmar

2558 – 2561 Chief Executive Officer, Telenor India

2556 – 2558 Chief Marketing Officer, Telenor Myanmar

นายอนุช ชาญกุล

รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มการเงิน (เป็นผู้บริหารตามคำนิยามของ ก.ล.ต.)

วันที่ได้รับการแต่งตั้ง: 12 มกราคม 2564

อายุ: 41 ปี

จำนวนและสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท: ไม่มี (0.00%)

จำนวนหุ้นของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ: ไม่มี (0.00%)

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร: ไม่มี

ประวัติการศึกษา

- Chartered Accountant, Institute of Chartered Accountants of India
- Bachelor of Commerce (Hons.), University of Delhi, India

ประสบการณ์ทำงาน

2564 - ปัจจุบัน	รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มการเงิน บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2564 - ปัจจุบัน	ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มการเงิน บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด
2564 - ปัจจุบัน	กรรมการ บริษัท เทเลแอสเสท จำกัด
2562 - 2563	Corporate Chief Financial Officer, Bharti Airtel Limited
2560 - 2562	Chief Financial Officer, Digi.com Berhad
2559 - 2560	Chief Financial Officer, Telenor Hungary Plc.
2558	Vice President and Head Business Strategy & Performance Management, Telenor (India) Communications Pvt. Ltd.

นายประทีป ตันกุลนันท์

รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มเทคโนโลยี (เป็นผู้บริหารตามคำนิยามของ ก.ล.ต.)

วันที่ได้รับการแต่งตั้ง: 1 กรกฎาคม 2558

อายุ: 53 ปี

จำนวนและสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท: 10,000 หุ้น (0.00%)

จำนวนหุ้นของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ: 9,400 หุ้น (0.00%)

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร: ไม่มี

ประวัติการศึกษา

• Master of Electrical Engineering, Massachusetts Institute of Technology, USA	2544 - 2548	Head of Engineering, Satellite Engineer, Pacific Century Matrix (Hong Kong)
• ปริญญาโท บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (หลักสูตรนักบริหาร) สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	2539 - 2543	Satellite Engineer, L-Star Program, Asia Broadcasting and Communication Network/Telesat Canada

ประสบการณ์ทำงาน

2558 - ปัจจุบัน	รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มเทคโนโลยี บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2558 - ปัจจุบัน	กรรมการ บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด
2556 - 2557	รองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มเทคโนโลยี Telenor Myanmar Ltd
2554 - 2556	ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายปฏิบัติการโครงข่าย บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2553 - 2554	ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายวิศวกรรม บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2552 - 2553	ผู้อำนวยการ ฝ่ายออกแบบโครงข่าย และระบบพื้นฐาน บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2548 - 2552	ผู้อำนวยการ ฝ่ายโครงข่ายสื่อสารสัญญาณ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

นางสาวนาฏฤดี อางหาญวงศ์
รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มบุคคล (เป็นผู้บริหารตามคำนิยามของ ก.ล.ต.)

วันที่ได้รับการแต่งตั้ง: 1 สิงหาคม 2558
อายุ: 54 ปี
จำนวนและสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท: ไม่มี (0.00%)
จำนวนหุ้นของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ: ไม่มี (0.00%)
ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร: ไม่มี

ประวัติการศึกษา

• Master’s degree in Human Resources Development, Webster University, Missouri, USA	2538 - 2539	Recruitment Manager, บริษัท เอก-ชัย ดีสทริบิวชั่น ซิสเทม จำกัด
• ปริญญาตรี คณะอักษรศาสตร์ ภาควิชาภาษาอังกฤษ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	2536 - 2538	Training Manager, บริษัท เอก-ชัย ดีสทริบิวชั่น ซิสเทม จำกัด

ประสบการณ์ทำงาน

2558 - ปัจจุบัน	รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มบุคคล บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2552 - 2558	รองประธานกรรมการบริหาร ฝ่ายทรัพยากรบุคคล ประเทศไทย พม่า กัมพูชา และลาว บริษัท ยูนิลีเวอร์ ไทย โฮลดิ้งส์ จำกัด
2550 - 2552	Head of Human Resources, Sub-Region Asia North (Thailand, Bangladesh, Vietnam, Cambodia and Korea) บริษัท โนเกีย ซีเมนส์ เน็ตเวิร์คส์ (ประเทศไทย) จำกัด
2547 - 2550	Human Resources Manager for Indochina (Thailand, Vietnam, Cambodia & Laos) บริษัท โนเกีย (ประเทศไทย) จำกัด
2543 - 2547	Assistant Vice President, Human Resources, Retail Operations บริษัท เอก-ชัย ดีสทริบิวชั่น ซิสเทม จำกัด
2539 - 2543	Regional Personnel Manager, บริษัท เอก-ชัย ดีสทริบิวชั่น ซิสเทม จำกัด

นางสาวทิพย์รัตน์ แก้วศรีงาม
รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มงานขาย (เป็นผู้บริหารตามคำนิยามของ ก.ล.ต.)

วันที่ได้รับการแต่งตั้ง: 1 กุมภาพันธ์ 2562
อายุ: 53 ปี
จำนวนและสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท: ไม่มี (0.00%)
จำนวนหุ้นของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ: ไม่มี (0.00%)
ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร: ไม่มี

ประวัติการศึกษา

- Master’s Degree in Business Administration, Saint Louis University, USA

ประสบการณ์ทำงาน

2562 - ปัจจุบัน	รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มงานขาย บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2560 - 2562	Deputy Chief Executive Officer, Metro Wholesale Myanmar Ltd.
2558 - 2559	ที่ปรึกษาประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2556 - 2558	รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มบุคคล บริษัท เทเลนอร์พม่า จำกัด
2554 - 2556	รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มบุคคล บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2551 - 2554	รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มลูกค้า บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

นายฮาว ธี เร็น

รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มการตลาด (เป็นผู้บริหารตามคำนิยามของ ก.ล.ต.)

วันที่ได้รับการแต่งตั้ง: 1 เมษายน 2562

อายุ: 45 ปี

จำนวนและสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท: ไม่มี (0.00%)

จำนวนหุ้นของผู้สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ: ไม่มี (0.00%)

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร: ไม่มี

ประวัติการศึกษา

- Senior Executive Programme at the London Business School
- Bachelor of Science (Honours) in Computer Science from Coventry University, UK

ประสบการณ์ทำงาน

2562 - ปัจจุบัน	รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มการตลาด บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2554 – 2562	Head of iTelco, Digi Telecommunciations Sdn Bhd.
2558 – 2559	Head of Consumer Sales, Digi Telecommunciations Sdn Bhd.
2556 – 2558	Head of Product and Organisational Excellence, Digi Telecommunications Sdn Bhd.
2554 – 2556	Head of Corporate Strategy & Program Director, Digi Telecommunications Sdn Bhd.
2545 – 2554	Senior Manager, Strategy and Operations, Deloitte Consulting

นายลาร์ส มาร์คัส แอดอูรทุสชัน

รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มกิจการองค์กร (เป็นผู้บริหารตามคำนิยามของ ก.ล.ต.)

วันที่ได้รับการแต่งตั้ง: 2 กันยายน 2562

อายุ: 41 ปี

จำนวนและสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท: ไม่มี (0.00%)

จำนวนหุ้นของผู้สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ: ไม่มี (0.00%)

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร: ไม่มี

ประวัติการศึกษา

- Master of Science (M.Sc.), Stockholm School of Economics (SSE)
Stockholm, Sweden

ประสบการณ์ทำงาน

2562 – ปัจจุบัน	รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มกิจการองค์กร บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2560 – 2562	Vice President Public & Regulatory Affairs and Corporate Communication, Region Asia, Telenor Group (Singapore)
2558 – 2560	Vice President Communications, Region Asia, Telenor Group (Singapore)
2556 – 2558	Director Communications, Grameenphone Ltd. (Bangladesh)
2553 – 2556	Director Communications, Telenor Sweden AB (Sweden)
2551 – 2553	Press officer & Communications Strategist, Telenor Sweden AB (Sweden)
2548 – 2550	Communications Consultant, Diplomat Communications AB (Sweden)

นายชาติท อิบเน่ ชามาน

รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มธุรกิจ (เป็นผู้บริหารตามคำนิยามของ ก.ล.ต.)

วันที่ได้รับการแต่งตั้ง: 1 ตุลาคม 2564

อายุ: 38 ปี

จำนวนและสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท: ไม่มี (0.00%)

จำนวนหุ้นของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ: ไม่มี (0.00%)

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร: ไม่มี

ประวัติการศึกษา

- Certified Management Accountant (CMA)– Institute of Management Accountants, USA 2554 – 2556
- M.Sc. in Economics – International Economics, North South University, Dhaka. 2552 – 2556
- Bachelor of Business Administration – Finance, Institute of Business Administration, University of Dhaka. 2551 – 2552

Finance Division, Grameenphone Ltd.
DGM, Head of Forecasting, Finance Division, Grameenphone Ltd.
Business Manager, Business Support & Control, Finance Division, Grameenphone Ltd.
Deputy Manager, Pricing & Forecasting, Commercial Division, Grameenphone Ltd.
Officer, Product & Market Development, Commercial Division, Grameenphone Ltd.
Grameenphone Ltd.

ประสบการณ์ทำงาน

- ต.ค. 2564 – ปัจจุบัน รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มธุรกิจ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
- 2563 – 2564 ผู้อำนวยการอาวุโส สายงานกลยุทธ์และการเปลี่ยนผ่านองค์กร บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
- 2559 – 2563 ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายธุรกิจการเงิน บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
- 2557 – 2559 ผู้อำนวยการฝ่าย Finance Business Partners บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
- 2557 ผู้อำนวยการส่วนงาน Financial Business Advisory Unit-Marketing บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
- 2556 – 2557 GM, Head of Commercial Finance,

1.3 รายละเอียดเกี่ยวกับผู้ที่ได้รับมอบหมาย ให้รับผิดชอบสูงสุดในสายงานบัญชีและการเงิน ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบโดยตรงในการควบคุมดูแลการทำบัญชี และเลขานุการบริษัท

นางสาวพริญา รอดกรณี

หัวหน้าฝ่ายบัญชีและรายงานการเงิน (ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบโดยตรงในการควบคุมดูแลการทำบัญชี และเป็นผู้ทำบัญชีที่มีคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชีตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า)

วันที่ได้รับการแต่งตั้ง: 15 มกราคม 2562

อายุ: 48 ปี

จำนวนและสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท: ไม่มี (0.00%)

จำนวนหุ้นของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ: ไม่มี (0.00%)

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร: ไม่มี

ประวัติการศึกษา

- ปริญญาโท เอกสาขาวิชาบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ปริญญาตรี คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ประวัติการอบรม

- หลักสูตรการจัดทำงบกระแสเงินสด (7 ชั่วโมง)
- หลักสูตรTFRS16 สัญญาเช่าฉบับใหม่ (7 ชั่วโมง)

ในปี 2564 ผ่านการอบรมพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่องทางด้านบัญชี ไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง และจำนวนชั่วโมงอบรมของหลักสูตรดังกล่าวเป็นไปตามที่สำนักงานกำหนด

ประสบการณ์ทำงาน

- 2562 – ปัจจุบัน หัวหน้าฝ่ายบัญชีและรายงานการเงิน บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
- 2560 – 2561 ผู้อำนวยการสายงานบัญชีและการเงิน บริษัท ซิงเกอร์ประเทศไทย จำกัด (มหาชน)
- 2544 – 2560 หัวหน้าฝ่ายบัญชีและรายงานการเงิน บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

นางสาวณภัทร ธัญญกุลสัจจา

เลขานุการบริษัท

วันที่ได้รับการแต่งตั้ง: 15 กรกฎาคม 2563

อายุ: 40 ปี

จำนวนและสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท: ไม่มี (0.00%)

จำนวนหุ้นของผู้สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ: ไม่มี (0.00%)

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร: ไม่มี

ประวัติการศึกษา

- นิติศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชากฎหมายเอกชน และธุรกิจ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ปริญญาตรี คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- สามัญสมาชิก แห่งเนติบัณฑิตยสภา

ประวัติการอบรม

- หลักสูตร Company Secretary Program (CSP) (56/2014) โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
- หลักสูตร Effective Minutes Taking Program (EMT) (28/2014) โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
- หลักสูตร Company Reporting Program (CRP) (8/2014) โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
- หลักสูตร Advances for Corporate Secretaries (1/2560) โดยสมาคมบริษัทจดทะเบียนไทย
- หลักสูตร ASEAN Business and Investment Law Training โดยคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ The Law and Development Research Center, 2016

ประสบการณ์ทำงาน

2563 - ปัจจุบัน	Vice President, Head of Company Secretary Department บริษัท โตเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2556 - 2563	เลขานุการบริษัท และที่ปรึกษากฎหมายประจำประเทศไทย และเวียดนาม บริษัท กู๊ดเฮียร์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)
2553 - 2556	พนักงานสัญญา ฝ่ายสัญญาโครงการ บริษัท ปตท. สำรวจ และผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)
2547 - 2550	เจ้าหน้าที่ฝ่ายกฎหมาย บริษัท เบอร์ลี ยุคเกอร์ จำกัด (มหาชน)

หน้าที่ความรับผิดชอบของเลขานุการบริษัท

หน้าที่และความรับผิดชอบของเลขานุการบริษัทกำหนดไว้โดยอ้างอิงกับพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์และหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2560 ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ โดยเลขานุการบริษัทมีหน้าที่ และความรับผิดชอบดังนี้

- (1) ให้คำแนะนำด้านกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัท และการประกอบธุรกิจของบริษัท
- (2) จัดเตรียมเอกสารและข้อมูลประกอบการประชุมคณะกรรมการบริษัท และการประชุมผู้ถือหุ้น
- (3) ประสานงานและติดตามให้มีการปฏิบัติตามมติคณะกรรมการบริษัทและมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น
- (4) จัดทำและเก็บรักษาทะเบียนกรรมการ หนังสือนัดประชุมคณะกรรมการบริษัทรายงานการประชุมคณะกรรมการบริษัท รายงานประจำปีของบริษัท หนังสือนัดประชุมผู้ถือหุ้น และรายงานการประชุมผู้ถือหุ้น
- (5) เก็บรักษารายงานการมีส่วนได้เสียที่รายงานโดยกรรมการหรือผู้บริหาร

- (6) จัดเตรียมข้อมูลและจัดให้มีการประชุมเพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับธุรกิจของบริษัทรวมทั้งข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจของบริษัทให้แก่กรรมการใหม่
- (7) ดูแลกิจกรรมของคณะกรรมการบริษัทและผู้ถือหุ้น

เอกสารแนบ 2
ข้อมูลการดำรงตำแหน่งของผู้บริหารของบริษัท
ในบริษัทย่อย บริษัทร่วม และบริษัทที่เกี่ยวข้อง

ข้อมูลการดำรงตำแหน่ง
ของผู้บริหารและผู้มีอำนาจ
ควบคุมในบริษัท บริษัทย่อย
บริษัทร่วม และบริษัท
ที่เกี่ยวข้อง ⁽¹⁾

รายชื่อ	บริษัท	บริษัทย่อย								บริษัทร่วม		บริษัทที่เกี่ยวข้อง															
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
นายบุญชัย เบญจรงคกุล	X											X		/				X	/	/	/			X			X
นายเยอเก้น คริสเตียน อาเร็นท์ โรสทริป	/																										
นายสตีเฟ่น วูดรuff พอร์ดแฮม	/																										
นางกมลวรรณ วิบุลากร	/				X																						
นางชนัญญารัักษ์ เพ็ชรรัตน์	/				/																						
นางทูเน่ รีปเปิล	/																										
นายราเชช เจน	/																										
นางปรารธนา มงคลกุล	/																										
นายฮาคุน บรัวเซ็ก เซิร์ล	/																										
นายโทมัส อเล็กซานเดอร์ ไทโอด์	/																										
นายชารัต จันทรา เมห์โรทรา	///				//																						
นายประเทศ ตันกุลรานันท์	///				//																						
นางสาวนาฏฤดี อาจหาญวงศ์	///				///																						
นางสาวกัญยรัตน์ แก้วศรีงาม	///				///																						
นายฮาว ธี เร็น	///				///																						
นายชาดัก อิบเน่ ซามาน	///							/																			
นายลาร์ส มาร์คัส แอดอูร์กุสชัน	///				///																						
นายณกุล เซห์กัล	///				///			/																			

หมายเหตุ X ประธานกรรมการ / กรรมการ // กรรมการบริหาร /// ผู้บริหาร

- 1
- บริษัท เวสต์โฟน ซ็อบ จำกัด ⁽²⁾
- 2
- บริษัท แทค พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด
- 3
- บริษัท ดีแทค ดิจิตอล มีเดีย จำกัด ⁽²⁾
- 4
- บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด
- 5
- บริษัท ดีแทค บรอดแบนด์ จำกัด ⁽²⁾
- 6
- บริษัท ยูโนเด็คคอมมูนิเคชั่น อินดัสตรี้ จำกัด (มหาชน) ⁽²⁾
- 7
- บริษัท ดีแทค แอ็คเซ็สเนท จำกัด
- 8
- บริษัท เทเลแอสเสท จำกัด
- 9
- บริษัท ยูโนเด็ค ดิสทริบิวชั่น บิซิเนส จำกัด

- 10
- บริษัท ศูนย์ให้บริการคงสิทธิเลขหมายโทรศัพท์ จำกัด
- 11
- บริษัท รักบ้านเกิด จำกัด
- 12
- บริษัท ยูโนเด็ค อินฟอร์เมชั่น ไฮเวย์ จำกัด
- 13
- บริษัท ห้องเย็นและการเกษตรสากล จำกัด
- 14
- บริษัท บีบี เทคโนโลยี จำกัด
- 15
- บริษัท เทเลนอร์ โกลบอล เซอร์วิส เอเชีย
- 16
- บริษัท เทเลนอร์ เอเชีย (ไอเอชคิว) จำกัด
- 17
- บริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด
- 18
- บริษัท บางแสนทาวน์เฮาส์ จำกัด

- 19
- บริษัท ไพรเวท พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด
- 20
- กลุ่มบริษัท ไอ.เอ็น.เอ็น
- 21
- บริษัท ท็อปอัพพอร์ยู จำกัด
- 22
- บริษัท บีบี คอนเทนท์ แอนด์ มัลติมีเดีย จำกัด
- 23
- บริษัท วาย แอนด์ แอสโซซิเอทส์ จำกัด
- 24
- บริษัท บีบี คอนเนค จำกัด
- 25
- บริษัท วายเอ เซลส์ แอนด์ เซอร์วิส เอเชีย จำกัด
- 26
- บริษัท พิพิธภัณฑ์ศิลปะไทย จำกัด

⁽¹⁾ ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564
⁽²⁾ นิติบุคคลอยู่ระหว่างชำระบัญชี

เอกสารแนบ 2
ข้อมูลการดำรงตำแหน่งของผู้บริหารของบริษัท
ในบริษัทย่อย บริษัทร่วม และบริษัทที่เกี่ยวข้อง

รายละเอียดเกี่ยวกับกรรมการ ของบริษัทย่อย ⁽¹⁾

รายชื่อบริษัท/รายชื่อกรรมการ	1	2	3	4	5	6	7	8
นางกมลวรรณ วิบุลากร				X				
นางชนัญญารักษ์ เพ็ชรรัตน์				/				
นายชารัต จันทรา เมห์โรตรา				//				
นายประเทศ ตันกุลนันท์				//				
นายณกุล เซห์กัล				///				/
นายชาตัก อิบเน่ ซามาน							/	
นายสิริวิชญ์ กลับดี							/	
นายณพพนธ์ รัตนสมาหาร								/
นายวิรัช จารุโชควิชัย		/						
นางสาวศิริวรรณ เสรีโยธิน		/						

หมายเหตุ X ประธานกรรมการ / กรรมการ // กรรมการบริหาร /// ผู้บริหาร

- 1บริษัท เวลด์โฟน ซ็อบ จำกัด ⁽²⁾
- 2บริษัท แทค พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด
- 3บริษัท ดีแทค ดิจิตอล มีเดีย จำกัด ⁽²⁾

- 4บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด
- 5บริษัท ดีแทค บรอดแบนด์ จำกัด ⁽²⁾
- 6บริษัท ยูโนเท็ดคอมมูนิเคชั่น อินดัสตรี้ จำกัด (มหาชน) ⁽²⁾

- 7บริษัท ดีแทค แอ็คเซเลอเร จำกัด
- 8บริษัท เทเลแอสเสท จำกัด

⁽¹⁾ ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564

⁽²⁾ มีติดบุคคลอยู่ระหว่างชำระบัญชี

เอกสารแนบ 3

รายละเอียดเกี่ยวกับหัวหน้างาน
ผู้ตรวจสอบภายใน
และหัวหน้างานกำกับดูแลและ
จริยธรรมองค์กรของบริษัท

1. หัวหน้างานตรวจสอบภายใน

นายกิตติ วิจิตรสว่างวงศ์

ผู้อำนวยการฝ่ายตรวจสอบภายใน

วันที่ได้รับการแต่งตั้ง: 26 กันยายน 2561
อายุ: 39 ปี
จำนวนและสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท: ไม่มี (0.00%)
จำนวนหุ้นของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ: ไม่มี (0.00%)
ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร: ไม่มี

ประวัติการศึกษา

- บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต – นักบริหารระดับต้น คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- บัญชีบัณฑิต สาขาระบบสารสนเทศทางการบัญชี คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติการอบรม

- วุฒิบัตรผู้ตรวจสอบภายใน (Certified Internal Auditor: CIA) โดยสถาบันผู้ตรวจสอบภายในสากล (The Institute of Internal Auditors: IIA), ปี 2561
- วุฒิบัตรด้านการตรวจสอบภายใน รุ่นที่ 7 (Internal Audit Certificate Program: IACP) โดยสภาวิชาชีพบัญชี, ปี 2555
- วุฒิบัตรหลักสูตรการป้องกันทุจริต ในองค์กร รุ่นที่ 8 โดยสภาวิชาชีพบัญชี, ปี 2557
- ประกาศนียบัตร IT Audit for Non-IT Auditor Masterclass และ IT Audit for Non-IT Auditor Workshop โดยสมาคมผู้ตรวจสอบและควบคุมระบบสารสนเทศ-ภาคพื้นกรุงเทพฯ (Information Systems Audit and Control Association: ISACA Bangkok Chapter), ปี 2557
- ประกาศนียบัตรโครงการพัฒนาศักยภาพนักวางระบบ รุ่นที่ 2 (Business System Development: BSD) โดยสภาวิชาชีพบัญชีร่วมกับคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ปี 2556

- ประกาศนียบัตรกฎหมายธุรกิจสำหรับบุคคลทั่วไป รุ่น 16 โดยคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ปี 2558
- อบรมโครงการ Smart Disclosure Program (SDP) รอบที่ 5/2557 จัดโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ประสบการณ์ทำงาน

- ก.ย. 2561 – ธ.ค. 2564 ผู้อำนวยการฝ่าย – ฝ่ายตรวจสอบภายใน บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
- ก.ย. 2561 – เม.ย. 2564 เลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
- 2558 – ส.ค. 2561 ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่าย – ฝ่ายตรวจสอบภายใน และเลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบ บมจ. ไทยรับประกันภัยต่อ
- 2557, 2559 – 2560 รักษาการหัวหน้าฝ่าย – ฝ่ายดูแลการปฏิบัติ ตามกฎหมาย บมจ. ไทยรับประกันภัยต่อ
- 2557 – 2558 ผู้จัดการฝ่าย – ฝ่ายตรวจสอบภายใน บมจ. ไทยรับประกันภัยต่อ
- 2555 – 2556 รองผู้จัดการฝ่าย – ฝ่ายตรวจสอบภายใน บมจ. ไทยรับประกันภัยต่อ

- 2554 – 2555 ผู้จัดการฝ่าย – ฝ่ายบัญชีและการเงิน บมจ. แพลน บี มีเดีย
- 2550 – 2554 นักวิเคราะห์อาวุโส – ฝ่ายพัฒนาระบบการองค์กร บจ. เบญจจินดา โฮลดิ้ง
- 2547 – 2550 ผู้ช่วยผู้สอบบัญชีอาวุโส บจ. เคพีเอ็นจี ภูมิไชย สอบบัญชี

2. หัวหน้างานกำกับดูแลและจริยธรรมองค์กร

นายณัท เลาหเลิศเดชา

ผู้อำนวยการฝ่ายกำกับดูแลและจริยธรรมองค์กร

วันที่ได้รับการแต่งตั้ง: 2 มกราคม 2563
อายุ: 48 ปี
จำนวนและสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท: ไม่มี (0.00%)
จำนวนหุ้นของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ: ไม่มี (0.00%)
ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร: ไม่มี

ประวัติการศึกษา

- ปริญญาโท, บริหารธุรกิจ (การเงิน), มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ปริญญาตรี, บริหารธุรกิจ (การเงิน), มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

ประวัติการอบรม

- หลักสูตร Anti-Corruption the Practical Guide
สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย ปี 2564
- หลักสูตร Corruption Risk and Control Workshop
สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย ปี 2564
- หลักสูตร Ethical Leadership Program
สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย ปี 2563

ประสบการณ์ทำงาน

2563 – ปัจจุบัน	หัวหน้าฝ่ายกำกับดูแลและจริยธรรมองค์กร บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)	2550 – 2552	ที่ปรึกษาอาวุโส (Senior Consultant) บริษัท เอ็ม คอนซัลติ้ง (ประเทศไทย) จำกัด
2556 – 2562	ผู้อำนวยการฝ่ายควบคุมภายใน กำกับดูแลและ จริยธรรมองค์กร (Controls, Compliance and Ethics Director) บริษัท ดิจาจีโอ โมเอ็ท เฮนเนสซี่ (ประเทศไทย) จำกัด	2546 – 2550	ผู้จัดการฝ่ายตรวจสอบภายใน (Internal Audit Manager) บริษัทเงินทุน เอไอจีไฟแนนซ์ จำกัด (มหาชน)
2555 – 2556	รองผู้อำนวยการฝ่ายการต่อต้านการทุจริต (Vice President, Anti-Fraud Management) ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)	2542 – 2546	เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในอาวุโส (Senior Internal Auditor) บริษัท จีอี แคปปิตอล (ประเทศไทย) จำกัด
2552 – 2555	รองผู้อำนวยการฝ่ายสอบทานการควบคุมความเสี่ยง ด้านปฏิบัติการ (Vice President, Operational Risk and Control Review) ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)	2539 – 2542	เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน (Internal Auditor) บริษัท เจริญโภคภัณฑ์อาหาร จำกัด (มหาชน)

เอกสารแนบ 4

ทรัพย์สิน
ที่ใช้ในการประกอบธุรกิจ

1. ทรัพย์สินที่ใช้ในการประกอบธุรกิจ

บริษัทมีทรัพย์สินที่ใช้ในการประกอบธุรกิจจำแนกได้เป็น 4 ประเภทหลัก ได้แก่

รายละเอียดสินทรัพย์	มูลค่าสุทธิตามงบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 (ล้านบาท)	มูลค่าสุทธิตามงบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 (ล้านบาท)
ทรัพย์สินประเภทที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	51,347.0	53,771.7
ทรัพย์สินประเภทสิทธิการใช้-ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ฯ	62,104.6	57,036.2
ทรัพย์สินประเภทสิทธิการใช้	21,456.8	17,419.5
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น	1,772.4	2,060.8
รวม	136,680.8	130,228.2

1.1 ทรัพย์สินประเภทที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

รายละเอียดสินทรัพย์ถาวรหลักของบริษัทและบริษัทย่อยมีดังนี้

รายละเอียดสินทรัพย์	มูลค่าสุทธิตามงบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 (ล้านบาท)	มูลค่าสุทธิตามงบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 (ล้านบาท)
ที่ดิน	988.8	988.8
อาคารและส่วนปรับปรุงอาคาร	199.6	167.4
ส่วนปรับปรุงสิทธิการเช่า	294.3	254.9
อุปกรณ์ใช้ในการดำเนินงานเพื่อการให้บริการโทรคมนาคมเคลื่อนที่	43,743.3	47,334.1
ส่วนปรับปรุงอาคาร-สถานีรับส่งสัญญาณ	3.0	0.4
เครื่องตกแต่ง ติดตั้งและเครื่องใช้สำนักงาน	68.4	59.9
เครื่องมือและอุปกรณ์	413.6	461.8
สินทรัพย์ถาวรอื่น	5,636.0	4,504.4
รวม	51,347.0	53,771.7

ปัจจุบันบริษัทมีที่ดิน อาคารและส่วนปรับปรุงอาคาร คิดเป็นมูลค่ารวมประมาณ 1,156.2 ล้านบาท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564) โดยส่วนใหญ่ใช้เป็นพื้นที่สำหรับการติดตั้งสถานีฐาน

อายุการให้ประโยชน์โดยประมาณของสินทรัพย์ประเภทต่าง ๆ ของบริษัทมีดังต่อไปนี้

-	อาคารและส่วนปรับปรุงสำนักงาน	5 - 20 ปี
-	ส่วนปรับปรุง	5 - 12 ปี
-	อุปกรณ์ใช้ในการดำเนินงานเพื่อการให้บริการ โทรคมนาคมเคลื่อนที่	3 - 15 ปี
-	ส่วนปรับปรุงอาคารสถานีรับส่งสัญญาณ	20 ปี
-	เครื่องตกแต่ง ติดตั้งและเครื่องใช้สำนักงาน	5 ปี
-	เครื่องมือและอุปกรณ์	3 ปี และ 5 ปี
-	อุปกรณ์สื่อโฆษณาและอุปกรณ์สื่อสาร	2 - 5 ปี
-	สินทรัพย์ถาวรอื่น	5 ปี

1.2 **ทรัพย์สินประเภทสิทธิการใช้-ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่**

บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด เป็นบริษัทย่อยของบริษัท จัดตั้งขึ้นเป็นบริษัทจำกัด และมีภูมิลำเนาในประเทศไทย ได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ดังนี้

- ก. ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ และใบอนุญาตการประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สาม จาก กสทช. มีกำหนดระยะเวลา 15 ปี (ตั้งแต่วันที่ 7 ธันวาคม 2555 และสิ้นสุด ณ วันที่ 6 ธันวาคม 2570) เพื่อประกอบกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากล (International Mobile Telecommunication - IMT) ย่าน 2100 MHz โดยดีแทค ไตรเน็ต มีหน้าที่ต้องชำระเงินประมูลสำหรับการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ดังกล่าวในราคา 14,445 ล้านบาท ซึ่งดำเนินการชำระเงินประมูลเรียบร้อยแล้ว
- ข. ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่จาก กสทช. มีกำหนดระยะเวลา 15 ปี (ตั้งแต่วันที่ 16 ธันวาคม 2561 และสิ้นสุด ณ วันที่ 15 ธันวาคม 2576) เพื่อประกอบกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากล(International Mobile Telecommunication -IMT) ย่าน 1800 MHz โดยดีแทค ไตรเน็ต มีหน้าที่ต้องชำระเงินประมูลสำหรับการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ดังกล่าวในราคา 13,386.77 ล้านบาท (รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) ซึ่งดำเนินการชำระเงินประมูลเรียบร้อยแล้ว
- ค. ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ จาก กสทช. มีกำหนดระยะเวลา 15 ปี (ตั้งแต่วันที่ 16 ธันวาคม 2561 และสิ้นสุด ณ วันที่ 15 ธันวาคม 2576) เพื่อประกอบกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากล (International Mobile Telecommunication - IMT) ย่าน 900 MHz โดยดีแทค ไตรเน็ต มีหน้าที่ต้องชำระเงินประมูลสำหรับการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ดังกล่าวในราคา

40,728.48 ล้านบาท (รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) ซึ่งดำเนินการชำระเงินไปแล้วทั้งสิ้น 16,291.39 ล้านบาท

ง. ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ จาก กสทช. มีกำหนดระยะเวลา 15 ปี (ตั้งแต่วันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2563 และสิ้นสุด ณ วันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2578) เพื่อประกอบกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากล (International Mobile Telecommunication – IMT) ย่าน 26000 MHz โดยดีแทค ไตรเน็ต มีหน้าที่ต้องชำระเงินประมูลสำหรับการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ดังกล่าวในราคา 974.13 ล้านบาท (รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) ซึ่งดำเนินการชำระเงินประมูลเรียบร้อยแล้ว

จ. ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่จาก กสทช. มีกำหนดระยะเวลา 15 ปี (ตั้งแต่วันที่ 24 ธันวาคม 2563 และสิ้นสุด ณ วันที่ 23 ธันวาคม 2578) เพื่อประกอบกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากล (International Mobile Telecommunication - IMT) ย่าน 700 MHz โดยดีแทค ไตรเน็ต มีหน้าที่ต้องชำระเงินประมูลสำหรับการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ดังกล่าวในราคา 18,815 ล้านบาท (รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) ซึ่งดำเนินการชำระเงินไปแล้วทั้งสิ้น 1,881.5 ล้านบาท

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 มูลค่าต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ (สุทธิ) ตามงบการเงินรวมของบริษัทมีมูลค่าประมาณ 57,036.2 ล้านบาท

1.3

ทรัพย์สินประเภทสิทธิการใช้

มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์สิทธิการใช้ตามสัญญาเช่าที่ดิน อาคาร สิทธิการเช่าและอุปกรณ์ มีดังนี้

รายละเอียดสินทรัพย์	มูลค่าสุทธิตามงบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 (ล้านบาท)	มูลค่าสุทธิตามงบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 (ล้านบาท)
ที่ดินที่ตั้งเสาโทรคมนาคม	7,141.0	6,151.5
อาคารและส่วนปรับปรุงอาคาร	1,138.8	1,103.9
อุปกรณ์ใช้ในการดำเนินงานเพื่อการให้บริการ โทรคมนาคมเคลื่อนที่	13,094.2	10,103.2
สิทธิการเช่า	26.3	10.8
อื่น ๆ	56.5	50.1
รวม	21,456.8	17,419.5

ค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์สิทธิการใช้คำนวณจากราคาทุนของสินทรัพย์โดยวิธีเส้นตรงตามอายุของสัญญาเช่า หรืออายุการให้ประโยชน์ โดยประมาณของสินทรัพย์สิทธิการใช้แต่ละประเภท แล้วแต่ระยะเวลาใดจะสั้นกว่า ดังต่อไปนี้

-	ที่ดินที่ตั้งเสาโทรคมนาคม	3 ปี บวกอายุของสัญญาที่มีความแน่นอนอย่างสมเหตุสมผล ที่จะใช้สิทธิเลือกในการขยายอายุสัญญา
-	พื้นที่เสาสถานีรับส่งสัญญาณภายใต้สัญญา กสท (ปัจจุบันคือ “เอ็นที”)	8 ปี หรือระยะเวลาที่เหลือของสัญญา
-	อาคารสำนักงาน	3 ปี
-	สำนักงานบริการลูกค้า	3 ปี บวกอายุของสัญญาที่มีความแน่นอนอย่างสมเหตุสมผล ที่จะใช้สิทธิเลือกในการขยายอายุสัญญา
-	ยานพาหนะ	2 - 3 ปี
-	พื้นที่เสาสถานีรับส่งสัญญาณภายใต้โครงสร้าง พื้นฐานโทรคมนาคมและโครงข่ายโทรคมนาคม	3 ปี บวกอายุของสัญญาที่มีความแน่นอนอย่างสมเหตุสมผล ที่จะใช้สิทธิเลือกในการขยายอายุสัญญา

1.4

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่นของบริษัทหมายถึง ซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์ และ ซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์ระหว่างการพัฒนา ซึ่งตามงบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 มีมูลค่าประมาณ 2,060.8 ล้านบาท

รายละเอียดสินทรัพย์	มูลค่าสุทธิ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 (ล้านบาท)	มูลค่าสุทธิ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564 (ล้านบาท)
ซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์	1,512.3	1,919.0
ซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์ระหว่างการพัฒนา	260.1	141.8
รวม	1,772.4	2,060.8

1.5

นโยบายการลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วม

ปัจจุบัน บริษัทมุ่งเน้นธุรกิจให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่เป็นหลัก โดยบริษัทลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมเพื่อสนับสนุนกิจการหลักของบริษัทในแง่ของการบริหารสินทรัพย์และอสังหาริมทรัพย์ และเพื่อประกอบธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้องหรือเป็นประโยชน์กับธุรกิจให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่

ในการดูแลบริหารกิจการของบริษัทย่อยและบริษัทร่วม บริษัทได้แต่งตั้งกรรมการที่มีประสบการณ์ที่เหมาะสมกับกิจการนั้น ๆ เพื่อเป็นตัวแทนของบริษัทในการดำเนินการดังนี้

- 1)
- ปฏิบัติหน้าที่และรับผิดชอบให้เกิดผลการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ
- 2)
- ดูแลและทบทวนผลการดำเนินงานของบริษัทเหล่านั้นทุกไตรมาสเป็นอย่างน้อย
- 3)
- ลงमतออกเสียงในการประชุมคณะกรรมการบริษัทและที่ประชุมผู้ถือหุ้นประจำปี

เอกสารแนบ 5 แนวปฏิบัติการกำกับดูแลกิจการ และดีแทคธรรมาภิบาล

แนวปฏิบัติการกำกับดูแล กิจการ

บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) (“บริษัท”) ยึดมั่นในการปฏิบัติตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ ข้อบังคับ และมติที่ประชุม ผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ รวมทั้งได้ยึดถือและปฏิบัติตามในหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2560 ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ หลักเกณฑ์ตามโครงการสำรวจการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียน (Corporate Governance Report of Thai Listed Companies - CGR) ของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) และหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2555 ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยบริษัทได้นำหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี มาปรับใช้กับของบริษัที่เป็นครั้งแรก ณ การประชุมคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ ครั้งที่ 1/2556 เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2556 ซึ่งได้นำหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมาปรับใช้กับการกำกับดูแลกิจการของบริษัท โดยสะท้อนหลักการสำหรับการกำกับดูแลกิจการที่ดีใน 5 หมวด ดังนี้

หมวดที่ 1	สิทธิของผู้ถือหุ้น
หมวดที่ 2	การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน
หมวดที่ 3	บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย
หมวดที่ 4	การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส
หมวดที่ 5	ความรับผิดชอบต่อของกรรมการ

ทั้งนี้ ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 2/2560 เมื่อวันที่ 18 ตุลาคม 2560 ได้อนุมัติหลักการกำกับดูแลกิจการซึ่งกำหนดโครงสร้างการกำกับดูแลกิจการในบริษัท ประกอบด้วย การประชุมผู้ถือหุ้น คณะกรรมการบริษัท และคณะกรรมการชด้อย่อย ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และคณะผู้บริหารของบริษัท เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลกิจการกระบวนการในการบริหารความเสี่ยง การกำหนดกลยุทธ์ของ บริษัท กระบวนการรายงานทางการเงิน และการควบคุมภายใน

นอกจากนี้ คณะกรรมการบริษัทได้จัดทำหลักในการปฏิบัติ “จริยธรรมองค์กร – ดีแทคธรรมาภิบาล” ซึ่งใช้บังคับกับกรรมการผู้บริหาร และพนักงานของบริษัท ตลอดจนบุคคลอื่น ๆ ที่กระทำการในนามของบริษัท โดยเริ่มใช้บังคับตั้งแต่ปี 2549 และมีการปรับปรุงแก้ไขเรื่อยมา โดยครอบคลุมเรื่องต่าง ๆ เช่น สิทธิมนุษยชน แรงงาน สุขภาพอนามัย ความปลอดภัย การรักษาความปลอดภัย สิ่งแวดล้อม ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ การใช้ข้อมูลภายใน การทุจริตคอร์รัปชัน การควบคุมภายใน และการเปิดเผยข้อมูล เป็นต้น ซึ่งเป็นไปตามหลักมาตรฐานสากล

บริษัทได้จัดให้มีการเผยแพร่แนวปฏิบัติการกำกับดูแลกิจการและหลักในการปฏิบัติดังกล่าวทางเว็บไซต์ของบริษัทที่ www.dtac.co.th

กฎบัตรคณะกรรมการบริษัท บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

(อนุมัติโดยที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2555 และแก้ไขเพิ่มเติมโดยที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 5/2560 เมื่อวันที่ 18 ตุลาคม 2560 และที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 4/2562 เมื่อวันที่ 25 เมษายน 2562)

1. วัตถุประสงค์

คณะกรรมการบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) (“**คณะกรรมการบริษัท**”) ใช้กฎบัตรฉบับนี้เป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัท กฎบัตรคณะกรรมการบริษัทฉบับนี้ได้ระบุถึงระเบียบการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัท แนวทางการแบ่งบทบาทหน้าที่ระหว่างคณะกรรมการบริษัทและประธานเจ้าหน้าที่บริหาร ตลอดจนขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัท

กรรมการบริษัท เลขาธุรการบริษัท ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร หน่วยงานตรวจสอบภายใน และผู้ตรวจสอบจากภายนอกต้องได้รับสำเนากฎบัตรคณะกรรมการบริษัท

นอกจากกฎบัตรคณะกรรมการบริษัท คณะกรรมการบริษัทต้องพิจารณากฎหมาย กฎระเบียบ คู่มือ แนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องสำหรับคณะกรรมการบริษัทและผู้ถือหุ้น ตลอดจนระเบียบการปฏิบัติงานของประธานเจ้าหน้าที่บริหารอีกส่วนหนึ่ง

ตามที่ปรากฏในกฎบัตรคณะกรรมการบริษัทฉบับนี้ คำว่า (“**บริษัท**”) มีความหมายว่า บริษัทและบริษัทย่อยทั้งหมด เว้นแต่กรณีที่กำหนดเป็นอย่างอื่น

กฎบัตรคณะกรรมการบริษัทฉบับนี้อยู่ภายใต้กฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง และข้อบังคับของบริษัท

2. โครงสร้าง การแต่งตั้ง และการพ้นจากตำแหน่ง

คณะกรรมการบริษัทประกอบด้วยกรรมการอย่างน้อยห้า (5) ท่าน แต่ไม่เกินสิบสอง (12) ท่าน และกรรมการไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดต้องมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรไทย

คณะกรรมการบริษัทต้องประกอบด้วยกรรมการอิสระอย่างน้อยหนึ่งในสาม (1/3) ของจำนวนกรรมการทั้งหมด แต่ต้องไม่น้อยกว่าสาม (3) ท่าน

กรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่งเป็นระยะเวลาสาม (3) ปี โดยในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นทุกครั้งให้กรรมการพ้นจากตำแหน่งจำนวนหนึ่งในสาม (1/3) ของจำนวนกรรมการในขณะนั้น และมีสิทธิได้รับเลือกเข้ารับตำแหน่งอีกครั้งในการประชุมดังกล่าว ทั้งนี้ กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระจะต้องออกจากที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นจนกว่าการพิจารณาเรื่องดังกล่าวจะเสร็จสิ้นเพื่อให้เป็นไปตามหลักการกำกับดูแลกิจการ

กรรมการบริษัททุกท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรรมการที่ได้รับการเสนอให้กลับมาดำรงตำแหน่งอีกวาระหนึ่ง ควรเข้าประชุมสามัญผู้ถือหุ้นด้วย

กรรมการบริษัทสิ้นสุดการดำรงตำแหน่งเมื่อเกษียณอายุ ลาออก หรือถูกถอดถอนจากตำแหน่ง

กรรมการบริษัทที่ประสงค์จะลาออกจากตำแหน่งควรแจ้งให้บริษัททราบถึงการลาออกล่วงหน้าอย่างน้อย 1 เดือน

3. คุณสมบัติ

กรรมการบริษัทจะต้องมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมาย หรือตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ หรือตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

กรรมการบริษัทที่เป็นกรรมการอิสระจะต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

- (ก) ถือหุ้นไม่เกินร้อยละ 0.5 ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทในเครือ หรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ โดยสัดส่วนดังกล่าวให้นับรวมการหุ้นที่ถือโดยบุคคลเกี่ยวข้องของกรรมการอิสระด้วย
- (ข) ไม่เป็นหรือเคยเป็นกรรมการที่มีส่วนร่วมบริหารงาน ลูกจ้าง พนักงาน ที่ปรึกษาที่ได้เงินเดือนประจำ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทในเครือ หรือนิติบุคคล

ที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่าสอง (2) ปี ก่อนวันที่แต่งตั้ง

- (ค) ไม่เป็นบุคคลที่มีความสัมพันธ์ทางสายโลหิตหรือโดยการจดทะเบียนตามกฎหมายของกรรมการรายอื่น ผู้บริหาร ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ผู้มีอำนาจควบคุม หรือบุคคลที่จะได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการ ผู้บริหาร หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัทหรือบริษัทย่อย เช่น บิดา มารดา คู่สมรส พี่น้อง บุตร คู่สมรสของบุตร

- (ง) ไม่มีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทในเครือ หรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ในทางที่อาจทำให้ไม่สามารถตัดสินใจอย่างเป็นอิสระ และไม่เป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ กรรมการที่มีใช้กรรมการอิสระ ผู้บริหารของบุคคลที่มีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย หรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่าสอง (2) ปี ก่อนวันที่แต่งตั้ง

- (จ) ไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้สอบบัญชีของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทในเครือ หรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ และไม่เป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ กรรมการที่มีใช้กรรมการอิสระ ผู้บริหาร หรือหุ้นส่วนผู้จัดการของบริษัทตรวจสอบบัญชีของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทในเครือ หรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่าสอง (2) ปี ก่อนวันที่แต่งตั้ง

- (ฉ) ไม่เป็นหรือเคยเป็นผู้ให้บริการทางวิชาชีพใดๆ ซึ่งรวมถึงที่ปรึกษากฎหมายหรือที่ปรึกษาทางการเงิน ซึ่งได้รับค่าบริการเกินกว่าสอง (2) ล้านบาทต่อปีจากบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทในเครือ หรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ และไม่เป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ กรรมการที่มีใช้

- กรรมการอิสระ ผู้บริหาร หรือหุ้นส่วนผู้จัดการของผู้ให้บริการทางวิชาชีพของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทในเครือ หรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่าสอง (2) ปี ก่อนวันที่แต่งตั้ง
- (ข) ไม่เป็นกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งขึ้นเป็นตัวแทนกรรมการของบริษัท ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท หรือผู้ถือหุ้นซึ่งเป็นบุคคลเกี่ยวข้องของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท
- (ข) ไม่มีลักษณะอื่นใดที่ทำให้ไม่สามารถให้ความเห็นอย่างเป็นอิสระเกี่ยวกับการดำเนินงานของบริษัท

ห้ามมิให้กรรมการบริษัทดำรงตำแหน่งกรรมการในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเกินห้า (5) แห่ง เพื่อให้มั่นใจได้ว่ากรรมการบริษัทจะสามารถทุ่มเทเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ในบริษัทได้อย่างเพียงพอ

4. การประชุมคณะกรรมการบริษัท

4.1. บททั่วไป

ประธานกรรมการเป็นผู้รับผิดชอบการจัดการงานของคณะกรรมการบริษัท

ในไตรมาสสุดท้ายของแต่ละปี ให้ประธานเจ้าหน้าที่บริหารนำแผนการประชุมสำหรับปีถัดไปได้หารือกับประธานกรรมการแล้ว เสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทเพื่อพิจารณาอนุมัติ แผนการประชุมดังกล่าวให้กำหนดตามมาตรฐานแผนการประชุมประจำปีของบริษัท (ภาคผนวก 1) ประธานเจ้าหน้าที่บริหารต้องเข้าประชุมคณะกรรมการบริษัททุกครั้ง นอกจากคณะกรรมการบริษัทจะกำหนดเป็นอย่างอื่นเป็นรายกรณีไป

ประธานกรรมการเป็นผู้เรียกประชุมคณะกรรมการบริษัท โดยได้รับการสนับสนุนจากเลขานุการบริษัทในงานธุรการที่เกี่ยวข้อง

ในกรณีที่กรรมการบริษัทตั้งแต่สอง (2) ท่านขึ้นไป ขอให้เรียกประชุมคณะกรรมการบริษัท ประธานกรรมการจะต้องเรียกประชุมภายในสิบสี่ (14) วัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับคำขอดังกล่าว

ในกรณีที่กรรมการบริษัท หรือประธานเจ้าหน้าที่บริหารไม่สามารถเข้าประชุมคณะกรรมการบริษัทได้ จะต้องแจ้งให้ประธานกรรมการทราบโดยมีชักช้า

ให้ประธานเจ้าหน้าที่บริหารและเลขานุการบริษัทร่วมกันเตรียมวาระการประชุมสำหรับการประชุมคณะกรรมการบริษัทแต่ละครั้ง โดยเอกสารและข้อมูลต้องเป็นไปตามมาตรฐานวาระการประชุมของบริษัท (ภาคผนวก 2) ทั้งนี้ กรรมการบริษัทและประธานเจ้าหน้าที่บริหารสามารถขอให้จัดประชุมนัดพิเศษเพื่อพิจารณาเรื่องที่จำเป็นได้ ซึ่งประธานกรรมการจะต้องจัดให้มีการประชุมตามที่มีการร้องขอ และในกรณีที่จำเป็นเร่งด่วน จะต้องจัดประชุมนัดพิเศษดังกล่าวขึ้นโดยมีชักช้า

การเรียกประชุมคณะกรรมการบริษัทจะต้องทำเป็นหนังสือ เว้นแต่ในกรณีจำเป็นรีบด่วนเพื่อรักษาสิทธิหรือประโยชน์ของบริษัท จะแจ้งการนัดประชุมโดยวิธีอื่นและกำหนดวันประชุมให้เร็วขึ้นก็ได้

4.2. คณะกรรมการชุดย่อย

คณะกรรมการบริษัทอาจแต่งตั้งคณะกรรมการชุดย่อยคณะหนึ่งหรือหลายคณะขึ้นได้

คณะกรรมการชุดย่อยจะต้องได้รับการแต่งตั้งโดยมติของคณะกรรมการบริษัท ทั้งนี้ คณะกรรมการบริษัทจะต้องกำหนดขอบเขตหน้าที่ของคณะกรรมการชุดย่อย

คณะกรรมการชุดย่อยไม่สามารถลงมติอนุมัติการดำเนินการใด ๆ ได้ เว้นแต่จะได้รับมอบอำนาจจากคณะกรรมการบริษัท หรือมีอำนาจอนุมัติตามกฎหมายหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ การจัดตั้งคณะกรรมการชุดย่อยมีส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงในความรับผิดชอบตามกฎหมายของคณะกรรมการบริษัท

คณะกรรมการชุดย่อยจะต้องจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการชุดย่อย เพื่อเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท

5. การดำเนินการก่อนการประชุม

ประธานเจ้าหน้าที่บริหารมีหน้าที่ร่วมกับประธานกรรมการในการเตรียมวาระการประชุมให้สอดคล้องกับแผนการประชุมประจำปีและมาตรฐานวาระการประชุมของบริษัท (ภาคผนวก 2) ทั้งนี้ วาระการประชุมจะต้องมีข้อมูลเพียงพอสำหรับประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการบริษัท และต้องระบุถึงข้อเสนอเพื่อพิจารณาให้ชัดเจน

ในกรณีที่ประธานกรรมการอนุญาต หรือมีเหตุจำเป็น สามารถนำส่งวาระการประชุมในเวลากระชั้นชิด หรือนำส่ง ณ เวลาประชุมได้

6. การประชุมคณะกรรมการบริษัท

กรรมการบริษัททุกท่านจะต้องได้รับการแจ้งล่วงหน้าก่อนการประชุมคณะกรรมการ

เพื่อให้เป็นไปตามหลักการกำกับดูแลกิจการ องค์กรประชุมสำหรับเปิดประชุมและออกเสียงลงมติประกอบด้วยกรรมการจำนวนอย่างน้อยสองในสามของจำนวนกรรมการที่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนทั้งหมด อย่างไรก็ตาม หากองค์กรประชุมไม่ครบองค์ประกอบดังกล่าวให้ประธานกรรมการพิจารณาดำเนินการตามข้อบังคับของบริษัท

ในกรณีปกติ ให้กรรมการบริษัทเข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการบริษัทที่จัดขึ้นในสถานที่จริง (Physical Meeting) ซึ่งจัดขึ้นในราชอาณาจักรไทย ทั้งนี้ ให้จัดประชุมคณะกรรมการบริษัทอย่างน้อยสาม (3) เดือนต่อครั้ง

อย่างไรก็ตาม หากประธานกรรมการเห็นว่าวาระการประชุมคณะกรรมการบริษัทครั้งใดสามารถพิจารณาได้โดยที่กรรมการบริษัท ไม่ต้องเข้าร่วมประชุมแบบ Physical Meeting และไม่ขัดกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ประธานกรรมการสามารถจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการบริษัทผ่านระบบประชุมทางไกล (VDO หรือ Telephone Conference) หรือจัดให้มีการพิจารณาผ่านเอกสาร หรือวิธีอื่นใดได้ ทั้งนี้ ต้องนำวาระนั้น ๆ มารับรองในการประชุมคณะกรรมการบริษัทที่จัดขึ้นแบบ Physical Meeting ภายหลังต่อไป

รายงานทางการเงิน รายงานประจำปี หรือการใดที่ต้องดำเนินการตามกฎหมาย ต้องได้รับการพิจารณาในการประชุมแบบ Physical Meeting

เรื่องที่มีผลกระทบสำคัญต่อธุรกิจ เช่น การควบรวมกิจการ การครอบงำกิจการ การเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบต่อโครงสร้างของบริษัท การลงทุนที่สำคัญ และการเข้าทำข้อตกลงที่ส่งผลกระทบต่อบริษัทอย่างมีนัยสำคัญ ควรได้รับการพิจารณาในการประชุมคณะกรรมการบริษัทแบบ Physical Meeting เว้นแต่จะมีเหตุจำเป็นอื่น

การลงมติของคณะกรรมการบริษัทผ่านเอกสาร หรืออีเมล ต้องดำเนินการโดยผ่านการพิจารณาร่วมกันของคณะกรรมการบริษัท ทั้งคณะกรรมการบริษัท และประธานเจ้าหน้าที่บริหารสามารถขอข้อมูลเป็นลายลักษณ์อักษรในการประชุมแบบ Physical Meeting ก่อนตัดสินใจได้

ประธานกรรมการทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ในกรณีที่ประธานกรรมการไม่อาจเข้าร่วมประชุมได้ ถ้ามีรองประธานกรรมการให้รองประธานกรรมการทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุมแทน ถ้าไม่มีรองประธานกรรมการ หรือรองประธานกรรมการไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

ให้ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร หรือผู้ที่ประธานเจ้าหน้าที่บริหารมอบหมายเป็นผู้นำเสนอข้อมูลในวาระการประชุมต่อที่ประชุมคณะกรรมการ

7. การลงมติของคณะกรรมการบริษัท

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทให้ถือเสียงข้างมากของกรรมการที่อยู่ในที่ประชุมและมีสิทธิออกเสียงลงคะแนน หากคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ทั้งนี้ คณะกรรมการบริษัทต้องพิจารณาตารางอำนาจอนุมัติของบริษัทประกอบด้วย

8. รายงานการประชุม

เลขานุการบริษัทเป็นผู้จัดทำรายงานการประชุมคณะกรรมการบริษัท โดยอย่างน้อยรายงานการประชุมต้องประกอบด้วยข้อมูล วัน เวลา สถานที่ประชุม รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม การพิจารณาแต่ละวาระ และมติที่ประชุม นอกจากนี้ ต้องมีการบันทึกจำนวนกรรมการผู้เข้าร่วมประชุม และข้อความที่แสดงให้เห็นว่ากรรมการได้รับโอกาสเข้าร่วมในที่ประชุมตามกฎหมาย

รายงานการประชุมต้องระบุด้วยว่ามติที่ประชุมเป็นเอกฉันท์หรือมีผู้ออกเสียงคัดค้านในที่ประชุม ทั้งนี้ หากมีกรรมการออกเสียงคัดค้าน ให้บันทึกความเห็นของกรรมการดังกล่าวไว้ในรายงานการประชุมด้วย

รายงานการประชุมต้องลงนามโดยประธานในที่ประชุม โดยกรรมการที่มีสิทธิเข้าประชุมและออกเสียงที่มีได้เข้าร่วมประชุมต้องยืนยันว่าได้รับรายงานการประชุมจากการประชุมที่ตนมิได้เข้าร่วม

คณะกรรมการบริษัทควรกำกับดูแลให้เอกสารที่รายงานการประชุมอ้างอิงถึงแนบต่อท้ายรายงานการประชุม

รายงานการประชุมคณะกรรมการบริษัทต้องจัดทำเป็นภาษาอังกฤษ หรือจัดทำฉบับแปลภาษาอังกฤษทั้งฉบับ

รายงานการประชุมฉบับร่างต้องถูกส่งให้กรรมการบริษัทเพื่อพิจารณาหลังการประชุมแล้วเสร็จโดยมีชักช้า และต้องได้รับการรับรองในการประชุมคณะกรรมการบริษัทครั้งถัดไป

9. หน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัท

9.1. บททั่วไป

คณะกรรมการบริษัทมีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารจัดการกิจการของบริษัท การกำหนดกลยุทธ์และแผนการดำเนินธุรกิจระยะยาว การจัดระบบโครงสร้างองค์กรที่เหมาะสม และกำกับดูแลผู้บริหารในการดำเนินธุรกิจอยู่เสมอ

คณะกรรมการต้องมีข้อมูลในประเด็นที่อาจส่งผลกระทบต่อธุรกิจของบริษัทที่เพียงพอและเป็นปัจจุบัน ซึ่งข้อมูลดังกล่าวหมายความว่ารวมถึงวัตถุประสงค์ กลยุทธ์ การดำเนินงาน ข้อมูลทางการเงิน ข้อมูลองค์กร และข้อมูลเกี่ยวกับพนักงาน

อำนาจในการตัดสินใจในประเด็นที่มีใช้กรณีปกติ หรือมีความสำคัญต่อบริษัท เป็นอำนาจของคณะกรรมการบริษัท โดยที่คณะกรรมการบริษัทสามารถมอบหมายให้ประธานเจ้าหน้าที่บริหารได้เป็นรายกรณีเท่านั้น

คณะกรรมการบริษัทต้องกำกับดูแลให้บริษัทดำเนินการตามกฎหมายและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และกำกับดูแลให้บริษัทปฏิบัติตามผู้ถือหุ้นทุกรายอย่างเท่าเทียมกัน เว้นแต่จะมีเหตุผลอันชอบด้วยกฎหมาย

9.2. การกำกับดูแลกิจการ

คณะกรรมการบริษัทต้องกำกับดูแลให้บริษัทปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการ และพิจารณาการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการของบริษัทเทียบกับหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของไทยอย่างน้อยปีละหนึ่ง (1) ครั้ง และให้บันทึกผลการพิจารณาดังกล่าวไว้ในรายงานการประชุมคณะกรรมการบริษัท นอกจากนี้ ให้รายงานผลการพิจารณาดังกล่าวโดยระบุเหตุผลในส่วนที่ไม่ได้ดำเนินการตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรายงานประจำปีและแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปีของบริษัท ทั้งนี้ คณะกรรมการบริษัทต้องปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่ และการตัดสินใจตลอดเวลา

9.3. การปฏิบัติตามนโยบายของบริษัท

ประธานเจ้าหน้าที่บริหารต้องจัดเตรียมเอกสารที่เป็นนโยบายแนวปฏิบัติต่าง ๆ ของบริษัทให้คณะกรรมการบริษัทใช้ยึดถือปฏิบัติตาม คณะกรรมการบริษัทต้องกำกับดูแลให้มีการนำนโยบายและแนวปฏิบัติของบริษัทไปปรับใช้ ทั้งภายในบริษัทและบริษัทย่อยที่บริษัทควบคุมโดยตรง

คณะกรรมการบริษัทต้องกำหนดให้ประธานเจ้าหน้าที่บริหารรายงานสถานะการนำนโยบายและแนวปฏิบัติของบริษัทไปปรับใช้ โดยให้สอดคล้องกับแผนการประชุมประจำปี

9.4. หน้าที่และความรับผิดชอบ

นอกจากหน้าที่และความรับผิดชอบของกรรมการที่กำหนดในหัวข้อที่ 9 ข้างต้น คณะกรรมการบริษัทยังมีหน้าที่และความรับผิดชอบที่ต้องกำกับดูแลเป็นการเฉพาะ ดังต่อไปนี้

(1) การดำเนินงานและการเงิน

คณะกรรมการบริษัทต้องอนุมัติและกำกับดูแลการกำหนดหรือเปลี่ยนแปลงเป้าหมายและแผนกลยุทธ์ของบริษัท

คณะกรรมการบริษัทต้องได้รับข้อมูลการดำเนินงานของบริษัทและบริษัทย่อย ผ่านรายงานผลการดำเนินงานทั้งด้านการประกอบธุรกิจ และด้านการเงินที่เกี่ยวข้อง โดยคณะกรรมการบริษัทควรกำหนดแนวทางการควบคุมภายในสำหรับการบริหารบัญชีและเงินทุนของบริษัท

คณะกรรมการบริษัทมีอำนาจอนุมัติจ่ายเงินปันผลระหว่างกาลของบริษัท เมื่อคณะกรรมการบริษัทเห็นว่าบริษัทมีกำไรเพียงพอที่จะทำเช่นนั้น

คณะกรรมการบริษัทต้องพิจารณาการจ่ายเงินปันผล โดยให้บริษัทยังมีเงินทุนคงเหลือและมีสภาพคล่องที่เหมาะสมภายหลังการจ่ายเงินปันผลแล้ว

(2) รายงานทางการเงินประจำปี

หลังจากที่ผู้ตรวจสอบได้ตรวจสอบบัญชีประจำปีและรายงานประจำปีแล้ว ให้นำเสนอรายงานดังกล่าวต่อประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทครั้งถัดไป เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และนโยบายของบริษัท

คณะกรรมการบริษัทต้องจัดให้มีการประชุมร่วมกับผู้สอบบัญชีภายนอกของบริษัทโดยไม่มีฝ่ายบริหารเข้าร่วมด้วย อย่างน้อยปีละหนึ่ง (1) ครั้ง

(3) การควบคุมการดำเนินการทางธุรกิจ

คณะกรรมการบริษัทต้องกำกับดูแลภาพรวมการจัดการของบริษัทและบริษัทย่อย (หากมี) คณะกรรมการบริษัทต้องได้รับข้อมูลที่จำเป็นที่อาจส่งผลกระทบต่อการทำงานของบริษัท เช่น แนวโน้มและสภาพการณ์ในตลาดที่สำคัญ ตลอดจนความสัมพันธ์กับลูกค้า นอกจากนี้ คณะกรรมการ

บริษัทควรสอดส่องดูแลการปฏิบัติงานของบริษัทย่อย ในด้านการจัดโครงสร้าง การบริหาร และการปฏิบัติงาน ของบริษัทย่อยอย่างเหมาะสม

(4) การบริหารความเสี่ยงทางธุรกิจ

คณะกรรมการบริษัทต้องกำกับดูแลให้บริษัทมีการวางแผน เชิงรุกเพื่อบริหารความเสี่ยงและจัดการกับความเสี่ยงทาง ธุรกิจที่สำคัญของบริษัท โดยจะต้องพิจารณาความเสี่ยง ด้านกลยุทธ์การดำเนินกิจการ (ทางการเงินและอื่น ๆ) และ ทางกฎหมายเป็นสำคัญ

ในการวางแผนกลยุทธ์ประจำปี คณะกรรมการควร มีการระบุความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ เพื่อให้มั่นใจได้ว่า คณะกรรมการได้จัดทำกลยุทธ์โดยพิจารณาถึงความเสี่ยง ที่เกี่ยวข้องแล้ว

คณะกรรมการบริษัทต้องกำกับดูแลให้มั่นใจได้ว่าฝ่าย บริหารได้ตัดสินใจดำเนินการต่าง ๆ โดยพิจารณาถึงความ เสี่ยงที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดให้ฝ่ายบริหารรายงานด้านการ บริหารความเสี่ยงโดยระบุความเสี่ยง ผู้รับผิดชอบ แนวทาง การจัดการความเสี่ยงต่อคณะกรรมการบริษัทสองครั้ง ต่อปี นอกจากนี้ กรณีที่บริษัทมีความเสี่ยงที่เป็นนัยสำคัญ ให้คณะกรรมการบริษัทกำหนดให้ฝ่ายบริหารนำประเด็นดัง กล่าวมารายงานต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทแต่ละ ครั้งด้วย

(5) รายการที่เกี่ยวข้องกัน

คณะกรรมการบริษัทต้องปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง กับการทำรายการที่เกี่ยวข้องกัน และต้องกำกับดูแลให้มั่นใจ ได้ว่าข้อตกลงที่จัดทำขึ้นระหว่างบริษัท และบุคคลเกี่ยวข้อง (รวมทั้งผู้ถือหุ้นที่เกี่ยวข้อง (ตามที่กฎหมายกำหนด) บริษัท

ใหญ่ ของผู้ถือหุ้น กรรมการ หรือประธานเจ้าหน้าที่บริหาร) (“รายการที่เกี่ยวข้องกัน”) ได้ทำขึ้นเป็นลายลักษณ์อักษรและ ดำเนินการตามราคาตลาดและเป็นไปตามปกติธุรกิจ (Arm’s length basis) กล่าวคือได้ทำขึ้นเช่นเดียวกับการ ทำธุรกรรมปกติกับบุคคลภายนอก คำว่า “รายการที่เกี่ยวข้อง กัน” ประกอบด้วยสัญญาทุกประเภท รวมถึงข้อตกลง หรือการจัดการ ใด ๆ ที่มีผลทางกฎหมาย

รายการที่เกี่ยวข้องกันต้องได้รับการอนุมัติโดยมติที่ประชุม คณะกรรมการบริษัท หากขนาดรายการเข้าเกณฑ์ที่จะต้อง ดำเนินการดังกล่าว โดยพิจารณาจากกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และกฎระเบียบภายในของบริษัท ทั้งนี้ คณะกรรมการบริษัท ต้องให้ความใส่ใจเป็นพิเศษต่อความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ที่อาจเกิดขึ้น

คณะกรรมการบริษัทต้องกำกับดูแลให้มั่นใจได้ว่าบริษัทเก็บ บันทึกรายการที่เกี่ยวข้องกัน และคณะกรรมการตรวจสอบ ได้รับรายงานเรื่องรายการที่เกี่ยวข้องกันรายการใหม่ที่เกิดขึ้น ในที่ประชุมคณะกรรมการตรวจสอบแต่ละครั้ง

คณะกรรมการบริษัทต้องกำกับดูแลให้รายการที่อาจก่อให้เกิด ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ของฝ่ายบริหาร กรรมการบริษัท ผู้ถือหุ้น และบุคคลเกี่ยวข้องของบุคคลดัง กล่าว ดำเนินการตามราคาตลาดและเป็นไปตามปกติธุรกิจ และไม่กระทบต่อประโยชน์ของบริษัท

คณะกรรมการบริษัทต้องกำหนดรายการทางการค้าที่ บริษัททำเป็นปกติเพื่อประกอบธุรกิจที่มีเงื่อนไขการค้าทั่วไป ที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานประจำวันของบริษัท (แต่ไม่ เกี่ยวข้องกับการซื้อหรือการขายกิจการหรือธุรกิจ) ซึ่ง อาจดำเนินการกับบุคคลเกี่ยวข้อง เพื่อให้บริษัทสามารถ ดำเนินธุรกิจได้ทันทั่วทั้ง

กรรมการที่มีส่วนได้เสียไม่มีสิทธิเข้าร่วมประชุมและไม่มีสิทธิ ออกเสียงในวาระพิจารณาการเข้าทำรายการที่เกี่ยวข้องกัน

(6) การใช้ประโยชน์จากข้อมูลภายใน (Insider Trading)

คณะกรรมการบริษัทต้องกำกับดูแลให้มั่นใจได้ว่าบริษัท ปฏิบัติตามกฎหมาย กฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ข้อมูล ภายใน ซึ่งรวมทั้งหน้าที่การรักษาความลับ รายชื่อผู้เข้าถึง ข้อมูลภายใน (Insider List) และข้อห้ามการซื้อขาย หลักทรัพย์โดยใช้ข้อมูลภายใน

กรรมการบริษัทมีภาระหน้าที่ในการรายงานการซื้อขายหุ้น ของบริษัททุกครั้งตามที่กฎหมายที่กำหนด

(7) การจัดเตรียมการประชุมสามัญผู้ถือหุ้น

คณะกรรมการบริษัทต้องจัดเตรียมหนังสือเชิญประชุม สามัญผู้ถือหุ้นตามที่ระบุไว้ในกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(8) ประธานเจ้าหน้าที่บริหารและพนักงาน

คณะกรรมการบริษัทมีอำนาจแต่งตั้ง (และปลด) ประธาน เจ้าหน้าที่บริหารของบริษัท คณะกรรมการบริษัทต้อง กำหนดเงื่อนไขการว่าจ้างประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และ ผู้บริหารตำแหน่งอื่นที่ได้รับการแต่งตั้งโดยคณะกรรมการ บริษัท

คณะกรรมการบริษัทเป็นผู้กำหนดระเบียบการปฏิบัติงาน ของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร ให้สอดคล้องกับระเบียบการ ปฏิบัติงานของประธานเจ้าหน้าที่บริหารของกลุ่มบริษัท

คณะกรรมการบริษัทต้องประเมินผลการปฏิบัติงานประจำปี ของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และสอดส่องดูแลการปฏิบัติงาน ของประธานเจ้าหน้าที่บริหารอย่างสม่ำเสมอ

คณะกรรมการบริษัทต้องกำหนดเงื่อนไข ต้นทุน และ ความ เสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับบำนาญและแผนประกันต่าง ๆ (หากมี) ให้สอดคล้องกับนโยบายของบริษัท

(9) การตรวจสอบภายใน

ในแต่ละปี คณะกรรมการบริษัทต้องพิจารณาอนุมัติแผนการ ตรวจสอบภายใน และต้องได้รับรายงานสรุปการปฏิบัติตาม แผนสำหรับปีก่อนหน้า และอย่างน้อยในแต่ละไตรมาส คณะกรรมการบริษัทต้องได้รับรายงานการตรวจสอบกรณี ใหม่ที่เข้าข่าย “สีแดง” และ “สีส้ม” พร้อมรายงานสรุปสถานะ การดำเนินการของฝ่ายบริหารตามที่ได้ตกลงกันจากการ รายงานครั้งก่อนหน้า

(10) ข้อร้องเรียนและการสืบสวน

ในที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทแต่ละครั้ง คณะกรรมการ บริษัทต้องได้รับทราบความคืบหน้าการสอบสวนข้อร้อง เรียนที่อยู่ระหว่างการดำเนินการ หรือที่ได้ปิดเรื่องไปแล้ว จากการประชุมครั้งก่อนหน้า โดยอย่างน้อยในแต่ละไตรมาส คณะกรรมการบริษัทต้องได้รับข้อมูลภาพรวมของข้อร้อง เรียน พร้อมประเภทของข้อร้องเรียนที่มีการรายงานในปี นั้น ๆ และในการประชุมคณะกรรมการบริษัทครั้งแรกของ ปี คณะกรรมการบริษัทต้องได้รับรายงานภาพรวมข้อร้อง เรียนที่มีการรายงานสำหรับปีก่อนหน้า

(11) ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบ

คณะกรรมการบริษัทต้องติดตามความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบของบริษัทและต้องดูแลให้บริษัทมีกระบวนการที่เพียงพอเหมาะสมในการลดความเสี่ยงดังกล่าวให้น้อยที่สุด และสามารถแก้ไขกรณีที่ไม่ได้ปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบได้

(12) ความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของธุรกิจ

คณะกรรมการบริษัทต้องกำกับดูแลให้มั่นใจได้ว่าบริษัทจัดการความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของธุรกิจอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อปกป้องข้อมูลและสินทรัพย์อื่นๆ ของบริษัท โดยอย่างน้อยคณะกรรมการบริษัทต้องมอบหมายให้ฝ่ายบริหารรายงานภาพรวมการจัดการความเสี่ยงด้านความปลอดภัยของธุรกิจของบริษัทปีละหนึ่งครั้ง

(13) สุขภาพ อาชีวอนามัย และความปลอดภัยของบุคลากร

คณะกรรมการบริษัทต้องกำกับดูแลให้บริษัทมีวัฒนธรรม HSSE เชิงรุก เพื่อให้บรรลุด้านสุขภาพ อาชีวอนามัย และความปลอดภัยของพนักงาน โดยในการประชุมคณะกรรมการบริษัทแต่ละครั้ง คณะกรรมการบริษัทต้องมอบหมายให้ฝ่ายบริหารรายงานหากมีกรณีพนักงานเสียชีวิตระหว่างปฏิบัติงาน ความถี่การบาดเจ็บจากการทำงานถึงขั้นหยุดงาน การหยุดงานจากการเจ็บป่วย เหตุการณ์เกือบเกิดอุบัติเหตุร้ายแรง และแนวโน้มการความเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นกับภาพรวมความเสี่ยง HSE นอกจากนี้ คณะกรรมการบริษัทต้องได้รับรายงานภาพรวมของการประเมินความเสี่ยง HSE แผนงาน HSE และภาพรวมระบบการจัดการ HSE เป็นรายปี

(14) ความยั่งยืนของห่วงโซ่อุปทาน

คณะกรรมการบริษัทต้องกำกับดูแลให้บริษัทมีทรัพยากรและกระบวนการที่เหมาะสมสำหรับการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านห่วงโซ่อุปทาน และกำกับดูแลให้ฝ่ายบริหารรายงานกิจกรรมและเหตุการณ์สำคัญด้านความยั่งยืนของห่วงโซ่อุปทาน รวมถึงประเด็นที่ต้องเฝ้าระวังอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง

(15) ความเสี่ยงด้านการคอร์รัปชัน

คณะกรรมการบริษัทต้องกำกับดูแลให้มั่นใจได้ว่าบริษัทมีกระบวนการที่เพียงพอสำหรับป้องกันไม่ใหบริษัทข้องเกี่ยวกับการคอร์รัปชัน และต้องติดตามให้ประธานเจ้าหน้าที่บริหารทบทวนกระบวนการดังกล่าวเป็นรายปี โดยพิจารณาถึงความเสี่ยงที่เกี่ยวข้อง เพื่อดูแลให้ทุกจุดอ่อนได้รับการแก้ไขหากมีการค้นพบ การทบทวนดังกล่าวต้องดำเนินการโดยที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท

(16) การปฏิบัติตามกฎหมายการแข่งขันทางการค้า

คณะกรรมการบริษัทต้องกำกับดูแลให้มั่นใจได้ว่าบริษัทมีกระบวนการที่เพียงพอสำหรับป้องกันไม่ใหบริษัทข้องเกี่ยวกับการละเมิดกฎหมายการแข่งขันทางการค้า และต้องติดตามให้ประธานเจ้าหน้าที่บริหารทบทวนกระบวนการดังกล่าวเป็นรายปี โดยพิจารณาถึงความเสี่ยงที่เกี่ยวข้อง เพื่อดูแลให้ทุกจุดอ่อนได้รับการแก้ไขหากมีการค้นพบ การทบทวนดังกล่าวต้องดำเนินการโดยที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท

(17) การประเมินตนเอง

ประธานกรรมการมีหน้าที่จัดให้คณะกรรมการบริษัทต้องประเมินตนเองปีละหนึ่งครั้ง เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัท ผลการปฏิบัติงาน และการกำกับดูแลการควบคุมภายในสำหรับรายงานทางการเงินที่จะรายงานต่อบุคคลภายนอกและป้องกันสินทรัพย์

คณะกรรมการบริษัทอาจจัดให้มีการสืบสวนภายใน กรณีที่พิจารณาแล้วว่ามี ความจำเป็นเพื่อการดำเนินการงานบริหารและงานกำกับดูแล โดยคณะกรรมการบริษัทเป็นผู้ริเริ่มการตรวจสอบที่จำเป็น โดยอาจมีกรรมการบริษัทหนึ่งคนขึ้นไปเป็นผู้กำหนดด้วย

(18) การควบคุมภายใน

คณะกรรมการบริษัทต้องกำกับดูแลให้มั่นใจได้ว่าบริษัทมีการควบคุมภายในที่เพียงพอและเหมาะสมเป็นส่วนหนึ่งกระบวนการภายในของบริษัท โดยกำกับดูแลให้การควบคุมภายในดังกล่าวเป็นไปเพื่อการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การปกป้องสินทรัพย์ของบริษัท ความน่าเชื่อถือของรายงานทางการเงิน และการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบ และนโยบายของบริษัท

(19) การแต่งตั้งและค่าตอบแทนกรรมการ

คณะกรรมการบริษัทต้องจัดตั้งกระบวนการสรรหาและแต่งตั้งกรรมการบริษัทที่เป็นระบบและโปร่งใส

คณะกรรมการบริษัทต้องระบุบุคคลที่เหมาะสมที่จะเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการบริษัท โดยพิจารณาจากความรู้ ทักษะ และความเชี่ยวชาญเหมาะสม เพื่อเติมเต็มทักษะโดยรวมของคณะกรรมการบริษัทและบริษัทย่อย

คณะกรรมการบริษัทต้องเสนอแนะรายชื่อบุคคลที่เหมาะสมที่จะเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการบริษัท พร้อมเปิดเผยประสบการณ์และภูมิหลังอย่างครบถ้วนสำหรับการเลือกตั้งเป็นกรรมการของบริษัทและบริษัทย่อย

คณะกรรมการบริษัทต้องทบทวนโครงสร้าง ขนาด และองค์ประกอบของคณะกรรมการ โดยคำนึงถึงความต้องการของบริษัทในปัจจุบันและอนาคต และปรับเปลี่ยนหากจำเป็น องค์ประกอบของคณะกรรมการบริษัทต้องเอื้อให้คณะกรรมการบริษัทสามารถดูแลผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียม และสอดคล้องกับความจำเป็นของบริษัท ทั้งด้านทักษะ ความสามารถ และความหลากหลายในคณะกรรมการบริษัท

คณะกรรมการบริษัทต้องทบทวนและเสนอแนะค่าตอบแทนของกรรมการบริษัทต่อผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาอนุมัติ

ในการทบทวนค่าตอบแทนของกรรมการบริษัท คณะกรรมการบริษัทต้องคำนึงถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เช่น การประกอบธุรกิจของบริษัทและผลประโยชน์การบรรทัดฐานในตลาดและอุตสาหกรรม ภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน และหน้าที่ความรับผิดชอบของกรรมการบริษัท

10. การแบ่งบทบาทหน้าที่ระหว่างคณะกรรมการบริษัทและประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

ประธานเจ้าหน้าที่บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบจัดการงานของบริษัทรายวัน โดยยึดถือแนวทางและคำแนะนำที่ได้รับจากคณะกรรมการบริษัท และระเบียบการปฏิบัติงานสำหรับประธานเจ้าหน้าที่บริหารชอบเขตอำนาจของประธานเจ้าหน้าที่บริหารอยู่ภายใต้ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของประธานเจ้าหน้าที่บริหารที่คณะกรรมการบริษัทกำหนด ซึ่งเป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ประธานเจ้าหน้าที่บริหารต้องดำเนินการให้มั่นใจได้ว่าการจัดทำบัญชีของบริษัทสอดคล้องกับกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง และบริษัทมีการบริหารเงินทุนที่เหมาะสม

คณะกรรมการบริษัทหรือกรรมการคนใดคนหนึ่งคนใดสามารถมอบหมายให้ประธานเจ้าหน้าที่บริหารนำประเด็นที่สำคัญที่อยู่ในความสนใจมารายงานต่อคณะกรรมการบริษัทได้

คณะกรรมการบริษัทสามารถมอบหมายให้ประธานเจ้าหน้าที่บริหารรายงานเกี่ยวกับสถานการณ์ต่าง ๆ หรือผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการบริษัทได้ ไม่ว่าจะเป็นรายงานในที่ประชุม หรือรายงานเป็นลายลักษณ์อักษร โดยเป็นไปตามที่คณะกรรมการบริษัทเห็นควร และสอดคล้องกับระเบียบการปฏิบัติงานของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

11. การขาดคุณสมบัติ

กรรมการบริษัทและประธานเจ้าหน้าที่บริหารไม่สามารถมีส่วนร่วมตัดสินใจในเรื่องที่ตนมีส่วนได้เสีย หรือเป็นบุคคลเกี่ยวข้องได้ ไม่ว่าจะเป็นเหตุจากความพินัยส่วนตัว หรือหรือผลประโยชน์ด้านการเงินเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว

12. การรักษาความลับ

ข้อมูลและเอกสารทั้งหมดที่คณะกรรมการบริษัทได้รับจากบริษัทถือว่าเป็นเอกสารลับ

ความรับผิดชอบในการรักษาความลับยังมีผลบังคับใช้ต่อไปหลังจากที่กรรมการบริษัทสิ้นสุดการดำรงตำแหน่งแล้ว

กฎบัตรคณะกรรมการตรวจสอบ

แก้ไขเพิ่มเติมเมื่อ 16 ตุลาคม 2563

1. วัตถุประสงค์

บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) (“บริษัท”) จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (“ตลาด.”) ซึ่งกำหนดให้คณะกรรมการของบริษัท (“คณะกรรมการ”) จัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบเป็นหนึ่งในคณะกรรมการชุดย่อย เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ โดยมีหน้าที่ และความรับผิดชอบในการสอดส่องดูแลให้การรายงานทางการเงินและกระบวนการควบคุมภายในเป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพ รวมทั้งการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีเพื่อ ผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้นทุกราย คณะกรรมการตรวจสอบมีหน้าที่และความรับผิดชอบตามที่กำหนดไว้ในกฎบัตรฉบับนี้ และภายใต้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

2. หน้าที่และความรับผิดชอบ

คณะกรรมการตรวจสอบมีหน้าที่และความรับผิดชอบตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ ดังต่อไปนี้:

- 2.1. สอบทานความเหมาะสมของกระบวนการรายงานทางการเงินของบริษัท และการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่กฎหมายกำหนด
- 2.2. สอบทานให้บริษัทมีระบบการควบคุมภายในและระบบการตรวจสอบภายในที่เหมาะสมและเพียงพอ
- 2.3. พิจารณาความเป็นอิสระของฝ่ายตรวจสอบภายใน รวมถึงให้ความเห็นชอบในการพิจารณาแต่งตั้ง โยกย้าย เลิกจ้าง หัวหน้าฝ่ายตรวจสอบภายใน หรือหน่วยงานอื่นใดที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน ตลอดจนเข้าร่วมประชุมกับหัวหน้าฝ่ายตรวจสอบภายในโดยไม่มีฝ่ายจัดการเข้าร่วมอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง
- 2.4. สอบทานให้บริษัทปฏิบัติตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท

2.5. พิจารณาคัดเลือกและเสนอแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีความเป็นอิสระเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้สอบบัญชีของบริษัท และเสนอคำตอบแทนและเงื่อนไขการทำงานของบุคคลดังกล่าว (รวมถึงเสนอเลิกจ้างผู้สอบบัญชีเมื่อขาดคุณสมบัติ) ตลอดจนเข้าร่วมประชุมกับผู้สอบบัญชีโดยไม่มีฝ่ายจัดการเข้าร่วมอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

2.6. สอบทานรายการที่เกี่ยวข้องโยกกันหรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ให้ปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตลอดจนมีความสมเหตุสมผล และเป็นการทำเพื่อประโยชน์สูงสุดของบริษัท

2.7. จัดทำรายงานของคณะกรรมการตรวจสอบโดยเปิดเผยไว้ในรายงานประจำปีของบริษัท ซึ่งรายงานดังกล่าวต้องลงนามโดยประธานคณะกรรมการตรวจสอบ และอย่างน้อยต้องประกอบด้วยข้อมูลดังต่อไปนี้

- 2.7.1. ความเห็นเกี่ยวกับความถูกต้อง ครบถ้วน เป็นที่เชื่อถือได้ของรายงานทางการเงินของบริษัทตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่กฎหมายกำหนด
- 2.7.2. ความเห็นเกี่ยวกับความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในของบริษัท
- 2.7.3. ความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท
- 2.7.4. ความเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของผู้สอบบัญชี

2.7.5. ความเห็นเกี่ยวกับรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์

2.7.6. จำนวนการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบ และการเข้าร่วมประชุมของกรรมการตรวจสอบแต่ละท่าน

2.7.7. ความเห็นหรือข้อสังเกตโดยรวมที่คณะกรรมการตรวจสอบได้รับจากการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย

2.7.8. รายการอื่นที่เห็นว่าผู้ถือหุ้นและนักลงทุนทั่วไปควรทราบภายใต้ขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท

2.8. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมายด้วยความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจสอบ

ในการปฏิบัติหน้าที่ คณะกรรมการตรวจสอบจะต้องปฏิบัติตามขั้นตอนปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องซึ่งคณะกรรมการบริษัทกำหนด (ถ้ามี) และ คณะกรรมการตรวจสอบมีความรับผิดชอบขึ้นตรงต่อคณะกรรมการบริษัท ส่วนคณะกรรมการบริษัทมีความรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทต่อบุคคลภายนอก

3. กรอบอำนาจของคณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการตรวจสอบมีอำนาจในการดำเนินการตรวจสอบเรื่องใด ๆ ภายใต้กรอบความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบ รวมถึงสามารถว่าจ้างที่ปรึกษาอิสระ นักบัญชี หรือบุคคลอื่นที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบให้สำเร็จตามที่กำหนดในกฎบัตรนี้

4. องค์ประกอบ และคุณสมบัติของคณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการตรวจสอบต้องประกอบด้วยกรรมการตรวจสอบไม่น้อยกว่า 3 (สาม) คน

ในกรณีที่ตำแหน่งคณะกรรมการตรวจสอบว่างลงต่ำกว่าองค์ประกอบที่กำหนด ให้คณะกรรมการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลที่มีคุณสมบัติครบถ้วนเป็นกรรมการตรวจสอบให้ครบจำนวนตามที่กำหนดภายในสามเดือนหลังจากตำแหน่งว่างลง

กรรมการตรวจสอบต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

4.1. ต้องได้รับการแต่งตั้งจากที่ประชุมคณะกรรมการหรือที่ประชุมผู้ถือหุ้น

4.2. เป็นกรรมการอิสระ

4.3. ไม่เป็นกรรมการที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท ให้ตัดสินใจในการดำเนินกิจการของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม บริษัทย่อยลำดับเดียวกัน ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท

4.4. ไม่เป็นกรรมการของบริษัทใหญ่ บริษัทย่อย หรือบริษัทย่อยลำดับเดียวกัน เฉพาะที่เป็นบริษัทจดทะเบียน

4.5. มีความรู้และประสบการณ์เพียงพอต่อการทำหน้าที่คณะกรรมการตรวจสอบ ทั้งนี้ต้องเป็นผู้มีความรู้ และประสบการณ์เพียงพอต่อการทำหน้าที่สอบทานความน่าเชื่อถือของงบการเงิน อย่างน้อย 1 (หนึ่ง) คน

5. องค์กร

5.1. วาระ

คณะกรรมการตรวจสอบมีวาระดำรงตำแหน่งเช่นเดียวกับวาระที่ได้รับแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการ กรรมการตรวจสอบที่พ้นจากตำแหน่งด้วยการออกตามวาระ ก็สามารถได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งต่อไปอีกวาระได้

5.2. ประธานคณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการตรวจสอบหรือคณะกรรมการบริษัทเป็นผู้คัดเลือกกรรมการตรวจสอบ 1 รายให้ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการตรวจสอบ

5.3. เลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบ

หัวหน้าฝ่ายตรวจสอบภายในพึงได้รับการแต่งตั้งในฐานะเลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบเพื่อช่วยเหลือคณะกรรมการตรวจสอบในการจัดการกิจกรรมทั่วไป เช่น จัดตารางการประชุม จัดวาระการประชุม รวบรวมเอกสารการประชุม บันทึกรายงานการประชุม และอื่น ๆ เลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบ ไม่มีหน้าที่ในการหาหรือให้ความคิดเห็นในแต่ละวาระการประชุม และไม่มีสิทธิออกเสียงในที่ประชุม

5.4. หน่วยงานตรวจสอบภายใน

หน่วยงานตรวจสอบภายในต้องรายงานต่อคณะกรรมการตรวจสอบโดยตรง คณะกรรมการตรวจสอบเป็นผู้อนุมัติกฎบัตรหน่วยงานตรวจสอบภายใน และการแก้ไขเพิ่มเติมกฎบัตรดังกล่าว

6. การประชุม

6.1. การประชุมคณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการตรวจสอบ ควรประชุมอย่างน้อยไตรมาสละหนึ่งครั้ง เพื่อปฏิบัติตามความรับผิดชอบของตนตามที่กำหนดในกฎบัตรนี้

6.2. องค์ประชุม

องค์ประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบ ประกอบด้วยกรรมการตรวจสอบข้างมากของกรรมการตรวจสอบทั้งหมด

6.3. ผู้นำเสนอ

คณะกรรมการตรวจสอบอาจเชิญฝ่ายจัดการ หรือพนักงานระดับผู้จัดการอาวุโสของบริษัทมานำเสนอเนื้อหาในแต่ละวาระการประชุมที่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของตนเองให้แก่คณะกรรมการตรวจสอบได้

7. การรายงาน

7.1. การรายงานต่อคณะกรรมการ

คณะกรรมการตรวจสอบต้องรายงานผลการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ รวมทั้งเรื่องอื่นใดที่คณะกรรมการตรวจสอบเห็นว่าเป็นเรื่องที่คณะกรรมการพึงรับทราบ

7.2. การรายงานต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบ หากพบหรือมีข้อสงสัยว่ามีรายการ หรือการกระทำดังต่อไปนี้ ซึ่งอาจมีผลกระทบอย่างมีนัยยะสำคัญต่อฐานะการเงิน และผลการดำเนินงานของบริษัท ให้คณะกรรมการตรวจสอบรายงานต่อคณะกรรมการเพื่อดำเนินการปรับปรุงแก้ไขภายในเวลาที่คณะกรรมการตรวจสอบเห็นสมควร

7.2.1. รายการที่เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์

7.2.2. การทุจริต หรือมีสิ่งผิดปกติหรือมีความบกพร่องที่สำคัญในระบบควบคุมภายใน

7.2.3. การฝ่าฝืนกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งรวมถึงพรบ.หลักทรัพย์ ข้อกำหนดของตลาด. หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท

หากคณะกรรมการบริหารหรือฝ่ายบริหารไม่ดำเนินการให้มีการปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนดข้างต้น คณะกรรมการตรวจสอบรายใดรายหนึ่งอาจรายงานว่ามีรายการ หรือการกระทำดังกล่าวต่อสำนักงานคณะกรรมการหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์ หรือตลาดหลักทรัพย์

8. การเปิดเผยสารสนเทศเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงหน้าที่ และคณะกรรมการตรวจสอบ

8.1. ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบ บริษัทต้องเปิดเผยมติเปลี่ยนแปลงหน้าที่ รายชื่อ และขอบเขตการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบที่มีการเปลี่ยนแปลงตามแบบที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนดต่อตลาดหลักทรัพย์ภายใน 3 (สาม) วันทำการนับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

8.2. บริษัทต้องจัดส่งหนังสือรับรอง และประวัติของคณะกรรมการตรวจสอบตามแบบที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนดต่อตลาดหลักทรัพย์ภายใน 3 (สาม) วันทำการนับแต่วันที่มติดคณะกรรมการ หรือมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ

8.3. บริษัทต้องเปิดเผยมติแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบรายชื่อคณะกรรมการ และขอบเขตการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบตามแบบที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนด

8.4. ในกรณีที่กรรมการตรวจสอบพ้นจากตำแหน่งก่อนครบกำหนดวาระ บริษัทต้องเปิดเผยสารสนเทศพร้อมเหตุผลของการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการตรวจสอบดังกล่าวต่อตลาดหลักทรัพย์ทันที

กฎบัตรคณะกรรมการสรรหา และกำหนดค่าตอบแทน บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

(มีผลบังคับใช้โดยมติคณะกรรมการบริษัท
เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2563)

1. วัตถุประสงค์

คณะกรรมการบริษัท ของ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) (**“บริษัท”**) มีมติอนุมัติกฎบัตรของคณะกรรมการสรรหา และกำหนดค่าตอบแทนของบริษัท (**“กฎ”**) (ก.) เพื่อกำหนดระเบียบ การทำงานของคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน (ข.) ข้อกำหนดเกี่ยวกับหน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการ บริษัท และคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน และ (ค.) ขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการสรรหาและ กำหนดค่าตอบแทน นอกจากนี้ คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่า ต่อแทนจะต้องปฏิบัติงานอื่นใด นอกเหนือไปจากที่กำหนดในกฎบัตร ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท รวมทั้งปฏิบัติตาม กฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์ และข้อกำหนดของ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2. องค์ประกอบ การแต่งตั้ง และการพ้นจากตำแหน่ง

คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน ประกอบด้วยกรรมการ สรรหาและกำหนดค่าตอบแทนอย่างน้อยสาม (3) ท่าน โดยไม่เป็นฝ่าย จัดการ หรือผู้บริหารของบริษัท ทั้งนี้ ประธาน และกรรมการสรรหา และกำหนดค่าตอบแทนส่วนใหญ่ ต้องเป็นกรรมการอิสระ และต้องมี สมาชิกอย่างน้อยหนึ่งราย (กรรมการอิสระหรือไม่ได้เป็นผู้บริหาร) ที่ มีความรู้เกี่ยวกับการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนของผู้บริหาร หรือ คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนควรจะให้ผู้เชี่ยวชาญ ภายใน และ/หรือภายนอกบริษัทให้คำแนะนำเกี่ยวกับการสรรหาและ กำหนดค่าตอบแทน

คณะกรรมการบริษัท เป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาและกำหนด ค่าตอบแทน

คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนมีวาระดำรงตำแหน่ง เช่นเดียวกับวาระที่ได้รับแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการบริษัท จนกว่า จะครบวาระ ลาออก หรือถูกถอดถอนจากการเป็นคณะกรรมการ บริษัท ในกรณีที่กรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนประสงค์ จะลาออก จะต้องแจ้งลาออก พร้อมด้วยเหตุผลต่อคณะกรรมการ บริษัทล่วงหน้าเป็นเวลาอย่างน้อยหนึ่งเดือน

3. เลขานุการคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน

คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน อาจแต่งตั้งเลขานุการ เพียงคนหนึ่ง หรือมากกว่าหนึ่งคนเพื่อเป็นเลขานุการคณะกรรมการ สรรหาและกำหนดค่าตอบแทน โดยอาจเป็นบุคคลเดียวกันกับ เลขานุการบริษัทได้

เลขานุการมีความรับผิดชอบในการจัดการประชุมคณะกรรมการ สรรหาและกำหนดค่าตอบแทน จัดเตรียมวาระการประชุม และ เอกสารที่เกี่ยวข้อง และบันทึกรายงานการประชุม

เลขานุการไม่มีสิทธิออกเสียงในการดำเนินงานของคณะกรรมการ สรรหาและกำหนดค่าตอบแทน

4. กำหนดการประชุม

ทุกเดือนพฤศจิกายนในแต่ละปี เลขานุการของคณะกรรมการสรรหา และกำหนดค่าตอบแทนต้องเสนอแผนการประชุมประจำปีซึ่งต้อง ประกอบไปด้วยวาระการประชุมสำหรับการประชุมในปีถัดไปโดยต้อง ได้รับความเห็นชอบจากประธานของคณะกรรมการสรรหาและ กำหนดค่าตอบแทน (**“ประธาน”**) ก่อนเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการ สรรหาและกำหนดค่าตอบแทน

ประธานหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากประธาน เป็นผู้เรียกประชุม คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน หากกรรมการสรรหา และกำหนดค่าตอบแทนท่านใดไม่สามารถเข้าร่วมการประชุมได้ จะต้องแจ้งประธาน หรือเลขานุการของคณะกรรมการสรรหาและ กำหนดค่าตอบแทนทันที

การเรียกประชุมคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน หนังสือเชิญประชุมจะถูกส่งให้แก่คณะกรรมการสรรหาและกำหนด ค่าตอบแทนล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ด (7) วัน หรือหากประธานเห็นว่า มีเหตุอันควร จะกำหนดส่งให้เร็วกว่านั้นก็ได

5. ก่อนการประชุม

คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนต้องจัดการประชุม อย่างน้อยสองครั้งต่อปี โดยมีอำนาจในการจัดการประชุมเพิ่มเติม หากจำเป็น กรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนทุกท่านควร เข้าร่วมการประชุมในแต่ละครั้ง

ประธาน และเลขานุการมีความรับผิดชอบในการเตรียมเอกสาร ที่จำเป็นสำหรับการประชุมคณะกรรมการสรรหา และกำหนด ค่าตอบแทน

ประธานอาจกำหนดให้จัดการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือ ส่งเป็นลายลักษณ์อักษร หรือจัดการในลักษณะอื่นได้ ในกรณี จัดประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ให้เป็นไปตามพระราชกำหนดว่าด้วย การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงกฎหมาย และระเบียบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

เอกสารการประชุมจะต้องประกอบไปด้วยข้อมูลที่เพียงพอต่อการ พิจารณาให้แก่คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน เพื่อ ที่จะทำการหารือ หรือตัดสินใจในวาระนั้น ๆ ได้

6. การประชุม

การประชุมจะครบองค์ประชุมได้ต้องมีสมาชิกส่วนใหญ่ของคณะ กรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนเข้าร่วมประชุมด้วยตนเอง

อย่างไรก็ตาม หากประธานเห็นว่าการประชุมสามารถทำได้โดยไม่ต้อง มีการประชุมในสถานที่จริง และทำได้ภายใต้กรอบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ประธานสามารถกำหนดให้ประชุมผ่านสื่อวิดีโอ หรือประชุมทาง โทรศัพท หรืออาจทำการแจ้งเป็นหนังสือ หรือจัดการประชุมใน รูปแบบอื่น ๆ ที่เหมาะสมได้

ประธานหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากประธาน เป็นผู้นำเสนอวาระ การประชุมในแต่ละวาระ

7. การลงมติ

การลงมติโดยคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนต้องทำ โดยการให้กรรมการที่เข้าร่วมประชุม (ด้วยตนเอง ผ่านสื่อวิดีโอ โทรศัพท์ หรือการแจ้งเป็นหนังสือตามที่ประธานระบุไว้ในส่วนที่ 5 ข้างต้น) ทำการลงคะแนนเสียงข้างมาก

ประธานไม่มีสิทธิออกเสียงชี้ขาด

8. รายงานการประชุม

เลขานุการของคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน เป็น ผู้บันทึกรายงานการประชุม โดยรายงานการประชุมอย่างน้อยที่สุด จะต้องระบุวันที่ เวลา สถานที่ ผู้เข้าร่วมประชุม สรุปประเด็นที่หารือ และมติของคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน ซึ่งควร ระบุว่าการลงมติในแต่ละวาระ เป็นมติเอกฉันท์หรือใครเป็นผู้ลงคะแนน เสียงเห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วยพร้อมข้อคิดเห็น และจะต้องบันทึกข้อคิด เห็นดังกล่าวไว้ในรายงานการประชุม

รายงานการประชุมให้จัดทำเป็นภาษาอังกฤษ และส่งให้คณะกรรมการ สรรหาและกำหนดค่าตอบแทน เพื่อทบทวนหลังจากเสร็จการประชุม โดยไม่ชักช้า

รายงานต้องลงนามโดยประธาน และเลขานุการ

9. หน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการสรรหาและ กำหนดค่าตอบแทน

คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนมีความรับผิดชอบใน การมอบคำแนะนำให้แก่คณะกรรมการบริษัท ดังต่อไปนี้

- (1) ให้คำแนะนำเกี่ยวกับผู้มีคุณสมบัติที่จะได้รับการเลือกตั้ง ให้เป็นกรรมการของบริษัทและบริษัทย่อย โดยเสนอต่อ ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทเพื่อพิจารณาอนุมัติ

- (2) ให้คำแนะนำเกี่ยวกับผู้มีคุณสมบัติที่จะได้รับการเลือกตั้ง ให้เป็นประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และรองประธานเจ้าหน้าที่ บริหาร กลุ่มการเงินของบริษัทและบริษัทย่อย

- (3) พิจารณาโครงสร้าง ขนาด และองค์ประกอบของคณะ กรรมการโดยพิจารณาจากความต้องการในปัจจุบันและ การพัฒนาในอนาคตของบริษัท และให้คำแนะนำต่อคณะ กรรมการเกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนตามที่เห็นว่าจำเป็น โดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้ถือหุ้นทุกราย รวมถึงความ เชี่ยวชาญ ความสามารถ และความหลากหลายที่บริษัท ต้องการ

- (4) ให้ความสำคัญกับการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะ กรรมการและให้ข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขตามที่เห็น สมควร

- (5) ตรวจสอบเพื่อให้แน่ใจว่าได้มีการดำเนินการตามขั้นตอน เพื่อให้ผู้ถือหุ้นได้มีโอกาสเสนอชื่อผู้มีคุณสมบัติเพื่อดำรง ตำแหน่งกรรมการ

- (6) ในการประเมินผู้มีคุณสมบัติเพื่อดำรงตำแหน่งกรรมการ ทุกครั้ง จะต้องพิจารณาว่า ผู้มีคุณสมบัติดังกล่าวมี ประสิทธิภาพ คุณสมบัตื และความสามารถที่จำเป็นหรือไม่

- (7) พิจารณาความจำเป็นในการผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนของ คณะกรรมการ

- (8) ชี้แจงเหตุผลในการให้คำแนะนำของตน และแจ้งแถลงการณ์ ออกเสียงคัดค้าน (หากมี) ไว้ในคำแนะนำดังกล่าวข้างต้น

- (9) สอบทาน และเสนอคำตอบแทนกรรมการเพื่อเสนอต่อ ที่ประชุมผู้ถือหุ้นเพื่ออนุมัติ

- (10) กำหนดหลักเกณฑ์ในการสืบทอดตำแหน่งคณะกรรมการ และการแต่งตั้งผู้บริหารหลักตามที่ตนเห็นสมควร

- (11) สอบทานความเหมาะสมของนโยบายกำหนดค่าตอบแทน

- (12) รายงานต่อคณะกรรมการบริษัทเกี่ยวกับค่าตอบแทน ของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร (รวมถึงค่าจ้าง เงินจูงใจ ค่าตอบแทนในรูปหุ้น และสิทธิในการได้รับเงินเกษียณอายุ หรือเงินชดเชย) ทั้งนี้ ตามนโยบายกำหนดค่าตอบแทน และพิจารณาว่าองค์ประกอบของค่าตอบแทนใดต้องได้รับ การอนุมัติจากผู้ถือหุ้นหรือไม่

- (13) สอบทานสิทธิตามสัญญาที่ประธานเจ้าหน้าที่บริหารจะ ได้รับจากการยกเลิกสัญญาจ้าง และค่าตอบแทนเป็นเงิน ที่จ่าย หรือเสนอว่าจะจ่าย เพื่อพิจารณาว่าสมเหตุสมผล กับสถานการณ์หรือไม่

- (14) ดำเนินการให้บริษัทปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบ ที่เกี่ยวข้องกับการแต่งตั้งและคุณสมบัติของคณะกรรมการ

- (15) ปฏิบัติหน้าที่อื่นใด ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ บริษัท

ในการปฏิบัติหน้าที่ และความรับผิดชอบ คณะกรรมการสรรหาและ กำหนดค่าตอบแทนอาจเชิญประธานเจ้าหน้าที่บริหาร รองประธาน เจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มการเงิน หรือเจ้าหน้าที่บริหารอื่น ๆ ของบริษัท มาเข้าร่วมประชุม และเสนอข้อมูลที่จำเป็น หรือคณะกรรมการสรรหา และกำหนดค่าตอบแทนอาจขอคำแนะนำทางกฎหมายหรือวิชา ชีพอื่น ๆ (รวมถึงไปถึงคำแนะนำจากที่ปรึกษาอิสระทางด้านค่าตอบแทน) รวมถึงจัดทำรายงานหรือการสำรวจใด ๆ ที่จำเป็นเพื่อสอบทาน ข้อมูลที่เชื่อถือได้และเป็นปัจจุบันเกี่ยวกับการจ่ายค่าตอบแทนของ บริษัทอื่น ๆ โดยบริษัทจะเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายดังกล่าว

คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนควรชี้แจงเหตุผลในการ ให้คำแนะนำของตน และแจ้งแถลงการณ์ออกเสียงคัดค้าน (หากมี) ไว้ในคำแนะนำดังกล่าวข้างต้น

คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนควรจัดให้มีการเปิดเผย ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินกิจการต่าง ๆ ของคณะกรรมการสรรหา และกำหนดค่าตอบแทนควร

คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนควรจัดให้มีการประเมิน ผลงาน หน้าที่ และความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ของตนปีละ หนึ่งครั้ง

10. อำนาจหน้าที่ระหว่างคณะกรรมการบริษัท และคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน

คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนต้องยึดมั่นต่อแนวทาง และคำแนะนำที่ได้รับจากคณะกรรมการบริษัท รวมถึงอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนต้องตรวจสอบให้มื การปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง กฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และเสนอแก้ไขปรับปรุงกฎบัตร เพื่อให้สอดคล้องกับข้อกำหนดดังกล่าวต่อคณะกรรมการบริษัท

คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนควรเสนอรายงานการประชุม ของคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนต่อคณะกรรมการบริษัท ด้วยวาจา หรือจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรรายงานผลการดำเนินงานของ คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนอย่างน้อยหนึ่งครั้งต่อปี หรือ ตามที่คณะกรรมการบริษัทเห็นสมควร

11. การขาดคุณสมบัติ

กรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน หรือผู้เกี่ยวข้องกับการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนที่มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์จะไม่มีคุณสมบัติเพื่อเข้าร่วมกระบวนการตัดสินใจในเรื่องนั้น ๆ ยกเว้นการกำหนดค่าตอบแทนกรรมการ

12. การรักษาความลับ

ข้อมูลและเอกสารทั้งหมดที่ได้รับจากคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนถือว่าเป็นข้อมูลลับ

คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนมีความรับผิดชอบการเก็บรักษาข้อมูลลับที่ได้รับอย่างเหมาะสม และปลอดภัย

หากข้อมูลลับนั้นจำเป็นต้องเปิดเผยต่อบุคคลภายนอก ประธานคณะกรรมการบริษัท หรือประธานคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนได้รับความเห็นชอบจากประธานคณะกรรมการบริษัท จะเป็นผู้ส่งมอบข้อมูลนั้น

ความรับผิดชอบในการรักษาความลับยังมีผลบังคับใช้ต่อไปหลังจากพ้นจากการดำรงตำแหน่งเป็นคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนแล้ว

13. ความเป็นอิสระ

คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนพึงใช้ดุลพินิจในการทำหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างเป็นอิสระ หากผู้บริหาร ผู้บริหารระดับสูง หรือพนักงานคนใดในบริษัท มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน จะถือว่ากรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนท่านนั้น ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ และความรับผิดชอบได้อย่างเหมาะสม

การขาดความเป็นอิสระจะเกิดขึ้นเมื่อคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน

- (1) รับข้อเสนอ หรือมีความเกี่ยวข้องกับการกระทำที่ไม่เหมาะสมที่อาจส่งผลกับผลประโยชน์ของบริษัทและ / หรือผู้ถือหุ้น
- (2) ประมาทเลินเล่อในการทำหน้าที่และความรับผิดชอบ หรือ
- (3) ไม่สามารถใช้ดุลพินิจอย่างอิสระ

กฎบัตรคณะกรรมการ กำกับดูแลกิจการ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

(มีผลบังคับใช้โดยมติคณะกรรมการ
บริษัทเมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2555)

รายละเอียดการแก้ไขเพิ่มเติม	มีผลบังคับใช้โดยคณะกรรมการบริษัท
แก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ 1: เพิ่มวรรค 8 (10) (หน้าที่สอบทานแผนผังอำนาจการตัดสินใจของบริษัท - ระดับคณะกรรมการ)	15 กรกฎาคม 2563 (ประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ 7/2563)
การปรับแก้ครั้งที่ 2: เพิ่มวรรค 8 (11) (หน้าที่สอบทานเอกสารกำกับดูแลก่อนเสนอคณะกรรมการบริษัทเพื่ออนุมัติ)	16 ตุลาคม 2563 (ประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ 9/2563)

1. วัตถุประสงค์

คณะกรรมการบริษัท ("**คณะกรรมการ**") ของ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) ("**บริษัท**") มีมติอนุมัติกฎบัตรของคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการของบริษัท ("**กฎบัตร**") (ก.) เพื่อกำหนดระเบียบการทำงานของคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ ("**คณะกรรมการกำกับ**") (ข.) ขอกำหนดเกี่ยวกับหน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการ และคณะกรรมการกำกับ และ (ค.) ขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการกำกับ นอกจากนี้ คณะกรรมการกำกับจะต้องปฏิบัติตามอื่นใด นอกเหนือไปจากที่กำหนดในกฎบัตรตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท รวมทั้งปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์ และขอกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2. องค์ประกอบ การแต่งตั้ง และการพ้นจากตำแหน่ง

คณะกรรมการกำกับ ประกอบด้วยกรรมการกำกับดูแลกิจการอย่างน้อยสาม (3) ท่าน โดยไม่เป็นฝ่ายจัดการ หรือผู้บริหารของบริษัท ทั้งนี้ ประธาน และกรรมการกำกับดูแลกิจการส่วนใหญ่ ต้องเป็นกรรมการอิสระ

คณะกรรมการบริษัท เป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการกำกับ

คณะกรรมการกำกับมีวาระดำรงตำแหน่งเช่นเดียวกับวาระที่ได้รับแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการ จนกว่าจะครบวาระ ลาออก หรือถูกถอดถอนจากการเป็นคณะกรรมการบริษัท ในกรณีที่กรรมการกำกับดูแลกิจการประสงค์จะลาออก จะต้องแจ้งลาออก พร้อมด้วยเหตุผลต่อคณะกรรมการบริษัทล่วงหน้าเป็นเวลาอย่างน้อยหนึ่งเดือน

3. กำหนดการประชุม

ทุกเดือนพฤศจิกายนในแต่ละปี เลขานุการของคณะกรรมการกำกับต้องเสนอแผนการประชุมประจำปีซึ่งประกอบไปด้วยวาระการประชุมสำหรับการประชุมในปีถัดไปโดยจะต้องได้รับความเห็นชอบจากประธานของคณะกรรมการกำกับ ("ประธาน") ก่อนเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการกำกับ

ประธานหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากประธาน เป็นผู้เรียกประชุมคณะกรรมการกำกับ หากกรรมการกำกับดูแลกิจการท่านใดไม่สามารถเข้าร่วมการประชุมได้ จะต้องแจ้งประธาน หรือเลขานุการของคณะกรรมการกำกับทันที

การเรียกประชุมคณะกรรมการกำกับ หนังสือเชิญประชุมจะถูกส่งให้แก่คณะกรรมการกำกับล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ด (7) วัน หรือหากประธานเห็นว่ามิเหตุอันควร จะกำหนดส่งให้เร็วกว่านั้นก็ทำได้

4. ก่อนการประชุม

ประธาน และเลขานุการมีความรับผิดชอบในการเตรียมเอกสารที่จำเป็นสำหรับการประชุมของคณะกรรมการกำกับ

เอกสารการประชุมต้องประกอบไปด้วยข้อมูลที่เพียงพอต่อการพิจารณาให้แก่คณะกรรมการกำกับ เพื่อที่จะทำการหารือ หรือตัดสินใจในวาระนั้น ๆ ได้

5. การประชุม

การประชุมจะครบองค์ประชุมได้ต้องมีสมาชิกส่วนใหญ่ของคณะกรรมการกำกับเข้าร่วมประชุมด้วยตนเอง

อย่างไรก็ตาม หากประธานเห็นว่าการประชุมสามารถทำได้โดยไม่ต้องมีการประชุมในสถานที่จริง และทำได้ภายใต้กรอบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ประธานสามารถกำหนดให้ประชุมผ่านสื่อวิดีโอ หรือประชุมทางโทรศัพท์ หรืออาจทำการแจ้งเป็นหนังสือ หรือจัดการประชุมในรูปแบบอื่น ๆ ที่เหมาะสมได้

ประธานหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากประธาน เป็นผู้นำเสนอวาระการประชุมในแต่ละวาระ

6. การลงมติ

การลงมติโดยคณะกรรมการกำกับต้องทำโดยการให้กรรมการที่เข้าร่วมประชุม (ด้วยตนเอง ผ่านสื่อวิดีโอ โทรศัพท์ หรือการแจ้งเป็นหนังสือตามที่ประธานระบุไว้ตามส่วนที่ 5 ข้างต้น) ทำการลงคะแนนเสียงข้างมาก

ประธานไม่มีสิทธิออกเสียงชี้ขาด

7. รายงานการประชุม

เลขานุการของคณะกรรมการกำกับ เป็นผู้บันทึกรายงานการประชุม โดยรายงานการประชุมอย่างน้อยที่สุดจะต้องระบุวันที่ เวลา สถานที่ ผู้เข้าร่วมประชุม สรุปประเด็นที่หารือ และมติของคณะกรรมการกำกับ ซึ่งควรระบุว่าการลงมติในแต่ละวาระ เป็นมติเอกฉันท์ หรือใครเป็นผู้ลงคะแนนเสียงเห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วยพร้อมข้อคิดเห็น และจะต้องบันทึกข้อคิดเห็นดังกล่าวไว้ในรายงานการประชุม

รายงานการประชุม ให้จัดทำเป็นภาษาอังกฤษ และส่งให้คณะกรรมการกำกับ เพื่อทบทวนหลังจากเสร็จการประชุมโดยไม่ชักช้า

รายงานต้องลงนามโดยประธาน และเลขานุการ

8. หน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการกำกับ

คณะกรรมการกำกับมีความรับผิดชอบในการมอบคำแนะนำให้แก่คณะกรรมการบริษัท ดังต่อไปนี้

- (1) กำกับดูแลให้บริษัทปฏิบัติตามหลักการอันเป็นที่ยอมรับทั่วไปสำหรับการกำกับดูแลและการควบคุมกิจการอย่างมีประสิทธิภาพ และดำรงไว้ซึ่งวัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อการกำกับดูแลกิจการที่ดี
- (2) กำหนดและดำรงไว้ซึ่งนโยบายและกระบวนการการกำกับดูแลกิจการที่เหมาะสม

(3) ดำเนินการให้มีการบังคับใช้และปฏิบัติตามนโยบายและกระบวนการต่าง ๆ เกี่ยวกับกำกับดูแลกิจการที่คณะกรรมการได้อนุมัติ เพื่อให้มีการกำกับดูแลกิจการในบริษัท และบริษัทย่อยทั้งหมดซึ่งบริษัทมีอำนาจควบคุมไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

(4) กำกับดูแลให้ประธานเจ้าหน้าที่บริหารประเมินผลการบังคับใช้และปฏิบัติตามนโยบายและกระบวนการต่าง ๆ เกี่ยวกับกำกับดูแลกิจการและรายงานต่อคณะกรรมการอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

(5) ตรวจสอบและรายงานต่อคณะกรรมการในเรื่องสำคัญต่าง ๆ ผลการตรวจสอบ และคำแนะนำเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการ

(6) ชี้แจงเหตุผลในการให้คำแนะนำของตน และแจ้งแถลงการณ์ออกเสียงคัดค้าน (หากมี) ไว้ในคำแนะนำดังกล่าว

(7) ดำเนินการให้บริษัทปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลกิจการที่ดี

(8) จัดให้มีการเปิดเผยข้อมูลอย่างเหมาะสมเกี่ยวกับการดำเนินงานต่าง ๆ ของตน และหลักปฏิบัติเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการของบริษัท

(9) จัดให้มีการประเมินผลงาน หน้าที่ และความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ของตนปีละหนึ่งครั้ง

(10) ตรวจสอบแผนผังอำนาจการตัดสินใจของบริษัท - ระดับคณะกรรมการ (dtac Group Authority Matrix – BoD Level (CAI)) และการแก้ไขเพิ่มเติมของแผนผังอำนาจการตัดสินใจของบริษัทดังกล่าวเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับบริษัท ข้อบังคับของคณะกรรมการกำกับ

หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ นโยบายกำกับดูแลของบริษัท และกฎหมายและกฎระเบียบอื่นใดที่เกี่ยวข้องและให้คำแนะนำแก่คณะกรรมการบริษัทก่อนนำเสนอให้คณะกรรมการบริษัทพิจารณาอนุมัติ

(11) ตรวจสอบเอกสารกำกับดูแลและให้คำแนะนำแก่คณะกรรมการบริษัทโดยพิจารณาในด้านการกำกับดูแลเป็นหลัก ก่อนนำเสนอเอกสารกำกับดูแลดังกล่าวให้คณะกรรมการบริษัทได้พิจารณาอนุมัติ

9. อำนาจหน้าที่ระหว่างคณะกรรมการบริษัท และคณะกรรมการกำกับ

คณะกรรมการกำกับต้องยึดมั่นต่อแนวทาง และคำแนะนำที่ได้รับจากคณะกรรมการบริษัท รวมถึงกฎระเบียบดังต่อไปนี้

คณะกรรมการกำกับต้องตรวจสอบให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง กฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และเสนอแก้ไขปรับปรุงกฎบัตรเพื่อให้สอดคล้องกับข้อกฎหมายดังกล่าวต่อคณะกรรมการบริษัท

คณะกรรมการกำกับควรเสนอรายงานการประชุมของคณะกรรมการกำกับต่อคณะกรรมการบริษัทด้วยวาจา หรือจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรรายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการกำกับอย่างน้อยหนึ่งครั้งต่อปี หรือตามที่คณะกรรมการบริษัทเห็นสมควร

10. การขาดคุณสมบัติ

กรรมการกำกับดูแลกิจการ หรือผู้เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลกิจการที่มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์จะไม่มีคุณสมบัติเข้าร่วมในกระบวนการตัดสินใจในเรื่องนั้น ๆ

11. การรักษาความลับ

ข้อมูลและเอกสารทั้งหมดที่ได้รับจากคณะกรรมการกำกับถือว่าเป็นข้อมูลลับ

คณะกรรมการกำกับมีความรับผิดชอบการเก็บรักษาข้อมูลลับที่ได้รับอย่างเหมาะสม และปลอดภัย

หากข้อมูลลับนั้นจำเป็นต้องเปิดเผยต่อบุคคลภายนอก ประธานคณะกรรมการบริษัท หรือประธานคณะกรรมการกำกับโดยได้รับความเห็นชอบจากประธานคณะกรรมการบริษัทจะเป็นผู้ส่งมอบข้อมูลนั้น

ความรับผิดชอบในการรักษาความลับยังมีผลบังคับใช้ต่อไปหลังจากพ้นจากตำแหน่งเป็นคณะกรรมการกำกับแล้ว

ดีแทคธรรมาภิบาล (dtac Code of Conduct)

อนุมัติโดยคณะกรรมการบริษัทฯ

เมื่อวันที่ 27 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2563

1. สารจากประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

ธรรมาภิบาลของเรา – เป็นรากฐานที่เรายึดมั่น เพื่อมุ่งสร้างสังคมให้แข็งแกร่ง

เชื่อมโยงทุกคนไปสิ่งที่ดียิ่งที่สุด

นี่คือเป้าหมายของดีแทค จากประสบการณ์กว่า 30 ปี ในการดำเนินธุรกิจด้านโทรคมนาคม และจากความสำเร็จและข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นในอดีต เราได้รังสรรค์การทำงานและวัฒนธรรมองค์กรอันดีของเรา เพื่อพัฒนาการดำเนินธุรกิจที่มีความรับผิดชอบและมุ่งเน้นความยั่งยืน เรายึดมั่นในการสร้างมาตรฐานในการทำงานต่างๆ ขึ้นมา ไม่ใช่เพราะเพื่อต้องการสร้างภาพลักษณ์ต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินธุรกิจของเรา แต่เป็นเพราะดีแทคเชื่อมั่นว่า เราทำในสิ่งที่ถูกต้อง และเราตระหนักเสมอว่าเป็นการดำเนินธุรกิจที่ดี

เรียนรู้อยู่เสมอ การทำงานร่วมกัน รักษาสัญญา และเคารพซึ่งกันและกัน

พฤติกรรมของเราสะท้อนให้เห็นว่า อะไรคือวัฒนธรรมของดีแทค และเราอยากให้อวัฒนธรรมเป็นอย่างไร ความสมดุลในการดำเนินธุรกิจในทุกๆ วันของเรา เกิดจากพฤติกรรมที่เป็นแรงบันดาลใจและรู้สึกได้ เราต้องแสวงหา สร้างสรรค์ และค้นหาทางออกใหม่ ๆ แต่ยังคงต้องส่งมอบบริการด้วยความเที่ยงตรง อย่างมีประสิทธิภาพ และเชื่อถือได้ กักขะที่กล่าวมานี้เป็นความท้าทายที่สำคัญ และเป็นกุญแจแห่งความสำเร็จอย่างต่อเนื่องสำหรับ ดีแทค ในปัจจุบัน

ธรรมาภิบาลของเราคือบรรทัดฐานและรากฐาน

ธรรมาภิบาลช่วยอธิบายว่า เราควรปฏิบัติตัวอย่างไรในดีแทค พฤติกรรมที่กล่าวถึงข้างต้นเป็นทัศนคติที่เราอยากให้เพื่อนพนักงานมีต่อธรรมาภิบาลซึ่งเป็นกฎที่บริษัทกำหนดขึ้น โดยคาดหวังว่าเพื่อนพนักงานทุกคนต้องปฏิบัติตามโดยไม่คำนึงถึงตำแหน่ง หน้าที่ หรือสถานที่ ธรรมาภิบาลช่วยนำทางให้เราผ่านสถานการณ์ที่ยากลำบาก และเป็นแนวทางพื้นฐานในการปฏิบัติตนเพื่อเป็นเกราะสร้างเสริมจิตสำนึกในจริยธรรมของดีแทค

เรากำหนดให้มีหัวใจสำคัญ 4 ประการให้ครอบคลุมถึงความคาดหวังที่ชัดเจนเกี่ยวกับจริยธรรมทางธุรกิจ และช่วยให้เรารับมือกับความท้าทายต่าง ๆ ที่เรากำลังประสบอยู่ในการทำงานทุกวัน เราได้จัดทำธรรมาภิบาล ซึ่งมีกฎและแนวปฏิบัติที่ง่ายต่อการเข้าใจ รวมถึงแหล่งอ้างอิงที่เชื่อมโยงไปยังนโยบายที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ แต่อาจไม่สามารถครอบคลุมได้ทุกประเด็นที่เกิดขึ้น ธรรมาภิบาลนี้เป็นเพียงเครื่องมือช่วยให้เราตัดสินใจได้ถูกต้อง

สิ่งที่ผมคาดหวังจากพนักงานทุกคน คือ ขอให้ทุกคนกลับมาทบทวนเนื้อหาของบทเรียนอย่างสม่ำเสมอและใช้เวลาไตร่ตรองสถานการณ์ที่ยากลำบากต่าง ๆ ที่คุณอาจต้องเผชิญหน้า และพวกเราทุกคนควรที่จะทบทวนพิจารณาพันธะสัญญาของเราที่ให้ไว้ภายใต้ดีแทคธรรมาภิบาลในทุก ๆ ปี เพื่อให้พวกเราประสบความสำเร็จในการรักษาจิตสำนึกในจริยธรรมของดีแทค

ชารัต เมหิโรตรา
ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

2. ทำไมเราจึงต้องมีดีแทคธรรมาภิบาล

การที่เราจะเป็นองค์กรที่มีประสิทธิภาพสูงไม่ใช่เป็นเพียงแค่เรื่องทำผลงานให้ดี ตั้งเป้าหมาย และประสบความสำเร็จเท่านั้น แต่เรายังต้องให้ความสำคัญกับพฤติกรรมของเราต่อกันและกัน และต่อโลกรอบ ๆ ตัวเราด้วย เราต้องการเป็นส่วนที่ได้รับความไว้วางใจจากทั้งลูกค้า ผู้ถือหุ้น และเพื่อนร่วมงานของเรา รวมถึงจากคู่ค้าทางธุรกิจ และจากชุมชนแวดล้อมที่เราประกอบธุรกิจอยู่ด้วย การประกอบธุรกิจขององค์กรเราขึ้นอยู่กับความไว้วางใจเหล่านี้ และเราสัญญาว่าเราจะดำเนินธุรกิจของเราด้วยความรับผิดชอบ มีจริยธรรม และถูกต้องตามกฎหมาย โดยหลักการแล้ว ดีแทคธรรมาภิบาลเป็นรากฐานของวัฒนธรรมองค์กรของเรา และเป็นตัวกำหนดมาตรฐานของความซื่อสัตย์ในระดับสูงสำหรับวิธีการทำธุรกิจของเรา ทุกคนในดีแทคต้องปฏิบัติตามมาตรฐานเหล่านี้ เพราะการตัดสินใจในแต่ละวันของพวกเขาอาจส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงขององค์กรเราได้ในทุก ๆ ด้าน ดังนั้นการตัดสินใจโดยไม่มีข้อมูลที่เพียงพอ อาจทำให้ชื่อเสียงขององค์กรเราเสียหายได้แม้ว่าจะมีเจตนาที่ดีก็ตาม

หลักดีแทคธรรมาภิบาลจะเป็นตัวกำหนดเงื่อนไขหลัก ๆ ในการปฏิบัติตัว หรือในการประกอบธุรกิจขององค์กรเราในดีแทค ธรรมาภิบาลในแต่ละส่วนจะมีการพูดถึงข้อกำหนด และแนวทางเฉพาะสำหรับเรื่องที่มีความเสี่ยงในระดับวิกฤตด้วย ทั้งนี้ ดีแทคธรรมาภิบาลจะช่วยให้เราทุกคนในองค์กรสามารถตัดสินใจได้อย่างรู้เท่าทัน และตัวดีแทคธรรมาภิบาลฉบับนี้จะมีการขยายความเพิ่มเติมให้ด้วยว่า เราจะสามารถหาข้อมูล และสอบถามแนวทางเพิ่มเติมในแต่ละเรื่องจากที่ใดได้บ้าง

3. หัวใจสำคัญของดีแทคธรรมาภิบาล

หัวใจสำคัญของดีแทคธรรมาภิบาล เป็นรากฐานของวัฒนธรรมด้านจริยธรรม และกำหนดกรอบในการประกอบธุรกิจขององค์กรเรา

<p>เราต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย</p> <p>เราปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ และนโยบายต่าง ๆ ของเรา และหากมีข้อขัดแย้งกัน เราจะยึดตามมาตรฐานสูงสุด</p>	<p>เราต้องโปร่งใสและซื่อสัตย์</p> <p>เราเปิดกว้าง และตรงไปตรงมา กับความท้าทายต่าง ๆ ของเรา</p>
<p>เราต้องรับผิดชอบต่อสังคม</p> <p>เราศึกษาหาข้อมูลอย่างกระตือรือร้นอยู่เสมอ ทำความเข้าใจความรับผิดชอบต่อสังคมของเราเอง และตระหนักถึงผลกระทบในวงกว้างต่อสังคม ที่องค์กรเราประกอบธุรกิจอยู่</p>	<p>เราต้องแจ้งสถานการณ์ที่อาจไม่ถูกต้องตามหลักจริยธรรม</p> <p>เราถามคำถามเมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับสถานการณ์ ที่อาจไม่ถูกต้องตามหลักจริยธรรม และแจ้งเรื่องที่เป็นความกังวลให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ โดยไม่ต้องกังวลเรื่องการตอบโต้ หรือแก้แค้น</p>

4. ใครต้องปฏิบัติตามดีแทคธรรมาภิบาลบ้าง

ดีแทคธรรมาภิบาลใช้บังคับกับพนักงานทุกคน และบุคคลใดก็ตามที่กระทำการในนามของดีแทค ซึ่งรวมถึงคณะกรรมการบริษัทด้วย เราคาดหวังว่าคนที่ขายสินค้าให้เรา ซัพพลายเออร์ ผู้รับเหมา และคู่ค้าทางธุรกิจอื่น ๆ ของเรา จะให้คำมั่นสัญญา และปฏิบัติตามมาตรฐานจริยธรรมในระดับสูงที่เราปฏิบัติตามด้วย

5. วิธีการใช้ดีแทคธรรมาภิบาลฉบับนี้

หัวใจสำคัญของดีแทคธรรมาภิบาล 4 ประการ และข้อกำหนดเฉพาะเรื่องในส่วนต่าง ๆ ของดีแทคธรรมาภิบาลฉบับนี้ เป็นหน้าที่พื้นฐานของเราทุกคน นอกจากนี้ พวกเราทุกคนจะต้องทำความเข้าใจ และปฏิบัติตามข้อกำหนดที่อาจมีการเพิ่มเติมเข้ามาในนโยบายและคู่มือต่าง ๆ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องนั้น ๆ ด้วย ในตอนท้ายของแต่ละส่วนของดีแทคธรรมาภิบาล ท่านจะพบลิงค์ของนโยบาย และคู่มือต่าง ๆ ที่ใช้บังคับ รวมถึงลิงค์สำหรับแนวปฏิบัติ เครื่องมือปฏิบัติ เนื้อหาการอบรม และแหล่งข้อมูลที่มีประโยชน์อื่น ๆ อีกด้วย

ดีแทคธรรมาภิบาลจะระบุไว้อย่างชัดเจนถึงข้อกำหนด และเงื่อนไขที่เราต้องปฏิบัติเพื่อการทำงานในแต่ละวัน และวางแนวทางให้เราปฏิบัติ ถ้าเราต้องเผชิญกับความท้าทายต่าง ๆ และเรื่องราวปัญหาเกี่ยวกับจริยธรรมต่าง ๆ ท่านสามารถติดต่อหัวหน้างานของท่าน หรือหน่วยงานกำกับดูแลและจริยธรรมองค์กร (Compliance Function) ได้ตลอดเวลาเมื่อท่านมีคำถามหรือข้อกังวล นอกจากนี้ ท่านยังสามารถขอคำแนะนำผ่าน Integrity Hotline โดยไม่เปิดเผยตัวตนได้อีกด้วย

อย่างไรก็ดี ธรรมาภิบาลฉบับนี้จะไม่สามารถครอบคลุมเรื่องราวปัญหาเกี่ยวกับจริยธรรมหรือเหตุการณ์ใด ๆ ได้ทั้งหมดทุกเรื่องที่เราจะต้องเผชิญในชีวิตจริงในการทำงานของเรา ความท้าทายใหม่ ๆ ในทางธุรกิจ รวมถึงความไม่แน่นอนในตัวบทกฎหมาย และการออกกฎเกณฑ์ใหม่ ๆ ในอนาคตจะยังคงมีอยู่ต่อไป ซึ่งในกรณีเหล่านี้ หน้าที่ที่เราจะต้องปฏิบัติตามมาตรฐานด้านจริยธรรมสูงสุดก็ยังคงมีอยู่ต่อไป แต่เราควรขอคำแนะนำเพิ่มเติมเพื่อช่วยให้เราสามารถตัดสินใจในกรณีดังกล่าวเหล่านั้นได้อย่างถูกต้อง นอกจากการกำหนดมาตรฐานด้านจริยธรรมของเราแล้วหลักดีแทคธรรมาภิบาลยังบังคับให้เราต้องปฏิบัติตามกฎหมาย และข้อบังคับต่าง ๆ ที่มีผลใช้บังคับอีกด้วย ดังนั้นท่านควรต้องทำความเข้าใจกับกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่การงานของท่าน และขอคำแนะนำจากฝ่ายกฎหมาย (Legal Function) หากท่านมีคำถามหรือข้อสงสัย

6. พวกเราในฐานะพนักงานควรต้องปฏิบัติตัวอย่างไรบ้าง

ในฐานะพนักงานของดีแทค เราคาดหวังว่าท่านจะต้อง

- ทำหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ในระดับสูงเสมอ
- อ่าน ทำความเข้าใจ และปฏิบัติตามดีแทคธรรมาภิบาล นโยบาย และคู่มือต่าง ๆ
- แจ้งเรื่องที่น่าสงสัย หรือประเด็นปัญหาเกี่ยวกับจริยธรรมที่ควรกังวลตามหัวข้อ “การแจ้งสถานการณ์ที่อาจไม่ถูกต้องตามหลักจริยธรรม (How to Speak Up)” ตอนท้ายของเอกสารฉบับนี้

- พยายามเข้ารับการอบรมในเวลาที่เหมาะสม
- รู้ว่าควรขอแนวทางเพิ่มเติมเมื่อใด และอย่างไร
- ให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่ และอย่างโปร่งใสในกระบวนการสอบสวนทางด้านจริยธรรม
- หลีกเลี่ยงการปฏิบัติใด ๆ ที่อาจผิดกฎหมาย ไร้จรรยาบรรณ หรือทำให้ชื่อเสียงของดีแทคเสียหาย

7. ผู้นำของเราควรต้องปฏิบัติตัวอย่างไร

นอกเหนือจากข้อกำหนดข้างต้นที่ผู้นำในดีแทคต้องปฏิบัติตามในฐานะพนักงานแล้ว ผู้นำดีแทคจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ต่อไปนี้เพิ่มเติมอีกด้วย

- ปฏิบัติตามหลักการให้เห็นเป็นตัวอย่าง “Tone from the Top” และสื่อสารอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ตระหนักถึงความสำคัญของการปฏิบัติตัวตามกฎระเบียบในองค์กร
- แยกแยะ และเตรียมรับมือกับประเด็นความเสี่ยงด้านจริยธรรมทางธุรกิจต่างๆ ที่จะทำให้เราไม่สามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบเหล่านี้ได้ และซึ่งมีผลกระทบต่อการดำเนินงานของทีมท่าน
- ระบุ และแจกแจงถึง แผนงานที่ต้องทำ เพื่อที่จะลดความเสี่ยงด้านจริยธรรม
- ดำเนินการให้ทีมงานแต่ละทีมได้รับการฝึกอบรมอย่างเพียงพอ และเตรียมพร้อมที่จะจัดการกับเรื่องราวปัญหาเกี่ยวกับจริยธรรมต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น และให้คำแนะนำที่ถูกต้อง

- สนับสนุนสภาพแวดล้อมที่กระตุ้นให้พนักงานรายงานหากเจอเรื่องราวปัญหาเกี่ยวกับจริยธรรมที่น่าสงสัยหรือควรกังวล ทั้งนี้เพื่อช่วยให้ทุกคนในองค์กรไม่กลัวและรู้สึกสบายใจที่จะหยิบยกประเด็นข้อกังวลหรือน่าสงสัยได้ โดยไม่ต้องกังวลเรื่องการตอบโต้หรือแก้แค้น ใช้มาตรฐานความซื่อสัตย์ในระดับสูงเป็นหนึ่งในเกณฑ์ของกระบวนการพิจารณาสรรหาพนักงาน และการเลื่อนตำแหน่ง
- มีส่วนร่วมในกระบวนการปฏิบัติตามกฎระเบียบ และการกำกับดูแลในดีแทคอย่างจริงจัง

เนื้อหาของ ดีแทคธรรมาภิบาล

8.ต่อต้านการคอร์รัปชัน (Anti-Corruption) ดีแทคจะไม่ทน และจะต่อต้านการคอร์รัปชันในทุกรูปแบบ

สิ่งที่เราจำเป็นต้องรู้

- ดีแทคจะไม่ทนต่อ “การติดสินบน (Bribery)” หรือ “การจ่ายเงินหรือให้ประโยชน์ที่ไม่ถูกต้องเหมาะสม (Improper Payments or Advantages)” ทุกประเภท
- เราให้คำมั่นสัญญาว่าเราจะดำเนินธุรกิจของเราอย่างเปิดเผย และโปร่งใส
- การติดสินบนเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย และก่อให้เกิดความเสี่ยงด้านชื่อเสียง และด้านกฎหมายต่อผู้ที่เกี่ยวข้องและต่อดีแทค
- การติดสินบนอาจมีได้หลายรูปแบบ รวมถึง “การจ่ายค่าอำนวยความสะดวก (Facilitation Payments)” “การจ่ายเงินหรือให้ผลประโยชน์ในภายหลัง (Kick-back Schemes)” และ “การใช้บริษัทเปล่าที่เปิดมาบังหน้า (Shell Company) หรือ การปิดบังเจ้าของกิจการตัวจริง”
- “เจ้าหน้าที่รัฐ” มักจะเป็นเป้าหมาย และอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์การต่อต้านการทุจริตที่เข้มงวด ดังนั้น เราจึงควรปฏิบัติกับเจ้าหน้าที่รัฐโดยใช้ความระมัดระวังเป็นพิเศษ
- การทุจริตในห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) ที่องค์กรเราเป็นส่วนหนึ่งด้วย อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงอย่างเป็นนัยสำคัญต่อดีแทคได้ แม้ว่าเราจะไม่เกี่ยวข้องโดยตรงก็ตาม
- ของขวัญ และการดูแลด้วยไมตรีจิต อาจถือได้ว่าเป็นการติดสินบนหรือเป็นการให้ประโยชน์ที่ไม่ถูกต้องได้ในบางสถานการณ์
- แม้แต่การบริจาค หรือการเป็นสปอนเซอร์เพื่อการกุศล ก็อาจถูกมองหรือสงสัยว่าเป็นการติดสินบนได้ถ้าเป็นการกระทำเพื่อให้ได้มาซึ่งความได้เปรียบทางธุรกิจ

เราควรต้องปฏิบัติตัวอย่างไร

- เราจะต้องไม่ติดสินบน และต้องไม่มีการสัญญาว่าจะให้ผลประโยชน์ต่อฝ่ายตรงข้าม หรือเจ้าหน้าที่รัฐในทางอ้อม (Trading in Influence)
- เราจะต้องไม่เสนอ หรือรับเงิน หรือการให้ประโยชน์ใด ๆ ที่ไม่ถูกต้องเหมาะสม
- เราจะต้องไม่ขอให้คนอื่นกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งที่เราเองก็ถูกห้ามไม่ให้กระทำ
- เราจะต้องเลือก “คู่ค้าทางธุรกิจ” ของเราอย่างระมัดระวัง และติดตามตรวจสอบว่าคู่ค้าทางธุรกิจนั้นได้ปฏิบัติตามหลักจริยธรรม และกฎหมายอย่างถูกต้องหรือไม่
- เราจะต้องจัดทำและบันทึกบัญชีของเราอย่างถูกต้องครบถ้วน ให้สะท้อนผลการประกอบธุรกิจของเราอย่างตรงไปตรงมา
- เราจะต้องใช้ความระมัดระวังอย่างเป็นพิเศษ เมื่อใดก็ตามที่เราต้องติดต่อหรือประสานงานกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ
- เราต้องประเมินความเสี่ยงต่าง ๆ ที่เราอาจต้องเจอในการทำงานของเรา และควรเข้ารับการฝึกอบรมหรือขอแนวปฏิบัติเพื่อให้บริหารจัดการความเสี่ยงเหล่านั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เราควรต้องระมัดระวังในกรณีต่อไปนี้

- เมื่อเราทราบมาว่า มีข้อตกลงในการชำระเงินที่ผิดปกติหรือสูงเกินจริง โดยปราศจากจุดประสงค์ทางธุรกิจที่ชัดเจน
- เรามีข้อสงสัยว่าคู่ค้าทางธุรกิจไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานในการดำเนินธุรกิจของดีแทค
- เมื่อเราทราบมาว่า ชัพพลายเออร์ของเรา มีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของรัฐในนามขององค์กรเรา เพื่อให้ได้มาซึ่งใบอนุญาต หรือเพื่อให้ได้รับการอนุมัติใด ๆ
- มีการขอให้เราบริจาคเพื่อการกุศล หรือเพื่อให้เราเป็นสปอนเซอร์ให้องค์กรที่อาจมีความเกี่ยวข้องกับเจ้าหน้าที่รัฐ
- มีคนมาเสนอของขวัญให้เรา หรือเราถูกขอให้จัดหาและให้ของขวัญคนอื่น รวมถึงค่าใช้จ่ายการเดินทาง เงินบริจาค หรือความบันเทิงที่ฟุ่มเฟือย หรือให้จ่ายเงินสดเพื่อวัตถุประสงค์ใด ๆ ก็ตาม

9. คู่ค้าทางธุรกิจ (Business Partners)

เราคาดหวังว่าคู่ค้าทางธุรกิจของเราจะปฏิบัติตามมาตรฐานที่ดีแตกได้ตั้งไว้ และในขณะเดียวกันก็เคารพค่านิยมของดีแทคด้วย

สิ่งที่เราจำเป็นต้องรู้

- การกระทำของคู่ค้าทางธุรกิจของเรา อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อชื่อเสียงของเราและอาจก่อให้เกิดความเสี่ยงทางกฎหมายต่อองค์กรเราได้
- คู่ค้าทางธุรกิจ ให้รวมถึงบุคคลธรรมดาและองค์กรต่าง ๆ เช่น ชัพพลายเออร์ ตัวแทน ผู้แทนจำหน่าย ผู้ซื้อสิทธิแฟรนไชส์ และหุ้นส่วนกิจการร่วมค้า รวมถึงสปอนเซอร์และผู้รับบริจาคด้วย

เราควรต้องปฏิบัติตัวอย่างไร

- เราตั้งเป้าหมายที่จะทำงานกับคู่ค้าทางธุรกิจที่มีมาตรฐานการดำเนินธุรกิจที่รับผิดชอบ และมีค่านิยมด้านจริยธรรมที่สอดคล้องกับมาตรฐานและค่านิยมของเรา
- เราต้องใช้ความระมัดระวังเมื่อเลือกคู่ค้าทางธุรกิจโดยทำประเมินความเสี่ยง และปฏิบัติตามขั้นตอนการจัดซื้อของดีแทค
- เราคาดหวังให้คู่ค้าทางธุรกิจปฏิบัติตามกฎหมายที่ใช้บังคับ และมาตรฐานของดีแทคในเรื่องการดำเนินธุรกิจอย่างรับผิดชอบ
- เราควรคาดหวังให้คู่ค้าทางธุรกิจรับผิดชอบ ป้องกัน และบริหารจัดการความเสี่ยงต่าง ๆ ในระหว่างการออกแบบการจัดส่ง และการจัดใด ๆ กับทรัพย์สินของเรา
- เราควรประเมินโอกาสทางธุรกิจอย่างระมัดระวังในประเทศที่อยู่ภายใต้การลงโทษทางเศรษฐกิจ (Economic Sanctions) หรือถูกแบนไม่ให้ซื้อขายสินค้า (Trade Embargoes)
- เราต้องปฏิบัติตามข้อจำกัด หรือข้อควบคุมทางการค้า รวมถึงบทลงโทษและเงื่อนไขในการนำเข้า-ส่งออกสินค้า
- เราต้องติดตาม และสนับสนุนคู่ค้าทางธุรกิจของเราให้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามมาตรฐานของดีแทคเพื่อให้ดำเนินธุรกิจอย่างรับผิดชอบ
- เราควรต้องปฏิบัติกับคู่ค้าทางธุรกิจด้วยความเคารพ และในลักษณะที่เป็นธรรมและโปร่งใส

เราควรต้องระมัดระวังในกรณีต่อไปนี้

- เมื่อเราเห็นว่าคู่ค้าทางธุรกิจจะไม่เต็มใจที่จะปฏิบัติตามมาตรฐานของเรา รวมถึงไม่ยอมปฏิบัติตาม “หลักการดำเนินธุรกิจของผู้จัดหาของดีแทค (dtac’s Supplier Conduct Principles)”
- เรากำลังมองหาคู่ค้าทางธุรกิจให้เข้ามาทำหน้าที่เป็นลือบบียัสส์ตัวแทน หรือเพื่อให้กระทำการอื่น ๆ ในนามของดีแทค
- เราทราบมาว่าคู่ค้าทางธุรกิจดำเนินธุรกิจในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบเชิงลบต่อภาพลักษณ์ของดีแทค
- เราพบการคัดเลือกคู่ค้าทางธุรกิจอย่างไม่ถูกต้องและไม่เหมาะสม ตามเงื่อนไขการคัดเลือกของดีแทค
- เราทราบว่ามีพฤติกรรม หรือสถานการณ์อื่น ๆ ที่ทำให้เราเกิดความเคลือบแคลงสงสัย ในการประกอบธุรกิจหรือจรรยาบรรณของคู่ค้าทางธุรกิจรายนั้น ๆ

10. การแข่งขันทางการค้าและธุรกิจ (Competition)

เราจะแข่งขันอย่างเป็นธรรม

สิ่งที่เราจำเป็นต้องรู้

- การแข่งขันที่เป็นธรรมเป็นสิ่งที่สำคัญต่อสังคม และสร้างโอกาสทางธุรกิจในระยะยาวสำหรับดีแทค ทั้งภายในและนอกประเทศ
- การสร้าง หรือการได้ผลประโยชน์จากข้อได้เปรียบที่ไม่เป็นธรรม จะมีผลกระทบทางลบต่อชื่อเสียงของเรากับลูกค้า ต่อคู่ค้าทางธุรกิจ และต่อสังคมได้
- ข้อตกลง หรือวิธีปฏิบัติใด ๆ ที่จะไม่ให้มีการแข่งขัน ไม่เพียงแต่ขัดแย้งกับหลักการของเราเท่านั้นแต่ยังเป็นการผิดกฎหมายอีกด้วย

เราควรต้องปฏิบัติตัวอย่างไร

- เราต้องกำหนดราคาและกลยุทธ์ทางธุรกิจของเราเอง และแข่งขันกับคนอื่นบนพื้นฐานของจุดดีหรือจุดแข็งของเราเอง

- เราต้องจำกัดการสื่อสารกับ คู่แข่งจริงหรือคู่แข่งในอนาคตของเรา และต้องไม่แชร์ ข้อมูลที่อ่อนไหวเชิงพาณิชย์ ให้คนอื่น
- เราต้องไม่ทำข้อตกลง (ไม่ว่าจะเป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ) กับคู่แข่งจริงหรือคู่แข่งในอนาคต เพื่อแบ่งตลาด กำหนดราคา หรือจำกัดการนำสินค้าเข้าตลาดหรือการขาย
- เราต้องได้รับการอนุมัติจากผู้มีอำนาจของบริษัทฯ ก่อนที่เราจะเข้าร่วม สมาคมการค้า (Trade Association) หรือ การประชุมกลุ่มอุตสาหกรรม (Industry Forum)
- เราต้องถอนตัวจากบทสนทนาทันที และรายงานบทสนทนาดังกล่าวให้หัวหน้าฝ่ายกฎหมาย (Legal Function) ของเรา และ/หรือสายด่วน Integrity Hotline ทราบ ในกรณีที่บทสนทนาับคู่แข่งจริงหรือคู่แข่งในอนาคตของเราเริ่มกลายเป็นประเด็นเกี่ยวกับการต่อต้านการแข่งขัน หรือประเด็นที่ไม่ถูกต้องเหมาะสม
- เรามีหน้าที่ที่จะต้องรายงานเหตุการณ์ที่สงสัยว่าจะเข้าข่ายผิดกฎหมายว่าด้วยการแข่งขันทางการค้าและธุรกิจให้หัวหน้าฝ่ายกฎหมาย (Legal Function) ทราบทันที

เราควรต้องระมัดระวังในกรณีต่อไปนี้

- เมื่อเกิดกรณีว่าคู่แข่ง ลูกค้า หรือคู่ค้าทางธุรกิจจริงในปัจจุบันหรือในอนาคต เข้ามาหาเราด้วยข้อมูลของพวกเขาลเกี่ยวกับการกำหนดราคา กลยุทธ์ ยุทธวิธีทางธุรกิจ หรือข้อมูลอื่น ๆ ในลักษณะที่คล้ายกันของพวกเขา
- ในกรณีที่เรามีข้อสงสัยเกี่ยวกับ สัญญาที่มีอยู่ทั้งที่เป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ ไม่ว่าจะได้จัดทำขึ้นแล้วหรือกำลังจะมีการลงนาม ว่าสัญญาดังกล่าว มีข้อจำกัดไม่ให้คู่แข่งปัจจุบันหรือผู้ที่จะเป็นคู่แข่งในอนาคตของเราดำเนินธุรกิจกับลูกค้าของเรา หรือในตลาดการค้าที่เราเกี่ยวข้อง
- เรามีแผนที่จะเข้าประชุมอย่างไม่เป็นทางการหรือการประชุมสร้างเครือข่ายทางสังคมกับคู่แข่งปัจจุบันหรือผู้ที่จะเป็นคู่แข่งในอนาคต

- เรามีแผนที่จะติดต่อกับคู่แข่งปัจจุบันหรือผู้ที่จะเป็นคู่แข่งในอนาคต ที่มีสิ่งบ่งชี้ว่าเพื่อวัตถุประสงค์ของการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่อ่อนไหวต่อการแข่งขัน
- เรามีแผนที่จะกำหนดกลยุทธ์ สำหรับการตั้งราคาหรือกลยุทธ์ทางการตลาดอื่น ๆ ที่อาจถูกมองว่าเป็นการใช้ อำนาจครอบงำตลาดในทางที่ผิด ได้ เช่น กำหนดราคาต่ำกว่าต้นทุน การบิบบส่วนต่างกำไร หรือการปฏิเสธที่จะเข้าทำสัญญากับลูกค้า

11. การรักษาความลับและจัดการกับข้อมูล (Confidentiality and Information Handling)

เราถือว่าข้อมูลเป็นทรัพย์สินที่มีค่าขององค์กร

สิ่งที่เราจำเป็นต้องรู้

- ในฐานะพนักงานขององค์กร บางครั้งเราอาจจะได้รับรู้ หรือได้ครอบครองข้อมูลที่มีมูลค่าของดีแทค ลูกค้า หรือคู่ค้าทางธุรกิจได้
- ข้อมูลส่วนมากจะอยู่ในรูปแบบของดิจิทัล และสามารถเข้าถึง แก่ไซ แฮร์ หรือทำซ้ำได้อย่างง่ายดาย
- บันทึกต่าง ๆ เป็นข้อมูลที่มีมูลค่าสูงขององค์กร และเป็นสิ่งที่สำคัญต่อดีแทค จึงต้องมีการระบุและการป้องกันเป็นอย่างดี
- การรักษาความลับเป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับชื่อเสียงของดีแทค และเป็นส่วนหนึ่งในการปกป้องผลประโยชน์ของดีแทคในภาพการณ์แข่งขัน ซึ่งภายใต้กฎเกณฑ์การกำกับดูแลที่ดีแทคต้องปฏิบัติตาม รวมทั้งเป็นส่วนสำคัญในการเสริมสร้างความ เป็นบูรณภาพของทรัพย์สินของเรา

เราควรต้องปฏิบัติตัวอย่างไร

- เราจะแชร์ข้อมูลความลับได้ ก็ต่อเมื่อเราได้รับอนุญาตอย่างเป็นทางการให้ทำได้ และเมื่อมีเหตุผลที่ต้องตามกฎหมายที่จะให้แชร์ได้เท่านั้น

- เราต้องทำทุกอย่างเพื่อให้แน่ใจว่าข้อมูลทั้งหมดจากดีแทค เป็นข้อมูลที่เชื่อถือได้ ถูกต้อง และเป็นไปตามมาตรฐานระดับสูงทางวิชาชีพและทางจริยธรรม
- เราต้องเก็บรักษาและปฏิบัติต่อข้อมูลที่ได้รับจากบุคคลภายนอก ในมาตรฐานระดับเดียวกันกับการเก็บรักษาข้อมูลความลับที่เป็นของเรา
- เราต้องส่งเสริมวัฒนธรรมการแบ่งปันและแลกเปลี่ยนความรู้ แต่ขณะเดียวกันก็ต้องใช้ความระมัดระวังเมื่อต้องมีการประมวลผลข้อมูลที่เป็นความลับ หรือที่เป็นข้อมูลภายใน
- เราต้องไม่พูดคุยเกี่ยวกับเรื่องหรือประเด็นที่มีความอ่อนไหวในที่สาธารณะ
- เราต้องแยกประเภทจัดการกับข้อมูล และเก็บบันทึกข้อมูลดังกล่าวตามนโยบายที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เราต้องป้องกันข้อมูลความลับของบริษัทฯ จากบุคคลหรือกลุ่มคนที่ไม่มีสิทธิ์เข้าถึงข้อมูล อย่างสม่ำเสมอ

เราควรต้องระมัดระวังในกรณีต่อไปนี้

- เราบังเอิญได้ยินพนักงานดีแทคพูดคุยกันเกี่ยวกับข้อมูลที่เป็นความลับในที่สาธารณะ
- คู่ค้าทางธุรกิจของเรา ขอให้เราลงนามสัญญารักษาความลับ หรือสัญญาห้ามมิให้มีการเปิดเผยข้อมูล
- เรากำลังจัดการกับข้อมูลซึ่งเป็น บันทึกธุรกรรมต่าง ๆ ของดีแทค ที่ต้องได้รับการปกป้อง
- หากมีใครก็ตามพยายามหาเรื่องคุยกับเรา ในเรื่องจะนำไปสู่ประเด็นหรือข้อมูลที่เป็นรายละเอียดของธุรกิจดีแทค
- เราได้รับอีเมลที่ถูกระบุไว้ว่าเป็นความลับ

12. ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest)

เราจะทำเพื่อประโยชน์สูงสุดของดีแทคเสมอ

สิ่งที่เราจำเป็นต้องรู้

- ผลประโยชน์ทับซ้อนเกิดขึ้นเมื่อ ผลประโยชน์ส่วนตัวของเรา ขัดแย้งหรือถูกมองได้ว่าขัดแย้งกับผลประโยชน์ของดีแทค
- ผลประโยชน์ส่วนตัวรวมถึงผลประโยชน์ทางการเงิน โอกาสทางธุรกิจ การทำงานเป็นลูกจ้างของที่อื่นด้วย หรือผลประโยชน์ของผู้ที่ใกล้ชิดกับเรา เช่น สมาชิกในครอบครัว เพื่อนส่วนตัว หรือคนอื่น ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกันในเชิงธุรกิจ
- เหตุการณ์หรือสถานการณ์บางอย่างที่อาจถูกมองได้ว่า เรา ไม่ได้ทำเพื่อผลประโยชน์สูงสุดของดีแทค อาจจะทำให้มีคนตั้งคำถามถึงความซื่อสัตย์ของเรา และส่งผลกระทบเชิงลบต่อชื่อเสียงของเราได้
- การตัดสินใจทั้งหมดที่ทำในนามของดีแทค ต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์และการประเมินผลประโยชน์ของบริษัทอย่างตรงไปตรงมาโดยไม่ต้องไม่มีผลประโยชน์ส่วนตัวของเราเองเข้ามาเกี่ยวข้อง
- การเปิดเผยเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนอย่างตรงไปตรงมาและอย่างโปร่งใส เป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้เราสามารถบริหารจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนที่มีอยู่จริง ที่อาจเกิดขึ้น หรือที่อาจถูกมองว่ามีผลประโยชน์ทับซ้อนได้
- ผลประโยชน์ทับซ้อน สามารถเกิดขึ้นได้ ทุกรายได้ที่ดีแทคได้รับประโยชน์

เราควรต้องปฏิบัติตัวอย่างไร

- เราต้องหลีกเลี่ยงผลประโยชน์ทับซ้อน และสถานการณ์อื่น ๆ ที่อาจมีผลต่อการตัดสินใจของเรา
- เราต้องไม่เข้าไปยุ่งกับสถานการณ์และการตัดสินใจ ที่เราอาจมีผลประโยชน์ทับซ้อนหรือที่อาจถูกมองว่ามีผลประโยชน์ทับซ้อน

- เราต้องเปิดเผยผลประโยชน์ทับซ้อนที่มีอยู่จริง ที่อาจมี และที่อาจถูกมองว่ามี ให้หัวหน้างาน และ/หรือผู้จัดการของเราทราบ
- เราต้องร่วมมือกับหัวหน้างานและ/หรือผู้จัดการของเรา เพื่อแก้ปัญหาเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนของเราและลงบันทึกคำตัดสินและคำชี้แนะของหัวหน้างานเป็นหนังสือเก็บไว้
- เราต้องให้หน่วยงานกำกับดูแลและจริยธรรมองค์กร (Compliance Function) เข้ามามีส่วนร่วมด้วยทันทีถ้าเราไม่สามารถเลี่ยงผลประโยชน์ทับซ้อนได้
- เราต้องไม่เข้าไปรับหน้าที่หรือรับตำแหน่งภายนอกที่อาจส่งผลกระทบต่อถูกมองได้ว่าจะส่งผลกระทบต่อความรับผิดชอบของเราที่จะต้องทำหน้าที่เพื่อประโยชน์สูงสุดของดีแทค
- เราต้องได้รับการอนุมัติจากหัวหน้างานและ/หรือผู้จัดการของเรา ก่อนที่เราจะเข้าไปรับตำแหน่งกรรมการภายนอก บริษัท หรือรับมอบหมายตำแหน่งที่สำคัญอื่น ๆ และเราจะต้องลงบันทึกเรื่องดังกล่าวตามขั้นตอนของบริษัทเป็นหนังสือไว้ด้วย

เราควรต้องระมัดระวังในกรณีต่อไปนี้

- เรามีผลประโยชน์ในแง่ตัวเงินหรือผลประโยชน์ในรูปแบบอื่นกับคู่ค้าทางธุรกิจปัจจุบัน หรือคู่ค้าในอนาคตของดีแทค
- เราเป็นลูกจ้างหรือมีตำแหน่งในบริษัทอื่นข้างนอก ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเราเพื่อดีแทค
- เรากำลังจะจ้างหรือจะได้เป็นหัวหน้างานโดยตรง ของคนในครอบครัว เพื่อน หรือบุคคลที่เรามีความสัมพันธ์ส่วนตัวอย่างใกล้ชิด
- คู่ค้าทางธุรกิจของดีแทค ไม่ว่าปัจจุบันหรืออนาคต ได้มีการเสนอของมีค่าให้เราเป็นส่วนตัว รวมถึงของขวัญ ส่วนลด หรือผลประโยชน์อื่น ๆ ด้วย
- คู่ค้าทางธุรกิจของดีแทคให้หรือจะมีการให้บริการกับเราในเรื่องส่วนตัว

13. สภาพภูมิอากาศ และสิ่งแวดล้อม

(Climate & Environment)

เราให้คำมั่นสัญญาว่าจะปกป้องสิ่งแวดล้อมและมีส่วนร่วมในการป้องกันการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change)

สิ่งที่เราจำเป็นต้องรู้

- เราต้องปฏิบัติตามกฎหมายท้องถิ่นและมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมที่เป็นที่ยอมรับกันในระดับสากล
- เราให้คำมั่นสัญญาว่าจะลดการใช้ทรัพยากรของเรา รวมถึงลดการใช้พลังงาน น้ำ และวัตถุดิบ

เราควรต้องปฏิบัติตัวอย่างไร

- เราต้องสนับสนุนเทคโนโลยีที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ประหยัดพลังงาน และเราต้องพยายามลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนฯ จากกระบวนการปฏิบัติงานของเรา
- เราจะพิจารณาผลกระทบทางด้านสภาพภูมิอากาศ และสิ่งแวดล้อม เมื่อเราทำการซื้อสินค้าและบริการใด ๆ จากผู้ขาย และเราจะประเมินผลผู้ขายในเรื่องการดำเนินธุรกิจด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม
- เราสนับสนุนให้มีการบริหารจัดการของเสียอย่างยั่งยืน รวมทั้งเราต้องพยายามลดปริมาณของเสีย
- เราต้องรายงานเกี่ยวกับกิจกรรมการทำงานของเรที่อาจจะส่งผลกระทบต่อสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม ด้วยความโปร่งใส
- เราจะรายงานเหตุการณ์ที่เราพบเห็นว่าจะเป็นการทำลายสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม

เราควรต้องระมัดระวังในกรณีต่อไปนี้

- เราตระหนักว่า การดำเนินงานของดีแทคและ ของซัพพลายเออร์ ที่อาจจะไม่ปฏิบัติตามหรือไม่สอดคล้องกับมาตรฐานด้านสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม
- เรามีข้อสงสัยว่า อาจจะมีการละเมิดข้อกำหนดด้านสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง หรือแนวปฏิบัติของดีแทค

- เราไม่แน่ใจว่า ดีแทคมีใบอนุญาตหรือเอกสารทางทะเบียนที่ต้องมีในด้านสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับกิจการดีแทคหรือไม่

14. จริยธรรมทางการเงินและการฉ้อโกง

(Financial Integrity and Fraud)

เราจะต้องเก็บบันทึกหรือเอกสารทางการเงินให้ถูกต้องครบถ้วน และปฏิบัติตามกฎเกณฑ์หรือมาตรฐานเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลอย่างเคร่งครัด

สิ่งที่เราจำเป็นต้องรู้

- จริยธรรมทางการเงินเป็นส่วนสำคัญในการสร้างความไว้วางใจให้แก่ผู้ถือหุ้น ลูกค้า คู่ค้าทางธุรกิจ และพนักงานของเรา
- ระบบการบันทึกเอกสารทางการเงินที่ได้มาตรฐานสากล Financial Reporting Standards จะส่งผลให้เราสามารถบริหารจัดการธุรกิจได้อย่างเต็มที่

เราควรต้องปฏิบัติตัวอย่างไร

- เราต้องปฏิบัติตามหลักการบัญชี (Accounting Principles) และปฏิบัติตามกระบวนการควบคุมภายใน (Internal Controls) ที่ดีแทคปฏิบัติใช้ด้วย
- เราต้องลงบันทึกธุรกรรมทางธุรกิจทั้งหมดอย่างถูกต้องตามกฎหมาย และหลักการปฏิบัติด้านบัญชีที่ดี
- เราต้องรายงาน หรือแจ้งเรื่องต่าง ๆ ให้แม่นยำ เชื่อถือได้ โปร่งใส สม่าเสมอ และในเวลาที่เหมาะสม
- เมื่อมีการใช้จ่ายเงินของบริษัท เราต้องบันทึกการใช้จ่ายดังกล่าวให้ถูกต้องเหมาะสม
- กระบวนการตัดสินใจต่าง ๆ ทางด้านการเงินของเรจะต้องดำเนินการตาม Authority Matrix และต้องมีการแบ่งแยกหน้าที่ต่าง ๆ ของแต่ละส่วนหรือแต่ละคนอย่างชัดเจน
- เราต้องตรวจสอบข้อเท็จจริง และความครบถ้วนของข้อมูล และเหตุผลทางธุรกิจก่อนที่จะอนุมัติธุรกรรม หรือลงนามในสัญญาใด ๆ

- เราต้องไม่ปลอมแปลง สร้างเอกสารเท็จ หรือบิดเบือนข้อเท็จจริงใด ๆ ที่เกี่ยวกับธุรกรรมทางการเงินหรือข้อมูลทางการเงิน

เราควรต้องระมัดระวังในกรณีต่อไปนี้

- เราเห็นความผิดปกติทางด้านการเงินและบัญชี
- เรารับทราบมาว่า เพื่อนร่วมงาน หรือคู่ค้าทางธุรกิจของเราทำการปลอมแปลงเอกสาร หรือสร้างเอกสารเท็จ
- เราเกิดความสงสัย หรือไม่แน่ใจว่า เราได้ธุรกรรมทางการเงินหรือข้อมูลทางการเงินอย่างถูกต้องหรือไม่
- เมื่อเราพบว่าพนักงานของดีแทคบางคน กำลังรายงานข้อมูลทางการเงิน ผลประกอบการการขาย หรือการคาดการณ์ผลประกอบการการขาย ที่เป็นเท็จ
- เมื่อเราพบว่า งบประมาณที่ได้รับอนุมัติไม่ได้ถูกนำไปใช้ หรือมีการบันทึกอย่างไม่สอดคล้องกับนโยบายของดีแทค

15. ของขวัญ การดูแลด้วยไมตรีจิต และค่าใช้จ่ายเดินทาง (Gifts, Hospitality and Travel)

เราจะรับผิดชอบค่าใช้จ่ายของเราเอง และใช้ดุลยพินิจที่เหมาะสมในการที่จะให้สินน้ำใจทางธุรกิจ (Business Courtesies)

สิ่งที่เราจำเป็นต้องรู้

- สินน้ำใจทางธุรกิจ (Business Courtesies) บางอย่าง เช่น การให้ของขวัญ การดูแลด้วยไมตรีจิต และการให้ค่าใช้จ่ายเดินทางอาจทำให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน หรืออาจถือว่าเป็นการติดสินบนในบางสถานการณ์ได้
- โดยหลักการแล้ว ของขวัญ ควรเป็นสิ่งที่เราให้โดยไม่คาดหวังว่าจะได้สิ่งใด ๆ กลับคืนมา แม้กระทั่งการได้รับความมีน้ำใจตอบแทนกลับมาก็ตาม
- การดูแลด้วยไมตรีจิตแก่ใครเป็นกรณีพิเศษ มีได้หลายรูปแบบ ซึ่งสามารถรวมถึงการเลี้ยงอาหาร และเครื่องดื่ม การจัดสัมมนา การจัดงานต้อนรับ การจัดงานสังคม และการจัดงานบันเทิงต่าง ๆ

- ค่าใช้จ่ายเดินทาง ให้มีความหมายรวมถึง ค่าพาหนะที่ใช้ในการเดินทาง ได้แก่ ค่าแท็กซี่ ค่ารถโดยสาร ค่ารถไฟ ค่าเครื่องบิน ค่าที่พัก และโรงแรม รวมถึงค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเดินทาง
- คู่ค้าทางธุรกิจบางราย (รวมถึงเจ้าหน้าที่รัฐด้วย) อาจมีกฎเกณฑ์ที่เข้มงวดที่คู่ค้าเหล่านี้ต้องปฏิบัติตามเรื่องเกี่ยวกับการให้หรือรับสิ่งใด ๆ จากบุคคลภายนอก

เราควรต้องปฏิบัติตัวอย่างไร

- เราจะต้องไม่เสนอให้ หรือรับ สินน้ำใจทางธุรกิจ (Business Courtesies) ที่อาจหรืออาจเชื่อได้ว่ามีวัตถุประสงค์เพื่อโน้มน้าวให้มีการตัดสินใจในเชิงธุรกิจอย่างที่ไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม
- เราจะต้องไม่เสนอ หรือรับเงินสด หรือสิ่งที่เทียบเท่ากับเงินสด หรือของขวัญราคาแพงหรือฟุ่มเฟือย
- เราจะต้องไม่เสนอให้ หรือรับ ของขวัญ ยกเว้น สิ่งของที่บริษัทจัดให้เป็นการโปรโมทสินค้าของบริษัทหรือเพื่อประชาสัมพันธ์ ซึ่งมีมูลค่าเล็กน้อย (Promotional Items of Minimal Value) และในกรณีที่มีการเสนอให้ หรือรับนั้นเป็นเรื่องที่ปฏิบัติกันเป็นธรรมเนียมปกติเท่านั้น
- เราสามารถเสนอให้หรือตอบรับ การดูแลด้วยไมตรีจิตใด ๆ ได้ หากเป็นเรื่องที่มีจุดประสงค์ทางธุรกิจที่ชัดเจนถูกต้อง ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องมีความสมเหตุผลผลและโดยรวมมีการดำเนินการที่เปิดเผยและโปร่งใสและในทุกกรณีที่เป็นไปได้ บริษัทจะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายดังกล่าวของบริษัทด้วยตนเอง
- บริษัทต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายของบริษัทเองเสมอ สำหรับ ค่าเดินทาง ค่าที่พัก และค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง เช่นเดียวกัน เราต้องไม่จ่ายค่าเดินทาง ค่าที่พัก และค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องให้แก่ผู้อื่น
- เราไม่อนุญาตให้นำสมาชิกในครอบครัว หรือเพื่อนสนิท มาเกี่ยวข้องกับเรื่องการให้หรือรับสินน้ำใจทางธุรกิจ (Business Courtesies)

- เราควรพูดคุยหารือเกี่ยวกับการเสนอให้ หรือรับสินน้ำใจทางธุรกิจ (Business Courtesies) กับหัวหน้างานโดยตรงของเราเสมอ
- ในกรณีที่แตกต่างจากที่กล่าวมาข้างต้น เราต้องขออนุญาตล่วงหน้า เป็นกรณีพิเศษ และทางหน่วยงานกำกับดูแลและจริยธรรมองค์กร (Compliance Function) จะเป็นผู้เข้ามาพิจารณา และนำเสนอต่อ CEO ของดีแทคเพื่อการอนุมัติเป็นลายลักษณ์อักษร

เราควรต้องระมัดระวังในกรณีต่อไปนี้

- เมื่อมีการเสนอสินน้ำใจทางธุรกิจ (Business Courtesies) ให้แก่ดีแทคในขณะที่เราอยู่ในสถานการณ์สำคัญ บางอย่าง เช่น ในขณะเจรจาธุรกิจที่ต่อเนื่อง หรืออยู่ในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง หากเรากำลังพิจารณาที่จะให้สปอนเซอร์ บริจาค หรือการสนับสนุนกิจกรรมทางสังคม
- เรารับทราบว่ามี การให้หรือรับสินน้ำใจทางธุรกิจ (Business Courtesies) บางอย่าง ที่ไม่เปิดเผย หรือไม่โปร่งใส
- เมื่อมีการให้ หรือรับสินน้ำใจทางธุรกิจ (Business Courtesies) บางอย่าง อาจทำให้คนอื่นตั้งคำถาม หรือสงสัยในความเป็นกลาง จุดประสงค์ หรือความมีจริยธรรมของเราได้
- เมื่อคู่ค้าทางธุรกิจหรือบุคคลอื่นใด ยื่นข้อเสนอให้หรือเรียกร้องข้อเสนอในเรื่องเดิม ๆ จากเรบ่อยครั้งเป็นพิเศษ

16. สุขภาพอนามัย ความปลอดภัย และสวัสดิภาพของพนักงาน (Health, Safety and People Security)

เราจะจัดหาสถานที่ทำงานที่ปลอดภัย และมั่นคงสำหรับพนักงานทุกคน และ ชีพพลายเออร์ของเรา

สิ่งที่เราจำเป็นต้องรู้

- เราทุกคนมีความรับผิดชอบที่จะต้องช่วยกันจัดให้มีสภาพแวดล้อมการทำงานที่ปลอดภัย มีสุขภาพอนามัยที่ดี และมั่นคงสำหรับพนักงาน ชีพพลายเออร์ และแขกผู้มาเยือนองค์กรของเรา

- เราควรตระหนักว่า พวกเราทุกคนมีความรับผิดชอบร่วมกันที่จะสนับสนุนวัฒนธรรมการทำงานที่ดีต่อสุขภาพ เพื่อสนับสนุนความเป็นอยู่ที่ดีของพนักงานของเรา
- เราส่งเสริมวัฒนธรรมของความปลอดภัย และปฏิบัติตามมาตรฐานด้านความปลอดภัยที่เป็นที่ยอมรับ ในระดับประเทศ และในระดับสากล
- และประพฤติปฏิบัติตน ให้สอดคล้องกับมาตรฐานสูงสุดในเรื่องนี้
- เรายึดมั่นกับแนวทางปฏิบัติในเรื่องสนามแม่เหล็กไฟฟ้าที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากล เมื่อเวลาเราวางแผน และดำเนินการเกี่ยวกับโครงข่ายโทรศัพท์มือถือ

เราควรต้องปฏิบัติตัวอย่างไร

- เราต้องมีจิตสำนึกต่อสิ่งแวดล้อมในการทำงานและมีความรับผิดชอบต่อการกระทำของเราและสามารถใช้สิทธิในการยับยั้ง (Right to Stop) เมื่อเราพบเห็นกิจกรรมที่มีอาจจะเป็นอันตรายต่อชีวิต
- เราต้องเรียนรู้ว่า สถานที่ทำงานของเราจะมีความเสี่ยงอะไรบ้าง และปฏิบัติตามขั้นตอนต่าง ๆ เพื่อลดความเสี่ยงในด้านสุขภาพ อนามัย ความปลอดภัย และสวัสดิภาพของพนักงาน
- เราต้องปฏิบัติตามกฎหมายเรื่องความปลอดภัย และปฏิบัติตามนโยบายและข้อกำหนดต่าง ๆ ของดีแทคที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเหล่านี้
- เราต้องมั่นใจว่ามีการรายงานเรื่องเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น (incident) และเหตุการณ์ที่เกือบจะเกิดอุบัติเหตุ (near misses) ในด้านสุขภาพอนามัย ความปลอดภัย และสวัสดิภาพของพนักงานให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ
- เราใส่ใจในการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในเรื่อง การหาวิธีการป้องกันสถานการณ์ที่อาจจะเป็นอันตรายต่อชีวิต

เราควรต้องระมัดระวังในกรณีต่อไปนี้

- การกระทำหรือเงื่อนไขใด ๆ ที่ไม่ปลอดภัยอันอาจทำให้เกิดความเสี่ยงในเรื่องสุขภาพอนามัย ความปลอดภัย และสวัสดิภาพต่อตัวเรา ต่อเพื่อนร่วมงานของเรา และต่อซัพพลายเออร์
- เราเห็นสัญญาณของความตึงเครียดที่เพิ่มขึ้น พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม หรือความเป็นอยู่ที่ไม่ดีของเพื่อนร่วมงานของเรา หรือของซัพพลายเออร์ของเรา
- เรา มีข้อกังวลใจ เกี่ยวกับ ปัญหาในเรื่องสุขภาพอนามัย ความปลอดภัย และสวัสดิภาพ ของพนักงานและของซัพพลายเออร์
- เรา มีความเชื่อว่านโยบายและข้อกำหนดต่าง ๆ ของเรา อาจจะไม่สอดคล้องหรือไม่เป็นไปตามมาตรฐานด้านความปลอดภัยที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย

17. สิทธิมนุษยชนและสิทธิของลูกจ้าง

(Human Rights and Labor Rights)

เราให้ความสำคัญกับสิทธิมนุษยชนและสิทธิของลูกจ้าง

สิ่งที่เราจำเป็นต้องรู้

- เราทุกคนมีสิทธิมนุษยชนโดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ ทั้งนี้ตามที่กำหนดไว้ในอนุสัญญาระหว่างประเทศและกฎหมายในประเทศของเรา
- การเคารพสิทธิมนุษยชน เป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินธุรกิจของดีแทค
- สิทธิของลูกจ้างเป็นส่วนสำคัญในเรื่องสิทธิมนุษยชนที่พนักงานทุกคนของดีแทค และบุคคลที่ทำงานให้ดีแทคทุกคน พึงได้รับได้แก่ ค่าจ้างที่เป็นธรรม ผลประโยชน์ต่าง ๆ และเสรีภาพในการเข้าร่วมสมาคม เป็นต้น
- เรา มีความมุ่งมั่น เคารพ และสนับสนุนสิทธิของเด็กและเยาวชน (children’s rights)

เราควรต้องปฏิบัติตัวอย่างไร

- เราต้องให้ความเคารพสิทธิมนุษยชนและสิทธิของลูกจ้าง สิทธิของเพื่อนร่วมงานของเรา ลูกจ้างของคู่ค้าทางธุรกิจของเรา ลูกค้าของเรา และประชาชนในประเทศ
- เราต้องเคารพสิทธิเหล่านี้และไม่ไปละเมิดสิทธิของผู้อื่น รวมถึงไม่สมรู้ร่วมคิดไปละเมิดสิทธิเหล่านี้ของผู้อื่นด้วย
- เราต้องทำธุรกิจอย่างยุติธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ และเคารพสิทธิมนุษยชน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการที่เราจะปฏิบัติต่อ คู่ค้าทางธุรกิจของเราและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ
- ในการประกอบธุรกิจของเรา เราควรต้องพยายามสร้างผลกระทบเชิงบวกต่อสังคมในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนของคนทุก ๆ คน รวมทั้ง สิทธิของเด็กและเยาวชน (children’s rights)
- เราต้องหลีกเลี่ยงการทำธุรกิจกับคู่ค้าทางธุรกิจที่เราทราบว่ามีการกระทำที่ละเมิดกฎหมายสิทธิมนุษยชน
- เราต้องไม่กระทำการใดที่เป็นการตอบโต้หรือแก้แค้นต่อใครก็ตามที่แจ้งร้องเรียนรายงานการละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือสิทธิลูกจ้างโดยสุจริต ที่อาจจะเกี่ยวกับการทำธุรกิจของดีแทค

เราควรต้องระมัดระวังในกรณีต่อไปนี้

- เราพบเจอ เห็น หรือรับทราบมาว่า มีการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อเพื่อนร่วมงานของเรา ต่อพนักงานของคู่ค้าทางธุรกิจของเรา หรือบุคคลต่าง ๆ
- เรา หรือว่าเพื่อนร่วมงานของเราถูกขัดขวางไม่ให้เข้าร่วมประชุมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพนักงาน ที่ถูกต้องตามกฎหมาย เช่น เข้าร่วมสหภาพแรงงาน
- ใครก็ตาม (รวมถึงเจ้าหน้าที่รัฐ) ได้มีการขอบข้อมูลส่วนบุคคลเกี่ยวกับพนักงานของดีแทค ลูกค้า หรือคู่ค้าทางธุรกิจโดยไม่มีอำนาจ และปราศจากกระบวนการร้องขอที่ถูกต้อง
- เรา มีความกังวลว่าคู่ค้าทางธุรกิจปัจจุบันหรือในอนาคตของเรา อาจจะกำลังมีการละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือสิทธิของลูกจ้าง

- สัญญาที่เรากำลังเจรจามีมูลค่าต่ำมาก หรือระยะเวลาจัดส่งสินค้าที่ระบุในสัญญาที่สั้นมาก ซึ่งอาจจะทำให้ลูกจ้างของซัพพลายเออร์เราจะโดนบีบค่าจ้างให้ต่ำ หรือโดนใช้งานในจำนวนชั่วโมงที่มากเกินไป

18. การแอบใช้ประโยชน์จากข้อมูลภายใน (Insider Trading) เราไม่แฮร์ หรือกระทำการใด ๆ อันเป็นการแอบใช้ประโยชน์จากข้อมูลภายใน

สิ่งที่เราจำเป็นต้องรู้

- ข้อมูลภายใน คือข้อมูลที่ไม่ใช่ข้อมูลสาธารณะใด ๆ ที่จะมีผลต่อราคาหุ้นของบริษัทหากนักลงทุนรับทราบถึงข้อมูลดังกล่าว เช่น ผลประกอบการทางการเงินที่ยังไม่ได้เปิดเผยต่อสาธารณะ ข้อมูลการจะควบรวมกิจการหรือซื้อขายกิจการ ข้อมูลการเปลี่ยนแปลงฝ่ายบริหารระดับสูง และประเด็นอื่น ๆ ทางกฎหมายที่ค่อนข้างสำคัญ
- การซื้อขายหลักทรัพย์โดยใช้ข้อมูลภายในเป็นการละเมิดมาตรฐานด้านจริยธรรม และต้องรับผิดชอบส่วนตัวทางอาญาภายใต้กฎหมายไทยด้วย และการกระทำได้กล่าวอาจมีผลกระทบที่ร้ายแรงต่อพนักงานในฐานะส่วนตัว และสำหรับดีแทคในฐานะบริษัท
- การแฮร์ข้อมูลภายในให้กับผู้อื่นที่ไม่มีสิทธิรู้ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการซื้อขายหลักทรัพย์จากข้อมูลนั้น ถือเป็นการขัดต่อกฎระเบียบการกำกับดูแลต่าง ๆ ของดีแทค และผิดกฎหมาย

เราควรต้องปฏิบัติตัวอย่างไร

- เราต้องไม่ซื้อขายหลักทรัพย์หรือเผยแพร่ข้อมูลภายในให้คนอื่นที่ไม่มีสิทธิรู้ หรือแนะนำผู้อื่นให้ซื้อขายหลักทรัพย์ใด ๆ โดยอาศัยข้อมูลภายในเกี่ยวกับดีแทคหรือบริษัทอื่น ๆ

- สำหรับข้อมูลภายในที่ไม่ได้เป็นข้อมูลที่เปิดเผยกันในที่สาธารณะเป็นการทั่วไป เราจะต้องปฏิบัติเสมือนหนึ่งว่าข้อมูลนั้นเป็นทรัพย์สินของบริษัท และเป็นข้อมูลลับ
- เราต้องหลีกเลี่ยง และไม่พูดคุยเกี่ยวกับประเด็นที่อ่อนไหวในที่สาธารณะ

เราควรต้องระมัดระวังในกรณีต่อไปนี้

- เรามีโอกาสรับทราบ หรือรับรู้ว่ามีประเด็นทางธุรกิจ หรือทางกฎหมายใด ๆ บางเรื่องเกิดขึ้น ซึ่งอาจมีผลลัพธ์ในเชิงบวกหรือเชิงลบต่อราคาหุ้นของดีแทค หรือของลูกค้า หรือของคู่ค้าทางธุรกิจ
- เราได้รับคำแนะนำจากใครบางคนให้ซื้อหรือขายหลักทรัพย์โดยอาศัยข้อมูลที่เป็นสาระสำคัญ และยังไม่เปิดเผยต่อสาธารณะ
- เราได้รับแจ้งมาว่า เราเป็นบุคคลที่มีรายชื่ออยู่ใน “Insider List”
- เราเป็นหนึ่งในสมาชิกของทีมที่กำลังทำธุรกรรมเกี่ยวกับการควบรวมกิจการและซื้อขายกิจการ หรือโครงการสำคัญเชิงกลยุทธ์ของดีแทค
- เราเป็นเจ้าของบริษัทที่เป็นบริษัทมหาชนจดทะเบียนอยู่ในตลาดหลักทรัพย์

19. การฟอกเงิน (Money Laundering)

ดีแทคต่อต้านการฟอกเงินทุกรูปแบบ

สิ่งที่เราจำเป็นต้องรู้

- ดีแทคจะพยายามทำให้คู่ค้าทางธุรกิจทุกรายของดีแทคทำธุรกิจในรูปแบบที่ถูกต้องตามกฎหมาย และใช้เงินทุนที่ได้มาจากแหล่งที่ถูกต้องตามกฎหมาย
- การฟอกเงิน คือกระบวนการซ่อน หรืออำพรางเงินที่ได้จากอาชญากรรม
- เงินที่ได้จากอาชญากรรมอาจเป็นสิ่งใดก็ได้ที่มีค่า รวมถึงเงินสินค้า ทรัพย์สิน และอสังหาริมทรัพย์

- การฟอกเงินมีหลายรูปแบบ และอาจเกิดขึ้นในการทำธุรกิจและธุรกรรมได้ทุกประเภท รวมถึงในธุรกิจการธนาคาร การลงทุน การออกใบแจ้งหนี้ ทรัพย์สิน และอสังหาริมทรัพย์
- กองทรัสต์ (Trusts) และบริษัทเปล่าที่เปิดมาบังหน้า (Shell Companies) อาจมีการอำพรางเจ้าของเงินที่แท้จริงและเพิ่มโอกาสหรือความเสี่ยงในเรื่องการฟอกเงินได้
- การฟอกเงิน จะรวมถึงการใช้เงินทุนที่ถูกต้องตามกฎหมายเพื่อสนับสนุนกิจกรรมที่เป็นอาชญากรรม หรือการก่อการร้ายด้วย

เราควรต้องปฏิบัติตัวอย่างไร

- เราต้องป้องกันไม่ให้เกิดการฟอกเงินโดยการคัดกรองและติดตามพฤติกรรมของคู่ค้าทางธุรกิจของเราตามกฎหมายที่ หรือกระบวนการของดีแทคด้วย
- เราต้องตั้งข้อสงสัยเกี่ยวกับการจ่ายเงินหรือธุรกรรมธนาคาร ที่ดูจะผิดปกติ และแจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบถ้ามีการร้องขอให้เราดำเนินการใด ๆ ที่ดูจะผิดปกติ
- เราต้องปรึกษาฝ่ายกฎหมาย และ/หรือฝ่ายดูแลเรื่องภาษีเสมอ ถ้าเรามีข้อสงสัยเกี่ยวกับที่มาหรือปลายทางของเงินหรือทรัพย์สินใด ๆ ก็ตาม
- เราต้องแจ้งธุรกรรมที่น่าสงสัย หรือเหตุการณ์ที่เป็นการฟอกเงินให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบทันที
- เราต้องปฏิเสธที่จะจ่ายเงินที่อาจเป็นการสนับสนุนการก่อการร้ายหรือกิจกรรมอื่น ๆ ที่คล้ายคลึงกัน
- เราต้องระมัดระวังใบแจ้งหนี้หรือทรัพย์สินที่อาจมีการตั้งมูลค่าที่ต่ำหรือสูงกว่า ราคาตลาดหรือมาตรฐานที่ควรจะเป็น

เราควรต้องระมัดระวังในกรณีต่อไปนี้

- มีการจ่ายเงินโดย หรือผ่านบุคคล ที่มีใช้เป็นผู้สัญญาในสัญญาที่เกี่ยวข้องนั้น ๆ
- มีการขอให้จ่ายเงิน หรือมีการจ่ายเงินในรูปแบบที่แตกต่างไปจากที่ตกลงกันไว้ในสัญญา
- มีการรับเงินสดสำหรับธุรกรรมที่โดยปกติจะไม่ได้มีการจ่ายกันเป็นเงินสด

- มีการจ่ายเงินมาจากบัญชีธนาคารในต่างประเทศ
- มีการจ่ายเงินมาจากบัญชีอื่นที่ไม่ใช่บัญชีที่โดยปกติผู้สัญญาจะใช้

20. ข้อมูลความเป็นส่วนตัว (Privacy)

ดีแทคจะได้รับความไว้วางใจจากลูกค้า เมื่อเราคุ่มครองข้อมูลส่วนบุคคลให้ลูกค้า

สิ่งที่เราจำเป็นต้องรู้

- เรามีการเก็บรักษาข้อมูลส่วนบุคคลที่สำคัญของลูกค้า และของพนักงานของเราทุกคน ดังนั้น เราจึงมีหน้าที่ที่จะต้องคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเหล่านั้น และใช้ข้อมูลส่วนบุคคลเหล่านั้นเพื่อวัตถุประสงค์ทางธุรกิจที่ถูกกฎหมายเท่านั้น
- ข้อมูลส่วนบุคคล รวมถึงข้อมูลของพนักงาน ลูกค้า และของคู่ค้าทางธุรกิจ ตัวอย่างเช่น หมายเลขโทรศัพท์ อีเมล ที่อยู่ ตำแหน่งที่ตั้ง ประวัติการใช้โทรศัพท์ การชำระค่าโทรศัพท์ เงินเดือน และข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพ
- ข้อมูลส่วนบุคคลทั้งหมดให้ถือเป็นข้อมูลลับทั้งหมดไม่ว่าในกรณีใด ๆ
- การใช้ข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้าด้วยความรับผิดชอบ จะเป็นการรักษาความไว้วางใจจากลูกค้า

เราควรต้องปฏิบัติตัวอย่างไร

- เราต้องไม่แชร์ข้อมูลส่วนบุคคลใด ๆ ให้กับคนอื่น ถ้าคนอื่นนั้นไม่ได้มีวัตถุประสงค์ทางธุรกิจเป็นการเฉพาะที่ชัดเจน เว้นแต่จะเป็นการแชร์ข้อมูลซึ่งได้รับอนุญาตให้แชร์ได้ หรือกฎหมายกำหนดให้ปฏิบัติตาม
- เราจะใช้หรือเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลต่าง ๆ ได้ก็ต่อเมื่อเรามีวัตถุประสงค์ทางธุรกิจเป็นการเฉพาะเท่านั้น และเราต้องไม่พยายามไปแอบค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับคนรู้จักของเรา
- บริษัทต้องเปิดเผย และสื่อสารกับลูกค้า และพนักงาน ว่าบริษัทเอาข้อมูลส่วนบุคคลของบุคคลเหล่านั้นไปใช้ทำอะไร และอย่างไรบ้าง

- บริษัทต้องทำทุกอย่างเพื่อให้แน่ใจว่าข้อมูลส่วนบุคคลเหล่านี้จะถูกประมวลผลโดยมีการควบคุมการเข้าถึง เรื่องความปลอดภัยและการคุ้มครองข้อมูลที่เหมาะสม
- เราตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อเรื่องข้อมูลความเป็นส่วนตัว เมื่อเราทำกิจกรรมใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประมวลผลข้อมูลความเป็นส่วนตัว
- เราต้องปฏิบัติตามขั้นตอนและกระบวนการเรื่องข้อมูลความเป็นส่วนตัวของดีแทคอย่างเคร่งครัด

เราควรต้องระมัดระวังในกรณีต่อไปนี้

- เรารับรู้ว่ามี การเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลโดยไม่ได้รับอนุญาต รวมทั้งมีการแชร์ข้อมูลส่วนบุคคลใด ๆ ให้กับบุคคลที่สาม โดยปราศจากการป้องกันที่เหมาะสม
- เราตระหนักว่า มีการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพนักงาน หรือลูกค้า หรือการใช้ข้อมูลส่วนบุคคลเหล่านั้น อย่างไม่เหมาะสม
- เรารับรู้ว่ามีข้อมูลส่วนบุคคลของพนักงานหรือลูกค้าของเรา กำลังถูกถูกส่งล่าช้าความเป็นส่วนตัว
- เจ้าหน้าที่รัฐ ร้องขอข้อมูลเกี่ยวกับพนักงานหรือลูกค้าของเรา (รวมถึงเอกสารบันทึกข้อมูลรายละเอียดทางธุรกิจของเรา) โดยปราศจากกระบวนการที่ถูกต้อง
- เมื่อมีเหตุเชื่อได้ว่า ข้อมูลส่วนบุคคลใด ๆ ถูกละเมิด หรือ อาจจะถูกละเมิด

21. ข่าวสารและสื่อสังคมออนไลน์ (News and Social Media) เราต้องทำการสื่อสารออกไปสู่โลกภายนอกด้วยความรับผิดชอบ

สิ่งที่เราจำเป็นต้องรู้

- พนักงานดีแทคทุกคน สามารถที่จะแชร์ข่าวสาร หรือความสำเร็จใด ๆ ของดีแทค ที่ไม่ใช่ความลับของบริษัทฯ ผ่านทางโซเชียลมีเดียส่วนบุคคลของพนักงานได้

- เฉพาะบุคคลผู้ที่ได้รับแต่งตั้งอย่างเป็นทางการเป็นลายลักษณ์อักษร เท่านั้น ที่จะสามารถสื่อสารในนามของดีแทค บนสื่อสังคมออนไลน์ หรือแพลตฟอร์มดิจิทัลอื่น ๆ
- ดีแทคไม่ได้มีจุดยืนทางการเมือง และจะไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเคลื่อนไหวทางการเมือง แต่เราอาจมีการเข้าไปร่วมอภิปรายแสดงความคิดเห็นในที่สาธารณะ ซึ่งมีความสำคัญต่อกลยุทธ์และผลประกอบการทางธุรกิจของเราได้
- ดีแทคไม่สนับสนุนพรรคการเมืองใด ๆ ทั้งในรูปแบบของการสนับสนุนทางการเงินโดยตรงหรือจ่ายเงินเป็นค่าเสียเวลา

เราควรต้องปฏิบัติตัวอย่างไร

- เราจะต้องไม่พูดคุยกับบุคคลภายนอกบริษัทในนามของดีแทค รวมถึงบนสื่อสังคมออนไลน์ เว้นแต่เราจะได้รับอนุญาตให้ทำการดังกล่าวได้
- เราจะต้องไม่พูดคุยเกี่ยวกับข้อมูลที่อ่อนไหว หรือข้อมูลที่เป็นความลับในที่สาธารณะ หรือบนสื่อสังคมออนไลน์ ถ้าเรารับรู้ข้อมูลเหล่านั้นมาในฐานะที่เราเป็นลูกจ้างของบริษัท
- เราสามารถที่จะใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อสะท้อนมุมมองส่วนตัวของเราได้ แต่จะใช้สะท้อนมุมมองของบริษัทโดยรวมไม่ได้
- เราต้องระวังว่าการโพสต์บนสื่อสังคมออนไลน์อาจมีการกระจายกันต่อได้อย่างรวดเร็ว และยากที่จะเรียกกลับคืนได้ ดังนั้นเราจึงต้องใช้ความระมัดระวังอย่างมากก่อนที่จะโพสต์เสมอ
- หน่วยงานทางด้านการสื่อสารองค์กร และผู้แถลงข่าวของดีแทค มีหน้าที่ในการให้ข้อมูลหรือตอบคำถามเกี่ยวกับดีแทค ให้แก่สื่อภายนอกใด ๆ เช่น นักข่าวหรือ สื่อต่าง ๆ
- เราอาจเข้าร่วมในกิจกรรมทางการเมืองได้ ตราบใดที่กิจกรรมนั้นถูกต้องตามกฎหมาย และเข้าร่วมในเวลาที่ไม่ใช่เวลาางาน ด้วยเงินหรือค่าใช้จ่ายเราเอง และจะต้องไม่มีความเชื่อมโยงกับสถานะความเป็นลูกจ้างของเราในดีแทค

เราควรต้องระมัดระวังในกรณีต่อไปนี้

- เราได้รับทราบมาว่า มีการพูดคุยกันบนโซเชียลมีเดีย หรือสื่อสังคมออนไลน์ที่อาจมีผลกระทบหรือมีความเสี่ยงต่อชื่อเสียงของดีแทค
- เมื่อเราวางแผนที่จะไปพูดในงานภายนอกบริษัท หรือในการประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นอื่น ๆ โดยที่เราจะไปพูดในนามของดีแทค
- เรามีความกังวลว่า การสื่อสารใด ๆ ระหว่างเรากับบุคคลภายนอก อาจทำให้เกิดภาพพจน์ที่ไม่ดีต่อดีแทคได้
- เราพยายามโปรโมทหรือประชาสัมพันธ์บริษัทของเรา แต่กลับได้รับปฏิกิริยาตอบรับที่ไม่ดีจากคนภายนอกบนสื่อสังคมออนไลน์

22. เจ้าหน้าที่รัฐ (Public Officials)

ถ้าเราจะมีปฏิสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่รัฐ เราจะต้องปฏิบัติตามมาตรฐานด้านจริยธรรมที่เคร่งครัดในระดับสูงเสมอ

สิ่งที่เราจำเป็นต้องรู้

- เจ้าหน้าที่รัฐมีบทบาทในการกำกับดูแลหน่วยงาน องค์กร และสังคมที่ดีแทคประกอบกิจการอยู่ รวมถึงกำกับดูแลใบอนุญาตต่าง ๆ ที่ดีแทคใช้ในการประกอบกิจการด้วย
- ในทางปฏิบัติดีแทคหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะต้องมีการปฏิสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่รัฐในระดับต่าง ๆ และด้วยจุดประสงค์ต่าง ๆ ทางธุรกิจ
- เนื่องจากหน่วยงานของรัฐอนุญาตให้ประชาชน และคนทั่วไป มีสิทธิเข้าดูข้อมูลต่าง ๆ ที่อยู่ในความครอบครองของรัฐบาลได้ ดังนั้น ข้อมูลใด ๆ ที่เราแชร์กับเจ้าหน้าที่รัฐอาจกลายเป็นข้อมูลสาธารณะได้โดยปริยาย เจ้าหน้าที่รัฐ ให้รวมถึงบุคคลธรรมดาทุกคนที่เป็นลูกจ้างของรัฐบาล หรือที่กระทำการในนามของรัฐบาล ซึ่งรวมถึงบุคคลที่อยู่ในตำแหน่ง หรือหน่วยงานที่ทำหน้าที่ออกกฎหมาย ด้านการปกครอง ด้านการบริหารประเทศ หรือด้านการทหารด้วย

เราควรต้องปฏิบัติตัวอย่างไร

- เราจะต้องไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับพฤติกรรมใด ๆ ที่ถูกมองหรืออาจถูกมองได้ว่า จะมีผลเป็นการโน้มน้าวเจ้าหน้าที่รัฐอย่างไม่เหมาะสม
- เราจะต้องให้ข้อมูลที่เป็นความจริงและถูกต้องกับเจ้าหน้าที่รัฐเสมอ
- เมื่อใดก็ตามที่ดีแทคกำลังอยู่ในกระบวนการขออนุญาตใด ๆ หรือขั้นตอนการทำธุรกิจเชิงพาณิชย์ใด ๆ กับหน่วยงานรัฐ เราจะต้องใช้ความระมัดระวังอย่างเหมาะสมเวลาที่มีปฏิสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่รัฐเสมอ
- เราจะต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์หรือกฎหมายใด ๆ ที่บังคับใช้กับเจ้าหน้าที่รัฐเสมอ รวมถึงกฎเกณฑ์หรือกฎหมายที่มีผลใช้บังคับกับธรรมเนียมปฏิบัติในเชิงธุรกิจบางอย่างด้วย
- เราต้องรับทราบและตระหนักด้วยว่าบุคคลธรรมดาที่เป็นลูกจ้าง หรือ พนักงานของรัฐวิสาหกิจ (State-owned Company) อาจถือได้ว่าเป็นเจ้าหน้าที่รัฐได้ด้วยเหมือนกัน
- เราจะต้องไม่เสนอให้ของขวัญให้แก่เจ้าหน้าที่รัฐ ยกเว้นสิ่งของที่บริษัทจัดให้เป็นการโปรโมทสินค้าของบริษัทหรือเพื่อประชาสัมพันธ์ซึ่งมีมูลค่าเล็กน้อย (Promotional Items of Minimal Value) และที่มีการเสนอให้กันเป็นธรรมเนียมปกติเท่านั้น
- เราจะต้องไม่จ่ายค่าเดินทาง ค่าที่พัก หรือค่าใช้จ่ายอื่นใดให้แก่เจ้าหน้าที่รัฐ
- หากเราจะดูแล เจ้าหน้าที่รัฐด้วยไมตรีจิตแบบเป็นพิเศษ จะต้องมิจุดประสงค์ทางธุรกิจที่ชัดเจน และถูกต้องตามกฎหมาย โดยมีค่าใช้จ่ายที่สมเหตุสมผล และมีการดำเนินการที่เปิดเผย และโปร่งใสเสมอ
- หากพนักงานจะเสนอสินน้ำใจทางธุรกิจ (Business Courtesies) ให้แก่เจ้าหน้าที่รัฐ พนักงานจะต้องหารือกับหัวหน้างานของตนก่อน แล้วจึงขอคำแนะนำจากหน่วยงานกำกับดูแลและจริยธรรมองค์กร (Compliance Function)

- เราจะต้องไม่จ่ายค่าอำนวยความสะดวก (Facilitation Payments) ให้เจ้าหน้าที่รัฐ และหากมีเจ้าหน้าที่รัฐร้องขอ เราจะต้องรายงานให้หน่วยงานกำกับดูแลและจริยธรรมองค์กร (Compliance Function) ทราบโดยทันที
- หากเราจะต้องใช้นักล็อบบี้วิ่งเต้นเพื่อวัตถุประสงค์บางอย่าง (Lobbyist) ในนามของดีแทค เราจะได้เฉพาะในกรณีพิเศษเท่านั้น และจะต้องกระทำด้วยความโปร่งใส และจะต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจาก CEO ของดีแทคก่อนเสมอ
- เราจะต้องไม่พูดคุยหาเรื่องกับเจ้าหน้าที่รัฐในนามของดีแทค เว้นแต่เราจะได้รับมอบอำนาจเพื่อการดังกล่าวเป็นการล่วงหน้าเท่านั้น
- หากเราต้องทำอะไรที่แตกต่างจากกรณีใดกรณีหนึ่งดังกล่าว เราต้องขออนุญาตเป็นกรณีพิเศษ และทางหน่วยงานกำกับดูแลและจริยธรรมองค์กร (Compliance Function) อาจเข้ามาพิจารณาทบทวนการขออนุญาตในแต่ละกรณีนั้นด้วย และการขออนุญาตนั้นจะต้องทำเป็นหนังสือซึ่งลงนามโดย CEO ของดีแทคเสมอ

เราควรต้องระมัดระวังในกรณีต่อไปนี้

- คู่ค้าทางธุรกิจของบริษัทเข้าไปมีปฏิสัมพันธ์ ไม่ว่าจะโดยตรง หรือโดยอ้อม กับเจ้าหน้าที่รัฐในนามของดีแทค
- เจ้าหน้าที่รัฐมีการร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลของพนักงานของดีแทค ลูกค้า หรือบุคคลอื่น ๆ
- เจ้าหน้าที่รัฐขอให้ดีแทคส่งข้อมูลหรือข้อความไปยังผู้ใช้บริการของเรา
- เจ้าหน้าที่รัฐเป็นเจ้าของ เป็นผู้บริหารจัดการ หรือมีความสัมพันธ์ทางธุรกิจในรูปแบบอื่นใดกับคู่ค้าทางธุรกิจของดีแทค
- เจ้าหน้าที่รัฐ หรือ เจ้าหน้าที่รัฐ หรือสมาชิกใกล้ชิดในครอบครัวของเจ้าหน้าที่รัฐ หรือผู้ที่มีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับเจ้าหน้าที่รัฐ ได้มีการยื่นสมัครงานเข้ามาที่ดีแทค

23. การปกป้องรักษาทรัพย์สินของดีแทค (Safeguarding Our Assets)

ในทุกสิ่งที่ดีแทคทำ อยู่ภายใต้มาตรการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อปกป้องรักษาทรัพย์สินของดีแทค

สิ่งที่เราจำเป็นต้องรู้

- ทรัพย์สินของบริษัท คือทุกสิ่งที่บริษัทเป็นเจ้าของ หรือใช้เพื่อดำเนินธุรกิจ ซึ่งจะรวมถึงอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก ระบบ และข้อมูลต่าง ๆ ด้วย
- การปกป้องทรัพย์สินของบริษัท ถือเป็นความรับผิดชอบของพนักงานทุกคน
- ทรัพย์สินทางปัญญา เช่น เครื่องหมายการค้า งานที่มีลิขสิทธิ์ สิ่งประดิษฐ์ ความลับทางการค้า และองค์ความรู้ Know-how ต่าง ๆ เหล่านี้มีค่า และอาจจะเป็นกลไกที่สำคัญอย่างมากต่อความสำเร็จในธุรกิจของดีแทค
- ถ้ามีเหตุการณ์ใด ๆ ที่เป็นภัยคุกคามเกิดขึ้น เหตุการณ์ดังกล่าวอาจมีผลกระทบต่อทรัพย์สินของบริษัท มีผลกระทบทางการเงิน วิธีปฏิบัติงาน และด้านชื่อเสียงของบริษัทอย่างเป็นนัยสำคัญ

เราควรต้องปฏิบัติตัวอย่างไร

- เมื่อเราต้องมีการตัดสินใจเรื่องใด ๆ ทางธุรกิจ เราจะต้องประเมินความเสี่ยงต่อความปลอดภัย และปฏิบัติตามนโยบาย และข้อกำหนดเกี่ยวกับความปลอดภัยเสมอ
- เราต้องรายงานเหตุการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบทันทีตามขั้นตอน กฎหมาย และกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง
- เราต้องปกป้องทรัพย์สินของบริษัท เสมือนกับเป็นการปกป้องทรัพย์สินของเราเอง และจะต้องปกป้องทรัพย์สินเหล่านั้นจากความสูญหาย ความเสียหาย การโจรกรรม การสูญเสียไปโดยเปล่าประโยชน์ และการใช้งานที่ไม่เหมาะสม

- เราต้องจำกัดพนักงาน และบุคคลที่สาม ที่จะมีสิทธิเข้าถึงทรัพย์สินของบริษัทตามจำนวน และตามรายชื่อที่จำเป็นเพื่อการทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จลุล่วงเท่านั้น
- ถ้าเราได้รับอนุญาตให้มีสิทธิเข้าถึงทรัพย์สินของบริษัท เราจะต้องปฏิบัติตามวิธีการเข้าถึงอย่างถูกต้องเหมาะสม ในขอบเขตได้รับอนุญาตเท่านั้น และห้ามแฮร์รหัสสำหรับเข้าถึงส่วนบุคคลรวมถึง PIN Code และ รหัสผ่าน (Password) ให้บุคคลอื่นใดทราบโดยเด็ดขาด
- ในการแฮร์และการจัดเก็บข้อมูล พนักงานจะต้องแฮร์หรือจัดการผ่านระบบที่ได้รับอนุมัติจากดีแทคแล้วเท่านั้น
- พนักงานจะต้องปกป้องทรัพย์สินทางปัญญาของดีแทคตามที่เหมาะสม และเคารพสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาของผู้อื่นด้วยเช่นกัน
- เราต้องให้ความรู้กับพนักงานของเราอย่างสม่ำเสมอ ผ่านการเรียนรู้จากหลักสูตรฝึกอบรมภายใน เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องความเสี่ยง ภัยคุกคาม และความปลอดภัยทางไซเบอร์ต่าง ๆ รวมทั้งวิธีการป้องกันและจัดการกับเรื่องดังกล่าว

เราควรต้องระมัดระวังในกรณีต่อไปนี้

- เราสังเกตเห็นว่ามีบุคคลภายนอกมาอยู่ในสถานที่ของบริษัทหรือกำลังพยายามเข้าสถานที่ของบริษัทโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือไม่ได้แสดงหลักฐานยืนยันตัวตนที่เหมาะสม
- โทรศัพท์มือถือ แล็ปท็อป หรือคอมพิวเตอร์ของเราสูญหาย ถูกขโมย หรือมีการทำงานที่ไม่ปกติ
- เราได้รับอีเมล หรือข้อความที่น่าสงสัย หรืออาจถูกออกแบบให้โจมตีโครงสร้างพื้นฐานของบริษัท หรือล่อลวงให้เราเปิดเผยข้อมูล หรือโอนเงิน
- เราตรวจพบจุดอ่อนในระบบ กระบวนการ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ของบริษัทหรือตรวจพบว่าสิ่งเหล่านั้นไม่ได้รับการปกป้องคุ้มครองอย่างเหมาะสม
- ระบบของบริษัทถูกใช้งานในทางที่ผิดเพื่อวัตถุประสงค์ในการฉ้อโกง หรือโดยมีเจตนาร้ายอื่น ๆ

24. สภาพแวดล้อมในสถานที่ทำงาน

(Workplace Environment)

เราต้องให้ความเคารพเพื่อนพนักงาน และให้เกียรติซึ่งกันและกัน

สิ่งที่เราจำเป็นต้องรู้

- เราทุกคนควรมีสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ปราศจากการคุกคาม การข่มขู่ การเลือกปฏิบัติ หรือการใช้ความรุนแรงไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ รวมถึงการกระทำบนพื้นฐานของเพศ รสนิยมทางเพศ อัตลักษณ์ทางเพศ เชื้อชาติ ความพิการ ประเทศถิ่นกำเนิด หรือสัญชาติ และความเชื่อทางศาสนา
- ดีแทคมองว่าความหลากหลายของพนักงาน เป็นข้อได้เปรียบในการแข่งขัน เนื่องจากความหลากหลายจะทำให้บริษัทมีมุมมองที่กว้างขึ้นและทำให้บริษัทสามารถเข้าใจความต้องการของลูกค้าของบริษัทได้ดีขึ้น
- ดีแทคจะทำทุกอย่างที่จำเป็นและอย่างเต็มที่เพื่อส่งเสริมความเท่าเทียมกันในทุก ๆ เรื่องเกี่ยวกับการจ้างงาน
- ดีแทคสนับสนุนสภาพแวดล้อมในที่ทำงานให้ทุกคนได้รับการปฏิบัติอย่างซื่อสัตย์และปฏิบัติต่อกันอย่างมีอาชีพ ดีแทคยอมรับและให้ความสำคัญต่อความเท่ากันคิดเห็นที่แตกต่าง และที่ไม่เหมือนใครของพนักงาน

เราควรต้องปฏิบัติตัวอย่างไร

- เราต้องเคารพเพื่อนร่วมงานของตนเอง และปฏิบัติกับพวกเขาเหมือนกับที่เราต้องการได้รับการปฏิบัติ
- เราจะต้องไม่ตอบโต้ หรือแกล้งแค้น กับพนักงาน คู่ค้าทางธุรกิจ หรือลูกค้าที่รายงานข้อมูลใด ๆ ด้วยเจตนาที่ดี
- เราจะต้องไม่เข้าร่วมในบทสนทนา หรือส่งการสื่อสารทุกชนิดที่มีการใช้วาจาหยาบคาย ล้อเลียนขบขัน ใส่ร้ายป้ายสี แบ่งพรรคแบ่งพวก ข่มขู่ หรือมีการไซว์ หรือแชร์รูปภาพ การ์ตูน ภาพวาด หรือท่าทางที่น่ารังเกียจหรือไม่เหมาะสม
- เราต้องเปิดใจรับฟังการแสดงความคิดเห็นที่แตกต่าง และพิจารณาความคิดเห็นเหล่านั้นบนพื้นฐานของความมีเหตุมีผล หรือความถูกต้องเหมาะสม

- หากเราเผชิญหน้ากับเหตุการณ์ ที่เป็นการล่วงละเมิดใด ๆ หรือเป็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เราจะต้องกระตือรือร้นในการร่วมมือกันเพื่อปกป้องสภาพแวดล้อมในสถานที่ทำงานของบริษัท
- เราต้องไม่ดื่มหรือเสพสิ่งใด ๆ ที่มีแอลกอฮอล์ หรือสิ่งเสพติด ผิดกฎหมายในสถานที่ทำงาน หรือใช้ยาที่แพทย์สั่งในทางที่ผิด และไม่ซื้อบริการทางเพศในระหว่างที่เราเดินทางเพื่อธุรกิจ การงาน หรือระหว่างการทำงานที่ได้รับมอบหมาย รวมถึงในช่วงเวลาที่เดินทางไปทำงานนอกประเทศเป็นเวลานาน ๆ ด้วย

เราควรต้องระมัดระวังในกรณีต่อไปนี้

- เมื่อเราพบเห็น หรือได้ยิน เกี่ยวกับการกลั่นแกล้ง การล้อเลียน หรือการล่วงละเมิดในทุกรูปแบบ
- เมื่อเราพบเห็นด้วยตนเอง หรือรับทราบว่ามีเหตุการณ์ ที่เป็นการคุกคาม ล่วงละเมิดทางเพศ หรือการเหยียดสีผิวทุกชนิด ไม่ว่ารูปแบบใดและไม่ว่าจะเกี่ยวข้องกับใครก็ตาม
- ผู้จัดการและหัวหน้างานของเรามีการวิพากษ์วิจารณ์ หรือเลือกปฏิบัติกับเพื่อนร่วมงานของเราคนหนึ่งหรือกลุ่มหนึ่งบ่อย ๆ โดยที่การปฏิบัติเหล่านั้นไม่เกี่ยวข้องกับงาน เมื่อพนักงานมีข้อสงสัยเรื่องการพิจารณาเลื่อนตำแหน่ง หรือการมอบหมายงานอย่างไม่เป็นธรรมต่อเพื่อนพนักงาน
- เมื่อเราพบว่า เพื่อนร่วมงานบางคน หรือบางกลุ่ม ถูกกีดกันจากการร่วมวงสนทนาในเรื่องเกี่ยวกับการทำงาน

25. การแจ้งสถานการณ์ที่อาจไม่ถูกต้องตามหลักจริยธรรม (How to Speak up)

หนึ่งในหัวใจสำคัญของดีแทคธรรมาภิบาลคือเราต้อง“แจ้งสถานการณ์ที่อาจไม่ถูกต้องตามหลักจริยธรรม (Speak Up)” ทั้งนี้ ถ้าเรามีคำถามว่าการกระทำใด ๆ ถูกต้องตามหลักจริยธรรมหรือไม่ หรือเป็นไปตามหลักดีแทคธรรมาภิบาลของเราหรือไม่ เราจะต้องสอบถามหัวหน้างานและ/หรือผู้จัดการของเรา และหน่วยงานกำกับดูแลและจริยธรรมองค์กร (Compliance Function) เสมอ และถ้าเราเชื่อว่า

มีการกระทำใดที่ขัดต่อดีแทคธรรมาภิบาล หรือผิดกฎหมาย เราจะต้องกล้าที่จะทักท้วง และรายงานการกระทำที่ขัดต่อดีแทคธรรมาภิบาลและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งการแจ้งและรายงานเหล่านี้จะช่วยให้ดีแทคสามารถกระทำตามพันธะสัญญาของดีแทคที่ว่า ดีแทคจะประกอบธุรกิจอย่างถูกต้องตามกฎหมาย และมีจริยธรรม และการแจ้งรายงานเหล่านี้จะรักษาชื่อเสียงที่ดีของบริษัทไว้ได้ ดังนั้น หน้าเหล่านี้จึงถือเป็นความรับผิดชอบของพวกเราทุกคนในฐานะพนักงานของดีแทค

แน่นอนว่าในบางครั้งเราจะต้องใช้ความกล้าหาญในการเสนอตัวและแจ้งหรือรายงานประเด็นปัญหาเหล่านี้ให้คนอื่นทราบ ดังนั้น หากเรารู้สึกไม่สบายใจที่จะพูดคุย หรือรายงานประเด็นปัญหาเหล่านี้กับหัวหน้างานและ/หรือผู้จัดการของเรา หรือ รายงานต่อหน่วยงานกำกับดูแลและจริยธรรมองค์กร (Compliance Function) เราสามารถแจ้งหรือรายงานผ่าน Integrity Hotline ซึ่งมีไว้เพื่อให้พนักงานทุกคน และคู่ค้าทางธุรกิจ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ของดีแทคร้องเรียนผ่านระบบนี้ได้เสมอ ทั้งนี้ Integrity Hotline ได้รับการพัฒนาขึ้น เพื่อปกป้องข้อมูลความเป็นส่วนตัวของผู้ร้องเรียน และผู้ถูกร้องเรียน โดยช่องทางการร้องเรียนดังกล่าว ดำเนินการโดยบริษัทที่เป็นกลาง เรื่องที่มีการแจ้งหรือร้องเรียนจะถูกเก็บไว้เป็นความลับ และจะมีการจำกัดจำนวนผู้ที่สามารถเข้าถึงข้อมูลดังกล่าวได้อย่างเคร่งครัด ทั้งนี้ช่องทางการร้องเรียนนี้เปิดรับเรื่องร้องเรียนได้ตลอดเวลา และให้บริการในภาษาท้องถิ่นหลายภาษา เราสามารถเลือกที่จะร้องเรียนโดยไม่เปิดเผยตัวตนของเราได้ และข้อมูลส่วนบุคคลของเราจะถูกเก็บไว้เป็นความลับ เว้นแต่เราจะให้คำยินยอมให้เปิดเผยข้อมูลได้

เรื่องร้องเรียนทุกเรื่องจะได้รับการดำเนินการอย่างจริงจัง และการติดตามผลอย่างเป็นธรรม ทั้งนี้ในเบื้องต้น เรื่องร้องเรียนทุกเรื่องจะได้รับการตรวจสอบโดยหน่วยงาน Investigation Department โดยที่การร้องเรียนใด ๆ ที่เป็นประเด็นขัดต่อดีแทคธรรมาภิบาลอย่างร้ายแรง หน่วยงาน Investigation Department จะทำหน้าที่ในการดำเนินการสอบสวนอย่างเป็นกลางเพื่อสืบหาข้อเท็จจริง และ

ในกรณีอื่น ๆ จะดำเนินการโดยผู้รับผิดชอบอิสระที่ได้รับการแต่งตั้ง
อนึ่งหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องร้องเรียนดังกล่าว ต้องเก็บ
รักษาข้อมูลเรื่องร้องเรียนเหล่านั้นไว้เป็นความลับทั้งหมด เพื่อให้
แน่ใจว่ากระบวนการต่าง ๆ ในเรื่องนี้จะมีความถูกต้อง เหมาะสม และ
ตรงไปตรงมา

ภารกิจสำคัญอย่างหนึ่งในการกำกับดูแลจริยธรรมองค์กร คือ
การดำเนินการแก้ไขปัญหายังมีประสิทธิภาพและเหมาะสม เพื่อ
รักษาวิสัยของพนักงาน ทั้งนี้ทุก ๆ กรณีหน่วยงานกำกับดูแลและ
จริยธรรมองค์กร (Compliance Function) จะให้การสนับสนุนและ
ให้คำปรึกษาแก่ฝ่ายบริหารในการตัดสินใจว่าควรจะมีการลงโทษทาง
วินัยหรือไม่ หรือจะต้องดำเนินการแก้ไขปัญหาละหรือสิ่งที่ไม่ถูกต้อง
อย่างไร ทั้งนี้ พนักงานผู้ละเมิดกฎหมายหรือผิดแพครรรมภิบาลหรือ
พนักงานผู้มีพฤติกรรมใด ๆ อันขัดต่อนโยบายหรือคู่มือการปฏิบัติ
งานของดีแทค อาจต้องได้รับการลงโทษทางวินัยซึ่งอาจรุนแรงถึงขั้น
เลิกจ้างได้ เพราะว่าการกระทำดังกล่าว อาจทำให้ดีแทคเสียชื่อเสียง
และนำไปสู่ความสูญเสียทางธุรกิจได้ด้วย นอกจากนี้ การกระทำ
ดังกล่าว อาจทำให้ดีแทคหรือแม้แต่พนักงานที่กระทำผิดเอง มีความ
เสี่ยงที่จะโดนค่าปรับ โดนลงโทษ ต้องชำระค่าเสียหาย และในบางกรณี
อาจถูกจำคุกได้

ดังนั้น ขอให้พนักงานทุกคนระลึกอยู่เสมอว่า ท่านสามารถแจ้ง
สถานการณ์ที่อาจไม่ถูกต้องตามหลักจริยธรรมหรือที่ผิดกฎหมาย
ได้โดยไม่ต้องกลัวว่าจะถูกตอบโต้หรือแค้น ทั้งนี้ เพราะดีแทคจะ
ไม่ยอมให้ผู้ใดกระทำการแค้นผู้สุจริตที่แจ้งเบาะแสการฝ่าฝืนดีแทค
ธรรมาภิบาล

เอกสารแนบ 6

รายงานของคณะกรรมการตรวจสอบ และคณะกรรมการชด้อย่อย

รายงานของคณะกรรมการ ตรวจสอบ

คณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทประกอบด้วยกรรมการอิสระ 3 ท่าน ซึ่งเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์ด้านการเงิน การบัญชี กฎหมาย และการบริหารธุรกิจ กรรมการตรวจสอบทุกท่านมีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในกฎบัตรคณะกรรมการตรวจสอบซึ่งสอดคล้องกับข้อกำหนดของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (กลต.) และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ตลท.) ทั้งนี้กรรมการตรวจสอบ 2 ท่านมีความรู้และประสบการณ์ทางด้านบัญชี ซึ่งเพียงพอต่อการทำหน้าที่สอบทานความน่าเชื่อถือของงบการเงิน

กฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบที่ได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัทกำหนดให้มีการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบอย่างน้อยไตรมาสละ 1 ครั้ง ในปี 2564 บริษัท ได้จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบรวมทั้งสิ้น 9 ครั้ง และกรรมการตรวจสอบทั้ง 3 ท่านได้เข้าร่วมประชุมครบถ้วนทุกครั้งที่การประชุม มีผู้สอบบัญชี ประธานเจ้าหน้าที่บริหารฝ่ายการเงิน หัวหน้างานตรวจสอบภายใน หัวหน้างานบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน หัวหน้างานกำกับดูแลการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ และผู้บริหารระดับสูงเข้าเสนอรายงานที่เกี่ยวข้องและรับฟังข้อเสนอแนะของคณะกรรมการตรวจสอบเพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแลกิจการ ทั้งนี้คณะกรรมการตรวจสอบได้รายงานการปฏิบัติหน้าที่ให้คณะกรรมการบริษัททราบเป็นประจำทุกไตรมาส

คณะกรรมการตรวจสอบได้ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎบัตรคณะกรรมการตรวจสอบโดยสรุปสาระสำคัญดังนี้

- พิจารณาคัดเลือกและเสนอแต่งตั้งผู้สอบบัญชีของบริษัท รวมถึงเสนอกำหนดค่าตอบแทนประจำปี คณะกรรมการตรวจสอบได้พิจารณาคูณสมบัติของผู้สอบบัญชี ความเป็นอิสระ ประสิทธิภาพ ผลการปฏิบัติหน้าที่ในอดีต มีความเห็นว่าผู้สอบบัญชีของบริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด ซึ่งเป็นสำนักงานที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล มีความ

เหมาะสม คณะกรรมการตรวจสอบจึงเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อเสนอให้ที่ประชุมสามัญประจำปี ผู้ถือหุ้นพิจารณาอนุมัติแต่งตั้งและกำหนดค่าตอบแทนผู้สอบบัญชีของบริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด เป็นผู้สอบบัญชีของบริษัท ประจำปี 2564

- สอบทานรายงานของฝ่ายจัดการเกี่ยวกับความเหมาะสมของกระบวนการรายงานทางการเงินและการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินของบริษัท พิจารณางบการเงินประจำปี 2563 และงบการเงินรายไตรมาสที่ 1 ถึง 3 ของปี 2564 ซึ่งผ่านการตรวจสอบและสอบทานโดยผู้สอบบัญชี ตลอดจนประชุมกับผู้สอบบัญชีโดยไม่มีฝ่ายจัดการเข้าร่วมเพื่อให้มั่นใจว่าผู้สอบบัญชีมีความเป็นอิสระและไม่ถูกจำกัดขอบเขตในการปฏิบัติหน้าที่ คณะกรรมการตรวจสอบได้รับความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่างบการเงินดังกล่าวมีความถูกต้อง ครบถ้วนเป็นที่เชื่อถือได้ตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่รับรองทั่วไป จึงเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อพิจารณาอนุมัติงบการเงินดังกล่าว
- สอบทานรายงานของฝ่ายจัดการเกี่ยวกับความเพียงพอและประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายใน ระบบการบริหารความเสี่ยง และระบบการกำกับดูแลการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ (Compliance Management System) คณะกรรมการตรวจสอบมีความเห็นว่าบริษัทมีระบบการกำกับดูแลที่เพียงพอ มีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท
- สอบทานรายงานของฝ่ายจัดการเกี่ยวกับรายการที่เกี่ยวข้อง โยงกัน หรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์กับบริษัท คณะกรรมการตรวจสอบมีความเห็นว่ารายการเหล่านั้นมีเงื่อนไขทางธุรกิจการค้าทั่วไป มีความสมเหตุ

สมผลเพื่อประโยชน์สูงสุดของบริษัท เป็นไปตามกฎระเบียบของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

- สอบทานรายงานของหัวหน้างานตรวจสอบภายใน พิจารณาอนุมัติแผนการตรวจสอบภายในประจำปีซึ่งได้จัดทำขึ้นตามแนวความเสี่ยง และรับทราบรายงานการตรวจสอบภายใน คณะกรรมการตรวจสอบมีความเห็นว่าบริษัทได้จัดให้ฝ่ายตรวจสอบภายในมีความเป็นอิสระ มีระบบการตรวจสอบภายในที่เหมาะสมและเพียงพอ
- พิจารณาผลการประเมินตนเองเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการตรวจสอบมีความเห็นว่าได้ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบโดยครบถ้วน และสอดคล้องกับแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดี

นางกมลวรรณ วิบุลยสาร
ประธานคณะกรรมการตรวจสอบ
27 มกราคม 2565

รายงานของคณะกรรมการ กำกับดูแลกิจการ

คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ (“คณะกรรมการ”) ประกอบด้วย นางชนัญญารักษ์ เพ็ชรรัตน์ (ประธาน), นางกมลวรรณ วัปุลากร, นางปรารธนา มงคลกุล, นางทูนัน ธิปเปล และนายราเชช เจน โดยมีประธานคณะกรรมการ และกรรมการที่เป็นกรรมการอิสระรวม 3 ท่าน โดยคณะกรรมการมีหน้าที่กำกับดูแลว่าบริษัทได้ปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี และเป็นที่ยอมรับทั่วไป รวมถึงเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งเสริมการกำกับดูแลกิจการที่ดี

ในปี 2564 คณะกรรมการได้จัดการประชุมรวม 4 ครั้ง โดยสามารถสรุปภาพรวมการปฏิบัติงานได้ ดังนี้

1. บทบาทและความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัท: ดูแลให้คณะกรรมการบริษัทกำหนดกลยุทธ์และติดตามความคืบหน้าของกลยุทธ์เหล่านั้น และดูแลโครงสร้างธรรมาภิบาลของบริษัทโดยมีภารกิจหลัก 3 อย่าง ดังนี้

- ทบทวนนโยบายการกำกับดูแลกิจการเพื่อให้สอดคล้องกับหลักการ หลักกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัท และที่กำหนดโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ตลอดจนหลักสากลของ The Organisation for Economic Cooperation and Development (OECD) และ ASEAN CG Scorecard
- สอบทานความเหมาะสมในการแก้ไขดีแทคธรรมาภิบาล (Business Code of Conduct)
- สอบทานการแก้ไขแบบการประเมินคณะกรรมการบริษัท เพื่อให้เกิดการพัฒนากรรมการในแง่ของการกำกับดูแลกิจการที่ดี

2. สร้างความมั่นใจในแนวปฏิบัติด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี

- สอบทาน ติดตาม และดูแลให้ดีแทคปฏิบัติตามแผนงานการกำกับดูแลกิจการประจำปี 2564 เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานด้านธรรมาภิบาลของดีแทค

- การติดตามผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการซึ่งได้รับการประเมินอยู่ในเกณฑ์ระดับ “ดีเลิศ” ห้าตราสัญลักษณ์เป็นปีที่เจ็ดติดต่อกัน ซึ่งเป็นระดับสูงสุด จากสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย รางวัลนี้สะท้อนให้เห็นอย่างชัดเจนถึงความมุ่งมั่นของบริษัทที่จะดำเนินงานตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี และการพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป
- ดูแลการจัดการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2564 (AGM) ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสสายพันธุ์ใหม่ COVID-19 ซึ่งบริษัทได้รับการประเมินเต็ม 100 คะแนนอยู่ในเกณฑ์ “ยอดเยี่ยม” จากการประเมินการจัดประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2564 ของสมาคมส่งเสริมผู้ลงทุนไทย (TIA)

3. ธรรมาภิบาลและการปฏิบัติตามกฎระเบียบ: ดูแลส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรที่ยึดมั่นตามหลักดีแทคธรรมาภิบาล

- ดูแลและติดตามระบบกำกับดูแลการปฏิบัติตามจรรยาบรรณธุรกิจของบริษัท ซึ่งประกอบด้วยการดูแลด้านการบริหารความเสี่ยง การกำกับดูแล ความซื่อสัตย์ และการอบรมปลูกฝังจริยธรรมองค์กร อันเป็นรากฐานสำคัญด้านวัฒนธรรมองค์กรของดีแทค

คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการยังคงมุ่งมั่นที่จะขับเคลื่อนแนวปฏิบัติด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัท ให้สอดคล้องกับกลยุทธ์การดำเนินงาน เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนของบริษัท และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย

นางชนัญญารักษ์ เพ็ชรรัตน์
ประธานคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ

รายงานของ คณะกรรมการสรรหา และกำหนดค่าตอบแทน

คณะกรรมการสรรหา และกำหนดค่าตอบแทน (“คณะกรรมการ”) ได้รับการแต่งตั้งจากที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 12/2563 เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2563 โดยได้ควบรวบคณะกรรมการสรรหา และคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนเข้าด้วยกัน และให้มีผลนับแต่วันที่ 1 มกราคม 2564 คณะกรรมการประกอบด้วยนายสตีเฟ่น วูดรอฟ พอร์ดแฮม (ประธาน), นางปารัตนา มงคลกุล, นางชัญญารักษ์ เพ็ชรรัตน์, นายฮาทุน บรัวเซ็ก เซิร์ล และนายราเกช เจน โดยมีประธานคณะกรรมการ และกรรมการที่เป็นกรรมการอิสระ รวม 3 ท่าน

ทั้งนี้ คณะกรรมการมีหน้าที่ความรับผิดชอบหลักในการพิจารณา และให้คำแนะนำแก่กรรมการ เพื่อแต่งตั้งบุคคลที่มีคุณสมบัติและประสบการณ์ที่เหมาะสมเป็นกรรมการของบริษัทและบริษัทย่อย ตลอดจนการประเมินผลการปฏิบัติงานของกรรมการดังกล่าว รวมถึงการพิจารณา และให้คำแนะนำแก่คณะกรรมการบริษัทเกี่ยวกับการกำหนดโครงสร้างค่าตอบแทนของกรรมการ และประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

ในปี 2564 คณะกรรมการได้จัดการประชุมรวม 4 ครั้ง ซึ่งกรรมการทุกท่านได้เข้าร่วมประชุมครบถ้วนทุกครั้งโดยสามารถสรุปภาพรวมการปฏิบัติงานได้ดังนี้

- 1) การพิจารณาค่าตอบแทนของกรรมการ และประธานเจ้าหน้าที่บริหาร:** พิจารณา และให้ข้อเสนอแนะแก่คณะกรรมการบริษัทเกี่ยวกับโครงสร้างค่าตอบแทนของกรรมการ และประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
- 2) การสรรหากรรมการ:** ให้ข้อเสนอแนะแก่คณะกรรมการบริษัทเกี่ยวกับการแต่งตั้งกรรมการใหม่ของบริษัทย่อย และการแต่งตั้งกรรมการแทนกรรมการที่ออกตามวาระของบริษัท และของบริษัทย่อย
- 3) โครงสร้างคณะกรรมการบริษัท:** ให้ข้อเสนอแนะแก่คณะกรรมการบริษัทเกี่ยวกับโครงสร้างของคณะกรรมการบริษัท และคณะกรรมการชุดย่อยของบริษัท
- 4) แผนสืบทอดตำแหน่ง:** ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาผู้มีศักยภาพสูงและการวางแผนหาผู้สืบทอดตำแหน่งผู้บริหารระดับสูงของบริษัท
- 5) การประเมินการปฏิบัติงาน:** ปรับปรุงแบบประเมินการปฏิบัติงานประจำปีของคณะกรรมการบริษัท และให้ข้อเสนอแนะแก่คณะกรรมการบริษัทเกี่ยวกับผลการประเมินการปฏิบัติงานประจำปีของกรรมการรายบุคคล และคณะกรรมการบริษัททั้งคณะ

คณะกรรมการได้ประเมินผลการดำเนินงานในปีที่ผ่านมาแล้ว และมีความเห็นว่า คณะกรรมการได้ปฏิบัติงานอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพเพียงพอ

นายสตีเฟ่น วูดรอฟ พอร์ดแฮม
ประธานคณะกรรมการสรรหา และกำหนดค่าตอบแทน